

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

A

790,022

Umura Singh

KOSHA
OR
DICTIONARY
OF THE
SANSKRIT LANGUAGE
BY
UMURA SINGHA.
With an English Interpretation and
Annotations.

BY
H. T. COLEBROOKE, ESQ.,
Late of the Bengal Civil Service.

THIRD EDITION.

PUBLISHED BY HARAGOBINDA RAKSHIT.
No. 14, ISSUE MILL'S LANE.

Calcutta :

PRINTED BY NUNDO MOHUN BANERJEE & CO.,
AT THE FULL MOON PRINTING WORKS,
24, BEADON STREET, E. C.

1891.

PK
933
A48
1891

1751-234

PUBLISHER'S NOTICE.

The value of Colebrooke's *Umura Kosha* has never been under-rated and is well known to all Anglo-Sanskrit Scholars. It is a book which appears to be indispensably necessary to the students of the Calcutta University and indeed to all English-knowing students of Sanskrit, as furnishing English synonyms for Sanskrit words and very valuable notes on the text. But as the book has long been out of print and is not now available except at a great cost, it is hoped that the publication of the present edition will bring it within the reach of the general public and the students of the Calcutta University in particular. The publisher sincerely hopes that the undertaking will meet the support of those for whom it is intended.

January,
1891.

HARAGOBINDA RAKSHIT

P R E F A C E.

THE compilation of a Sanskrit Dictionary having been undertaken early after the institution of the College of Fort William, it was at the same time thought advisable to print, in Sanskrit and English, the work which has been chosen for the basis of that compilation ; as well for the sake of exhibiting an original authority to which reference will be frequently necessary, as with the view of furnishing an useful vocabulary which might serve until an ampler dictionary could be prepared and published.

The celebrated *Umura Kósha*, or Vocabulary of Sanskrit by UMURA SINGHA, is, by the unanimous suffrage of the learned, the best guide to the acceptations of nouns in Sanskrit. The work of PAÑINI on etymology is rivalled by other grammars, some of which have even obtained the preference in the opinion of the learned of particular provinces : but UMURA'S vocabulary has prevailed wherever the Sanskrit language is cultivated ; and the numerous other vocabularies, which remain, are consulted only where UMURA'S is either silent or defective. It has employed the industry of innumerable commentators, while none of the others (with the single exception of HEMACHANDRA'S) have been interpreted even by one annotator. Such decided preference for the *Umura Kósha*, and the consequent frequency of quotations from it, determined the selection of this as the basis of an alphabetical dictionary, and suggested the expediency of also publishing the original text with an English interpretation.

Like other vocabularies of Sanskrit, that of UMURA is in metre ; and a considerable degree of knowledge of the language becomes requisite to discriminate the words from their interpretations

and to separate them from contiguous terms which affect their initials and finals. On this account, and to adapt the work to the use of the English student, the words, of which the sense is exhibited, are disjoined from their interpretation (which is included between crotchets); and the close of each word is marked by a *Italic* letter over it indicating the gender of the noun. Where a letter has been permuted according to the Sanskrit system of orthography, a dot is placed under the line to intimate that a letter is there altered or omitted : and a marginal note is added, exhibiting the radical final of the noun, or its initial, in every instance where either of them is so far disguised by permutation as not to be easily recognized upon a slight knowledge of the rudiments of the language, and of its orthography. An explanation in English is given in the margin, and completed, when necessary, at the foot of the page. The different interpretations proposed by the several commentators, and the variations in orthography remarked by them, are also specified in the same place.

According to the original plan of the present publication, the variations in the reading of the text (for which a careful collation has been made of several copies and of numerous commentaries) are noticed only where they affect the interpretation of a word or its orthography. It was not at first intended to insert those differences which are remarked by commentators upon other authority, and not upon the ground of any variation in the text itself. However, the utility of indicating such differences was afterwards thought to counterbalance any inconvenience attending it : and after some progress had been made at the press, this* and other additions to the original design were admitted, which have rendered a supplement necessary to supply omissions in the first chapters and complete the work upon an uniform plan.

To avoid too great an increase of the volume, the various readings and interpretations are rather hinted than fully set

* These additions are incorporated with the text in the present edition.

forth : it has been judged sufficient to state the result, as the notes would have been too much lengthened, if the ground of disagreement had been everywhere exhibited and explained. For the same reason, authorities have not been cited by name. The mention of the particular commentator in each instance would have enlarged the notes, with very little advantage, as the means of verifying authorities are as effectually furnished by an enumeration of the works which have been employed and consulted. They are as follow :—

I. The text of the *Umura Kōsha* :

This vocabulary comprised in three books, is frequently cited under the title of *Trikaṇḍa*; sometimes under the denomination of *Abhidhāna* (nouns), from its subject ; often under that of *Umura Kōsha*, from the name of the author. The commentators are indeed unanimous in ascribing it to UMURA SINGHA. He appears to have belonged to the sect of *Buddha*, (though this be denied by some of his scholiasts ;) and is reputed to have lived in the reign of VIKRAMADITYA ; and he is expressly named among the ornaments of the Court of RAJA BHUJA, † one of the many princes to whom that title has been assigned. If this mention of him be accurate, he must have lived not more than eight hundred years ago; for a poem entitled *Subaḥshita ratna sandoha*, by a *Jaina* author named AMITAKATI, is dated in the year 1050 from the death of VIKRAMADITYA, and in the reign of MUNJA who was uncle and predecessor of RAJA BHUJA. It, however, appears inconsistent with the inscription at *Buddhagaya* which is dated in the year 1005 of the era of VIKRAMADITYA, and in which mention is made of UMURA DEVA, probably the same with the author of the vocabulary. From the frequent instances of anachronism both in sacred and profane story as

* i.e. The three books. But that name properly appertains to a more ancient vocabulary, which is mentioned by the commentaries on the *Umura Kōsha* among the works from which this is supposed to have been compiled.

† In the *Bhūja Prabandha*.

current among the *Hindus*, more confidence seems due to the inscription, than to any popular tales concerning RAJA'BHOJA; and the *Umura Ko'sha* may be considered as at least nine hundred years old; and possibly more ancient.

It is intimated in the author's own preface that the work was compiled from more ancient vocabularies: his commentators instance the *Trika'nda*,* *Utpa'lini*, RABHASA and KA'TYA'YANA as furnishing information on the nouns; and VYA'DI and VA'RA-RUCHI on the genders. The last mentioned of these authors is reputed contemporary with VIKRAMA'DITYA and consequently with UMURA SINGHA himself.

The copies of the original, which have been employed in the correction of the text, in the present publication, are,

1st. A transcript made for my use from an ancient corrected copy in the *Tirhutya* character, and collated by me with a copy in *Dévanāgarī*, which had been carefully examined by SIR WILLIAM JONES. He had inserted in it an English interpretation; of which also I reserved a copy and have derived great assistance from it in the present publication.

2d. A transcript in *Dévanāgarī* character, with a commentary and notes in the *Ka'na'ra'* dialect. It contains numerous passages, which are unnoticed in the most approved commentaries, and which are accordingly omitted in the present edition.

3rd. Another copy in the *Dévanāgarī* character, with a brief and imperfect interpretation in *Hindī*.

4th. A copy in the Bengali character with marginal notes explanatory of the text.

5th. A copy in duplicate, accompanied by a Sanskrit commentary, which will be forthwith mentioned (that of RA'MA'SRA'MA). It contains a few passages not noticed by most of the commentators. They have been, however, retained on the au-

* See a preceding note.

thority of this scholiast. A like remark is applicable to certain other passages expounded in some commentaries but not in others. All such have been retained, where the authority itself has been deemed good.

6th. Recourse has been occasionally had to other copies of the text in the possession of natives, whenever it has been thought any ways requisite.

II. Commentaries on the *Umura Kōsha*.

1. At the head of the commentaries which have been used, must be placed that of RA'YA MUKUT'A, (or VRIHASPATI surnamed RA'YA MUKUT'A MAN'I.) This work entitled *Padachandrikā*, was compiled, as the author himself informs us, from sixteen earlier commentaries, to many of which he repeatedly refers : especially those of KSHI'RA SWA'MI', SUBHU'TI, HA'DD'A CHANDRA, KALINGA, KO'NKAT'A, SARVADHARA, and the *Vyāk'hyamrīta Tīkasaṃvasva*, &c.*

Its age is ascertained from the incidental mention of a date : viz. 1353 *Saka*, or 4532 of the *Kaliyuga*, corresponding to A.D. 1431.

Though the derivations in MUKUT'A's commentary be often inaccurate, and other errors also have been remarked by later compilers, its authority is in general great ; and, accordingly, it has been carefully consulted under every article of the present work.

2. Among the earlier commentaries named by RA'YA MUKUT'A, that of KSHI'RA SWA'MI' is the only one, which has been examined

* The following names may be selected from MUKUT'A's quotations, to complete the number of sixteen : *Mād'havi*, *Mād'huma'd'hari*, *Sarva'nanda*, *Abhinanda*, RA'JA'DE'VA, GO'VEERD'HANA, DRA'VI'DA, BHO'JARA'JA. But some of these appear to be separate works, rather than commentaries on the *Umura Kōsha*. MUKUT'A occasionally cites the most celebrated grammarians as PA'NINI, JAYA'DITYA, JINE'NDRA, MAITRE'YA, RAKSHITA, PURUSHOTTAMA, MA'D'HAVA, &c.

in the progress of this compilation. It is a work of considerable merit ; and is still in general use in some provinces of India, although the interpretations not unfrequently differ from those commonly received.

3. The *Vya'khyatsut'há*, a modern commentary by RA'MA-S'RA'MA or by BHA'NUDÍ'KSHITA (for copies differ as to the name of the author) is the work of a grammarian of the school of Benares. He continually refers to RA'YA MUKUT'A and to SA'MÍ'; and his work serves to confirm their scholia where accurate, and to correct them where erroneous. It has been consulted at every line.

4. The *Vya'khyá Pralipa* by ACHYUTA UPAD'HYA'YA is a concise and accurate exposition of the text : but adds little to the information furnished by the works above-mentioned. It has been, however, occasionally consulted.

In these four commentaries, the derivations are given according to PA'NINI'S system. In others, which are next to be enumerated, various popular grammars are followed for the etymologies. But, as the derivations of the words are not included in the plan of the present work, being reserved for a place in the intended alphabetical dictionary of Sanskrit, those commentaries have not been the less useful in regard to the information which was sought in them.

5. The commentary of BHARATA MALLA (entitled *Mugdhabódhini*) has been as regularly consulted as those of MUKUT'A and RA'MA-S'RA'MA. It is indeed a very excellent work ; copious and clear, and particularly full upon the variations of orthography according to different readings or different authorities ; the etymologies are given conformably with VO'PADE'VA'S system of grammar. The author flourished in the middle of last century.

6. The *Sátrí Sundarí* by MAT'HURE'S'A has been much used. It is perspicuous and abounds in quotations from other commentaries ; and is therefore a copious source of information on the various interpretations and readings of the text. The

Supadma is the grammar followed in the derivations stated by this commentator. MAT'HURES'Ā is author likewise of a vocabulary in verse entitled *Sabdaratna'valī*, arranged in the same order with the *Umura Kōsha*, and which might serve therefore as a commentary on that work. It was compiled under the patronage of a Mussulman Chieftain *Mureh'ha Khān*, whose name is prefixed to it. The author wrote not more than 150 years ago.*

7. The *Padār'tha Kaumudī* by NA'RA'YANA CHAKRA-VARTI' is another commentary of considerable merit, which has been frequently consulted. The *Kalāpa* is the grammar followed in the etymologies here exhibited.

8. A commentary by RA'MA'NA'T'HA VIDYA'VACHASPATI, entitled *Trika'ndavivēka*, is peculiarly copious on the variations of orthography, and is otherwise a work affording much useful information.

9. Another commentary which has been constantly employed, is that by NI'LAKANT'HA. It is full and satisfactory on most points for which reference is usually made to the expositors of the *Umura Kōsha*.

10. The commentary of RAMA TARKAVA'GI'SA has been uniformly consulted throughout the work. It was recommended for its accuracy; but has furnished little information; being busied chiefly with etymology. This, like the preceding, follows the grammar, entitled *Kalāpa*.

Other commentaries were also collected for occasional reference in the progress of this work; but have not been employed, being found to contain no information which was not also furnished, and that more amply, by the scholiasts

* His work contains the date 1588 Saka or A. D. 1666.

above mentioned. The list of them, contained in the subjoined note, may therefore suffice.*

III. Sanskrit dictionaries and vocabularies by other authors. Throughout the numerous commentaries on the *Umura Kósha*, the text itself is corrected or confirmed, and the interpretation and remarks of the Commentators supported, by references to other Sanskrit vocabularies. They are often cited by the scholiasts for the emendation of the text in regard to the gender of a noun, and not less frequently for a variation of orthography, or for a difference of interpretation. The authority quoted has been in general consulted before any use has been made of the quotations; or, where the original work cannot now be procured, the agreement of commentators has been admitted as authenticating the passage. This has been particularly attended to, in the chapter containing homonymous words; it having been judged useful to introduce into that chapter, the numerous additional acceptations stated in other Dictionaries, and understood to be alluded to in the *Umura Kósha*.

The dictionaries, which have been consulted, are 1st. The *Médiní*, an alphabetical dictionary of homonymous terms by MEDINIKARA. 2nd. The *Viswaprakása* by MAHE'S'WARA VAI-DYA, a similar dictionary, but less accurate and not so well arranged. It is the ground-work of the *Médiní* which is an improved and corrected work of great authority. Both are very frequently cited by the Commentators.

* *Kaumudi* by NAYANA'NANDA; *Trikáná'chinta'mani* by RAG'HUNA'THA CHAKRAVARTI; both according to PA'NINI'S system of etymology. *Vaishamya kaumudibhy* RA'MAPRASA'DA TARKALANKA'RA; *Padamanjaribhy* LO'KANA'THA; both following the grammatical system of the *Kalapa*. *Pradipamanjaribhy* RA'MA-S'RAMA, a jejune interpretation of the text. *Vrihat Haravali* by RA'MES'WARA. Also commentaries, by KRISHNADA'SA, TRILOCHANA DA'SA, SUNDARA'NANDA, VANADI'TABHAT'TA, VISWANAT'HA, GOPA'L CHACRAVARTI, GOVINDA'NANDA, RA'MA'NDA BHOLA'NATHA, &c.

3. The *Haima*, a dictionary by HE'MA CHANDRA, in two parts ; one containing synonymous words arranged in six chapters ; the other containing homonymous terms in alphabetical order. Both are works of great excellence.

4. The *Abhid'hāna Ratnamālā*, a vocabulary by HALA'-YUD'HA in five chapters ; the last of which relates to words having many acceptations. It is too concise for general use ; but is sometimes quoted.

5. The *D'haranī*, a vocabulary of words bearing many senses. It is less copious than the *Mēdinī* and *Haima* : but being frequently cited by Commentators, has been necessarily consulted.

6. The *Trika'ndasēsha*, or supplement to the *Umura Kōsha* by PURUSHO'TTAMA DE'VA.

6. The *Ha'rāvālī* of the same author.

The last of these two supplements to *Umura*, being a collection of uncommon words, has not been much employed for the present publication. The other has been more used. Both are of considerable authority.

The reader will find in the notes a list of other dictionaries quoted by the Commentators, but the quotations of which have not been verified by reference to the originals, as these have not been procurable. *

Works under the title of *Varn'adēs'ana'*, *Dwiru'pa* and *Unādi* have indeed been procured : but not the same with the books cited ; many different compilations being current under those titles. The first relates to words the orthography of which is likely to be mistaken from a confusion of similar letters ; the second exhibits words which are spelt in more than one way ; the third relates to a certain class of derivatives, separately noticed by grammarians.

* *Umuramālā*, UMURA DATTA, *Sabbārn'ava*, *Sās'wata*, *Varn'adēs'ana'*, *Dwiru'pa*, *Unā'dikōsha*, *Ratna kō'sha*, *Ratnamālā*, RANTIDE'VA, RUDRA, VYA'DI, RABHASA, VOPALĪ'TA, BHA'GURI, AJAYA, VA'CHASPATI, TA'RA'PA'LA, ARUNADATTA.

IV. Grammatical works.

Grammar is so intimately connected with the subject of this publication, that it has been of course necessary to advert to the works of Grammarians. But as they are regularly cited by the commentators, it is needless to name them as authorities, since nothing will be found to have been taken from this source, which is not countenanced by some passage in the commentaries on the *Umura Kôsha*.

V. Treatises on the roots of Sanskrit.

Verbs not being exhibited in the *Umura Kôsha*, which is a vocabulary of nouns only, the treatises of MAITREYA, MA'D'HAVA, and others on Sanskrit roots, though furnishing important materials towards a complete dictionary of the language, have been very little employed in the present work ; and a particular reference to them was unnecessary, as authority will be found in the commentaries on UMURA, for any thing which may have been taken from those treatises.

VI. The Scholia of classic writings.

Passages from the works of celebrated writers are cited by the commentators on the *Umura Kôsha* ; and the scholiasts of classic poems frequently quote dictionaries in support of their interpretation of difficult passages. In the compilation of a copious Sanskrit dictionary an ample use may be made of the Scholia. They have been employed for the present publication so far only as they are expressly cited by the principal commentaries on the *Umura Kôsha* itself.

Should the reader be desirous of verifying the authorities, upon which the interpretation and notes are grounded, he will in general find the information sought by him in some one of the ten commentaries of UMURA, which have been before named ; and will rarely have occasion to proceed beyond those which have been specified as the works regularly consulted.

In regard to plants and animals and other objects of natural history, noticed in different chapters of this vocabulary, and

especially in the 4th, 5th and 9th chapters of the 2nd book, it is proper to observe, that the ascertainment of them generally depends on the correctness of the corresponding vernacular names. The commentators seldom furnish any description or other means of ascertainment besides the current denomination in a provincial language. A view of the animal, or an examination of the plant, known to the vulgar under that denomination, enables a person conversant with natural history to determine its name according to the received nomenclature of European Botany and Zoology : but neither my inquiries, nor those of other Gentlemen, who have liberally communicated the information collected by them,* nor the previous researches of SIR WILLIAM JONES, have yet discovered all the plants and animals, of which the names are mentioned by the Commentaries on the *Umura Kósha* ; and even in regard to those which have been seen by us, a source of error remains in the inaccuracy of the Commentators themselves, as is proved by the circumstance of their frequent disagreement. It must be, therefore, understood, that the correspondence of the Sanskrit names with the generic and specific names in Natural History is in many instances doubtful. When the uncertainty is great, it has usually been so expressed ; but errors may exist where none have been apprehended.

It is necessary likewise to inform the reader that many of the plants, and some animals (especially fish), have not been described in any work yet published. Of such, the names have been taken from the manuscripts of DR. ROXBURGH and DR. F. BUCHANAN.

Having explained the plan and design of this edition of the *Umura Kósha*, I have only further to state, that the delay which has arisen since it was commenced (now more than five years) has been partly occasioned by my distance from the press (the

* Drs. Roxburgh, F. Buchanan, and W. Hunter, and Mr. William Carey.

work being printed by Mr. CAREY at Serampoor), and partly by avocations which have retarded the progress of collating the different copies of the text and commentaries : a task the labour of which may be judged by those who have been engaged in similar undertakings.

H. T. COLEBROOKE.

CALCUTTA, *Dec.* 1807.

CONTENTS.

	Page.
INTRODUCTION of the UMURA KOSHA.	1

BOOK I. CHAPTER I.

SECT. I.	HEAVEN, Gods, Demons ; their arms, ornaments, symbols or vehicles, and other attributes. Fire ; Air. Velocity. Eternity. Much.	1
SECT. II.	Sky ; weather ; planets ; stars.	15
SECT. III.	TIME ; its divisions. Phases of the moon ; eclipses.	24
SECT. IV.	Sin ; virtue ; happiness. Destiny ; cause. Nature. INTELLIGENT ; reasoning ; knowledge. Senses ; tastes ; odours ; colours.	31
SECT. V.	Speech. Language. Compositions. Modifications and circumstances of speech.	38
SECT. VI.	SOUND.	44
SECT. VII.	MUSIC ; notes, tones ; instruments. Dancing. Dramatic exhibition ; actors, gestures, passions. Indications of passion. Festival.	45

CHAPTER II.

SECT. I.	INTERNAL REGIONS ; holes ; darkness. SERPENTS ; poison.	56
SECT. II.	HELL ; departed souls ; misery, pain.	59
SECT. III.	Seas ; WATER. Islands ; shores. Boats, ships. Fish. Lakes ; ponds, wells. Rivers. Aquatic plants.	60

BOOK II. CHAPTER I.

EARTH, soil. Countries. Roads. Measures of distance.	73
---	----

CHAPTER II.

TOWNS ; buildings, habitations.	77
--------------------------------------	----

CHAPTER III.

	page-
MOUNTAINS, rocks ; fountains, caves, mines.	
Minerals.	84

CHAPTER IV.

SECT. I.	FORESTS. Groves : gardens, avenues. Trees, plants. Trunk ; root ; wood ; leaf ; fruit.	86
SECT. II.	Trees of various kinds.	91
SECT. III.	Plants, mostly medicinal, or with sensible qualities.	106
SECT. IV.	Useful Plants.	112
SECT. V.	Drugs and potherbs. Grasses and palms.	118

CHAPTER V.

LIONS and other quadrupeds. Insects. Birds. Pairs, flocks, heaps.	137
--	-----

CHAPTER VI.

SECT. I.	MAN. Woman. Characters, relations, circumstances of women. Kinsmen, relatives. Person, as thin, fat, &c. Freckles, moles.	137
SECT. II.	Health. Medicine. Diseases. Diseased. Parts of the body.	150
SECT. III.	Dress, ornaments, clothes, perfumes, garlands. Furniture.	164

CHAPTER VII.

Race. Tribe. Order. PRIEST. Characters and descriptions of priests ; their occupations and observances. Sacrifice ; its requisites. Alms ; worship ; austerity ; study. Hypocrisy. Marriage. Human pursuits, and objects.	175
--	-----

CHAPTER VIII.

SECT. I.	MILITARY TRIBE. Kings ; ministers ; officers ; servants. Enemies ; allies. Requisites of government ; means of defence ; and of success. Revenue. Foresight. Insignia of Royalty.	191
----------	--	-----

CONTENTS.

xvii
page.

SECT. II.	Camp ; army. Elephants ; horses. Chariots. Litters. Warriors. Arms and weapons. War. Slaughter. Funeral. Prison. Life.	199
-----------	---	-----

CHAPTER IX.

THIRD tribe.	Professions. Husbandman. Field. Implements of husbandry. Corn, pulse, oil-seeds, &c. Granary. Kitchen. Vessels. Condiments. Prepared food. Dairy. Cattle. Traffick ; weights and measures. Commodities.	220
--------------	--	-----

CHAPTER X.

FOURTH tribe.	Mixed classes. Artisans. Jugglers. Dancers. Musicians. Hunters. Servants. Barbarians. Dogs. Hogs. Chace. Theft. Nets, snares, ropes. Loom. Pole for burden. Wrought leather. Tools. Art. Images. Wages. Spirituous liquor. Gaming	248
---------------	--	-----

BOOK'III. CHAPTER I.

Epithets of persons.	259
---------------------------	-----

CHAPTER II.

Qualities of things.	272
---------------------------	-----

CHAPTER III.

Miscellaneous.	286
---------------------	-----

CHAPTER IV.

SECT. I.	Homonymous words, Ending in क	298
SECT. II.	— in ख	304
SECT. III.	— in ग	<i>ibid</i>
SECT. IV.	— in घ	307
SECT. V.	— in ङ	<i>ibid</i>
SECT. VI.	— in च	308
SECT. VII.	— in छ	<i>ibid</i>
SECT. VIII.	— in ज	309
SECT. IX.	— in ङ	310

			page.
SECT. X.	Ending in ठ	312
	— in ड	<i>ibid</i>
SECT. XI.	— in ढ	313
		— in ण	314
SECT. XII.	— in त	317
SECT. XIII.	— in थ	325
SECT. XIV.	— in द	<i>ibid</i>
SECT. XV.	— in ध	328
SECT. XVI.	— in न	330
SECT. XVII.	— in प	337
SECT. XVIII.	— in फ	338
SECT. XIX.	— in ब	<i>ibid</i>
		— in भ	339
		— in म	340
SECT. XX.	— in य	342
SECT. XXI.	— in र	346
SECT. XXII.	— in ल	355
SECT. XXIII.	— in व	359
SECT. XXIV.	— in श	361
SECT. XXV.	— in ष	363
SECT. XXVI.	— in स	366
SECT. XXVII.	— in ह	369
SECT. XXVIII.	Indeclinables (Homonyma).		371

CHAPTER V.

Indeclinables (Synonyma).	376
---------------------------	-------	-----

CHAPTER VI.

Genders.

SECT. I.	Feminine.	383
SECT. II.	Masculine.	388
SECT. III.	Neuter.	393
SECT. IV.	Masculine and Neuter.	397
SECT. V.	Masculine and Feminine.	399
SECT. VI.	Feminine and Neuter.	400
SECT. VII.	Three genders.	401
SECT. VIII.	Variation of gender.	402

16/11 50 an Lajjishu Bristak
 April 4-15 P.M. Sunday Lagan
 28th July

अमरकोषः ।

यस्य ज्ञानदयासिन्धोर्गाधस्थानघा गुणाः ।
 सेव्यतामक्षयो धीराः स त्रिये चाष्टताय च ॥
 समाहृत्या न्यतन्त्राणि संक्षिप्तैः प्रतिसंस्कृतैः ।
 सम्पूर्णमुच्यते वर्गेर्नामलिङ्गाशुशासनम् ॥
 प्रायशो रूपभेदेन साहचर्याच्च कृतचित् ।
 स्त्रीपुंनपुंसकं ज्ञेयं तद्विशेषविधेः कचित् ॥
 भेदाख्यानाय न हन्ते नैकशेषो न सङ्करः ।
 हतोऽत्र भिन्नलिङ्गानामनुक्तानां क्रमादृते ॥
 त्रिलिङ्गां त्रिविधं पदं मिथुने च द्वयोरिति ।
 निषिद्धलिङ्गं शेषार्थं त्वन्ताद्यादि न पूर्वभाक् ॥

BOOK I.

CHAP. I. SECT. I.

1. स्वरⁱ (अव्ययं) स्वर्ग^m नाक^m त्रिदिव^m त्रिदशाखया^{1 m} Heaven.
 2 m f f a n b
 सुरलोको^{2 m} द्यौ दिवौ^f (द्वे क्षियौ) (क्षीवे) त्रिविष्टपं^{n b}
 2. अमरा^m निर्जरा^m देवास्^m त्रिदशा^m विबुधाः^m सुराः^m Gods or dei-
 3 m 4 m m 5 m d tics. c
 सुपर्वाणः^{3 m} सुमनसस्^{4 m} त्रिदिवेशा^m दिवौकसः^{5 m d}

1—य. 2—क. 3—वृष्. 4—नस्. 5—कस्.

^a द्यौ and दिव both fem. also neut. दिवं. ^b Or त्रिविष्टपं, and त्रिविष्टपं. ^c A god, sing. अमरः. pl. अमराः. ^d दिवौकाः or दिवौकाः (स्).

3. आदितेया दिविषदे लेखा अदितिनन्दनाः
 1 m a m m

आदित्या ऋभवेऽस्वप्ना अमर्त्या अचतान्वसः
 m 2 m b m m 3 m

4. बर्हिर्मुखाः कतुमुजो गीर्वाणा दानवारवः
 m 6 m n d f

दन्दारका दैवतानि (पुंसि वा) देवता (स्त्रियाम्)
 m m f 7 m 8 m 9 m

Sets of divi-
 nities. e

5. आदित्या विश्व वसवस् तृषितामास्त्रानिलाः
 12 m 1 c g m 3 m 4 m 5 m

महाराजिक साध्याश्च (च) रुद्राश्च (च) गणदेवताः
 2 2 c m 10 f m i 11 n 1 m m

Demi-gods,
 & nymphs. h

6. विद्याधरोऽश्वरो यक्ष रक्षो गन्धर्व किम्बराः
 m j m m m m

पिशाचो गुह्यकः सिद्धो भूतो (ऽमी देवयोनयः)
 m m m m 12 m m

Giants or
 Titans. k

7. असुरा दैत्य दैतेय दमुजो न्द्रारि दानवाः
 m m m m 13 m

शुक्रश्रिष्ठा दितिसुताः पूर्वदेवाः सुरद्विषः
 m m m l 14 m m

A Fina or
 Buddha.

8. सर्वज्ञः सुगतो बुद्धो धर्मराजस् तथागतः

1—वदु. 2 ऋभु. 3—वसु. 4—भुज्. 5—रि. 6—त. 7 वसु.
 8 आ—. 9 व—. 10 अश्वरस्. 11—वस्. 12 रु—. 13—दिट्.
 14—राज.

^a दिविषत् or दुषत् and दुषत् (दु). ^b ऋभुः or ऋभूः. ^c बर्हि-
 संकः or बर्हिष्ठः. ^d Masc. or neut. ^e Each consists of a speci-
 fied number (see their names in other dictionaries.) *Adityas* 12. *Viswa-*
dēvas 10. *Vasus* 8. *Tushitas* 36. *Ābhāsvaras* 64. *Anilas* 49. *Ma-*
hārājikas 220. *Sād'hyās* 12. *Rudras* 11. ^f Pl. पित्रे i.e. पित्रेदेवाः.
^g Also महाराजकः. ^h Of various classes and denominations, as *Vi-*
dyād'haras &c. ⁱ Likewise जक्षः, fem. यक्षी and वक्षिणी. ^j Also
 पिशाचः. ^k A demon, sing. असुरः, pl. असराः. Likewise आसुरः.
^l Also वधः.

^m ^{1 m} ^m ^m ^m
समन्तभद्रो भगवान् मारजित् लोकजित् जिनः

^m ^m ^{2 m} ^m
9. षडभिन्नो दशबल्लो ऽहववादी विनायकः

^m ^m ^{3 m a} ^m
मुनीन्द्रः श्रीधरः शास्ता मुनिः

^{4 m}
शाक्यमुनिस् (त यः)

^{m c} ^{m d} ^{5 m}
10. (स) शाक्यसिंहः सर्वार्थसिद्धः शौद्धोदनिसृ(च सः) BUDD'HA. b

^{6 m} ^{7 m} ^{8 m}
नैतमश्र(चा) ऽर्कबन्धुश्र(च) मावादेवीसुतश्र(च सः)

^{9 m f} ^{10 m} ^m ^{11 m} ^m
11. ब्रह्मात्मन्ः सुरज्येष्ठः परमेष्ठी पितामहः BRAHMA'. c

^m ^m ^{12 m} ^m
हिरण्यगर्भो लोकेशः स्वयम्भुश् चतुराननः

^{13 m} ^{14 m} ^{15 m g} ^{m h} ^m
12. धाताख्योनिर् दूर्ध्वो विरिद्धिः कमलासनः

^{16 m} ^m ^{17 m} ^{18 m} ^{19 m} ^m
स्रष्टा प्रजापतिर्वै धा विधाता विश्वसृग् विधिः

^m ^{20 m j} ^m ^m ^{21 m}
13. विष्णुर्नारायणः सृष्टो वैकुण्ठो विहरन्महाः VISHN'U. i

^m ^m ^m ^m ^m
दामोदरो हृषीकेशः केशवो माधवः स्वम्भुः

- 1—वत्. 2—दिन्. 3—शास्त्र. 4—सुनि. 5—दिनि. 6—तव.
7—वत्. 8—सुत. 9—सन्. 10—चा—. 11—दिन्. 12—म.
13—शास्त्र. 14—च—. 15—दृ—. 16—स्रष्टृ. 17—वेधस्. 18—हृ. 19—सृज्.
20—ना—. 21—वत्.

^a Likewise शास्त्रिता (हृ). ^b The founder of the religion named from him. ^c Also शाक्यः. ^d Likewise सर्वार्थः, and सिद्धार्थः. ^e Providence, or the Creator. ^f Also ब्रह्मा. ^g Likewise द्रुहणः, and द्रुवणः. ^h विरिद्धिः, विरिद्धिः, विरिद्धः and विरिद्धनः. ⁱ The pervader and preserver; identified by Hindu mythology with the hero *Krishna* a son of *Vasudēva*. ^j Likewise नारायणः.

14. दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षो गोविन्दो गरुडध्वजः
 पीताम्बरोऽच्युतः शार्ङ्गो विष्णुक्सेनो अनार्हणः
 15. उपेन्द्र इन्द्रावरजश् चक्रपाणिश् चतुर्भुजः
 पद्मनाभो मधुरिपुर्वासदेवस् त्रिविक्रमः
 16. देवकीनन्दनः शौरिः श्रीपतिः पुरुषोत्तमः
 वनमाली बलिध्वंसी कंसारातिरधोक्षजः
 17. विष्णुभरः कैटभजिह्व विष्णुः श्रीवत्सलाक्षनः
 वसुदेवो (स्य जनकः स एव) आनकदुन्दुभिः
 18. बलभद्रः प्रलम्बघ्नो बलदेवोऽच्युताग्रजः
 रेवतीरमणो रामः कामपालो हलायुधः
 19. नीलाम्बरो रौहिणेयस् तालाङ्को मुषली हली
 संकर्षणः सीरपाणिः कालिन्दीभेदने बलः

ङ्गिन्. 2—रज. 3—धि. 4 वा— 5—किन्. 6—सिन्.
 ज. 8—जित्. 9—व. 10—सिन्. 11 हसिन्.

so विष्णुक्सेनः. ^b Likewise पद्मनाभिः. ^c Also वासुदेवः, वासुः.
 ise दैवकीनन्दनः. ^e Or शौरिः. ^f Also बलिध्वंसी. ^g Likewise
^h Father of *Krishn'a*, and son of *Anacadundubha*. ⁱ Also
 भिः. And इन्द्रः. ^j Brother of *Krishn'a*. ^k Likewise भद्रबलः.
 वलः. ^l Also मुषली or मुषली. ^m Likewise बललः.

20. म॒द॒नो॑ म॒न्य॒थो॑ मा॒रः प्र॒द्यु॒क्तो॑ मी॒नके॑तनः KA' MADE' VA.
 क॒न्द॒र्पो॑ द॒र्प॒को॑ ऽन॒ङ्गः का॒मः प॒ञ्च॒शरः॑ च॒ारः
 21. श॒म्भ॒रारि॑र्म॒नसि॑जः कु॒सुमे॑षु र॒न्यजः॑
 पु॒ष्प॒धन्वा॑ र॒तिप॑तिर्मु॒कर॒ध्वजः॑ आ॒त्मभूः॑
 22. ब्र॒ह्म॒सू॒र्वि॒श्वके॑तः (स्याद्) ऽनि॒रु॒द्ध उ॒षा॒पतिः॑ ANIRUD'-
 लक्ष्मीः प॒द्मा॒ख्या प॒द्मा कम॑खा श्री र्ह॒रिप्रि॒या॑ DHA. e
 23. इ॒न्द्रि॒रा लो॒कमा॑ता मा क्षी॒राब्धि॑तनया र॒मा
 (शं॒खो लक्ष्मी॑पतेः) पा॒ञ्चज॑न्यश्च
 (चक्रं) सु॒दर्शनः॑
 24. कौ॒म॒द॒कौ (ग॒दा)॑
 (च॒क्रे) न॒न्द॒कः॑
 कौ॒स्तु॒भो (म॒णिः)॑
 ग॒रु॒ड॒म॒न् ग॒रु॒डस् ता॒क्ष्यो वै॒मते॑यः ख॒गे॒श्वरः॑
 25. ना॒गा॒न्त॒को वि॒ष्णु॑रयः सु॒पर्णाः प॒द्म॒गा॒शनः॑

Krishn'a's
conch.His discus
& missile
weapon.

His mace.

His sword.

His jewel.

The vehicle
of Vishn'u. k

1 स— 2 अनन्यज. 3—न्यज. 4 वि— 5—साह. 6—सन्. 7—ह.
 a Love or Cupid; son of Krishn'a. b Also शम्भरारिः, and शम्भ-
 रारिः, or संभरारिः. c Likewise जनोजः. d Also पुष्पधनुः (स).
 e Son of Pradyumna and husband of Ushá. f This and the following
 terms are titles both of Kámadéva and Aniruddha. g Likewise चक्षकेतुः
 or चक्षकेतुः, and रिष्यकेतुः, or रिष्यकेतुः—रिष्यकेतनः. h Also उषा-
 पतिः. i The wife of Vishn'u, and goddess of prosperity. j Likewise
 कौमादी, and कौपोदकी. k Various described as a gigantic crane,
 a vulture, or an eagle.

14. दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षो गोविन्दो गण्डध्वजः
पीताम्बरोऽच्युतः शार्ङ्गो विष्णुर्सेनो जनार्दनः
15. उपेन्द्र इन्द्रावरजश्च चक्रपाणिय चतुर्भुजः
पद्मनाभो मधुरिपुर्वासुदेवस् त्रिविक्रमः
16. देवकीनन्दनः शौरिः श्रीपतिः पुरुषोत्तमः
वनमासी बलिध्वंसी कंसारातिर्घोषजः
17. विश्वम्भरः कैटभजिद् विष्णुः श्रीवत्सलाङ्गनः
वासुदेवो (स्य जनकः स एव) आनकदुन्दुभिः
BALARA'MA.j 18. बलभद्रः प्रलम्बघ्नो बलदेवोऽच्युताग्रजः
देवतीरमणो रामः कामपालो हलायुधः
19. नीलाम्बरो रौहिणेयस् तालाङ्को सुवली हली
संकर्षणः सीरपाणिः कालिन्दीभेदो बलः

1 शार्ङ्गिन्. 2—रज. 3—वि. 4 वा—. 5—विन्. 6—सिन्.
7 कधोषज. 8—जिद्. 9—व. 10—विन्. 11 हलिन्.

^a Also विष्णुर्सेनः. ^b Likewise पद्मनाभिः. ^c Also वासुदेवः, वासुः.
^d Likewise दैवकीनन्दनः. ^e Or शौरिः. ^f Also बलिध्वंसी. ^g Likewise श्रीवत्सः.
^h Father of *Krishnā*, and son of *Anacadundubha*. ⁱ Also जनकदुन्दुभिः. And इन्द्रः. ^j Brother of *Krishnā*. ^k Likewise भद्रवत्सः. And भद्रवत्सः. ^l Also सुवली or सुवली. ^m Likewise बलः.

20. मदनो मन्मथो मारः प्रद्युम्नो मीनकेतनः KA'MADE'VA.
a
 कन्दर्पो दर्पको ऽनङ्गः कामः पद्मशरः खरः
 21. शम्बरारिर्मनसिजः कुसुमेषुरनन्यजः
 पुष्पधन्वा रतिपतिर्भू करध्वजः आत्मभूः
 22. ब्रह्मक्षुर्बिम्बकेतुः (स्याद्) ऽनिरुद्ध उषापतिः ANIRUD'-
DHA. e
 लक्ष्मीः पद्माक्षया पद्मा कमला श्री ह्रीं रिप्रिया Lakshmi. i
 23. इन्दिरा लोकमाता मा क्षीराब्धितनया रमा
 (शंखो लक्ष्मीपतेः) पाञ्चजन्यश्च
 (चक्रं) सुदर्शनः Kṛishn'a's
conch.
His discus
& missile
weapon.
His mace.
 24. कौमदकी (गदा)
 (खड्गे) गन्दकः His sword.
 कौस्तुभो (मणिः) His jewel.
 गवत्मान् गह्वरस् ताक्ष्या वैनतेयः खगेश्वरः The vehicle
of Vishn'u. k
 25. नागान्तको विष्णुरयः सुपर्णः पद्मगाशनः

1 न— 2 अनन्यज. 3—ननु. 4 वि— 5—नाह. 6—तनु. 7—ह.

^a Love or Cupid; son of Kṛishn'a. ^b Also शम्बरारिः, and शम्बरारिः, or संवरारिः. ^c Likewise जनोजः. ^d Also पुष्पधनुः (ह). ^e Son of Pradyumna and husband of Ushā. ^f This and the following terms are titles both of Kāmadēva and Aniruddha. ^g Likewise पद्मशरः, or पद्मशरः, and रिष्यकेतुः, or रिष्यकेतुः—रिष्यकेतनः. ^h Also उषापतिः. ⁱ The wife of Vishn'u, and goddess of prosperity. ^j Likewise कौमादी, and कौपोदकी. ^k Various described as a gigantic crane, a vulture, or an eagle.

Siva. a

शंभु^{m b}रीशः^m पद्म^mपतिः^m शिवः^m श्रु^{l m}ती^m महेश्वरः^m

26. ईश्वरः सर्व ईशानः शङ्करश्चन्द्रशेखरः

भूतेशः खण्डपरशुर्गिरिशो गिरिशो षडः

27. ^mइत्यु^{3 m e}च्चयः ^{4 m}कृत्तिवासाः ^mपिनाकी प्रमथाधिपः

उग्रः कपर्दी श्रीकण्ठः शितिकण्ठः कपालभृत्

28. वामदेवो महादेवो विष्णुश्च त्रिलोचनः

कथानुरेताः सर्वज्ञो धर्म्मटि नी ललोहितः
 m f m 8 m g 9 m m

29. हरः स्वारहरो भर्गस् त्रयम्बकस् त्रिपुरान्तकः
 $\begin{matrix} m & m & 10m & m \end{matrix}$

गङ्गाधरो ऽन्धकरिपुः क्रतुध्वंसी वृषध्वजः

30. व्योमकेशो भवो भीमः स्थाणू रुद्र उमापतिः

कपहो! (स्य जटाशूटः)

His braided
hair. h

^m ⁿⁱ
पिनाके। जगवं (धनुः)

His bow.

31. प्रमथाः (स्युः पारिषदा)

His attend-
ants.

ब्राह्मी ^m त्वाद्यास्तु ^f म.तरः)

**The divine
mothers. 1**

1—खिन्. 2—ह्रर. 3—सस्. 4—किन्. 5—दिन्. 6—ज. 7—तस्.
8 भगं. 9—ज्वक्. 10—सिन्. 11—स्थाच.

^a The destroyer and reproducer. ^b Also ब्रह्मः. ^c Likewise शर्वः.
^d Also ब्रह्मपदं. ^e Likewise क्षतिपातः (स). ^f Also हीरः. ^g Likewise
 भद्रः. ^h Rolled on his head. ⁱ Also अजकर्म, अजगर्भ, अजगर्भ,
 अजकार्भ, and अजोकार्भ. ^j Sing. प्रपद्यः. ^k This, which is likewise
 a name of SIVA's attendants, is variously written. Sing. पारिषदः
 पारिषदः, or पारिषद्यः. ^l Or energies of the gods, viz. *Bráhmī, Mahéswarī,*
Aindri, Varáhī, Vaishnavī, Kaumārī, Kaurvērī or *Chámundā*, and
Charchicá. ^m Also ब्रह्माणी.

^f ^{f b} ⁿ
विभूति भूतिरैश्वर्यम् (अणिमादिकमृष्टा)

Superhuman
power. a

^f ^f ^{f d} ^{f e} ^f ^{1 f f}
32. उमा कात्यावनी गौरी काशी हैमवतीध्वरी

BHA'WANI^c

^{f g} ^f ^f ^f ^f
शिवा भवानी ब्रह्मणी सर्वाणी सर्वमङ्गला

^f ^f ^f ^f ^{f h} ^{2 f i}
33. अपर्णा पार्वती दुर्गा च्छानी चण्डिकाश्विका

^{3 m} ^m ^m ^m
विनायके विघ्नराज हैमातुर गणाधिपाः

GAN'E'SA. j

^{4 m} ^m ^m ^m
34. (अप्ये) कदन्त हेरम्ब लम्बोदर गजाननाः

^m ^m ^{5 m l} ^m
कार्तिकेये महासेनः शरजम्बा वज्राननः

KA'RTI'KEYA.
k

^m ^m ^m ^m
35. पार्वतीनन्दनः स्कन्दः सेनानीरग्निभू र्गृहः

^{6 m m} ^m ^m ^m
बाह्यलेवस् तारकजित् विशाखः शिखिवाहनः

^m ^{7 m} ^{8 m p} ^{9 m q} ^m
36. वाष्मातुरः शक्तिधरः कुमारः क्रोचदारणः

इन्द्रे! मयवान् मयवा विडोलाः पाकयासनः

INDRA. o

1 ई— 2 च— 3 क— 4 ए— 5 कन्. 6 लेव. 7 लक्ष्.
8 वन्. 9 लक्ष्.

* Consisting in preternatural faculties of eight sorts (see the enumeration in other dictionaries), such as the power of assuming an imperceptible form &c. ^b This and the preceding term (विभूतिः) are by some considered to be here intended for names of ashes rubbed on the person of SIVA. ^c The wife of Siva and goddess of destruction. ^d Likewise गौरी. ^e Also काशी. ^f Likewise हैमवती. ^g Also शिवा. ^h Likewise चण्डिका, चण्डी or चण्डा. ⁱ Also चण्डा. ^j The obviator of difficulties. ^k The god of war. ^l Likewise शरजम्बा. ^m Also बाह्यलेव. ⁿ Likewise क्रोचदारणः. ^o Regent of the sky. ^p Also मयवान् (वत्) ; some add मयवन्. ^q Likewise विडोलाः.

SANATKU-
MARA. a

m b m c
सनत्कुमारो वैधातः

The *Asvini*.
d

m 1 m
सर्वेद्यावृश्चिनीसुतो

m e 2 m m 3 m
47. नासत्यावृश्चिनौ दद्यावृश्चिनेयौ (च तावभौ)

Nymphs. f

4 f f g h
(क्षियां वज्रव्य) सुरसः सर्वेद्या (उर्वशीसुखाः)

Celestial
musicians. i

m j 5 m k 6 m l
48. (हाहा हृङ्ग्य चैवमाद्या) गन्धर्वासु (त्रिदिवीकसः)

Fire.

m m m m m m
अग्निर्वैश्वानरो वज्रिर्वीतिहोतो धनञ्जयः

m m 7 m 8 m n
49. हपीटयोनिर्वल्लनो जातवेदास् तनूनपात्

9 m 10 m o 11 m m m
वहिः शुष्मा ह्यवर्मा शोचिष्केयु उषर्बुधः

1 च— 2 अश्विन. 3 आ— 4 वज्रस. 5—हृ. 6—व्य. 7—दस.
8—पादु. Or—पादु. 9 वहि Or वहिस्. 10—नृ. 11—ल्लनृ.

* The son of *Brahmā*, and eldest of the progenitors of mankind.
 b Likewise सत्कुमार. c Also वधातकिः. d Physicians of heaven, and twin sons of the sun by his wife *Sanjnyā* in the shape of a mare, or children of the constellation *Asvini*. One of the twins is named *Násatyā*, and the other *Dásra*; but these terms, in the dual, designate both of them. Their patronymics are used in the singular, when either is singly intended. e Likewise नासिक्यौ. f Celestial courtesans, as *Urvasī*, *Rambhā*, *Ménacā*, *Ghrīṭāchi*, *Tilōttamā*, &c. g Likewise सर्वेद्या. h Also उर्वशी and उर्वसी. Quiristers of heaven, as *Hāhā*, *Hūhū*, *Tumbura*, *Viswāvasu*, *Chitrarat'ha*, &c. i Likewise हाहा; and हाहाः (स्). And Indec. हाहाः. k Also हृङ्गः and हाहाहृङ्गः. And Indec. हृङ्गः. l Sing. गन्धर्वः. Also गन्धर्वः and गान्धर्वः. m One commentator makes the plural of this word विश्वानराः, but erroneously say others. n Or, according to a different etymology, तनूनपात् (त्). And तनूनपाः (पा). o शुष्मन्, or वहिः शुष्मन्. Also शुष्मः (श्म).

50. ^{m a m m b m m} आश्रयायो दृक्कायः दृशायः पावको ऽनलः
^{m 1 m 2 m 3 m}

^{4 m 5 m m m} रोहिताश्वो वासुसखा शिखावानाशुशुक्षणिः

51. ^{6 m c 7 m d 8 m m m} हिरण्यरेता कृतभुग् दहने हव्यवाहनः

^{m 9 n} सप्तार्चिर्दमुनाः शुक्लश्चित्रभातुर्बिभावसुः

52. शुचिरपिप्तं

^{10 m m m} ओर्वस् (तु) वाडवो वडवानलः
^{m f m f g 11 f h f f}

Submarine
fire. c

^{m f n i m} (वज्रेर्हयो) ज्वालकीलावर्चिर्हतिः शिखा (स्त्रियां) Flame. f

53. (त्रिषु) स्फुलिङ्गोऽग्निकणः A spark.

^{m m} सन्तापः संज्वरः (समौ) A burn.

^{m m 12 m 13 m} धर्मराजः पितृपतिः समवर्त्ती परेतराट् YAMA. j
^{m 14 m m 15 m m}

54. हतान्तो यमुनाभ्राता शमनो यमराट् यमः

^{m m k m m m} कालोदण्डधरः आश्वदेवो वैवस्वतो ऽन्तकः

1—खि, Or —ख. 2—वत. 3—आ—. 4—तस्. 5—भुज्. 6—सु.
 EX. —चिस्. 7—नस्. 8—क्र. 9—ख—. 10—वः. 11—चर्चि.
 12—सिन् 13—राज्. 14—ह. 15—राज्.

^a Likewise आशावायः. ^b Also दृशायः. ^c Likewise सप्तार्चिः (चि).
^d Also दमुनाः. ^e A being consisting of flame, but with a mare's head,
 sprung from the thighs of *Urua*, and was received by the ocean.
^f Masc. ज्वालः, fem. ज्वाला. ^g Fem. कीला. ^h Also f. n. चर्चिः, (स).
ⁱ Fem. स्फुलिङ्गा, neut.—गं. ^j The regent of worlds below; or death,
 and judge of departed souls. Likewise दण्डधरः.

A giant or
ghost.

55. राक्षसः कौण्डपः क्रव्यात् क्रव्यादेः ऽक्षम् चाक्षरः

रात्रिचरो रात्रिचरः कर्बुरो निक्कषामजः

59. वातुधानः पुख्खजने नैर्जते वात रक्षसी

VARUNA. f

प्रचेता वरुणः पाथी वादसांपतिरप्पतिः

Air or wind.

57. श्वसन स्यर्धने वायुर्मातरिश्वा सदागतिः

पृषदश्चे गन्धवहे गन्धवाहा निष्ठाश्रुगाः

58. समीर मावत मवन् जगत्प्राण समीरणाः

नभस्वद् वात पवन पवमान प्रभञ्जनाः

Air inhaled.
m

59. प्राणो ऽपानः समानश्चोदान ध्यानौ च वायवः

शरीरस्था इमे

Speed or velo-
city.

रंजस् तरसी (त) रवः स्वदः

1 क्रव्याद्. 2 रक्षस्. 3-तस्. 4 पाथिन्. 5 च- . 6-चन्.
7 च- . 8 चा- . 9-त्. 10-त्. 11-न. 12 च- . 13 तरस्.

^a Or कण्डपः. ^b Or चाक्षरः. ^c Likewise कर्बुरः, and कर्बरः. ^d Or वातुधानः. ^e Also नैर्जतिः. ^f Or the regent of water. ^g Likewise वरुणः. ^h Also चर्पापतिः. ⁱ Or पृषताश्च. ^j Likewise जवतः. ^k Also जगत् (du. जगतौ; or जगन्तौ;) and प्राणः. ^l Likewise वातिः. ^m Five breaths, or air inhaled or emitted several ways, as breath, deglutition, &c. ⁿ Also रंजः.

60. ^{1 m a} जवेⁿ (ऽय) ⁿ शीघ्रं ⁿ त्वरितं ⁿ लघु ^{n 2 n c n} क्षिप्रमुरं ⁿ द्रुतं ⁿ Quick, or
ⁿ ⁿ ⁿ ^{3 n 4 n d} swiftly. b
 सत्वरं ^{n f} अपसं ⁿ दूर्यम् ^{5 n} विखम्बितमाशु (च) ⁿ ^{6 n 7 n g}
 61. सततेⁿ स्मरताश्चान्न ^{8 n} सन्तताविरतानिर्ग ^{9 n h} ^e
 नित्यानवरताञ्जलम् (ऽय्य)
^m ^{m j} (ऽया) ऽतिशयो भरः ⁱ Much or ex-
ⁿ ⁿ ^{10 n} ^{11 n} ^{12 n} cessive. i
 62. अतिवेख भयात्ख्यातिमात्रेणाद निर्भरं ⁿ
^{13 n} ^{14 n} ^{15 n} ⁿ ^{n k} ^{16 n}
 तीव्रैकान्तनितान्तानि गाढ वाढ इडानि (च)
 X 63. (क्रीडे) ¹ शीघ्राद्यसत्वे स्यात् ^m विखेषां भेदगामि वत्

1 जव. 2 चर. 3 य— 4 या— 5 य— 6 य— 7 या—
 8 य— 9 य— 10 य— 11 य— 12 य— 13 तीव्र. 14 ए—
 15—ल. 16 इड.

* Likewise जवनः. b These terms, used adverbially, are neuter ; but as adjectives, they agree in gender with the subject. Masc. शीघ्रः, fem. शीघ्रा, neut. शीघ्रं. c Also Indec. चर. d Except this term, which properly should not be used as an adjective. e These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. f This is reckoned among indeclinables. g Except this, which properly should not be used as an adjective. h Except this also, which is never used as an adjective. This is also reckoned among indeclinables. i These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. j Except these two, which are invariably masculine ; but they are used adverbially in the second singular neuter. k This is indeclinable according to some. l They are neuter when used not as nouns ; consequently, as adverbs. m A various reading is भेदगामि, (used as an epithet or discriminative) instead of सत्वनामि, (used as a noun ; i.e. as an adjective.)

1 m m 2 m m
KUVÉRA. a कुवेरस् त्र्यम्बकसखो यक्षराड् गुह्यकेश्वरः

3 m m m m
64. मनुष्यधर्मा धनदे राजराजो धनाधिपः

m m m m
किन्नरेशो वैश्रवणः पौलस्त्यो नरवाहनः

4 m b 5 m c 6 m d m 7 m
65. यक्षैकपिङ्गुलविल श्रीद् पुष्यजनेश्वराः

n
The garden of (अखोद्यानं) चैत्ररथं
Kuvéra.

m f
Nalakúvara. (पुलस्तु) नलकूवरः

c m
Kailasa. g 66. कैलासः (स्थानं)

f
Kuvéra's अलका (पूर)
city.

m n
His throne (विमानं तु) पुष्पकं
and vehicle.

m 8 m m m
His attend- (स्यात्) किन्नरः किंपुरुषस् तरंगवदने मयुः
ants.

m m h
His treasure. 67. निधि (नी) शेषधि

* n
Auriferous (भेदाः पद्मशङ्कादयो निधेः)
gems. i

1—र. 2—राज. 3—वन्द. 4 वक्ष. 5 ए— 6 ए—
7—र. 8—व.

a The god of riches. b Also लक्ष्मणः. c Likewise एकपिङ्गुलः.
d Also ऐडविहः, or ऐडविहः, and ऐडविह. e Son of Kuvéra. f The
same term, in the dual, designates both the sons of KUVÉRA; named
NALAKÚVARA, and MANÍGRÍVA. g A bode of Kuvéra. h Also शेषधिः
i See an enumeration of the other seven (for there are nine such
fabulous gems) in other dictionaries.

SECTION II.

1. ^{f f a 1 n b 2 n n 3 n} द्यौ दिवौ (द्वे स्त्रियाव) ^{4 n c n d n n 5 n n} ऽब्जं व्योम पुष्करमखरं ^{6 n n 7 m n 8 m n e} नभो ऽन्तरीक्षं गगनमनन्तं सुरवर्त्म खं ^{9 f 10 f g f 11 f 12 f} दिशस्(तु)ककुभःकाष्ठापाशाश्(च)हरितश्(च ताः) ^{13 f 14 f i 15 f} ^{The sky or atmosphere.}
2. विषद्विष्णुपदं (वा तु पुंस्त्र्या) काश विहायसी ^{9 f 10 f g f 11 f 12 f} दिशस्(तु)ककुभःकाष्ठापाशाश्(च)हरितश्(च ताः) ^{13 f 14 f i 15 f} ^{Space, region or quarters. f}
3. प्राच्यवाची प्रतीचस् (ताः पूर्वं दक्षिण पश्चिमाः) ^f (उत्तरा दिग्) उदीची (स्याद्) ^{m f n} दिक्षं (तु त्रिषु दिग्भवे) ^{The several quarters. h}
4. इन्द्रे वाङ्मः पितृपति नैर्ऋते वायवे मरुत ^{m m m m m m} कुबेर ईशः (पतयः पूर्वादीनां दिशां क्रमात्) ^{m m} ^{The regents of quarters and points. k}

- 1 च— 2—चन्. 3 खं— 4—भस्. 5—कन्. 6—तु.
7 आ— 8—यस्. 9 दिश. 10 ककुभ. 11 आशा. 12 हरित्.
13 ची— 14 ख— 15—ची.

^a See § i. v. 4. ^b Or अखरं. ^c Likewise नभं (भ.) ^d Or अन्तरीक्षं.
• Masc. विहायसी. Neut. विहायः. Also विहायसः—स; and indec. विहायसा. ^f A tract or quarter of the world; sing. दिक्, pl. दिशः. Or with the feminine termination दिक्षा, pl. दिशाः. ^g Nom. ककुभ. Also with the feminine termination ककुभाः. ^h In their order: namely, East, South, West, North. ⁱ Some read अपाची for the South; restricting अपाची to the region below. ^j Ex. पूर्वदिशः eastern; fem— द्याः neut.—खं. ^k In their order: E., S. E., S., S. W., W., N. W., N., N. E. Thus fire S. E. *Nairita* S. W. Air N. W. *Siva* N. E. From the regents, the points are denominated: as ऐन्द्र, East; आग्नेयो, South-east; वाय्वा, South; &c.

Elephants, at
the points. a

5. ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमदेः ऽञ्जनः

पुण्ड्रदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च (च दिग्मजाः)

Their females
b

6. (करिष्ये) ऽभ्यस्तु कपिला पिङ्गलागुपमाः (क्रमात्)

ताम्रकर्णी शुभ्रदन्ती (च) ऽङ्गना (च) ऽञ्जनावती

Intermediate
point. f

7. (स्त्रीवाक्यं त्व) ऽपदिशं दिशोर्ध्वं विदिक् (स्त्रिवा)

Included
space.

अभ्यन्तरं (त्वं) ऽन्तरालं

The sensible
horizon. h

चक्रवालं (तु) मण्डलं

A cloud.

8. अस्मिन् मेघो वारिवाहः सनयितुर्वलाहकः

घाराधरो जलधरश्च तडित्स्वान् वारिदेः ऽबुधत्

9. घन जीवत सुदिर जलमुग्धमयोनयः

A succession
of clouds.

कादम्बिनी मेघमाला

Belonging to
clouds.

(त्रिषु मेघभवे) ऽभियं

1—अञ्जन. 2—कु. 3—च. 4—घर. 5—त्वत्. 6—सुत्. 7—नि.

a Belonging to the several regents of them, respectively. b In the same order. c Also अश्वस्तुः. d Likewise शुभ्रदन्ती. e Also चक्रवाहः. f Or half quarter, as S. E. &c. g Likewise प्रदिक्. h Or any orb and circumference. i Or चक्रवाहः. j Or अश्वः. k Also वारिधरः. l Likewise जलधरः, जलद, &c. m Properly this signifies a cloud of smoke : and जीवतः is a visible exhalation.

10. ⁿ ⁿ ⁿ ^{1 n b}
 १०. ^{f c} ^f ^{2 f} ^{3 f} ^f
 सनितं गर्जितं मेघनिर्वोधे रसिता (दि च) The rattling
 of thunder. a
^f ^{f d} ^f ^f ^f
 शंपा यतक्रदा क्रादिन्यैरावत्यः क्षणप्रभा Lightning.
 11. ^{m f} ^g
 तडित् सौदामिनी विद्युत् चञ्चला चपला (ऽपि च) A clap of
 सुर्ज्यु (वर्ज्यनिषेधे!) thunder. c
^m ^{4 m}
 मेघज्योतिरिन्मदः A flesh of
 lightning. h
ⁿ ^{5 n}
 12. इन्द्रासुधं यक्रधगुस् A rainbow.
^f ^{n j}
 (तदेव ऋजु) रोहितं INDRA's bow
 unbent. i
^f ^{n j}
 दृष्टिर्वधं Rain.
^m ^{6 m}
 (तद्विधाते) ऽवघाहावग्रहौ (समौ) Drought.
^m ^m
 13. धारासम्पात आसारः A hard
 shower.
^{m k} ¹
 शीकरे (ऽसुकयाः सृताः) Thin rain.

1—त. 2—नी. 3 ऐ—ती. 4 इ— 5—स्. EX.—सुप्.
 6 ऋ—.

^a Or the grumbling of clouds. ^b Including other synonyms, as
 घनितं, &c. ^c Also यन्त्रा. ^d Better सौदामिनी; Likewise सौदामिनी.
^e The noise attending a fall of thunder or stroke of lightning. ^f Also
 सुर्ज्युः. and विस्फूर्ज्युः, or विस्फूर्ज्युः. ^g Or वर्ज्यनिषेधः. ^h Or the
 fire attending a stroke of lightning. ⁱ When his bow is bent, its
 shadow appears as a rainbow; when unbent, it is invisible to mortals.
 Some of the commentators have approached towards a true explana-
 tion of the rainbow; saying that it proceeds from the rays of the sun,
 which are of various colours, and being dispersed by the air, appear in
 the sky. ^j Likewise वर्धनं. ^k Or शीकरः. ¹ Or सृताः.

- Hail. वर्षोपसत् (तु) करका ^{l m m f}
- A cloudy day. a (मेघाच्छन्ने ऽङ्कि) दुर्दिनं ⁿ
- Covering or disappearance. b 14. अन्तर्द्धा अवधा (पुंसि त्व) नार्द्धिर्पवारणं ^{f f m 2 n}
- अपिधान तिरोधान पिधानाच्छादनानि (च) ^{n n n c 3 n}
- The moon. 15. शिमांशुश्च चन्द्रमाश्च चन्द्र इन्द्रुः कुमुदबान्धवः ^{4 m 5 m d m c m m f}
- विधुः रुधांशुः शुभ्रांशुरोषधीशो निशापतिः ^{m m m g m m}
16. अजो जैवालकः सोमे श्लौर्ग गाक्षः कलानिधिः ^{m m h m m}
- द्विजराजः शशधरो नक्षत्रेशः क्षपाकरः ^f
- A digit. i 17. कला (तु षोडशो भागे) ^{m n j m f n}
- The disk of the sun or moon. विष्णो (ऽक्षी) मण्डलं (त्रिषु) ^{n m n m n m}
- A part. भिन्नं शकल चण्डे (वा पुंस्य) ऽर्धौ ⁿ
- Half. ऽर्धं (समे ऽंशके) ⁿ

1—स. 2 अ— 3 जा—न. 4—यु. 5—सत्. 6 सो—

^a Or obscured by clouds. ^b Or anything, which hides and withholds from sight. ^c Also छादनं. and छदनं. ^d Likewise नाः, (चस.) ^e Also चन्दः. ^f Likewise कुमुदबन्धवः. ^g Also सोमा, (नृ.) ^h Likewise शशाङ्कः, शशलाङ्कनः, and शशी, (नृ.) ⁱ Or the sixteenth part of the moon's diameter ^j One author makes this fem. Also विष्नी.

18. चन्द्रिका कौसुदी ज्योत्स्ना ^{f a f f} Moonlight.
 प्रसादस् (तु) प्रसन्नता ^{1 m f} Purity or brightness.
 कलङ्कादौ खण्डनं (च) चिह्नं खण्ड (च) लक्षणं ^{m 2 m n n 3 n n b} A spot or mark.
 19. सुषमा (परमा शोभा) ^f Exquisite beauty.
 शोभा कान्तिर्द्युतिश्च ^{f f c 4 f f} Beauty or splendour.
 चवम्बायस् (तु) नीहारस् तुषारस् तद्दिनं हिमं ^{5 m 6 m 7 m n n} Frost.
 20. प्रालेयं मिहिका (च) ^{n f d}
 (ऽय) हिमानी हिमसंहतिः ^{f f} Ice and snow.
 शीतं (गुणे) ⁿ Cold or chillness.
 (तद्वदर्थः) सुषीमः शिशिरो जडः ^{m f n c m f n m f n} Cold or frigid.
 21. तुषारः शीतलः शीतो हिमः (सप्तान्वलिङ्गकाः) ^{m f n m f n m f n m f n}
 ध्रुवः औत्तानपादिः (स्याद्) ^{m m} The polar star. f
 अगस्त्यः कुम्भसम्भवः ^{m h m} AGASTYA. g

1—द. 2—च. 3—च. 4—ति. 5—य. 6—हार. 7—वार.

* Also चन्द्रिका. ^b Likewise खण्डनं. ^c Also द्युति, and कवी.
^d Or चिह्निका. ^e Likewise सुषीमः, and सुषीमः. ^f Or the north pole itself. In mythology, *Dhruva* is son of *Uttānapāda*, and consequently grandson of the first *Manu*. In Astronomy, *Uttānapāda*, is β *Ursæ minoris*. ^g *Agastya* is regent of the star *Canopus*. ^h Also अगस्त्यः.

1 m a

22. मैत्रावरुणिः

His consort.

(स्वैव) सोमामुद्रा (सधर्मिणी)

n b 2 n n f f n c 3 f n d

A star.

नक्षत्रं भं तारा तारका (पु) डु (वा स्त्रियां)

Asterisms. c

23. दाक्षायणी (ऽश्विनीत्यादि तारा)

The head of Aries.

4 f 5 f
अश्विगुश्विनी

Stars in the Southern scale.

f f f
राधा विशाखा

Stars in Cancer.

m m m
पुष्ये (तु) सिध्य तिष्यौ

The Dolphin.

6 f
अविष्ठया

24. (समा) धनिष्ठा

The wing of Pegasus.

f f g
(स्युः) प्रौष्ठपदा भार्गवपदाः (स्त्रियः)

Orion.

n h n 7 f
जगशीर्षे जगशिरस् (तस्मिन्नेवा) ग्रहायणी

Stars in his head.

25. द्रुक्तास् (तच्छिरोदेशे तारका निवसन्ति याः)

The planet Jupiter. j

8 f i m m m k 9 m m
वृहस्पतिः सुराचार्यो गीष्मतिर्धिषणो गुरुः

1—पि. 2 कक्ष. 3 उह. 4—युज. 5 क्ष— 6—डा.

7 क्षा—. 8—खा. 9 धि—.

^a Likewise वरुणिः. ^b Also नक्षत्रं. ^c Neut. तारकं. Likewise masc. तारः, and तारकः. ^d Neut. उह, fem. उहुः or उहुी. ^e *Aswinī* and others, the longitude of which regulates the divisions of the zodiac. In mythology, they are nymphs, and daughters of *Dakṣha*. ^f Properly dual, as indicating two stars, which compose this constellation according to ancient authors. But astronomers now reckon four. ^g Also भार्गवपदाः. ^h Likewise masc. जगशीर्षः, and fem. जगशिराः (स्). Also masc. जगः. ⁱ Also द्रुक्ताः. ^j *Vrihaspati*, the preceptor of the gods, son of *Angiras*. ^k Likewise गीष्मतिः, गोःपतिः, and गोक्षतिः.

26. जीवः चाङ्गिरसो वाचस्पतिश्च चित्रशिखण्डिनः
 शुक्रो दैत्यगुरुः काश्यपश्च भार्गवः कविः Venus. b
27. अङ्गारकः कुजे भौमे खौहिताङ्गे महीसुतः
 रौहिणेयो बुधः सौम्यः Mercury. f
- (सन्तो) शौरि शनैश्चरौ Saturn. g
28. तमस् (तु) राहुः सर्भाणुः सैन्दिकेयो विधुन्तुदः
 (सप्तर्षयो मरीचिमुखाश्च) चित्रशिखण्डिनः The ascending node. j
29. (राशीनामदंष्ट्रो) लग्नं
 (ते तु मेषवृषादयः) Signs of the Zodiac. n
- सूर सूर्यार्थमादित्य हादयात्म दिवाकराः The Sun

1—ति. 2—नस्. 3—ज्. 4—आ—. 5—लज्. 6—र.

^a The patronymic in the plural, reverts to the original form चाङ्गिरसः. ^b *S'ukra* or *U'sanas*, the preceptor of the giants, son of *Bhrigu* and regent of the planet Venus. ^c In the vocative sing. *उचनः* (स्) *उचनन*, or *उचनः*. ^d Likewise *भृगुः*. This and the patronymic, in the plural, make *भृगवः*. ^e According to mythology, the son of the earth. ^f *Bud'ha*, son of *Sóma*, (or the moon) by *Róhinī* (or the Hyades). ^g *Saní*, the offspring of the sun by *Ch'háyá*. ^h Or more properly, *शौरिः*. Also *शौरः*. ⁱ Likewise *शनैः*. ^j *Ráhá*, son of *Sinhiki*. ^k Also masc. *तमः*, (स.) ^l The seven principal stars in Ursa major are the seven sages ; *Maríchi*, *Atri*, *Angiras*, *Pulastya*, *Pulaha*, *Kratu* and *Vasish'há*. ^m The rising of the signs. ⁿ The sign (*Rás i*) are Arics, Taurus, &c. ^o Likewise *सूरः*.

30. भास्वराहस्वर वज्र प्रभाकर विभाकराः
 भास्वद् विवस्वत् सप्तःश्च हरिदक्षोष्णारश्मयः
 31. विकर्त्तनाकं मार्त्तण्ड मिहिरारुण पूषणः
 32. विभावसुर्ग्रहपतिस् त्रिषांपतिर्ग्रहपतिः
 भासुर्हंसः सहस्रांशुस् तपनः सविता रविः
 33. माठरः पिङ्गलो दण्डश्च (चण्डांशोः पारिपार्श्विकाः)
 सूरसूतेः ऽरुणोः ऽनूरः काश्यपिर्गण्डायजः
 34. परिवेषस् (तु) परिधिर्ग्रहसूर्यक मण्डले
 किरणोच्च मयूखान्शु गभस्ति वृष्णि वृष्णयः
 35. भानुःकरोमरीचिः(स्त्रीपुंसयोर्)द्वौ धितिः(स्त्रियाम्)

Three of the
sun's atten-
dants. e

The dawn. f

Halo.

A ray.

- 1 ऋ—, 2—तृ, 3 च—रिद्धि, 4 ऋ—, 5 ऋ—, 6 पूषन्.
 7—चि, 8—त्र, 9—ति, 10 ऋ—, 11—यु, 12—ह.
 13—ण्ड, 14—व, 15 च—, 16 चण्ड, 17 चंयु, 18 धृष्णि.

* Also वासांशु, ^b Likewise वहिरः. ^c Also अहःपतिः. ^d Like-
wise तपनः. ^e Severally named in the text. They are INDRA, YAMA,
and FIRE, under other names : one placed on the left of the sun ; the
two others on his right. ^f The chariotcer of the sun. ^g Likewise
काश्यपः. ^h Also परिवेषः. ⁱ Some read वज्रि.

^f ^{1f} ^f ^{2ffa} ^{3f} ^f ^f ^{4f}
 (सुः)प्रभा रश्मि त्विष्मा भास्ववि द्युतिदीप्तयः Light.

5 n

6 n

36. रोचिः शोचि (र.भे क्रीवे)

m m m

प्रकाशो द्योत् आतपः Sunshine. b

n

n

n

n

d

कोष्णं कवोष्णं मन्दोष्णं कदुष्णं (त्रिषु तद्वति) Warmth. c

n

n

n

f

37. तिम्भं तीक्ष्णं स्वरं (तद्वत्)

Heat. e

f

f

जगद्व्यापारोचिका Sultry vapour. g

1 रश्. 2 त्विष्. 3 भास्. 4 दीप्ति. 5 रोचिस्. 6 शोचिस्.

* Also masc. भाः (र) or भासः, (र). ^b Or any lustre and heat. Some interpret this, the converse of darkness. Others make the three terms of this article synonymous with the preceding eleven, as signifying light and illumination. They are distinguished from the article which precedes, as not immediately issuing from the sun. ^c Or warm. ^d When used as adjectives they vary with the gender. ^e Or hot. ^f These also, when employed as adjectives, vary with the gender. ^g Appearing at a distance like a sheet of water. The phenomenon called Mirage.

SECTION III.

Time.	1. ^m कालो ^m दिष्टो (ऽप्य) ^{1 m} नेष्टा (पि) ^m समयो (ऽप्य)
First lunar day. ^a	(ऽप्य) ^{f b} पक्षतिः
	^{2 f c} प्रतिपद (हे इमे स्त्रीत्वे)
A lunar day.	^{3 m f d} (तदाद्यांस्) तिथयो (द्वयोः)
A day.	2. ^m षष्ठो ^{n 4 n} दिनाहनी (वा तु स्त्रीत्वे) ^{m n m n c} दिवस वासरो
Morning.	^m प्रद्युषो ⁿ ऽहर्मुखं ^{n f 5 n g} कल्यमुषः ^{6 n h} प्रद्युषसी (अपि)
	3. ^{n i} प्रभातं (च)
Eve. j	^{f k} (दिनान्ते तु) सायं
Twilight.	^{f l} सन्ध्या ^f पितृप्रसूः

1 कनेष्टः. 2—पद. 3 तिथि. 4 अहनु. 5 उषसः. 6—वसः.

^a The beginning of the moon's increase or wane. ^b Or पक्षती.
^c The thirtieth part of a lunation. ^d Also fem. तिथी. ^e Some write वासरः, erroneously. ^f Likewise वास्यं. ^g Also masc. उषः (स्.) and fem. उषा. ^h Likewise masc. प्रद्युषः (च) and neut. प्रद्युषः (स्.) ⁱ Also भातं and विभातं. ^j Or the close of the day. ^k Masc. सायः. Indec. सायं. ^l Likewise सन्ध्या.

^m ^{1 m} ^{2 m}		
प्राङ्माराङ्ग मन्थाङ्गास् (त्रिसन्ध्या)		Periods of the day. a
	^{f b}	
(अथ) यवरो		Night.
^f ^f ^{3 f c} ^f ^f ^{f d}		
4. त्रिधा त्रिधीयिनी रात्रिस् त्रियामा त्रयदा त्रया		
^f ^{4 f e} ^{f f} ^{f g} ^{f h}		
विभावरौ तमस्विन्यौ रजनी यामिनी तमौ		
^f ^{f i}		
5. तमिस्ता तामसौ (रात्रिः)		A dark night.
^{f j}		
ज्योत्स्नी (अन्ध्रक्याम्बिता)		A moon-light night.
^f		
(आगामिर्वर्तमानाद्युक्तायां त्रिणि) पश्चिमी		A night and two days. k
ⁿ		
6. नक्षरात् (निशावन्तः)		A multitude of nights.
^m ⁿ		
प्रदोषो रजनीमुखम्		Evening. l
^m ^m		
प्रहारात् त्रिधीयौ (द्वौ)		Midnight.
^m ^m		
(द्वौ) वाम प्रहरो (समौ)		A watch. m

1—अ. 2—प. 3—त्रि. 4—नो.

^a Forenoon, afternoon, and mid-day. The three turns of the day are collectively called त्रिसन्ध्या, n. or त्रिसन्ध्या, f. ^b Also यवरो. ^c Also रात्री. ^d Likewise त्रिया. ^e Also त्रयदात्री. ^f Likewise रजनिः. ^g Also तामसौ. ^h Likewise तमिः, or तमः and तामी. ⁱ Some make this a part of the explanation. But it is one of the terms exhibited, according to others. It also signifies night in general. ^j This is interpreted by one author the night of full moon. ^k Or a day and two nights. ^l The beginning of night. The two first hours (*g'hatis*) after sunset. ^m The eighth part of the day.

The full and
change of
the moon. a

7. (स) पर्वसन्धिः (प्रतिपत्यस्य दशोर्द्ध्वरम्)^{m b}

Last day of
the half
month.

पक्षात्तो (पक्षदशौ द्वे)^f

Day of full
moon.

पौर्णमासी (त) पूर्णिमा^{f c}

Moon a little
gibbous. d

8. (कलाहीने सा) शुभतिः^f

Moon quite
full. e

(पूर्णे) राका (निशाकरे)^f

Day of new
moon.

अमावास्या (त्व) मावस्या दशः सूर्येन्दुसङ्गमः^{f f 1 f m g m}

Moon a little
horned. h

9. (सा दृष्टेन्दुः) सिनीवासी^f

Moon exact-
ly new. i

(सा नष्टेन्दुकला) कुहः^{f j}

An eclipse.

अपरागो ग्रहो^{m m}

Eclipsed.

(राहुग्रहे त्विन्दौ च पुष्णि च)

1 च—

* The junction of the 15th and 1st of a half month, or the precise moment of the full or change of the moon. ^b Also पर्व and सन्धिः. ^c Likewise पूर्णमा, पूर्णिमासी, पूर्णमासी and पौर्णमी. ^d That is, a fifteenth day of the moon's age, on which she rises one digit ($\frac{1}{16}$ th.) less than full. ^e A similar day ; but on which she rises quite full. ^f Also अमावासी, अमावसी, अमावासी, अमावसी, and अमा. ^g Some add अदृष्टः. ^h That is, a thirtieth day of the moon's age, on which she rises visible. Or sets visible ; the first lunar day having commenced, or the fourteenth of the dark half month being unfinished. ⁱ A similar day, but on which she rises invisible. ^j Also कुहः.

^m ^{1 m}
10. सोपश्वोपरक्षौ (हाव)

^m ^m
ग्न्यत्यात उपाहितः

A meteor. a

^{2 m}
(एकवेत्त्या) पुष्यवन्तौ (दिवाकर निशाकरौ)

Sun & moon.

^f
(षडादय निमेषास्त) काष्ठाः

Sixteen thirds. b

^m
(त्रिंशत् ताः) कलाः

Eight seconds. c

^m
(तास्तु त्रिंशत्) क्षणः

Four minutes. d

^{m n}
(ते त) सुहृत्ता (हादयास्त्रियाम्)

An hour. e

^{3 m g}
12. (ते त त्रिंशद्) होरास्तः

A day. f

^m
पक्ष (सो दशपक्ष च)

A fortnight. h

^m ^m
(पक्षौ पूर्वापरौ) शुक्ल दृष्यौ

Light & dark fortnights. i

^{m k}
मास (स तावभौ)

A month. j

1 उ—.

2—वत्, or वन्त.

3 च—.

* As a falling star, &c. also a comet. ^b Or thirtieth part of a *Kald* and measured by eighteen twinklings. ^c Or thirtieth part of a *Kshan*. ^d The three hundred and sixtieth part of the day. ^e The thirtieth part of the day ; containing twelve *Kshanas*. ^f A nycthemeron, containing thirty *Muhúrtas*. ^g Some make this neuter : but erroneously. ^h Half a month, comprising fifteen days. ⁱ Respectively, from new moon to full, and from the opposition to the conjunction. ^j The twelfth part of a year ; comprising two *pakshas*, or thirty days. This is according to lunar time. But the same name is applicable to the solar and sidereal months. ^k Likewise वाः (स).

A season. a	13. (द्वौ द्वौ मासादिमासौ स्थाद्) चतु ^m
A half year. b	(द्वौ) एवमं (त्रिभिः) ^{1 n}
A year. c	(अयने द्वे गतिरुद्गद् दक्षिणार्कस्थ) वत्सरः ^m
Equinox.	14. (समरान्तिदिने काले) विषुवद्विषुवं (च तत्) ^{2 n nd}
A'grahāya- na. e	मार्गशीर्षे सङ्ग मार्ग आग्रहावधिक (च सः) ^{m 3 m f m g}
Pauṣā. h	15. पौषे तैव सङ्गसौ (द्वौ) ^{m m m}
Māgha. i	तथा माघे ^{4 m j m}
Phālguna. k	(ऽथ) फाल्गुने ^m
	(स्नात्) तपस्वः फाल्गुनिकः ^{m m}
Chaitra. m	(स्नात्) चैत्रे चैत्रिको मधुः ^{m m m}

1 च— 2—चत्. 3 सङ्ग. 4 तपस्.

The sixth part of a year, comprising two months, as *Māgha* and *Phālgun'a*. Properly the season consists of two solar months : but the term is also applicable to lunar time. ^b Or the sun's alternate journees towards the tropics, measured by three seasons. ^c Consisting of the northern and southern tracts of the sun. ^d Also masc. विषुवान्, and विषुवः. And विषुवः or विषुवः. ^e Month in which the moon is full, nearly in the longitude of Orion's head. ^f Likewise सङ्गः (स.) ^g Also अग्रहावधिकः. ^h Near γ and δ of Cancer. ⁱ Near the lion's heart. ^j Some add तपः (—तपः). ^k Near the lion's tail. ^l Also फाल्गुनः. ^m Near the virgin's spike.

16. वैशाखे माघवो राधे

Vaiśāk'ha. a

ज्येष्ठे शुक्लः

Jyaisht'ha. b

शुचि (शुक्लम्) Aśhād'ha. d

आषाढे

आषाढे (तु स्यात्) नभाः आषाढिक (शुक्लः) Srdvan'a. f

17. (सु) नभस्य प्रौष्ठपद भाद्र भाद्रपदाः (समाः) Bhadr'a. g

(स्याद्) श्विन ईषे (ऽप्या) श्वश्रुजे (ऽधि) Aś'wina. h

(स्यात्) कार्तिके Kārttika. k

18. वास्तुलोर्जो कार्तिकिके

हेमन्तः

winter. l

शिशिरे (ऽस्निवाम्) Cold season. n

वसन्ते पुष्यसमयः सुरभिर्

Spring. o

ग्रीष्म उषकः

Hot season. p

1 नभस्य, 2 आ—, 3 आ—, 4 अर्ज, 5—धि.

* Month in which the moon is full near the southern scale. ^b Near the scorpion. ^c Likewise ज्येष्ठः. ^d Near the bow of Sagittarius. ^e Also आषाढः, आषाढकः, and आषाढः. ^f Nearly in the longitude of the eagle. ^g Nearly in the longitude of the wing of Pegasus. ^h Near the head of Aries. ⁱ Likewise ईषः. ^j Also श्वश्रुजः. ^k Near the Pleiades. ^l Comprising Aś'grahāyan'a and Pausa. ^m Likewise हेमन्त and (शु). ⁿ Including Māgha and Phālgun'a. ^o Consisting of Chaitra and Vaiśāk'ha. ^p Comprehending Jyaisht'ha and Aśhād'ha. ^q Or उषकः. Also उषा, or अषा (शु).

19. निदाघ उष्णोपगम उष्ण उष्णागमस् तपः
 (स्निग्धा) प्राट्ट (स्निग्धा रुग्नि) वर्षा
 (अथ) शरत् (स्निग्धा)
 20. (षड्मी ऋतवः पुंसि मार्गदीनां युगैः क्रमात्)
 संवत्सरो वत्सरो ऽब्दे ऋतवोऽस्मिन् शरत् समाः
 21. (मासेन स्नाद्) ऽहोरात्रः पैत्रो
 (वर्षेण) दैवतः
 (दैवे युगसहस्रे द्वे) ब्राह्मः
 कल्पौ (तौ तौ वृणाम्)
 22. मन्वन्तरं (तु दिव्यानां युगानामेकसप्ततिः)
 संवत्सः प्रलयः कल्पः क्षयः कल्पान्त (इत्यपि)

1—घ. 2—च. 3—द. 4—ऋ. 5—अ. 6—इ. 7—क.

^a Likewise उष्णोपगमः, उष्णः, and उष्णागमः. Or उष्णोपगमः, &c. and उष्णोपगमः, &c. ^b Also तपः (स्). ^c Containing *S'rávanā* and *Bhádra*. ^d Likewise प्राट्टवा. ^e Restricted to the plural. ^f Answering to *Aśvina* and *Kārtika*. ^g Also शरदा. ^h These six seasons severally correspond to two months each, in the same order. ⁱ Also संवत्सरः. ^j Likewise परिवत्सरः, and चतुर्वत्सरः. But in the quinquennial cycle these are names of different years. ^k Also शारदः. ^l Some restrict this to the plural. ^m Or a month of mortals. ⁿ Or year of mortals. ^o Or 2000 *yugas* of the gods : that is, 1000 *yugas* constitute *Brahma's* day, and his night contains as many. ^p The same grand period, or 432,000,000, years of mortals, measuring the duration of the world ; and as many, the interval until its renovation. ^q Or a grand period containing seventy-one *yugas* of the gods. ^r Also संवत्सः. Likewise परिवत्सः. ^s Also विकल्पः.

SECTION IV.

1. (अस्त्री) पङ्कं (पुमान्) पाप्मा पापं किञ्चिच्च कल्याणम् Sin.
 कलुषं वृजिमेनेऽवमं हो दुरित दुष्कृतम्
 2. (स्वाद्) धर्मं (मस्त्रियां) पुण्यं श्रेयसी सुहृत्तं दृष्टः Virtue or moral merit.
 सुतु प्रीतिः प्रमोदो हर्षः प्रमोदामोद संमोदः Joy, or pleasure. c
 3. (स्वाद्) नन्दयुरानन्दं शर्म शान्तं सुखानि च Happy, well, or right.
 श्रेयसं शिवं भद्रं कल्याणं मङ्गलं शुभम्
 4. भावुकं भविकं भयं कुशलं क्षेमं (मस्त्रियाम्)
 यक्षं (च)

(अथ त्रिषु द्रव्ये पाप पुण्य सुखादि च)

1 पापम्. 2 पुण्यम्. 3 अयम्. 4 अहम्. or अहम्. 5 श्रेयस्.
 6 सुदु. 7 चा— 8 चा— 9 चा— 10 यक्षम्.

^a Used as an epithet, this word varies with the gender of the subject. ^b As an adjective, this likewise varies with gender of the subject. ^c Some restrict the seven terms in the first line, as signifying the actual sensation or mental affection of pleasure; and the other five, as importing pleasure in the abstract. ^d Likewise सुदा and सुदिता. ^e Also आनन्दः and नन्दः. ^f Also शान्तं. ^g Likewise शौचम्. ^h Used as epithets, this and the following words vary with the gender of the subject. ⁱ Fem. कल्याणी. ^j Also कुशलं. and कुशलम्. ^k These adjectives are restricted to the genders stated in the text, when employed as substantives to denote the abstract quality. ^l The three nouns here specified, with those which follow them respectively, or with such only as follow the last of them, being used as adjectives, agree in gender with the subject.

Excellence,
or happiness.

5. ^fमत्तिका ^fमर्चिका ^{m n l m m a}प्रकाण्डसुहृत्तजौ
(प्रयत्नवाचकान्यस्य)

Good luck,
or favourable
fortune.

^{2 m}ऽयः (शुभाशुभविधिः)

Destiny, or
luck.

6. ^{m n b m m m f m}दैवं ^{m n c n}दिष्टं भगधेवं भाग्यं (स्त्री) नियतिर्विधिः

A cause.

^mहेतु (र्ता) ^{n c n}कारणं बीजं

A primary
cause.

ⁿ(निदानं त्वा) ^{3 n}द्विकारणं

The soul.

7. ⁿचेतनं ^{4 m m d}आत्मा पुरुषः

Nature. e

ⁿप्रधानं ^fप्रकृतिः (स्त्रियाम्)

State or con-
dition. f

(विशेषः कालिको) ^fऽवस्था

Qualities of
nature. g

^{n h 5 n i 6 n j}(गुणाः) सत्त्वं रजस् तमः

Birth or pro-
duction.

8. ^{7 n n n k f l 8 f 9 m}जगुर्जगज्जगानि जनिवृत्त्यतिवृद्धवः

1 ज—, 2 जव, 3 जा—, 4 जातम्, 5 रजस्, 6 तमस्,
7—स्, 8—स्, 9—स्.

^a In apposition, even as epithets, these do not vary in their gender
^b Also दैर्घ्यं. ^c Likewise कर्तृत्वं. ^d Also पुरुषः. ^e The cause of
the material world, or secondly the natural state of anything. ^f Any
particular state, varying with the progress of time; as youth, &c.
^g Severally named in the text; first, the principle of existence] or
truth; secondly, that of foulness or passion; thirdly, that of darkness.
The first enlightens, constitutes knowledge, and is the cause of truth.
The second occasions coveting, and is the cause of pain. The third
overspreads, and is the cause of error and illusion. These attributes
and essential qualities of nature are according to the *Sankhya* philo-
sophy. ^h Likewise कृत्तुः. ⁱ Also masc. रजः (रज). ^j Likewise masc.
तमः (तम). ^k Sing. जगज्ज or जगज्ज. Also masc. जगज्जः. ^l Or, जगज्जः.
Also masc. जगज्ज.

- 1 m m 2 m m m 3 m
 प्राणी (तु) चेतने जन्मी जन्तु जन्म शरीरिणः An animal or sentient being.
9. जातिर्जातं (च) सामान्यं Kind or sort.
- व्यक्ति (लु) दृष्टान्तिका Individu-
 ality.
- चिन्तं (तु) चेतो हृदयं स्वातं हृन् मानसं मनः The mind or faculty of reason.
10. बुद्धिर्मनीषा विषया धीः प्रज्ञा श्रेयसी मतिः Understanding or intellect. b
- प्रेक्षोपलब्धिश्चित् सम्बित् प्रतिपन्नं ज्ञप्ति चेतनाः
11. (धीर्धारणावती) मेधा Retentive intellect. A resolve or act of determination. Consciousness of pleasure or pain.
- संकल्पः (कर्म्ममानसम्) me
- चिन्ताभोगो मनस्कारश्च fi f f
- चर्चा संख्या विचारणा Reflection or consideration. h Reasoning.
12. मध्याहारस् तर्क जहो 10 m m 11 m j
- विचिकित्सा (तु) संशयः f f Doubt or uncertainty.

1 प्राणिन्. 2 जन्मिन्. 3-रिन्. 4 चेतस्. 5 हृद्.
 6 च-ब्धि. 7-त्. 8-द्. 9-द्. 10-र. 11-च्.

^a Some make this masc. and neut. ^b Or the terms in the first line signify intellect and the faculty of understanding ; and those in the second line signify comprehension, or the exercise of that faculty. ^c Also प्राज्ञा. ^d Likewise श्रेयसी. ^e Also त्रिकल्प. ^f The attention of the mind to its own sensations. Fixed attention and profound meditation, keeping the mind to one object, or continually returning to it ; and calling up a particular thought. For the terms are variously interpreted by the different commentators. ^g Likewise मनसिकारः. ^h The act of a mind on a subject present to the thoughts ; the exercise of judgment. Or trying a thing by the test of proof ⁱ Also चर्चनं, संख्यानं, and विचारः. ^j Likewise जहो.

^m ^m
संदेह हापरौ (चा)

Certainty
or ascertain-
ment.

^m ^m
(इय समौ) निर्णय निश्चयौ

Heterodox
or heresy.

^f ^f
13. मिथ्यादृष्टिर्नैस्तिकता

An injuri-
ous design.

^m ⁿ
व्यापादे! द्रोहचिन्तनम्

A demon-
strated
truth.

^m ^m
(सभौ) सिद्धांत राद्धांतौ

Error or
mistake.

^f ^f ^m
भ्रान्तिर्मिथ्यामति भ्रमः

An agree-
ment.

^{1 f} ^{2 f c} ⁿ ^m ^{3 m} ^m
14 संविदागूः प्रतिज्ञानं नियमाश्रय संश्रवाः

^m ^{4 m} ^m ^{5 m}
अङ्गीकाराभ्युपगम प्रतिश्रव समाधयः

True know-
ledge. d

^{n e}
15. (मोक्षेधी) ज्ञानं

Knowledge
of arts. f

ⁿ
(अन्यत्त) विज्ञानं (शिल्पशास्त्रयोः)

Bestitude.
g

^f ⁿ ⁿ ^{6 n} ⁿ ^{7 n}
मुक्तिः कैवल्य निर्वाणं त्रेयोनिःत्रेयसाक्षतम्

1—द.

2 चागू or चागुर.

3 चा—.

4 चा—.

5—धि.

6 त्रेयस्.

7 चा—.

* The disbelief of heaven or a future world, or the denial of a God.
b The meditating of harm, or wishing ill to another; or the attempt to injure. c According to different etymologies, (the termination being either derivative or radical,) 2.l. sing. and pl. चागूः or चाव, and चागूम् or चावम्. But चागुः (र्), चागुरं. d Or that which tends to exempt the soul from further transmigration. e Some make this interpretation, and धीः the word exhibited. f Or any knowledge, but that of theology. g The delivery of the soul from body, and its exemption from further transmigration.

16. मोक्षोऽपवर्गे

1 n 2 f 3 f
(ऽया) ज्ञानमविद्याहंमतिः (स्त्रियाम्) Spiritual ignorance.

n m m m 4 m
रूपं शब्दो गन्ध रस स्पर्शाश्च (च) Five objects of sense. b

m
विषया (चामी) An object of sense. c

17. मोक्षरा इन्द्रियार्थाश्च (च)

n 6 n 7 n
हृषीकं विषयीन्द्रियम् An organ of sense.

n
कर्मेन्द्रियं (त पायादि) An organ of action. d

n
(मनोनेत्रादि) धीन्द्रियम् An intellectual organ. e

8 m n f m n
18. त्वरस् (तु) कषाये (ऽस्त्री) An astrigent taste.

m m m h
मधुरो लवणः कटुः Five other tastes. g

m 9 m i
तिक्तोऽम्लश्च (च) रसाः (पुंसि)

j
(तद्वत्पु षडमी त्रिषु)

1 च— 2 च— 3 च— 4 स्पर्श. 5—र्थ. 6—विन्.
7 र— 8—र. 9 चण्ड.

^a Or belief of external appearances. ^b Severally named in the text ; viz. colour, sound, odour, flavour, and contact. ^c Sing. विषयः. ^d Viz. the hand, the foot, the voice, the organ of generation, and the organ of excretion. ^e Viz. the mind, the eye, the ear, the nose, the tongue, and the skin. ^f Also त्वरः or क्वरः. ^g Severally stated in the text ; viz. sweet, salt, pungent, bitter and sour. ^h Fem. कटुः or कटुो. ⁱ Also चण्ड. ^j All these terms, signifying particular tastes, vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives.

A pleasing
scent. a

19. (विमर्द्दले) परिमले (गन्धे जगमगोदरे)

A fragran-
cy or per-
fume. b

आमोदः (सोऽतिनिर्हारी)

(वाच्यस्त्रित्वमागुषात्)

A scent
spreading
far.

20. समाकर्षी (त) निर्हारी

A perfume
or fragrant
substance.
d

सुरभिर्प्राणतर्पणः

इष्टगन्धः सुगन्धिः (स्याद्)

A perfume
for the
mouth. g

आमोदी मुखवासनः

An ill smell-
ing sub-
stance.

21. पूतिगन्धिस् (त) दुर्गन्धो

A smell
like that of
raw meat. j

विस्त्रं (स्याद्) मगन्धि (यत्)

White. l

22. शुक्ल शुक्ल शुक्चि श्वेत विशद श्वेत पाण्डुराः

1—विन्. 2—रिन्. 3—दिन्. 4—न्वि. 5—ञ्च. 6—आ—.

a Such as is extracted by rubbing fragrant substances. Ex. Blossoms of the *Mimusops elengi*. b A very delightful odour, and strong smell. Ex. Musk. c Used as adjectives, they agree in gender with the subject. This extends to the close of the section. d Ex. the flower of the *Michelia champa*. Some restrict the two first terms, others the two last, to signify a fragrant substance; and the remaining terms, fragranciness. e Fem. सुरभि. f Fem. सुगन्धि. g Usually prepared in the form of a pill; or any fragrant drug so employed. Ex. Camphor. h Also शुभवासनः. i Also दुर्गन्धि (नृ). j Or, according to some, like the smoke of a funeral pile. k Likewise विस्त्रं. l These and the following names of colours, when used as adjectives, agree in gender with the subject. m Fem. श्वेता and श्वेता or श्वेती. n Also विशदः.

^m ^{m a} ^m ^{m b} ^m ^m
 चवदातः सितो गौरो बल्लो घनलोऽर्जुनः

^m ^m ^{1 m}
 23. हरिणः पाण्डुरः पाण्डुरः

Yellowish
white.

^m
 (ईषत्पाण्डुरः) धूसरः Grey.

^m ^{m c} ^{2 m} ^m ^m ^m ^m
 लण्णे नीलासितं श्यामं कालं श्यामलं मेघकाः

Black or
dark blue.

^m ^m ^m
 24. पीतो गौरो हरिद्राभः

Yellow.

^{m d} ^{m e} ^m
 पलायो हरितो हरितः Green.

^{m f} ^m ^{m g}
 रोहितो लोहितो रक्तः

Red.

^{m i} ^m
 शोणः कोकनदच्छविः Crimson. h

^{3 m}
 25. (अव्यक्तरागस्य) रजः

Dark red.
j

^m
 (श्वेत रक्तस्य) पाटलः Pale red or
pink. k

^m ^m
 श्यावः (स्यात्) कपिशो

Brown. l

^m ^m ^m
 धूम्रं धूम्रौ लण्णलोहिते Purple. m

1—एङः.

2 च—.

3 च—.

^a Fem. सितः. ^b Likewise चवदातः. ^c Fem. नीला. ^d Also पलायः.
^e Fem. हरिता, or हरिणी. ^f Fem. रोहिता or रोहिणी, and लोहिता
 or लोहिनी. ^g Fem. रक्ता. ^h The colour of the red lotus. ⁱ Fem.
 शोणा or शोणी. ^j The colour of the dawn, or of madder. ^k The colour of
 carthamus. ^l Compounded of black and yellow ; the colour of an ape.
^m Compounded of black and red ; the colour of smoke.

Tawny.

^m ^m ^m ^{m a} ^{m b} ^{m c}
कङ्कः कपिषः पिङ्ग पिशंगौ कद्गु पिङ्गलौ

Variegat-
ed.

^{m n} ^{m d} ^{m m} ^{l m e} ^{m f}
26. चित्तं किन्नीर कवमाष शवखैता (च) कर्वरे
^g
(गुणे शुक्लादयः पुंसि गुणिलिङ्गास्तु तद्वति)

SECTION V.

The god-
dess of
speech. h

^f ^{f f} ^{2 f i 3 f j} ^{f k} ^f
1. ब्राह्मी(त)भारती भाषा गौर्वाङ् वाणी सरस्वती

Voice or
speech.

^m ^f ⁿ ⁿ ⁿ ^{4 n}
व्याहार उक्तिर्वापितं भाषितं वचनं वचः

Ungram-
matical
language.

^{m l} ^m
2. अपभ्रंशोऽपशब्दः (स्याच्)

A word.

^m ^m
(स्याच्) शब्द (सु) वाचकः

1 एत.

2 गिर.

3 बाच्.

4—सु.

^a Fem. पिशंगी. ^b Some read वचः. ^c Fem. पिङ्गला. ^d Also कर्वाँरः.
^e Fem. एता or एनी. ^f Also कर्वरः. ^g The foregoing names of colours
vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives.
^h The same words are also synonymous with the following as denoting
speech. ⁱ Likewise गिरा. ^j Also वाचा. ^k Likewise वाचिः. ^l Some
add अपभ्रंशः.

3. (तिङ्श्रुतचये) वाक्यं (क्रिया वा कारकान्विता) A sentence.
 श्रुतिः (स्त्री) वेद आम्नायस् The *Vēdas*,
 or any one
 of them. a
 त्रयीधर्मः (स्तु तद्विधिः) The duty
 enjoined
 by them. b
 4. (क्रिया) ऋक् साम यजुषो Three
Vēdas. d
 (इति वेदाङ्गयः) त्रयी The aggre-
 gate of
 them.
 (शिक्षेत्यादि श्रुतेर) ऋम् A *Vēdāṅga*.
 ओङ्कार प्रणवौ (समौ) The sacred
 name of
 GOD. f
 5. इतिहासः पुराटनं History. g
 (उदात्ताद्याङ्गय) स्वराः An accent.
 आग्नीषिकी दण्डनीति (सर्कविद्यार्थशास्त्रयोः) Logic and
 ethics. i
 6. आख्यायिका (पलम्बार्था) A tale. j
 पुराणं पञ्चलक्षणं A *Purāṇa*.
 k

1 ऋक्.

2 सामन्.

3 यजुस्.

4 ऋग.

5—का.

^a The Indian scriptures and holy writ. ^b Chiefly the performance of sacrifices in the manner directed by the *Vēdas*. ^c Or ऋक्, for the preceding term may belong to the synonyms of *Vēda*. ^d Severally named in the text. ^e A science appendant on the *Vēdas*; viz. pronunciation, grammar, prosody, explanation of obscure terms, religious rites, or astronomy. ^f The syllable *O'm*. ^g Or a work recording former transactions, and containing traditions : heroic history. ^h Acute, grave, or circumflex. Sing. स्वराः. Pl. स्वराः. ⁱ Severally named in the text, and explained in the same order. Logic includes the *Nyāya*, *Vaiśeṣika* and other schools of reasoning. ^j A true, or a probable story. ^k Or theogony, comprising past and future events, under five heads : the creation; the destruction and renovation of worlds; genealogy of gods and heroes; the reigns of *Manus*; and the transactions of their descendants.

A feigned
story. a

(प्रबन्धकल्पना) कथा

A riddle. b

प्रवृद्धिका प्रहेलिका

A code of
laws.

7. स्मृति (स्मृ) धर्मसंहिता

A compila-
tion and a-
bridgment.

समाहृति (स्तु) संग्रहः

A part of a
stanza. e

समस्या (तु) समासार्था

A rumour.
g

किंवदन्ती जनश्रुतिः

Tidings or
intelli-
gence.

8. वार्त्ताप्रवृत्तिर्ज्ञानं उदन्तः (स्याद्)

A name or
appellation.

(अथा) हयः

आख्याहे (चा) भिधानं (च) नामधेयं (च) नाम (च)

A call or
summons.

9. हतिराकरणाह्वानं

Clamour. l

संहति (वृ) ऊभिः कृता

A contest
or law suit.

विवादे व्यवहारः (स्याद्)

The exor-
dium.

उपन्यास (स्तु) वाङ्मुखम्

1 आ—, 2 आह्वा. 3 अ—, 4—नृ. 5—ति.
6 आ—, 7 आ—.

^a Whether founded in fact or not; for example, the poem entitled *Kādambari*. ^b Or intricate question. ^c Also प्रवृद्धिका and प्रवृद्धि or प्रवृद्धी ^d Likewise प्रहेलिकः. ^e Proposed as a trial of skill, to be completed. Or rather the verse or verses by which the stanza is completed. ^f Also समस्यार्था and असमस्यार्था. ^g Whether true or false. ^h Also किंवदन्तिः. ⁱ Likewise fem. अभिधा, अभिख्या, संज्ञा, &c. ^j Also आह्वतिः. ^k Likewise fem. आकरणा. and आकारणा. ^l Or citation by many at once. ^m Also व्यवहारः.

10. उदाहरणं उदाहरः ^{m a} An example or apposite argument.
- शपथं शपथः (पुमान्) ^{n b m} An oath.
- प्रश्नोऽनुवोः प्रश्ना (च) ^{m c m f} A question.
- प्रतिवाक्योत्तरे (समे) ^{n d l n} An answer.
11. मिथ्याभिवोगोऽभ्याख्यानम् ^m A groundless demand.
- (चष) मिथ्याभियंसनम् ⁿ A false accusation.
- अभिप्रायः ^{m e}
- प्रसाद (सु शब्दः स्वाद्गुरागजः) ^{m f} A sound indicating affection and satisfaction.
12. वयः कीर्तिः समाप्ता (च) ^{2 n f g f h} Fame and reputation.
- शवः शोभंस्तुतिर्गुतिः ^{m n f f} Praise.
- आज्जेडितं (द्विजितम्) ⁿ Repetition.
- उच्चैर्घटं (तु) घोषणा ⁿ Making a loud noise.
13. काकुः (क्लिवां विवारो यः शोकभीत्यादिभिर्घर्षेण) ^f Change of voice in grief, fear, &c.
- अवर्षाक्षेपनिर्वाह परीवाहापवाह (वत्) ^{m 3 m m 4 m} Censure, blame, or contempt.
14. उपकोशोऽनुश्रुत्या (च) कुत्सा निन्दा (च) गर्हयो ^{m f f f n}

1 च— 2—स. 3 चा— 4 च—

* Likewise उदाहरणं. ^b Also शपथः. ^c Likewise प्रश्नं. ^d Also प्रतिवाक्यं. ^e Likewise अभिप्रायं. ^f Also प्रसादं. ^g Likewise कीर्तिः and शोभना. ^h Also समाप्ता, अवज्जा and समाप्ता. ⁱ A sound uttered twice or thrice, or oftener.

Opprobri-
ous or un-
friendly
speech.
Reproach
or menace.
Reproof
attended
with insult
or dispar-
agement.
An impu-
tation of
adultery.
Address, or
speaking to.

Incoherent
speech.

Tautology.

Lamenta-
tion.

Quarrel, or
mutual con-
tradiction.

Conver-
sation.
Speaking
well, or ele-
gant dis-
course.
Denial, or
conceal-
ment of
knowledge.
Declara-
tion.

Unauspi-
cious dis-
course.

Good and
auspicious
discourse.

^{1 m}
पाद्व्यमभिवादः (स्यात्)

^{2 f}
भर्त्सनं (त्) पकारगीः

15. (यः सनिन्द उपालम्भं सन्न स्यात्) परिभाषणम्
^{3 m f a}
(तन्न त्वा) चारणा (यः स्यादाक्रोशे भैयुनं प्रति)

^{4 m} ^{5 m}
16. (स्याद्) भाषणमाज्ञापः

^m
प्रज्ञापे (ऽनर्थकं वचः)

^m ^f
अनुज्ञापे सुकुर्भाषा

^m ^m
विज्ञापः परिदेवनम्

^m ^f
17. विप्रज्ञापे विरोधोक्तिः

^m
संज्ञापे (भाषणं मिथः)

^m ^m
सुप्रज्ञापः सुवचनं

^m ^m
अपज्ञाप (सु) निष्प्रवः

^{6 m f} ^m
18. संदेशवाग् वाचिकं (स्याद्)

^b
(वाग्भेदास्त निष्प्रवरे)

^{m f c}
उपती (वाग्कल्याणी)

^{f d}
(स्यात्) कल्या (त शुभात्मिका)

1 च—, 2 च—र्, 3 चा—, 4 चा—, 5 चा—, 6—च्

* Also चारणा, ^b The following terms vary with the gender of the subject. ^c Masc. उपज्, Fem. उपती, Neut. उपद्, Also उपती, Masc. उपज्, &c. ^d Likewise कल्या.

19. (अत्यर्थमधुरं) सखं["]
 संमतं हृदयंगमम्["]
 निष्ठुरं पदं["]
 ग्राम्यमृचीखं["]
 सुहृत्तं (प्रिये)["]
 20. सत्ये)["]
 (इष) संकुलः क्षिटे परस्परपराहते["]
 (वृत्तवर्षमदं) ग्रसं["]
 निरसं त्वरितोदितम्["]
 21. (अब्रूहत्तं) सनिष्ठेवं["]
 अवयवं (स्याद्) नर्थकम्["]
 अनन्तरमवाचं (स्याद्)["]
 आहर्तं (तु) अपार्थकम्["]
 22. (अथ) क्षिप्तम्विषाटं["]
 वितर्कं (तु) वृत्तं (वचः)["]
 सत्यं तथ्यवृत्तं सत्यम्["]
 (अथनि त्रिषु तद्वति)["]
- Very sweet and conciliating.
 Apposite and proper.
 Harsh, and contemptuous.
 Rustic and homely.
 Pleasing, but true.
 Inconsistent, and contradictory.
 Imperfectly pronounced, or slurred. a
 Spoken fast, hurried.
 Sputtered. b
 Unmeaning or nonsensical discourse.
 Unfit to be uttered. c
 An impossibility.
 An indistinct speech.
 False.
 Truth ; or true.

1 अ— 2 अ— 3 अ— 4 अ— 5 अ— 6 अत. 7 सत्यम्.

* By omitting a letter or syllable. b Spoken with emission of saliva. c Or सनिष्ठेवं. d Or अवयवं. e Blamable discourse. f Masc. सत्यम्. Fem. सतीची. Neut. सत्यम्. g The foregoing likewise agree in gender with the subject, when metaphorically used as epithets of the speaker instead of the speech.

SECTION VI.

Sound.

1. शब्दे निनाह निनह ध्वनि ध्वान रव खनाः
 खान निर्वीच निष्कीह नाह निखान निखनाः
 2. आरवारारव संराव विरावा

Rustling, c

(चच) मर्चरः

(खनिते वस्त्रपर्णानां)

The tink-
ling of orna-
ments.

(ध्वजध्वानां ठ) शिञ्जितम्

A tone, or
musical
sound

3. निक्काणो निक्काणः क्काणः क्काणः क्काण (नित्यपि)
 (बीजावाः कनिते प्रादेः) प्रक्काण प्रक्काणा (द्वयः)

The sound
of a lute.A confused
or mingled
sound. f

4. कोकाककः ककककसु

The cry of
birds, &c.

("g") वाहितं रतं

An echo.

(ह्री) प्रतिश्रुत् प्रतिध्वाने

A song or
singing.

गीतं गान (मिमे ससे)

१ च—.

* Also बद्धनं. ^b Likewise दारः. ° Of clothes or dry leaves.
^d Also विज्ञा. ° Including उपककः, सुककः, &c. ^f Or a noise made
 by many. ° Also वाहितं. ^h Likewise प्रतिध्वानः.

SECTION VII.

1. निवाहर्षम गांधार षड्ज मध्यम धैवताः
^{m b 1 m m m m 2 m}
^{3 m}
 पञ्चमश्च (वेत्तुमी सप्त तन्त्रीकण्ठोद्दिताः स्वराः)
^{f d}
2. वाकली (तु कले सुखे)
^{4 m c}
 कले!
^{m g}
 मन्द्र (सु गंभीरे)
^m
 तारे! (स्तुच्चैश्च)
^h
 (त्रय क्षिप्तु)
^{5 m j}
3. (समन्वितस्यचक्षुः) कताले!
^f
 वीणा (तु) वक्ष्यती
^f
 विपक्षी
^f
 (सा तु तन्त्रीभिः सप्तभिः) परिवाहिनी
^f
- The seven musical notes. a
- Minute tone. c
 An inarticulate, but pleasing tone.
- A base or low tone. f
- A high tone.
- Harmony. i
- A lute.
- A lute with seven strings.

1 क. —. 2—त. 3—च. 4 क. 5 क. —

* Severally named in the text. They are so called respectively, whether produced by the voice, or by a musical instrument. ^b Also निषदः. ^c As the chirping, of birds; inarticulate and sweet. ^d Likewise वाकलिः. ^e Or, as an adjective, it agrees in gender with the subject; and so do the two following. ^f Ex. the grumbling of clouds. ^g Likewise वक्षः. ^h The three last nouns vary with the gender when used as adjectives. ⁱ Or proper union of song, dance and instrumental music, keeping time together. See v. 10. ^j Also वक्ष्यताम्.

Any stringed instrument.

4. ततं (वीणादिकं वाद्यं)

A drum or tympan.

आनदं (सुरजादिकम्)

A wind instrument

(बन्धादिकं तु) शुभिरं

A cymbal, bell, &c.

(कांक्षताकादिकं) घनम्

A musical instrument.

5. (चतुर्विधमिदं) वाद्यं वादिमातोद्य (नामकम्)

Drums and tabours.

चदङ्गा सुरजा

Three sorts of drums. d

(भेदाङ्ग) द्वाविंशोर्द्धका (कवः)

A double drum. f

6. (स्वाद्य) शः पटहेः ठक्का

A kettle drum. g

भेरी (स्त्री) दुन्दुभिः (पुमान्)

A large kettle drum.

आनकः पटहेः (स्त्री स्वात्)

The quill, or bow. j

कोणो (वीणादिवादनम्)

The neck of a lute.

7. वीणादण्डः प्रवाकः (स्वात्)

The belly below the neck, k

ककुभ (स्त्री) प्रसेवकाः

1 वा—.

2 चङ्क.

3 वा—.

4 ज—.

5 व—.

* Likewise आनदं. ^b Also शुभिरं. ^c Sing. चदङ्गः and सुरजाः.

^d Severally named in the text. They vary in size and shape, and are borne differently. See the descriptions in other dictionaries. ^e Likewise चङ्की, चाङ्गिण and चङ्कं. ^f In Hindi a D'hol. ^g A large D'hol.

^h Likewise भरी. ⁱ Also on a different reading of the text,

आनकः, आनकदुन्दुभिः, and आनकदुन्दुबी. ^j Or any thing with which a musical instrument is struck. ^k A wooden vessel covered with leather,

placed under the neck to render the sound deeper; or a crooked piece of wood at the extremity of the lute. ^l Also वृद्धिः.

- ^m कोशस्थक (सु.) काये (स्वाद्) ^m The body of the lute. ^a
- ^m उपनाहे निबंधनम् ^m The tie. ^b
- ^{m d} 8. (वाद्यप्रभेदा उभय मङ्गु डिण्डिम अर्धराः ^m Other in-
struments. ^c
- ^m मईलः पणवो (ऽन्ये च) ^m
- ^f नर्तकी शासिके (समे) ^{1/} A female dancer. ^f
- ^{n h 2 m} 9. (विश्वितं कृतं मध्यं) तत्त्वमेधोवनं (क्रमात्) ⁿ Slow, quick,
and mean,
time. ^g
- ⁿ तालः (काञ्चिद्वामानं) ⁿ Beating
time.
- ^m खयः (सास्यं) ^m Equal time
in music
and dance.
- (अयाञ्चिवाम्)
- ^{m n} 10. ताण्डवं नटनं नाच्यं सास्यं वृत्तं (च) नर्तने ^{n i} Dancing.
- ⁿ तैर्यत्रिकं (वृत्तगीतवाद्यं) नाच्यं (मिदं त्रयम्) ⁿ Symphony.
- ^{n k} 11. अकुंस (च) अकुंस (च) अकुंस (च) तिनर्तकः ^m A male dan-
cer in wo-
man's appa-
rel.

1—वा.

2 जोव.

^a Complete, excepting the wires ; including, therefore, the gourd, neck, and belly. ^b Or lower part of the tail-piece where the wires are fixed. ^c Of divers sorts ; severally mentioned in the text : besides others, as मोसुवः, कुवड, &c. See descriptions in various dictionaries. ^d Likewise neut. उवड. ^e Also वडवः. ^f So, नर्तकः. or शासकः, a male dancer. ^g Severally stated, in their order. ^h Also तच, and तद्वत्. ⁱ Also वच, ^j Or union of song, dance, and instrumental music. ^k Also अकुंसः, अकुंस.

जीवेयधारी पुरुषे)

A courtesan. a

(नाम्नोक्तौ गणिका) ऽज्जुका^f

A sister's husband

12. (मणिनीपतिर!) पुत्ते^{1 m}

A learned man.

भाषी (विद्वान्)

(अथा) पुक्तः^{2 m}

A father.

(जनको)

A prince. b

(यवराजस्तु.) कुमारो^m भर्तृदारकः^m

A king.

13. (राजा) भट्टारको^m देवस्^m

A princess.

(तन्युता) भर्तृदारिका^{f c}

A queen. d

देवी (सताभिषेकायां)

Any wife of a king.

(इतरास्तु च) भट्टिनी^{f e}

Sacred. f

14. अन्नग्राह्य (मन्त्रोक्तौ)^g

A king's brother-in-law.

(राजस्यस्तु.) राट्रियः^m

A mother.

अम्मा (माता)

A young girl.

(एव वाक्का स्थाइ) वाक्कर^f

A venerable person.

(आर्यस्तु.) मारिषः^{m h}

1 चा—

2 चा—

^a This, and the terms exhibited in the three following couplets, are used in theatrical language ; and some are forms of address employed only by certain descriptions of persons. See other dictionaries. ^b Designated as successor, and associated to the empire. ^c Some add भर्तृदारिका. ^d Consecrated with the king. ^e One commentary reads चाग्निनी. ^f Implying, according to some, a request to spare the thing in question. ^g Likewise अन्नग्राह्यं. ^h Also वाक्कः and वाक्कः

19. हासो हासं (च)

Disgust.

वीभत्सं विह्वलं (त्रिष्विदं द्वयम्)

Surprise,
or wonder-
ful.

विस्मयोऽद्भुतमाश्चर्यं चित्त (मय्य)

Horror, or
terrific.

(ऽद्य) भैरवम्nd

20. हास्यं भीष्यं भीष्मं घोरं भीमं भयानकम्
अवह्वरं प्रतिभवं

Wrath, or
angry.

रौद्रं (द्व.) ग्रं^{2nd}

(अमी त्रिषु

21. चतुर्हस्य)

Fear, or
terror.

हर तासौ भीतिभौः साध्वसं भयम्

Sentiment
or passion.

(विकारो मानसो) भावो

Indication
of it.

ऽनुभावे (भावबोधकः)

Pride.

22. गर्वोऽभिमानोऽहंकारो

Arrogance.
h

मानश्चित्तसुखतिः^{3f}

Disrespect.

अनादरः परिभवः परिभावश्चिरस्त्रिया^{4f}

1 हा— 2 ह— 3 वि— 4 ति—

^a Also fem. हासिका. ^b Likewise वैह्वलं. ^c This and the following admit the three genders when employed as adjectives. ^d Maso. भैरवः. Fem.—वी. ^e The last fourteen terms, used adjectively, admit the three genders. Ex. Fem. रौद्रो. ^f Also हंतासः, उन्नासः, विह्वलः. ^g Likewise भीतं, भिया, भवः. ^h Some, not improperly, reckon these terms to be synonymous with the preceding. ⁱ Also परीभावः.

23. ^fरीढा^{1 f a}वमाना^{2 f}वन्ना^{n b} अवहेलम^{3 n c}सूक्ष्मम्
^{n d}मन्दा^fचं^{4 f m f e} क्रीडा^{f t}पात्रीडा^f लज्जा^f
 Modesty or shame.
- (स) ऽपन्नपा (ऽन्यतः)^f Bashfulness.
24. ^fचांति^{5 f}सुतिचा^f
 Patience, for bearing.
- ऽभिध्या (तु परस्वविषये स्पृहा)^f Coveting another's property.
- ^fअक्षांतिरी^{6 f}ष्या^f
 Envy. g
- ऽक्षया (तु दोषारोपोगुणेष्वपि)^f Detraction.
25. ⁿवैरं^m विरोधो^{m h} विहेषोⁿ
 Enmity.
- ⁿमन्यु^{7 m} शोकौ (तु) शुक्^{8 f} (स्त्रियाम्)
 Grief or sorrow.
- ^mपश्चात्तापो^m ऽनुताप (श्च) विप्रतीसार (इत्यपि)^{m i}
 Repentance.
26. ^mक्रोध^m क्रोधा^{m j} ऽमर्ष^{9 m} रोष^{10 f} प्रतिघा^{11 f k} बट्कुधौ (स्त्रियाम्)
 Wrath, or rage.
- (शुचौ तु चरिते) शीलंⁿ
 Good conduct.
- ^mउन्माद^{12 m} क्षिप्तबिभ्रमःⁿ Madness.

1 च—, 2 च—, 3 च—, 4 ल—, 5 ति—, 6 इ—,
 7 शोक, 8 युक्, 9—व, 10 वृ, 11 क्रु, 12 चि—.

^a Also विमानना. ^b Likewise अवहेला, and हेला. ^c Also सूक्ष्मं, सूक्ष्मं, सूक्ष्मं, and सूक्ष्मं. ^d Likewise मन्दाचं. ^e Also क्रीडनं, and क्रीडितं. ^f Likewise लज्जा. ^g Or impatience of another's excellence or success. ^h Also हेपः. ⁱ Or विप्रतीसारः. ^j अमर्षः or आमर्षः. ^k Also चघा, and क्रुधा.

- Affection or kindness. 27. प्रेमा (ना) प्रिवता हाईं प्रेम कोरो ^{1 m f n 2 n a m}
 Desire or longing. b (ऽय) होहदम् ^{m n c}
 Wish or desire. ^{f 3 f d f 4 f 5 f f e f m}
 इच्छाकांक्षा स्पृहेहाहङ्वाब्धा लिप्सा मनोरथः
 28. कामोऽभिलाषसार्धं (व) ^{m m i 6 m}
 Ardent desire. ^{m f g}
 (स महात्) लाससा (द्वयोः)
 Virtuous reflexion. ^{m f}
 उपाधि (नी) धर्मचिन्ता
 Anxiety. h ^{m i}
 (पुंस्त्रा) धि (मानसी व्यथा)
 Recollection. ^{f j f 7 n k}
 29. (स्यात्) चिन्ता स्मृतिराध्यानं
 Missing. i ^{f 8 f}
 उत्कण्ठोत्कलिके (समे)
 Perseverance. ^{m m}
 उत्साहोऽध्यवसायः (स्यात्)
 Fortitude. ^{m m}
 (स) वीर्य्य (मतिशक्तिभाक्)
 Deceit, or fraud. ^{m n m m 9 m 10 n n}
 30. कपटो (ऽस्त्री) व्याज दम्भोपधयम्बद्धकैतवे

1—नृ. 2—नृ. 3 आ—. 4 इहा. 5 हृत्
 6 त—. 7 आ—. 8 उ—का. 9 उपधि. 10 ह—नृ.

^a Also प्रेच. ^b As a pregnant woman's. ^c The term is also synonymous with the following. ^d Likewise कांक्षा. ^e Likewise हृवा. ^f Or अभिलाषः. ^g Some add लाससा, but erroneously. ^h Or mental pain. ⁱ आधिः or अधिः. ^j Also चित्तिवा, and m. चितः. ^k This term is by some connected with the next article. It signifies recollection accompanied with regret. Likewise आधा. ^l Remembering with regret, affection, or desire. ^m Or fem. वीर्या.

^f ^{1 f} ["]
कुदतिर्निहतिः वाद्यं

Wicked-
ness. a

^m ^{f b}
प्रमादेऽनवधानता

Inadver-
tency or
mistake.

31. कौदहलं कौतुकं (च) कुतुकं (च) कुदहलम्

Eagerness.

(स्त्रीणां विलास विलोक विश्रमा ललितं तथा

^c
Dalliance,
or blandish-
ment. d

² ^m
32. हेला खीलेत्यमीहावाः (क्रियाः ऋद्धारभावजाः)

^m ^{m f e} ^{m f} ^f ^f ^{3 n}
द्रव केलि परीहासाः क्रीडा खीला (च) नर्मा (च) Sport or a-
musement.

^m ^m ^{ng}
33. व्याजोऽपदेयो लक्ष्यं (च)

Disguise.

^f ^f ^{n i}
क्रीडाखेला (च) क्रीडनम् A play or
game. h

1 नि—.

2 खीला.

3—नृ.

^a Synonymous with the preceding, according to some ; but others interpret these, mischievousness or fraudulency ; and the preceding, imposition or trick. ^b Also अनवधानं. ^c Or vehemence in seeking a proper thing ; or else impetuosity in action, with disregard of consequences. ^d The instance of feminine actions proceeding from love, which are stated in the text, are thus explained. विलासः, change of place, posture, gait, or look, on the approach of the lover. विलोकः, affection of indifference. विश्रमाः, wantonness of youth : caprice. ललितं, languid gestures, and signs. हेला, lasciviousness. खीला, imitation of the lover's manner to beguile the time in his absence. ^e Also fem. खेली. ^f Also परिहासः. ^g Likewise लक्ष्यं. ^h Such as playing at ball, &c. ⁱ Some read क्रीडनं ; but improperly.

Sweat. a	^m घर्भो ^m निदाघः ^{m b} स्वेदः (स्वात्)
Fainting.	^m प्रलये ^f नटचेष्टता
Disseim- ulation.	^{f c} 34. अवहित्याकारगुप्ति ^{l m}
Hurry.	^{m d} (समौ) सम्भेग सम्भ्रमौ ^m
A horse- laugh.	^{2 n c} (स्याद्) च्छुरितकं (हासः सोत्प्रासः)
A smile.	ⁿ (स मनाक्) स्मितम्
A laugh.	35. (मध्यमः स्याद्) विहसितं ^{m f}
Horripi- lation.	ⁿ रोमाञ्चो लोमहर्षणम्
Weeping.	^{n g} क्रन्दितं ⁿ रुदितं ⁿ क्रुष्टं
Gaping.	^{m f n h} जृम्भ (सु त्रिषु) जृम्भणम् ⁿ
Disappoint- ing. i	^{m j} 36. विप्रलब्धो विस्मयाद्दे ^m
Creeding or tumbling. k	^{n l} रिङ्गण स्ववलेने (समे) ⁿ
Sleep. m	^f (स्यान्) निद्रा ⁿ शयनं ^{m n} स्वापः ^m स्वप्नः ^m सम्भेय (इत्यपि) ^m

1 चा—.

2 चा—.

^a Or else heat, occasioning 'perspiration. ^b Also प्रस्वेद. ^c Like-
wise neut. अवहित्यं, and चाहित्यं. ^d Also चावेगः. ^e Likewise
अवच्छुरितं. ^f Also रोमहर्षः, रोमचक्रिया, रोमोन्नमः, रोमेन्नेदः. ^g Likewise
क्रन्दनं, and रोदनं. ^h Fem. जृम्भा. ⁱ Deceiving by a false affirmation ;
or not effecting a promise. ^j Also विप्रलयापः. ^k Creeping, as infants,
on all fours ; or else, falling as on slippery ground ; or deviating
from duty &c. ^l Likewise रिङ्गनं. ^m Or else a mistake occasioned by
sleep ; a dream. ⁿ Also क्षुप्तिः.

^{f a} 37. तन्त्री प्रमीला ^f

Lassitude.

^f अकुटि ^{1 f} अकुटी ^{f b} अकुटिः (स्त्रियः) A frown.

^f अहटिः (स्वादसौम्ये ऽच्छिन्ना)

A look of displeasure.

^f संसिद्धि ^{2 f} प्रकृतौ (त्वमे) The natural state.

^{n c} 38. स्वरूपं (च) स्वभाव (च) निसर्गं (च)

^m (ऽय) वेपथुः A tremour.

^{m d} कम्पे

^{m m m m m} (ऽय) जगत् उत्सवो मह उत्सव उत्सवः A festival.

1—टि.

2—ति.

^a And तन्त्री or तन्त्रीः. But this last mode of inflection is censured. Likewise तन्त्रा. ^b Also अकुटिः. Some make these terms synonymous with the following. Also अकुटी, अकुटी, अकुटी, and अकुटी. ^c Also रूपं ^d Likewise कम्पनं, and कम्पितं. ^e Also जगत्. See Book III, Ch. IV.

CHAPTER II.

SECTION I.

The infer-
nal region.
a

^{n b} ⁿ ^{1 n} ^{2 n}
1. अधोभुवन पाताल बलिसङ्ग रसातलम्
^{3 m}
नागलोको

A hole or
vacuity.

ⁿ ^{n c} ⁿ ⁿ
(इय) कुहरं शुषिरं विवरं विलम्

ⁿ ⁿ nd ⁿ ^{ne} ^f ^{f i}
2. छिद्रं निर्व्यथनं रोकं रंभं खन्वं वषा शुषिः
^{m f} ^{4 m g}

A hole in
the ground.

गर्ताः ऽवटौ (शुषि खन्वे)

Perforat-
ed, or full
of holes.

^{m f} ⁿ
(सरंभे) शुषिरं (त्रिषु)

Darkness.

^{m n} ^{m n} ⁿ ⁿ ^{5 n h}
3. अन्धकारोऽस्त्रियां ध्वान्तं तमिस्रं तिमिरं तमः

Great dark-
ness.

^{n i}
(ध्वान्ते गाढे) ऽन्धतमसं

Imperfect
darkness.
Universal
darkness.

ⁿ
(क्षीणे) ऽवतमसं

(तमः)

ⁿ
4. विषक् सन्तमसं

The Nā-
gas. j

^m ^m
नागाः काङ्क्षेयास्

Their chief.

(तदीश्वराः)

1—नृ. 2—ख. 3—क. 4—ट. 5—स.

a Abode of BALI and of the *Nāgas*, under the earth. b Also अधः, (इ) m. अधोलोकः, &c. c Likewise शुषिरं. d Also विरोकं. e Or खन्वं. f Also शुषी and शुषिः. Or शुषिः. g Likewise अवटिः. h Also तमसं. And तमः, तमा, तमं. i Likewise अन्धातमसं. j Demigods, in the human shape with a serpent's tail, and dilated neck, like the *Koluber Naga*. Sing. नागः. They are Children of KADBU, the wife of *Kas'yapa*.

येषां ऽन्तेः

वासुकि (सु.) संपराजो

King of serpents. a

(ऽथ) गोनसे

Sort of snake.

5. तिलितः (स्याद्)

अजगरे शयुर्बाहस (इत्युभौ)

A Boa, or large serpent. d

अलगर्हो जलव्यालः

A water snake.

(समौ) राजिल दुग्धुभौ

Amphisbæna.

6. मातुषानो मातुषाहिर

A variegated serpent.

निर्मुक्तो सुक्तकंचुकः

A snake, that has cast his slough. A snake or serpent.

सर्पः ष्टदाकुर्भुजगो भुजगो ऽहिर्भुजङ्गमः

7. आशीविषो विषधरश्चक्री व्यालः सरिः

1 वा—.

2—कु.

3 भु—.

4 चक्रिन्.

^a Son of VASUKA, and often confounded with the preceding ; as are the other chiefs of the *Nāgas*, TAKSHAKA, SANK'HA, MAHAPADMA, &c. ^b Also वासुकिः. ^c Or गोनसः. Vulg. Bôr. ^d Boa Constrictor; &c. ^e Or अलगर्हः. But some read अलगर्हः, others अलिगर्हः. Vulg. *Aládh*. ^f दुग्धुभः or दुग्धुभः. And दुग्धुभः. Vulg. *Dhônra*. But generally described as a harmless double-headed snake. There is a great disagreement among commentators respecting the correspondent vulgar names of the snakes mentioned in the text. ^g One commentator describes this as a four-footed serpent with a large body and long tail ; intending perhaps some species of Iguana ; unless a fabulous creature be meant. ^h Fem. सर्पा, and सर्पिणी. Likewise अहः. ⁱ Some add सरिः.

1 m 2 m a 3 m m 4 m

कुण्डली गूढपाञ्चशुःश्रवाः काकोदरः फणी

8. दम्भी^m करो^m दीर्घ^mष्टो^m दंष्ट्र^mको^m विलेशयः^{m b}

चरणः^{m c} पञ्चगो^m भोगी^m जिह्वागः^m पवनाशनः^m

m f n d

Belonging
to a snake.

9. (त्रिष्या) डेयं (विषास्थ्यादि)

m f e

m f f

His expand-
ed head.

फटायां (तु) फणा (दयोः)

m

m

His skin.

(समौ) कंचुक निर्मोको

m

m

m n

His venom.

क्षुड (सु) गरलं विषं

m n

m n

m n h

Nine sorts
of fixed
poison. g

10. (पुंसि क्लीवे च) काकोल कालकूट इलाहलाः

m i

m

m

m

शौराष्ट्रिकः शौक्लिकेयो ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः

m

m

11. दारदे^m वत्सनाभ (सु) विषभेदा^{m k} अमी नव)

A dealer
in anti-
dotes. j

विषवैद्यो जाङ्गलिको

6 m l

m m

A snake-
catcher.

व्यासप्राज्ञहितुण्डिकः

1—नृ. 2—पाद्. 3 च—सु. 4—नृ. 5—नृ.
6—हिन्.

^a Also गूढपदः, and गूढपादः, (द). ^b Likewise विषघ्नः. ^c Also चरणः, and चरणघ्नः. ^d Fem. बाहेवी. ^e फटा or फटा. ^f Maso. कषः. Likewise neut. कषं. ^g Severally named in the text; some mineral, others vegetable. ^h इलाहलः, and इलाहलः, or इलाहलः. Also इलाहलः. ⁱ Likewise शौराष्ट्रिकः. ^j Or a conjurer, using charms against poison. ^k Likewise जाङ्गलिकः. ^l Also व्यासप्राज्ञः. ^m वाहितुण्डिकः, or वाहितुण्डिकः.

SECTION II.

1. (स्यान्) नारक(सु)नरको निरये दुर्गतिः(स्त्रियाम्) Hell.

(तद्भेदात्) तपनवीचि महारौरव रौरवाः Various
hells. a

2. संहारः कालक्षुब्धं (चेत्याद्याः)

(सत्वात्) नारकाः Departed
souls.

प्रेताः

वैतरणी (सिंधुः)

The river
of hell.

(स्याद्) ऽकस्मिन् (सु) निर्गतिः Misfortune
or misery.

3. विष्टिराजः

Unpaid la-
bour. e

कारणा (तु) यातना तीव्रवेदना

Agony, or
sharp pain.

पीडा वाधा व्यथा दुःखममानस्यं प्रसूतिजम्

Pain.

1 ख—.

* Severally named in the text ; besides others. as *Támisra*, *An-
d'hatámisra*, *Sálmali*, *Asipatravana*, &c. ^b Or संघातः. ^c Like-
wise प्रेताः. ^d Also वैतरणीः. ^e Or else, casting into hell ; or,
in astrology, the period (*karan'á*) called *bhadrá*. Compulsory and un-
rewarded labour, being the occasion of pain, is placed under the pre-
sent head. The terms, as by some explained, signify the person exe-
cuting such labour, ^f वाचु or वाचुर्. ^g Also कारिका. ^h Like-
wise वाचना. ⁱ Or वाधावा. ^j Likewise अमानस्यं and वाधा
नस्यं. ^k These two last terms are, by some, separated from the rest ;
as signifying mental distress. Others, on the contrary, make these and
the preceding four, synonymous with the three following words,

The opposite, and the near bank. a

8. पारावार (परावर्त्तकी तीरे)

The channel.

पारं (तदंतरम्)

An island.

द्वीपः (ऽस्त्रिवाम्) न्तरीपं (वदंतवर्गिणस्तम्)

One formed by alluvion. b

9. (तोयोन्नितं तत्) पुलिनं

A sand bank. c

सैकतं सिकतामयम्

Mud or clay.

निषहर (सु) जंवाहः पङ्के (ऽस्त्री) याद कईमौ

Inundation. d

10. जलोच्छासाः परीवाहाः

A temporary well. f

कूपका (सु विहारकाः)

Navigable.

नाव्यं (त्रिखिगं नौतार्ये)

A boat.

(ऽस्त्री) नौसरणिस्तारिः

A raft or float. j

11. उडुपं (तु) सवः कोषः

A natural stream. l

स्रोतोः (ऽस्त्रसरणं स्वतः)

1 ख—.

2 ख—.

3 त—.

4—ख.

* Respectively, viz. पारं, the opposite bank or shore, चवारं, the contiguous bank or shore, ^b Or any island, or one with the steep banks. ^c Or an island with sandy shores. ^d Or else a water pipe, or channel, for carrying off an excess of water. ^e Sing. परीवाहः. Also परिवाहः. ^f Or hole dug for water in the dry bed of a rivulet; or else, a rock, or tree, dividing the stream of a river. Sing. कूपकः. ^g Fem. नाव्या. ^h Also नौका. Also तरणी and तरी. ⁱ Made of grass's, &c. ^k Likewise उडुपं. ^l Or a rapid one. ^m Likewise स्रोतं.

^{ma} ^{1 n} आतरक, रपयं (स्याद्)	^{f c} द्रोणी काष्ठाब्जवाहिनी	^f Fare, or freight.
^m ^{2 m} 12. सांवातिकः पोतवणिकः	^m ^m कर्णधार (स्तु.) नाविकः	An oval basin. b A voyaging merchant.
^m ^m निवामकाः पोतवाहाः	^m ^{m f} कूपके! गुणहृत्तकः	The pilot or helmsman.
^m ^{f g} 13. नौकाहंरुः जेपयिः (स्याद्)	^m ^m अरितं केनिपातकः	The crew. d The mast.
^{f h} ^{m i} अभिः (जी) काष्ठकुहालः	^m ^m सेकपात्रं (तु) सेचनम्	The oar.
^m 14. (जीवे) ऽर्जुनाय (नावोऽर्जु)	^{m f n k} (अतीत नौके) ऽतिमु (त्रिषु)	A scraper or shovel.
		A bucket. j
		The boat's half.
		Landed from a boat.

1 त—.

2—ज.

^a Also आतरः, and अतुतरः. ^b Shaped like a boat, with an aperture in front, and used for pouring water. It is made of wood, stone, or other materials. ^c Or द्रोणिः and द्रुणिः, or द्रुणी. According to another reading द्रोणिका, and अम्बवाहिनी. Also अम्बसचनी. ^d Various explained; as the steersman, or rower, or as one employed in dragging the boat, or in watching from the mast-head. Sing. निवाचकः, पोतवाहः. ^e Likewise निवाच. ^f Some explain this a post to which a boat is made fast. ^g Or जेपयि. Also जेपयिः. And जेपयि. ^h Or अजी. Also अजिः. ⁱ Likewise कुहालः, and कुहालः. ^j Or vessel for lading water out of the boat. ^k Masc. or Fem. अतिनीः.

(विष्वागाधात्)

Clear,
trans-
parent.

m f n b m f n c

प्रसन्नाः स्युः

Turbid
water.

m f n m f n m f n

कलुषेऽनच्छ, आविलः

Deep.

m f n m f n m f n

15. निम्नं गभीरं गंभीरं

Shallow.

m f n

सप्तानं (तद्विपर्यये)

Very deep,

m f n d l m f n

अगाधमृतलस्यं

A fisher-
man.

m m c m f

कैवर्त्त हास धीवरो

A net.

m n

16. आनायः (पुंसि) जालं (स्त्रात्)

Pack-
thread. g

n h

शण्डूलं पवित्रकम्

A fish
basket.

f f i

मत्स्याधानी कुवेणी (स्त्राद्)

A fish hook.

n j

n k

वडिशं मत्स्यवेधनम्

1 ख—.

° The following are adjectives. ^b Fem. प्रसन्ना. ° Also स्युः.
^d Likewise आगार्ध. ° Or हासः ^f Fem. धीवरो ^g Made of rushy
 Crotalaria; or, according to different interpretations, a net made
 of such pack-thread; or, generally, the rope of a net. ^h Also शण्ड
 मूलं and शण्डमूलं. ⁱ Likewise कुवेणा. And कुवेणिः. Also कुपिणी.
^j Or Fem. वडिषा, or वडिषी. Likewise वडिशं, वडिषी. ^k Or Fem.
 मत्स्यवेधनी.

20. तिमिक्किन्हा^{1 m} (दयन्हा^a)

Aquatic
animals. b

(ऽय) यादांसि जलजंतवः^{2 n 3 m}

Various
sorts. c

(तङ्गे दाः) शिशुमारोद् शङ्खवे मकरा (दयः)^{m 4 m 5 m 6 m}

A crab.

21. (स्यात्) कुलीरः^m कर्कटकः^{m d}

A turtle or
tortoise.

कूर्मो कमठ कच्छपो^{m m m}

A shark. e

ग्राहो ऽवहारो^{m m}

A croco-
dile.

नक्र (सु) कुम्भोरो^{m m f}

A worm.

(ऽय) महीलता

22. गण्डपदः^m किंचुलुके^{m g}

A gange-
tic alliga-
tor. h

निहाका गोधिक्का (समे)^{f f}

A leech.

रत्तपा (तु) जलौकायां (स्त्रियां भृग्नि) जलौकसः^{f f i 7 f j}

1—ख.

2—स.

3—त.

4—उद्.

5—यङ्.

6—र.

7—कल्.

^a Besides many sorts noticed in other dictionaries. ^b Especially amphibious kinds. ^c Severally named in the text, viz. the porpoise, otter, scate, and marine monster (a whale ? or a seal ?), besides the following, and other, sorts. ^d Or कर्कटः. ^e Interpretations differ : one terms this a water-elephant ; (perhaps the hippopotamus may be meant :) others make it the gangetic alligator. ^f Also कुम्भीरः. ^g Likewise किंचिलिकः. And किंचलूकः, or किंचलुः. ^h Some make this to be the *Iguana* : distinguishing, however, another sort from the aquatic one. Book II. Ch. 5. ⁱ जलौका or जलोका, and जलूका, जलायुका, जलासुका, जलालोका, जलजंतुका, जलसूची, जलोरगी, जलिकावेणी. ^j Or जलौकसी. Also जलौकसः, masc. and जलौकसं, neut. Pl. with the sense of the sing. ^f जलौकसः. Also sing. जलौकाः.

23. ^mसुतास्त्रोटः ^f(स्त्रियां) शुक्तिः ^{m n}A pearl oyster.
- ^{m n}शंखः ^{m n}(स्यात्) कंठु ^{m n}(रक्षियाम्) ^{m n}A conch.
- ^{m a}सुद्रशंखाः ^{m b}शंखनखाः ^{m f c}A small shell.
- ^{1 f}शंखका जलशुक्तयः ^{2 m}A bivalve shell.
- ^mभेके ^{m d}मण्डूक वर्षाभू ^{m e}शालूर ^mअव ^{3 m}दर्दुराः ^mA frog.
- ^fशिली ^fगण्डूपदी ^fA small worm. f
- ^fभेकी ^fवर्षाभी ^{f i}A female frog. g
- ^fकमठी ^{f i}डुलिः ^kA female turtle. h
25. ^{f l}(मन्त्रुरस्य प्रिया) ऋङ्गी ^{f m}Sort of sheat-fish. j
- ^{f n}डुर्मा ^{f n}दीर्घकोषिका ^{f n}A cockle.
- ^mजलाशयः ^{m p}जलाधाराः ^{m q}A lake or pond. o
- ^{m q}(तलागाधजले) ऋदः ^{m q}A deep lake.

1—क्ति.

2 भेक.

3—र.

^a Sing. सुद्रशंखः. ^b Sing. शंखनखः. Also शंखनकः. ^c Masc. शंखकः. Also शंखकः, शंखः and शंखकः. Or शंखकः. ^d Also ऋङ्गी. ^e Or शालूरः. ^f Some say, a female worm. ^g Or any small frog. ^h Or any small tortoise or turtle. ⁱ Or डुली. Also डुलिः. And डुलिः. ^j Silurus Pungentissimus, B. Mss. ^k Or, according to some commentators, two synonyma, मन्त्रुरसी, f. अप्रिया, f. ¹ Also ऋङ्गी. ^m Also डुर्मान् and—जी. ⁿ Or दीर्घकोषिका. ^o Or a reservoir; or any piece of water. ^p Sing. जलाशयः, and जलाधारः. ^q Likewise ऋदः.

A trough
near a
well. a

26. आहाव (सु) निपानं (स्यादुपकूप जलाशये)

A well.

The wood-
en frame
for the
rope. b

The cover
or facing
of a well
A square.
or a large
pond.

A natural
pond. d

One deep
enough for
the lotus.
Any pond
or pool. g

A basin. h

A large
and oblong
pond.

A moat,
or ditch.

A dike.

A basin
round the
foot of a
tree.

A river.

(पुंस्त्वेवा) न्वु प्रह्वी कूप उदपानं (त पुंसि वा)

27. नेमिस्त्रिका (ऽस्य)

बीनाहो (मुखबंधनमस्य यत्)
पुष्करिण्यां (त) खातं (स्याद्)

28. पद्माकरस्तडागो (ऽस्त्री)

कासारः सरसी सरः

वेशंतः पल्लवं (चा) ऽल्पसरो

29. खेयं (तु) परिखा

आधार (स्त्रुश्रसां यत् धारणम्)
(स्याद्) आलवालमावालमावापो

(ऽय) नदी सरित्

1 खं— 2—हि. 3—पी. 4 त— 5—स. 6—स. 7 आ— 8—जा.

a Filled from the well, and intended for watering cattle. b A triangular frame. Some interpret it the wooden frame at the bottom of the well, on which the masonry rests. Others the cover of the well. Or the frame at its mouth. c Some add बिनाहः. d Or else one in front of a temple. e Also अखोत. f Also तडाकः. And तडाकः. g These terms are synonymous with the preceding according to some interpretations : or they are restricted to such a factitious pond, according to others. h Or small pond ; or one, which, in the hot season, is either shallow or quite dry. i Or वापिः. f Also जलवाहं.

30. तरंगिणी शैवलिनी तटिनी क्रुदिनी धुनी
 छोटखिनी द्वीपवती ख्वंती निम्नगापगा
31. गंगा विष्णुपद्मी जङ्गुतनया सुरनिम्नगा
 भागीरथी त्रिपथगा त्रिखोता भीष्मसू (रपि)
32. कालिंदी सूर्यतनया यमुना शमनस्वसा
 रेवा (त) नर्मदा सोमोद्भवा मेकलकन्यका
33. करतोया सदानोरा
 बाहुदा सैतवाहिनी
 शितद्रु (सु.) शतद्रुः (स्याद्)
 विपाशा (त) विपाट् (स्त्रियाम्)
34. शोणो हिरण्यवाहः (स्यात्)
 कुल्या (ल्या हविमा सरित्)
 शरावती वेतवती चन्द्रभागा सरस्वती

The
Ganges.The Yamu-
nā. dThe Nar-
madā. fThe Kara-
tōyā. hThe
Bāhudd.The
Sātadru. iThe Vipā-
sā. k

The Sōnā. l

A canal. n

Various ri-
vers. o

1 ख—, or ख—.

2—तस्.

3—ख.

4—ख.

* Also छादिनी. ^b Likewise धुनिः and धूनी. ^c Likewise छोटखली and छोटोवहा. ^d Vulgarly Jamuna or Juvun. It joins the Ganges near Prayāg. ^e Also यमी. ^f Vulgarly Narmadā. ^g Likewise मेकलकन्यका. ^h A river in the north of Bengal. ⁱ Vulgarly Sātadru; in the Punjab. ^j Also शतद्रुः. ^k Another river of the Punjab. ^l This joins the Ganges above Patna. ^m Or हिरण्यवाहः. ⁿ A channel for irrigation : or a rivulet in general. ^o Severally named in the text. Besides others, as the Kausikī, Gandakī, Gōdāvarī, Charmānvalī, Tāpi or Tapati, Sarayu, Gautamī, &c. ^p Or चंद्रभागी. Also चंद्रभागा, or—गी.

^f
35. कावेरी (सरितोऽन्याद्)

The mouth
of a river. a
In issue
From a
pond. b
Prolonging
to certain
Bivers. d

^m ^m
संभेदः सिंधुसंगमः

^{m f c}
(हयोः) प्रणाली (पयसः पदव्यां)

(त्रिषु दत्तरी

^{m f n} ^{m f n}
36. देविकायां सरय्यां च भवे) दाविक सारवौ

A white wa-
ter-lily. e

ⁿ ^{n f}
सौगंधिकं (त) कलहारं

A red one. g

ⁿ ⁿ
हस्तकं रक्तसंध्यकम्

Any wa-
ter-lily.

ⁿ ^{n h}
37. (स्याद्) उत्पलं कुवलयं

A blue one. i

^{1 n}
(अथ) नीलांजुजम् (च)

^{n j}
इन्दीवरं (च नीले ऽस्मिन्)

The escu-
lent white
sort. k

^{n l} ⁿ
(सिते) कुसुद कैरवे

The root of
a water-
lily. m

^{n n}
38. शालूक (मेषां कंदः स्याद्)

Pistia stra-
tjotes.

^{f o} ^f
वारिपर्णी (त) कुंभिका

1—न.

^a The confluence of two rivers ; or the junction of a river with the sea. ^b Or a drain of an edifice. ^c Masc. प्रणालः. ^d To the *Déviká* (or *Déwá*), and *Sarayu* (or *Sarju*), respectively. In these two instances, the adjective is irregular. ^e *Nymphæa Lotus*. ^f These, and the two following words, are names of four different plants, according to some interpreters. ^g *Nymphæa rubra*. ^h Also कुवलयं and कुवै. And कुवेकं. ⁱ *Nymphæa cœrulea* and *stellata* ; ^j Or इन्दीवरं. ^k *Nymphæa esculenta*. ^l Also कुसुद, (—इ). ^m The esculent root of any of the preceding sorts. ⁿ Likewise शालूकं. ^o Or वारिपर्णी. Also पर्णी.

- ^f ⁿ ^{m b}
 वलनीकी (तु) शैवालं शैवलेः Vallianeria.
^{f c}
 (इय) कुसुदती ^a
- ^{1 f}
 39. कुसुदिन्यां ^{2 f} ^f ^f ^e
 नलिन्यां (तु) विसिनी पद्मिनी (सुखाः) ^d
^{m n} ⁿ ^{3 n} ⁿ ⁿ
 (वा पुंसि) पद्मं नलिनमरविन्दं महोत्पलम् A lotus. f
- ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
 40. सहस्रपत्रं कमलं शतपत्रं कुशेशयम्
ⁿ ⁿ ⁿ ^{ng}
 पद्मेष्टं तामरसं सारसं सरसीरुहम्
^{sh} ⁿ ⁿ ^{4 ni}
- ⁿ ⁿ
 41. विसप्रसून राजीव पुष्कराश्लोकराणि (च)
ⁿ ⁿ
 पुष्करीकं सितांभोजं A white lotus.
ⁿ
 (अथ) रक्तसरोरुहे A red lotus.
- ⁿ ⁿ
 42. रक्तोत्पलं कोकनदं
^{f j} ⁿ
 नालानालं The stalk of a water-lily.
 (अथःखियाम्) The film or fibres attendant on it.

1—नी.

2—नी.

3—च.

4—च—इ.

* Comprehending several sorts found in stagnant waters. ^b Likewise शैवालं. Also शैवालं and शैवालः. Put different copies further disagree in the genders assigned to these various readings. Also m. n. शैवालः, and शैवालः. ^c Likewise कुसुदती. ^d Or, as some interpret it the flexible stalk of a water-lily; or, according to others a plant, viz. Menyanthes Indica or Cristata. ^e Besides other synonyma, as वलनीकी, वलनी, पुटकिनी, &c. ^f Nelumbium speciosum or Nymphaea Nelumbo. ^g Also सरसिष्टं. ^h Likewise विसप्रसूनं, and विसप्रसूनं. ⁱ Also वल्लोदः (चइ). ^j Also नाली. Likewise masc. नालः.

^{m n a} ^{n b}
 षणालं विसं

An assem-
 blage of
 water-lilies.

^{m n c}
 (अजादि कदंबे) षण्ड (मस्त्रियाम्)

The root of
 a water-lily.

^m ^{m n d}
 43. करहाटः शिफाकंदं

A filament.

^m ^{m n e}
 किंजल्कः केशरो (स्त्रियाम्)

A new leaf
 of a water-
 lily.

^{f f} ⁿ
 संवर्त्तिका नवदलं

The seed of
 the lotus. g

^{m h} ^m
 बीजकोशो वराटकः

44. (उक्तं स्वर्ध्वाम दिक्कालधीशब्दादिसनार्धकम्
 पातालभोगि नरकं वारि चैषां च संगतम्)

^a And नृपाली, a small fibre. ^b Also विसं or विसं. ^c Or षण्डं.
^d Likewise शिफा. ^f कंदः, m. n. ^e Also केशरः. ^f Or संवर्त्तिः. Also
 संवर्त्ती. ^g Or the honey-combed pericarp containing it. ^h Or
 बीजकोषः.

BOOK II.

CHAPTER I.

1. वर्णाः पृथ्वी पुर आभद्रनौषधि जगादिभिः
 इ ब्रह्म जल विद् नूतैः सांगोपांगैरिहोदिताः
f a f b i f f f f
2. भूर्भूमिर् चलाऽनन्ता रसा बिम्बम्वरा स्थिरा Earth.
f f f f c f f f
 धरा धरित्री धरणिः क्षीणी ज्या काश्चपी क्षितिः
f d f 2 f 3 f f
3. सर्वसृष्टा वसुमती वसुधोर्वी वसुन्धरा
f f f c f f i f g 4 f f h
 गोत्रा कुः पृथिवी पृथ्वी आभनिर्मेदिनी मही
5 f i f
4. चक्षुःशक्तिः Soil.
f f
 (मयसा तु) चक्षुःशक्तिः (च क्षुःशक्तिः) An excellent soil.
f
 सर्वरा (सर्वसृष्टाद्या) Fertile with every crop.
m f
 (स्वादु) जपः क्षारक्षुःशक्तिः Salt ground.

1 च— 2—वा. 3 ज— 4 मे— 5—ह.

^a Also indec. नूः (र). ^b Also नूनी. ^c Likewise धरणी and क्षोधिः. Also क्षाधिः, and क्षीणी. ^d Likewise सृष्टा. ^e Also पृथिवी. ^f Likewise चक्षुः. ^g Also क्षरणी. ^h Likewise क्षितिः. ⁱ Also क्षदा, and क्षुःशक्तिः.

- 1 m f n a 2 m f n
- Aspot with such soil. 5. ¹अषवानूषरौ (हावायन्यखिंगौ) ^{n f b}
- A place, or firm spot ^{m 3 m} स्थलं स्थली
- A region devoid of water. (समानौ) मरु धन्वानौ ^{m f n c m f n}
- Untilled or waste. (हे) खिलाऽप्रकृते (समे)
6. (द्विष्य) ^{f m n d n n}
- A world. (ऽथो) जगती लोको विष्टपं भुवनं जगत्
- INDIA. ^{n e} (लोको ऽयं) भारतं (वर्षं)
- The eastern region. f (शरावत्याक्षु वेऽ ऽवधेः)
7. देशः प्राग्दक्षिणः) प्राच्य ^m
- The north-ern region. g उदीच्यः (पश्चिमोत्तरः)
- A country of barbarians. ^{m m} प्रत्यन्तोऽप्येच्छदेशः (स्यान्)
- The middle region. h मध्यदेश (क्षु) मध्यमः
- The region of sanctity. i 8. ^{m f} पार्ष्णावर्तः पुष्यभूमि (र्म ध्यं विंध्यहिमागयोः)

1—वत्.

2 ऊ—

3 धन्वन्.

^a Some, varying this reading, write अवरः, and अनवरः ^b Like-wise स्वहा. ^c Masc. खिलं; fem. खिला; and खिलं ^d Also विष्टपं, or masc. विष्टपः. ^e Or भरतवर्षं. ^f East, or south of the river *Sarāvatī*, which flows from N. E. to S. W. ^g North or west of the river *Sarāvatī*. ^h Between the two ranges of mountains; from the confluence of the Ganges and Jamuna, to the disappearance of the *Sarāvatī*. ⁱ From the eastern to the western sea, and bounded by the two ranges of mountains.

1 m f m
नीरुज्जनपदे

An inhabit-
ed country.

m m 2 m
देश विषयौ (द्व) पवर्त्तनम् Any coun-
try. a

9. (त्रिष्यागोष्ठान्)

3 m f n 4 m f n
(नडप्राये) नडाब्दुल (इत्यपि)

One abound-
ing in reeds ;

5 m f n

कुमुदान् (कुमुदप्राये)

—in water-
lilies.

6 m f n

वेतस्वान् (बहुवेतसे)

—in ratans ;

m f n

10. शाद्वलः (शाद्वरिते)

—in green
grass.

m f n
(सजंवाले तु) पंकिलः

Clayey and
muddy.

m f n 7 m f n

जलप्रायमनूपं (खात्)

Watery, or
wet.

m d

(पुंसि) कच्छ (सायाविधः)

Contiguous
to water. c

f

m f n

m f n

8 m f n e

11. (स्त्री) शर्करा शर्करिलः शर्करः शर्करावति

Full of
stony or
similar
nodules.

(देश एवादिमाव्)

9 m f n f

(एवमुच्चेयाः) सिकतावति

Sandy.

1—व्.

2 च—

3—नव्व्.

4 न—

5—व्व्.

6—व्व्.

7 च—

8—व्व्.

9—व्व्.

^a Whether inhabited or uninhabited. But some interpretations make these terms synonymous with the preceding. ^b The following are used as adjectives, and vary with the three genders. ^c Some interpretations make this synonymous with the preceding. ^d Also neut. and, according to some, fem. ^e The two first terms are exclusively applied to a spot abounding in stony nodules, or potsherds, &c. The other two are applicable to anything gritty. ^f The words are here exactly similar to the preceding : thus सिक्ता, सिकतिलः, sandy, as a country ; सैक्ताः, सिकतवान् (—वत्), sabulous.

Watered
(via its rice)
from a river.

12. (देशे) नद्यं वृष्टं संपन्नो विपातितः

m f n

स्यान्) नदीमातृके।

m f n

Or by rain.

देवमातृक (सु यथाक्रमम्)

1 m f n

Ruled by a
just king.

13. (सुरासि देशे) राजन्वान्

2 m f n

Governed
by a mo-
narch.

(स्यान्ते) ज्येष्ठ) राजवान्

A fold for
kine.

गोष्ठं गोस्थानकं

The site of a
former one.

(तत्तु) गोष्ठीनं (भूतपूर्वकम्)

Contiguous
ground. a

14. पर्वन्तभूः परिसरः

3 m 4 f b

सेतुराशौ (स्त्रिंशं पुमान्)

A hillock. c

वामकूर (च) नाकु (च) वल्लीकं (पुन्यपुंसकम्)

A road,
path or
way.

15. अयनं वर्म मार्गाध्व पंथानः पदवी सतिः

सरणिः पद्धतिः पद्या वर्तन्त्ये कपदी (ति च)

A good
road.

16. अतिपंथाः सुपंथा (च) सत्पथ (चार्चिते ध्वनि)

A bad
road.

व्यध्वे। दुरध्वे। विपथः कदध्वा कापथः (समाः)

1—नत्.

2—नत्.

3 सेतुः.

4 आशिः.

5—नत्.

6 अध्वन्.

7—नत्.

* Near the banks of a river, or the skirts of a mountain, &c.

^b Also आशी. ^c Thrown up by termes, or by moles, &c. ^d Also

वल्लीकं. ^e पविन्, पवन, or पथ. ^f Likewise पदविः. ^g Also सरणिः,

सरणी, and सरणी. ^h Likewise पद्धती. ⁱ वर्तन्ती, or वर्तनिः. Also

वर्तनिः, or वर्तनी. ^j Also एकपाद्. ^k Likewise कपथ.

17. अपंथा (स्त्र) पथं (तुल्ये)^{1 m 2 n} The want of a road.
- सङ्गाटका चतुष्टये^{" "} Meeting of four roads.
- प्रांतरं (दूस्व्यूषोऽध्या)["] A long and lonesome way.
- कांतारो (वर्मा दुर्गमम्)^{m n} A difficult road. a
18. गच्छतिः (स्त्री) क्रोशयुगं^{m f} A league. b
- नक्षः (किष्कुचतुःशतम्)^m A furlong. c
- बंटापथः ससरथं^{m n} A highway.
- (तत्परस्त्रो) पणिष्करम्^{3 n} A street.

CHAPTER II.

1. पूः (स्त्री) पुरी नगर्षो (वा) पत्तनं पुटभेदनम्^{4 f f d f n o n f n g} A town or city.
- स्थानीयं निगमो^{n m}

1—विन्.

2 च—.

3 उ—.

4 पुर.

* Or a dangerous one : but some interpretations make this synonymous with the preceding term. ^b Measured by two thousand fathoms. ^c Measured by four hundred cubits. ^d Also पुरिः. ^e Fem. नगरी. Neut. नगरं. Also पुरं. ^f Likewise पट्टनं, or पट्टनी. ^g Also पुटभेदनं.

A suburb.

(अन्यत्तु यन्मुखं नगरात्पुरम्

2. तच्च^{1 n} आशानगरं^{1 n}The abode
of harlots.वेद्यो वेद्याजनसमाश्रयः^{m a m}

A market.

आपण (सु) निषद्यायां^{m 2 f}

A shop. b

विपणिः पश्यदीयिका^{m f c f}A high
street.3. रथ्या प्रतोली विधिषा^{f f f}A rampart.
d(स्याच्) चयो वप्र (मखिवाम्)^{m m m}An edifice.
eप्राकारो वरणः शालः^{m m m f}A bound
hedge. gप्राचीरं (प्रांततोऽदितिः)^{n h}

A wall.

4. भित्तिः (ली) कुडाम्^{f n i}One built
with rub-
bish. jएडकं (यदन्तर्गताकीकसम्)^{n k}

A house.

मृद गेहोद्वसितं वेद्य सप्त निकेतनम्^{n m n 3 n 4 n 5 n n}

1 या—

2—द्या.

3 च—

4—जु.

5—जु.

^a Likewise वेद्यः ^b Here interpretations differ greatly : some make these terms synonymous with the preceding ; others explain them, the street of a market ; a stall ; a platform on which commodities are exposed for sale ; a place of vend without a market, &c. ^c Also विपणी. ^d Interpretations differ greatly. Some explain the terms, a mound of earth raised from the ditch of a fortified town and serving as a foundation for edifices ; Others say the foundation of an edifice generally ; others again, any mound of earth raised from a ditch. Some likewise the gate of a fortified city. ^e Particularly a surrounding wall of masonry on a rampart or mound of earth. ^f Or शालः. ^g Also a mud-wall or other enclosure. ^h Likewise प्राचीरं. ⁱ Likewise कुडाम्. ^j Or else a tomb. ^k Also एडकं. Or एडोकं.

5. निघात वसत्र सदनं भवनागार मंदिरम्
 गृहाः (पुंसि च भूमेऽप्य) निकाव्य निलयालयाः
 6. वासः कुटो (द्वयोः) शाखा सभा
 संजवनं (विद्म)
 चतुःशाखं
 (मुनीनां तु) पर्णशालोटो (ऽस्त्रियाम्)
 7 चैत्यमायतनं (तुल्ये)
 वाजिशाला (तु) मंडुरा
 आवेदनं विल्लिशाखा
 प्रवा पानीवशाखिका
 8. मठ (आत्मादिनिषये)
 गच्छा (तु) महिरासद्वम्

A cluster
of four
houses.A hut made
of leaves.

An altar. h

A stable.

A working
house.A place of
refresh-
ment. j

A college. k

A tavern.

१ चा—.

२ च—.

३ चा—.

^a Likewise वस्त्रं. ^b Also सदनं. ^c चागारं or चागारं. ^d Masc. or fem. कुटो. Fem. कुटी. Also neut. कुटीरं, and masc. कुटः. ^e Likewise गृहाः. ^f Likewise संजवनं. ^g Also fem. चतुःशाखी. ^h Or shed for sacrifices. Some interpret it, a sacred tree. Others explain it; a monument of wood or other materials placed in honour of a deceased person. ⁱ Also विल्लिशाखा. And neut. विल्लिशाखं, or विल्लिशाखं. ^j Where water is distributed, ^k A school of students; or a convent of ascetics, &c. Likewise गच्छा.

Middle of a house.	गर्भगारं वासस्थं ^a	
A woman's apartment.		परिष्टं स्त्रुतिकाम्बु ^b
A window or air hole.	9. वातायनं गवाक्षः (खान्)	
A tempora- ry hall.		मंडपो (ऽस्त्री) जनाश्रयः ^c
The abode of the weal- thy. d	हर्म्या (दि धनिनां वासः) ^e	
A temple or palace.		प्रासादे (देवभुवनम्)
A royal re- sidence. f	10. सौधो (ऽस्त्री) राजसदनं	
A king's house.		उपकार्योपकारिका ^g
Temples of divers holy forms.	स्वस्तिकः सर्वतोभङ्गे नंद्यावर्त्ता (द्वयो ऽपि च) ^h	
	11. विच्छंदकः (प्रभेदादि भवन्तीत्यस्य नाम)	
The queen's apartments.	(स्वगारं भुवनम्) चंतःपुरं (स्नादु) चवरोधनम् ⁱ	
An airy room, a top of the house. j	12. शुद्धांत (स्त्री) ऽवरोध (चु) ^k	
		(स्नादु) चटः क्षीम (मृजियाम्)

1 च—.

2—त.

^a Appropriated to a woman in labour. These and the preceding are synonymous terms, according to some commentaries. ^b Also स्त्रुतिकाम्बु. ^c Likewise, fem. मंडपा. ^d Any grand edifice of masonry. ^e हर्म्या, besides other synonymous terms; as चटुः, &c. ^f Synonymous with the preceding; according to some interpretations. ^g उपकार्योपकारिका. Also उपकारी. ^h Besides other terms; as चटुः, &c. ⁱ Also विच्छंदकः. ^j Here, and in the two following articles, interpretations differ greatly. The explanations, most generally received are inserted. Other interpretations are; the back of an edifice, a fortified place in front of the building; an apartment on the top of the hall; a building of a particular form. ^k Likewise क्षीमं.

- ^m ^{m a m b}
प्रघण प्रघणालिंदा (वडिद्वारप्रकोष्ठके)
^f ^{1 f}
13. गृहावग्रहणी देहल्य
^{n c} ^{2 n} ⁿ
ऽङ्गनं चत्वरऽजिरे
^{f d}
(अधस्ताद्गणि) शिला
^f
नासा (दाक्षपरिस्थितम्)
ⁿ ^{3 n}
14. प्रच्छन्नमन्तर्द्वारं (स्यात्)
ⁿ ^m
पक्षद्वारं (तु) पक्षकः
^{m n n f} ^m
वलीक नीध्रे पटलप्रान्ते
^{n g} ^{4 f h}
(ऽथ) पटलं छदिः
^f ^{f i}
15. गोपानसी (तु) वलभी (छादने वक्रदाक्षि)
^{5 f} ^{m n}
कपोतपालिकायां (तु) विटकं (पुच्छपुंसकम्)
^{6 f} ⁿ ^m
16. (स्त्री) द्वाद्द्वारं प्रतीहारः
^{f k} ^{f l}
(स्याद्) वितर्हि (स्तु) वेदिका
¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶

1—सी. 2—र. 3—अ. 4—स्. 5—का. 6—हार.

^a Also, as some write these words, प्रघनः and प्रघनः. ^b अलिंद, or अलिंदः. ^c Likewise अंगणं. ^d Or शिला. ^e Some make this and the preceding article synonymous. ^f Likewise, according to another reading, नीध्रे. ^g Also पटं, and चालं. ^h Not neuter as erroneously stated by the commentators. ⁱ Also वडिभिः or वडिभिः. ^j Here, and in the following article, as in many other places, interpretations differ greatly. A quadrangular resting place made of wood. A place for sitting in a court yard; or one for standing under. A quadrangular spot in the court of a temple or great edifice. A terrace furnished with pillars. A floor on four posts in the middle of a quadrangular house. ^k Likewise वितदी. ^l Also वेदि, and वेदी.

Decoration
of the gate-
post. a

^{m n} तौरणो! (ऽस्त्री) बहिर्द्वारं ⁿ

A city gate.

ⁿ पुरद्वारं (तु) गोपुरम् ⁿ

A raised
place over
the gate.

17. (कूटं पूर्धारि यद्) धस्तिनख (तस्मिन्) ^{1 m}

(अथ त्रिषु)

A door.

^{m f n b m f n c} कपाटमररं (तस्ये)

Its bolt or
bar.

^{d f n e} (तद्विष्मंभे) ऽर्गलं (न ना)

Stairs.

18. आरोहणं (स्यात्) सोपानं ⁿ

A ladder.

^{f i} निःश्रेणि (स्व) धिरोहणी ^{2 f g}

A broom.

^f संमार्जनी शोधनी (स्यात्) ^f

Dust, or
sweepings.

^{m h m} संकरो! ऽवकर (स्तथा)

19. (क्षिते)

The en-
trance of
a house.

ⁿ मुखं निःसरणं ⁿ

An open
space in
a town. i

^m संनिवेशो निकर्षणं ⁿ

1 क—.

2 क—.

^a This is explained as signifying, the ornamented arch of a gateway. Some interpret, the outer gate. ^b Also कपाटः. Fem. कपाटी and कपाटी. ^c Fem. अररो or अररिः. ^d By a variation in the reading, this is made to exhibit a synonymous term, विष्मंभः, or, according to some विष्मंभि (—न्). ^e Fem. अर्गला or अर्गली. ^f Likewise निःश्रेणी. And निःश्रेणिः, or निःश्रेणी. ^g Also अधिरोहणी. ^h Likewise संकारः. ⁱ The passage in, or out of a house, town or market. The road of ingress and egress. The entrance through the house-door.

(समौ) संवसथ ग्रामौ	A village. a
वेष्टभूर्वास्तु (रक्षियाम्)	The site of a habitation.
20. ग्रामांत उपशत्यं (स्यात्)	Space near a village, &c.
सीमसीमे (स्त्रियामुभे)	A boundary or limit.
घोष. आभीरपक्षी (स्यात्)	A station of herdsmen.
पक्षयः श्वरालयः	An abode of the lowest men.

1 वास्तु.

2—मनु.

3—जा.

* Place for diversion outside of a town, or within it. ^b These two words are synonymous with the following, according to some.

* Also आभीरपक्षिः.

CHAPTER III.

- A mountain. 1. ^{m a} ^{1 m} ^{2 m} ^{3 m} ^m ^m
महीमे शिखरि श्लाभद् हार्थ घर पर्वताः
^m ^m ^m ^{4 m} ^{5 m} ^m
अत्रि गोत्र गिरि ग्रावाचल शैल शिलोच्चवाः
^m ^{6 m c}
- A range, surrounding the earth. b 2. लोका लोकचक्रवाल
^m ^{7 m}
क्षिकूटक्षिककूत् (समौ)
^m ^{8 m}
अस्त (स्तु) चरमश्लाभद्
^m ^m
उदयः पूर्व पर्वतः
- A hill with three peaks. 3. ^{9 m} ^m ^m ^{10 m} ^{11 m}
हिमवान्निपवोविंध्यो माल्यवान् पारिपातकः
["] ^{12 m}
गंधमादन (मन्ये) च हेमकूटा (दयो नगाः)
^m ^m ^{13 m} ^{14 m} ^{15 m} ^f ^{16 f}
- The western mountain. d 4. पाषाण प्रस्तर ग्रावोपलाशमानः शिला हषत्
^m ^m ["] ["]
कूटो (ऽस्त्री) शिखरं श्दं गं
^m ^{m g} ^m
- The eastern mountain. e प्रपात (स्व) तटोभगुः
- Divers mountains. f
- A stone or rock.
- A peak or summit.
- A precipice.

- 1—रिन्. 2—त्. 3 च— 4—वन्. 5 च— 6 च—
7 त्रि—द. 8—त्. 9—वत्. 10—वत्. 11 पा— 12—ट.
13—वन्. 14 च— 15 अश्वन्. 16 द्.

^a Likewise महीमे, and महीमेः. ^b The limit of light and darkness. ^c Also 'चक्रवालः'. ^d Behind which the sun sets. ^e Over which the sun rises. ^f Severally named in the text, viz. the snowy range north of India; the mountain called *Nishadha*; the tropical range dividing South from North India, &c. Besides others, as *Malaya*, *Chitrakūta*, *Maināka*, &c. ^g अस्तटः, or, according to another reading, तटः.

5. कटको (ऽक्षी नितंबे ऽद्रेः) ^{m n} The side of a mountain.
- सुः प्रस्थः सारु (रक्षियो) ^{m n m n m n} Table land.
- उत्थः प्रस्वयं ^{n n a} A fountain.
- (वारिप्रवाहे) निर्भरे ^{m m} झरः A cascade.
6. दरी (तु) कंदरो (वा स्त्री) ^{f n f b} An artificial cave.
- (देवखात धिले) गुहा ^{n n c f} A natural cave.
- गङ्गरं ⁿ
- गङ्गयैला (स्तु. च्युताः स्थूलोपलागिरेः) ^{1 m} Rocks fallen from a mountain.
7. खनिः (स्निवाम्) आकरः (स्यात्) ^{f d m} A mine.
- पादाः प्रत्यन्तपर्वताः ^{2 m 3 m} Hills near a mountain.
- उपत्यका (ऽद्रेरासजा खनिर्) ^f Land near a mountain.
- (ऊर्ध्वम्) धित्यका ^{4 f} Land on it.
8. घात (र्मनः शिलाद्यद्रेर्) ^m A fossil, or mineral.
- गैरिकं (तु विशेषतः) ^m Red chalk.
- निकुंज कुंजौ (वा स्त्रीवे लतादिपिहितोदरे) ^{m m n} A place overgrown with creepers, &c.

1—ख.

2 पाद.

3—त.

4 ख—.

* Some make these synonymous with the following. ^b Fem.

कंदरा or कंदरी. ° These are synonyma, according to some, instead of being the explanation of the two other terms here exhibited.

^b Also खनी or खानिः.

CHAPTER IV.

SECTION I.

A forest or grove.	1. ^{f a} ^{1 n} ⁿ ⁿ ⁿ ^{n b} ⁿ ^{2 f} अटथ्यरथ्यं विपिनं गहनं काननं वनम् भहारथ्यमरणानी
A large forest.	
A grove near a house.	^{m c} ^m महारामा (स्तु) निष्कटाः
A garden.	2. ^m ^{3 n} आरामः (स्याद्) उपवनं (कृत्रिमं वनमेव तत्) ^f (अमात्यगणिकागेरोपवने) दक्षवाटिका
One planted by a state minister, &c.	
A royal public one.	3. ^{i m n} ⁿ (पुमान्) क्रीड उद्यानं (राजः साधारणं वनं) ^{n d} (स्यादेतदेव) प्रमदवनं (मंतःपुरोचितम्)
A royal pleasure ground.	
A row or range.	4. ^{5 f} ^{6 f} ^{7 f} ^f ^{f e} वीथ्याखिरावलिः पंक्तिः श्रेणी
A continuous line. f	^{f g} ^{f h} लेखा (स्तु) राजयः

1 अ—, 2 अ—, 3 उ—, 4 आ—, 5—यी,
6 आ—, 7 आ—.

^a Sing. अटथिः. Also अटथी. ^b Likewise, fem. वनी. ^c Sing. महारामः. ^d Or प्रमदावनं. ^e Also आली and आवली; वीथिः and श्रेणिः. Some add पंक्ती. ^f Some make these synonymous with the preceding. ^g Likewise रेखा. ^h Sing. राजिः. Also राजी.

- ^f ^{1 m}
वन्या वनसम्बन्धे (स्याद्) A multitude of groves.
- ^{m a} ^{2 m}
अंकुरेऽभिनवोद्भिदि A germin.
- ^m ^m ^{3 m} ^{4 m} ^{5 m}
5. ह्यो महीरुहः शाखी विटपी पादपस्यः A tree.
- ^m ^m ^b ^{m c} ^{6 m} ^m ^{7 m}
अनोकहः कुठः सालः पलाशी द्रु द्रुमागमाः
- ^m
6. वानस्पत्यः (फलैः पुष्पात्) One fructifying from blossoms. d
- ^{f g} ^m
(तैरपुष्पाद्) वनस्पतिः One without apparent blossoms. e
- ^{f g} ^m
ओषधयः (फलपाकांताः) An annual plant. f
- ^{8 m f n} ^{m f n h}
(स्याद्) वंध्यः फलेग्रहिः Fruitful.
- ^{m f n} ^{m f n} ^{9 m f n}
7. बंध्योऽफलोऽवकेशी (च) Barren.
- ^{10 m f n} ^{m f n} ^{11 m f n}
फलवान् फलिनः फली Bearing fruit.
- ^{m f n} ^{12 m f n} ^{m f n i} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
प्रफुल्लोत्फुल्ल संफुल्ल व्याकोष विकच स्फुटाः Blown, as a flower.
- ^{m f n} ^{m f n}
8. फुल्ल (चै.ते) विकसिते (स्युर्) (अबन्धादयस्त्रिषु)^j
- ^{m n} ^m ^{13 m}
स्याणु (वा ना) भुवः शंकुर् The trunk of a lopped tree.
- ^m
(कस्वशाखाश्रिफः) क्षुपः A small tree. k

1—च. 2—इ. 3—नू. 4—नू. 5 त— 6—नू.
7 वगव. 8 च— 9—नू. 10—वत्. 11—नू. 12 च— 13 शंकुः.

^a Likewise अंकुरः. ^b Likewise कुठः. ^c Also शाखः. ^d As the Mango, Eugenia, &c. ^e As the Bread-fruit, &c. ^f Dying after ripening its fruit. ^g Sing. ओषधि. Also ओषधी. ^h Likewise फलपट्टिः.
ⁱ Likewise व्याकोषः. ^j The preceding admit the three genders, as adjectives. ^k With short branches and roots.

- A shrub. 9. (अप्रकांडे) ^mखं ^{1 m}गुल्मौ
 A creeper. ^{f a}वल्ली (तु) ^{f b}व्रततिर्लता ^{2 f}
 A spreading one. c ^{3 f}(लता प्रतानिनी) ^{4 f}वीरु ^{5 m}खिन्नुलूप (इत्यपि)
 Height of a tree, hill, &c. 10. (नगादारोह) ^mउच्छाय ^mउत्प्रेष (खो) ^{6 m}च्छय (ख स)
 The trunk. (अस्त्री) ^{m n}प्रकांडः ^mस्कंधः (स्यान् लाच्छाखावधेरोः)
 A branch. 11. (समे) ^fशाखा ^{7 f}लते
 A large branch. ^fस्कंधशाखा ^fशाले
 A fibrous root. ^fशिफा ^fजटे
 From a radican branch. d (शाखा शिफा) ^mऽवरोहः (स्यान्)
 Scandent fibres. ^{f e}(सूलाच्चाग्रं गता) लता
 The top of a tree. 12. शिरो ^{8 n}ऽग्रं ⁿशिखरं ^{m n}(वा ना)
 Its root. ⁿमूलं ^mवध्ने! ^f(ऽभिनामकः)
 The pith. ^mसारो ^{9 m}मज्जा (समौ)
 The bark. ^{10 f}त्वक् (खो) ⁿवल्क ^{m n}वल्कल (मस्त्रिया)
 Wood. 13. ⁿकाष्ठं ^{m n}दाव्

1—आ. 2ख— 3—घ. 4यु—नी. 5उ— 6उ— 7लता. 8—ख. 9—नृ. 10—त्वक्.

* Also वल्ली. b Likewise व्रतती and व्रतति. c Some make the explanation to be one of the synonyma; and others, moreover, make these and the preceding bear the same sense. d For example, that of the India fig-tree. e Some make this a second interpretation of अवरोहः and expound it otherwise; viz. a plant climbing from the root to the top of a tree. f Any term signifying a foot.

ⁿ ईधनं (त्वे) ^{1 n} घृ ⁿ ईधमेधः ^{2 m} समित् ^{3 f} (स्त्रियाम्) ^a	Fuel.
^m निष्कृष्टः ^{m n} कोटरं (वा ना)	The hollow of a tree.
^{f b} वक्षरिर्मुञ्जरिः ^f (स्त्रियौ)	A compound pedicel.
^{n c} पत्रं ⁿ पलाशं ^{n d} कदनं ⁿ दलं ⁿ पर्यं ^m कदः (पुमान्)	A leaf.
^{m n} पशुवे ^{m n} (ऽस्त्री) किसलयं	A sprout or shoot. e
^m विस्तारो ^{m n} विटपो ^f (ऽस्त्रियाम्)	The branch and its shoot.
15. ⁿ (वृक्षादीनां) ^{n g} फलं ^f शस्त्रं	Fruit.
ⁿ दंतं ⁿ प्रसवबंधनम्	The foot stalk. h
^{m f n} (आमे फले) शलाटुः ^{m f n} (स्यात्)	Moist. (fruit.)
^{m f n} (कुष्के) वान ^{m f n} (मुमे त्रिषु)	Dry.
16. ^m चारको ⁿ जालकं ^m (कोवे)	A bud or a germ.
^{f i} कलिका ^{m j} कोरकः (पुमान्)	An unblown flower.
^{m k} (स्याद्) गुच्छक ^m (सु) शवकः	A cluster of blossoms.
^{m n l} कुम्भलो ^{m n} सुकुलो ^{m n} (ऽस्त्रियाम्)	An opening bud.

1 एधस्.

2 एध.

3—घ

^a Some restrict the two last, others the three last, to signify sacred fuel. ^b Likewise वक्षरी and वक्षरी. ^c Also पत्र. ^d Likewise कदनं. ^e The extremity of a branch bearing new leaves, &c. ^f Some make this and the preceding synonymous. ^g Likewise शस्त्रं. ^h Of a leaf or fruit: the petiole or peduncle. ⁱ Likewise कलिः and कली. ^j And neuter. ^k Also गुच्छकः. Likewise गुच्छः or गुच्छः. ^l And कुम्भलः.

- A flower. 17. (स्त्रियः) सुमनसः पुष्पं प्रसूनं कुसुमं (समम्)
 Its nectar or honey. मकरंदः पुष्परसः
 Its dust or farina. परागः सुमनोरजः
18. (द्विहीनं प्रसवे सर्वं हरीतक्यादयः स्त्रियाम्)
 Fruits of certain plants. चाश्वत्थ वैष्णव प्लाक्ष नैयग्रोधैः कुदं (फले)
19. वार्हतं (च)
 Fruit of the Eugenia. (फले जंबा) जंबूः (स्त्री) जंबु जांबवम्
 (पुष्पे जातीप्रभृतयः स्त्रिलिङ्गा व्रीहयः फले)
20. विदार्याद्यास्तु बलेऽपि)
 Blossom of the Bignonia. (पुष्पे क्लीवेऽपि) पाटला

1—नस्.

2—जस्.

3 ऐ—.

* Plural with the sense of the singular, though some make it admit the singular number, and even the neuter gender. Ex. सुमनाः and सुमनः. ^b Likewise सूत्रं. ^c According to another reading पुष्पं a flower. ^d Names of plants generally become neuter, to signify the produce of the plant; viz. its blossom and fruit: some add the root, and even the leaf. * Except *Haritaki* and certain others, which are feminine denoting the fruit, &c. As *Drākshā*, *Kōshātaki*, &c. ^f In these instances, derivatives are employed to signify the fruit: and, in some other instances likewise; as वैष्णु*, &c. ^g Here the neuter, the derivative, and the irregular feminine, are all three employed. ^h *Jāti* and certain others (as *Yut'hikā*, *Mallikā*, &c.) irregularly retain the original genders, to signify the flower of the plant; so do the names of corn and pulse, to signify the seed. And so do *Vidāri*, and others (as *Gambhāri* &c.) to denote the root, or the blossom: some add the fruit. ⁱ Here the neuter, and the original feminine gender, are both admissible; and even the masculine.

SECTION II.

1. बोधिद्रुमसलदलः पिप्पलः कुञ्जराशनः
 अश्वत्थः
 (य) कपित्थे (स्युर्) दधित्य ग्राहि मन्मथाः
 2. (तस्मिन्) दधित्वः पुष्पफलदंतशठा (वपि)
 उद्वरे वंतुफलो यन्नाङ्गो हेमदुग्धकः
 3. कोविदारो चमरिकः कुहालो युगपत्तकः
 सप्तपर्णो विद्यालत्वक् शारदी विषमच्छदः
 4. आरग्वधे राजहृत्त सम्पाक चतुरङ्गुलाः
 आरेवत व्याधिघात छतमाल सुवर्णकाः
 5. (स्युर्) जम्बीरे दंतशठ जंभ जंभीर जंभलाः
 वरुणो वरणः सेतुसिक्तशकः कुमारकः

Holy fig-
tree. eElephant,
or wood
apple. cGlomerous
fig-tree. eMountain
ebony. g

Echites. h

Cassia fla-
tula.A lemon or
citron.

Tapia. i

४-१. ३-५. ३-५. ४-८. ५-५. ६ ति-.

* Ficus religiosa. ^b Also बोधि. ^c Feronia Elephantium or Cratæva Valanga. ^d Also कपित्थः. ^e Ficus glomerata, R. ^f Some write उद्वरे. ^g Bauhinia variegata, and other species. ^h Echites scholaris. ⁱ Likewise masc. शारदः. ^j Also आरग्वधः and आरग्वधः. ^k Likewise संपाक and सम्पाक. ^l Cratæva Tapia or Capparis trifoliata.

Punag. a

Coral tree.

Tinis. d

Spondias. f

Bassia. L

Another
sort. j

Pilu. k

Walnut. l

6. पुष्पागे पुष्पसङ्गः केसरो देवगुह्यः

पारिभट्टे निवतवर्मन्दारः पारिजातकः

7. तिनिशे स्यन्दने नेमी रथद्वुरतिसुक्तः

वस्तुलक्षितश्च (चा)

8. आम्नातके

वानप्रस्थ मधुष्ठीली

9. पीली रुडफलः चंसी

अचोड कंदराखी (दा)

स्य हौ) पीतन कपीतनौ

मधूके (त) रुडपुष्प मधुदुमौः

महीवा

(अलजे. ५८) मधूलकः

(तखिंदु गिरिसंभवे)

१ ल—.

२ ख—.

३ वि-रु.

४-रु.

५-न.

* Probably *Rottlera tinctoria*, R. Mss. ^b Also केसरः. ^c *Erythrina fulgens*. But some apply the Sanskrit names to the *Melia sempervirens*. ^d *Dalbergia Oujeinensis*, R. Mss. ^e नेमि. Also नेमिन् and fem. नेमी, according to some. ^f *Spondias Mangifera*. ^g Also आम्नातकः ^h *Bassia latifolia*. ⁱ Likewise मधुकः and मधुः. ^j Growing in water; or, according to another reading, on mountainous ground. ^k The name is applied in some provinces to *Careya arborea* (R. Mss.); in others, to *Salvadora Persica* (R.) ^l Described as a species of the preceding, growing on mountains: but the corresponding Hindi name belongs to *Juglans regia*, and also to *Croton Moluccanum*, or *Aleurites Triloba*. ^m Likewise अचोडः and आचोडः. Also कंदराखः.

बुंकोटे (तु) निकोचकः ^{m b} Alangium.

10. पलाशे किंशुकः पर्यो वातपोषो ^{m m m m} Butea frondosa.

(ऽय) वेतसे ^{1 m} Bayas. or Bént. c

रयाऽभ्रपुष्प विदुल शीत वानीर वञ्जुलाः ^{2 m m d m m m m}

11. (हौ) परिष्ठाधविदुलौ नादेयी (च) पुवेतसे ^{m m f 3 m} The same growing in water.

शोभाञ्जने शिग्रु तीक्ष्णगंधकाक्षीव मोचकाः ^{m f m m g m h m} Morunga. e

12. (रत्नो ऽसौ) मधुशिग्रुः (स्याद्) ^m A red variety of the same.

अरिष्टः फेनिलः (समौ) ^{m j m} Soap berry. i

विखे शाण्डिल्य शैलूषौ माखूर श्रीफला (वपि) ^{m m 4 m m 5 m} Marmelos. k

13. जटो जटी पकटी (स्यान्) ^{m m m m} Waved leaved fig-tree. l

न्यग्रोधो वज्रपादः ^{m 6 m 7 m} Indian fig-tree. n

1—स. १ रय. ३ चं—स. ४—व. ५—ख.
६—पाद्. ७ वट.

* A hexapetalum. ^b Likewise निकोचकः. ^c The Sanskrit name is by some referred to the Ratan : but a different plant appears to be meant. ^d अश्वपुष्पः. Also रयाऽभ्रपुष्पः. ^e Hyperanthera Morunga or Guilandina Morunga. ^f Likewise शोभाञ्जनः or शोभाञ्जनः. ^g तीक्ष्णगंधकः and तीक्ष्णगंधः. ^h अक्षीवः or आक्षीवः, and काक्षीवः. ⁱ Sapindus Saponaria and other species: but applied also to Mimosa abstergens, R. ^j Also रिष्टः. ^k Ægle Marmelos or Crataeva Marmelos. ^l Ficus venosa. ^m जटिन्. Also fem. जटी, or जटि (Nom. जटिः). So पकटिन्; and fem. पकटी, or पकटि (—टिः). ⁿ Ficus Indica.

Lod'h. The
pale sort. a

गालवः शवरो खोप्रसिरीटसिख मार्जनौ
m b m l m 2 m m

Mango. o

14. आम्रशूते रसाले
m 3 m m

A very fra-
grant sort
of it.

(सौ) सहकारे (सतिसौरभः)
n n d m m m

Bdellium.

कुंभोलूखलकं (क्षौवे) कौशिके गुग्गुलुः पुरः
m g m m m m

Sebesten. f

15. शेलुः श्लेष्मातकः शोत उहाले वडवारकः लघुः
n i m j m m k

Piya. h

राजादनं पियाल (च) सन्नकद्रधनुः पटः
f f m

Gambhari.
1

16. गंभारी सर्वतोभद्रा काश्मरी मधुपर्णिका
f f m m

त्रीपर्णी भद्रपर्णी (च) काश्मर्य (शाय)
f f m m

Jujube. n

(ज्य हयोः)

17. कर्कन्यूर्ध्वदरी कोलिः
m f o m f p m f q

The fruit.

कोलं कुवख फेनिले
n n 4 n

1 ति—.

2 ति—.

3 पूत.

4—ख.

* The lodh is a bark used in dying, of which two sorts are in use. Some restrict the first term to this species, and make the rest common to both. ^b Also शवरो. ^c Mangifera Indica. ^d कुंभं and लूखलकं. Also कुंभोलुः and खलकं. Likewise कुंभोलूखलकं. ^e Also गुग्गुलु. ^f Cordia myxa. Also Cordia latifolia, R. Mss. ^g Also शेलुः. ^h Chiron-jia Sapida, R. Mss. But the name is in some places applied to Grewia orientalis and didyma. ⁱ Likewise राजादनं or—नः. ^j And प्रियालः. Also सन्नकः and कद्रुः. ^k Likewise धनुः (धनु of धनुष) and पटः. ^l Probably Gmelina arborea, R. ^m Also काश्मरी. ⁿ Zizyphus Jujuba, and other species. ^o Masc. कर्कन्युः and न्यूः. Fem. कर्कन्युः. ^p Masc. वदरः. ^q Also, in the fem. कोली and कोला.

सौवीरं बदरं घोण्टा (ऽप्य)

(ऽथ स्यात्) स्वादुकण्टकः *Buta éhi.*

18. विकंकतः ख्वाटक्षो ग्रंथिलो व्याघ्रपाद् (पि)

ऐरावतो नागरंगो नादेयी भूमिजंशुका *Orange.*

19. तिंदुकः स्तूर्जकः कालस्कंध (च) शितिसारके *Sort of ebony. f*

नलः विः काकेन्दुः कुलकः काकतिन्दुकः काकपीलुके *Another sort. h*

20. गोखीडे भ्राटलो घण्टापाटलिर्भोक्ष मुष्कौ *Ghantá-pa'ali.*

तिलकः क्षुरकः श्रीमान् *Tila.*

ध्रेः विः (समौ) पिचुल भावुकौ *Tamarix. k*

21. औपर्यिका कुमुदिका कुंभी कैटर्ष्य कट्फलौ *Kayap'hal.*

क्रमुकः पट्टिका (ख्यः स्यात्) पट्टी लाक्षाप्रसादनः *Red Lód'h.*

1—इ. 2 जोक्ष. 3—त. 4—ज.

Some make the three last, others the two last, signify the wild sort : others again explain the last, as denoting both plant and fruit ; and the rest, as indicating the fruit of the common Jujube. ^b Flacourtia Sapida, R. ^c Also वैकंकतः. ^d Likewise नारंगः or नार्थंगः. ^e Some disjoin the two last as names of a different plant. ^f Diospyros melanoxydon, (R), and Glutiosa, (Koen.) ^g Also तिंदुको. ^h Diospyros tomentosa, R. ⁱ Likewise गोखिडः. ^j Or घंटा and पाटलिः. ^k T. Indica and Dioeca.

- Mulberry. ^a 22 नृद (सु) पूषः कसुको वृक्षयो वृक्षदाव (च)
दल (सु)
- Nauclea ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kk} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kk} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic}

26. राजादन फलायुक्ते क्षोरिकायां^{m n a b 1}
(अथ हयोः)^{m f c m} *Khirant. a*
Ingud.
रुद्रदो तापसतर^{m 2 m 3 m}
शूर्जं चर्मि खदुलचौ^{f f f m m f i} *Bhojpatr. d*
27. पिच्छिका पूरणो मोचा स्थिरायुः शाखालि (हं योः)^m *Silk-cotton. e*
पिच्छा (तु) शाखालोवेष्टे^{m m f} *Its gum.*
रोचनः शूटशाखालिः^{m h m m m} *Another sort of silk-cotton.*
28. चिरबिखो नक्तमालः करज (च) करञ्जके^{m m m j m} *Caranj. g*
प्रकोर्बः पूतिकरजः पूतिकः कलिमारकः^{m 4 f 5 f} *Gray Bonduc. i*
29. (करञ्जभेदाः) षड्यंथो मर्कटप्रकारवञ्जरो^{6 m m m 7 m} *Other sorts. k*
रोहो रोहितकः शीघ्रशतुर्दाडिमपुष्पकः^{8 m m m 7 m} *Rohin. l*

1—का. 2—न. 3—च, and —च्. 4—टो.
5 क— 6—न. 7 दा—.

* Perhaps a species of *Mimusops*. M. Kauki. ^b Also राजादन कर्चं and चकचः. ^c Masc. रुद्रदः. ^d The bark is used. ^e *Bombax heptaphyllum*. ^f Also fem. शाखाली. Likewise m. or f. शाखालिः. ^g *Galedupa Arborea* or *Robinia mitis*. ^h Also चिरबिखः. ⁱ *Caesalpinia*, or *Guilandina*, *Bonduccella*. ^j Likewise पूतिकरजः, पूतिकः, and कलिमारकः. ^k Seemingly varieties of the *Bonduc*. ^l A medicinal plant so called. ^m Also रोहितकः.

Khayar, a

A fetid
Mimosa.A white
sort.

30. गायत्री बासतनयः खद्विरे^{f b} दंतधावनः^{m c}

अरिमेदे^m विट्खद्विरे^m

कदरः (खद्विरे सिते)

31. सोमवल्की^m (ऽप्य)

Palma
christi, d

(ऽप्य) व्याघ्रपुष्प^m गंधर्व^m हस्तकी

एरंड^m उरबूक^{m e} (ख) रचक^{m f l m} खिलक^m (ख सः)

32. चंचुः^m पञ्चाङ्गुलो^m मंड^{m g} वर्धमान^m व्यडंबका^{m h}

A variety of
the S'ami.

(चल्पा शमी) शमोरः^{m i} (स्वाच)

S'ami or
taen. j

छमो सक्तफला शिवा^{2 f f k f}

Mayan, l

33. पिण्डोतको^m मरुवकः^m खसनः^m करहाटकः^m

शल्य^m (ख) मद्ने^m

Dēda'r, m

शक्रपादपः^m पारिभृकः^m

34. भद्रदार^{m n} द्रुकिणिमंⁿ पोतदारⁿ (च) दारⁿ (च)

1 वि—

2 शमो.

* Mimosa Catechu (Khayar) Linn. ^b Also masc. गायत्रिन् (—मो)

^c Likewise बासपलः and बासदलकः. ^d Ricinus communis. ^e Also

उरबूकः. ^f Likewise रचूकः and रहुकः or रहुकः. ^g Also पञ्चंडः or

पञ्चंडः. ^h Likewise व्यडंबनः. ⁱ Also शमोरः. ^j Mimosa albida.

^k Or शक्तफलो. ^l Vangueria spinosa, R. But the Sanscrit names

are referred also to Gardenia dumetorum. ^m In Bengal, Uvaria

longifolia : but properly seems to be a pine or fir.

- ⁿ ^{i m n}
 मूतिपाष्ठ (सु) सप्त स्वरुं देवदारुण्य
 (ऽथ द्वयोः) ^{Trumpet flower. a}
^{m f b} ^f ^{f c} ^{f d} ^f
 35. पाटलिः पाटला, ऽमोवा काचस्थाली फलेदहा
^f ^f
 लण्णहंता कुवेराक्षी
^f ^{f f}
 श्यामा (तु) महिला (हया) ^{Priyangu. e}
^f ^f ^f ^f ^f ^f
 36. लता गोवन्दनो गुन्द्रा प्रियङ्गुः फलिनो फलो
^f ^f ^f ^{m f}
 विष्णुक्षेना गंधफलो कारंभा प्रियक (सु) सा
^m ^m ^m ^m ^m
 37. मण्डूकपर्ण पत्रोर्ण नट कङ्कट दुन्दुकाः ^{Són'apat. g}
^{m h} ^m ^{2 m} ^m ^m
 खोनाक शुकनासर्ष दोर्वहंत कुटम्बटाः
^m ^{m i}
 38. शोणक (सु) ऽरला
^f ^{3 m f n k}
 तिष्यफला (त्वा) मलको (त्रिषु) ^{Emblie myrobalan. j}
^f ^{f l}
 चक्षता (च) वयस्था (च)
^{m f n n}
 (त्रिलिङ्ग (सु.) विभोतकः ^{Beleric myrobalan. m}

1—र.

2 कक्ष.

3 बा—.

^a Bignonia suave-olens. ^b Also fem. पाटलो. ^c चमोवा or मोवा.
^d Likewise काखो and खालो. ^e A fragrant seed so named. ^f And
 other synonyma of woman. ^g Bignonia Indica. ^h Also खोनाकः.
ⁱ चरुः or चरटुः. ^j Phyllanthus. Emblica. ^k Masc. चामलकः. ^l Or
 चवःस्था. Also कावस्था. ^m Terminalia belerica. ⁿ Fem. विभोतको.

39. ^m ^{l m} ^m ^m ^m
अक्षत्सुषः कर्षफलो भूतवासः कलिद्रुमः

Yellow
myrobalan.

अभया (त्व) व्यथा पथा ववखा पूतनाऽप्यता हरि

40. हरीतकी हैमवती चेतकी अेवसो शिवा

Sural. c

पोतद्रुः सरलः पूतिकाष्ठं (चा)

Canidr. d

(ऽय) द्रुमोत्पलः

41. कर्णिकारः परिव्याघो

कनेउ

Barahal. e

लकुचो लिकुचो उल्लः

Bread fruit
or Jaca
tree. g

पनसः कंटकिफलो

Hijal. j

कटर मिर

निचुलो ऽखुज इज्जलः

Opposite
leaved fig-
tree. l

42. काकोडुंबरिका फलार्मलपूर्यघनेफला

Nimb. n

परिष्टः सर्वतोभद्र हिङ्गुनिर्व्यास मातकाः

43. पिचुमई (ख) निखे

Sisd. p

(ऽय) पिच्छिला ऽरु शिंयुपा

1 दस.

2 ख—.

3 ज—.

इति

*Terminalia citrina. ^b Also ववःखा and कावःखा. ^c A tree which yields a resin. ^d Pterospermum acerifolium or Pentapetes acerifolia.

• Artocarpus Lokutsha (Lucucha), R. ^f Likewise नकुचः. ^g Artocarpus integrifolia. ^h Also फलसः. ⁱ And कंटकोफलः. or कंटकफलः.

^j Eugenia aoutangula. ^k Likewise इज्जलः. ^l Ficus oppositifolia, R.

^m नलपूः (पू). Also नलपूः (—र), and नलसूः (—यू). ⁿ Nimba Azadaracta (A'za'dderakht) or Melia Azadirachta. ^o And पिचुमईः.

^p Dalbergis Sissoo, R. ^q Or, according to some, चरुशिशिंपा.

- कयिका भस्मगर्भा (सा) ^f Another
sort. a
- शिरिश (स्तु.) कपीतनः ^m ^m Siris. b
44. भस्मिलो (ऽप्य) ^{m c} तदो ^m ^{1 m} ^m (ऽय) चाम्पेयशृङ्गको हेमपुष्पकः ^m Champā. d
- (एतस्य कलिका) गंधफलो (स्याद्) ^f Its flower.
- (ऽय) केसरे ^{m f} Mul-sari. e
45. वकुलो ^m वक्षुलो ऽशोके ^m ^m Asoc. g
- (समी) करक दाडिमौ ^m ^{m h} Pome-
granate.
- चाम्पेयः केसरो नागकेसरः काश्चना (हयः) ^m ^m ^{m j} ^{2 m} ^k Nāgdear. i
46. जया जयंतो तर्जारो नादेयो वैजयंतिका ^f ^f ^f ^f ^f JainH. l
- ओपणैर्मृग्नमंथः (स्यात्) कणिका गणिकारिका ^m ^m Ganiydrī. m
47. जये ^{m n}

1—.

2—.

3—.

* Some make these terms synonymous with the preceding. ^b *Mimosa Sceressa* (Siriśha), R. ^c Also बंदिः and बंढीः or बंढीरः. ^d *Michelia Champaca*, ^e *Mimusops Elengi*. ^f Likewise केसरः. ^g *Jonesia Asoca*, R. ^h And दासिनः, दाडिमः or दासिनः. Also fem. दाडिमो. ⁱ *Mesual ferrea*. ^j Likewise केसरः and नागकेसरः. ^k And all synonyma of gold. ^l *Æschynomene Sesban*. ^m *Premna spinosa*, and *longifolia*. ⁿ Some make these five synonymous with the preceding five, as names of the *Arani* or *Premna spinosa*.

- Coraiya. a* ^{m b m m f} (ज्य) कुटजः शको बत्सको गिरिमञ्जिका
- Its seed.* ^{m f n l m n n} (एतस्यैय) कलिङ्गः न्द्रयवभद्रयव (फले) ए^{मै}
- Caro'nda. c* ^{2 m d m a m m} 48. कृष्णपाकफलाः ऽविग्न सुभेणाः करमईके
- Tamdl. f* ^{m s m m g} कालस्कन्धसामाजः (स्यात्) तापिच्छे (ज्य.)
- Séduart. h* ^m (ज्य) सिंदुकः
- ^{m i 4 m j f k 5 f} 49. सिन्दुवारेन्द्रसुरसौ निर्गुण्डी. न्द्राणिके. (त्यपि)
- ^{f f f m m m} *Déstár. l* वेणो खरा गरी देवताण्डो, जीमूत (इत्यपि)
- ^{f f} *Sirtári. n* 50. श्रीरक्षिनी (त) भूखण्डो
- ^{nlp f} *Arabian* दणयून्यं (त) मञ्जिका
- Jasmin. o* ^{f q} भूपदो शीतभोर (ख)

1 इ.— 2—ख. 3 त— 4 इ.— 5 इ—का.

^a Echites antidysenterica or Nerium antidysentericum. ^b Also कोटजः. ^c Carissa Carandas. Applied also, but erroneously, to the Flacourtia Cataphracta. ^d Also कृष्णपाकः, पाकफलः, कृष्णफलः, पाकलष्णफलः and other combinations of the same terms. ^e Likewise आविग्नः. ^f A tree noted for the dark hue of its blossoms. ^g Also तापिञ्जः. ^h Vitex trifolia and Nigundo. Applied also to Buddleia Neemda, B. Mss. ⁱ Likewise सिंदुकः and सिंधुवारः. ^j Or इन्द्रसुरिः. ^k Also निर्गुण्डो ^l A plant so called. ^m Likewise खगरी, and खरागरी or गरगरी. ⁿ Heliotropium Indicum. ^o J. Zambac. ^p Also fem. दणयून्या. ^q Likewise शीतभोरः.

- If a
- (सैवा.) स्रोता (वनोद्भवा) A wild variety.
51. ^{sc}शेफालिका ^f(त) ^fसुवहा ^fनिर्गुण्डो ^fनोलिका ^f(चसा) ^{2f}Nébart. b
- (सितासौ) श्वेतसुरसा भूतवेद्य. The same white.
- f
- (ऽथ) मागधो Sort of Jasmin. d
52. ^fगणिका ^fययिका ^fस्मृष्टा
- f
- (सा पोता) हेमपुष्पिका Yellow Jasmin.
- m m f f
- अतिमुक्तः पुंङ्कः (स्याद्) वासंतो माधवोलता Malati lat. e
- f h f f i
53. सुमना मालतो जातिः Great flowered Jasmin. g
- f f
- सप्तला नवमालिका Double Jasmin. j
- m n m n
- माध्वं क्रन्दं Many flowered Jasmin. k
- m m m
- रक्तक (स्तु.) बंधूको बंधुजीवकः Dop'hariya.
- f f 2f
54. सहा कुमारी तरणिर् Aloe. n

1 चा—.

2—यो.

3 बि—.

^a चाखोता or चाखोट्टा. ^b Jasminum villosum, R. The sanscrit names are assigned, in Bengal, to the Nyctanthes Arbor tristis. Some apply the two last terms to a distinct sort. ^c Also शेफालिः or शेफालो and शेफालिका. ^d J. Auriculatum. ^e Gaertnera racemosa or Banisteria Bengalensis. ^f Likewise माधवी and लता. ^g J. Grandiflorum. ^h सुवहा: (—नस्) or सुवना. ⁱ Also जातो. ^j J. Zambac fl. multiplicatis. ^k J. multiflorum or pubescens. ^l Pentapetes phœnicea. The Sanscrit names are by some assigned to the Ixora coccinea. ^m Also बंधुकः. ⁿ Also perfoliata.

Globe amara-
rauth. a

The crim-
son sort.

The yellow
[or white]
variety.

Blue Barle-
ria. d

Thint. g

A purple
sort.

A yellow
sort. i

China rose. k

The blos-
som of se-
samum.

Oleander.

Caril. o

Thorn ap-
ple. q

^m ^f
अम्बान (स्तु.) महासहा

^{m b}
(तल थोथे) कुरवक

^{m c}
(सल पोते) कुरंटकः

^{m h} ^f ^{m f e} ^f ^{m f}
55. (नोलाभिएटी हयोर्) बाणादासो(च) जर्नगल(च)सा

सैरोयक (स्तु.) भिएटी (स्यात्)

^m
(तखिन्) कुरवको (रथे)

^m ^{m f j}
56. (पीता) कुरंटको (भिएटी तखिन्) सहचरो (हयोः)

बोडपुष्पं जवा

वज्रपुष्पं (पुष्पं तिलस्य वत्)

^{m n} ^m ^m ^m
57. प्रतिहास यतप्राप्त चण्डात हवमारकाः

^m
करवोरे

^m ^{m p} ^{l m}
करोरे (त) ककर ग्रंथिला (बभो)

^m ^m ^{m r} ^{m s}
58. उन्मत्तः कितवो धूर्त्ता धुसूरः कनका (हयः)

^m
मातलो महन (चा)

1—इ.

* Gomphrena globosa. ^b Or कुरवकः. ^c Also कुरंटकः. ^d Barleria caerulea, R. * Masc. बाणः. ^f Or जर्नगलः. ^g Barleria cristata. ^h Or सैरोयकः. ⁱ Barleria Prionitis. ^j Masc. सहचर. Also सहचरः. ^k Hibiscus Rosa sinensis. ^l Also जवा. ^m Nerium Odorum. ⁿ Or प्रतोहासः. ^o Described as a thorny plant, of which Camels are fond. ^p Also ककरवः. ^q Datura Metel and Fastuosa. ^r Likewise धुसूरः and धुसूरः. ^s Or any other name of gold.

- (इस फले) मातुलपुत्रकः The fruit
59. फलपूरो बीजपूरो रचको मातुलपुत्रके Citron. a
समीरयो मरुवकः प्रस्थपुष्पः फणिलम्बकः Maruā. b
60. जंजीरो (प्य) (इय) पर्यासे कठिञ्जर कुठेरकौ Parnds. d
(सिते) इर्जको (इत) The white sort. e
पाठी (तु) चित्रको वङ्गि (संज्ञकः) Lead wort. f
61. चर्का (इ) वसुकास्तोत गणरूप विकीरणाः Swallow wort. i
मन्दार (चा) इर्जपर्ये
- (इत शुक्ले) इर्जक प्रतापसौ The white sort.
62. शिवमन्त्री पाशुपत एकाठीलो वको वसुः Bacapushpa. k
वन्दा दृष्टादनी दृष्टदहा जीवन्तिके. (त्यपि) A parasite plant. o

1—वृ.

2—चा—

3—का.

[100]

^a Citrus medica. Two sorts are here named : but some make the terms synonymous. ^b Marjoram. ^c The Sanscrit names are also assigned to a species of basil (Ocimum) with small leaves ; and to another sort of citron. ^d Also जंजीरः. ^e Considered by some to be the sacred Basil (Ocimum sanctum). ^f Ocimum gratissimum. ^g Plumbago. zeylanica. ^h Or चित्रकः. ⁱ And other names of fire. ^j Aselepias Gigantea. ^k Or any name of the sun. ^l Confounded by some with Aeschynomene grandiflora, but appears to be a different plant. ^m Likewise fem. एकाठीला. ⁿ Also वुवः. ^o And वसुवः or वसुवः. ^p Epidendrum Tesseloides and other species. ^q Likewise वन्दका and वन्दका.

SECTION III.

- Guricha. a* 1. वत्सादनी ^fष्किन्तहा ^fगुडूची ^{f^b}तंतिका ^fऽष्टता ^f
^fजीवन्तिका ^fसोमवल्ली ^fविशल्या ^fमधुपर्ण्य. ^{f¹}(ऽपि)
- Aletris. c* 2. मूर्वा ^{f^d}देवी ^fमधुरसा ^fमोरटा ^fतेजनी ^{f^e}सुवा ^f
^fमधूलिका ^{f^f}मधुश्रेणी ^fगोकर्णी ^{f²}पीतुपर्ण्य. ^f(ऽपि)
- A'cana'di. g* 3. पाठा ^fऽम्बठा ^fविह्वकर्णी ^{f^h}स्थापनी ^fश्रेयसी ^fरसा ^f
^fएकाष्टीला ^fपापचेली ^fप्राचीना ^fवनतक्तिका ^f
- Cutuci. i* 4. कटु ^fकटुम्बरा ^{f^j}ऽशोकरोहिणी ^{f^k}कटुरोहिणी ^f
^fमत्स्यपित्ता ^fक्षणभेदी ^fचक्रांगी ^fशकुलादनी ^f
- Carach, or Cowitch. l* 5. आत्मगुप्ता ^fजडा ^{f^m}ऽथ्यण्डा ^{fⁿ}कण्डूरा ^{f^o}प्राट्पायणी ^f
^fचट्यप्रोक्ता ^{f^p}शूकशिल्भिः ^{f^q}कपिकच्छु ^f(ख) मर्कटी

1—णी.

•—णी.

^a Menispermum glabrum. ^b Also गुडूची. ^c Aletris Hyacinthoides or Dracona nervosa. ^d And मूर्वा. ^e Likewise सुवा. ^f Also मधुःश्रेणी ; or मधुः and श्रेणी. ^g Cissampelos hexandra. ^h Likewise अविह्वकर्णी and अविह्वकर्णी. ⁱ A medicinal plant so called. ^j Also कटुम्बरा. ^k Likewise अशोका and रोहिणी. ^l Dolichos pruriens. ^m Also अजडा. ⁿ Likewise अथ्यण्डा. ^o Or कण्डूरा. ^p And शूकशिल्भिः, or शूकशिल्भा. ^q Also कपिकच्छुः.

6. चित्रोपचित्रा न्यग्रोधी द्रवन्ती शंवरी वृषा *Musalī. a*
 प्रत्यक्षणी सुतत्रेणी रण्डा न्नधिकपर्य्य (ऽपि)
7. अपामार्गः शैखरिको धामार्गव मयूरकौ *Apāng. c*
 प्रत्यक्षणी कौशपर्य्य किण्विही खरमञ्जरी
8. फंजिका ब्राह्मणी पद्मा भार्गी ब्राह्मणयटिका *Bamanai-
t'hī. h*
 अङ्गारवल्ली बालेयशक वर्ध्वर वर्धकाः
9. मञ्जिष्ठा विकसा जिङ्गी समङ्गा कालमेघिका *Madder. j*
 मण्डूकपर्णी भण्डूरी भण्डो योजनवस्त्र (ऽपि)
10. यासो यवासो दुःस्यो धन्वयासः कुनाशकः *Jardāś. o*
 रोदनी कच्छुरा ऽनन्ता समुद्रांता दुरालभा
11. वृष्णिपर्णी वृथक्पर्णी चित्रपर्य्यं त्रिवल्लिका *Chāculī'ya. s*

1—स. 2—र्षी. 3—क. 4—ल्ली. 5—र्षी. 6—क'—.

* A medicinal plant : probably *Anthericum tuberosum*, R. Mss.
^b Likewise शंवरी. ^c *Achyranthes aspera*. ^d And शैखरेयः. ^e Also
 चषाभानगरः. ^f Or प्रत्यक्षणी. ^g And कौशपर्य्य. ^h *Orieda verticellata*, R.
ⁱ Also बालेयः. ^j *Rubia Munjeet* (Manjit'h), R. ^k Or विकसा.
^l Also कालमेघिका. ^m And भण्डूरी. ⁿ Likewise योजनवस्त्र. ^o Perhaps
Hedysarum Alhagi? or rather, a new species. ^p Likewise पासः,
 and! अपवासः. ^q Also धन्वयासः and धनुयासः. ^r Likewise चोदनी.
 * Explanations differ; the names in both lines being synonymous
 according to some; but denoting two distinct plants according to
 others. The first seems to be *Hedysarum lagopodioides*. ^t Or वृन्निपर्णी.

- Ramodasac.* ^{f f f a f b 1 f} कौटुबिन्ना सिंहपुच्छी कलशिध्वावनिर्गुहा
- Sort of prickly nightshade.* ^{f f f f f} 12. निदिग्धिका स्पृशी व्याघ्री टटती कण्टकारिका
^{f f f f 2 f} प्रचोदनी कुली चूड़ा इःस्पृशी राद्रिके. (म्बुपि)
- Indigo. d* ^{f f f f f} 13. नीली काळा क्रीतिका ग्रामीणा मधुपर्णिका
^{f f f f e f t f} रञ्जनी श्रीफली तुला द्रोणी दोला (च) नीलिनी
^{m 3 m h f f}
- Somra j. g* ^{f i f f i 4 f} 14. चवसुखः खेमराजौ सुवस्त्रिः सोमवस्त्रिका
^{f 5 f f f f f} कासमेघी लण्णफला वाकुची पूतिफला (ऽपि)
- Long pepper.* ^{f k f l f f} 15. लण्णोपकुल्या वैदेही मागधी चपला कणा
^f चवणा पिप्पली शौखी कोला
- Another sort.* ^{f f f m m} (ऽथ) करिपिप्पली
- ^{n o f p} 16. कपिवल्ली कोलवल्ली अयसी वशिरः (पुमान्)
- The plant.* ⁿ चव्य (न्तु) चविका

¹ कु.— ² चा.— ³ जिन्.— ⁴ ही.— ⁵ च.—

* Also कलशी and कलसिः. ^b चावनिः or चावनी. * Solanum Jacquini, Willd. ^d Indigofera tinctoria. * Some read तूणी, others तूली. ^f Also नेला, according to another reading. ^g Conyza (or serratula) anthelmintica. ^h Or fem. सोमराजो (—जी). ⁱ Likewise कासमेघी. ^j Some write वायुजी. ^k Also चवणा. ^l Likewise पिप्पलिः. ^m And वशिरः. ⁿ Or synonymous with the preceding : or else the name of a different plant ; Tetranthera apetala, R. ^o Also fem. चव्या. ^p Or चवी. Also neut. चविकं.

- काकचिखी गुच्छे (तु) छयाया ^f ^{1f} ^f *Retti. a*
17. पल्लवा (त्रि) जुगन्था अर्द्धा खादुकष्टकः ^f ^{2f} ^{mf} ^m *Go'c'haru. b*
- गोकण्डको गोक्षुरको वनस्पदाट (दृत्पि) ^m ^m ^m
18. विद्या विद्या प्रतिविद्या इति वयोपविद्या इत्या ^f ^f ^f ^f ^{3f} ^f *Atis. c*
- झङ्गी महीषचं (चा) ^f ^m
- (इय) चीरावी दुग्धिका (समे) ^f ^f *Dud'hi. d*
19. शतवली वल्लवता भीरुदिन्हीवरी वरी ^f ^f ^f ^{4f} ^f *S'atavari. e*
- अथप्रोक्ता भीरुपत्नी नारायणः शतावरी ^f ^f ^{ff} ^f
20. असेह (रु) ^f
- (इय) पीतद्रु कालेयक हरिद्रवः ^m ^{mh} ^{5m} *Da'ru haldi. g*
- हार्वी पंचपचा हारहरिद्रा पर्वणी. (त्रिपि) ^f ^{fi} ^f ^f
21. वयोपगन्था वज्रपन्था गोखोमी शतपर्बिका ^f ^{6f} ^f ^f *Orris root. j*
- (शुक्ला) वैभवती ^f *A white sort. k*

1 छत्रा. 2 द.—. 3 उ.—. 4 इ.—. 5—हु.
6 उ.—.

* *Abrus precatorius*. ^b *Barlepis* (or *Ruellia*) *longifolia*. The name seems to be also applied to *Tribulus Lanuginosus*. ^a *Betula* ? *As. Res.* vol. vi. p. 573. ^d *Asclepias rosea*, (R.) and other species. ^e *Asparagus racemosus*, Willd. ^f Sing. नारायणी. ^g *Amomum Zanthorhizon*, Roxb. ^h Also काशीवकः. ⁱ Likewise पंचपचा. ^j *Iris pseudacorus* ? ^k *Acorus calamus*.

Justicia. a

वेद्यमातृ सिंघौ (तु) वासिका

22. वृषोऽटक्पः सिंहास्यो वासको वाजिदन्तकः

Clitoria. f

आस्त्रोता गिरिकर्णी (स्याद्) विष्णुक्रान्ताऽपराजित

Barleria. h

23. इक्षुगन्धा (तु) काखेष्ट कोकिलाचेक्षुरक्षुराः

Anethum. i

शालेयः (स्याच्) क्षीतशिवन्धता मधुरिका मिथी

24. मित्रेया (य)

Euphorbia. 1

(ऽय) सौङ्गण्डो वज्रद्रुः सुक् सुही गुड

समंतदुग्धा

Babreng. q

(ऽयो) वेष्टममोषा चित्रतंडुला

25. तंडुल (च) क्षमिन्न (च) विडङ्गं (पुच्छपुंसकम्)

Sida. u

बसा वाद्यालको

Crotalaria. v

चण्डारवा (तु) शणपुष्पिका

1—सही.

2—.

3—शी—.

4—.

5—.

^a Justicia adhatoda & ganderussa. ^b Also वाया and वासिका. ^c Or वृषः. ^d And वटक्पः. ^e Likewise वायकः. ^f Clitoria ternatea. ^g Also आस्त्रोता. ^h Barleria Longifolia : but applied also to Capparis spinosa. ⁱ Anethum Sowa and Pammorium, R. ^j Or शालेयः. ^k Also मिथिः, मिथी and मिथिः. ^l Including divers species, as Tirucalli, &c. ^m Also सिङ्गण्डः and शीङ्गण्डः. ⁿ Likewise वज्रः. ^o Or सुक्. Also सुहीः. ^p And गुडः. Likewise masc. गुडः. ^q The seed is used as a vermifuge. ^r क्षमोषा and क्षोषा. ^s Also तंडुलः. ^t This and the two preceding terms admit the three genders, say some. ^u S. cordifolia and Rhombifolia, &c. ^v C. retusa, sericea and some other species.

26. ^fखट्वीका ^{f a}गोखनी ^fद्राक्षा ^fखादी ^{1 f}मधुरसे. (ति च) A grape.
^fसर्वाभूतिः ^{f b}सरणा ^{f c}त्रिपुटा ^fत्रिष्टता ^{2 f}त्रिष्टत् *Tērt* : the white sort.
27. ^fत्रिभण्डी ^{f d}रोचनी
- ^fश्यामा ^{f e}पालिंधी ^f(त) ^fसुषेणिका The black sort.
- ^fकाला ^fमसूरविदला ^fऽर्धचन्द्रा ^fकालमेधिका
28. ⁿमधुकं ⁿक्रीतकं ^fयाष्टमधुका ^{f g}मधुयष्टिका Liquorice.
- ^fविदारी ^fक्षीरशुक्ले ^{3 f}क्षुगन्धा ^fक्रोष्टी ⁱ(च या सिता) *Bhuincaon- rd* the dark sort. h.
29. ^f(अन्या) ^fक्षीरविदारी ^{4 f}(स्यात्) ^{5 f}महाश्वेतर्धगन्धिका Another sort (pale).
- ^fकाङ्गली ^fशारदी ^fतोयपिप्पली ^fशकुलादनी *Canchara*. j
30. ^fखराश्वा ^fकारवी ^{m l}दीप्यो ^mमयूरो ^{m m}लोचमस्तकः Celosia. k

1—सा. 2—त. ° 3—र. 4—ता. 5—क—.

* Or गोखना. ^b Also सरणा, सरसा, and सवहा; some read सुवहा.
^c And त्रिपुटो. ^d Likewise रेचनी. ^e पालिंदी. or पालिंधी. ^f Glycyrrhiza glabra? Or Abrus precatorius albus, the root of which is substituted for liquorice. ^g Also यष्टो. ^h Convolvulus paniculatus. ⁱ Interpretations differ, transposing the distinction of colour. ^j Jussieu repens.
^k C. Cristata. ^l Also दीपकः. ^m Likewise लोचमस्तकः.

<i>Syam-lata</i> ^a	^{f b} गोपी ^f म्यामा ^f थारिवा (स्याद्) ^{1 f} नंतोत्पलथारिवा ^{2 f}
<i>Ridd'hi</i>	31. योन्व चद्दि: सिद्धि चप्पयौ ^{3 f} ^f ^{4 f}
<i>Vrida'hi</i>	^{5 f} दहे (रुप्याचवा इमे) ^c

SECTION IV.

<i>A banana</i> ^d	1. कदली ^{f e} बारणमुसा ^{f i} रंभा ^f मोचांशुमत्फला ^f ^{6 f}
<i>Muga'ni</i>	सुगन्धौ ^f (त) काकसुता ^f सहे ^{7 f} (त्यपि)
<i>Egg plant</i> ^g	2. वासांकी ^{f h} चिङ्गुली ^f सिंही ^f भण्डाकी ^f दुष्प्रविषी ^{f i}
<i>Rasan. j.</i>	नाकुली ^f सरसा ^f राखा ^f सुगन्धा ^{f k} गन्धनाकुली ^{f l}

1 क— 2 उ— 3 द— 4 चप्पयौ. 5 दहि
6 क— 7 सहा.

* Interpretations differ ; some referring the two last terms, others the whole line, to a different plant. ^b Or गोपा. ^c The same synonyma with the preceding. They are medicinal drugs. ^d *Musa sapientum*. ^e Also masc. कदलः. ^f Likewise बारणमुसा. Some write बारमुसा. ^g *Solanum melongena*. ^h Also वासां or वासांङ्गः ; and masc. वासांङ्गः, —ङ्ग, —की, (—किन्). ⁱ Likewise दुःप्रविषी. ^j Uncertain. See As. Res. vol. iv. p. 309. ^k Some read नागसुगन्धा. ^l Physicians reckon this a variety of the preceding.

3. नकुलेष्टा भुजङ्गाक्षी च्छताकी सुवहा (च सा)
विदारोगंधांशुमती सालपर्णी स्थिरा ध्रुवा *Sa'lparni'. b*
4. तुण्डिकेरी समुद्रान्ता कर्पासी बदरे (ति च)
भारद्वाजी (त सावन्धा) *Wild cotton. f.*
5. नाङ्गेरुकी नागवला भूषा क्रस्ववेधुका
घामार्गवे घोषकः (स्यान्) *Rishabha. g*
- महाजाक्षी (स पीतकः) *Gorakha. i*
6. ज्योत्स्नी पटोलिका जाली *Ghoshā with white flowers.*
- नादेयी भूमिजंबुका *With yellow flowers.*
- (स्यात्) लाङ्गलिकग्निशिखा *A small cucumber. k.*
- काकाङ्गी काकनासिका *Bhujjamb. m*
- La'ngaliya.*
- Ca'c-janght. n*

1 च—.

2—रा.

3—की.

4 च—.

* The last line contains names of a different plant, say some.
^b Hedysarum Gangeticum. ^c Also विदारी. ^d Likewise सालपर्णी.
^e And कर्पासी. ^f In Bengal, Hibiscus vitifolius is called wild cotton, पनकापीरः. ^g A medicinal drug. ^h Also masc. यदङ्गी (—न्). ⁱ Uncertain : many different plants being shown under this name. ^j Some erroneously make it masc. महाजाक्षी (—खिन्). ^k Trichosanthes dioeca, R. Applied also to Luffa acutangula, (R.) or Cucumis acutangulus.
^l And ज्योत्स्ना. ^m Interpretations differ much. Some remark, that the terms are here repeated by mistake. See § 2. 18. ⁿ Lees aquata. But, according to other Hindi synonyma, Trichosanthes Cucumerina.

- Cissus. a 7. गोधापदी (तु) सुवहा
 Musal. b सुसली तालमूलिका
 Méra'sringi'. d अजहङ्गी विषायी (स्याद्)
 Gōgi'. e. गोजिहा दार्बिके (समे)
 Betel. g 8. तालमूलवल्ली तालमूली नागवल्ली (प्य)
 Rénuca'. h (ऽय) दिवा
 हरेणू रेणुका कौन्ती कपिला भस्मगन्धनी
 Ela'ba'luca. 9. एलवालुकमै लेयं सुगन्धि हरिवालुकम्
 वालुकं (चा).
 Cundurū. j (ऽय) पालंकां सुकुन्दः कुन्द कुन्दः
 Ba'la'. o 10. बालं क्रीवेर वर्हिष्ठो दिव्यं (केशाख्यनाम च)

१—ह्री. २—यु. ३—ये. ४—ह. ५—च.

^a C. pedata, Vahl. ^b Perhaps Anthericum tuberosum. ^c Also सुवली. ^d Described as a milky and thorny plant, with a fruit shaped like a ram's horn; and used as a medicine for the eyes. ^e A potherb wild in corn fields, perhaps Phlomis esculenta. ^f Or दर्विका. ^g Piper betel. ^h This and the five following articles are perfumes of different sorts. ⁱ Likewise हरिवालुकं. ^j Perhaps the resin of Boswellia serrata. ^k पालंकी and पालंका. ^l Also masc. and fem. सुकुन्दः. ^m Some read कुंडः. ⁿ Erroneously कुंडरः. ^o Perhaps Andropogon schoenanthus. ^p Also ह्रीवेरं. ^q वर्हिष्ठं or वर्हिष्ठः. ^r All the synonyma of hair and of water.

- काशानुसार्यं दृष्ट्वा ऽस्त्रपुष्प शीतशिवानि (तु) ^{n 1 n n 2 n} Benzoin.
11. शैलेयं ⁿ
तालपत्री (तु) देत्या गन्धकुटी मुरा ^{f f f f} Mura.
गन्धिनी ^f
गजभक्ष्या (तु) सुवहा सुरभी रसा ^{f b f f c f} Salūd. a
12. महेरणा कुन्दरुकी शङ्खकी. ह्लादिनी. (ति च) ^{f d f f c f f}
अग्निज्वाला सुभिजे (तु) धातकी धातपुष्पिका ^{f 3 f f f h} Lythrum. g.
13. द्यूका चन्द्रवालैला निष्कुटिर्बहुला ^{f 4 f 5 f f i 6 f} Large Cardamoms.
(ऽथ सा)
(सूक्ष्मोऽप) कुक्षिका तुत्या कोरंगी त्रिपुटा त्रुटिः ^{7 f f f f f i} Small Cardamoms.
14. व्याधिः कुष्ठं पारिभाष्यं व्याप्यं पाकलमुत्पलम् ^{n n n n l n 8 n} Chūr, or Cūt^h. k
शङ्खिनी चोरपुष्पी (स्यात्) केशिन्य ^{f f 9 f} Cho'r-ca'nta'. m
(ऽथ) वितुन्वकः ^m Bhūm'ā'ma-lā'ci'. n.

1—दृ. 2—द. 3—दा. 4—ला. 5—ए.
6—व. 7—उ. 8—उ. 9—नी.

^a Boswellia serrata, R. Mss. ^b And गजभक्षा. ^c सुरभिः or सुरभी. Also सुरभीरसा. ^d Likewise महेरणा. ^e Also शङ्खकी and शिखकी or शिखी. ^f Likewise ह्लादिनी. ^g Lythrum fruticosum, L. or Grislea tomentosa, R. ^h Or धातपुष्पिका. ⁱ And निष्कुटो. ^j Or त्रुटी. ^k Perhaps a sort of Costus. ^l And वाप्यं or व्याप्यं. ^m Andropogon aciculatus. ⁿ One Commentator applies the Sanscrit names to Flacourtia cataphracta.

15. ^f ^{f a} ^{f b} ^f ^f ^f
 ॐटा ॐला ॐटा ताकी शिवा तामलकी. (ति च)

Pandariya.
 c

ⁿ ^{n d}
 प्रपौण्डरीकं पुण्डर्यं

Tuuna. c

^m ^m
 (चय) तुषः कुषेरकः

^{m f} ^m ^m ^{m g}
 16. कुणिः कच्छः कास्तलको नन्दिहृषो

Chor : sort
 of perfume.

^f
 (इय) राक्षसी

^f ^f ^m ^m ^{m h}
 चण्डा धनहरी क्षेम दुष्यत्त गणशासकाः
^{n j} ⁿ ⁿ ⁿ

Nac'hi. 1

17. व्याडायुधं व्याघ्रनखं करजं चक्रकारकम्

Nali.

^f ^f ^f ^f ^f
 शुषिरा विद्रुमलता कपोताग्रिर्नटी नली
^{f k} ^{2 f l} ^{3 f}

Another
perfume.

18. धमन्यञ्जनकेयी (च) हनुर्हृद्विलासिनी

Nac'hi. m

^f ^m ^m ⁿ ^{n n}
 शुक्तिः शङ्खः खरः कोलदलं नखं

1 न—.

2 च—.

3 कृ—.

^a Some read ॐटा and नला. Also ॐटानला. ^b Likewise चण्डा-
 ॐटा. ^c Described as a small herbaceous plant, with leaves like *Hedy-*
sarum Gangeticum; used as a remedy for diseased eyes. ^d Or पौण्डर्यं
^e *Cedrela Toona*, R. ^f Also तुषिः. ^g Or नन्दिहृषः. ^h Likewise
 गणः. ⁱ This and the following are perfumes. ^j Also व्याडायुधं.
^k धमनिः or धमनी. ^l Some make both these terms synonymous with
 the preceding instead of the following. ^m This and the similar article
 before-mentioned are here stated as vegetable perfumes: but what is
 sold under this head, appears to be a dried shell-fish. ⁿ Also any
 term signifying nails. Likewise fem. नली. Some make all the terms
 in the two preceding lines synonymous with this.

- 1 f
- (अथा) ठकी Tūbari. a
19. काशी. चत्तुर्णा तुवरिका चत्तालक सुराद्रजे
Cyperus rotundus.
20. श्व गोपुर गोनर्ह कैवर्त्तिसुखकानि (च)
Ga'nt'hala. g
21. मर्यादा (त) पिशुना सृक्ता देवी लता लघुः
Piring or Asparac. j
- समुद्राता वधूः कोटिवर्षा लंकोपिके (त्वपि)
Spikenard. o
22. तपस्विनी जटामांसी जटिला लोमया मिसी

1 चा—.

2—क.

3—र.

* A fragrant earth. ^b Also तुवरी or तुवरी, and तुवरिका or तुवरीका. ^c Likewise चत्तालकं and चत्तु (—ह) and तालकं. ^d Also दाशपूरं and दशपूरं or दशपूरं. ^e Or, according to another reading, परिपेखं or पारिपेखं. ^f Likewise कैवर्त्तिसुखकं or कैवर्त्तिसुखकम्. ^g Said to be a perfume. ^h Or बहिःपुष्पं. Also बहिः (—न) and पुष्पं; likewise बहिः and शुक्कबहिः. ⁱ Some add from the next line वसत्. ^j Medicago esculenta, R. ^k Also वसत् and मासा. ^l Or वृक्षा. ^m Also कोटी and वर्षा. ⁿ Also लंकापिका or लंकायिका. Likewise वर्षांलंकायिका. ^o Valeriana Jatamansi. ^p Also जटा and जांसी. ^q Or निविः, निविः and निवी. Some here read जनिवी; but erroneously.

Woody Cassia. a	^{n b} त्वक्पत्रमुत्कटं ^{l n} भङ्गं ⁿ त्वचं ⁿ चोचं ⁿ वराङ्गकम् ⁿ
Zerumbet or zeruary. c	^m कर्चूरको ^m द्राविडकः ^{m d} काल्पको ^m वेधमुख्यकः

23. कर्चूरको द्राविडकः काल्पको वेधमुख्यकः

SECTION V.

A herb, or deciduous plant.	^{f e} 1. औषधौ (जातिमात्रे स्युर)
A drug, or simple.	(अजातौ सर्वम्) औषधम् ⁿ
Any esen- lent plant.	ⁿ शाका (खं पत्र पुष्पादि)
Amaranth. f	^m तण्डुलीयो ^m जल्यमारिषः
A sort of potherb. g	^f 2. विशल्या ^f जनिशिखा ^f जन्ता ^f फलिनी ^f शक्रपुष्पर (ऽपि) ^{2 f}
Another sort. h	^{f i} (स्याद्) ^{3 f j} अक्षगन्धा ^{4 f} अक्षगन्ता ^m अक्षगन्तावेगी ^m दृष्टहारकः
	^{m k} 3. जुंगो
The moon- plant. l	^{f m} ब्राह्मी (तु) ^{f n} मत्स्याक्षी ^f वयस्या ^{f o} सोमवह्वरी

1 छ—.

2—ज्यो.

3—ज्यो.

4 छा—.

^a Or the three first terms signify Malobathrum ; and the three next, the Cassia bark. ^b Also त्वक् (—च) and पत्रं. ^c Curcuma Zerumbet, R. ^d Or काल्पकः. ^e औषधिः and औषधी. ^f Amaranthus polygamus. ^g Not ascertained. ^h Perhaps Convolvulus Argenteus. ⁱ Or अक्षगन्धा. ^j अक्षगन्ती or अक्षगन्ती. Also अक्षगन्ता and अक्षगन्ती. ^k Likewise fem. अक्षगन्ती. ^l Asclepias acida, (R.) or Cynanchum Viminale. But some distinguish this Bráhmī from the Soma latá. ^m Or ब्राह्मी. ⁿ And वयस्या. ^o Also सोमवह्वरिः and सोमवह्विका. Likewise synonymous terms ; as सोमवह्वता, चन्द्रवह्वरी.

- पटुपर्णी हैमवती स्वर्णक्षीरी हिमावती A medi-
cal sort. a
4. हवपुच्छी (तु) कांबोजी मासपर्णी महासहा Misha'ni.
तण्डिकेरी रक्तफला विंविका पीलुपर्ण्य (ऽपि) Telu'cucha'. b
5. बर्बरा कवरी तुङ्गी खरपुष्पा ऽजगन्धिका Barbara'. d
एलापर्णी (तु) सुवहा रास्ना युक्तरसा (च सा) E'la'ni. e
6. चाङ्गेरी चुक्रिका दन्तशटा ऽम्बुष्ठा ऽम्बुलोणिका Wool Sor-
rel. f
सहस्रवेधी चुक्रो ऽम्बुवेतसः शतवेध्य (ऽपि) Sorrel. g
7. नमस्कारी गण्डकाली समझा खद्विरी (त्यपि) A sensitive
plant. h
जीवन्ती जीवनी जीवा जीवनीया मधु (च सा) Ji'yati'. j
8. शूर्पशीर्षा मधुरकः शृङ्ग क्ख्वाङ्ग जीवकाः Ji'vaca.
किराततिक्तो भूनिम्बो ऽनार्यतक्तो Sort of
Gentian. m
(ऽथ) समला Charnu-
gha's.

1—शी.

2—न.

3—न.

^a Stated to be the produce of the snowy mountains. ^b Momordica monadelpha or Bryonia grandis. ^c Or तण्डिकेरी. ^d Ocimum gratissimum? ^e Mimosa octandra? ^f Oxalis monadelpha, R. ^g Other interpretations are also stated by commentators. ^h Some make these four and the preceding five terms synonymous, as names of a sensitive plant. Others refer this line to the Lycopodium imbricatum, (R.) ⁱ Also गण्डकारी. ^j Celtis orientalis? ^k Or जीवना. ^l Also मधुक्षुवा and खवा. ^m Gentiana Cherayta, R. ⁿ Likewise किराततिक्तः.

9. विमला सातला भूरिफेना चर्मकपे. (त्वपि)
Cu'co'li. वायसोली स्वादुरसा वयस्या
D. ntl. (इय) मकुलकः
10. निकुम्भो दन्तिका प्रत्यक्त्रेण दुस्वरपर्य. (इपि)
Carui. f. अजमोदा (तू) यगन्था
Ajwaen. g. ब्रह्मादर्भा ववानिका
11. (मूले) पुष्कर काश्मीर पद्मपत्राणि (पौष्करे)
Costus. i. अथथा इतिचरा पद्मा चारटी पद्मचारिणी
St'ha'padma.
12. काम्पिष्ठः कर्कशचन्द्रे रक्तांगो रोचनी. (त्वपि)
S'unda-ro'ol. ant. l. प्रपुष्पाड (स्वे) उगजो दद्रुप्रचक्रमईकः
Cassia. o
13. पद्माट उरणाच (च)

1—पी. 2उ—पी. 3उ— 4—ल. 5च—
 6ए— 7च—

^a Or घातला. ^b Also चर्मकसा. ^c And वयस्या or कावस्या. ^d Or मकुलक. ^e Likewise निकुम्भः. ^f Carum Carui : or, according to some, synonymous with the following. Others confound it with Apium [involucratum. ^g Ligusticum Ajwaen, R. ^h Or बगनी. Also ववानी and ववानिका. ⁱ Costus speciosus ? ^j Likewise पद्मपर्य. ^k Hibiscus mutabilis. ^l Crinum ? ^m And काम्पिष्ठः or कंपीष्ठः. Also काम्पिष्ठः and काम्पिष्ठः. ⁿ Likewise रोचनी. ^o Cassia Tora or Alata. ^p And प्रपुष्पाडः or प्रपुष्पाडः. ^q According to another reading, any term for a ram.

- ^m ^{m b}
पलाण्ड (स्तु) सुकंदकः Onion. a
- ^m ^{m c}
खतार्क इद्रुमौ (तल हरिते) A green onion.
- (ऽथ) मञ्जौषधम् Garlic.
14. लघुनं गृध्रनां ऽरिष्ट महाकन्दर सोनकाः
पुनर्नवा (तु) शोधनी Hogweed. d
- ⁿ ^m ^m ^m ^m
वितुषं सुनिषसकम् A sort of potherb. e
15. (स्याद्) वातकः शीतलो ऽपराजिता ऽशनपर्ण्यः (ऽपि) Asan-parnt.
पारावतांघ्रिः कठभौ पथ्या ज्योतिष्मती खता Heart-pea. h
16. वार्षिकं त्रायमाणा (स्यात्) त्रायन्ती बलभद्रिका Trāyamāṇā.
विष्वक्सेनप्रिया गृष्टिर्वासी वदरे (त्यपि) Vārdhī or chāmārdlu. j
17. मार्कवो भङ्गराजः (स्यात्) Bhringa-riva. l
काकमाची (तु) वायसी A potherb. o

1—शी.

2 वा—

3—रा.

* Allium cepa and ascalonicum. ^b Also सुकन्दकः and सुकुन्दकः.
^a Likewise इद्रुमः. ^d Boerhavia diffusa alata. ^e Marsilea dentata, R.
^f Also शीतलवातकः. ^g Likewise अशनपर्णी. ^h Cardiospermum
Halicacabum. ⁱ Also पिथ्या. ^j Dioscorea. ^k Also गृष्टिः. ^l Ec-
lipta or Verbesina prostrata. ^m Likewise मार्कवः. ⁿ Also भङ्गराजा
(—म्); and neut. भङ्गराजः (—म्). ^o Perhaps Solanum trilobatum.

Sónph. a

^{f b} ^f ^f ^f ^c
 शतपुष्पा सितच्छत्रा ऽतिच्छत्रा मधुरा मित्रिः

^f ^{f d}
 18. चवाक्पुष्पी कारवी (च)

Gand'ha-
bhāddaliya. e

^{f t} ^f
 सरणा (तु) प्रसारणी

^f ^f ^{1 f}
 (तस्यां) कटम्भरा राजवला भद्रवले (ति च)

Chacarat.
g

^{f h} ^{f i} ^{f j} ^{2 f} ^{3 f}
 19. जनी जदका रजनी जतुल्लङ्घकवर्तिनी

^f
 संस्पर्शा

Ambahaldi.
k

^{f l} ^{f m} ^{4 f}
 (ऽथ) शटी गन्धवली षड्ग्रन्थिके (त्यपि)

^{m n} ^m
 20. कर्वूरो (ऽपि) पलाशो

Momordica
charantia.

^m ^m
 (ऽथ) कारवेष्ठः कटिष्ठकः

^{f o}
 सुषवी (चा)

Trichosan-
thes. p

^{n q} ^m ^{5 m} ^m
 (ऽथ) कुलकं पटोलसिक्तकः पटुः

A pumpkin
gourd. r

^{m s} ^{6 m}
 21. कुम्भाण्डक (स्तु) कर्करी

1—जा. 2—त. 3—च. 4—का. 5—ति. 6—र.

* Anise ; or else Anethum sowa, R. ^b Or सतपुष्पा. ^c And मित्रिः
 or मित्रिः. ^d Some refer the two last terms to a different plant.
 * Pæderia foetida. ^f Also सरणी. ^g A fragrant plant. ^h Or जनिः.
ⁱ Likewise जतुका. ^j Some read जनी. ^k The Hindi name, here
 taken from medical writings, appertains to a new species of Cur-
 cuma. ^l And शटी or षटी. ^m Some read गन्धवटी. ⁿ or कर्वूरः. Also
 कर्वूरः. ^o And सुषवी or सुषवी. ^p Trichosanthes dioeca, R. ^q Also
 कुम्भक. ^r Cucurbita Pepo. ^s Or कुम्भाण्डकः

	^{mf b} ^{fc} इर्वाहः कर्कटी (स्त्रियौ)	A sort of cucumber. ^a
	^f इक्ष्वाकुः कटुतुम्बो (स्त्रात्)	A bitter gourd. d
	^{ft fg} तुम्बुलावू (रुभे समे)	A long gourd. e
22.	^f चित्वा ^f गवाक्षी ^f गोडुम्बा	Another sort of cucumber. ^h
	^f विशाला (त्वि) न्द्रवारणी	Coloquin-tida. i
	^m अर्थोन्नः ^{mk} मूरणः ^m कन्दे	An escu-lent root. j
	^m गण्डोर (स्तु) समष्टिला	A potherb. ^l
23.	^{fn} कर्णव्यपोदिका (स्त्री तु) ^{fo} कलकं ^{mn} हिलमोचिका	Various sorts of potherbs. m
	^{np} वास्तुकं (शाकभेदाः स्युर्)	
	^f दूष्वा (तु) ^f शतपर्षिका.	Bent grass. q
24.	^f सहस्रवीर्णा ^{2f} भार्गव्यैरुहा ^{3f} जनता ^f (ज्य सा सिता)	A similar grass with white blossoms. r

1 इ—.

2—वी.

3 आ—.

* Cucumis Utilatissimus, R. ^b Also इर्वाहः, इर्वाहः, उर्वाहः and एर्वाहः. ^c Likewise कर्कटिः. ^d It is a variety of the next species. ^e Cucurbita lagenaris. ^f तुम्बो or तुम्बिः. ^g अक्ष्वाकुः. Also अक्ष्वाकुः, अक्ष्वाकुः and अक्ष्वाकुः. ^h Cucumis Madraspatanus. ⁱ Cucumis Colocynthis. ^j Arum campanulatum, R. ^k Also मूरणः. ^l Described as growing on watery ground. ^m Severally named in the text: 1. Convolvulus repens; 2. Basella rubra or lucida; 3. Radish; 4. Hingtsha (*Hilancha*) repens, R. 5. Chenopodium album, &c. ⁿ कलकन्नी. Also कलकन्नीः and कलकन्नीः. ^o उपोदिका. Also उपोदकी, उत्पादिका and अपोदिका. Likewise पोतकी, पोतिका and पूतिका. ^p Or वास्तुकं. ^q Agrostis linearis, Koen. ^r Agrostis diandra? Some refer two of these terms to one species; and the two remaining, to another.

- गोलोमी शतवीर्या (च) गण्डाली शकुलाक्षकः
 A fragrant grass. a 25. कुरुविंशे मेघ (नामा) सुखा सुखाक (मृत्तियाम्)
 Another sort. c (स्याद्) भद्रसुखाको रुद्रा
 A different kind. e चूडाला चक्रलोचुटा
 A bamboo. g 26. वंशे त्वक्सार कर्मार त्वक्षिसार तण्डुलाः
 The same, rattling or whistling. 27. (वेणवः) कीचका (स्ते) स्युर्ये खनन्प्रनिबोधताः
 A knot or joint. ग्रन्थि (नर्) पर्व पर्वणी
 Sarahari. j रुद्रसंजनकः शरः
 A reed. l 28. नड (स्तु) धमनः पोटगलो
 Cds. n (य) काश (मृत्तियाम्)
 इक्षुगन्धा पोटगलः
 Bugai. p (पुंसि भूम्नि तु) वलुजाः

1—उ.

2—वृन्.

3—जु.

4 ते—.

* Cyperus rotundus. ^b And other synonyms of cloud. ^c Cyperus pertenuis, R. ^d Also मृद्. ^e Interpretations differ : it is a Cyperus, according to some ; but others make it the Zedoary. ^f चक्रवा and चुक्रवा. ^g Bambusa Arundinacea, and other species, R. ^h Sing. कीचका. ⁱ Sing. पर्वः (पर्व). Also masc. पर्वः (पर्व). ^j Saccharum Sara, R. ^k Or सरः. ^l Arundo tibialis, R. ^m And नडः. ⁿ Saccharum spontaneum. ^o Or काशः. Also fem. काशी and काशा. ^p Perhaps Saccharum Cylindricum, Willd. But the Sanscrit name seems to be also applied to Coracanus Indicus or Eleusine Indica. ^q Likewise Sing. वलुजः.

29. रसाक्ष इक्षुस्

Sugarcane.

(तङ्गुदाः) पुण्ड्र कान्तारका (दयः) Varieties of the same.

(स्वादु) वीरणं वीरतरं

A fragrant grass. b

(मूले ऽस्ये) शीर (मस्त्रियाम्) Its root.

30. अभयं नलदं सेव्यमुष्णालं जलाशयम्

लामज्जकं लहलहयमवदाहे. टकापये

31. (नलादयस्) तणं (गर्मुष्णामाकप्रमुखा अपि)

A gramineous plant. h

(अक्षौ) कुयं कुये दर्भः पवित्रं

Sacrificial grass. i.

(अथ) कस्तूराम्

A fragrant grass.

32. धौर सौगन्धिक ध्याम देवजगधक रौहिषम्

ज्वाः ऽतिच्छत्र पालत्रौ

A mushroom.

मालातणक भृशृणे

Andropogon. j

33. शयं बालतणं

घासे यवसस्

Young grass.

Meadow grass. l

1 इक्षु.

2 च—.

3 सेव्य.

4 च—.

5 इक्षु.

6—त.

7 ज्वा—.

^a Or पौष्टः. ^b Andropogon muricatum. ^c ज्यीरं and ज्यीरं. ^d कस्तूराम् and कस्तूराम्. ^e Also कस्तूर and कस्तूर. ^f अवदाहे. Some erroneously add अवदानं. ^g Likewise इष्टं and कापयं. ^h Including reeds, grasses, and corn; as Panicum frumentaceum, (R.) &c. comprehending the after-mentioned grasses, besides various sorts of grain, as कस्तूरः, Panicum Italicum, कोदूरः, Paspalum frumentaceum, &c. ⁱ Poa cynosuroides, Koen. ^j A. schœnanthus. But some make these synonymous with the preceding terms. ^k And यक्ष. ^l Such as cattle feed on. ^m Also जवसः.

Grass in
general.

^{1 n}
तणमूर्जनम्

Abundance
of grass.

(तणानां संहतिस्) तण्डा

Abundance
of reeds.

नद्या (तु नडसंहतिः)

Plamyrā. a

34. तणराजा (तयस्) तालो

Coconut. c

^{m d} ^{f e}
नारिकेर (स) लाङ्गली

Faufel. f

^f ^m ^m ^{m g} ^m
घोण्टा (तु) पूगः क्रमुको गुवाकः खपुरो

Its nut,
called
Betel-nut.

(स्य तु

35. फलम्) उद्देगम्

Marshy
date tree. h

^{m i}
(एते च) हिन्ताख (सहिताख्यः)

Date. j

^m
खर्जूरः

Pandanus.
k

^{m f l}
केतकी

Corypha. m

^{f n}
ताली

Wild date
tree. o

^f
खर्जूरी (च)

A Palm.

^{m p}
तणकुमाः

1—ख.

2—ख.

^a Borassus flabelliformis. ^b Likewise तण्डः. ^c Cocos nucifera.
^d And नारिकेलः, नाडिकेल, नारीकेलः, &c. Also fem. नारिकेलीः or नारि-
केलीः, &c. ^e Likewise masc. लाङ्गली (—न्). But some do not admit
this. ^f Areca Faufel (or Catechu). ^g And गुवाकः. ^h Phoenix (or
Elate) Paludosa, R. The three before-mentioned, this, and the
following, are Palms. ⁱ Also हिन्ताखः. ^j Phoenix (or Elate) Sylves-
tris. ^k Pandanus odoratissimus. ^l Masc. केतकः. ^m C. Talliera,
(R.) or C. umbraculifera. ⁿ तालिः or ताली and तालिः. ^o Perhaps
Phoenix bulbifera, R. ^p Sing. तणकुमः.

CHAPTER V.

1. सिंहेऽद्येन्द्रः पञ्चास्यो ह्य्यक्षः केसरी हरिः A lion.
 शार्ङ्गल ह्रीपिनौ व्याघ्रे A tiger.
 तरक्षु (स्तु.) अगादनः A hyena. c
2. वराहः शूकरो दृष्टिः कोलः पोली किरः किटिः A hog.
 दंष्ट्री घोण्यौ सखरोमा क्रोडे भृदारः (इत्यपि)
 कपि श्वक्क श्वग शाखाचग वलीमुखाः A monkey or ape.
 मर्कटो वानरः कीशो वनौका A bear.
 (अथ) भक्षुके
4. अक्षा ऽष्टभक्ष भालुका A rhino-
ceros.
 गण्डके खङ्ग खड्गिनौ

1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—नृ. 5—नृ.
 6—नृ. 7—ख. 8—कश्. 9—क.

* Also केसरी (—रिन्). ^b Sing. ह्रीपी. This, as a distinct species from the tiger, is the ounce ; or else the panther. ^c Some suppose a leopard to be meant. ^d Also तरक्षुः. ^e Likewise शूकरः. ^f And दृष्टिः. ^g Some read किरिः. Fem. किर्याणी. ^h Also श्वक्कः and प्रक्कः, or प्रक्कः. Some add प्रक्कः. ⁱ Likewise वलिमुखाः. ^j भक्षुकः and वक्षुकः. Also बाक्षुकः. ^k Likewise अक्षा and भालुः. ^l Sing. खङ्गी (—नृ).

A buffalo.

^{m a} लुलापो ^{m b} महिषो ^{1 m} वाहद्विषत्कासर ^{2 m} सैरिभाः ^m

A cheetah.

jackal

5. (स्त्रियां) शिवा ^{f c} भरिमाय ^m गोमायु ^m चगधर्माकाः ^m

शृगाख वसक क्रोटु फेर फेरव जम्बकाः

A cat.

6. चोटुर्विडालो ^{m g} मार्जारो ^{3 m h} वृषदंशक ^m आखुभुक् ^m

An iguana.

(त्रये) गौधेर ^m गौधार ^{5 m} गैधेया ^{6 m} गोधिकामजे ^{7 m}

A porcupine.

7. श्वावित् (तु) शल्यस् ^{8 m}

His quills.

(तद्धोन्नि) शल्यो शल्यं शल्यम् ^f

A swift antelope.

वातप्रमीर्वातच्छगः ^{m i}

A wolf.

कोक् देहाच्छगो वृकः ^m

A deer or antelope.

8. चगे कुरङ्क वाताय हरिणा ^{10 m} जिनयोनयः ^{11 m}

Belonging to a deer.

ऐण्यम् (एण्याश्मद्यम्) ^{m f n}

Belonging to a buck.

(एण्यस्य) ऐण्यम् (उभे त्रिषु) ^{m f n}

Sorts of deer, of which the hides are used.

9. कदली ^f कन्दली ^{f j} चीनखुर ^m प्रियका ^{12 m} (वपि) ^{13 m}

1—वृ.

2 का—.

3 पि—.

4—ज.

5—व

6—ज.

7—ध.

8 शल्य.

9 वा—.

10—ज.

11—नि.

12 च—.

13—क.

^a And लुलावः. ^b Fem. महिषी. ^c This is feminine, even when the male animal is meant. ^d Or शृगाखः. ^e Fem. क्रोटुः. ^f Likewise जम्बकः. ^g The same in the feminine. ^h Also विराजः and विराजः. ⁱ Fem. वातप्रमीः and वातप्रमी. ^j Some consider these to be masculine, and make the radical termination,—विन्.

- ^m
सम्बर (इति हरिणा समी अजिनयोनयः)
^{m b m m m c m d l m c}
10. कृष्णसार इव चक्षु रंकु शम्बर रौहिषाः
^{m m f 2 m m g m h m i}
गोकर्णं पृषतै र्यश्च रोहिताश्वमरो (शृगाः)
^{k m l m m m m n}
11. गंधर्वः शरभो रामः श्वमरो गवयः शशः
^m
(इत्थादयो श्वनेन्द्राद्या गवाद्याः) पशु (जातयः)
^{m p m q 3 m}
12. चन्द्रर्मूषिका (प्या) खुर
^{m r m s}
गिरिका बालमूषिका
^{f t f u}
सरटः ककुवासः (स्यान्)
^{f m v 4 m w m}
सुसली गृहगोषिका
^f
13. सूता (जी) तन्तुवायोर्यनाभ मर्कटकाः (समाः)
^{f m v 4 m w m}

Various
sorts of
deer. a

Various
animals. j

A beast in
general. o

A rat.

A mouse,
or small
rat.

A lizard,
cameleon, &c.
A small
house-li-
zard.

A spider.

1—ब.

2 एख.

3 चाखु.

4 —.

* Severally named in the text, as the black antelope, the stag, &c. But these terms are not all rigidly applied to different species; and some are not of the deer kind. ^b Or कृष्णसारः. ^c The spotted Axis. ^d Also चम्बरः. ^e And रोहिट् (—ब). ^f पृषतः and पृषत् (fem. पृषती); the porcine deer. ^g शशः. Also शशः and रिषः. The painted or white-footed antelope. ^h Likewise रोहिट्. ⁱ शम्बरः; though here placed among deer, the Bos grunniens is meant. ^j Severally named in the text. ^k Some make this the musk deer. ^l A fabulous animal with eight legs. ^m Bos Gavæus, As. Res. vol. viii. p. 487. ⁿ A hare. ^o The preceding, as well as the lion and other wild beasts, and domestic cattle, are so denominated. ^p Also चन्द्रः. ^q Likewise मूषकः, and मूषी. ^r Also सरट् and शरटः. ^s Or ककुवासः. ^t And सुसली or सुसली. ^u Likewise गृहगोषिका, गृहगोषा and गृहगोषिका. ^v Also ककुवासः. ^w Or चर्चनानिः.

An insect.

नीलकु (सु) छमिः

A cati-
pede.

कर्णजलौका शतपद्म (मे)

A cater-
pillar.

14. दृष्टिकः शुककीटः (स्याद्)

A scorpion.

अलि द्रणौ (तु) दृष्टिके

A dove or
pigeon.

पारापतः कलरवः कपोते

A hawk or
falcon.

(स्य) शशाङ्गः

15. पत्नी शेन

An owl.

सखके (तु) वायसाराति पेचकी

A sky-lark.

व्याघ्राटः (स्याद्) भरद्वाजः

A wagtail.

सखरीट (सु) सखनः

A heron.

16. लोहपृष्ठ (सु.) कंकः (स्याद्)

A blue jay.

(स्य) चापः किक्कीदिविः

The fork-
tailed
shrike. l

कलिङ्ग भङ्ग धूम्याट

A wood-
pecker.

(स्य) स्नाच् छतपन्नकः

17. हार्वाघाटे

Pipilid. m

(स्य) सारंग श्लोककचातकः (समाः)

1—दी.

2—न.

3—ट.

4 य—.

5 चा—.

* And नीलायुः. ^b Likewise क्रिचिः. ^c Also कर्णजलौकाः (—कह)
^d अलिः or अलो (—न) ; also अलिः and अलो. ^e दृष्टिकः or दृष्टिकः. ^f Like-
 wise पारापतः. ^g Or अलुङ्कः. ^h And भारद्वाजः. ⁱ Coracias Indica
 and Bengalensis ; or as otherwise explained, a different bird. ^j Or वाहः.
^k Likewise किक्कीदिविः, किक्कीदिविः, and किक्कीदिविः ; or किक्कीदिविः, &c.
 Also किक्कीः and दिविः ; or कीकिः and दीविः. ^l Lanius Coerulescens
 and Corvus Balicassius. ^m Cubulus Radiatus. But it is not certain
 whether the Chātaca be not a different bird. ⁿ Or शारङ्गः. And शोकाः.

१८ १९ २० २१

लकवाकुसुमचूडः कुक्कुटचरणायुधः

A galli-
naceous } *cock*
fowl. } *bird*

18. चटकः कलविष्णुः (स्यात्)

A SPARROW.

(तस्य स्त्री) चटका

Its female.
Their off-
spring
male and
female.

(तयोः spring male and female.

पुमपत्ये) चाटकेरः (स्वपत्ये) चटकै (व हि)

19. कर्क^{mf}रेटः क^{mf}रेटः (स्यात्)

Numidian crane.

लक्षण क्रकरी (समी)

Cæter. &

वमप्रियः परभृतः कोकिलः पिकु (इत्यपि)

**The black
cuckoo.**

20. काके (तु) करटा ऽरिष्ट वलिपुष्ट सङ्कल्पनाः

A CROW.

आत्मधोष परबद्धलिङ्गुम्वायसा (अभि)

21. डोबकाव (सु.) काकोला

A REVEN.

दात्युः काळकण्ठकः

A gallinule.

म द ११ म
आतायि पिछौ

A kite.

दावाप्य गृध्रौ

A vulture.

कीर शुक्ल (समौ)

▲ parrot.

22. ^{14 m} ^{m f} कुत् कौशे!

A curlew.

1 ता—, 2 च—, 3—का, 4—र, 5—क, 6—ज.
7 बा—, 8—भर्, 9—भुज, 10 वाक्य, 11 चिह्न, 12 गृह.
13 घुब, 14 क्रध.

* Perhaps *Perdix Sylvatica*. ^b Also ह्रोषः. ^c Or हासोहः.
^d आतावी (—नृ) or आतापी (—नृ). ^e Also ह्रुषः. ^f Likewise कृषः.
 Fem. कृषा and क्राश्व.

- A crane. ^{m m} (ऽय) यकः कङ्कः ^{m a m}
- The Indian crane. पुष्करा (हस्तु.) सारसः ^{m 1 m 2 m m b}
- The ruddy goose. कौक्यकश्चकवाको रथाङ्गा (हयनामकः) ^{m m}
- A drake. 23. कादम्बः कलहंसः (स्याद्) ^{m 8 m c}
- An osprey. उत्क्रोश कुरदो (समो) ^{m d 4 m 5 m 6 m}
- Geese. हंसाः स्तुः श्वेतगन्तश्चक्राङ्गा मानसौकसः ^{m c}
- Varieties of geese. 24. राजहंसा (स्तु. ते चक्षुकरखैर्लोहितैः सिताः) ^{m f m g}
(मलिनैर्मृक्षिका(ख्या स्ते) धार्तराष्ट्राः (चितेतरे)
^{f i 7 f 8 f}
- Sarali. h 25. शरारिराटिराडि (ख) ^{f f}
A small crane. j वलाका विसकष्टिका ^{f k}
A duck or goose. (हंसस्य योषिद्) वरटा ^{f l}
A female Indian crane. (सारसस्य तु) कक्षया ^{9 f m f}
- A bat. 26. जतुकाजिनवत्ता (स्यात्) ^{f n f}
A cock-roach. परोष्णी तैलपायिका

1 य— 2 य— 3—र. 4—रतु. 5 य— 6—रतु.
7 या— 8 या— 9—य—

* पुष्करः or any term signifying the lotos. Also पुष्कराङ्गः. ^b Any word signifying a wheel. ^c Fem. कुरदो. ^d Sing. हंसः. Fem. हंसी.
• Sing. राजहंसः. A white gander with red legs and bill. ^e Sing. कक्षिकः, with brown legs and bill. Also कक्षिकाय. ^f धार्तराष्ट्रः, with black legs and bill. ^g Perhaps Turdus Ginginianus. ^h Also शरारि. or शरारिः. ⁱ Feminine, even when the male bird is intended. ^k Also वरदो. ^l Likewise कक्षया. ^m Gr जतुका. ⁿ Also परोष्णी.

- वर्षा^f (मक्षिका नीला)^a Abloc fly.
- सरषा मधुमक्षिका^f Abec.
27. पतङ्गिका पुत्तिका (स्याद्)^f A small
bee.
- दंश^f (स्तु.) वनमक्षिका^f A gadfly. म० २
- दंशी (तप्तातिरुषा स्याद्)^f A smaller
sort of gad-
fly.
- बन्धोली वरटा (दयोः)^f m f b A wasp.
28. भङ्गारी भौंका चीरो भिक्षिका (च समा इमाः)^f A cricket.
- (समौ) पतङ्ग यलमौ^m A grass-
hopper.
- खद्योतो^m व्योतिरिङ्गणः^m A firefly.
29. मधुवतो^m मधुकोरो^m मधुलिप्सु^{1 m c 2 m f 8 m} मधुपा^m ऽलिनः^m A large
black bee.
- द्विरेफ पुष्पलिङ्ग^m षट्पद^m अमरा^m ऽल्यः^{7 m 8 m}
30. मयूरो^m वर्हिणो^m वर्ही नीलकंठो^m भुजङ्गभुक्^{9 m 10 m 11 m}
- शिखाबलः शिखीकेकी मेघनादागुलास्य^f (ऽपि)
31. केका (वाणी मयूरस्य)^f His cry.
- (समौ) चन्द्रक मेचकौ^m The eye of
his tail.

1—इ. 2—अ. 3—इ. 4—इ. 5—अ. 6—अलि.
7—अ. 8—अज. 9—अ. 10—अ. 11—ली (—अ).

^a Some deduce two synonyma from the explanation. मक्षिका and नीला or नीली. ^b Also गंधाही and वरटी. Masc. वरटः. ^c Likewise चीरका. Or a black beetle. ^e Nom. मधुलिङ्ग, or —ट (—इ). Also चण्डावो (—अ).

His crest.

शिखा चूडा

His tail.

शिखण्ड (स्तु.) पिच्छ वर्ये (नपुंसके)

A bird in general.

32. खगे विहङ्ग विहग विहङ्गम विहायसः

शकुन्ति पक्षि शकुनि शकुन्त शकुन हिजाः

33. पतत्रि पत्रि पतग पतत्पत्तरवाऽष्टजाः

मनौको बाप्ति विकिर वि विक्किर पतत्रवः

34. ग्रीडोद्भवा गवत्तन्तः पितृन्तो नभसङ्गमाः

(तेषां विशेषा) हारितो मङ्गः कारण्डवः श्वः

Various birds, &

35. तित्तिरिः कुकुभो खाबो जीवञ्जीवचुकोरकः

कोवटिकटिद्विभको वर्यको वर्यैका (द्वः)

A wing.

36. गवत्पक्ष्ण्डाः पत्रं पतत्र (श्च) तनूवहम्

1—वस्.	2—व.	3—व.	4—व.	5—व.
6—व.	7—व.	8—व.	9—वस् and —व.	10—व.
11—व.	12—व.	13—वस्.	14—व.	15—व.
6 डि—	17—व.	18 व—		

* Also masc. वर्यः. ^b Sing. विहायाः. ^c Masc. पिः, Fem. पी.
^d Sing. गवत्तान्. ^e Severally named in the text; viz. Green pigeon, &c. Besides others, as गवत्तरङ्गः, a king-fisher, &c. ^f Also हारितः, (Columba Hurrialia, B. Mss). ^g A shag. ^h Sort of duck. ⁱ Or तित्तिरः. The francoline Partridge. ^j A wild cock, (Phasianus Gallus.) ^k Sort of quail, (Perdix Chinensis.) ^l Perhaps a pheasant. ^m Sort of partridge, (Perdix rufa, B.) ⁿ And टिटिभकः, Jacana, Tringa Goensis, (Parra Goensis, &c.) ^o A quail, and its female. Likewise fem. वर्यैका. ^p Also neut. पत्र्य and पत्र्यः (—व).

- (स्त्री) पक्षतिः पक्षच्छं ^f ⁿ Its root.
- चक्षुष्मोऽटि (इमे स्त्रियौ) ^{f a} ^{l f b} The back.
37. प्रक्षीमोक्षीन संक्षीना (न्येताः खगगतिक्रियाः) ⁿ ^{2 n} ^{3 n} Acts of flying. c
- पेक्षी कोषो (द्वित्रीने) एषं ^{f d} ^{m n e} ⁿ An egg.
- कुक्षयो नोड (मस्त्रियाम्) ^m ^{m n} A nest.
38. पोतः पाको र्भक्षो द्विभ्यः प्रक्षुकः शावकः शिशुः ^{m f} ^{m g} ^m ^m ^{m h} ^m ^m Young of any animal.
- (स्त्री पुंसौ) मियुनं द्वन्द्वं ⁿ ^{n i} A couple, male and female.
- सुग्मं (तु) युगलं युगम् ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ A pair or brace.
39. सक्षय निवह व्यसन्दोह विसर व्रजाः ^m ^{i m} ^m ^m ^m ^m ^m A flock or multitude.
- सोमोष निरर व्रात वार संघात सक्षयाः ^m ^m ^{m j} ^{5 m} ^m
40. समुदायः समुदयः समवायश्चो गणः ^f ^{6 n} ⁿ ⁿ
- (स्त्रियां तु) संघतिर्द्वन्द्वं निकुलम् कदम्बकम्

1 को—

2 उ—

3—न.

4 कोष.

5 उ—

6 उ—

* And चक्षुः. ^b Or लोटी. ^c Severally mentioned : viz. taking flight, soaring, and perching ; or otherwise interpreted, whirling, ascending, and alighting. ^d And पेक्षिः. ^e Or कोषः. Likewise पेक्षीकोषः.

^f Fem. पोती. ^g Fem. पाका. ^h Also प्रक्षुकः. ⁱ Some make the last term, others both words synonymous with the following. ^j And कुक्षयोः.

A multi-
tude of
similar
things.

41. (वृन्दभेदाः समैर्) वर्गैः^m

Of animals.

संघं सार्थौ (तु जन्तुभिः)^{m 1 m}

Of homo-
geneous
animals.

(सजातीयैः) कुलंⁿ

Of birds
and beasts.

व्यूथं (तिरश्चां पुष्कपुंसकम्)^{m n}

Of beasts.

42. (पशूनां) समजो^m

Of other
beings
(men, &c.)
Of persons
practising
like duties.

(ऽन्येषां) समाजो^m

(ऽथ कर्मिणाम्)

स्थान्) निकारः^m

A heap of
grain, &c.

पुच्छं राशी (तु) त्करः कूट(मृज्जिवाम्)^{m s 2 m f 3 m m n}

Flocks of
various
animals. b

43. कापोत शौक मायूर तैत्तिरा (दीनि तद्वन्धे)^{n n n n}

Domesti-
cated, (a
bird or
beast).

(गृहासक्ताः पक्षिष्वगाश्च) छेका(स्ते गृह्याकाश्च ते)^{m c m}

1—ब.

2—वि.

3—उ.

* Also fem. पुष्पिः. b Of doves, parrots, peacocks and francoline partridges: other derivatives are similarly formed, as चोदुषं, a flock of owls. c sing. छेकः and गृह्याकः.

CHAPTER VI.

SECTION I.

1. मनुष्या मानुषा मत्था मनुजा मानवा नराः
m n a m m b m
m d m m m m c
 (सुः) पुमांसः पंचजनाः पुरुषाः पूरुषा नरः
f 1 f f 2 f f g f f f
 2. स्त्री योषिद्वला योषा नारी सीमन्तिनी बधूः
f f f f f h
 प्रतीपदर्शिनी वामा वनिता मञ्जिना (तथा)
3 f f j f f
 3. (विशेषाच्च) कृणा भीरुः कामिनी वामलोचना
f f k f f f
 प्रमदा भाविनी कास्ता ललना (च) नितम्बिनी
f f l f m
 4. सुन्दरी रमणी रामा
f f
 कोपना (सैव) भामिनी
f 4 f o 5 f f
 वरारोहा मत्तकाशिनृत्तमा वरवर्णिनी

Man :
mankind.

Man : or
male. c.

A woman :
or female.

Various
descriptions
of wo-
men. i

A passion-
ate woman.
An excel-
lent wo-
man. n.

1—तु. 2 क— 3 क— 4—नी. 5 छ—

^a Sing. मनुष्यः, मानुषः, &c. (Fem. मनुषी. मानुषी). ^b Also (with an ill sense) नायवः. ^c Both lines contain synonymous terms, according to some. ^d Sing. पुमान् (पुंस). ^e Sing. ना (न). ^f Also योषिता. ^g Likewise योषा. ^h Or महेला, and मञ्जिना. ⁱ The terms are commendatory ; as well-shaped ; timid ; loving ; having fine eyes, &c. ^j Also भीरुः, and भीरुः. ^k Another reading exhibits जानिनी. ^l Some write रमया. ^m Likewise रमा. ⁿ Handsome, healthy and affectionate. However some make the terms not synonymous, but significant of various descriptions of women. ^o मत्तकाशिनी, or मत्तकापिणी.

A queen. a

5. (कृताभिषेका) महिषी

Other
wives of
a king.

भोगिन्यो! (ऽन्या वृषस्त्रियः)

A wife, or
wedded
woman. c

पत्नी पाणिगृहीती (च) द्वितीया सवधर्मिणी

6. भार्या जाया (ऽथ पुंभूम्नि) दाराः

A matron. f

(स्यात्) कुटुम्बिनी

पुरंध्री

A virtuous
faithful
wife.

सुचरित्रा (तु) सती साध्वी पतिव्रता

A superseded
wife. i

7. कृतसायलिका ऽथ्यदा ऽधिविद्या

A bride
choosing
her hus-
band.

(ऽथ) स्ववंवरा

पतिस्वरा (च) वर्या

A chaste
woman.

(ऽथ) कुलक्षी कुलपात्रिका

A maiden. l

8. कन्या कुमारी

* Consecrated as such. Also a king's wife in general. ^b Sing. भोगिनी. ^c Some restrict the two first terms (other the four first) to the particular sense of a wife married with religious rites. ^d Likewise सवधर्मिणी. ^e Also fem. Sing. दारा. ^f Or one, who has children and her husband living. ^g Some add पुरंध्रीः. ^h Or साधु. ⁱ One whose husband has married another wife. ^j And कृतसायलिका, कृतसायली, कृतसायलीका, or कृतसपत्निका. ^k And कुलपात्री. ^l The first term denotes a girl nine years old ; the second twelve ; or, without discriminating the age, both terms signify a virgin. ^m Also कन्यका.

^f गौरी (तु) नग्निका ^{fb} ज्ञागता ^f र्त्तवा	A girl. a
^{fc} (स्थान्) मध्यमा ^{1f} दृष्टरजास्	One arrived at puberty.
^{fe} तरुणी ^{ff} युवतिः (समे)	A young woman. d
^f 9. (समाः) ^{fg} स्नुषा ^{fh} जनी ^{fj} बध्यश्	A daughter-in-law.
^{fj} चिरण्टी (तु) ^{fk} सुवासिनी	A woman staying in her father's house. i.
^f दृष्टावती ^f कामुका (स्याद्)	A woman desirous of any thing. l
^f दृष्टस्यंती (तु) ^f कामुकी	One amorous or lustful.
^f 10. (क्रान्तार्थिनी तु या याति संकेतं सा) ^f भिसारिका	One who goes to an assignation.
^f पुंश्चली ^{fm} धर्षिणी ^{2f} बन्धक्यसती ^{3f} कुलदेवरी ^{4f} ^{5f}	A disloyal or unchaste woman.
^f 11. ^{fn} स्त्रैरिणी पांशुका	
^f (ऽय स्याद्) ^f भविष्यी (शिशुना विना)	A childless woman.
^f अवीरा (निष्पतिसुता)	One who has neither husband nor son.
^{fo} विश्वस्ता ^{6f} विधवे (समे)	A widow.

1—जल्. 2—की. 3—क— 4—टा. 5—र— 6—वा.

^a Here also, if ages be discriminated, the first is a girl eight years old ; the second, ten : as synonymous terms, they signify a girl who has not menstruated. ^b And नग्निका. ^c Likewise बध्यः. ^d Between sixteen and thirty years of age. ^e Or तरुनी. ^f Also युवती and कुनी. ^g जनिः, or जनी. ^h Sing. बधुः, or बधूः. Likewise बधूटी. ⁱ Married or unmarried. ^j Likewise चिरिण्टी. ^k Also सुवासिनी. ^l Covetous of wealth ; eager for food, &c. ^m Also चर्षणी. ⁿ Likewise पांशुका. ^o And निष्पत्ता.

पोटा (स्त्रीपुंसलक्षणा)

- Having breasts and a beard.

16. ^fवीरपत्नी ^fवीरभार्या
^{1f}वीरमाता (च) ^fवीरसूः
^fजातापत्या ^fप्रजाता (च) ^fप्रसूता (च) ^fप्रसूतिका
17. (स्त्री) ^fनग्निका ^{f b}कोटवी (स्याद्)
^{f c}दूती ^{2f}सञ्चारिके (समे)
^{3f}कात्यायनप्र (हृदया या काषाययसनाधवा)
18. ^{f t}सैरिन्ध्री (परवेश्मस्था स्ववशा शिल्पकारिका)
^{f h}चसिकी (स्यादृष्टा या प्रैथ्यातःपुरचारिणी)
^fवारस्त्री ^fगणिका ^{f i}वेष्टा ^fरूपाजीवा
^fसत्कृता) वारमुखा (स्यात्) (इय सा जनैः The head of a set of harlots.)
- ^{f j}कुट्टनी ^{f k}शंभवी (समे) A bawd or procuress.
^fविप्रश्रिका (त्वी) ^{4f}क्षणिका ^fदैवज्ञा A fortune-teller.
^f(इय) रजस्वला A woman in her courses.

1—ह.

2—का.

3—नी.

4—इ—.

^a The two last of these synonyma are by some restricted to a woman recently delivered. ^b Likewise कोटवी. Some add कोटरी. ^c Also दूतिः. ^d Wearing a dress indicating the practice of austerity. ^e Being her own mistress, but living in another's house, and practising any art. ^f Also सैरिन्ध्री. Some add सैरिन्धिः. ^g Young and frequenting the apartments of the women. ^h And चसिका. ⁱ Likewise वेष्टा. ^j Some add कुट्टनी. ^k Also शंभवी.

^{1f fa 2fb f 3f}
स्त्रीधर्मिण्यविरात्रेयी मखिनी पुष्यवतः (ऽपि)

^{4f 5f}
21. चतुमत्स्य (पु) दक्षा (ऽपि)

The courses.

Longing,
as in preg-
nancy.

Past child-
bearing. d

Pregnant.
An assem-
blage of
harlots.

—of preg-
nant wo-
men.

—of young
women,

A twice
married
woman. g

Her se-
cond hus-
band.

One in
whose fa-
mily she
presides.

Son of an
unmarried
woman.

Son of an
auspicious
mother.

^{6nc n 7n}
(स्याद्) रजः पुष्यमार्तव

^{f 8f}
अष्टाबुद्धेः दक्षते

^{fe f}
निष्कला विगतार्तवा

^{9f 10f f}
22. आपन्नसत्वा (स्याद्) गुर्विर्णुं न्तर्वली (च) गर्भिणी
(गणिकादेस्तु) गाणिक्यं

ⁿ
गाभिण्यं

^{nf}
वौवतं (गच्छे)

^{11f 12fh}
23. पुनर्भूदिप्रविष्ट (रुढा द्विः)

^m
तस्या

^{mi}
(तस्या) दिविषुः (पतिः)

^m
(सु त द्विजे) ऽपेदिविषुः (सैव यस्य कुटुम्बिनी)

^{mj m}
24. कानीनः कन्यकाजातः (सुतो)

^m
(ऽद्य) सुमगासुतः

1—बी.

2—आ—

3—तो.

4—ती.

5—ह—

6—ह—

7—आ—

8—हो—

9—बी.

10—ह—

11—ह—

12—ह—

^a कविः and कवीः. ^b Some add चालेयी. ^c Also masc. रजः (—ज)

^d Having ceased to menstruate. ^e Likewise निष्कली and निष्कला or

निष्कली. ^f Also वौवर्त. ^g A virgin widow remarried. ^h Some add

दिविषुः. ⁱ Likewise दिविषुः. ^j Fem. कानीनी. The daughter of such

a woman.

^m
सौभागिनेयः (स्वात्)

^m
पारस्त्रियेय (स्तु. परस्त्रियाः) Son by another's wife.

^m 25. पैतृष्वसेयः (स्वात्) पैतृष्वस्त्रीय (च पितृष्वसुः) Paternal aunt's son.
सुतो)

^a
(मातृष्वसुश्चैव) Maternal aunt's son.

^m वैमात्रेये विमात्रजः Step-mother's son.

^m 26. (अथ) बांधवक्रियेयः (स्वाद्) बंधुज(श्चा) ऽसतीसुतः A bastard.
^{m c} ^{m d}

कौलटेयः कौलटेयः
(भिक्षुकी तु सती यदि) A son of a female beggar.

^m 27. तदा कौलटिनेयः(ऽस्याः)कौलटेयः(ऽपि चात्मजः)

^m ^{l m} ^m ^m ^{m c}
आत्मजस्तनवः स्त्रुः सुतः पुत्रः A son.

(स्त्रियान्वृमी) A daughter.

^{f t} 28. आह्वरं दुहितरं (सर्वं) ^g

1—त.

^a Formed like the preceding terms, viz. मातृष्वसेयः and मातृष्वस्त्रीयः. Fem. मातृष्वसेयी and मातृष्वस्त्रीया. ^b Son of a disloyal wife. ^c Some add कौलटिनेयः. ^d Fem. कौलटेयी and कौलटेया. ^e Also पुत्रः. ^f Nom. दुहिता—(ह). ^g All preceding terms for a son signify, in the feminine, a daughter, viz. आत्मजा, तनवा, स्त्रुः, सुता, पुत्री, पुत्रिका or पुत्रवा.

Offspring,
male or
female.

ⁿ ⁿ
ऽपत्यं तोकं (तयोः समे)

A legiti-
mate son. ^a

^{1 m} ^{m b}
(स्वजाते त्वौ) रसौरस्यौ

Father.

^m ^m ^{2 m}
तात (स्तु.) जमकः पिता

Mother.

^{f c} ^{3 f} ^{4 f} ^f
29. जनयित्री प्रसूमाता जननी

Sister.

^{f d} ^{5 f}
भगिनी स्वसा

Husband's
sister.

^{6 f e}
ननन्दा (तु स्वसा पत्यु)

Grand-
daughter. ^f

^{f g} ^{f h} ^f
न.प्री पौत्री इतामजा

Husband's
brother's
wife.

^{f i}
30. (भार्यास्तु भ्रातृवर्गस्य) यातरः (स्युः परस्परम्)

Brother's
wife.

^f ^f
प्रजावती भ्रातृजाया

Maternal
uncle's
wife.

^f ^f
मातुलानी (तु) मातुली

Mother-
in-law.

^f
31. (पतिपत्योः प्रसूः) श्वश्रूः

Father-
in-law.

^m ^s
श्वशुर (स्तु. पिता तयोः)

Paternal
uncle.

^m
(पितृभ्राता) पितृव्यः (स्यान्)

Maternal
uncle.

^m
(मातृभ्राता तु) मातुलः

Wife's
brothers.

^{m j}
32. श्वालाः (स्युर्भ्रातरः पत्याः)

1-पौ. 2-ह. 3-सू. 4-मातृ. 5-सू. 6-सू.

^a By a woman of the same tribe with her husband. ^b श्वशुरः and श्वश्रूः. Some write श्वश्रूः. ^c Also जनयित्री. ^d Likewise भगिनी. ^e Or ननन्दा (—न्दा). Also नन्दिनी. ^f Either in the male or female line. ^g And नप्रा (—प्रा), a grandson or grand-daughter. ^h Generally restricted to the son's daughter. Sing. याता (—ह). ⁱ Sing. श्वालाः. Also श्वालाः.

	^{m b} ^{m c} (स्वामिनो) देह देवरौ	Husband's brother. a
^m ^{m d} स्वसौधो भागिनेयः (स्याज्)		Sister's son.
^{m e} ^m जामाता दुहितुः पतिः		Daughter's husband.
^{m f} ^{l m} 33. पितामहः पितृपिता		Father's father.
^{m g} (तत्पिता) प्रपितामहः		His father.
^{2 m} ^h (मातुर्) मातामहा (द्रेवं)		Maternal grandfather.
^{m i} ^{3 m} सपिण्डा (स्त) सनाभयः		Kinsmen
^m ^{m j} ^m ^{4 m} 34. समानोदर्य सोदर्य सगर्भ सञ्जाः (समाः)		A brother of the whole blood.
^m ^m ^m ^m ^{5 m} सगोत्र बांधव ज्ञाति बन्धु स्व स्वजनाः (समाः)		A distant kinsman.
ⁿ 35. ज्ञातेयं		Relationship.
¹ बन्धुता (तेषां क्रमाद्भावसम्बन्धयो)		An aggregate of kinsmen
^m ^m ^{6 m} ^{7 m} घवः प्रियः पतिर्भर्ता		A husband.
^{8 m} जार (स्त) पतिः (समौ)		A paramour.
^m 36. (अपत्ये जारजः) कुण्डो		An adulterine.

1—ह.	2—ह.	3—भि.	4—ज.	5—ज.
6 पति.	7 भर्ता.	8 स—.		

a Usually restricted to the younger brother. But some apply the first term to the elder brother; and the second to the younger.
b Nom. देव. Also देवः (—व). c Likewise देवः. d Fem. स्वसौधो and भागिनेयो; sister's daughter. e Also जामाता (—ह). f Fem. पितामही, a grandmother. g Fem. प्रपितामही, a great-grandmother.
h So प्रमातामहः, maternal great-grandfather. i Sing. सपिण्डः. j Also सोदरः and सजोदरः.

A widow's
bastard.

(हते भर्त्तरि) गोखः^{m s}

A brother's
son.

^{m b} ^{l m}
भ्रातृपुत्रो भ्रातृजे

Brother and
sister.

^{m du.} ^{m du.}
भ्रातृभगिन्यौ भ्रातराव् (उभौ)

Father and
mother.

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
37. मातापितरौ पितरौ मातरपितरौ (च तौ)

Husband's
or wife's
father and
mother

^{m du.} ^{m du.}
श्वश्रूश्चश्रुरौ श्वश्रुरौ

Son and
daughter.

^{m du.}
पुत्रौ (पुत्रश्च पुत्रिता च)

Husband
and wife

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
38. दम्पती जम्पती जायापती भार्यापती (च तौ)

The womb.
c

^m ^{m d} ^{m s} ^{m s}
गर्भाशयो जरायुः (स्याद्) उल्लं (च) कखलो (ऽस्तिवाग्)

The last
month of
gestation.

^m ^m
39. स्मृतिमासो वैजनने

A fetus.

^m ^m
गर्भो ब्रूण (इमौ समौ)

A eunuch.

^{f e} ^{m f} ^{m s} ^m ^s
तृतीया प्रकृतिः शण्डः स्त्रीवं पण्डो नपुंसकम्

Childhood.
g

ⁿ ⁿ ⁿ
40. शिशुत्वं शैशवं बाल्यं

Youth or
manhood.

ⁿ ⁿ
तादृश्यं यौवनं (समे)

1—ज.

* Or गोखः. b Likewise भ्रातृपुत्रः. c Some restrict the last, others the two last, to signify the embryo. d Also जरायुः, (—स्). e The compound term is properly तृतीयप्रकृतिः. f And पण्डः or शण्डः. Some add शण्डः. g To the age of sixteen.

(स्यात्) स्याविरं (तु) दृष्टत्वं	Old age. a
दृष्टसंघे (ऽपि) वार्द्धकम्	An assemblage of old men.
41. पलितं (जरसा शीकृतं केशादौ)	Greyness of hair. c
विस्त्रसा जरा	Decrepitude.
(स्याद्) उत्तानशया डिम्भा स्तनपा (च) स्तनम्बयो	An infant.
42. बाल (स्तु स्थान्) माणवके	A child. f
वयस्यसङ्ख्यो युवा	A young man. h
प्रवयाः स्याविरं दृष्टो जीने जीर्णे जरम्ब (ऽपि)	An old man.
43. वर्षीयान् दशमी ज्यायान्	One very aged.
पूर्वज (स्व) प्रिये ऽग्रजः	Elder brother ; first born.
अधन्यजे (स्युः) कनिष्ठ यवीये ऽवरजा ऽनुजाः	Younger brother.
44. क्षमांसो दुर्बलश्चातो	Feeble ; thin.

1 त— 2—नृ. 3—सृ. 4जरत्. 5—यस्.
6—नृ. 7—वसृ. 8क्ष— 9—ज.

* After seventy in men, or after fifty in women. ^b Also वार्द्धकं. The term likewise signifies old age. ^c Or पलितः, grey-haired. ^d Or, masc. उत्तानशयः, &c. For this and following (to v. 49) admit the three genders. ^e Some write स्तनम्बया. ^f Not exceeding sixteen. ^g Fem. बाला. ^h Or one of the virile age, from sixteen to seventy. ⁱ Also अग्रजः, अग्रजः and अग्रजः. ^j And कनीयान् (—यस्) or अधन्यः. ^k यवीयान् (—वसृ). Likewise अग्रजः. ^l अग्रजः. Also अग्रजः.

		1 m	2 m	3 m	
Strong & lusty.				वसवाभ्यांसलेः संखः	
	m	ma	im	m	mb
Corpulent & pot-bellied.					तुंदिलस्तुन्दिकस्तुन्दौ दृढकुक्षिः पिचिण्डिकः
	m	m	m	5 m	
Flat-nosed.	45.	अवटीटोः ज्यनाट (श्वा). जव्वटोः नमनासिके			
	m	m	6 m		
Having much, or fine, hair.		केशवः केशिकः केशी			
			m	mc	
Flaccid.	x	वलिनो वलिमः (समौ)			
	m	mc			
Deformed. d	46.	विकलाङ्ग (स्तु) पोगण्डः			
		m	m	mf	
A dwarf.		खर्वोः क्ख (श्वा) वामनः			
	7 m	m			
Sharp- nosed		खरणाः (स्यात्) खरणसे	m	m	
			m	m	
Noseless.		विग्र (स्तु) गतनासिकः			
	m	8 m			
Having a nose like a hoof.	47.	खुरणाः (स्यात्) खुरणचः			
		m h	m		
Bandy- legged. g.		प्रक्षुः प्रक्षतजानुकः			
	m j	9 m			
Long shanked,		जङ्गुक्षुर्जानुः (स्यात्)			
		m l	m		
Knock- kneed. k		संक्षुः संक्षतजानुकः			

- 1—तु. 2 कर्— 3 ख— 4—नु. 5—क्ष.
6—नु. 7—खक्ष. 8—णक्ष. 9 ज—
a तुन्दिकः or तुन्दिमः. b Also पिचिण्डवान् (—तु). c Likewise.
वलिजान् (—तु). d Having a deficient, or a redundant, member; as a
toe, or a finger, too many, or too few. e Also अपोगण्डः f Fem. वामनी.
g Or having the knees apart. h Also प्रक्षुः and प्रक्षतजानुः i Or else
thick-kneed. j And जङ्गुक्षुः. k Or having the knees touching. l Like-
wise संक्षुः and संक्षतजानुः.

1 m	m				
48.	(स्नाह) एडे बधिरः				Deaf.
	2 m	m a			
	कुजे गडुलः				Hump-backed.
		m	m c		
	कुकरे कुषिः				Having a crooked arm. b
	m d	3 m			
	ष्टन्निर्लपतना				Small, short, or thin.
	m	m s			
	त्रोषः पङ्गौ				A cripple.
		m f	m		
	मुण्ड (स्त.) मुण्डिते				Bald ; close-shaved.
49.	बधिरः केकरे				Squint-eyed.
	m	m			
	खोडे खन्ध				Lame.
			g		
	(किं पु अराजराः)				
	m	m	4 m		
	जटुकः काशकः पितुस्				A freckle or mark.
		m	5 m		
	तिलकसिलकाशकः				A mole or spot. h

1—ह.

2 कुज.

3 ख—ह.

4—प.

5 ति—.

^a And गडुलः. ^b Or a withered one. ^c Also कुषिः and कुषिः.
^d Likewise ष्टन्निः. ^e पङ्गुः. Fem. पङ्गुः. ^f Fem. मुण्डा. ^g The preceding (from v. 41) vary the gender with that of the subject. ^h Or a person freckled or having moles.

anything used for healing diseases or wounds

150

UMURA KOSHA or,

[Book II.

SECTION II.

Health.

1. अनामयं (स्वाद्) आरोग्यं

Physicking.

चिकित्सा रुक्प्रतिक्रिया

Medica-
ment.

भेषजौषध भैषज्यान्वगदे जायु (रित्यपि)

A disease.

2. (स्त्री) रुग्जा (चे) पताप रोग व्याधि गदामवाः

*effecting the
Pulmonary
consumption.*

(पुमान्) यक्ष्मा क्षयः शोषः

Catarrh.

प्रतिश्याय (स्तु.) पीनसः

Sneezing.

3. (स्त्री) क्षुत् क्षुतं क्षवः (पुंसि)

Cough.

कास (स्तु.) क्षवयुः (पुमान्)

Intumes-
cence.

शोफ (स्तु.) श्वययुः शोथः

*to swell on
hands*

Kibe, e

पादस्फोटो निपादिका

1 Skin disease

Blotch.

4. क्लिप्तसं सिद्ध

Scab.

कच्छां (त) पाम पामा विचर्चिका

1 को.— 2 छ.— 3 क्ष.— 4 क्ष.— 5 छ.—
6 का.— 7 नु.— 8 नु.— 9 नु.— 10 नु.—

^a Likewise कच्छा (—नु) or कच्छाः (—च्छा); and राजकच्छा (—नु) or राजकच्छा (—नु). ^b Also प्रतिश्याय and प्रतिश्यायः. ^c Likewise क्षपीनसः and पीनसः. ^d Also कासः. ^e A blister or sore on the foot. ^f Or सिद्धिः. ^g कच्छूः. ^h पामा (—ननु and —मा) du. पामानो and पामे.

- ^f कलूः ^f खर्जुं ^{f a} (ख) कण्डूया Itch.
- ^m विस्फोटः ^{m f n b} पिटक (स्निग्ध) Boil.
- ^{m f} 5. व्रणो ^{n c l n} (ऽस्त्रियाम्) ईर्ममः Sore or wound.
- ^m (क्षीवे) नाडीव्रणः ^m (पुमान्) Ulcer.
- ^m कोठो ⁿ मण्डलकं Sort of leprosy. d
- ⁿ कुष्ठं ^{n c} श्वित्ने Leprosy.
- ^{2 n} दुर्नामका ^{3 n f} श्यसी Hemorrhoids.
- ^m 6. शानाह (स्तु.) विबन्धः ^m (स्याद्) Epistaxis. g
- ^{f h} ग्रहणीरुक् ^f प्रवाहिका Diarrhoea.
- ^{f i} प्रवर्द्धिका ^f वमि (ख स्त्री पुमांस्तु) वमयुः (समाः) Vomiting.
- ^{f k} 7. (आधिभेदा) विद्रुधिः ^{m l m m m n} (स्त्री) प्वर मेह भगन्दराः Various diseases. j

1 कलूः

2—क.

3—ख.

* Also कलूडिः. ^b Fem. पिटकाः. Also पिटकः —का —कं. ^c Likewise, masc. ईर्मः. ^d White leprosy with round spots. ^e And चेतं or चेतं. ^f Likewise खर्जुः (—ख) Also masc. खर्जुः (—ख.) ^g Whether Ischury or Constipation. ^h Also यक्ष्मो and यक्ष्मिः. ⁱ Likewise, neut. वदिः (—ख); and fem. वदिः (—द) or वदी, &c. ^j Severally named in the text. ^k An abscess; an internal one. ^l Fever. ^m Also प्रवेहः, Gonorrhœa. Some interpret it simple gonorrhœa or seminal weakness; others, diabetes. ⁿ Fistula in ano.

^{f a} ^{n b}
अधमरी चतुष्टयं (स्यात्)

^c
(पूर्वे शुक्रावधेक्षिषु)

A Physi-
cian. d

^{m e} ^{l m} ^{2 m f 3 m} ^m
8. रोगहार्थगदंकारो भिषग्वैद्यौ चिकित्सके

Recoverd
from sick-
ness.

^{m f n g} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n h}

वात्तो निरामयः कल्प्य उद्धावो (निर्गतो गदात्)

^{m f n} ^{m f n i}

Emaciated
or weak.

9. खान खाद्य

^{4 m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}

Diseased.

आमयावी विहृतो व्याधितो ऽपटुः

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}

आतुरो ऽभ्यमितो ऽभ्यातः

^{m f n} ^{m f n}

Scabby.

(समौ) पामन कष्टुरौ

Afflict-
ed with
herpes.

^{m f n j} ^{5 m f n}
10. दद्रुणो दद्रुरोगी (स्याद्)

a skin disease

दादरी

^{m f n} ^{m f n}

अर्शरोगयतो ऽर्शसः

बकरी

—with he-
morrhoids.

1—.

2—.

3—.

4—.

5—.

^a Stone or gravel. ^b Strangury. Some make the two last terms synonymous, as signifying dysury. ^c The following terms (inclusively to v. 12) admit the three genders. ^d Or, adjectively, 'practising medicine.' ^e रोगहारी (—ज्.) ^f भिषक् (—ज्.) ^g Fem. वात्तो. ^h Some restrict the last term to convalescent or recently well from disease. ⁱ उद्धावः. ^j Also दद्रुणः. Fem. दद्रुः, दद्रुः, दद्रुः or दद्रुः, herpes.

- 1 *mfn* 2 *mfn*
वातको वातरोगी (स्यात्) *mfn* *mfn*
 Afflicted with gout or rheumatism.
 सातिसारोऽतिसारको *mfn* *mfn*
 —with dysentery.
11. (सुः) क्षिप्वाक्षे चुक्षु चिक्ष पिष्ठाः (क्षिप्वेऽक्षिपि) *mfn* *mfn* *mfn* *mfn*
 Blear-eyed
 चाण्मौ) *mfn* 3 *mfn*
 उन्मात्त उन्मादवति *mfn* *mfn* 4 *mfn*
 Insane.
 क्षेष्मलः क्षेष्माणः कफौ *mfn* *mfn* 4 *mfn*
 Phlegmatic.
 12. व्युजो (भुग्ने रक्षा) *mfn*
 (वृक्षनाभौ) तुण्डिष तुण्डिभौ *mfn* *mfn* *mfn*
 Gibbous, from disease. b
 क्लिप्वाक्षी सिध्मलो *mfn* *mfn*
 Having an elevated navel.
mfn 6 *mfn* d
 स्मोऽस्मि *mfn* *mfn* *mfn*
 Having blotches.
 मूर्च्छाले मूर्च्छमूर्च्छितौ *mfn* *mfn* *mfn*
 Blind.
 13. शुक्रं तेजो रेतसो (च) बीज बीर्येन्द्रियाणि (च) *m* *n* *n* *ng*
 Seed.
 मायुः पित्तं *m* *n*
 Bile.
 कफः श्लेष्मा *m* 8 *m*
 Phlegm.

1—न. 2—न. 3—त. 4—न. 5—न.
 6—स. 7—स. 8—स.
 * These terms, in the neuter gender, signify the diseased eye. b The word also signifies a disease occasioning a gibbosity of the back. Also तुण्डिषः. d अहक् (—स). e The preceding (from v. 8.) admit three genders, being used adjectively. f Sing. रेतः (—स). g Sing. मूर्च्छ.

The skin.		^{f a} ^{f b} (स्निग्धां तु) त्वग्दृग्धरा
Flesh.	14. पिथितं तरसं मांसं पल्लवं क्रव्यमामिषम्	ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ^{n c}
Dry flesh.	उत्तमं शुष्कमांसं (स्याद्) वल्लूरं (तस्मिन्निष्कृकम्)	ⁿ ⁿ ^{m f n d}
Blood.	15. रुधिरं ऽहम्बोहिता ऽह रक्तं क्षतजं शोणितम्	ⁿ ^{n e l n n f} ⁿ ⁿ ⁿ
The heart.	बुक्का ग्रमांसं हृदयं हृन्	^{m f n h} ⁿⁱ ⁿ ^{2 n}
The serum of flesh. j		^{n k} ^f ^f मेदः (स्तु) वपा वसा
Muscles at the nape of the neck.	16. (पश्चाद्भ्रीवा शिरा) मन्या	^f
A nerve, tendon or gut. l		^{f m} ^{f n} ^{f o} नाडी (तु) धमनिः शिरा
The blad- der.	तिलकं क्लोम	^{3 n p}
The brain.	मस्तिष्कं गोष्ठं	ⁿ ⁿ

१ लो—.

२—तु or —द्.

३—नः.

* त्वक् (—च्) and त्वचा or neut. त्वचं. ^b चरुग्धरा or चरुग्धारा.
^c आनिषं and अनिषं. ^d Fem. वल्लूरा. ^e चरुक् (—ज्). ^f Some add
चत्रं. ^g Certain writers restrict the two first words to signify the heart;
and the two last the thorax. ^h बुक्कः or बुक्का (—ज्). Fem. बुक्का or बुक्की.
Neut. बुक्कं or बुक्क (—ज्). Also रुक्कः, रुक्का, रुक्कं, and रुक्कः, रुक्का, रुक्कं,
or रुक्का, रुक्क (—ज्), and रुक्का, रुक्क (—ज्). ⁱ Likewise बुक्कापर्वः.
^j Some interpret this the marrow of bones. ^k मेदः (—च्). Or
masc. मेदः (—द्). ^l Or any tubular vessel of the human body.
^m And नाडिः. ⁿ Or धमनी. ^o Also शिरा. ^p Also क्लोमं (—च्).
^q Some make the preceding terms synonymous with these.

- किट्टं मलो (ऽस्त्रियाम्) ^{n m n} An excretion. ^a
17. अन्नं पुरीतद् ^{n l m n b} Entrails.
- गुल्मा (स्तु.) शीघ्रा (पुंसः) ^{m 2 m c} The spleen.
- (ऽय) वक्षसा ^{f d} A tendon or muscle.
- सायुः (स्त्रियां) ^f
- कालखण्ड यक्षतो (तु समे इमे) ^{n 3 n} The liver.
18. क्षणिका स्यन्दिनी लाक्षा ^{f e f f} Saliva.
- दूषिका (नेत्रयोर्मलम्) ^{f f} Rheum of the eyes.
- सर्वं प्रस्राव ^{n m} Urine.
- उच्चारः ऽवस्कारौ शमलं यक्षत् ^{m m m m g} Faeces.
19. गूधं पुरीषं वर्ज्यम् (मृज्जी) विष्ठा विषौ (स्त्रियौ) ^{n n m n f f h}
- (स्यात्) कर्पूरः कपालो (ऽस्त्री) ^{m m n} The skull ; cranium.
- कौकसं कुल्यमस्थि (च) ^{n n 4 n} Any bone.
20. (स्याच्छरीरास्थि) कंकालः ^m The skeleton.

1—तु.

2—न.

3—तु.

4—च—.

^a Either excrement or excrescence ; twelve are enumerated ; (some count nine only :) as serum, seed, blood, marrow, urine, faeces, earwax, nails, phlegm, tears, rheum and sweat. See Menu. c.5.v.135. ^b Likewise वरितत्. ^c Or शिघ्रा (—तु). Also fem. शीघ्रा. ^d Likewise क्षसा. ^e Or क्षणिका. ^f And दूषी or दूषाका. ^g And यक्षत्. ^h Sing विट् (विट् or विष्). Also विषा.

The back-
bone.
The skull;
or bones of
the head.

^{1 n} शिरोस्त्रि (तु) ^{f b} करोटिः (स्त्री) ^{f a} कशेरुका

A rib.

^{2 n} पार्श्वास्थिनि (तु) ^{f c} पर्शुका

A limb or
member.

21. अङ्गं प्रतीको ऽवयवो ऽपघनो

The body

ⁿ (ऽथ) कलेवरम्

^{n 3 n} गात्रं वपुः ⁿ संहननं ^{n 4 n} शरीरं ^m वर्ष्म ^m विग्रहः

22. काये देहः (क्षीवपुंसोः स्त्रियां) अक्षिंसु सन्ः

Point of
the foot,

ⁿ पादाग्रं ⁿ प्रपदं

A foot.

^{m m e m f 6 m n} पादः पदं ^{f g m n} क्लिष्टरणो (ऽस्त्रियाम्)

The ancles.

23. (तङ्गन्वी) घुटिके रुष्फौ

A heel.

^{n f} (पुमान्) पार्श्वि (रुषस्तयोः)

A leg.

^f अङ्ग (तु) ^f प्रसृता

A knee.

^{m a h 7 m n 8 m n} जानूर्पूर्वा ऽष्टीवद् (ऽस्त्रियाम्)

A thigh.

24. सक्थि (क्षीवे पुमान्) अरस्

1—न. 2—न. 3—स. 4—न. 5—तद्.
6—न. 7—न. 8—न. 9—न.

^a And कशेरुका. ^b Or करोटी. Also neuter करोटं. ^c Likewise पार्श्विका and पर्शुः. ^d तद्ः (—न and—तद्). ^e पद् (—तद्) and पदः (—तद्); also neut. पादं and पदं. ^f अक्षिः and अक्षिः. Some make these neuter likewise. ^g Sing. घुटिका and घटिः or घुटी Also घुटः. ^h Masc. जानुः, उरुपर्व, अङ्गीमान्. Neut. जानु, अरुपर्व, अङ्गीवत्.

	^m (तत्संधिः पुंसि) वंक्षणः	The groin.
ⁿ ^{l n} ^m गुहं (त्व) पानं पायु (नृ०)		The anus.
	^{m f a} वस्ति (नृ० भेदो द्वयोः)	The abdomen.
25. कटो (ता) ओणिफलकं कटिः ओणी ककुद्गती	^{n c} ^{f d} ^{f e} ^f	The hip and loins. b
(पञ्चान्) नितम्बः (स्त्रीकथ्याः)	^m <i>back part</i>	A woman's buttocks.
	(स्त्रीवे त) जघनं (पुरः)	Mons veneris.
26. (रूपकौ त नितम्बस्थौ द्वयहीने) कुकुन्दरे	^{n f}	Cavities of the loins.
(स्त्रियां) स्त्रियौ कटिप्रोथाव्	^{2 f} ^{m g}	The buttocks.
	उपस्थो (वक्ष्यमानयोः)	Parts of generation. h
27. भगं योनि (द्वयोः)	ⁿ ^{m f i}	Vulva.
	^m ^m ^{n j} शिश्रो मेढो मेहन शेषसी	Penis.
^m ^{m l} ^m सुष्को ऽण्डकोषो वृषणः		The scrotum. k
	(दृष्टव्यं शाधरे) त्रिकम्	The end of the spine. m

1 च—.

2—च.

* Also fem. वस्ती. b Some distinguish the two first terms as signifying the hip. c Likewise ओणीफलं. d And कटो. e ओणिः or ओन्तो. f Also ककुद्गरं. g Sing. कटिप्रोथः. Likewise कटिः and प्रोथः. h Of either sex. i And fem. योनी. j शेषः (—न) or शेषः (—र). Also masc. शेषः (—फ), शेषः (—प); and शेषः. k Also the testicles. l And ऋण्डकोषः. m Consisting of three bones, Os sacrum, &c.

- The belly. 28. पिचिण्ड कुक्षी जठरोदरं तुदं^{m a m b m n l n n}
- The paps. c सनौ कुक्षौ^{m m}
- A nipple. चूचुकं (तु) कुचाग्रं (स्थान्)^{m n d n}
- The bosom. (न ना) क्कोष्ठं भुजांतरम्^{f n i n}
29. उरो वत्स (क्ष) वक्षश्च (च)^{2 n n n g}
- The back. वृष्ठं (तु चरमं तनोः)ⁿ
- A shoulder; scapula. स्कन्धो भुजशिरोऽसो (ऽस्त्री)^{m h 3 n m n i}
- The collar bones. (संधी तस्यैव) जम्बुक्षी^{n i}
- The arm-pits. 30. बाहुमूले (उभौ) कक्षौ^{n m k}
- A side. पाश्व (मस्त्री तयोर्द्वः)^{m n s}
- The waist. मध्यम (क्ष) ज्वलग्न (क्ष) मथ्यो (ऽस्त्री)^{m n m n l m n}
- An arm. (द्वौ परौ द्वयोः)
31. भज बाह्व प्रवेष्टे होः^{m f m m f n m 4 m o}
- An elbow. (स्यात्) कफोणि (स्तु) कूर्परः^{m f p m f q}

१ छ—.

२—सु.

३—सु.

४—सु.

^a Also पिचिण्डः. ^b कुक्षिः and कुक्षः. ^c Sing. सनः, कुक्षः. ^d Also चूचुकं—कः. ^e Some separate the two first terms from the other three; distinguishing the breast between the shoulders (i. e. the first bone of the sternum) from the region of the Cartilago ensiformis.

^f Fem. क्कोष्ठा. ^g वक्षः (—सु). ^h स्कंधः (—प्र). Also neut. स्कंधः (—सु). ⁱ कक्षः or कक्षिः. ^j Sing. जम्बु. ^k Sing. कक्षः. ^l Likewise विहग्नः.

^m Also fem. भुजा. ⁿ Masc. and fem. बाहुः. Also masc. बाहुः. Fem. बाहुः. ^o And fem. दोषा. ^p And कफणिः. Also fem. कक्षोक्षी and कक्षिणी. ^q Fem. कूर्परा.

- (अस्त्रोपरि) प्रगच्छः (स्यात्) ^m Humerus. a
- प्रकोष्ठ (सस्य चाप्यधः) ^m A fore arm.
32. (मणिवन्धादाकनिष्ठं करस्य) करभो (वहिः) ^m Metacar-
pus. b
- पञ्चशब्दः शयः पाणिस् ^{m m c l m} A hand.
- तर्जनी (स्यात्) प्रदेशनी ^{f f d} A fore
finger.
33. अङ्गुल्यः करशष्पाः (स्युः) ^{f e f} Fingers.
- (पुंस्) गुष्ठः प्रदेशिनी ^{2 m f} The seve-
ral fingers.
- मध्यमाऽनामिका (चापि) कनिष्ठा (चे. ति ताः क्रमात्) ^{f f g f h}
34. पुनर्भवः करश्चे नखो (ऽस्त्री) नखरो (ऽस्त्रियाम्) ^{m i m m n m n j} A nail.
- प्रादेश ताल गोकर्णा (सर्जन्त्यादियुते तते) ^{m k m l m m} A short
span, of
three
kinds.
35. (अङ्गुष्ठे सकनिष्ठे स्याद्) वितस्ति (द्वीदशांगुलः) ^{m f} A long
span. n

1— वि.

2 अ—.

* From the shoulder to the elbow. ^b From the wrist to the little finger. ^c And शयः. ^d Or प्रदेशिनी. ^e Sing. अङ्गुलिः. Also अङ्गुली and अङ्गुरिः—रो. Or अङ्गुलः and अङ्गुलं. ^f In their order; viz. the thumb, fore finger, middle finger, ring finger and little finger. ^g And अनामा. ^h Also कन्यसा, कनीनी, or कनीनिका. ⁱ Also पुनर्भवः. ^j Also fem. नखरा. ^k or प्रदेशः, from the tip of the thumb to that of the fore finger extended; Spithama. ^l To the tip of the middle finger. ^m नोद्वर्गः to the tip of the ring finger. ⁿ From the tip of the thumb to that of the little finger; a measure of twelve fingers.

कक्ष्ययीवा (त्रिरेखा सा)	One streaked with three lines.
ज्वटर्षाटा कक्षाटिका	Back of the neck. b
40. वक्त्राख्ये वदनं तुल्यमाननं लपनं मुखम्	The mouth. c
(खीने) ध्राणं गंधवहा घोणा नासा (च) नासिका	The nose.
41. ओष्ठा ध्वरो (तु) रदनच्छदौ दशनवाससौ	The lips.
(चघः स्याच्) चिबुकं	The chin.
गण्डौ कपोलौ	The cheeks. g
(तत्परे) हनुः	The jaw.
42. रदना दशनं दंता रदास्	Teeth. i
तावु (तु) काकुदम्	The palate.
रसना रसना जिह्वा	The tongue.
(प्रांतावेष्टस्य) रुद्राणो	The corners of the mouth.
43. कक्षाटमलिकं गोधिर्	The forehead.

१ वा—.

२ वास्.

३ वा—.

४—स्.

५—द.

० मोवि.

^a Like a shell : it is reckoned a mark of great destiny. ^b Or, according to another interpretation, the raised or straight part of the neck.

^c Also the face. ^d And नसा or नखा. ^e ओष्ठौ, अधरो and ओष्ठधरो ; for properly the first (sing. ओष्ठः) is the upper lip ; and the second (sing. अधरः) signifies the lower lip. ^f Also चिबुः. ^g Sing. गण्डः, कपोलः,

^h Also fem. चबुः. ⁱ Sing. रदनः ; दशनः—न, &c. ^j Sing. दंत. Some add दन्. ^k Or रसना. Also neut. रसनं. ^l And masc. जिह्वः.

^m Sing. रुद्र (—न्), रुद्र (—न्), or रुद्रि (—न्) ; and रुद्र (—न्), रुद्र or रुद्रि ; also fem. रुद्राणी. ⁿ चबिकं. Likewise चबिकं.

The eye-
brows.Space be-
tween the
eye-brows.Pupil of
the eye.

An eye.

A tear.

The outer
corners of
the eyes.A glance
or side-
look.

An ear.

The head.

Hair.

Head of
hair.

Curls.

नेत्र ^{1 f a}
(ऊर्ध्वं दृग्भा) भ्रुवौ (स्त्रिवाम्)

^{m n}
कूर्च (मूली) (भ्रुवोर्मध्यं)

^f
तारका (ऽक्ष्णः) कनीनिका

^{n n n 2 n n b . n c}
44. लोचनं मयनं नेत्रमीक्षणं चक्षुरक्षिणी

^{3 f f}
दृग्दृष्टौ (चा)

^{n n n n d 4 n}
ऽश्रु नेत्राश्रु रोदनं (चा) ऽक्षमक्षु (च)

^{m o}
45. अपांगौ (नेत्रयोर्तौ)

^{m f}
कटाक्षो (ऽपांगदर्शने)

^{m 5 m n g f m n 6 n h}
कर्णं शब्दग्रहो ओतं श्रुतिः (स्त्री) श्रवणं श्रवः

^{n 7 n i n 8 m m n j}
46. उत्तमांगं शिरः शीर्षं मूर्ध्ना (ना) मसको (ऽस्त्रिवाम्)

^{m m m m m m}
चिकुरः कुंतलो बालः कचः केशः शिरोरुहः

^{n n}
47. (तदृन्दे) कैशिकं कैश्यम्

^{m n k 9 m}
अलकाशूर्यकुंतलाः

1 भ्रु.

2 दृ—.

3 दृग्.

4 चक्षु.

5—दृ.

6—दृ.

7—दृ.

8—दृ.

9 दृ—.

^a Sing. भ्रुः. ^b चक्षुः (—दृ). Some add चक्षु (—दृ). ^c Sing. चक्षि-
Some add चक्ष. ^d Or चक्षं. ^e Sing. अपांगः. ^f Also काचः. ^g Or
कौतलं. ^h Likewise masc. कचः (—दृ). ⁱ Also masc. शिरः (र). ^j Like-
wise केशः. ^k Sing. केशकः (—दृ).

(ते ललाटे) अमरकाः	The same on the forehead.
काकपक्षः शिखण्डनः	Locks, left at the tonsure. a
48. कवरी केशवेशो	A braid or tress. c
(ऽथ) धन्विष्ठः (संदंताः कचाः)	Braided hair. e
शिखा चूडा केशपाथी	A lock left on the crown of the head.
(व्रतिनस्तु) जटा सटा	An ascetic's shorn hair.
49. वेणीः प्रवेष्टिः	Unornamented hair. g
शीर्षस्थ शिरस्यौ (विशदे कचे)	Clean and unentangled hair.
पाथः पक्ष (च) हस्त (च) कलापार्थाः कचात्परे	Much, or ornamented hair. i
50. तनूवहं रोम लोम	Hair of the body.
तद्वह्नी श्मश्रु (पुंसुखे)	The beard.

1—ख.

2—ग.

3—घ.

4—ङु or —ञुन्.

* Interpretations differ: it is explained, three (some say, five) locks left at the solemn tonsure of children, or of the military class in particular; or else any lock left on the head. ^b Or शिखाण्डकः and विशिष्टः. ^c A mode of dressing the hair. ^d And masc. कवरः or neut.—रं. ^e Tied round the head; or with flowers intermixed, and covered with pearls, &c. ^f Some add हटा. ^g As worn by women in the absence of their husbands. ^h Also वेणी and प्रवेष्टि. ⁱ The terms are used in composition with one signifying hair; as केशपाथः, केशपक्षः, &c. ^j Likewise तनूवहः,—ह.

SECTION III.

Dress or
embellish-
ment.

1. आकल्प देशौ नेपथ्यं प्रतिकर्म प्रसाधनम्,
(दृश्यं ते त्रिष्व)

Adorned.

2. प्रसाधितोऽलंकृत (च) भूषित (च) परिष्कृतः
विभाङ्भ्राजिष्य रोचिष्य

Elegant.

Act of
adorning.Ornaments ;
jewels or
trinkets.

3. अलङ्कार (स्वा) भरणं परिष्कारो विभूषणम्
मण्डनं (च)

A crest, g

(ऽथ) सुकुटं किरीटं (पुष्पपुंसकम्)

1—नृ.

2—तृ.

3—आ—

4—पु.

5—वा—

* Or देशः. * The ten following nouns admit the three genders.

* Some restrict the two first terms to signify a person disposed to decoration ; others make the three first signify one who adorns.

* Nom. विभाङ् (—नृ). * Some omit the last three lines. * Also.

पुष्पणं. * An ornament of the head ; worn upon a diadem or tiara.

* Or सुकुटं.

4. चूडामणिः शिरोरत्ने^m
तरले^m (हारमध्यगः)
नासपाय्या पारितय्या
पलपाय्या ललाटिका^m
5. कर्णिका तावपत्रं (स्नात्)
कुण्डलं कर्णवेष्टनम्^m
ये वेवकं कस्तभ्रुवा^m
लज्जनं (स्नात्) ललन्तिका^m
6. (सर्पैः) प्रासजिका^m
(ज्यो) रःसूत्रिका (मौक्तिकैः कृता)^m
हारो सुक्तावली^m
देवचन्द्रे^m (ऽसौ) शतचट्टिका^m
7. (हारभेदा यष्टिभेदा) गुत्सु गुत्सार्द्ध गोक्षणाः^m
- A gem on the cres.
The middle gem of a string.
A trinket for the hair, a
—for the forehead, b
—for the ear. c
An ear ring.
A collar. d
A necklace. f
A golden one.
One of Pearls.
A garland of pearls, &c.
One composed of 100 strings.
Garland of various sorts. h

1 ४—

* A plate, or a flat chain, of gold or silver, with or without jewels set in it; worn between the divided hair on the head. Some expound the first term a string of pearls binding the hair. ^b A jewel, or a golden or other trinket, worn on the forehead, below the partition of the hair; a star on the forehead. Some make these and the preceding terms synonymous. ^c A hollow cylinder thrust through the lobe of the ear. ^d Or short necklace. ^e Likewise *देवकं* and *देव*. ^f A loose one, reaching below the breast. ^g Some say 103. ^h In their order : distinguished by the number of strings or rows. ⁱ Also *गुत्सः*. It consists of 32 rows. ^j Or *गुत्सार्द्धः*. It contains 24 rows. ^k Composed either of 4 or of 84 strings.

- ^{m a} ^{m b}
अर्द्धचारी माणवक
^{1 f}
एकावल्ये (कयटिका)
A single string.
One containing 27 pearls.
A bracelet.
Ornament of the arm.
A finger-ring.
A seal ring.
Ornament of the wrist.
A woman's girdle.
A man's belt.
Ornament of the feet.
8. (सैव) नक्षत्रमाला (स्यात्सप्तविंशतिमौक्तिकः)
^m ^m ^{m n} ^{m n}
आवापकः पारिहार्यः कटको वलयो (ऽस्त्रियाम्)
^{m n} ^{2 m n}
9. केयूरमङ्गदं (तल्ये)
^{m n} ^{3 f}
चंगुलीयकमूर्मिका
^{4 f}
(साचरी) गुलिसुद्धा (चा)
^{m n} ⁿ
कङ्कणं करभूषणम्
^f ^{f b} ^f ^{f i}
10. (स्त्रीकण्यां) मेखला कांची सप्तकी रसना (तथा)
ⁿ
(स्त्रीवे) सारसनं (चा)
^{m f n i}
(ऽथ पुंस्कण्यां) शृङ्खलं (त्रिषु)
ⁿ ^{5 m l} ^{6 m n} ^{m n}
11. पादाङ्गदं तुलाकोटिर्मञ्जीरो नूपुरो (ऽस्त्रियाम्)
^k

1—जो.

2 चं—

3 ज—

4 चं—

5—टि.

6 च—

* Including 64 strings. ^b Comprising 20 rows. ^c Of gold, or of conch, &c. ^d Worn above the elbow. ^e Some add चंगुलीयकं. ^f A broad solid ring with or without pearls, &c. set on it. ^g The terms are here stated as synonymous; but they signify belts of various kinds, differing in the number of rows or strings. ^h Also कञ्चिः. ⁱ And रचना. ^j Fem. शृङ्खला. ^k Rings for the toes. Some distinguish the two last terms as signifying a distinct ornament. Or fem. तुलाकोटिः and तुलाकोटी.

हंसकः पादकटकः

किङ्किणी कुङ्कुमलिका

Bells or tinkling ornaments.

12. (लक्ष्मणमिरोमाणि) वस्त्रयोनिर्

Materials of cloth. b

(दय त्रिषु)

वाल्कं (चौमादि)

Made of bark. d

फालं (त) कार्पासं वादरं (च तत्)

Made of cotton.

13. कौशेयं कृमिकोशेयं

Silken.

राकवं शृंगरोमजम्

Woollen

अनाहतं निष्प्रवाणि तन्त्रकं (च) नवास्त्रदे

New and unbleached cloth.

14. (तखाद्) चक्रमनीयं (यहौतयोर्ब स्त्रयोर्गुग्मं)

A pair of bleached cloths.

यसौयं धौतकौशेयं

Bleached silk. i

वज्रसूत्रं महाघनम्

Any thing precious.

1—नि.

2—र.

* Or कङ्कुमो. ^b Of four kinds : 1st. bark of plants, as Rushy Crotalaria, Linum, hemp hibiscus, &c. 2d. fruit, viz. cotton ; 3d. insects, viz. silk ; 4th. hair and wool. ^c The ten following terms (Some say eleven ; others say ten omitting two intermediate compound terms ;) admit the three genders. ^d As linen, &c. Thus कौशं, linen. Fem. कौशी. * Fem. वाल्की. ^e Also कौशेयं. ^f Made of the hair of the Rencu (stated to be a sort of deer), or any other hair or wool. ^g Some include this among adjectives. ^h Or wild silk. ⁱ Some include this and the preceding terms among adjectives.

Wove silk.	15. ^{na na} लोमं इकुलं (स्याद्)	^{mfnb mfn}
A veil or mantle.	(हे तु) निवीतं प्राहतं (निवृ)	^{mfnpl. mfnpl.d}
Ends of a cloth.	(क्षियां वहुत्वे वसस्य) दद्याः (स्युर) वसवो (ई वोः)	^{n l m m f}
Length.	16. दैर्घ्यामायाम् चारोहः	^m
Width.	परिणाहो विद्यामता	^m
Old cloth.	पटश्चरं जीर्णवस्त्रं	^{m h m}
Dirty or tattered cloth. g	(समी) नक्तक कर्पटौ	^{2 n 3 n i 4 n j n 5 n}
Cloth.	17. वस्त्राच्छादनं वामश्रेष्ठं वसनमं शुक्लम्	^{m m n l}
Fine cloth. k	सुचेतकः पटो (स्त्री स्याद्)	^{m n m/n o}
Coarse cloth. m	वराधिः सूक्ष्माटकः	

1 चा—.

2 चा—.

3—ह.

4 वे—.

5 च—.

^a Also लोमं. ^b Or निवृत्तं. ^c Fem. निवीत, प्राहता. ^d Also sing. वसिः. ^e Likewise fem. चावतिः. ^f Some read चावाहः. ^g Interpretations differ much. Some make these terms synonymous with the following : others explain them, a handkerchief, a rag, a night-shift, &c. ^h Likewise वसस्यः. ⁱ Also masc. वाहः. ^j And fem. वेदी. ^k These terms are also said to be synonymous with the preceding. ^l Also fem. पटिः and पटी; but this is a diminutive, and properly signifies a particular sort of cloth. ^m Some make these and the preceding terms synonymous. ⁿ Likewise वराधिः. ^o Fem सूक्ष्माटका.

18. निचोलः प्रच्छदपटः ^{m f n b} ^m A cover or wrapper. ^a
- (समौ) रक्षककम्बलौ ^m ^{1 m} A blanket.
- अन्तरीयौपसंस्थान परिधानान्यधोशुकै ⁿ ^{2 n} ^{3 n} ^{4 n} Lower garment.
19. (हौ) प्रावारोत्तरासंगौ (समौ) वृहत्तिका (तथा) ^m ^{5 m} ^f Upper garment.
- संस्थानमुत्तरीयं (च) ⁿ ^{6 n}
- चोलः कुर्पासकः (स्त्रियाः) ^{m f d} ^{m f} A bodice. ^c
20. नीशारः (स्यात्प्रावरणे हिमानिलनिवारणे) ^m ^f A warm cloak.
- (अर्द्धोर्ध्वकं वरक्षीणां स्याच्) चण्डातक (मंशुकं) ^{m n} A petticoat.
21. (स्यात्त्रिष्णा) प्रपदीनं (तत्प्राप्नोत्याप्रपदं हि यत्) ^{7 m f n e} A dress reaching to the feet.
- (चल्ली) वितानमुल्लोचः ^{m n} ^{8 m} An awning. ^{لوحه}
- दृष्या (द्यं वस्त्रवेश्मनि) ^{n f} A tent.
22. प्रतिचीरा जवनिका (स्यात्) तिरस्करणी (च सा) ^f ^{f g} ^{f h} A screen or wall of cloth.
- परिकर्मागसंस्कारः ^{9 n j} ^{10 m} Embellishment of person. ⁱ

1—क. 2—क. 3—न. 4—क. 5—न.
6—क. 7—क. 8—क. 9—न. 10—क.

^a Also a sheet ; or else the cover of a litter, &c. Likewise a veil.
^b And निचुलः. Fem. निचोली. ^c Or a jacket. ^d Fem. चोली. ^e Fem. काष्ठपदीना. ^f दृष्यं. Some read दुष्यं. ^g Also जवनिका or जवनिका.
^h And तिरस्कारिणी. ⁱ Dress for cleanliness ; or else ornament by sandal wood and perfumes. ^j Also प्रतिकर्ष.

Cleaning
of it. a

(स्यान्) माटिंमूर्जना च्छा

Cleaning
with per-
fumes.

23. चतुर्नोत्पादने (द्वे समे)

Bathing.

आत्माव आत्मावः

स्नानं

Perfum-
ing. c

चर्चा (तु) चाचिंक्षं स्याचक्षे

Reviving a
fragrancy.

(ऽथ) प्रबोधनम्

24. अनुबोधः

Painting
the per-
son. e

पद्मलेखा पद्मांगुलि (रिषे समे)

A circle on
the fore-
head.

तन्मात्रपद्म तिलक चित्रकानि विशेषकम्

25. (द्वितीयं च तुरीयं च न स्त्रियाम्)

Saffron.

(अथ) कुङ्कुमं

काश्मीरजम्बा ऽग्निशिखं वरं वाङ्गीक पीतने

26. रक्त संकोच पिशुनं धीर क्षोभितचन्दनं

1—चा—

2—च—

3—क्ष—

4—च—

5—च—

- a By wiping ; or by bathing, rubbing with oil and sandal wood.
b Also चच्छादनं. c By plastering the whole person with sandal wood, &c. d Erroneously by some written चतुरोत्पः. e Delineations with saffron or with musk, &c. on the breast, cheeks, &c. f Also प्रत्नापक्षी and other synonyma. g Or काश्मीरजम्बा (—च.) h Or वरं. Also चाच. i Likewise चाचिंक्षं and वरवाङ्गीकः. j And other terms signifying red or blood. k Also रक्तचन्दनं, &c.

- ^f ^{f a} ^{n b} ^m ^m ^{m c}
 लाक्षा राक्षा जतु (क्षीवे) यावेऽक्षतो दुर्गमयः Lac.
27. ⁿ ⁿ ^f ^d
 लवंगं देवकुसुमं श्री (संज्ञम्) Cloves.
- ^{n f}
 (अथ) जायकम् A yellow fragrant wood. e
- ^{n g} ⁿ
 कालीयकं (च) कालानुसार्यं (चा) A gallo-chum. h
- ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
 (अथ समार्यकम्)
28. ^{n i} ^{m n} ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
 वंशिकाऽगुरु राजार्द्धलोह क्रिमिज ओंगकम्
- ^{1 n} ^{2 m n}
 कालागुरुऽगुरुः A black kind.
- ^f
 (स्यात्तन्) मंगल्या (मक्षिगंधि यत्) A very fragrant sort.
- ^m ^m ^{m j} ^{3 m}
 29. यक्षधूपः सर्ज्जरसेऽराल सर्वरसा (वपि) Resin.
- ^m
 वक्षुधूपे (अप्यु)
- ^{m k} ^{4 m}
 (अथ) वक्षधूपं क्षत्रिमधूपकौ Compound- ed perfume.
- ^m ^m ^{m l} ^m
 30. तुरष्कः पिण्डकः सिद्ध यावने (अप्यु) Incense.
- ^m
 (अथ) पायसः Terpen- tine.

1—र. 2—अ. 3—स. 4—क.

^a Or रक्षा. ^b One author disjoins this from the preceding and following terms. ^c Some distinguish the four last terms ; others, the three last, from the preceding : the distinction seems to be the gum or or resin discriminated from the dye of the insect. ^d Or any other name of *Lacshmi*. ^e Perhaps yellow sandal wood. ^f And जायकं. ^g Or कालेयकं and कालिककं. ^h Perhaps Amyris Agallocha, R. ⁱ And वंशकं ; also fem. वंशिका. ^j Likewise राखः. ^k Or वक्षधूप. ^l One reads पिण्डु.

^{ms} श्रीवासो ^m एकधपो ^m (ऽपि) ^{l m} श्रीवेष्ट सरसद्रवो

Musk.

^{m b} 31. ^{2 m c} वृगनाभिर्द्वगमदः ^f कसूरी (चा

Edellium.

ⁿ (य) कोलकम्

Kind of gum

ⁿ ककोलशं ⁿ कोशफलम्

Camphor.

^{m n} (य) कर्पूर (मुखियाम्)

^m 32. ^{3 m d} घनसार चंद्र (संज्ञः) ^{m e} सिताब्जो ^f हिमवालुका

Sandal wood.

^m गंधसारो ^{m n} मलयजो ^f भद्रश्रीचन्द्रनो ^{l m n} (ऽस्त्रियाम्)

Varieties of sandal wood. f

ⁿ 33. तैलपर्णिक गोशीर्षे ⁿ हरिचंदन ^{m n} (मुखियाम्)

Red sandalwood. g

^f तिलपर्णी ^{n h} (त) पद्माङ्गं ⁿ रञ्जनं ⁿ रक्तचंदनम्

ⁿ 34. कुचंदनं (चा)

Mace.

^{n i} 35. ^{n j} जातीकाथ जातिफले (समे)

1—व. 2—वृ. 3—चं. 4—चं.

^a Also श्रीवासः (—वृ) ^b Likewise वृगः and (fem.) नाभिः. ^c Also चंद्रः. ^d Or any name of the moon. ^e Or सिताब्जः. ^f Denominated from the countries in which they are produced : or, as some derive these terms, from other circumstances. The first sort is white ; the second, the colour of brass and very fragrant. The third is yellow and said to smell like a ripe mango. ^g Pterocarpus santolinus. Some interpret this, red lead (Minium). But medical writers disjoin these terms and make the *Patranga* to Sappan wood (*Cæsalpinia sappan*). ^h Also पद्मंगं and पद्मंगं. ⁱ And जातीकाथ. ^j Likewise जातीफलं ; and जातिः or जाती and फलं.

- (कर्पूरागुदकसूरी ककोलैर्) यक्षकर्मः^m Perfumed
paste. a
35. मात्मानुलेपनी वर्त्तिर्वर्णकं (स्याद्) विलेपनम्^{f c l m n} Perfume
for the
person. b
- चूर्णानि वासयोगाः (स्युर्)^m Powder. d
- भाषितं वासितं (त्रिषु)^{m f n m f n} Perfumed.
36. (संस्कारोगंधमात्याद्यैर्) स्थातद् अधिवासनम्ⁿ Adjusting
with per-
fumes. f
- मात्यं मात्मा स्रजौ (जड्वि) मू^{f f g} A chaplet.
- (केशमध्ये तु) गर्भकः^m One worn
in the hair.
Or suspend-
ed from the
middle
lock.
37. प्रभटकं (शिखांवि)ⁿ Or falling
over the
forehead.
Or hung
round the
neck.
- (पुरोन्यस्तं) खलामकम्ⁿ Or worn as
a scarf.
- प्राखं (चञ्जुलंवि स्यात्कण्ठाद्)ⁿ
- वैकक्षकं (तु तत्)ⁿ
38. (यन्तिर्बन्ध्वाश्चिपुमुरसि)^{2 m 3 m} Or tied on
the crown.
- (शिखांस्वा) पीड शिखरी^{f m h}
- रचना (स्यात्) परिस्फन्द^m Decoration
of hair.
- आभागः परिपूर्णता^f Completion
or fullness.

1— 2— 3—

* Consisting of camphor, agallochum, musk, bdellium, (or else the three first, with saffron and sandal wood,) in equal proportions.
 b Whether ground and pounded, or not ; but some distinguish the two last as restricted to perfumes ground. c वर्त्तिः or वर्त्ती. d To be thrown on the clothes ; red powder, &c. e Sing. चूर्ण. f With fragrant wreaths, resins &c. g Sing. कण्ठ (—ज). h Or परिस्फन्दः.

A pillow.	39. ⁿ उपधानं (ढ) ^{l m} पवर्हः
A bed.	^{2 f} शय्यायां ⁿ शयनीय (वत्)
	^m शयनं
A bedstead.	^m मं ^m च ^m पर्यंक ^{3 f} पल्यङ्गाः ^m खट्वा (समाः)
A ball to play with.	40. ^{m s} गेखुकः ^m कन्दुको
A lamp.	^m दीपः ^m प्रदीपः
A chair or stool.	ⁿ पीठमासनम् ^{4 n}
A casket.	^{m b} समुद्रकः ^m संपुटकः
A spitting pot.	^{m c} प्रतिग्रहः ⁿ पतद्ग्रहः
A comb.	41. ^f प्रसाधनी ^{f d} कंकतिका
Perfumed powder.	^m पिष्टातः ^m पटवासकः
A mirror.	^{5 m n} दर्पणे ^{m e} सुकुरादर्थौ ^{m f}
A fan.	ⁿ व्यजनं ^{n g} तालवन्तकम्

1 छ— 2 शय्या. 3 खट्वा. 4 आ— 5 —ख.

* Also गेखुकः. ^b And समुद्रा. ^c Or प्रतिग्रह. ^d Likewise कङ्कती and कङ्कतं. Also प्रसाधनं. * And सुकुरः or कङ्कुरः. ^f आदर्शः and आदर्शः. ^g Or तालवन्तं.

CHAPTER VII.

1. संततिर्गोत्रं जननकुलान्यभिजनाऽन्वयौ
 वंशऽन्वयः सन्ताने
 वर्णाः (स्वर्ग्राह्यादयः)
 2. राजवीची राजवंशे
 वीज्य (सु) कुलसंभवः
 महाकुलकुलीनार्थं सभ्यसज्जनसाधवः
 3. ब्रह्मचारी गृही वाणप्रस्था भिक्षु (चतुष्टये)
 आश्रमो (ऽस्त्री)
 द्विजात्ययजन्म भूदेव वाङ्मवाः
 4. विप्र (सु) ब्राह्मणो
- Race or lineage.
 Tribes or classes, a
 Sprung from a royal house.
 Sprung from any family.
 Of honourable parentage.
 The four orders, e
 An order, or religious state, f
 A man of the sacerdotal tribe.

1गो— 2—व. 3च— 4—व. 5आश्र.

6—पु. 7व—न.

* The sacerdotal, &c. ^b Sing. वक्षेः. ^c Or साहाकुलः. ^d कुलीनः. Also कुल्यः, कोलेवः and कोलेवकः. * In succession as enumerated : viz. 1st. The religious student, who has received investiture, and is unmarried. 2d. The householder or married man. 3d. The hermit or anchorite. 4th. The mendicant or ascetic. ^f Either of the four above enumerated. ^g द्विजातिः. Also द्विजः and द्विजन्ता (—न). ^h Or भूमिदेवः.

One, prac-
tising the
six-allowed
acts. a
Wise or
learned.

- 1 m
(सौ) षट्कर्मा (यागादिभिर्दत्तः)
2 m 3 m 4 m 5 m m m
विद्वान् विपश्चिदोषज्ञः सन्सुधीः कोविदोबुधः
m 6 m m m b 7 m m m e
5. धीरो मनीषी च प्राज्ञः संख्यावान् पण्डितः कविः
8 m m d 9 m m 10 m m
धीमान् सूरिः क्षती क्षटिर्बुधवर्णो विचक्षणः
11 m 12 m e
6. दूरदर्शी दीर्घदर्शी

A priest
conversant
with scrip-
ture.
A teacher.

m 13 m
त्रैविद्यच्छान्दसौ (समौ)
m m
उपाध्यायो ऽध्यापके

A spiritual
parent. f

(अथ स्यान्निषेकादिहृद्) शुभः

An instruc-
tor in holy
writ.
An em-
ployer of
priests. g
The same
for peculi-
ar rites. h

- m
7. (मन्त्रव्याख्याहृद्) आचार्यः
14 m
(आदेष्टा त्वध्वरे) व्रती
15 m m
यथा (च) यजमान (श्च.)

m
(स सोमवति) दीक्षितः

One, who
frequently
sacrifices.

- m m
8. द्रव्याशीलो याजुके

1—नृ. 2—इष्ट. 3—तृ. 4—दो— 5—सत्.
6—नृ. 7—वत्. 8—नृ. 9—नृ. 10—सृ. 11—नृ.
12—नृ. 13—नृ. 14—नृ. 15—नृ.

a Sacrifice, study, benefaction ; assisting to sacrifice, teaching, accepting alms. b Fem. प्राज्ञी. Also masc. प्राज्ञः. c And fem. कवी. d Also सूरि (—नृ.). e Some disjoin the two last terms as signifying provident. f Either the natural father, or the spiritual preceptor. g One who employs them to perform a sacrifice. h For ceremonies which include the drinking of acid asclepias. Some make this term synonymous with two preceding words.

- यज्वा (तु विधिनेष्टवान्) ^{1 m}
 (स गीष्मतीया) स्वपतिः ^m
 सोमपीतो (तु) सोमपः ^{2 m m b}
 9. सर्ववेदाः (स येनेष्टोयागः सर्वस्वदक्षिणः) ^{3 m}
 अनुचानः (प्रवचने सांगे ऽधीतौ) ^m
 10. लब्धानुन्नः (गुरोस्तु यः) ^m
 सुत्वा (त्वभिषवे कृते) ^{4 m}
 छात्रांतेवासिनौ शिष्ये ^{5 m m g m}
 शैक्षाः प्राथमकल्पिकाः ^{m i m}
 11. (एकब्रह्मव्रताचारा नियः) सत्रह्यचारिणः ^{m k}
 संतीर्थ्या (चै) कगुरव् ^{m m 6 m n}
 (क्षितवानग्निम्) अग्निचित्

One who sacrifices in due form.
 -who does so in a certain form. a
 -who has drunk the juice of acid Asclepias.
 -who has bestowed all his wealth. c
 -who is completely learned. d
 -who has taken leave of his preceptor. e
 -who has made ablutions. f
 A pupil.
 Novices. h
 Fellow students. j
 Spiritual brethren. l
 A worshipper of fire. o

1—नृ. 2—नृ. 3—दस्. 4—नृ. 5—त्र. 6—द.

^a In that of the sacrifice named from VRIJHASPATI. ^b Also सोमपाः (—पाः) ^c On the priest^s employed by him for a sacrifice called *Vis'wajit*; at which the principal's whole property must be distributed in sacrificial fees. ^d In sacred knowledge; being conversant with the *védas* and six *védāngas*. ^e To become a householder. ^f Preparatory to the performance of a sacrifice. ^g Sing. चनेवासी (नृ.). ^h Students who have recently begun reading the *védas*. ⁱ Sing. शैक्षः ^j Pursuing together the same studies, with like austerities. ^k Sing. सत्रह्यचारौ (—नृ.). ^l Pupils of the same preceptor. ^m Sing. संतीर्थ्यः and संतीर्थः. ⁿ Sing एकगुरवः. ^o One who has taken and placed or consecrated a sacrificial fire.

Traditional instruction.

Untaught knowledge.

Deliberate commencement.

A sacrifice.

The great sacraments.

An assembly or meeting.

A room in front of the offerings, f By-standers. g

Members of the assembly. Reciters of the prayers. j

12. (पारंपर्योपापदेशे स्वाद्) ऐतिह्यमितिहा (ऽध्ययम्)

उपज्ञा (ज्ञानमाद्यं स्वाज्)

(आत्मारंभ) उपक्रमः

13. यज्ञः सर्वो ऽध्वरो यागः सप्ततंतुमं खः ऋतुः
(पाठो होमश्चातिथीनां सपर्यातर्पणं वलिः)

14. एते पंच महायज्ञा (ब्रह्मयज्ञादिनामकाः)

समव्यापरिषद्गोष्ठी सभासमिति संसदः

15. आस्थानी(क्षीवम्)आस्थानं (क्षीनपुंसक्रयोः)सदः

प्राग्बंधः (प्राग्धर्गिर्गोष्ठात्)

सदस्या विधिदर्शिनः

16. सभासदः सभासाराः सभ्याः सामाजिका(श्च ते)

अध्वर्यूः ब्राह्महोतारो (यजुः सामग्विंदः क्रम्यतु)

1 द-इ. 2 न- 3-इ. 4 गो- 5-इ.
6-न. 7-इ. 8-इ.

^a Or ceremony in which oblations are presented. ^b Five acts of religion named the sacraments of the *Vēdas*, of the Gods, of guests, of the manes, of mundane beings : viz. 1. study of scripture ; 2. presenting of oblations to the gods ; 3. hospitable reception of guests ; 4. libation of water to the manes of ancestors ; 5. casting of food on the ground, or in water, for the gods, or for mundane beings. ^c Sing. ब्रह्मयज्ञः. ^d Sing. संसद् (—इ). ^e Sing. fem. सदाः. Neut सदः. ^f In front of the apartment in which the intended oblations are stored ; it is allotted to the employer and his family and the by-standers. ^g Whose business it is to notice and correct mistakes. ^h Sing. सदस्यः विधिदर्शिनः. ⁱ Sing. सभासत् (—इ). ^j Being conversant with the several *Vēdas* respectively. ^k Sing. ब्राह्महोता. Chanter of the *Sāma-vēda*. ^l Sing. होता (—इ).

17. (आग्नीध्राद्या धनैर्वार्या) ऋत्विजो याजका (ऋ ते) ^{m b} ^m ^{m d} ⁿ ⁿ ^c ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or}

The three
sacred
fires. a
Fire conse-
crated by
prayers.

(अग्निहवमिहं) त्रेता

प्रणीतः (संस्कृतो ऽनलः)

Sacrificial
fire. b
Sort of
sacred
fire. c

20. समूहः परिचाख्येपचाख्याव् (अग्नौ प्रयोगिणः)
(यो गार्हपत्यादानीय दक्षिणाग्निः प्रणीयते

21. (तस्मिन्) आनाख्ये

The wife
of fire. d
Prayer
uttered to
excite fire.
e

(ऽथा) ऽग्नायी स्वाहा (च) ऊतमुक्प्रिया

(चक्) सामधेनी धाव्या (च या स्वादग्निमिधने

Metre. f

22. (गायत्री प्रमुखं) छंदो

(इव्यपाके) चरः (पुमान्)

A prepar-
ed oblation
for the
gods. g
Curd of
two milk
whey.

आमिक्षा(सा इतोष्ण्या चीरे स्वाद्विद्योगतः)

A leather
fan. i

23. धुवितं (व्यजनं तद्वृत्तं खगचर्मना)

a—.

2—.

a Collectively. b In general : or, as others interpret this, parti-
cular sacrificial fires. c The southern fire, taken from the house-
holder's hearth, and consecrated. d A goddess presiding over the
prayers with which burnt-offerings are made. e Used, when fuel is
put on the fire. f Measure of verse in the *Vēdas* : of various sorts ;
as गायत्री or गायत्री, 24 syllables (6×4). चण्डिक(—), 28 syllables
(7×4). अहुरप (—), 32 syllables (8×4). इहती, 36 syllables (9×4).
पेक्षि, 40 syllables (10×4), &c. g Also for the manes. Some explain
it, the vessel in which oblations are prepared. h Some write आनीचा.
i Made of antelope's hide ; and used to fan the sacrificial fire. j Also
धुवितं.

ॠषदाज्यं (सदध्याज्ये)	Oblation of butter and curds.
परमानं (तु) पायसः	-of rice, milk, and sugar.
24. इव्यं कव्ये (दैवपित्रे च मने)	Food of the gods and manes. a
पात्रं (सुवादिकम्)	A vase or vessel. b
ध्रुवोपध्वज्जु (नी तु) सुवो (भेदाः) सुचः (स्त्रियः)	Various sorts. c
25. उपहृतः (पशुरसौ योऽभिमन्य कृतौ हतः)	A victim. i
परंपराकं शमनं प्रोक्ष्यं (च वधार्थमम्)	Immolation.
26. (वाच्यलिङ्गाः) प्रसीतोपसम्प्रोक्षिता (हते)	Slain or immolated.
साक्षाज्यं हविर्	An intended oblation.
(अग्नौ तु कृतं त्रिषु) वषट्कृतम्	Burnt as a sacrifice. l

¹ च—तु.

²—च.

³ च—.

⁴—च.

^a Respectively, viz. इव्यं, an oblation to the gods. कव्यं, an oblation to the manes. ^b Of any kind : including the undermentioned sorts ; besides others, as pestle and mortar, spoon, jar &c. ^c Severally named in the text. They are used in sacrifice and differ in shape : being respectively (as some describe them) round, square, semicircular, triangular, and lotus-shaped. ^d ध्रुवा, shaped like an Indian fig-leaf (Ficus Indica) and made of the wood of Flacourtia sapida. ^e उपहृत, a round vessel made of the wood of a holy fig tree (F. religiosa). ^f वृक्षः or वृक्षः, a semicircular vessel made of the wood of Butea (B. frondosa). ^g सुचः or fem. सूचः, a ladle of C'hadira wood (Mimosa Catechu). ^h सुक् (—च) same with the last, though some distinguish it. ⁱ Slain, or to be slain. ^j Also शसन* or ससन*. ^k The thing to be offered or sacrificed ; usually clarified butter. ^l Sacrificed in fire.

- Supplemental sacrifice. ^a Suitable to a sacrifice. ^b (दीक्षातो) ऽवस्ये (यज्ञ) ^{m f n c} (क्ष. त्कर्माहंनु) यज्ञिवम् (त्रिष्व) ^{1 n} (ऽय क्रतुकर्मा) ऽ ⁿ पूर्व (खातादिकर्मणि) ^a An act of sacrifice. d ^{-of pious liberality. e} ^{n m} 28. अक्षतं विवसो (यज्ञशेषभोजनशेषयोः) ^{m n n 2 n} त्यागो विहापितं दानमुत्सर्जनं विसर्जनं ^{n n n n} 29. विस्त्राणनं वितरणं स्पर्शनं प्रतिपादनम् ^{n n 3 n 4 f g} प्रादेयनं निर्वपणमपवर्जनमङ्गतिः ^{m f n h} 30. (अताये तदहर्दानं त्रिषु स्याद्) और्ध्वदेहिकम् ^{n m i} पितृदानं निवापः (स्याच्च) ^{5 n} छाहं (तत्कर्मशास्त्रतः)
- Obsequies of a deceased person. ⁱ Gifts in honour of the deceased. ^j Funeral re-past.

1 इह.

2 च—.

3 क—.

4 च—.

5 आच.

^a Performed to atone for any defect in the principal one. ^b Some make this a synonymous term. ^c Fem. वसिष्ठा. ^d Oblation or other act of a sacrifice; or the sacrifice itself. ^e Digging a pond or well; erecting a temple or house; planting an orchard, &c. ^f Respectively, viz. अक्षतं, butter, &c. remaining of a sacrifice. विवसः, residue of food offered to the gods, to the manes, to a venerable guest, or to a spiritual parent, &c. ^g Or अहती. Also अङ्गतिः. ^h Also और्ध्वदेहिकं, और्ध्वदेहिकं. Fem. और्ध्वदेहिकी. ⁱ And निवापः. ^j Feeding of priests and other prescribed ceremonies, in honour of ancestors.

31. चन्दाहार्यं मासिके. ^{n b} ^{l n} Monthly obsequies.
- (ऽष्टो ऽष्टमो ऽङ्कः) कुतपो (ऽस्त्रियाम्) ^{m n} Eighth hour of the day. c
- पर्येषणा परीष्टि (स्त्र) न्वेषणा (च) गवेषणा ^f ^f ^f ^f Research or inquiry. d
32. सृनि (स्त्र.) ध्वेषणा ^{f e} ^{2 f} Request or solicitation.
- यात्रा अभिशस्त्रिर्याचना ऽर्चना ^f ^f ^{3 f} ^f Asking or begging.
- (षट् तु लिख्य) ⁱ
- ऽर्घ्य (मर्षार्थे) ^{m f n h} A respectful oblation. g
- पादय (पादाय वारिणि) ^{m f n i} Water for ablution of the feet.
33. (क्रमाद्) चातिथ्यातिथेये (अतिथ्यर्थे) ऽत्र साधुनि ^{m f n j} ^{4 m f n k} Proper for a guest.
- (स्याद्) आवेशिक आगन्तुरतिथि (र्ना मृहागते) ^{m f n l} ^{m f n m} ^{5 m n} ^o A guest.

1—क.

2 क—.

3 वा—.

4 चा—.

5 क—.

* Funeral repast in honour of ancestors on the day of new moon. Some restrict this to the monthly ceremonies for one recently deceased.

^b Also चन्दाहार्यं and चतुर्दश्यं. ^c Towards midday : for the day (or period of day light) comprises fifteen hours (*muhūrtas*). An offering to the manes at noon is reckoned best. ^d Especially the investigation of duty by reasoning, ^e Also सृनी. ^f The following admit the three genders. ^g Water only ; or else grass, flowers, &c. with water.

^h Fem. चर्चा. ⁱ Fem. पादाय. ^j Fem. चातिथ्या. ^k Fem. चातिथेयी

^l Fem. आवेशिकी. ^m Likewise आगन्तुः. ⁿ Also fem. अतिथिः, or अतिथी.

• Some include this among the synonyma.

Worship. a	34. पूजा नमस्या ऽपचितिः सपर्या ऽर्चा ऽर्चनाः (समाः)
Service.	वरिवस्या (तु) शुश्रूषा परिचर्या (पु) पासनम्
Roaming. b	35. व्रज्या ऽटाटया पर्यटनं
Perseverance in austerities.	चर्या (त्विर्यापयस्थितिः)
Sipping. f	उपसर्ग्य (स्वा) चमनम्
Silence.	(ऽथ) मौनमभाषणम्
Order, method.	36. आनुपूर्व्यं (स्त्रिया) (वा) हत् परिपाटी अनुक्रमः
	पर्याय (स्वा)
Neglect. i	ऽतिपात (सु स्यात्) पर्यय उपात्तयः
Meritorious act. j	37. नियमो व्रत (मस्त्री तच्चोपवासादि) पुण्यकम्
A fast.	उपवस्तं (तु) पवासे
Discrimination.	विवेकः दृढगामता
Holiness. l	38. (स्याद्) ब्रह्मवर्चसं वृत्ताध्ययनवर्द्धिर्

1—उ. 2 आ— 3 अ— 4 आहत. 5 उ— 6 —वि.

a Whether adoration or respect. b Likewise परिसञ्ज्ञा. c Also fem. उपासना or उपासिः. d Wandering for alms: travelling for austerities. e Also अटा and अस्ता. f Touching without swallowing. g Likewise, neut. आनुपूर्व्यं, आनुपूर्वं or आनुपूर्वकं. h And परिपाटिः. i Of what is enjoined or customary. j As fasting, &c. k Also उपोवर्ति, उपोवर्तं, उपोवर्तं, &c. l Resulting from the study of scripture; and the observance of its injunctions.

- (५धांजलिः) Joining both hands while reading the *Vēdas*. a
- पाठे) ब्रह्माञ्जलिः^m (पाठे विस्मृषो) ब्रह्माविन्दवः^{1 m} Sanctified saliva. b
39. ध्यानयोगासने ब्रह्मासनं^m A holy posture. c
- कल्पे विधि कर्मो^{m m m} A sacred precept. d
- मुखः (स्यात्प्रथमः कल्पो)^m A chief injunction. e
- सुकल्प (स्तु ततो ऽधमः)^m A secondary one. f
40. (संस्कारपूर्वग्रहणं स्याद्) उपाकरणं (श्रुतेः)^{n h} Holy study. g
- (समे तु) पादग्रहणमुभिवादन (मित्युभे)^{n j 2 n} Obeisance. i
- 3 m m l 4 m 5 m m 6 m
41. भिक्षुः परिव्राट् कर्मेन्दी पाराशर्य्य (पि) मस्करो A mendicant. k

1—न्. 2—ञ. 3—ञ. 4—न्. 5—न्. 6—न्.

a An act of humility, with a short prayer, at the beginning and end of a lesson : or else to mark, by the motion of the hands so joined, the accentuation, while reading the *Sāma-vēda*. b Drops of spittle sputtered in reading the *Vēdas*. c Adapted to meditation and restraint of thought : sitting with the feet raised, or with fingers intertwined, &c. d Practice prescribed by the *Vēdas* for the effecting of certain consequences. e Regarding an act of religion : as 'sacrifice with rice ;' 'strew *Kus'a* grass.' f Or succedaneous : as 'for want of rice use *Nibāri* : 'for want of *Kus'a* employ *Cās'a* or *Durvā*.' g Reading of the *Vēdas* after initiation. h Also उपाकरणं (—न्) and उपपश्यं. i A bow or prostration to a person addressed by name. j Likewise उपपश्यं. k One who has entered the fourth order (or that of devotion), following the rules of CARMANDA OF PĀRAŚ'ARYA : a *Sannyāsi*. l And परिव्राजकः. m पाराशरी or पराशरी (—न्).

An asce- tic. a	1 m	m	2 m	तपस्वी तापसः पारिकांक्षी
A holy sage. b			m f	वार्चयमेऽमुनिः
Patient of austerity.		m	m	42. तपःक्षेत्रसहे दांते
Religious students. c			m d	वर्यिने ब्रह्मचारिणः
Saints. e		m f	m	अथः सत्यवचसः
An initiat- ed house- holder. g			m h	स्नातक (स्वा) स्रववती
Sages with subdued senses. i		m j	m m k	43. (ये) निर्जितेन्द्रियग्रामा यतिने यतय (सु ते)
One, who steeps on the bare ground. l			3 m	(यः स्थण्डिले व्रतवशाच्छे ते) स्थण्डिलशाब्द (सी)

1—न.

2—न.

3—यो. (—न).

^a Employed in devotion and seeking spiritual wisdom. Some make these terms synonymous with the preceding. ^b Practising rigid taciturnity; devoid of passions, and serene or unruffled by pain or pleasure. ^c Practising austerity during the study of the *Vēdas*. ^d Sing. वर्यी (—न) and ब्रह्मचारी (—न). ^e Infallible. Seven classes of them are distinguished, viz. *Maharshi*, *Dēvarshi*, (as NARADA, &c.) *Brahmarshi*, (as CAS'YAPA, &c.), *Paramarshi*, *Can'darshi*, *S'rutarshi*, and *Rājarshi*. ^f Sing. अथिः or रिषिः. And fem. अथी, &c. ^g One, who has entered the second order, after passing through the first: having completed his noviciate, but without attaining a knowledge of the *Vēdas* (he is called *Vratasnātaca*): having attained that knowledge before the expiration of the prescribed period of study (he is termed *Vidyāsnātaca*): having completed both his studies and probation (he is named *Ubhoyasnātaca*). ^h आश्रववती (—न.) and आश्रुतवती. ⁱ Whose organs are restrained from all that is blamable, as VASISHTHA and others. ^j Some exclude this from the synonyma. ^k Sing. वसी (—न) and वतिः. ^l By way of mortification.

44. ^mस्यण्डल (स्र)

^{1 m}(स्य) विरजस्तमसः ^m(स्युर्) हयातिगाः

^mपवित्रः ^mप्रयतः ^mपूतः

^{m d}पाषण्डाः ^{2 m}सर्वलिङ्गिनः
^{m f}

45. (पालाशो दण्ड) आषाढो (व्रते)

^mराम (स्तु. वैणवः)

^{m n}(अस्त्री) कमण्डलुः ^{f i}कुण्डली

^{f k}(व्रतिनामासनं) टष्ठी

46. ⁿअजिनं ^{3 n.}चर्म ^fहन्तिः (स्त्री)

ⁿभैक्षं (मिक्षाकदम्बकम्)

^mस्वाध्यायः ^{m m}(स्याज्) जपः

Men perfectly virtuous. a

A purified person. b

Heretics and impostors. c

A student's staff. e

One cut from a Bambu. g

His water-pot. h

His cushion. j

A hide used by him. l

Aggregate of alms.

Reading or muttering of prayers.

1—मसु.

2—नृ.

3—नृ.

^a Devoid of every bad quality ; having gained the knowledge of God, and attained beatitude in their life time : as Vyāsa and others.

^b Cleansed by a austerity and mortification. ^c Who assume the exteriors of the four tribes and orders ; but whose practice is in contradiction to the *Vēdas* : for example (say the Commentators) the *Baud-d'has*, &c. ^d Sing. पाषण्डः or पाषण्डः. ^e Cut from a *Pālāsa* tree (*Butea frondosa*) : and used by certain ascetics on the full moon of *A'shādd'ha*. ^f Also आषाढः. ^g Borne by students with a wisp of of *Kusa* grass. Any other Bambu staff is named वैणवः. ^h A wooden or an earthen one. The student, as well as the ascetic in the third or fourth order, was anciently required to carry a water-pot. ⁱ Likewise कुण्डलिका. ^j A seat made of *Kusa* grass (*Poa cynosuroides*). ^k Or टष्ठी. ^l Commonly an antelope's skin. ^m Or जपः.

Religious
bathing. a

स्नानाभिषेकः सवनं (च सा)

l m f n c

An expiato-
ry prayer. b

47. (सर्वेनसामपध्वंसि जप्यं त्रिष्व्) वमर्षणम्

Half-month-
ly sacrifice.

d

दश (च) पौर्णमास (च, यागो पक्षांतयोः प्रत्यक्)

A perpetual
duty. e

48. (शरीरसाधनापेक्षं नित्यं यत्कर्म तद्) यमः

A voluntary
one. f

नियम स्तु. स यत्कर्मानित्यमागन्तुसाधनम्)

The cord
passed over
the left
shoulder. g

49. उपवीतं (यज्ञसूत्रं प्रोद्धृते दक्षिणे करे)

Over the
right shoul-
der. i

प्राचीनावीत (मन्यस्मिन्)

Suspended
over the
neck.

निवीतं (कण्ठस्थितम्) .

Part of the
hand sacred
to the gods. j

50. (चङ्गु ल्यग्रे तीर्थं) दैवं

1 च—

* Preparatory to a sacrifice. Also, as some explain these terms, extracting the juice of acid asclepias, and drinking it. ^b Meditated while a drop of water is held to the nose. The name (which is also that of its author) signifies expiatory : it is supposed to atone even sins in thought. ^c Fem. अवमर्षणी. ^d At the change and full of the moon, respectively : performed by persons maintaining a perpetual fire. ^e As veracity, &c. See MANU, Ch. 10, v. 63. ^f As pilgrimage, fasting &c. ^g And under the right arm. MANU, 2. v. 63. It is the usual mode of wearing it. ^h This general term, for the sacerdotal string, is by some made synonymous with the preceding word. ⁱ And under the left arm. It is so worn during particular ceremonies. ^j Tips of the fingers (some exclude the thumb) : See MANU, 2. v. 59.

	(खल्पांगुल्यो मूले) कायम् ⁿ	Part of the head sacred to the creator. a
	(मध्येऽङ्गुष्ठाङ्गुल्योः) पैत्रं ⁿ	—to the manes. b
	(मूले ष्ठाङ्गुल्योः) ब्राह्मम् ⁿ	—to the Védas. c
51.	(स्याद्) ब्रह्मभूयं ⁿ ब्रह्मत्वं ⁿ ब्रह्मसायुज्यं ⁿ (मित्यपि) ⁿ	Deified state. d
	देवभूया ⁿ (दिकं तदत्)	Inferior deification. e
	कच्छं ⁿ (सान्तपनादिकम्)	Penance. g
52.	(संन्यासवत्यनशने पुमान्) प्राये ^m	Fasting to die.
	(स्य) वीरहा ^{1 m}	One who has left his sacred fire. h
	नष्टाग्निः ^m	
	कुहना (लोभान्निधये र्थापयकल्पना) ^f	Hypocrisy. i
53.	ब्राह्मः संस्कारहीनः (स्याद्) ^m	An uninitiated person. j
	अस्वाध्याये निराकृतिः ^m	One who has not made his studies. k

1—न.

^a To *Prajápati*. It is the root of the two smaller fingers. ^b Between the thumb and forefinger. ^c Under the root of the thumb. ^d Becoming united with *Brahme*. ^e Becoming identified with a god. ^f देवभूयं, देवत्वं or देवसायुज्यं. ^g That called *Sántapana* or any other : as the *Chándráyana* or *Prájápatya*, &c. See MANU, 11. v. 212, &c. ^h Having extinguished or neglected it ; or having gone abroad, committing the charge of the perpetual fire to his family. ⁱ Practice of religious austerities through avarice, or from pride, &c. ^j For whom the prescribed ceremonies have not been performed : who has not received investiture. ^k Who has not duly read the *Védas*.

A hypocrite or imposter.	1 m 2 m धर्मध्वजी लिंगवृत्तिर्
a A violator of his vow.	3 m m अवकीर्णी क्षतव्रतः
b One who is asleep at sunset, or at sun rise. c	54. (सुप्ते यस्मिन्वसमेति सुप्ते यस्मिन्नुदेति च अंशुमान्) अभिनिर्मुक्ताऽभ्युदितौ (तौ यथाक्रमम्)
One married before his elder brother. d The unmarried elder brother.	4 m 55. परिवेत्ताऽऽनुजेऽनूदे अयेष्ठे द्वारपरिग्रहात् परिवेत्ति (स्तु. तज्ज्यायान्)
Marriage.	m 5 m विवाहोपयमौ (समौ)
Copulation.	m 6 m 7 m n f 56. (तथा) परिणयोद्वाहोपयमाः पाण्डिपीडनम् अययोऽग्रास्यधम्म (च) रतं निधुवनं (च सः)
Three hu- man pur- suits i	m j 57. त्रिवर्गो (धर्मकामार्थेश्)
Four ob- jects. k	m चतुर्वर्गः (समोक्षकैः)
The same equally po- tent. The bride- groom's friends.	n (सवलैसैश्च) चतुर्भद्रं m l जन्याः (स्निग्धावरस्य ये)

1—नृ. 2—सि. 3—नृ. 4—सृ. 5—सृ.
6—सृ. 7—सृ.

a Who assumes the exteriors of religion for a livelihood. b Infringing, through incontinence, austerities begun by him. c Respectively. d This regards the first marriage. e Also परिवेत्तिः and परिवेत्तिः. f Also पाण्डिपूज्यं, &c. g Also रत्नं, सुरतं, and रतिः. h Likewise जैष्ठ्यं. i Viz. duty, love, and wealth. j And त्रिवर्गः. k The three above mentioned ; and final beatitude or release from transmigration. l Sing. जन्याः.

CHAPTER VIII.

SECTION 1.

1. ^mसू^mर्यभिषि^mक्तो^m राज^{ma}न्यो^{1m} वा^mङ्मजः^m क्षत्रियो^m विराट्^m ^{mb} ^{2m} ^m ^{3mc} ^{md} ^{me} ^m राज्ञि^m राट्^m पार्थिव^m क्षा^mभृ^mनृ^mप^m भूप^m मही^mक्षितः^m 2. (राजा^m तु^m प्रणता^mशेष^mसामन्तः^m स्याद्^m) अधी^mश्वरः^m ^{4m} ^m चक्रवर्ती^m सार्वभौ^mमो^m ^m (नृपो^m ऽन्यो^m) मण्डलेश्वरः^m 3. येनेदं^m राजसूयेन^m मण्डलेश्वरश्च^m यः^m ^{5m} शास्ति^m यश्चा^mन्यया^m राज्ञः^m स) सन्नाड्^m ^m (अथ) राजकम^m 4. राजन्यकं^m (च^m नृपतिः^m क्षत्रियाणां^m गणे^m क्रमात्^m)	A man of the military tribe. A king An emperor. f A universal monarch. g Any other prince. A paramount. h An assemblage of princes. — of soldiers.

1 राज. 2—ज. 3—त्. 4—न. 5—ज.

^a Also क्षत्री (—न.) and क्षत्रः or क्षत्रः. ^b राजा (—न.) ^c Likewise महीक्षत्, &c. ^d नृपः. So- नृपतिः, नरपतिः, &c. ^e Also भूपालः, क्षत्रिपालः, &c. ^f Paramount over all neighbouring princes. Some make this synonymous with the following. ^g Sovereign of the earth from sea to sea. ^h A sovereign prince who has performed a *Rājarsya* sacrifice, and exercises despotic sway over others. Or one, who has either of these qualifications.

A minister
or counsel-
lor.

Other mi-
nisters.

The king's
compani-
ons.

The priest
or chap-
lain.

The judge.

The war d-
er or port-
er.

An armed
guard.

A superin-
tendent. f

An over-
seer of a
village.

An inspec-
tor of a
district.

The trea-
surer. g

The master
of the mint.
h

The cham-
berlain. j

1 m m m
मन्त्री धीसचिवो ऽमात्यो

m a
(ऽन्ये कर्मसचिवो (सूतः)

m m n b
5. मन्त्राभावाः प्रधानानि

2 m m
पुरोधा (स्तु) पुरोहितः
3 m 4 m

m c m m d m m e
(द्रष्टरि व्यवहाराणां) प्राङ्विवाका ऽक्षदर्थकौ

6. प्रतीहारे द्वारपाल हास्य हास्यित दर्शकाः

m 5 m
रक्षिवर्ग (स्व.) नौकस्थो

6 m 7 m
(ऽथा) ऽध्यक्षा ऽधिलतौ (सुनौ)

m
7. स्यायुको (ऽधिलतोग्रामे)

m
गोपे (ग्रामे कुम्भिषु)

m m
भौरिकः कनकाध्वक्षो

m m i
रूप्याध्यक्ष (स्तु) नैष्किकः
m

8. (अन्तःपुरे त्वधिलतः स्याद्) अन्तर्धक्षिको (जनः)

1—न.

2—वस.

3—क.

4—क.

5—अ.

6—क.

7—त.

^a कर्मसचिवः. Also आमात्यः. ^b Sing. प्रधानं, —नः. ^c Also प्रति-
हारः. ^d Or हास्यः. Likewise द्वारी (न), द्वारिकः, द्वारिकः. ^e Also.
उपदर्शकः. and हास्यितदर्शकः. ^f Over any department some say, over
that of receipt and disbursements. ^g Superintendent of the gold.
^h Superintendent of the silver coinage ; or of the silver in general.
ⁱ Also दक्षपतिः. ^j Superintendent of the women's apartments.

- ^m सौविदः ^{m b} कंचुकिनः ^{m c} स्थापत्वाः ^{m d} सौविदा (बु ते) Attendants of the wo. men. a
- ^{m f} 9. शंडो ^m वर्षवर (सुख्यौ) A eunuch. c
- ^m सेवका ^{1 m g} ऽर्थमुखीविनः ^{2 m} A servant. 3 m
- (विषयानन्तरो राजा) शत्रुर् ^{n j} मित्र (मृतः परम्) A foe. h
- ^m 10. उदासीनः (परतरः) A stranger. i k
- ^m पार्श्वग्राह (सुष्ठुतः) An enemy in the rear.
- ^{4 m} रिपौ ^{m l} वैरि ^{m m} सपत्न्या ^m ऽरि ^{5 m} द्विषद्भूषण ^{6 m} दुर्द्धदः ^{7 m} Any enemy. 8 m
- ^{m n} 11. द्विष्ट ^m विपक्षा ^m ऽहिता ^{m n} ऽमित्र ^m दस्यु ^m यात्रव ^m शत्रवः ^{10 m}
- ^{m o} अभिघातिपरा ^m ऽरातिप्रत्यर्थिपरिपन्थिनः ^{11 m}
- ^m 12. वयस्यः ^m स्निग्धः ^{11 m} सुवया A friend and contemporary.

- 1—न. 2—न. 3—बतु. 4—पु. 5—त. 6—हे.
7—दु. 8—बतु. 9—न. 10—न. 11—स.

^a Guarding the apartments of the king's women. ^b Sing. कंचुकी (—न.) ^c स्थापत्वाः or स्वपतिः. ^d सौविदः or सुविदः. ^e A castrated attendant. Some make the preceding synonymous with this. ^f ! One reads शंडः, but erroneously ; for the term is शंडः and signifies impotent. ^g वर्षी (—न.) ^h A neighbouring prince ; for enmity frequently arises between neighbours. ⁱ Being more distant. ^j Or मित्र. ^k Remote ; showing neither friendship nor enmity. ^l वैरी (—न.). ^m Or सपत्न्या. ⁿ द्विष्ट (—न.). Also द्विषः (—न.). ^o अभिघाती (न) or अभिघाती (—न) and अभिघातिः (—ति). ^p अरातिः or आरातिः.

A friend.

n a l m b 2 m

(ऽय) मित्रं सखा सङ्गत्

Friend-ship.

n n

सख्यं सामपदीनं (स्याद्)

Complai-
sance. c

m n

असुरोषो ऽसुवर्त्तनम्

A spy. d

m m 3 m e 4 m m

13. यथार्हवर्णः प्रणिधिर्पसर्पश्चरः स्रग्विः

m 5 m

चार (च) गूढपुरुषश्च

Trusted ;
confiden-
tial.

6 m f n m f n f

(च) प्रः प्रत्ययित (क्षिपु)

An astro-
loger.

m m g m m h

14. सांवत्सरो ज्योतिषिको दैवज्ञ गणका (वृषि)

m m 7 m m

(सुर)मौहर्त्तिक मौहर्त्त ज्ञानि कार्त्तांतिका(चपि)

m m

A man ver-
sed in any
science.

15. तांत्रिको ज्ञातसिद्धांतः

8 m j m

सखी मृदुपतिः (समौ)

A generous
household-
er. i

m k m m l m

लिपिकारो ऽक्षरचनो ऽक्षरचक्षु (च) लेखके

A scribe.

1—वि. 2—ह. 3—च. 4—च. 5—व. 6—आप्त. 7—न. 8—न.

b

^a Or मित्रं. Invariably neuter ; ut some vary the gender ; masc. मित्रः fem. मित्रा. ^b Fem. सखी. ^c The accomplishing of a desired object. Some explain this, service. ^d The two first, others say the three first, terms signify a secret agent under a disguise : and the rest an occasional emissary : or else a spy in general. ^e Or चरसर्पः. ^f Fem. आम्ना and प्रत्ययिता. ^g Or ज्योतिषिकः. ^h गणकः fem. गणकी. ⁱ Con-
stantly giving alms and performing sacrifices. ^j Also सखी. ^k Or
लिपिकरः. and लिपिकरः. ^l Also अक्षरचक्षुः.

16. ^{na}लिखिता ^{nb}ऋरसंस्थाने ^fलिपिर्^{lfc}वि (दुभे लिखी) ^mScripture or writing.
- (स्यात्) ndसंदेशहरो ^{ne}दूतो ^mA messenger or ambassador.
- ^{mf}दूत्यं ^m(तद्भावकर्मणि) ^{mg}An embassy or message.
17. ^{mf}अध्वनीने ^mअध्वगे ^mअध्वन्यः ^{mg}पांथः ^mपथिक (इत्यपि) ^mA traveler.
- (स्यात्समाख्यसङ्कोशराष्ट्रदुर्गवसानि च) ^hThe requisites of regal administration.
18. ^{fi}राज्याङ्गानि ^mप्रकृतयः ^m(पौराणां त्रेणयो ऽपि च) ^jIncluding citizens.
- ^mसंधिर्ना ^mविग्रहो ⁿयानमासनं ⁿद्वैधमाश्रयः ^mSix expedients of defence.
19. ^{ml}(षड्) ^fगुणाः ^mशक्तयः (लि.सुः प्रभावोत्साहमंत्रजाः) ^kPower.

1 लि—

^a And लिखनं or लेखनं. ^b According to another reading (अध्वर निग्यादी), this and the preceding term are the interpretation of the two next words. ^c Likewise लिपी and लिपी. ^d Fem. दूतो. ^e And दोत्य. ^f Fem. अध्वनीना, अध्वगा, अध्वन्या. ^g Fem. पांथा, पथिकी. Some write पथिका erroneously as others observe. Also masc. पथिकः. ^h Viz. 1st. the king or lord ; 2d. his counsellor or minister ; 3d. a friend or ally ; 4th. treasure ; 5th. territory ; 6th. a strong hold ; 7th. an army. ⁱ Sing. राज्याङ्ग and प्रकृतिः. ^j Some reckon eight requisites of regal administration including the companies of citizens : others nine with the spiritual adviser, &c. ^k Severally mentioned. Viz. Pacification. War. A progress or a march. A halt or the maintaining of a post. A double resource or a stratagem. Recourse to protection. ^l Sing. सुचः an expedient. ^m Of three sorts ; as resulting from majesty, perseverance and counsel.

Threefold object. a	^m ⁿ ^f ^m (अयः स्वानं च दृष्टि च) त्रिवर्गे (नीतिवेदिनाम्)
Majesty. b	20. ^m ^m ^{1 m} (स) प्रतापः प्रभाव (च यत्तेजः कोषदण्डजम्)
Four means of success. c	(भेदो दण्डः साम दानमित्थं) पाव (चतुष्टयम्)
Punish- ment.	21. ⁿ ^m ^m साहसं (तु) दमो दण्डः
Concilia- tion.	^{2 n} ^{n d} साम सात्वम् (अथो समो)
Disunion.	^m ^{3 m} भेदोपजापाव
Trial or test of ho- nesty. e	^f उपधा (धर्मोद्येवं, त्परोक्षम्)
Secret. g	^{m f n} 22. (पंच त्रिष्व.) ऽषडक्षीणो (यस्यतीवाद्यगोचरः)
Solitary, or private.	^{m f n h} ^{m f n} ^{m f n i} ^{m f n} ^{4 n j} विविक्त विजन च्छन्न निःशलाका (सुधा) रहः
Occurring in private.	23. ⁵ ⁶ ^{m f n k} रह (सो) पांशु (चालिगे) रहस्यं (तद्वये त्रिषु)
Trust or confidence.	^{m l} ^m (समो) विश्रब्ध विश्वासौ

1 च—, 2 नू. 3 उ—प. 4—स. 5—ह. 6 उ—.

^a Loss, evenness and gain : or disappointment, continuance of the same state, and success : or else expenditure, equality and profit.

^b The dignity arising from treasure and forces ; and from the power of punishment : the consequent high spirit and impatience of injury.

^c In reducing the foe : viz. Sowing of dissention, chastisement, conciliation and gifts. ^d Likewise क्षान् (—न्) and क्षान्. ^e Trial of loyalty, of disinterestedness, of continence, and of intrepidity. ^f The five next terms admit the three genders. ^g Unknown to a third person. ^h Fem. विविक्ता. ⁱ उचः or उचः. ^j Likewise masc. रहः (ह)

^k Fem. रहसा. ^l And विश्रब्धः.

- अधो (अधो यथोचितात्) Deviation from right.
24. अशेष न्याय कल्पा (सु) देशरूपं समञ्जसम् Propriety or fitness.
 युक्तमौपयिकं लभ्यं भजमाना अभिनीत (वत्) Right, fit or proper.
25. न्यायं (च त्रिषु षट्)
 संप्रधारणा (तु) समर्थनम् Deliberation. a
 अववाद (स्तु) निर्देशो निदेशः शासनं (च सः) An order or command.
26. शिटि (चा) चा (च)
 संस्था (तु) मर्णादा धारणा स्थितिः Continuance in the right way.
 आगेऽपराधो मंत (च) Offence or transgression.
- (समे द्वा) हानवन्धने Binding.
27. द्विपाद्यो (द्विगुणो दण्डो) Double penalty. c
 भागधेयः करो वलिः Royal revenue.
 (षट्पादिदेयं शुल्कोऽस्मी) Toll. e
 प्राभृतं (तु) प्रदेयनम् A present. f

1 जो—.

2 चाचा.

3—च.

4 च—.

* On the propriety or impropriety of any thing : a determination thereon. ^b Also वासिः. ^c Twice the prescribed fine or punishment of the offence. ^d Also कारः. ^e Or duty of customs payable at ferries, and passes. ^f Some restrict the two first terms to signify an oblation of first fruits, &c. to the gods : or a present to a friend ; and the four last an humble offering to the king, &c. ; or else a bribe ; or generally any present. Others restrict all the terms to one or other of those various senses.

	ⁿ	^{1 n}	^{2 m}	^{3 f}
	28.	उपायनमुपग्राह्यमुपहार (खद्यो) पदा	^{m b}	ⁿ
A special gift. a		(यौतकादि तु यद्देवं) स दायो हरणं (च तत्)		
Present time. c	29.	तत्काण (स्तु) तदात्वं (स्याद्)	^{n d}	
Future time.		(उत्तरः काल) आवतिः	^{f e}	
Immediate consequence.		सांष्टिकं (फलं सद्यः)	ⁿ	
Future consequence.		उदकः (फलमुत्तरम्)	^m	
Casual and unseen danger. f	30.	अदृष्टं (वक्रितोयादि)	ⁿ	
Obvious danger. g		दृष्टं (स्वपरचक्रजम्)	^m	
Latent danger. h		(महीभुजाम्) अहिभयं (स्वपक्षप्रभवं भवम्)	ⁿ	
Bearing of royal insignia.	31.	प्रक्रिया (त्व) धिकारः (स्याच्)	^f	^{4 m}
A cow tail. i		चामरं (तु) प्रकीर्णकम्	^{n j}	
A throne.		दृपासनं (यत्तद् भद्रासनं)	ⁿ	
One made of gold.		सिंहासनं (तु तत्)	ⁿ	

1 उ—.

2 उ—.

3 उ—.

4 उ—.

^a As a nuptial present (यौतकं), or alms to a student on his initiation, &c. ^b Likewise सुहायः. ^c The time when an act occurs. ^d Some say indec. ^e Also masc. आवतिः. ^f As that of conflagration, inundation, &c. ^g As desolation and plunder of armies. ^h From one's own party : compared to a lurking serpent. ⁱ The tail of the Bos grunniens : used as a fan. ^j Likewise चमरं and fem. चाचरा—री.

32. (हेमं)

^{२ २} ^{१ २}
 छत्रं (त्रा) तपत्रं

A parasol.

^{२ २}
 (राज्यस्तु) वृषस्य (तत्)

A royal
one. b

^m ^m
 मङ्गलः पूर्णकुम्भे

An auspi-
cious jar. c

^m ^f
 भङ्गारः कनकाक्षुका

A golden
vase.

SECTION. II.

^{२ २} ^२
 १. निवेशः शिविरं (यंटे)

A camp. d

^२ ^{३ २}
 सज्जनं (तु) परक्षणम्

A sentry or
guard.

^२
 (इत्यध्वर्यवादातं) सेनाङ्गं (स्याच्चतुष्टयम्)

Component
part of an
army. e

१ चा—.

२—ङ्.

३—ङ्.

^a Or ^२ ^b With a golden staff. ^c A golden one, filled with water from a holy place, and used in consecrating a king. ^d Some say the royal residence. ^e Four such parts are distinguished : horse, foot, elephants and cars : besides boats, buffaloes, &c.

- 1 *m* *m* 2 *m* *m* *m* *m*
- An ele-
phant. 2. हंती हंतावचो हस्ती हिरदो ऽनेकपे हिपः
m *m* *m* *m* *m* 3 *m*
- मतङ्गचो गजे ऽनागः कुञ्जरो वारणः करी
m *m* 4 *m* *b*
3. इभः सखेरभः पक्षी
m *m*
- The leader
of a wild
herd. वृथनाथ (सु) वृथपः
m *m*
- A rutting
elephant. c मदीकटो मदकलः
m *m*
- A young
elephant. d कलभः करिशावकः
m *m*
- A furious
elephant. f 4. प्रभिषो गज्जितो मत्तः
m *m* *m*
- An elephant
out of rut. (समाव्) उद्धांत निर्मदौ
m *m*
- g हासिकं गजता (दृन्दे)
m *f*
- A herd of
elephants. करिषी धेनुका वशा
f *f* *f* *h*
- A female
elephant. करिषी धेनुका वशा
m *m* *i*
- The tem-
ples. 5. गण्डः कटो
m *n*
- The tempe-
ral juice. j मदी दानं
m *n*
- Water emit-
ted from the
elephant's
trunk. वमयुः करशीकरः
m *m*
- His frontal
globes. k कुम्भौ (त पिण्डौ शिरसः)
m *l*

1—नृ.

2—नृ.

3—नृ.

4—नृ.

* Also नगजः. ^b And पक्ष. ^c From whose temples juice is be-
ginning to flow. ^d Till twenty years : some restrict the term to a cub
under five years. ^e Fem. कलषी. ^f From whose temples juice is
flowing. ^g The juice having ceased to exude. ^h So हस्तिनी, पक्षिनी
&c. Also करेवुः वासिता, &c. ⁱ Likewise करटः. ^j Which exudes
when the elephant is in rut. ^k Lumps on his head ; which swell in
the rutting season. ^l Sing. कुम्भः.

- (तयोर्मध्ये) विदुः^{m a} (पुमान्) The hollow between them.
6. अवग्रहे^{m b} ललाटंⁿ (स्याद्) His forehead.
- ईषिका^{f c} (त्वक्षिकूटकम्) His eyeball.
- (अपांगदेशो) निर्व्याणंⁿ Corner of his eye.
- (कर्णमूलं तु) चूलिका^f Root of his ear.
7. (अधः कुंभस्य) बाह्व्यंⁿ Part below the frontal globes. d
- प्रतिमानंⁿ (मधो ऽस्य यत्) Under that ; between the tusks.
- आसनंⁿ स्कन्धदेशः^m (स्यात्) His withers. c
- पद्मकं^{n g} विंदुजालकम्ⁿ Marks on his face and trunk. f
8. पक्षभागः पार्श्वभागे^m His side or flank.
- दन्तभागं^m (स्तु योऽयतः) His front.
- (हौ पूर्वपञ्चाङ्गं वादिदेशौ) गता^{1 n} ऽवरे^{2 n} (क्रमात्) His shoulder and thigh. h
9. तौ वैष्णवम्^{n j} Pike to drive him. i
- आलानंⁿ बन्धस्थं^m Post to which he is secured. k
- (ऽय) शृङ्खले^{m f n l} Chain for his feet.

1—त.

2—र.

^a Some add विदुः. ^b Also अवग्रहः. ^c And ईषिका or ईषिका. Also इषिका, &c. ^d Or rather below the protuberances, beneath the forehead, which are named वातकुम्भः. ^e Where his rider sits. ^f Red, white or yellow. ^g Or पद्म. ^h The first part of his fore-leg and of his hind-leg, respectively. ⁱ A bamboo headed with iron. ^j Some read वैष्णव. ^k Or the post and tie. ^l Fem. शृङ्खला.

^{m a} ^{m n}
चंद्रको निमडे! (स्त्री स्याद्)

Hook to
guide him.

^{m n} ^{f b}
चंद्रको! (स्त्री) ऋणिः (स्त्रियाम्)

Leathern
girt.

^{f c} ^{f d} ^f
10. घृषाकस्या वरवा (स्त्रात्)

Dressing an
elephant. e

^f ^f
कल्पना मज्जना (समे)

His trap-
pings. f

^{f g} ^{l n} ^m ^{m h} ^{m f i}
प्रवेष्टाक्षरथं वर्णः परिशोभः कुथो! (द्वयोः)

Unfit for
riding. j

ⁿ
11. बीतं (त्वसारं हस्तप्रभं)

An ele-
phant-
stable.

^f ^f
ब्राटी (तु) मज्जबंधनी

A horse.

^{m k} ^{m l} ^m ^m ^m ^m
घोटके पीति तुरगं तुरंगं! ष्व तुरंगमाः

^{2 m} ^m ^{3 m} ^m ^{m m} ^m ^{4 m}
12. वाजि वाह! ऽर्व गंधर्व इव सैन्धव सप्तयः

Horses of a
good breed.

^{m n} ^m
आजानेयाः कुलीनाः (स्युर्)

—trained
for the
manege.

^{m o} ^{5 n}
विनीताः साधुवाहिनः

1—वा—

2—जु.

3—जु.

4—मि.

5—जु.

^a Also चंद्रकः. ^b Or ऋणिः. It is also masculine, say some: but others hold such instances of it to be erroneous. ^c Likewise घृषा and हृषा or हृष्या. ^d Also कथा. ^e Ornamenting him with minium, &c. or caparisoning him for his owner's riding. ^f Coloured woollen cloth; thrown over his back. ^g प्रवेष्टिः or प्रवेष्टी. ^h Some write परिशोभः. ⁱ Fem. कुथा. Also neut. कुथं. ^j An elephant or horse unfit for war, &c. ^k And घोटः. ^l Or पीती (—जु). Also पीतिः. ^m Fem. हयो. ⁿ Sing. आजानेयः. Also आजानेयः. ^o Sing. विनीतः.

13. ^{m b} वानाद्युक्ताः ^{m c} पारशीकाः ^m काबिला ^{m d} वाहिका (इवाः)
^{1 m} यद्वर् (अखे!) ^m ऽखमेधौये
^{m f} जवन ^m (खु) जवाधिकः
 14. ^m षट्पः ^{2 m f} स्यौरी
^m (सितः) कर्का
^m रथ्यो! ^m (बोढा रथस्य यः)
^m बालः ^m कियोरो!
^{3 f} वास्यश्वा ^{4 f} बडवा
^m बाडवं (गयो)
 15. ^{5 m f n h} (द्विष्वा) खीनं (यद्वेन दिनेनै केन गस्यते)
ⁿ कश्चं (तु मध्यमस्थानां)
^f हेषा ^{f i} क्लेषा (च निखनः)
 16. ^m निगाल ^m (खु) गलोद्देश्यो!
ⁿ (वृन्दे त्व) ^{6 n} ऽखीयमाश्व (वत्)
 Horses of certain local breeds.
 A horse fit for sacrifice.
 A fleet horse; a courser.
 A pack horse.
 A white horse.
 A chariot-horse.
 A colt.
 A mare.
 A stud.
 A day's journey for a horse.
 A horse's flank.
 Neighing.
 The throat.
 A multitude of horses.

1 यद्वर्. 2—ज. 3—जी. 4 ख—. 5 वा—. 6 वा—.

* Of the several countries indicated : but some make the two first terms synonymous ; as also the two last. ^b So वानाद्युक्ताः a horse from *Vanadyu* ; and वानाद्युक्ताः one from *Vandyu*. ^c Sing. पारशीकः or पारसीकः a Persian horse. ^d वाहिकः or वाह्यीकः. ^e Fit to be immolated at an *As'wamed'ha*.^f Some add जवनः. also प्रजवी (—न). ^g Likewise स्यौरी (—न), and स्यौरी (—न). Some explain this strong. ^h जाहीनः.—ना.—नं. ⁱ Also ह्येषा.

A horse's
paces. a

His paces
generally.
b

His nose. c

The bit of
the bridle.

A horse's
hoof.

His tail.

A horse
rolling him-
self.

A war
chariot.

Any other
car. i

A covered
car. k

A cart.

A carriage
drawn by
oxen.

A litter.

आस्रंदिⁿतं धौरितकंⁿ रेचिⁿतं वलिⁿतं सुतम्ⁿ

17. (गतयो ऽस्रः पंच) धारा^f

घोणा^f (त) प्रोथ^{m n} (मृस्त्रियाम्)

कविका^{f d} (त) खलीने^{m n e} (ऽस्त्री)

शफंⁿ (क्षीवे) खुरः^{m f} (पुमान्)

18. पुच्छो^{m n} (ऽस्त्री) लम लांगूलेⁿ बालहस्तं^{n g} (च) बालधिः^{m h}

(त्रिषू) पाटत^{1 m f n} लुठितौ^{m f n} (पराटते मुद्गर्भे वि)

19. (याने चक्रिणि युद्धार्ये) यतांगः^{m j} खंदने^m रथः^m

(असौ) पुष्परथ^m (शुक्रयानं न समराय यत)^{n l n m}

20. कर्णी^{2 n} रथः^{m n} प्रवह्यंⁿ हयनंⁿ (च सम त्वयम्)

(क्षीवे) ऽनः यकटो^{f n} (ऽस्त्री स्याद्)

गंती^{f n} (कंबलिवाच्चकम्)

21. शिविका^f यापयानंⁿ (स्याद्)

1—स.

2—स.

^a Viz. walk, trot, moving in the longe, (some say sidling,) gallop, and vaulting ; in order, as enumerated. ^b Sing. धारा a pace. ^c Or the extremity of his snout : or one term signifies the nostril ; and the other the snout. ^d And कविः or कवी. ^e Likewise खलिनः. ^f And खुरः. ^g Or लांगूलः. ^h Some restrict the two last terms to signify a hairy or bushy tail. ⁱ For travelling, &c. ^j Also पुष्परथः. ^k For the conveyance of women ; but some interpret this a small covered car for diversion ; or else a litter to be borne on men's shoulders.

¹ And प्रवह्यं. ^m Or हयनं. ⁿ Likewise मान्द्री.

<p>^{f f} होला प्रेक्षा (दिकाः स्त्रियाम्)</p>	<p>A ham- mock or swing. a</p>
<p>^{m f n m f n} (उभौ तु) द्वैप वैयाघ्रौ (हीपिचर्मारते रथे)</p>	<p>A car co- vered with tigerskin. c</p>
<p>^{l m f n} 22. (पांडुकम्बलसंवृतः स्यंदनः) पांडुकम्बली</p>	<p>—with white wool- en cloth.</p>
<p>^{m f n m f n d} (रथे) काम्बल वाक्त्रा (द्याः कम्बलादिभिरारते)</p>	<p>—with blanket or cloth, &c.</p>
<p>^e 23. (त्रिषु द्वैपाद्यौ)</p>	
<p>^{f f} रथ्या रथकक्षा (रथव्रजे)</p>	<p>A multi- tude of cars.</p>
<p>^{2 f g n} घः (स्त्री क्रीवे) यानमुखं</p>	<p>Fore-part of a carri- age. f</p>
<p>^{n 3 m} (स्याद्) रथांगमपस्करः</p>	<p>Any part of a carri- age.</p>
<p>^{n n} 24. चक्रं रथांगं</p>	<p>A wheel.</p>
<p>^{f h m} (तस्यांते) नेमिः (स्त्री स्यात्) प्रधिः (पुमान्)</p>	<p>Its peri- phery.</p>
<p>^{f j f k} पिण्डिका नाभिर्</p>	<p>Its nave. i</p>
<p>^{m m f m} अक्षायकीलके (तु द्वयोर्) अग्निः</p>	<p>The pin of the axle. l</p>

१—न. २घर्. ३अ—.

* Whether for travelling or for diversion. ^b Besides other terms, as लडा, &c. ^c The following terms are employed adjectively. Ex. द्वैपः रथः. ^d वाक्त्राः, covered with cloth. चार्मः, covered with leather. चोषः, with linen. दोकूलः, with silk. ^e The foregoing are used adjectively. ^f Its pole; or the part where the yoke is fixed. ^g Also घुरा. ^h And नेमी. ⁱ Or else the centre piece of the car itself. ^j Also पिण्डी or पिण्डः. ^k नाभिः and नाभी. ^l Or a pin at the extremity of the pole. ^m Likewise अग्निः and fem. अग्नी.

The fender
of a carri-
age. a

^{f 1 m}
25. रथगुप्तिर्बुधेः (ना)

The pole. b

^{m m}
शूबर (स्तु) युगंधरः

Bottom of a
carriage.

^{m c}
अधुक्केः (दार्धः ख्यः)

A separate
yoke. d

^m
प्रासंगे (ना युगाद्युगः)

Any vehicle. e

^{n f n n n g n}
26. (सर्वं स्थाद्) वाहनं यानं युग्मं पत्वं (च) धारणम्

A mediate
one. h

^{m n}
(परम्परावाहनं यत्तद्) वैनीतकम् (ऽस्त्रिवाम्)

Elephant
drivers. i

^{m m m m m m}
27. आघोरणा इक्षिपका इक्षारोहा निषादिनः

A charioteer.

^{m j m k}
नियंता प्राजिता यंताः सूतः क्षप्ता(च) सारथिः

^{m m}
28. सव्येष्ट दक्षिणस्थौ (च) संज्ञा रथकुटुम्बिनः

Warriors in
chariots.

^m
रथिनः स्तंदनारोहाः

Horsemen. l

^{m m}
अश्वारोहा (स्तु) सादिनः

1—व. 2—न. 3—ह. 4—ह. 5—ह. 6—स्तु.

* A piece of wood encompassing it, to secure it from collision.

^b Or wood to which the yoke is fixed. * Also अधुक्के (न). ^d For training young cattle and for similar purposes. ^e Horse, elephant, chariot, &c. ^f Also वाहनं. ^g And यत्त. ^h As a porter carrying a litter, or a horse dragging a carriage. ⁱ Some restrict the two first terms to the keeper, and the two last to the warrior riding an elephant. ^j सव्येष्ट (ष्ट) सव्येष्टः (ष्ट). ^k Some erroneously make the two last terms signify the carriage horses yoked right and left. ^l Sing. अश्वारोहः, सादी (न).

29. भटा योधा (यु) योद्धारः ^{m m 1 m} Warriors generally.
- सेनारक्षा (स्तु.) सैनिकाः ^{m m} Guards or sentinels.
- (सेनायां समवेता ये) सैन्या (स्तु.) सैनिका (यु ते) ^{m m} Arrayed troops.
30. (बलिनो ये सहस्रेण) साहस्रा (स्तु.) सहस्रिणः ^{m 2 m} A thousand strong.
- परिधिस्थः परिचरः ^{m m} A guard or attendant. a
- सेनानीर्वाहिनीपतिः ^{m 3 m} A general.
31. कंचुको वारवाणो (ऽस्त्री) ^{m m n b} Armour ; hawberk.
- (यत्तु मध्ये सकंचुकाः) ^{4 n n} The girdle over the coat of mail.
- (वभ्रंति तत्) सारसना ऽधिकांगे ^m A helmet.
- (ऽथ) शीर्षकम् ^m
32. शीर्षक्य (यु) शिरस्त्रे ^{n n}
- (ऽथ) तशुत्रं वर्म दंशनम् ^{n 5 n n c} Mail.
- उरश्चदः कंकटको जगरः कवचो (ऽस्त्रियाम्) ^{m m m d m n}
33. चामुक्तः प्रतिसुक्त (यु) पिनङ्ग (यु) ऽपिनङ्ग (वत्) ^{m f n m f n m f n m f n m f n e} Clothed, or accoutred.
- सबद्धो वर्मितः सज्जो दंशितो व्यूढकंकटः ^m Armed or mailed.
34. (त्रिष्यासुक्तादयो) ⁿ Multitude of soldiers mailed.
- (वर्मभृतां) कावचिकं (गणो)

1 योद्धा— 2—यु. 3 वा— 4—यु. 5—यु.

a Bodyguard. b Also वाणधारः. c Or दंशनं. d And जगरः. e Or, according to a different reading, जटकंकटः.

A foot-soldier.

पदाति पत्तिपदग पादातिक पदातयः

35. पङ्क (ङ्) पदिक (ङ्)

Infantry.

(ङ्) पादातं पत्तिसंहतिः

A soldier by profession. d

शस्त्राजीवे काण्डस्पृष्टा ऽयधीया ऽयुधिकाः (समाः)

Skilled in archery.

36. क्षतहस्तः सुप्रयोगविशिखः क्षतपुष्प (वत्)

Unskilled ; missing the butt.

अपराह्वष्टपत्को ! (ऽसौ लक्ष्याद्युत्तसायकः)

An archer or bowman

37. धन्वी धनुष्मान् धनुष्को ! निषङ्गस्त्री धनुर्धरः

One fighting only with arrows.

(स्यात्) काण्डवां (स्तु.) काण्डीरः

A warrior armed with an iron-lance.

शक्तीकः शक्तिहेतिकः

38. यष्टीक पारखधिकौ (यष्टिपरशुहेतिकौ)

— with a club, or a battle-axe. f

नैस्त्रिधिके ऽसिहेतिः (स्यात्)

— with a sword.

(समौ) प्रासिक कौतिकौ

— with a spear.

39. चर्मी फलकपाणिः (स्यात्)

— bearing a shield.

पताकी वैजयन्तिकः

A standard bearer.

अनुसवः सहाय (ङ्) ऽनुचरे ! ऽभिसरः (समाः)

A companion or follower.

म ग म म म

A leader.

40. पुरोगा ऽग्रेसरप्रष्ठा ऽग्रतःसर पुरःसराः

1—जि. 2—नृ. 3—तृ. 4—पत्. 5—नृ. 6—नृ.

^a Also पादातः, पादातिकः and पादाविकः. ^b These and following to V. 45 inclusive, may be used adjectively. ^c Or काण्डस्पृष्टः. ^d निषङ्गी (—नृ.). ^e अस्त्री (—नृ.). ^f Respectively. ^g Or अपसरः.

^m ^{1 m}
पुरोगमः पुरोगामी

^{2 m} ^m
मन्दगामी (तु) मन्थरः

Marching
slow.

^{m a} ^{m b}
41. अंघालो ऽतिजवः

Marching
fast.

^m ^m
(तुल्यो) जंघाकरिक जांघिकौ
^{3 m} ^m ^{4 m} ^{5 m} ^m ^m
तरस्वी त्वरितो वेगी प्रजवी अवनो जवः

A runner or
express.

^m
42. जये (यः शक्यते जेतुं)

Able to
conquer.
Fit for con-
quest.

जेयो (जेतव्यमात्रके)

^m ^{6 m}
जैत्र (स्तु) जेता

A conquer-
or, c

(यो गच्छत्यलं विद्विषतः प्रति)

^m ^m ^m
43. (सो) ऽभ्यमित्तो ऽभ्यमित्तीये (ऽप्य) ऽभ्यमित्तीण (इत्यपि)

One who
ably faces
the foe.

^m ^{7 m}
उर्जस्वलः (स्याद्) उर्जस्वी (य उर्जोतिशयान्वितः)

Strong ;
powerful.

^{8 m} ^{9 m}
44. (स्याद्) उरस्वानुरसिलो

Broad-ches-
ted. d

^m ^{m f} ^{10 m}
रथिको रथिरो रथी

The owner
of a car. e

^{m h} ^{11 m}
कामगास्यसुकामीने (ह्य.)

One who
goes as he
lists. g
One who
moves
much.

^m
ऽत्यंतीन (सुधा भयम्)

1—न. 2—न. 3—न. 4—न. 5—न.
6—ह. 7—न. 8—ह. 9—ह. 10—न. 11—ह.

^a Or अंघिलः. ^b And अतिजवः. ^c Or according to another inter-
pretation, one who effectually faces the foe. ^d Some interpret this
strong. ^e Or a person riding in a car. ^f Some read रथिनः ; but
others condemn this variation. ^g Some interpret the second term,
acting as he lists. ^h कामगामी (—न). Also कामगामी (—न).

- A hero. 45. यूरो वीर (श्च) विक्रान्ते।
 Victorious ;
 used to
 conquer.
 Skilled in
 war. चेता जिष्णु (श्च) जित्वरः
 सांघुगीनो (रणे साधुः)
 (यस्माजीवाद्यस्त्रिषु)
 An army ;
 or forces. 46. ध्वजिनी वाहिनी सेना एतनाः ऽनीकिनी चक्रः
 वरुधिनी बलं सैन्यं चक्रं (श्च) ऽनीक (मस्त्रिवाम्)
 Array of
 troops.
 Different
 forms of
 array. g 47. व्यूह (स्तु.) बलविन्यासे।
 The rear. (भेदा दृष्ट्यादयो युधि)
 Reserve. i प्रत्यासारे व्यूहपार्ष्णिः
 (सैन्यदृष्टे) प्रतिग्रहः
 A platoon. 48. (एकेभैकरथा त्रयश्चा) पत्तिः (पंचपदातिका)
 Greater
 bodies. l (पत्तंग्रैस्त्रिगुणैः सर्वैः क्रमादाख्या यद्योत्तरम्)

1—ह.

^a Or वीरः. ^b The preceding from v. 35 admit the three genders.
^c Some write वाहिनी and add वाहना. ^d Also एतना. ^e Or वरुन्.
^f Some distinguish the four last terms from the preceding seven, as
 signifying a part or member of an army : others as signifying either
 that, or an army in general. ^g Namely दृष्टः in line, योगः in column,
 बलवृत्तः in a circle, वरुणः in separate order (including a half moon, &c.).
 These admit various subordinate distinctions noticed in treatises on the
 art of war. ^h Or प्रत्यासरः. ⁱ A separate corps posted with the general,
 four hundred yards in the rear of the line. ^j And परिग्रहः or पतङ्गः.
^k Comprising one elephant, one chariot, three horse, and five foot.
^l Increasing in geometrical progression. Three patti are a *Sandmukha*;
 and three of these are a *Gulma*.

49. सेनामुखं गुह्यं गणौ वाहिनी दृष्टना चक्षुः

अनीकिनी

(दशानीकिन्य) ऽक्षौहिण्य

A complete army. ^b

(ऽय) सम्पदि

Success or prosperity. ^c

50. सम्पत्तिः त्री (च) कक्षी (च)

विपत्तयां विपदापदौ

Adversity.

आवुधं (त) प्रहरणं यस्मिन्

A weapon.

(अथा ऽस्त्रियौ)

A bow.

51. धनुष्पापौ धन्व शरासन कोदण्ड कार्मुकम्

ब्रह्मासो (ऽप्य)

(ऽय कर्णस्य) कालष्टटं (शरासनम्)

The bow of KARNA.

52. (कपिध्वजस्य) गण्डीव गण्डिवौ (पुष्पपुंसकौ)

That of ARJUNA.

1—त्री. 2—दृ. 3 आपद. 4 च— 5 आप. 6—नृ.

* Consisting of (3. ⁷) 2, 187 elephants, as many cars, thrice as many horse, and five times as many foot ; making in all 21, 870. ^b Ten times the last, or 109, 350 foot, 65, 610 horse, 21, 870 chariots, and 21, 870 elephants. ^c Increase of wealth, &c. ^d संपत् (—दृ) and संपदा. * विपत्तिः. ^f Also विपदा and आपदा. ^g Some restrict the last term to a missile weapon ; and the preceding term to a weapon retained in the hand. ^h Masc. धनुः (—स्), or धनुः (—ह), and धनुः (—हृ). Likewise fem. धनुः, &c. ⁱ धनु (—नृ) or धनु (—नृ); also masc. धना (—नृ).

Notched
extremity
of a bow.
Leathern
fence for
the arm.
Middle of
the bow.

The bow-
string.

Two atti-
tudes in
shooting. c
A butt or
mark.

Archery.

An arrow.

Iron arrows.

Feather of
an arrow.

Shot, as an
arrow.

Poisoned
arrow.

(कोटिरस्या) ऽटनी^{fa}

गोधा तले (आघातवारणे)^{f f n b}

53. लस्तक (स्तु) धनुर्मध्यं^{m n}

मौर्वी^f आ^f शिखिनी^f मुणः^m

(स्यात्) प्रत्यालीढमालीढ (मित्यादिस्थानपंचकम्)^{n 1 n}
54. लक्ष्यं लक्षं शरव्यं (च)^{n n n d}

शराभ्यास उपसंनम्^{m n}

उषत्क वाण विशिखा अजिह्वाग खगाश्रुमाः^{m m 2 m m 3 m}

55. कलस्त्र मार्गण शराः पत्नी रोप इषु (ईयोः)^{m c m m f 4 m m m f}

प्रक्षेडना (स्तु) नाराचाः^{m g m}

पक्षो बाजः^{m m}
(त्रिषूत्तरे)^h

56. निरस्तः (प्रहिते वाणे)^{m f n}

(विषाक्ते) दिग्ध लिप्तकौ^{m f n m f n}

दण्यो पासंग दण्यौर निषङ्गा इषुधि (ईयोः)^{m i m j m m m f}

1—आ.

2—इ.

3—आ—.

4—उ.

a And षटनिः. b तला or तलं. c Out of five, viz. 1st. with left foot advanced, and right foot retired; 2d. With the knee advanced, but the left foot retired; 3d. समपदं with both feet even; 4th. विषाङ्गः with feet a span apart; 5th. बद्धं with both knees bent. d Likewise शरव्यं. e Also कादम्बः. f शरः or सरः. g Sing. प्रक्षेडना नाराचाः. Also fem. प्रक्षेडना and प्रक्षेदना. h The following admit the three genders. i दण्यः Also fem. दण्णा. j उपसंगः. Likewise अपसंगः.

57. ^{1 f} दण्डः ^m (तु) ^m निस्त्रिंश ^m चन्द्रहासः ^{m m a} ऽसिरिदयः A scimitar.
- ^m कौक्षेयको ^m मण्डलायः ^{m b} करपालः ^m कृपाण (वत्)
58. ^{m c} त्वहः (खड्गादिमुष्टौ स्यान्) A hilt or handle.
- ^m मेखला ^f (तन्निबन्धनम्) A sword knot. d
- ^{m m} फलको ^{ne 2 n f} (ऽस्त्री) फलं चर्म A shield.
- ^m संग्राहे ^m (मुष्टिरस्य यः) The gripe of a shield.
59. ^{m h} दृषणे ^m मुञ्जर ^m घनौ A mallet. g
- ^{f j} (स्याद्) ईली ^{f k} करपालिका A cudgel. f
- ^m भिन्दिपालः ^m हग (स्तुत्यौ) A short arrow. l
- ^m परिघः ^m परिघातनः A bludgeon. m
60. ^{m f n} (द्वयोः) कुठारः ^{m f} स्वधितिः ^{m f o} परशु ^{m p} (च) परश्वधः An axe.

¹दण्डः.²—न्.

^a रिदः or ऋदः. ^b Also करवालः. ^c Some add सहः. ^d A thong or chain passing from the hilt over the wrist, to secure the sword : some say the guard of the hilt. ^e Or फरः. ^f Also चने(—जं). ^g A weapon formed like a carpenter's hammer. ^h And दृषनः. ⁱ Some explain it a short sword ; others, a stick shaped like a sword. ^j Likewise ईली and ईलिः. ^k Also करवालिका. ^l Thrown by the hand ; or, as others explain it, shot through a tube. ^m Or a staff mounted with iron ; shaped like a pestle. ⁿ Fem. कुठारी. ^o Also पर्यः. ^p Likewise परस्वधः and पर्यधः.

- A knife. (खाच्) कृत्वा (चा) ऽसिपुत्री (च) कुरिका (चा) ऽसिचेतुका
- A javelin. 61. (वा पुंसि) यत्वं यंकु (नी) सर्वका तोमरो (ऽस्त्रिवाम्)
- An iron crow. प्रास (स्तु) कुंतः कौण (स्तु स्त्रियः) पात्यत्रि कोटवः
- A bearded dart. 62. सर्वाभिसारः सर्वौघः सर्वसङ्घना (यकः) लोहाभिसारो (ऽस्त्रभतां रात्रां नीराजनाविधिः)
- Sharp edge of a sword. c 63. (यत् सेनयाभिगमनमरो तद्) अभिवेक्षणम् यात्रा व्रज्या ऽभिनिर्व्याणं प्रस्थानं गमनं गमः
- Assembling of a complete army. 64. (स्याद्) आसारः प्रसरणं प्रचक्रं चक्षिता (यकम्)
- Lustration of arms. g (अहितान् प्रत्यभीतस्य रणे दानम्) अतिक्रमः
- March to repel an enemy. 1—यत्नी. 2—नू. 3—त.
- March of on assailant. i
- Surrounding a foe. An army in motion. k
- A gallant attack.

^a Or खर्वा. ^b And प्रासः. ^c Some say its point. ^d पात्रिः, or पात्री. ^e चत्रिः, or चत्री. ^f कोटिः or कोटी. ^g A religious ceremony on the 19th of A's'wina, preparatory to the opening of a campaign. ^h Some write लोहाभिसारः. ⁱ Or march generally. ^j Also fem. प्रसरणी, प्रसरणिः, and प्रसारणी. ^k Some explain it, foraging. ^l Or चक्रिणः, for both readings occur.

65. ^mवैताहिका ^{1 m}बोधकराश्र ^mचक्रिका ^{m c}वाण्टिका (र्थकाः) ^{m e}(स्युर्) मागधा (स्तु.) मगधा ^{m g}वन्दिनः ^mस्तुतिपाठकाः
66. ^mसंश्रुतका (स्तु. समयात्संश्रामाद्निवर्त्तिनः) ^{m f}रेणु ^{f i}(र्द्धयोः स्त्रियां) धूलिः ^{m j}पांशु (र्द्धा न द्वयो) ^{2 n k}रजः
67. ^{m n}चूर्ण ^mचौदः ^mसमुत्पिञ्च ^mपिञ्चलौ (भयमाकुले) ^mपताका ^fवैजयन्ती (स्यात्) ^fकेतनं ⁿध्वज (मस्त्रियाम्)
68. (सा) वीरायंसनं (युद्धभूमिर्यातिभयप्रदा) ⁿ(अहंपूर्वमहंपूर्वमित्य) ^fअहंपूर्विका (स्त्रियाम्)
69. चाहोपुष्टिका (दर्पाद्या स्यात्संभावनात्मनि)

Awakeners. a

Bards in throngs: b

Bards by birth. d

Panegyrista. f

Chosen soldiers. h

Dust.

Powder. l

An army in great disorder.

A flag or banner. m

The post of danger.

Emulative onset. n

Boasting.

1—र.

2—र.

* Whose business it is to awaken the prince at dawn with music and song. ^b Who chant in chorus : or, as some explain this who ring bells before idols. ^c Sing. वाण्टिका: also वाटिका:. ^d Who recite the praises of kings in their presence. Some make this and the following synonymous. ^e Sing. मागधा: or मगधा:. Also मधकः. ^f Who attend on a a march and chant deeds of valour. ^g Sing. र्द्धो (—नृ). ^h Sworn not to recede ; and whose business is to recall fugitives. ⁱ Or पूरुषी. Also masc. धूलिः. ^j And पांशुः. ^k Likewise masc. रजः (ज). ^l Formed by pulverizing. Some make this and the preceding synonymous. ^m Some make the two last, others the four terms, signify the ensign-staff. ⁿ Act of running forward with emulation.

Conceit of
superiority.

70. अहमहंमिका^f (तु सा स्यात्परस्परं यो भवंत्वहंकारः)

Strength or
power.

द्विषांतरः सहे¹ बल शौर्याणि स्याम नृप² (च)

71. शक्तिः पराक्रम प्राणौ

विक्रम (स्व) इति शक्तिता^f

Great pow-
er. c

वीरपाणं^{f c} (तु यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे)

Drink of
warriors. d

War, bat-
tle, combat.

72. युद्धमायोधनं जन्मं प्रधनं प्रविदारणम्

सधमास्त्रं दनं संख्यं समीकं साम्प्रदायिकम्

73. (अस्त्रियां) समरा इनीक रणाः कलहविग्रहौ

सम्प्रहारा इभिसम्पात कलि संस्कोट संयुगाः

74. अभ्यामर्ह समाधात संग्रामा अभ्यागमाहवाः

समुदायः (स्त्रियः) संयत्समित्याजि समसुधः

Close fight;
struggle.

75. नियुद्धं वाङ्मयुद्धे

(इय) तुमुलं रणसंकुले

Mingled
combat.

1—स. 2—यं. 3—नृ. 4 आ—. 5 आ—. 6—च.
7 आ—. 8—तृ. 9—ति. 10 आ—. 11—तृ.

^a सहः (स्). Also masc. सहः (ह). ^b नृपं (नृ) and नृप (नृ).
^c Or heroic valour. ^d Taken during battle for refreshment ; or before
it, to elavate courage. ^e Some admit वीरपानं. ^f Also वनीकं.
^g Or संपरायकं. ^h Likewise संस्कोटः. ⁱ Sing. युत् (य्). ^j And तसुधं.
Also तसुधं.

- ^f ^m **खेडा (तु) सिंहनादः (स्यात्)** War-Whoop.
- ^f ^f **(करिणां) घटना घटा** Troop of elephants. a
76. ^m **क्रन्दनं योधसंरावे** Mutual defiance of combatants. b
- ⁿ ⁿ **हंहितं करिगर्जितम्** Roaring of elephants.
- ^m ^c **विष्कारो (धनुषः खानः)** Twang of a bow.
- ^m ^{l m} **पटहाडस्वरौ (समौ)** Drum used in battle.
77. ⁿ ^m ^m **प्रसभं (तु) बलात्कारो हठे** Violence.
- ⁿ ⁿ **(ऽय) खलितं छलम्** Fraud ; stratagem ; circumvention.
- ^m ⁿ **अजयं (क्षीवम्) उत्पात उपसर्गः (समं त्वयम्)** A portent. d
78. ^f ⁿ ^m **मूर्च्छा (तु) कक्षलं मेहे (ऽय)** Fainting.
- ^m ⁿ **ऽवमर्ह (स्तु.) पोडनम्** Devastation.
- ⁿ **अभ्यवस्कन्दनं (त्वं) ऽभ्यासादनं** Striking to disable the foe. f
- ^m ^m **विजये जयः** Victory.
79. ^f ^m **वैरघुद्धिः प्रतीकारो वैरनिर्यातनं (च सा)** Revenge. g
- ^m ^{2 m} ^m ^{3 m} ^m ^m **प्रद्रावो द्राव संद्राव संदावा विद्रवोद्रवः** Flight ; retreat. h
80. ⁿ **अपक्रमो ऽपयानं (च)**
- ^m **(रणे भङ्गः) पराजयः** Defeat.

1—

2—

3—

^a Assembled in battle. ^b Provoking each other to fight. ^c And विष्कारः. ^d As an earthquake, &c. ^e Or कक्षलं. ^f Some interpret this, facing the enemy. ^g Retaliating of an injury. ^h Some explain the first six terms, flight ; and the other two, retreat.

Defeated ;
vanquished.
Missing ;
lost, having
vanished.

^{m f n} ^{m f n}
पराजित पराभूतौ (त्रिषू)

^{m f n} ^{m f n}
नष्टतिरोहितौ

Slaughter.

^{n a} ^{n b} ⁿ ^{n c}
81. प्रमापणं निवर्द्धणं निकारणं निशारणम्

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
प्रवासनं परासनं निषूदनं निहिंसनम्

ⁿ ⁿ ^{n d} ^{l n}
82. निर्वासनं संज्ञपनं निर्ग्रथनमपासनम्

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
निस्वर्द्धणं निहननं क्षणं परिवर्जनम्

ⁿ ⁿ ⁿ ^{2 n}
83. निर्वापणं विशसनं मारणं प्रतिघातनम्

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
उद्घासनं प्रमथनं क्रयनोद्घासनानि (च)

^m ^m ^m ^m ^m ^m
84. चाक्षंभं पिञ्जं विशरं घातोन्मथ्यं वधा (अपि)

Death.

^{f e} ^m ^m ^m ^m ^m
(स्यात्) पंचता कालधर्मोद्दिष्टात्, प्रलयोऽत्ययः

^m ^m ^{m f t} ^{4 n} ^{m n}
85. अन्तेऽनाशोऽद्वयोर्ऋत्युर्मरणं निधनोऽस्त्रियाम्

Dead : hav-
ing expired.

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
परासु प्राप्तपंचत्व परेत प्रेत संस्थिताः

^{m f n} ^{m f n}
86. ऋतं प्रमोतौ (त्रिष्वेते)

A funeral
pile. g

^f ^f ^f
चिता चित्या चितिः (ऋत्रियाम्)

1—.

2—.

3—.

4—.

^a Some add प्रमापणं. ^b Or निवर्द्धणं. ^c And विशारणं. ^d Some read निर्ग्रथनं. ^e Likewise पंचत्व. ^f Also neut. ऋत्युः. Likewise ऋतं and fem. ऋतिः. Or a place prepared for burning a body.

^{m n} कवंधो (ऽस्त्री क्रियायुक्तमपमृद्भक्तलेवरम्)	A headless trunk.
ⁿ 87. श्मशानं (स्यात्) पितृवनं	A cemetery.
^{m n} कुणपः शवम् (अस्त्रियाम्)	A dead body.
^m ^{1 m} ^{f d} प्रग्रहोपग्रहौ बंधां	A prisoner
^f कारा (स्याद्) बंधनालये	A prison or jail.
^{2 m} ^m 88. (पुंसि मूढप्र) ऽसवः प्राणा (श्चैवं)	Breath. c
^{m f} ⁿ जीवो. ऽसुधारणम्	Life.
^{n g} ^m आयुर्जीवितकालो (ना)	Age ; duration of life.
^{m n} ^{3 n} जोवातजीवनौषधम्	Drug to revive the dead.

१ उ—ह.

२ असु.

३ जी—.

^a Or the place where bodies are burnt. ^b Also पितृकाननं, पितृवसतिः, &c. ^c Or any one (man or beast) confined. ^d Sing. बंदिः or बंदी. ^e Inspiration and respiration of five sorts (See book 1. ch. 1.) collectively pl. असवः. But, if one be meant, sing. असुः. ^f Also fem. जीवा and neut. जीवनं. ^g आयुः (—स्) or masc. आयुः (—यु).

CHAPTER IX.

Men of the third tribe. a	^m ^m ^m ^m ^{l m b} ^{m c}	1. उरथा ऊरजा अर्या वैश्या भूमिस्पृशौ विशः
Livelihood ; profession. b	^m ^f ^f ^f ^{2 n} ⁿ	आजीवो जीविका वार्त्ता वृत्तिर्वर्त्तन जीवने
Various pro- fessions. d	^m ⁿ ^{n c}	2. (स्त्रियां) कृषिः पाशुपाल्यं वाणिज्यं (चेति वृत्तयः)
Service.	^f ^{3 f}	सेवा श्ववृत्तिर्
Agricul- ture.	^{n i} ^f	अरुतं कृषिर्
Gleaning.	^{n g} ^{4 n}	उच्छ्रियलं (तृ) तम्
Alms solici- ted ; or un- solicited. h	ⁿ ⁿ	3. (द्वे याचितायाचितयोर्यथासंख्यं) दत्ता ऽदत्ते
Traffic ; commerce.	ⁿ ^m	सत्यावृतं वणिग्भायः
Debt.	ⁿ ⁿ	(स्याद्) ऋणं पर्युदंचनम्

1—य. 2व—. 3—त्ति. 4दत्त.

^a Of the class of merchants and husbandmen. ^b भूमिस्पृक् (—य).
^c Sing. विट (—य). ^d Severally stated : viz. husbandry, pasture and
 merchandize. ^e And fem. वणिज्या. ^f Some read प्रवृत्तं. ^g Also उच्छ्रि-
 यलं. Likewise उच्छ्रः or उच्छ्र gathering of grains ; and श्रियं gleaning
 ears of corn. ^h Severally stated, in their order.

4. उद्धारे^m

उद्यप्रयोग^m (सु.) कुसीदं^{na} दृष्टिजीविका^f
(याचनप्राप्तं) याचितकंⁿ

(नियमाद) आपमित्यकम्ⁿ

Profession
of usury.

A thing bor-
rowed for
use. b

Obtained by
barter.

5. उत्तमर्णा ऽधमर्णौ^m (द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात्)^m

Creditor
and deb-
tor. c

कुसीदिको^m. बाहुषिको^m. बृद्धप्राजोव^m (सु) बाहुषिः^m

A usurer.

6. क्षेत्राजीवः कर्षक^m (सु) कृषिक^m (सु) कृषीवलः^m

A husband-
man.

(क्षेत्रं) त्रैहेयशालेयं^{m f n} (ब्रोहिशाल्युद्भवोचितम्)^{m f n}

(Field) fit
for corn and
rice. e

7. यव्यं^{m f n} यवक्यं^{m f n} यष्टिक्यं^{m f n} (यवादिभवनं हि यत्)

—producing
barley, &c. f

तिलं^{m f n} तैलीनं^{m f n} (वन्माषोमाणुभंगादि. तूपता)

—producing
sesamum,
&c. g

8. मौद्गोनं^{m f n} कौद्रवीणा^{l m f n}. (दिशेषधान्योद्भवोचितम्)

—fit for
other grain ;
as pulse, &c. h

बीजाकृतं^{m f n} (ब) मृक्षष्टं^{l m f n}

(Land)
ploughed af-
ter sowing.

1८—.

* And कुसीदं or कुवीदं. ^b Commodatum. ^c Severally mentioned. These and the following to v. 10. admit the three genders. ^d Or क्षात्रकः. ^e Severally. ^f Respectively for barley, forced rice, and quick-growing rice. ^g So यव्यं, यवकीयं, producing black kidney beans (Phaseolus radiatus). उव्यं, औवोनं, growing linseed. यष्यं, यषवीनं, bearing panic. भव्यं, भावीनं, yielding hemp. ^h Severally ; fit for kidney beans (Phaseolus max and mungo), or for Paspalum (P. frumentaceum). So कौद्रवीनं fit for Dolichos biflorus. यषवीनं fit for chich peas, &c.

Land any
how plough-
ed or tilled.

m f n a m f n m f n

सौत्यं दृष्टं (च) इत्य (वत्)

Thrice
ploughed.

m f n m f n m f n m f n

9. त्रिगुणाकृतं द्वितीयाकृतं त्रिचल्यं त्रिसोत्थ (मपि तच्छिन्)

m f n b

m f n c

Twice
ploughed.

द्विगुणाकृते (त सर्वं पूर्वं) सप्ताकृत (मपोह)

Sown with
certain mea-
sures of
seed. d

m f n 1 m f n

10. (द्रोणाढकादिवापादौ) द्रौणिकाढकिका (दयः)

m f n

(खारौंवापस्तु) खारीक

e

(उत्तमर्णादयस्त्रिषु)

m n m n

A field.
A multitude
of fields.

11. (पुन्यपुंसकयोर्) वप्रः केदारः क्षेत्रम्

(अस्य त)

कैदारकं (स्यात्) कैदायं क्षेत्रं कैदारिकं (गणे)

m n m

Clods of
earth. g

12. खोटानि लेटवः (पुंसि)

m h

m i

A harrow.

कोटिशो खोटभेदनः

n j n n k

A goad.

प्राजनं तोदनं तोतं

n

2 n

A spade or
hoe.

खनितम्वदारणम्

1 आ— 2 अ—

* Or शौत्यं. ^b So द्वितीयाकृतं, द्विचल्यं, द्विसोत्थं. ^c Also सप्ताकृतं. ^d Or capable of containing so much. Thus द्रौणिकः, (fem. द्रौणा and द्रौणिकी); holding one *Drōṇa*. आढकिकः, आढकीनः, (fem. आढको, आढकीना), holding one *Āḍh'aca*. So प्रास्थिकः, holding one *Prost'ha* and कौटवकः, holding one *Cudava*. But खारीकः, holding one *C'hārī*. ^e The foregoing from v. 5. admit the three genders. ^f Also कैदारं. ^g Sing खोटं and लेटुः. ^h Or कोटीशः. ⁱ Likewise खोटनः and लेटनः. ^j And प्रययणं. ^k Or तोतं.

13. दातं खचितम्

A sickle.

आबंधो योतं योक्तम्

The tie of the yoke. a

(अथो) फलं

The body of the plough. b

निरीषं वृटकं

फालः दृषिको

The plough-share. c

लाङ्गलं हलम्

A plough.

14. गोदरायं (च) सीरो

(ऽथ) यस्या (स्त्री) युगकीलकः

The pin of the yoke.

ईषा लाङ्गलदण्डः (स्यात्)

The pole or shaft of the plough.

सीता लाङ्गपद्धतिः

A furrow.

15. (पुंसि) मेधिः (खले) दारु न्यस्तं यत्पशुबंधने

Post of the threshing floor. k

आशु व्रीहिः पाटलः (स्यात्)

Rice ripening in the rains.

सितम्बुक यवौ (समौ)

Barley.

16. तोक्म (स्तु, तत्र हरिते)

Green or unripe barley.

^a With which the ox is yoked to the plough : or with which the yoke is fastened to the plough. ^b The wood, exclusive of the pole and share. ^c Some read हलं, and make it explanatory. ^d Or निरीषं. ^e Some make the preceding terms synonymous with these. ^f Or दृषिकः. Also fem. दृषिका. ^g And masc. हलः. ^h Or योतः. ⁱ Likewise ईषा. ^j And सीता. ^k Round which cattle turn to tread out the grain. ^l Some unite the terms, आशुव्रीहिः. ^m Also पाटलिः. ⁿ And सितम्बुकः.

Peas. a	^m कलाय (स्तु.) ^{m b} सतीनकः
	^m हरेणु ^m खण्डिकौ (वाखिन्)
Sort of grain. c	^m कोरदूष (स्तु.) ^{m d} कोद्रवः
Lentil. e	17. ^m मङ्गल्यको ^{m f} मसूरो
Sort of kidney bean. g	^{m h} (ऽय) मयुष्ठक ^{m i} मपष्ठकौ
	^m वनसुन्न
Mustard seed. j	^{m k} सर्षपे (त द्वौ) ^{m l} तन्तुभ ^{m m} कदम्बकौ
The white sort. n	18. ^m सिद्धार्थ (स्त्रेषु घवलो)
Wheat.	^m गोधूमः ^{m o} सुमनः (समौ)
Half ripe barley. p	^m (स्याद्) यावक (स्तु.) ^{l m q} कलायस्य
Chick pea. r	^m चणको ^{m s} हरिमंथकः

1—घ.

- * Some writers distinguish the three first terms as names of three kinds of pulse. ^b Or सतीनः. Also सतीनकः or सतीनकः and सातीनकः.
^c Paspalum frumentaceum, Koen. or P. Kora, Willd. ^d And कुद्रवः.
^e Ervum lens or Cicer lens. ^f Or मसूरः. Also fem. मसूरा, मसुरा.
^g Phaseolus lobatus. ^h And सुकुष्ठकः or सुद्रुष्ठकः. Also मकुष्ठकः. ⁱ And मयुष्ठकः or मपष्ठकः. Likewise मयुष्ठकः. ^j Sinapis dichotoma, Roxb.
^k Or सरिषपः. ^l And तन्तुभः. ^m Also कटुखेहः. ⁿ Sinapis glauca, Roxb.
^o Also सुमनाः (—नसः) ^p Interpretations differ greatly : some make this awnless barley ; others forced rice (Bo'r) ; others again, different species of Phaseolus, (Rājama'sha), or of Dolichos (Culat's'ha). ^q Or कुलायसः. ^r Cicer arietinum. Some erroneously make these synonymous with the preceding ; others, with Chínaca, Panicum Pilosum, Roxb.
^s And हरिमंथकः.

An awn.	23. ^{m n} शूको (ऽस्त्री हृत्वा तीक्ष्णाग्रे)
A legume or pod.	^f यमी ^{f a} सिन्धा ^b (विष्त्तरे)
Stored, as grain. c	^{m f n l m f n d} अद्भुमावसितं (धान्यं)
Threshed out and win- nowed.	^{m f n} पूतं (तु) ^{m f n} वज्रलीकृतम्
Grain in pods. e	24. (माषादयः) ⁿ यमीधान्ये
Bearded. corn. f	ⁿ शूकधान्य (यवादयः)
Rice. g	^{2 m} शालयः (कलमाद्या च षष्ठिकाद्या च ^h पुंस्यमी)
Wild grains. i	25. ^m हृत्वाधान्यानि ⁿ नीवाराः
Coix. j	^{f k} (स्त्री) गवेडुर्गवेधुका ^{3 f}
A pestle for cleaning rice.	^{m n} अयोग्रं ^{m n l} सुसले (ऽस्त्री स्याद्)
A mortar.	^{4 n} उदूखलमुलूखलम्

1—आ. 2 शालि. 3 ग— 4 उ—

^a Also शिंवा and शिंविः. ^b The following admit the three genders.
^c After cleaning it ; some say, before. ^d Also अवसितं. ^e As peas
and other pulse. ^f As barley, wheat, &c. ^g Of two classes : white
rice, &c. growing in deep water ; or red rice, &c. requiring only a
moist soil. ^h The above-mentioned names of species of corn and
pulse are masculine. ⁱ Growing with little or with no culture : viz.
नीवाराः, wild rice. Besides other kinds ; as श्यावाकः Panicum fru-
mentaceum, Roxb. ^j Coix barbata, Roxb. ^k And गवेधुः or गवेडुका.
^l Likewise सुसलः.

26. ^{n m n a} प्रष्कोटनं शूर्पं (मस्त्री) ^{f b m} चालनी तितलः (पुमान्) ^{m c m} स्थूत प्रसेवौ ^{m m c} काण्डाल पिटी ^{m m} कठ किलिञ्चकौ ^{m n} कठ किलिञ्चकौ
27. (समानौ) ^{1 f n m n} रसवत्या नृ पाकस्थान महानसे ^{m g} पौरोगव (सदध्यक्षः) ^{m m h} सूपकारा (स्तु) वसुवाः
28. ^{m m m m m} आरातिका आंधसिकाः स्रदा औदनिका गुणाः ^{m m m i j} आपूपिकः कांदविको भक्ष्यकारः (इमे त्रिषु) ^{n k n l 2 f f m 3 f n} अश्वन्तमुद्धानमधिश्रयणी चुष्टिरन्तिका ^{f 4 f 5 f} अङ्गारधानिकाः अङ्गारशकव्य (पि) हसन्त्य (पि)
- A winnowing basket.
A sieve or cribble.
A sack.
A granary.
A mat. f
A kitchen.
Overseer of the kitchen.
Cooks.
A baker.
A furnace or fire-place.
A portable furnace.

1—तो. 2—अ. 3—अ. 4—टी. 5—नी.

^a Or शूर्पं. ^b Also neut. चालनं. ^c Likewise स्थूतः and स्थूनः or स्थोनः. ^d Constructed of bamboos : some say, a basket to hold grain. ^e Also पिटकः or पेटकः. ^f Or else a screen made of grass; or a twist of straw. ^g This and the following admit the variation of gender. ^h Some restrict these two first terms to mean one who prepares sauces, &c. ⁱ Or भक्ष्यकारः. ^j The preceding are used adjectively. ^k And अश्वन्तं. ^l उद्धानं and उद्धानं or उद्धारं. ^m Also चुष्टी. ⁿ अन्तिका or अन्दिताः.

1f
30. इसन्य (प्य)

A fire
brand. a

(इय न स्त्री स्याद्) अङ्गारो ऽलातमुल्मुकम्

A frying
pan.

(स्त्रीवे) ऽम्बरौषं आङ्गो (ना)

An iron
plate or
pan. c

कन्दु (र्वा) खेदनी (स्त्रियाम्)

A jar.

31. अलिङ्गः (स्यान्) मणिकं

A pitcher.

कर्कष्यालुर्गलन्तिका

A pot.

पिठरः स्यात्पुष्पा कुण्डं

A waterpot.

कलश (सु. त्रिषु द्वयोः)

32. घटः कुट निपाव्

A lid.

(अस्त्री) सरावो बर्द्धमानकः

A seether
or boiler.

हृजौषं पिष्टपचनं

A goblet. m

कंसो (ऽस्त्री) पानमाजनम्

1—नी.

2—री.

3—ग—.

4 निप.

*Whether burning or extinguished ; but some interpret the first term, charcoal ; and the two last, half burnt wood. ^b And अम्बरौषं.

^c Some make this and the preceding synonymous. ^d Or अलङ्गः.

^e आलः and अलुः or आलः. ^f Also fem. पिठरी. ^g स्यासी and neut. स्यासं.

^h हृजा or—हृजा. ⁱ Or fem. कुण्डली. ^j Or कलसः. Fem कलसिः,—वी,—

विः,—वी. Neut. कलसं—वं. ^k And सरावः. ^l Also हृजौषं. ^m A

metallic vessel to drink in. ⁿ Or कंसः. Also कांसं.

33. कुट्टः^f (कृत्तेः खेहपात्रं^m)
 (सैवाल्पा) कुतुपः^m (पुमान्)
 (सर्वम्) आवपनं भाण्डं पात्राऽमले^{na n m n n} (च) भाजनम्ⁿ Any vessel.
34. दर्विः^f कन्विः^{fb} खजाका^{fc} (च स्यात्)
 तर्हूद्दीरहस्तकः^{mf 1 m}
 (अस्त्री) शकं हरितकं शिगुरं^{n n 2 m d}
 (अस्य तु नाडिका)^m Its stalk.
35. कण्डू^m (ख) कलख^m (ख)
 वेसवार उपस्कारः^{mo m}
 तिन्तिडीक (ख) चुक्र (ख) टक्षान्म^{n m n}
 (अथ) वेसुजम्ⁿ Pepper.
36. मरीचं^{nf} कोलकंⁿ कृष्णमूषणं^{n ng} घर्म्मपत्तनम्ⁿ
 जीरके^m जरणे^m जाजी कणाः^f
 (कृष्णे तु जीरके)ⁿ Calo'nji. h
37. सुषवी^{fi} कारवी^f पृथ्वी^f पृथुः^{3 f} कालेपकुक्षिका^{4 f}
 चार्दकंⁿ मृद्वेरं^m (स्याद्)
 (अथ) खत्वा वितुलकम्^{f m} Coriander.

¹दा—.²—पु.³काला.⁴उ—.^a Some include this in the interpretation. ^b Also दर्वी and कन्वी.^c Likewise masc. खजः. ^d Or सिपुः. ^e Also वेसवारः or वेसवारः.^f Or जरिचं. ^g जपणं and जपणं. ^h Nigella Indica, Roxb. ⁱ सुषवी and सुषवी.

38. कुस्तुम्ब^{na} (च) धन्याक^{nb}म्
 Dry ginger (अथ) शुण्ठी मद्यौषधम्^{fc nd}
 (स्त्रीनपुंसकयोर्) विश्वं नागरं विश्वभेषजम्^{fnc n f n}
 39. चारनालकⁿ सौवीरⁿ कुस्त्राधा^{1nf} अभिषुतानि²ⁿ (च)
 अवन्तिसोमⁿ धन्यान्धⁿ कुंजलानि³ⁿ (च) काश्मिके^{ng}
 40. सृष्टवेधिⁿ जतुकं^{nh} वाक्षिकं^{mn} हिङ्गुⁿⁱ रामठम्ⁿ
 तत्पत्नी^{fj} कारवी^f पृथ्वी^f वायिका^{fk} कवरौ^{fl} पृथुः^f
 41. निशाङ्गा^{fm} काश्मनी^f पीता^f हरिद्रा^f वरवर्णिनी^f
 सामुद्रंⁿ (यत्तु) लवणमक्षौवंⁿ वसिरⁿⁿ (च) तत्^{no}
 42. सैन्धवा^{mn} (ऽस्त्री) शितशिवं^{np} माणिमन्ध^{nq} (च) सिंधुजेⁿ

1—च.

2—न.

3—च.

^a Likewise तुम्ब, and fem. कुस्तुम्बरी and तुम्बरी. ^b Also धान्यकं. धनिकं, धनीयकं, धनेयकं, धान्यं and fem. धन्या. ^c Or शुण्ठिः. ^d Also fem. मद्यौषधी. ^e Fem. विन्दा. ^f Or कुस्त्रासः, कुस्त्राधः and कुस्त्राधाभिषुतं. ^g Also काश्मिकं or कांजीकं and fem, कांजिका. ^h Or वाक्षिकं. ⁱ And रमठं. ^j That is हिङ्गुपत्नी. But some read त्वक्पत्नी. ^k Or वायिका. ^l Also कवरौ. ^m And निशा or other terms signifying night. ⁿ अक्षौवं or अक्षिवं. ^o Also वसिरं. ^p And शितशिवं शीतशिवं or शीतसिवं and शितशिवं. ^q Also माणिमन्धं.

^{n b} रौमकं वसुकं	Another sort. a
["] पात्रं ["] विड (श्च) ["] कृतके (द्वयम्)	Factitious salt, c
43. ["] सौवर्चले ["] श्वरचके	<i>Sôchal</i> salt: white.
["] तिलकं (तत्र मेचके)	The same: black. d
^f मत्स्यप्रण्डी ["] फाणितं (खण्डविकारौ)	Raw sugar. e
^f शर्करा ^f सिता	Refined sugar. g
44. ^h कूर्चिका ^f क्षीरविहतिः (स्याद्)	Inspissated milk.
^f रसाणा (तु) मार्जिता	Curds with sugar and spices.
["] (स्यात्) तेमनं (तु) निष्ठानं	Sauce or condiment.
ⁱ (त्रिलिङ्गा वासितावधेः)	
45. ^{m f n} शूलाकृतं ^{m f n} भटितं (^{1 m f n} स्याच्) ^{f n} कूल्यं	Roasted on a spit.
^{f n} जल्यं (तु) ^{m f n} पैठरम्	Boiled in a caldron.

¹ मूल्य.

^a The same with *Sa'mbhar* salt, denominated *Raumaca*, as some say, from a mountain of salt called *Ruma'*; or, as others affirm, from a river or lake of the same name. ^b Also रौम'. ^c Obtained by boiling clay found on the sea shore; or other earth impregnated with salt. Some remark, that the two first terms are names of different kinds of salt which are equally factitious. ^d This appears to be the same with black salt or *Vit' alavana*: a factitious salt containing sulphur. ^e The first term signifies granulated sugar; and the second inspissated juice of sugarcane. ^f Some, making this one of the exhibited terms, state three synonyma of syrup. ^g Clayed: others say, candied. ^h And कूर्चिका. ⁱ The following to v. 46 admit the three genders.

Dressed-	^{m f n} 1 ^{m f n} प्रणीतमुपसंपन्नं
Seasoned.	^{m f n} ^{m f n} प्रयस्तं (स्यात्) ससंस्नातम्
Sauce mixed with rice-gruel. a	^{m f n} ^{m f n b} 46. (स्यात्) पिच्छिलं (तु) विजिलं
Strained.	^{m f n} ^{m f n} संस्पृष्टं शोधितं (सने)
Bland, soft.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} चिक्कयं मन्दयं स्निग्धं
Scented.	^{m f n} ^{m f n c} (तुल्ये) भावित वासिते
Food half dressed. d	ⁿ ^m ^{2 m e} 47. आपकः पौलिश्रभूषो.
Fried grain.	^{m pl. f} ^{n g} लाजाः (पुंभून्नि चा) ऽक्षतम्
Rice, &c. flattened.	^m ^{m h} दृयुकः (स्याच्) चिपिटको.
Fried barley or rice.	^{f pl.} धाना (दृष्टयवे स्त्रियाम्)
Cake.	^m ^m ^m 48. पूषोऽपूपः पिष्टकः (स्यात्)
—mixed with curds.	^{m i} ^{3 m pl.} करंभो दधिसक्तवः

१—.

२—.

३—.

a Or else any sauce, or condiment, with gravy ; otherwise explained moist split pulse. b Also विजिनं and विजिनं or विजयिनं. c The foregoing are used adjectively. d To be eaten from the hand ; some say bread ; others, green barley fried. e Also चक्षुषः and चक्षुषः. f Or fem. लाजा. g Or, as some read, masc. pl. चक्षुषः. This is explained by others, whole rice. h And चिपिटः or चिपुटः. Likewise चिपिटः, &c. i Also करंभ.

- ^{f a} भिक्षा (^{n n b}क्षी)भक्तमन्त्रोऽन्मोदनेऽक्षीस)दीदिवि: ^{n l m n} Boiled rice. ^m
- ^{f c} 49. भिक्षटा दग्धिका ^f The same scorched.
- ^{m n} (सवरसाग्रे) मण्ड (मृक्षियाम्) ^{m 2 m m d} Scum.
- ^m मासराचाम ^{2 m} विस्त्रावा (^{m d}मण्डे भक्तसमुद्रवे) ^f Scum of boiled rice. ^{3 f f f f}
- ^f 50. दवायूष्यिका आया विलेपी तरखा (च सा) ^{m f n} Rice gruel.
- ^{m f n} गव्यं (त्रिषु गवां सर्वं) ^{4 f n 5 m n} Belonging to a cow.
- ^{m n} गोविद्धोमय (मृक्षियाम्) ^{n n 6 n} Cowdung.
- ⁿ 51. (सख्युष्क) करीषो (क्षी) ^{n n 6 n} Dry cowdung.
- ⁿ दुग्धं क्षीरं पयः (समम्) ^{n f} Milk.
- ⁿ यवस्य (मृज्यदध्यादि) ^{n f} Prepared from milk. ⁿ
- ⁿ त्वस्यं (दधि घनेतरत्) ^{7 n 8 f 9 f} Thin or diluted curds.
- ⁿ 52. दूतमाज्यं हविः सर्पिर् ⁿ Clarified butter.
- ⁿ नवनीतं नवोद्धृतम् ⁿ Fresh butter.

1 क्षी—.

2 क्षा—.

3 क्ष—.

4 क्ष—.

5 गो—.

6—क्ष.

7 क्षा—.

8—क्ष.

9—क्ष.

* One writes भिक्षा. ^b चन्मः (क्ष). ^c And भिक्षिटा or भिक्षिटा, भिक्षिटा, भिक्षिका. ^d Likewise विस्त्रावः. ^e Butter, curds, &c. ^f Also दूधं and दूध. Some read दूध, and interpret it floating curds.

D d

Butter of
yesterday's
milk. a
Butter-
milk.

—with pro-
portions of
water.

Whey of
curds.

Milk of a
cow which
lately calv-
ed. f

Hunger.

A mouthful.

Drinking
together.

Eating to-
gether.

Thirst.

Food.

- (तत्तु) दैयंयवीनं (यत् क्षोभोदोदोद्वं हतम्)
 53. दण्डाहतं काशये मुरिष्ट (मयि) गोरसः
 तक्रं (हु) दग्धिगुधितं (पादाभ्युद्धाभुनिर्जलम्)
 54. (मण्डं दधिभवं) मस्तु
 पीयूषे (ऽभिनवं पयः)
 अयनाया बुभुक्षा क्षुद्
 ग्रास (स्तु.) कवला (ऽयकः)
 55. सपीतिः (क्षी) तुल्यपानं
 सग्धिः (क्षी) सहभोजनम्
 उदग्धा (तु) पिपासा तट् तर्षे
 अग्धि (स्तु.) भोजनम्
 56. जेमनं लेप आहारो निषसे न्याद (इत्यपि)

1 क—.

2 क—द.

3—घ.

4—घ.

5—घ.

* Some explain it butter from new milk. ^b Or काशये. ^c With a fourth part of water. ^d With an equal part of water. ^e Without water. ^f Within the first seven days. ^g Also पेयः—नं and पीयूषं. Some make the last signify milk after the seventh day from the cow's calving. ^h क्षुद् (—घ्). Also क्षुदा. ⁱ Or तट्पा. Also तट्पा. Or जेमनं. ^k Likewise निषसे.

ⁿ ⁿ ^f
सौहित्यं तर्पणं तृप्तिः

Satiety.

^f ^b ⁿ
फोलाभुक्तसमुज्झितम्

Oats, leav-
ings. a

ⁱ ⁱ ⁱ ^{1 i} ^{2 i} ⁱ
57. कामं प्रकामं पर्याप्तं निकामेष्टं यथेष्टितम्

Voluntarily.

^m ^m ^m ^{mc} ^{3 m d} ^m
गोपे गोपाल गोसंख गोधुगाभीर वल्लभाः

Herdsman.

^{ne}
58. (गोमहिष्यादिकं) पादबन्धनं

Stock of
cattle.

^m
(हौ) गवौध्वरे

Owner of
kine.

^{4 m} ^{5 m}
गोमान् गोमी

ⁿ ^{n f} ^m
गोकुल (न्तु) गोधनं (स्याद्) गवां व्रजः

A herd.

^{6 m f n g}
59. (त्रिष्या) शितंगवीनं (तन्नामो यत्नाशिताः पुरा)

Formerly
grazed by
cattle.

^m ^{m h} ^m ^m ^m
उक्षाभद्रो वलीवर्दः अषभो वृषभो वृषः

A bull or
ox.

^{7 m i} ^m ^{8 m}
60. अनङ्गान् सौरभेयो गौर

ⁿ
(उक्षासंहतिर्) आशकम्

A herd of
oxen.

^f ^f
गव्या गोत्रा (गवां)

A herd of
kine.

ⁿ ⁿ
(वत्सधेन्वोर्) वात्सक धैमुके

—of calves,
and milch-
cows. i

1—व. 2 वृह. 3 आ—. 4—तु. 5—न.
6 आ—. 7—वृह. 8 गो.

^a Left at the meal; or, otherwise interpreted, dropped from the mouth. ^b And फेडिः. Also masc. फेडक. ^c गोधुक् (ह). Also गोडुहः. ^d Or वलीवर्दः. ^e Or, according to a different reading, वादवः. ^f Some add वन, as a synonymous term. ^g आशितंगवीनः, ना, नः; or अशितंगवीनः, ना, नः. Also अशितंगवीनः, ना, नः, where cattle have dwelt. ^h And वरीवर्दः or वलीवर्दः. ⁱ Fem. अनङ्गाणी and अनङ्गणी. ^j Respectively.

A large bull
or ox.

61. (वृषो मृगान्) मृगोच्चः (स्याद्)

An old
bull.

वृषोच्च (सु.) जरङ्गः

A bullock.

(उत्पन्न उच्छा) जातोच्चः

A new-
born calf.

(सद्योजातसु) तर्पकः

A calf.

62. शङ्कत्करि (सु.) वत्सः (स्याद्)

A steer.

दस्य वत्सतरो (समौ)

One fit to
be set free.

पार्श्वः (षण्डतायेभ्यः)

A bull at
liberty.

षण्डो गोपति रिट्चरः

A bull's
shoulder.

63. (स्तम्भप्रदेशसु.) वहः

His dew-
lap.

सास्त्रा (तु) गजकम्बजः

An ox, with
a rein
through his
nose.

(स्यान्) नक्षित (सु.) नक्षोतः

Young cat-
tle in train-
ing.

प्रष्ठवाङ् युगपार्श्वगः

Cattle yok-
ed, &c. g

64. (युगदीनाम् वाढारो) युग्य प्रासंय शाकटाः

Ploughman;
plough-cat-
tle, &c. h

(खनति तेन तद्दोढा ऽस्येदं) शालिक सैरिकौ

Cattle for
burden.

65. धुर्वहे धुर्व्य धौरेय धुरीणाः (स) धुरंधरः

1—ति.

2 इ—

3—ट.

* Fem. जरङ्गिणी. b Or शङ्कत्करिः. c And षण्डः or षण्डः. d Also
जरङ्गः. e प्रष्ठवाङ् (ह). f Or युगपार्श्वकः. g Respectively; one yoked,
or one in training with a frame on his neck, or one trained to draught.
h The third acceptance of both terms is 'of or belonging to a plough.'
i Or धुर्वधरः.

- (उत्तम) एकधुरीणैः कधुरादेः कधुरावहे
 66. (सुत) सर्वधुरीणः (स्याद्योवै) सर्वधुरावहः
 माहेयी सौरभेयी गोदृष्टा माता (च) शृङ्गिणी
 67. अर्जुन्यन्ना रोहिणी (स्याद्)
 (उत्तमा गोषु) नैचिकी
 68. (वर्णादिभेदात्) प्राः स्युः) श्वली धवला (इयः)
 द्विजयनी द्विर्षा (गौर्)
 एकाब्दा (त्वे) कशयनी
 69. चतुरब्दा चतुर्षीयणी
 (एवं) त्र्यब्दा त्रिजयणी
 वया बंध्या
 ऽवतोका (तु) खवत्तभा
 (ऽथ) सन्धिनी
 70. (आक्रांता वृषभेणा)
 (ऽथ) वेहन्नर्भोपवातिनी

Cattle for special burden.

—for any carriage.

A cow.

An excellent one.

Cows brindle, white, &c.

A heifer two years old.

—one year old.

—four years old.

—three years old.

A barren cow.

A cow miscarrying by accident.

One which has gone to the bull. d

Miscarrying from going unseasonably.

१ ए—र.

२ ए—.

३ उच्चा.

४—नी.

५ क—.

६ ए—.

७—तु.

८ ग—.

* Also नीचिकी or नीचिका and निचिकी. ^b Likewise श्वली and धवली. Also त्र्यब्दा, black. कपिका, tawny. Or distinguished by other circumstances, as खवत्त and बावनी, short; खवत्तर्षी, with long ears; वक्रशृङ्गी, with crooked horns, &c. ^c And अवतोका. ^d Some interpret it, a cow with calf.

Fit for the
bull.

कात्यापसर्वा (प्रजने)

A pregnant
heifer. a

प्रसौची वासगर्भिणी

A tractable
cow.

71. (खाद्) चचल्ली (ह) सुकरा

A cow bear-
ing many
calves.

वहस्रुतिः परेटुका

चिरस्रुता वक्कयणी

One, which
has lately
calved.

धेनुः (स्नान्) नवस्रुतिका

Easily milk-
ed.

72. सुव्रता सुखसन्दोद्या

with a large
udder.

पीनोद्गी पीवरसनी

Yielding a
drona of
milk.

द्रोणक्षीरा द्रोणदुषा

Standing at
the dairy. d

धेनुजा (बन्धके क्षिता)

Calving
every year.

73. समांसमीना (सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते)

An udder

उध (स्तु. क्षीवम्) आपीनं

A pillar. f

(समी) शिबक क्षीवक्षी

A rope or
cord. g

74. (नपुंसि) दाम संदानं

A string or
tie. i

पशुरन्नु (स्तु.) दामनी

1—स—.

2—स—.

3—न—.

^a Or a cow with calf for the first time. ^b Likewise वक्कयणी, and वक्कयिणी, or चचल्ली. Also वक्कयणी, &c. ^c सुखसंदोद्या. ^d Some interpret this a cow pledged. ^e Also उधः and क्षीवः. ^f For cows to rub themselves upon; or, otherwise interpreted, for tying cows or calves. ^g To which cows are tied; or a string to bind a cow's hind-legs when milked. ^h Fem. दावा (बन्) or दावा (वा). ⁱ For binding the legs of cattle, or for tying the cattle themselves. ^j Likewise दावनी and बंधनी.

- वैशाख मन्व मन्वान मन्वानो मन्वदण्डके
 75. कुठरो दण्डविष्केभे
 मन्वनी गर्गरी (समे)
 उष्ट्रे क्रमेणक मय महाकाः
 करभः शिशुः
 76. (करभाः स्युः) म्बलका (दारवैः पादबंधनैः)
 चजा कागी
 सुभः च्छाग वल्ल च्छगलका चजे
 77. मेद्रेः रभो रणेर्गायुमेध वृणाय एडकाः
 (उष्ट्रोश्चाजवन्दे स्वाद्) औष्ट्रकैः रभकाजकम्
 78. चक्रीवन्त (स्तु) बालेया रासभा गर्हभाः खराः
 वैदेहकः सार्धवाहे नैगमे वाणिजो वाणिक्
 79. पुस्त्राजीवो (च्यो) पणिकः क्रयविक्रयिक (च सः)

A churning-stick.

A post, round which its string winds, b

A churn.

A camel.

A young one, d.

Young camels clogged, e

A she-goat.

A he-goat.

A ram.

Herd of camels ; flock of sheep and goats, k

Asses, l

A trader.

- 1—कः. 2—उ— 3—उ— 4—ख— 5—णि.
 6—चो— 7—चा— 8—वृ— 9—ज— 10—चा—

^a चन्वा (—जु): ^b Or else the lid of the churn, contrived to support the stick. ^c Also कुठरः. ^d Or any young animal. ^e With wooden rings on their feet. ^f Also तभः and सभः or युभः. ^g छागः or चम. ^h चमल and छागलः. ⁱ Or मेदः. ^j Masc. एडकः. Fem. एडकाः. ^k Respectively. ^l Sing. चक्रीवान्, वाहे वः, &c. ^m Also रासभः. ⁿ Or वैदेहः. ^o And वणिजः or वाणिजिकः. Also वाणिजः.

A vender.	^{l m} विक्रेता (स्याद्) ^m विक्रयिकः
A buyer.	^m ^m क्रायक क्रायकौ (सभै)
Traffic.	^{n a} 80. वाणिज्यं (तु) ^f वाणिज्या (स्यान्)
Price.	ⁿ ^m ^{2 m} मूल्यं वक्रो! (प्य) वक्रयः
Capital ; principal.	^{f b} ^{m n} ⁿ नीवी परिपणं मूलधनं
Gain, profit.	^m ^m लाभो! (ऽधिकं) फलम्
Barter.	^{n c} ^{m d} ^m ^{m e} 81. परिदानं परीवर्त्तो नैमेय निमवा (वपि)
A deposit.	^m ^{3 m} (पुमान्) उपनिधि न्यासः
The return of it.	^{n f} प्रतिदानं (तदर्थं चम्)
Exposed for sale.	^{m f n} 82. (क्रये प्रसारितं) क्रयं
Purchas- able.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^g क्रयं क्रेतव्य (मात्रके)
Vendible.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^g विक्रेयं पणितव्यं (च) पण्य (क्रय्यादयस्त्रिषु)
Ratification of a bargain.	^{m h} ^m ^f 83. (स्त्रीवे) सत्थापनं सत्थंकारः सत्थाहतिः (स्त्रिवाम)

1—ह.

2 च—.

3 न्या—.

^a Or वाणिज्यं. ^b And नीविः. ^c Some read प्रतिदानं. ^d And परिवर्त्तोः. ^e Likewise नैमेयः, निमवः and निनिमवः. ^f Some read परिदानं. ^g The foregoing admit the three genders. ^h Also fem. सत्थापना.

^m ^m विपणो विक्रवः	Contract of sale.
(संख्याः संख्ये द्वादश त्रिषु ^a ^b	Numerals.
84. विंशत्याद्याः सहैकत्वे सर्वाः संख्येयसंख्ययोः ^c संख्यार्थे द्विवृत्तत्वे स्तः तासु चानवन्तेः स्त्रियः ^d	
85. पञ्चैः शतसहस्रादिक्रमाद्दशगुणोत्तरम्) ⁿ ^c ⁿ ⁿ ¹ ⁿ चौतवं द्रुवयं पाञ्च (मिति) माना (धकं त्रयम्)	Measure.
86. (मानं) तुला ऽङ्गुलिप्रस्थैर् ^f ^f ^m	Of three sorts. ^f
(गुञ्जाः पञ्चा) द्वाभाषकः ² ^m ^h	A <i>Ma'sha</i> . ^g
(ते षोडश) ऽष्ट कर्षा (ऽस्त्री) ^m ^m ⁿ	Sixteen times as much.
पलं (कर्षचतुष्टयम्) ⁿ	Four times the last.
87. सुवर्णं विसौ (हेम्नो ऽन्ते) ^m ⁿ ^m ⁿ	A <i>karsha</i> of gold.
कुरुविश (सु तत्पले) ^m ⁿ	A <i>pala</i> of gold.

1—न.

2 चा—.

^a Numerals, from 1 to 18, agree in gender with the subject numbered. ^b Other numerals, (19) 20, &c. are singular; but may be dual or plural, if used distributively, Ex. विंशती, two scores. ^c The numerals, 20 to 90, are invariably feminine. ^d Numeration proceeds in decuple proportion. ^e Also चौवत्तं. ^f By weight, measure of length, and measure of capacity. ^g Equal to five rettis or seeds of the abrus precatorius. ^h Also जावः or जासः.

100 *Panas*.^f

तुला (स्त्रियां पञ्चशतं)

Twenty
times as
much.
Ten times
the last.

भारः (स्त्रादिंशतितुला)

88. आचितं (दशभाराः स्त्रुः)

A cartload,

(याकटो भार) आचितः

A *karsha* of
silver. b

कार्षापणः कार्षिकः (स्यात्)

A *pana* of
copper. d

(कार्षिके ताञ्जिके) पणः

Various
measures of
capacity. e

89. (अस्त्रियाम्) चाढक द्रोणौ खारौ वाहो निजुञ्चकः

कुडवः प्रस्थ (इत्याद्याः परिमाणार्थकाः षडक्ष)

A quarter.

90. पाद (शुरीयो मागः स्याद्)

A part,
share, or
portion.
Substance,
thing or
wealth.

अंश भागौ (तु) षण्टकः

द्रव्यं वित्तं स्वापतेयं रिक्थञ्च कथं धनं वसु

Wrought
and un-
wrought
gold, &c. k

91. हिरण्यं द्रविणं द्युन्न मर्त्यं रै विभवा (अपि)

(स्यात्) कोश (च) हिरण्यं (च) हेमरूपे कृताकृते

1 क—.

2 क—.

^a Likewise भरः. ^b Same with पुराणः, equivalent to 16 *Panas* of cowries. ^c Some add कार्षापणकः. ^d Equivalent to 80 cowries. ^e Severally, viz. 4 *A'd'hacas* = 1 *Dróna*; and = 16 D. = 1 *C'hárt*. Also 20 D. = 1 *Kumbha*; and 10 C. = 1 *Váha*. Some state $\frac{C'h}{4} = 1$ *Máni*. $\frac{M}{4} = 1$ *Dróna*. $\frac{D}{4} = 1$ *A'd'haca*. $\frac{A}{4} = 1$ *Prast'ha*. $\frac{P}{4} = 1$ *Kudava*. $\frac{C}{4} = 1$ *Nicunchaca*. ^f Also fem. चाढकी and चाडिका. ^g Likewise खारिः and masc. खारः. ^h And कुडवः or कुटपः. ⁱ Or चण्डः. ^j Masc. nom. राः (रै). ^k Some disjoin the terms; कोष, wrought gold; हिरण्यं, unwrought silver. ^l And कोवः or कोषं.

92. (ताभ्यां वदन्त्यन्त) कुप्यं^{na} Base metals.
- रूप्यं^{na} (तद् वमाहतम्) Bullion.
- नादत्तं मरकतमश्मगर्भं हरिन्मणिः^{na 1 na m} An emerald.
93. शोणरत्नं लोहितकः पद्मरागे^{na} A ruby.
- (ऽथ) मौक्तिकम्^{na} A pearl.
- सुक्ता^f
- (ऽथ) विद्रुमः (पुंलि) प्रवालं (पुंनपुंसकम्)^{m na} Coral.
94. रत्नं मणिर्(ह. योश्मजातो सुक्तादिके. ऽपि च)^{na mfb} Any gem.
- स्वर्णं सुवर्णं कनकं हिरण्यं हेम हाटकम्^{na na 2 na} Gold.
95. तपनीयं श्यातकुम्भं गाद्वेयं भस्म कर्बुरम्^{na na na na}
- चामीकरं जातरूपं महारजत कांचने^{na na na na}
96. रुक्मं कार्त्तस्वरं जाम्बूनदमृष्टापदो (ऽस्त्रियाम्)^{na na na 4 na}
- (अलंकार सुवर्णं यच्) कृत्नीकनक (मित्थिदः)^{5 m ng} Gold for ornaments.
97. दुर्वर्णं रजतं रूप्यं चर्चूरं श्वेत (मित्थपि)^{na na na na} Silver.

1 च—.

2—नृ.

3—नृ.

4 च—.

5 च—.

^a Or चङ्कयं. ^b Also fem. जषी. ^c Or श्यातकुम्भं. ^d Also भस्म.
^e And कर्बुरं. Likewise कर्बुरं. ^f Or रुक्मं. ^g Some divide the
 terms: श्वेती or श्वेति: (also neut. श्वेति) and कनकं. ^h Or चङ्कुरं.

- Brass. ^{f a} रीतिः (क्रियाम्) ^{m n b} चारकूटे (न क्रियाम्)
- Copper. ^m (अथ) ताम्रकम्
98. ^{n c} शुलं ⁿ चोच्छुषं ^{n d} इष्टं ⁿ वरिष्ठोदुम्बराणि ^{n e} (च)
- Iron. ^{m n f} लोहे (स्त्री) ⁿ यस्मिन् ⁿ तीक्ष्णं ⁿ पिष्टं ^{l n g} काशायसा ^{n h} ऽयसी
99. ^{m n} अश्मसारो
- Rust of iron. ^{m n} (ऽथ) मरुदूरं ^{n i} सिंशान (मृषि तन्मले)
- Any thing metallic. ^{m j} (सर्वं स्वात्मैजसं) लौहं
- Wrought iron; bar iron. ^f (विकारक. वसः) कुयी
- Glass. ^m 100. चारः ^m काचे
- Quicksilver. ^{m m m n} (ऽथ) चपले ^{m n k} रसः ^m सूत (च) पारदे
- Buffalo's horn. ⁿ गवतं (माहिषं शृङ्गम्)
- Talc. ⁿ चम्पकं ^{2 n} गिरिका ⁿ ऽमले
- Antimony. ⁿ 101. सोतोन्न ⁿ (न्तु) ^{n i} सौवीरं ⁿ कापोताञ्जनवासुने
- Blue vitriol. ^{n m} तुल्याञ्जनं ⁿ शिखिग्रीवं ⁿ वितुलक ⁿ मयूरके

1—स.

2 क.

^a Also रीती. And neut. रितं. ^b Likewise चारः. ^c Or शुलं.
^d And हिष्टं. ^e चदुम्बरं, चदुम्बरं or चोदुम्बरं. ^f And लोहं or लोहः.
^g Likewise अश्मसारं. ^h सर्वं (च). Also चावर्षं. ⁱ And शिंषाच, or सिंशानं,
 शिंषाचं. ^j And लोहं. ^k Also पारतः, or पारः. ^l And चपोताञ्जनं
^m Also दलं.

102. ^{f b} कर्परी ^f हार्दिका ["] (कायोद्ग) ["] तुल्यं ["] Collyrium. a
["] रसाञ्जनम् ["] Another sort. c
- ["] रसगर्भं ["] तार्क्ष्यैः ["]
- ^{I "} गंधाग्नि ^{m d} (तु) गन्धकः ["] Sulphur.
103. ^{m c} लौगंधिक (चु)
- ^f चक्षुष्य ^{2 f} कुसात्यौ ^{f g} (तु) कुलत्तिका ["] A blue stone used as a collyrium. f
- ["] रीतिपुष्पं ["] पुष्पकेतु ^{" h} पौष्पकं ^{" i} कुसुमाञ्जनम् ["] Calx of brass.
104. ["] पिच्छरं ["] पीतकं ^{" j} तालमाखं ["] (च) हरितालके ["] Yellow orpiment.
- ["] गैरेवमर्थ्यं ^{3 n} गिरिजमग्नि ^{4 n} (च) शिलाजत ["] Red chalk. k
105. ^m मोल ^{m l} गंधरस ^m प्राय ^{m m} पिच्छ ^{m n} गोप ["] रसाः (समाः) ["] Myrrh.

1—मू.

2—ली.

3—च—.

4—च—.

* Extracted from Amomum Zanthorhizon, Roxb. ^b Some grammarians include this in the synonyma of blue vitriol. Medical authors write it कर्परी or कर्पूरं, and make it a distinct sort of collyrium. ^c Some join this article with the preceding, omitting कर्परी from the synonyma: this agrees with the medical books. ^d And गन्धकः. ^e Or लौगंधिकः. ^f Some make these three terms synonymous with the following. ^g And चक्षुष्य. Likewise कुल. ^h And पुष्पकं. ⁱ Also पुष्पाञ्जनं. ^j चार्द or चर्द. Also गार्द. ^k According to a different explanation, bitumen. ^l Or रसगर्भः. ^m And मोलः. Also पिच्छगोपः. ⁿ Or चयः. Also गोपचयः.

Cuttle fish bone.	^{ma} ^{mb} ^{mc} हिण्डीरो ऽम्बिकफः फेनः
Minium, or red lead.	nd सिन्दूरं नागसंभवम्
Lead.	^{nc} 106. नाग सीसक बोनेट वम्राणि
Tin.	nd तप्तु पिञ्चटम्
Cotton.	^{nc} रंग बंगे (ऽय) पिचुखो
Safflower ; carthamus.	^{nc} (ऽय) कमलोत्तरम्
A woollen blanket.	^{nc} 107. (स्यात्) कुडुंभं बह्निशिखं मशारजन (मित्थपि) मेवकखल जर्णावुः
Hare's or rabbit's hair.	^{nc} शयोर्णं शयलोमनि
Honey.	^{nc} 108. मधु चौद्रं माचिका (दि)
Wax.	^{nc} मधुच्छिष्टं (त) सिक्वर्क
Red arsenic.	^{nc} मनःशिखा मनोरुप्ता मनोहा नागजिहिका
Nitre ; salt-petre.	^{nc} 109. नैपाखी कुनटीगोखा ववखारो ववायजः

1—म.

2—न.

3—व.

4—क.

* दिण्डीरोः or पिण्डीरोः. Also हिण्डीरो. ^b Or उच्छिष्टेनः. * Some read वधं. Also तप्तु. ^d Some include the two first terms with the preceding, as names of lead. * And पिचुखः. Also पिचुत्तुः or तप्तुपिचुः. ^f Likewise वनःशिखा. Also masc. वनःपिचुः. ^g And मनोरुप्ता. ^h Some read कुनटी or कुनटी. ⁱ Some make the last term the name of a different species ; and the two preceding terms, its explanation.

पाक्वो^m

(ज्य) सर्जिकाचारः^{na} कापोतः^m सुखवर्चकः^m Natron ; al-
kali.

110. सौवर्चलं^{nb} (स्याद्) रचकं^{nb}

त्वक्क्षीरा^f वंशरोचना^{fc} Manna of
bamboos.

शिशुजंⁿ श्वेतमरिचंⁿ

Seed of mor-
unga. d

मोरटंⁿ (मूलमैश्वर्यम्)

Root of
sugarcane.

111. ग्रन्थिकंⁿ पिप्पलीमूलंⁿ चटिकाशिर (इत्यपि)^{ne}

Root of long
pepper.

मोक्षोमी^f भृतकेयो^m (ना)

Root of
sweet flag.

पलाङ्गंⁿ रक्तचन्दनम्ⁿ

Red-wood.

112. त्रिकटुमूत्रपथं^{ng} व्योषंⁿ

Three
spices. f

त्रिफला^{fh} (तु) फलत्रिकम्ⁿ

Three my-
robalans.

1—स.

* Or सर्जिकाचारः. Also सर्जिका and चारः. ^b Some disjoin the two last terms, and make them names of Borax. ^c Or वंशरोचना. ^d Of Hyperanthera or Guilandina morunga. ^e And चटिकाशिरः (रु). Or masc. चटिकाशिरः (रु). Also चटका and शिरः. ^f Black pepper, dry ginger and long pepper. ^g Or मूत्रपथं. ^h And त्रिकटु or त्रिफला.

CHAPTER X.

Men of the fourth tribe.	^{m a} 1. ^m शूद्रा (चा) ^m ऽवरवर्णा (च) ^m वृषला (च) ^m जघन्यजाः
Men of mix- ed origin. b	(^m आचण्डालान्तु) ^m संकीर्णा (चम्बष्ठ करणादयः)
A scride. c	^m 2. (शूद्राविशो ^m सु) करणो
A physi- cian. d	^m ^m ऽम्बष्ठे (वैश्वादिजन्मनोः)
An <i>Ugra</i> . e	(^m शूद्रा क्षत्रिययोर्) ^m उग्रो
A bard. f	^m ^m मागधः (क्षत्रियाविशोः)
A <i>Ma'ishya</i> . g	^m 3. माहिष्यो (ऽर्धक्षत्रियवोः)
A <i>Kshattri</i> . h	^m ^{l m} क्षत्ता (र्धशूद्रवोः सुतः)
A chari- oteer. i	^m (ब्राह्मणा क्षत्रियात्) ^m सुतः
A trader. j	^m (तस्यां वैदेहको (विशः))

1—५.

- ^a Sing. शूद्रः, &c. ^b From the intermarriages of the other tribes.
^c Or man of a class which sprung from the 3d and 4th tribes.
^d Sprung from the 1st and 3rd tribes. ^e From the 2d and 4th.
^f From the 3d and 2d. ^g From the 2d and 3d classes. ^h From the
4th and 3d. ⁱ From the 2d and 1st. ^j From the 3d and 1st.

4. रथकार (सु माहिष्यात् करण्यं यस्य संभवः) ^m ^{m b} A car-maker.
- (स्याच्) चण्डाल (सु जनितो ब्राह्मण्यं वृषलेन यः) ^{m c} ^{1 m} A Chan-
da'la. a
5. कारुः शिल्पी ^{m f d} An artisan.
- (संघतैस्तेर्द्वयोः) श्रेणिः (सजातिभिः) ^{m e} ^{2 m f} A company of artists.
- कुलकः (स्यात्) कुलश्रेष्ठौ ^m ^m One eminent by birth.
- मालाकार (सु) मालिकः ^m ^m A florist.
6. कुम्भकारः कुलावः (स्यात्) ^m ^m A potter.
- पलगण्ड (सु) लेपकः ^{m g} ^{m h} A bricklayer or plasterer.
- तन्तुवायः कुविन्दः (स्यात्) ^m ^m A weaver.
- तन्तुवाय (स्तु.) सौचिकः ^m ^{3 m} A taylor.
7. रङ्गाचीव चित्रकारः ^m ^{3 m} A painter.
- शस्त्रमार्ज्जो सिंघावकः ^m ^m An armourer.
- पादूलचर्मकारः (स्याद्) ^{4 m i} ^{5 m j} A shoemaker.
- व्योकारो लोहकारकः ^m ^m An iron-smith. k.
8. नाडीन्धमः स्वर्णकारः कलादेः रुक्मकारके ^m ^m ^{m l} ^m A gold-smith.

1—नृ.

2—नृ.

3 वि—.

4—नृ.

5 च—.

^a Sprung from the 4th and 1st tribes. ^b Also चण्डालः. ^c Likewise fem. कारुः. ^d Also fem. श्रेणी. ^e Or कुलिकः. ^f Likewise कुलः and श्रेष्ठौ. ^g And तन्तुवायः or तन्तुवायः. Also तन्तुवायः. ^h Or कुविन्दः. ⁱ Or पादुलकः. ^j Also चर्मकारः. ^k Some separate the terms as severally signifying a founder and a smith. ^l Or कलादेः.

- A shell-cutter. (स्याच्) कांश्चिकः काश्चिकः^{1 m}
- A copper-smith. शौलिक स्थापकः^{m a 2 n}
- A carpenter. 9. तच्चा (तु) वर्धकिस्वष्टा रयकार (द्य) काष्ठतट्^{3 m 4 m 5 m}
- One working for the village. (ग्रामाधीने) ग्रामतटः^m
- One independent. कौटतटो (ऽनधीनकः)^m
- A barber. 10. क्षुरि सुखि दिवाकीर्त्ति नापिता ऽन्तावसायिनः^{6 m 7 m 8 m}
- A washer-man. निर्णेजकः (स्याद्) रजकः^{m b}
- A distiller. शौलिको मण्डहारकः^m
- A goatherd. 11. जावाकः (स्याद्) अजाजीवो^m
- An attendant on an idol. देवाजीवी (तु) देवलः^{9 m c m}
- A female juggler. (स्यान्) माया शम्बरी^{f f d}
- A juggler. मायाकार (स्तु.) प्रातिहारिकः^{m e m f}
- Dancers and tumblers. 12. शैलालिन (स्तु.) शैलूषा जायाजीवाः कथाश्विनः^{10 m 11 m}
- Dancers and mimics. भरता (इत्यपि) नटाश्च^{m g m h}
- चारणा (स्तु.) कुशीलवाः^m

1 कां—, 2 ता—, 3—नृ, 4 त्वद्, 5—च्, 6—नृ,
7—नृ, 8—नृ, 9—नृ, 10—नृ, 11—नृ.

^a And शौलिकः. ^b Fem. रजकी. ^c Or देवाजीवी. ^d And शम्बरी or कांश्चरी. &c. ^e And जावावी (नृ) or जावी (नृ). ^f And प्रतिहारः, प्रातिहारः or प्रातिहारकः. ^g And भारतः. ^h Sing. नटः.

- १—अ. २ क—.

^a Or जीवविक्रः. ^b Selling the flesh of beasts or birds. ^c And विवर्णिकः. ^d Likewise भारी (गु). ^e Following a degrading profession. ^f Or वपशदः. ^g Likewise कुल्लकः. ^h Or दासः. Fem. दासी—ग्री. ⁱ And गोष्यः. ^j Or चेटः. Also चेटकः, चेटकः. Fem. चेटिका, चेटी, चेटी. ^k Fem. किकुरा or किकुरी. ^l Also प्रैवः and प्रेष्यः.

One nourished by a stranger. a

18. पराचित परिक्रन्द परजात परैधिताः
m m b m c m

A lazy man.

19. भन्दस्तुन्दपरिचज चालस्यः शीतकोऽलसेऽनुषः
m m m c 2 m m m

A dextrous person.

दक्षे (तु) चतुर पेयल पटवः सूत्रान उष्ण (श्च)
m m m m m f

A Chanda'la.

20. चण्डाल ऊव मातङ्ग दिवाकीर्ति जनङ्गमा
m g m h 3 m m m i

निषाद श्वपचावन्ते वासि चाण्डाल पुङ्गवाः
m

Barbarians. j

21. (भेदाः किरातश्वरपुलिन्दा) क्लेश (जातयः)
m m m 4 m

A hunter, or deer-killer.

व्याधेः श्वगवधाजीवोः श्वगयुर्बुधको (ऽपि सः)
m m m k m

A dog.

22. कौलियकः सारमेयः कुङ्कुरोः श्वगदंशकः
m l m 5 m m

शुनको भषकः श्वा (स्याद्)
m n

A mad dog.

अलर्क (स्तु. स योगितः)
m

A dog trained for the chase.

23. (श्वा) विश्वकट्टु र्द गयाकुशलः
m

A bitch.

सरमा शुनी

1 तु— 2 पटु. 3 अ—सिन्. 4 कु— 5 वन्.

* Some include this line in the synonyma of slave. ^b Likewise परिक्रन्दः, परिक्रन्तः, परिक्रन्तः, पारिक्रन्दः. ^c And परजितः. ^d Or तन्द-परिचजः. ^e And पेयलः or पेयलः. ^f Also जनङ्गमाः. ^g And निषादः. ^h Sing. श्वपचः. Likewise श्वपक् (श्च). ⁱ Also पुङ्गवाः, पुङ्गवः. ^j Of various tribes, mountaineers, savages, &c. As किरातः, living in forests and armed with a bow. श्वरः or प्रज्जश्वरः, wearing feathers (a peacock's tail, &c). पुलिन्दः or पुंलिन्दः, speaking no intelligible language. ^k And कुङ्कुरः. ^l Or शुन and शुचिः. ^m Also श्वानः. ⁿ Likewise अलर्कः.

- ^m ^m ^{ma}
विट्चरः शूकरो ग्राम्ये A village hog.
- ^{mc}
वर्कर (सङ्ख्यः पशुः) Any young animal. b
- ⁿ ⁿ ^m ^f
24. चाक्षोदनं चगव्यं (स्याद्) चाखेटो चगयास्त्रियाम् Chase ; hunting.
^{1 m}
(दक्षिणावर्त्तं चयोगाद्) दक्षिणेर्भा (कुरङ्गकः) A deer wounded on its right side.
- ^{2 m d} ^{3 m e} ^{m f} ^m ^m ^m
25. चौरैकागारिक स्तेन दस्यु तस्कर भोषकाः A thief or robber.
^{4 m g} ^{5 m} ^{m h} ^m
- प्रतिरोधि परास्कन्दि पाटञ्चर मलिज्जुचाः
- ^{f i} ⁿ ⁿ ⁿ
26. चौरिका स्तेन्य चोर्व्यै (च) स्तेयं Theft, robbery.
- ^{n j}
लोत्वं (त तद्वनम्) Booty.
- ^{m l}
वीतंस (सूपकरणं बन्धने चगपक्षिणाम्) A net, chain, or cage. k
- ^m ⁿ
27. उन्मायः कूटयन्त्रं (स्याद्) A snare or trap. m
- ^f ^f
वागुरा चगबन्धिनी A net. n
- ^{n o} ^{m p} ^f ^{m f n} ^{m q}
शुलं वराटकः (स्त्री तु) रज्जु (स्त्रि. पु.) वटी गुणः A cord, rope, or string.

1—नृ. 2—र. 3—रे— 4—नृ. 5—नृ.

^a Some make the first, others the second, term, explanatory. ^b Or a lamb in particular. ^c Fem. वर्करी. ^d Also चोरः. Fem. चौरः. ^e Fem. ऐकागारिकी. ^f Or स्तेनः. Also चौर्यः. ^g And प्रतिरोधकः. ^h Likewise पटञ्चरः. ⁱ Also चौरिका. ^j And लोत्वं or लोतं. ^k Any instrument for confining birds or beasts. ^l Also वीतंसः. ^m Some make the preceding term synonymous with these. ⁿ For confining deer. ^o Adn. चूर्त्तं or शुलं. Also masc. शुलः and fem. शुला or शुली. Likewise वृत्तं according to a different reading. ^p Or वराटः. But some read वटाकरः. ^q Likewise वटीगुणः.

- Rope and bucket of a well. a 28. ⁿउद्घाटनं ⁿघटौयन्मं (सखिसोदाहनं ग्रहेः)
^{l m n b m c}
 A loom. (पुंसि) वेमा वावदहः
^{n d m e}
 Threads. सूत्राणि (नरि) तन्तवः
^{f f 2 f g}
 Weaving. 29. वाणि व्यूतिः (स्त्रियौ तुल्ये)
ⁿ
 Plastering. पुसं (लेप्याऽदिकर्मणि)
^{h f j f}
 A doll or puppet. i पाश्चात्तिका पुत्रिका (स्यादस्त्रदन्तादिभिः कृता)
^{m m f l f m}
 A basket. k 30. पिटकः पेटकः पेटा मञ्जूषा
^{f n}
 A pole for carrying burdens. (ऽथ) विहङ्गिका
^{3 f}
 Its string. भारयटिस्
^{n o m}
 A shoe. (तदाख्यि) शिख्यं काचो
^f
 31. पादूष. पानत् (की) (ऽथ) पादुका
^{f 4 f}
 A boot. (सेवा) ऽशुषहीना (पदायता)
^{f f p f}
 A thong. नङ्गी बङ्गी बरता (स्याद्)
^{f q}
 A whip. (अम्बादेसाडनी) कथा

1—न.

2—यू.

3—टि.

4—उ.

* A rope and jar to draw water from a well ; or any machine for raising water. ^b Likewise देवः. ^c Or वापदहः. ^d Sing. सूत्रं.
 • Sing. तन्तुः. Also सूत्रतन्तुः. ^f And देविः. ^g Or व्यूतिः. ^h Or painting images, &c. ⁱ Or figure made of cloth, ivory, &c. ^j And पाश्चात्तिका.
 * The two last of these four terms are by some separated, and made to signify a large basket. ^l And पेटा or पीडा. ^m Some add मञ्जूषा; erroneously. ⁿ Or विहङ्गिका. ^o Likewise शिक् (क्). ^p And बाङ्गी or बाङ्गी
 q Also कथा or कथा.

32. चाण्डालिका (त) कण्डोलवीया चण्डालवस्तुकी ^{f a} ^{f b} ^f A vulgar lute.
- नाराची (खाद्) एषणिका ^f ^f Goldsmith's scales.
- याण (स्तु) निकषः कषः ^m ^m ^{m c} A touch-stone.
33. वचनः पत्रपरशुर् ⁿ ^{1 m} An iron chisel. d
- ईषिका दलिका (समे) ^{f t} ^{f g} A pencil or brush. e
- तैजसावर्तनी स्रषा ^f ^{f h} A crucible.
- भक्षा चर्मप्रसेविका ^f ^{f i} Bellows.
34. चास्कोटनी वैधनिका ^{f j} ^f An gimlet or auger.
- सपाथी कर्चरी (समे) ^f ^f Scissors or shears. k
- टच्चादने टच्चेदी ^m ^{2 m} A carpenter's chisel.
- टक्कः पाषाणदारणः ^{m m} ^m A hatchet. l
35. ककचो (ऽक्षी) करपत्रं ^{m n n} ⁿ A saw.
- (खाद्) चारा चर्मप्रभेदिका ^f ^f Shoemaker's knife.

1—यु.

2—यु.

* And चाण्डालिका. ^b Likewise कण्डोलवीया. ^c Some read यानः निकषः and कषः. ^d Or else a small saw. ^e Some explain this a fibrous stick ; others a mould for ingots ; or else what is thrown into a crucible to try whether the metal be melted. ^f Also ईषीका and ईषीका or ईषिका. ^g Likewise दलिः, दली. ^h Also स्रषा and स्रषी or स्रषिका. ⁱ Or masc. चर्मप्रसेवकः. ^j And चास्कोटनी. ^k Also a dagger. ^l Likewise a stone-cutter's chisel. ^m Or तक्कः. ⁿ And ककचरः.

- An image of
iron. a ^{f b} ^f ^f **सूनीं स्थूणा लोहप्रतिमा**
- An art. ⁿ **शिल्पं (कर्म कलादिकम्)**
- An image;
statue or
picture. 36. ⁿ ⁿ ^f ^f ^f **प्रतिमानं प्रतिविम्बं प्रतिमा प्रतियातना प्रतिष्ठाया**
^f ^{1 f} ^{2 m}
प्रतिष्ठातिर्चा (पुंसि) प्रतिनिधिर्
- Resem-
blance. c ^f ^{3 n} **उपमोपमानं (स्वात्)**
- Like, simi-
lar. 37. ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{4 m f n} **(वाच्यलिङ्गाः) समस्तुल्यः सदृशः सदृशः सदृक्**
^{m f n d} ^{m f n} **साधारणः समान (ख)**
- (In composi-
tion) Like. ^e **(स्युद्धतरपदेत्समी)**
^{m f n} ^{m f n} ^{m f n i} ^{m f a g 5 m f n} ^h
- Wages or
hire. 38. ^f ^f ^f ^{6 f} ^{7 n} ⁿ **निभ सङ्काश नीकाश प्रतीकाशोपमा (द्वः)**
^{n i} ⁿ ⁿ ^m ^m **कर्मण्या (तु) विधा भत्या भतयो भर्म वेतनम्**
- Spirituons
liquor. 39. ^f ^f ^f ^{8 f} ^{9 f} **भरखं भरखं सुखं निर्वेशः पण (इत्यपि)**
सुरा हलिप्रिया हाहा परिच्छुद्धरण्यामजा

1 ख— 2—वि. 3 उ— 4—य. 5 उपप.
6—ति. 7—न. 8—तु. 9 व—

^a So most commentaries explain this : but one says an anvil. ^b Or सूनिः. Also सूनीं or स्थूनिः. And सूनीं, स्थूनिः or सूनीः. ^c Some include this with the preceding. ^d Fem. साधारणी. or साधारणा. ^e The following are used only in composition. Ex. पिहनिभः, like his father. ^f Also निकाशः. ^g And प्रतिकाशः, प्रतिकाशः, or प्रतीकाशः. ^h Besides other terms similarly employed in composition : as दूतः, रूपः, कल्पः. ⁱ Also fem. भरख्या.

40. मन्त्रोत्तमा प्रसवेरा कादम्बर्यः परिच्युता
मदिरा कश्च मद्ये (चाप्य)

इवदंश (सु भक्षणम्)

Eating
what ex-
cites thirst.
A tavern.

41. शुण्डापानं मदस्थानं

मधुवारा मधुक्रमाः

Tippling.

मध्वासवे माधवको मधु माध्विक (मद्वयोः)
मद्वयोः

Spirit, dis-
tilled from
Bassia. c

42. मेदेयमासवः शीधुर्

मेदको जगलः (समौ)

Vinous li-
quor for
distilling.
Distilla-
tion.

सन्धानं (खाद्) अभिषवः

किण्वं (पुंसि तु) नग्नद्वः

Ferment. h

43. कारोत्तरः सुरामण्ड

आपानं पानगोष्ठिका

Yeast, barm,
froth.
Place
where peo-
ple drink
together.

चषको (ऽस्त्री) पानपात्रं सरको (ऽप्य) सुतर्षणम्

A drinking
vessel. l

1 इरा.

2—री.

3 अत—

4—सु.

5 अ—

* Also प्रसवेरा. ^b Sing. मधुवारः, मधुक्रमाः. ^c From the blossoms of the Bassia latifolia. Some divide the synonyma, making the two last terms signify wine obtained from grapes. ^d And माध्विकं, or माद्विकं. ^e Also मधुवाचीकं. ^f The three terms signify different kinds; the first distilled from blossoms of Lythrum fruticosum, with sugar, &c. the second from the raw juice of sugar-cane, the third from molasses. ^g Some connect the last term with the following article. ^h A drug used for that purpose. ⁱ Or कण्वं. ^j Also neut. नग्नद्वः. ^k And कारोत्तरः. ^l Some separate the two last terms of this line, and interpret them the distribution of liquor. ^m Also masc. अतर्षणम्.

A game-
ster.

44. धूर्त्तो ऽक्षदेवी कितवे! ऽक्षधूर्त्तो द्यूतकृत (समाः)

Sureties.

(स्युर्) लग्नकाः प्रतिभुवः

Keepers
of gaming
houses.

सभिका द्यूतकारकाः

Gaming.

45. द्यूतो (ऽस्त्रियाम्) अक्षवती कैतवं पुण (इत्यपि)

पणो (ऽक्षेषु) न्बहे!

Dice.

ऽक्षा (स्तु) देवनाः पाशका (सु ते)

Moving a
piece at
play.

46. परिणाय (स्तु शरीणां समन्ताक्षयने)

(ऽस्त्रियौ)

A checker-
ed board or
cloth.

अष्टापदं शारिफलं

A match of
cocks. &c.

प्राणियदूतं समाहवः

47. (उक्ताभूरिप्रयोगत्वादेकस्मिन् ये ऽत्र यौगिकाः

तादृश्यादन्यतो वृत्तावूच्या लिङ्गान्तरे ऽपि ते)

1—नृ.

* Sing. लग्नकः, and प्रतिभूः. Some reckon these synonymous with the following. ^b Sing. सभिकः and द्यूतकारकः. ^c Also परीणावः.

BOOK III.

CHAPTER I.

1. विशेष्यनिघ्नैः संकीर्णैर्नानार्थै रथ्यैरपि

लिङ्गादिसंघर्षैर्वर्गैः सामान्ये वर्गसंश्रयाः

2. स्त्रीदाराद्यैर्य द्विशेष्यं यादृशैः प्रस्तुतं पदैः

गुणवृत्त्यक्रियाशब्दास्तथा स्युस्तस्य भेदकाः ।

^{1 m f n} ^{2 m f n m f n}

3. सुकृती पुण्यवान् धन्यो

Fortunate;
well-fated. ^a

^{m f n} ^{m f n}
महेच्छ (स्तु) महाशयः

Magnani-
mous.

^{m f n} ^{m f n b}

हृदयावुः सहृदयो

Good-heart-
ed.

^{m f n} ^{m f n}

महोत्साहे महोद्यमः

Perseve-
rant, dili-
gent.

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}

4. प्रवीणो निपुणः अभिन्न बिभ्रनिष्ठात शिचिताः

Skilful, con-
versant.

^{m f n c} ^{m f n} ^{3 m f n} ^{m f n d}

वैज्ञानिकः कृतसुखः कृती कुशल (इत्यपि)

^{m f n} ^{m f n}

5. पूज्यः प्रतीक्ष्यः

Venerable.

^{m f n} ^{m f n}

सांशयिकः संशयापन्नमानसः

Dubious. ^a

1—ज्.

2—वत्.

3—ज्.

^a Fem. सुकृतिनी, पुण्यवती, धन्या. ^b Or सहृदवः. Also हृदयो(—ज्) हृदयिकः, हृदयवान् (—वत्). ^c Or विज्ञानिकः. ^d Likewise कुशलः. ^e Uncertain or questionable. Some refer this to the person; irresolute, unsettled in opinion.

Meriting a fee or reward.	^{mfn} दक्षिणीयो ^{mfn} दक्षिणार्ह (सूत) ^{mfn} दाक्षिण्य (इत्यपि)
Munificent.	^{mfn} 6. (स्युर्) वदान्य ^{mfn} स्थूललक्ष्य ^{mfn} दानघोषडा ^{mfn} बहुप्रदे
Long-lived.	^{mfn} जैवाटकः (स्याद्) ^{1 mfn} आद्युष्मान्
Skilled in sacred sciences.	^{mfn} अन्तर्वाणि ^{2 mfn} (स्तु) शास्त्रवित्
Acutely investigating.	^{mfn} 7. परीक्षकः ^{mfn} कारणिके
Granting a prayer. e	^{mfn} वरद (स्तु.) ^{mfn} सर्वर्षकः
Joyful, cheerful.	^{mfn} हर्षमाणो ^{mfn} विकुर्वाणः ^{mfn} प्रमना ^{mfn} हृष्टमानसः
Sad, perplexed.	^{4 mfn} 8. दुर्मना ^{4 mfn} विमना ^{4 mfn} अन्तर्मनाः (स्याद्)
Regretting.	^{mfn} उत्क ^{5 mfn} उन्मनाः
Sincere, candid.	^{mfn} दक्षिणे ^{mfn} सरलो ^{6 mfn} दारौ
Liberal in giving and using.	^{mfn} सुकलो ^{mfn} (दातृभोक्तृरि)
Diligent, attentive. g	^{mfn} 9. (तत्परे) ^{7 mfn} प्रसितासक्ताव्
Zealously active. h	^{mfn} इष्टार्थोद्युक्त ^{mfn} उत्सुकः

1—स्.

2—दु.

3—नस्.

4—स्.

5—स्.

6 व—.

7 आसक्त.

* And दक्षिण्यः. b Or वदान्यः. c And स्थूललक्ष्यः. d Fem. जैवाटकाः.
 • As a deity, at the instance of a votary. f Also प्रमनाः (—स्). g Some include the two next terms in these synonyma; others, varying the reading, add आविष्ट, to this article. h Making exertions for a gratifying purpose. i According to another reading, उत्सुक्ताः.

- ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
 प्रतीते प्रथित ख्यात विस्त विज्ञात विस्तुताः
^{m f n} ^{1 m f n a}
 Known, celebrated, famous.
10. (गुणैः प्रतीते तु) कृतलक्षणा कृतलक्षणौ
^m ^{m b} ^{2 m}
 इत्य आढेय धनी
^m ^{4 m c} ^{5 m} ^{6 m}
 स्वामी (स्त्री) खरः पतिरौशिता
^m ^{7 m} ^{8 m} ^m ^m ^m
 Noted for good qualities.
 Opulent, wealthy.
 An owner or master.
11. अधिभू नायको नेता प्रभुः वरिष्ठे धियः
^{m f n} ^{m f n}
 अधिकर्षिः सख्यः (स्यात्)
^m
 कटुस्वभ्याष्टत (स्तु. यः)
^{m n} ^{m d}
 Every way happy.
 Attentive to support his family.
12. (स्याद्) अभ्यागारिक(सखिन्) उपाधि(र्षि) पुमानयम्
^m
 (वराङ्करोपोयेतो यः) सिंहसंज्ञनो (हि सः)
^{m f n c}
 Acting fearlessly.
13. निर्वाणः (कार्यकर्त्ता यः सम्पन्नः सत्त्वसम्पदा)
^{m f n i} ^{m f n}
 अवाचि स्त्रो
^{m f n g} ^{m f n}
 (ऽथ) मनेजवः (स) पिहसन्निभः
^{m i}
 Giving a girl in marriage.
14. (सत्कृत्यालङ्कृतां कन्यां यो ददाति स) कुकुदः
^h

1 आ— 2—नू. 3—नू. 4 ई— 5—ति.
 6 ईयिह. 7 ना— 8—ह.

* Some read आहितलक्षणाः. ^b Fem. इत्या, आद्या, धनिनी. ^c Fem. ईश्वरा or ईश्वरी. ^d Invariably masc.: even with a feminine or neuter substantive. ^e Some read निर्वाणः. ^f अवाच (च्). ^g Some erroneously read मनेजवसः. ^h In due form; decorating her with ornaments. ⁱ Or कुकुदः.

Prosperous, happy.	1 mfn mfn mfn na 2 mfn लक्ष्मीवान् लक्ष्मणः श्रीलः श्रीमान्
Affection- ate.	mfn mfn mfn mfn b स्निग्ध (स्नु) बन्धुलः
Compassion- ate.	15. (स्याद्) दयालुः कारुणिकः कृपालुः क्षुरतः (समाः) mfn mfn 3 mfn c mfn mfn d
Unrestrain- ed.	स्वतन्त्रोऽपारतः स्वैरौ स्वच्छन्दो निरवग्रहः mfn mfn 4 mfn 5 mfn
Dependent.	16. परतन्त्रः पराधीनः परवान्नाथवान् (अपि) mfn mfn mfn mfn mfn
Docile. e	अधीनो निम्न आबन्तोऽस्वच्छन्दो गृह्यको (ऽप्यमो) mfn mfn f
A sweeper.	17. खलपूः (स्याद्) बह्मकरो mfn 6 mfn
Dilatory, slow.	mfn 7 mfn दीर्घसूत्रचिरक्रियः
Acting in- considerate- ly.	जाह्नोऽसमीक्षकारी (स्यात्) mfn
Indolent.	mfn mfn कुण्ठे (मन्दः क्रियासु यः)
Competent to an act.	18. कर्मक्षमोऽलंकर्मिणः 8 mfn mfn
Engaged in a business.	क्रियावान् कर्मसूद्यतः mfn g mfn
Laborious.	(स) कर्मः कर्मशीलो (यः) mfn mfn
Finishing carefully.	कर्मभूर (स्तु) कर्मठः mfn mfn

1—वृ. 2—वृ. 3—वृ. 4—वृ. 5 ना—वृ.
6 चि— 7—वृ. 8—वृ.

* And श्रीलः. b Also क्षुरतः. c And स्वैरः. d Also निर्वन्धुः
and निरवग्रहः. e Some make the terms in this and the preceding
line synonymous. f Fem. बह्मकरी and बह्मकरा. g Fem. कार्पि-

- 1 m f n a 2 m f n
 19. भरपयमुद्धर्मकरः
 m f n m f n
 कर्मकार (स्तु.) तत्कियः
 m f n m f n
 अपस्नातोः पतस्नात
 3 m f n m f n c
 आभिषाशी (तु) शौष्कलः
 m f n m f n 4 m f n 5 m f n
 20. बुभुक्षितः (स्यात्) बुभितोः क्षिप्तुर्यनायितः
 m f n m f n
 पराश्रयः परपिच्छादे
 m f n m f n m f n
 भक्षकोः चक्षरोः ऽश्रयः
 m f n m f n
 21. आद्यूनः (स्याद्) औदरिकोः (वजिगीषाविवर्जिते)
 m f n m f n
 (उभाव्) आत्मन्धरिः कुक्षिन्धरिः (स्वोदरपूरके)
 m f n 6 m f n
 22. सर्वाङ्गीन (स्तु.) सर्वाङ्गभोजी
 m f n m f n
 गृध्र (स्तु.) गर्धनः
 m f n m f n
 बुभ्योऽभिलाषुक शृण्वक्
 m f n m f n
 (समौ) लोबुप लोबुभौ
 m f n m f n
 Very covetous. g

1-ज्. 2-क-. 3-न्. 4-त्. 5-क-.
 6-न्. 7-हृष्यक्.

^a Or कर्षयमुक् (-ज्). ^b Some interpret this, dying after ablutions before the ceremony is complete. ^c And शौष्कलः or शुष्कलः. ^d With disregard to those, whom he is bound to support. ^e Eating all manner of food, or—food proper to various tribes. ^f Also हृष्यक् and हृषितः or वृषितः. ^g Some make these synonymous with the preceding.

Mad ; in- sane.	mf n a	1 mf n	23. उन्माद (स्तू) न्मदिष्युः (स्यात्)	mf n	mf n
Misbehav- ing.	mf n	mf n	2 mf n	mf n	अविनीतः समुद्धतः
Drunk.	mf n	mf n	3 mf n	mf n	मत्ते यौण्डेत्कट क्षीवाः
Lustful.	mf n	4 mf n	mf n	mf n	कासुके कर्मिताः शुचः
	mf n	5 mf n	b	mf n	24. कम्बः कामयिताः भौकः कमनः कामनाः ऽभिकः
Compliant.	mf n	mf n	mf n	mf n	विधेये विनयग्राही वचनेस्थित आश्रयः
Govern- able. c	mf n	mf n	mf n	mf n	25. वम्बः प्रणये
Modest. d	mf n	mf n	mf n	mf n	निम्बत विनीत प्रश्रिताः (समाः)
Impudent, shameless.	mf n	mf n	mf n	mf n	दृष्टे दृष्टान्वियात (च)
Bold, pre- sent.	mf n	mf n	mf n	mf n	प्रगल्भः प्रतिभात्वितः
Ashamed.	mf n	mf n	mf n	mf n	26. (स्याद्) अष्टष्टे (त) याक्षीने
Astonished.	mf n	mf n	mf n	mf n	विस्मयो विस्मयान्विते
Confused.	mf n	mf n	mf n	mf n	अधीरे कातरस्
Timid.	mf n	mf n	mf n	mf n	तस्मै भीर भीरक भीरुकाः

1 च— 2 च— 3—ह. 4—ह. 5—ज.
6 वि— 7—जु.

^a Or उन्मादः. Some read सोन्मादः or सुन्मादः and सुन्मादः.
^b Or वचनग्राही (गृ). ^c Some make these synonymous with the preceding. ^d Having passions restrained : or else humble, nor arrogant. ^e Or प्रणयः. ^f दृष्टक् (—ज्). Also दृष्टुः. ^g कातरः—रा—रं. ^h Also मन्त्रः, भीतः, &c.,

- 1 *m f n* 2 *m f n*
 27. आशंसुराशंसितरि 3 *m f n* *m f n a*
 मृदयालुर्द्वीतरि
m f n
 अष्टालुः (अष्टया युक्ते)
m f n *m f n*
 पतयालु (स्तु.) पातुकः
 4 *m f n*
 28. (लज्जाशीले) ऽपत्रपिण्डुर्
 5 *m f n* 6 *m f n*
 वन्दारुभिवादके
m f n 7 *m f n* *m f n*
 शरार्वतुको हिंस्रः
m f n *m f n*
 (स्याद्) बर्द्धिष्णु (स्तु.) बर्द्धनः
 8 *m f n*
 29. उत्पत्तिष्णु (स्तु.) त्यतिता
m f n *m f n*
 ऽलङ्कुरिष्णु (स्तु.) मण्डनः
 9 *m f n* 10 *m f n*
 भूष्णुर्भू विष्णुर्भू विता
m f n 11 *m f n*
 बर्त्तिष्णुर्वर्त्तेनः (समौ)
m f n *m f n b*
 30. निराकरिष्णुः क्षिप्रः (स्यात्)
m f n *m f n*
 सान्द्रक्षिग्ध (स्तु.) मेदुरः
 12 *m f n* *m f n* 13 *m f n*
 ज्ञाता (तु) विदुरो विन्दुर्
 14 *m f n c* *m f n*
 विकासी (तु) विकस्वरः Expanding.

- 1—स्तु. 2 आ—ह. 3—स्तु. 4—स्तु. 5—ह. 6 आ—
 7 आ— 8 उ—ह. 9 अ— 10 अ—ह. 11 अ— 12—ह.
 13—स्तु. 14—स्तु.

* मृद्वीता (—ह) or मृद्वीता (—ह). ^b Or क्षिप्रः. ^c Also विकासी (तु) and विकस्वरः or विकासी (तु) and विकस्वरः.

	<i>m f n</i>	<i>m f n</i>	<i>1 m f n</i>	<i>2 m f n</i>
Flowing or creeping.	31. विह्वलरो विह्वलरः प्रसारौ (च) विसारणि	<i>m f n</i>	<i>m f n</i>	<i>3 m f n</i>
Patient, content. a	सहिष्णुः सहनः क्षन्ता तितिक्षुः क्षमिता क्षमी	<i>m f n</i>	<i>m f n</i>	<i>4 m f n</i>
Passionate ; wrathful.	32. क्रोधेनोऽमर्षणः कोपी	<i>m f n</i>	<i>m f n</i>	<i>6 m f n b</i>
Very passionate.	चण्ड (ख.) ऽत्यन्तकोपनः	<i>m f n</i>	<i>8 m f n</i>	<i>7 m f n</i>
Wakeful.	जागरूको जागरिता	<i>m f n</i>	<i>m f n</i>	
Rolling, as in sleep.	घूर्णितः प्रचलायितः	<i>9 m f n</i>	<i>m f n</i>	<i>10 m f n</i>
Sleepy, sluggish.	33. स्वप्नक् शयाबुर्निद्राबुर्	<i>m f n c</i>	<i>m f n</i>	
Asleep.	निद्राण शयितौ (समी)	<i>m f n</i>	<i>m f n</i>	
Averting the face.	पराङ्मुखः पराचीनः	<i>11 m f n e</i>	<i>m f n f</i>	
Down-look- ed, d	(स्याद्) चवाङ् (ऽय) ऽधोमुखः	<i>12 m f n h</i>		
Adoring deities, g	34. (देवानश्चति) देवद्वयङ्	<i>13 m f n i</i>		
Going every- where.	विष्वद्वयङ् (विष्वगंचति)	<i>14 m f n j</i>		
Accompany- ing.	(यः सहांचति) सभ्रयङ् (स)	<i>15 m f n k</i>		
Moving tor- tuously.	(स) तिष्यङ् (यस्तिरो ऽश्चति)			

1—नू.	2—रिन्.	3 चं.ट.	4—ह.	5—नू.	6—नू.
7—नू.	8—ह.	9—ज.	10 नि—ह.	11—च.	12—च.
13—च.	14—च.	15—च.			

* Some distinguish the three first terms as signifying patient; and the other three, contented. ^b Also कोपनः. ^c Likewise निद्रितः. ^d Also headlong. ^e Fem. चवाची. ^f Fem. अधोमुखी. ^g The same term signifies approaching idols. ^h Fem. देवद्वीची. Neut. देवद्वयङ्. ⁱ Fem. विष्वद्वीची. Neut. विष्वद्वयङ्. Also विष्वद्वयङ् (—च),—द्वीची,—द्वयङ्. ^j Fem. सभ्रीची. Neut. सभ्रयङ्. Also सभ्रयङ् (—च). ^k Fem. तिरीची.

- mf n mf n 1 mf n
 35. बदे वदावदे वक्ता Speaking sensibly. a
 mf n mf n
 वागीशो वाक्पतिः (समौ) Eloquent.
 mf n c 2 mf n d mf n 3 mf n
 बचोयुक्तिपटुर्वाग्मो वावटूक (ख) वक्ता रिः Speaking much. b
 mf n f mf n g mf n 4 mf n
 36. (स्यात्) जल्पाक (स्तु) वाचालो वाचाटो वक्तुर्गर्वाक् Talking nonsense. c
 mf n mf n mf n
 दुर्मुखे मुखरा वद्वमुखौ Foul-mouthed, scurrilous.
 mf n h mf n
 शक्तुः प्रियम्बदे Speaking civilly.
 mf n 5 mf n
 37. लोचलः (स्याद्) अस्फुटवाग् Lisping.
 6 mf n mf n
 गर्ह्यवादी (तु) कद्वदः Speaking ill.
 mf n mf n
 (समौ) कुवाद कुचरो Censorious, detracting.
 mf n mf n
 (स्याद्) असौम्यस्वरो ऽस्वरः Having a bad voice.
 mf n mf n
 38. रवणः शब्दनेः Sonorous.
 7 mf n mf n j
 नान्दीवादी नान्दीकरः (समौ) Speaker of a prologue. i

1—कृ. 2—नृ. 3—कृ. 4—वृ. 5—वृ.
 6—नृ. 7—नृ.

^a Or knowing how to speak. Some interpret this simply, speaking or speaker. ^b Some separate the two first terms as signifying one who speaks as is fit; and the other two, as signifying loquacious. ^c Or वाचोयुक्तिः, and पटुः. ^d वाग्मी (नृ) or वाग्मी (नृ). ^e Or simply, talkative: or else, saying much that is blamable. ^f Fem. जल्पाकी. ^g This term also occurs in a good sense. ^h Also शक्तः, शक्तः, and शक्त. ⁱ Some say player of the overture. The prologue of an Indian drama is a benediction joined with compliments to the audience. ^j Or नान्दीकरः.

Idiot, stupid.	^{m f n a m f n} जडो ऽच.
Deaf and dumb.	^{m f n b} एडम्बक (स्तु. वक्तुं ओतुमशिक्षिते)
Silent.	^{m f n} 39. तृष्णीशील (स्तु.) तृष्णीको ^{m f n}
Naked.	^{m f n} नग्गो ऽवासा दिग्गम्बरे ^{l m f n m f n}
Expelled.	^{m f n c m f n} निःकासितो ऽवहटः (स्याद्) ^{m f n}
Cursed.	^{m f n} अपध्वस (स्तु.) ^{m f n} धिक्कृतः
Humbled ; subdued. d	^{m f n m f n e} 40. आत्तगर्बो ऽभिभूतः (स्याद्) ^{m f n g m f n}
Condemned ; or adjudged. f	^{m f n m f n} दापितः साधितः (समौ) ^{m f n m f n}
Removed ; set aside.	^{m f n m f n} प्रत्यादिष्टो निरसः (स्यात्) प्रत्याख्यातो निराकृतः ^{m f n}
Deceived, tricked.	^{m f n m f n} 41. निहृतः (स्याद्) विप्रहृतो ^{m f n m f n}
Disappointed.	^{m f n m f n m f n m f n} विप्रलब्ध (स्तु.) वञ्चितः
Turned away. h	^{m f n m f n} 42. मनोहतः प्रतिहतः प्रतिवद्धो हत (चु सः) ^{m f n m f n}
Confined. i	^{m f n m f n m f n} अधिक्क्षितः प्रतिक्क्षितो ^{m f n m f n m f n}
	बद्धे कीलित संवर्तो

1—नसु.

* Fem. जडा. ^b Also जनेडम्बकः. ^c One reads निःकाजितः. ^d Some make the preceding synonymous with this. ^e Also वञ्चितः. ^f Either the person cast ; or the thing awarded ; some interpret this, amerced ; others, the person, by whom, or to whom, payment is made. ^g Likewise दापितः. ^h Some explain it sent or despatched. ⁱ Bound ; some say fettered or confined in stocks, &c. others say imprisoned.

^{mf n} ^{mf n} आपन्न आपत्प्राप्तः (स्यात्)	^{mf n} ^{mf n} Distressed. a
^{mf n} ^{mf n} कांदिशीको भयद्रुतः	^{mf n} ^{mf n} Put to flight.
43. ^{mf n} ^{mf n} ^{mf n} आचारितः चारितो ऽभिग्रहो	^{mf n} ^{mf n} Calumniated. b
^{mf n} ^{mf n} सङ्कसुको ऽस्थिरे	^{mf n} ^{mf n} Unsteady. c
^{mf n} ^{1 mf n} व्यसनार्त्ता परत्तो (हो)	^{mf n} ^{mf n} Afflicted. d
^{mf n} ^{mf n} विहस व्याकुलो (समो)	^{mf n} ^{mf n} Confounded, perplexed.
44. ^{mf n} ^{mf n} विह्वलो विह्वलः	^{mf n} ^{mf n} Overcome by fear, &c. e
^{mf n} ^{mf n} कथः कथार्हे	^{mf n} ^{mf n} Apprehensive of death.
^{mf n} ^{mf n} सखद्वे (त्वा) ततायी बघोद्यते	^{mf n} ^{2 mf n} ^{mf n g} Deserving a whipping.
45. ^{mf n} ^{mf n} द्वेष्ये (त्व) ऽक्षिगते	^{mf n} ^{mf n} Murderous ; a felon. f
^{mf n} ^{mf n} बध्वः शीर्षच्छेद्य (इमौ समौ)	^{mf n} ^{mf n} Hateful, detestable.
^{mf n} ^{mf n} विष्यो (विषेणयो बध्यो)	^{mf n} ^{mf n} Meriting beheading.
^{mf n} ^{mf n h} सुसल्यो (सुसलेन यः)	^{mf n} ^{mf n} Meriting death by poison.
	^{mf n} ^{mf n} —by knocks of a pestle.

१ च—ह.

२ आ—न.

* Overtaken by calamity. ^b Especially by a false accusation of adultery : some explain it, accused of adultery ; others say, guilty of a crime. ^c Some interpret this uncertain. ^d Suffering pain from a cause human or divine. ^e Unable to contain himself. ^f Including assassins, incendiaries, robbers, &c. ^g Most commentators exclude the last, others the first and last, of these terms, from the synonyma. ^h Or सुबद्धः.

- Innocent. 46. शिष्टिदानोऽदृष्टाकर्मा ^{mf n 1 mf n a}
- Inconsider-
ately guilty. ^{mf n 2 mf n} चपल चिह्नरः (समौ)
- Malevolent
and censori-
ous. c ^{3 mf n 4 mf n} दोषेकहक् पुरोभागी
- Wicked ;
perverse. ^{mf n mf n mf n} निहत्त (स्व.) ऽदृष्टुः यठः
- Informers. 47. कर्णेजपः सूचकः (स्यात्) पिशुनो ^{mf n mf n}
- Mischief-
maker. ^{mf n mf n mf n mf n} दुर्जनः खलः
- Destructive,
mischievous. ^{mf n} वृशंसो घातकः क्रूरः पापे
- Fraudulent ;
crafty. ^{mf n mf n} धूर्त (स्तु.) वचकः
- Idiot. 48. अन्न मूढ यथाजात मूर्ख वैधेय वालिश्याः ^{mf n mf n mf n mf n mf n}
- Miser ; ava-
ricious. ^{mf n mf n mf n mf n} कदर्थ्यं लपणं शुद्रं किम्पचान मितम्पचाः
- Poor ; indi-
gent. 49. निःस्व(स्तु.) दुर्विधो दीनो दरिद्रो दुर्गतेऽपि सः ^{mf n mf n mf n mf n mf n}
- Beggar ;
mendicant, ^{mf n i mf n mf n mf n 5 mf n} वनीयको याचनको मार्गसो याचका ऽर्थिनौ

1—नृ.

2 चि—

3—य.

4—नृ.

5—नृ.

* Many commentators read लपणचर्मा (नृ) ; and expound that with the preceding term, sinful or criminal. ^b Committing a crime without considering the guilt. ^c Remarking only ill qualities. ^d Some include this in the next article ; others make the five words synonymous. ^e Also शुद्रः. ^f Fem. वैधेयी. ^g Some read किम्पचः and जनचितपचः. ^h Like-wise दुस्वः. ⁱ Or वनीयकः.

1 m f n a 2 m f n

50. अहङ्कारवानुहंयुः (स्वात्)

Proud.

m f n

m f n b

शुभंयु (स्तु.) शुभान्वितः Happy.

m f n

दिव्योपपादुका (देवाः)

Of divine
origin. c

m f n

(वृगवाद्या) जरायुजाः Viviparous.
d

m f n

51. स्नेहजाः (क्षनिदंशाद्याः)

Engendered
by damp. e

m f n

(पक्षिसर्पादयो) जलजाः Oviparous.
f

1—पद.

2 व—.

* Some make this to be only explanatory of the other term. ^b This also is by some made only explanatory. ^c Divine beings, produced without any apparent cause. ^d Produced from a viviparous being; as man, horses, bulls, &c. ^e As worms and insects. ^f Produced from an egg: birds, serpents, &c.

CHAPTER II.

Vegetables.
a

1. उद्भिद् (सहस्ररुमाद्या) 1 m f n m f n b 2 m f n

Sprouting ;
germinating.

उद्भिद् उद्भिष्ण मृद्भिद्म् m f n c m f n m f n m f n m f n m f n

Beautiful or
pleasing.

सुन्दरं रश्मिं चार सुसमं साधु शोभनम् m f n m f n d m f n m f n m f n m f n e

2. कान्तं मनोरमं रश्मिं मनोश्च मधु मधुलम् m f n f

Charming.

(तद्) ज्ञेयचक्रं (तद्) नृसिंहान्तो यस्य दर्शनात् m f n m f n m f n m f n m f n m f n

3. अभीष्टे अभीष्टितं हृद्यं दयितं वल्लभं प्रियम् m f n m f n 3 m f n m f n g m f n m f n h m f n

Beloved,
desired.

निष्ठष्ट प्रतिष्ठष्ट वै रेफ याया ज्वमा ज्वमाः m f n m f n m f n m f n m f n m f n i

Inferior ;
low.

4. कुपूय कुपिता ज्वद्य खेट गर्द्या ज्वकाः (समाः) m f n m f n j m f n m f n k

Foul, dirty.

मलीमसं (तु) मलिनं कञ्चरं मलदूषितम्

३-नृ.

^a As trees, shrubs, &c. ^b उज्जिष्णं or उज्जिष्णं. ^c Fem. सुन्दरी and सुन्दरा. ^d Also मनोहरं, and मनोहारि (नृ). ^e Some add सोमं, अश्वत्थं, रमणीयं, and रामणीयकं. ^f वसिष्ठकं or वासेष्ठकं. ^g Or देयः. Also देकः (सु) and देयः (सु). ^h Some read वरकः. ⁱ वसकः or वासकः, also वनकः. ^j Likewise ज्ञानं. ^k Some discriminate the two first terms as signifying simply dirty; and the other two spoiled by dirt.

5. ^{m f n m f n m f n}पूतं पवित्रं मेध्यं (च) Purified.
- ^{m f n m f n}वीधं (तु) विमला (लकम्) Clean.
- ^{m f n m f n m f n m f n 1 m f n}निर्णिक्तं शोधितं चटं निःशोध्यमनवस्कारम् Cleansed.
6. ^{m f n m f n}असारं फलम् Pithless.
- ^{m f n a m f n m f n m f n}शून्य (शु.) वशिकं तुच्छ रित्तके Void, empty.
- ^{n c m f n m f n m f n 2 m f n}(स्त्रीवे) प्रधानं प्रमुख प्रवेका ऽनुत्तमोत्तमाः Chief; prin-
cipal. b
7. ^{m f n d m f n m f n m f n m f n}मुख्य वर्ष्य वदेय्या (च) प्रवर्हे ऽनवरार्द्ध्य (वत्)
- ^{m f n m f n m f n m f n m f n m f n c 3 m f n}परार्द्ध्या ऽथ प्राग्रहर प्रग्र्या ऽग्र्या ऽग्रीयमग्रियम्
- ^{4 m f n m f n m f n m f n m f n}अवान् अष्ठः पुष्कलः (स्यात्) सत्तम (स्या) ऽतिशोभने Excellent. f
- ^{m m 5 m m}(सुहृत्तरपदे) व्याघ्र पुङ्गवर्षभ कुञ्जराः Pre-eminentg
(in comp.)
9. ^{m m m h}सिंह शार्ङ्गल नागा (द्याः पुंसि अष्टार्थगोचराः)

1 च—.

2 च—.

3 च—.

4—चह.

5—च.

a Or शुन्यं. b Some restrict the synonyma to the first line ; others to the first eight terms ; while others extend them to three lines, or even to four. c Invariably neuter. Instances of this word used in the masculine and in the feminine gender, are poetical licenses. d Also सुहृः. e Also चपयोः—पौ—पि. f Some join this with the preceding article ; others take in the two last lines ; or the last line and a half including fourteen terms. g Ex. पुङ्गवव्याघ्रः, an eminent man. हनिपुङ्गवः, a pre-eminent sage. h Besides other terms as सुहृः, चन्द्रः, &c.

- Secondary,
subordinate. mfn n $1n$ अप्राप्यं (इयहीने हे) अप्रधानोपसर्जने
 mfn $2mfn$ $3mfn$ $4mfn$
- Great. 10. विषकूटं द्यु दृढिद्यालं द्युलं महत्
 mfn b $5mfn$ mfn
बहुलं विपुलं
 mfn $6mfn$ c mfn mfn
- Fat; large. पीन पीनी (तु) स्थूल पीवरे
 mfn mfn mfn mfn mfn mfn mfn mfn
- Little,
small. d 11. लोकाः स्तूप्यक्षुकाः क्षुकां चक्षुं दक्षं क्षयं तनु
 f e f i mg m mh $7m$
(क्षिप्वा) माता लुटी(पुंसि)क्षय लेय कषाः स्तवः
 mfn mfn $8mfn$ $9mfn$ j $10mfn$
- Very small. i 12. अत्यल्पे स्तिष्ठमन्वीयः कणीयोऽणीय(इत्यपि)
 mfn mfn mfn $11mfn$ mfn mfn
- Much,
many. प्रभूतं प्रचुरं प्राज्यमृद्धं बहुलं बहु
 mfn k mfn mfn mfn $12mfn$ l mfn
- Countless.
m 13. पुरश्च पुर भूविष्ठं स्मिरं भूय (च) भूरि (च)
 mfn
परःशता (द्यास्ते येषां परा संख्या यतादिकात्)

1 च—, 2—दु, 3 वि—, 4—दु, 5 च—, 6—नू.
7—चु, 8 च—दु, 9—दु, 10—दु, 11 च—, 12—दु.
* Fem. विषकूटा, or—टी. ^b Also वक्षः. ^c Fem. पीवरी. ^d One author divides this article into four, making the three first terms signify small; the five next minute; the two terms following very minute; and the four last atom-like. * This and the following are invariably feminine. [†] Or लुटिः. [‡] This and the following are invariably masculine. But some make them vary the gender. Others restrict the three first of them to the abstract sense. [§] Also fem. क्षणी or क्षणीका. ^{||} Some omit this line. [¶] Also क्षणीयः (च). [‡] Likewise पुरश्च. [§] Also पुर (च). ^{||} In this compound term, the first word is indeclinable. Ex. परःशतः, —सा,—तं. But others make it vary with the gender. Ex. Neut. परंशतं, more than a hundred. So परःसहस्रः (परंशहस्रं), above a thousand; परोसहस्रः, above a hundred thousand.

14. गणनीये (तु) गाण्येयं ^{mfn} ^{mfn} Numerable.
 संख्याते गणितम् ^{mfn} ^{mfn} Numbered,
 (अथ) समं सर्वम् ^{mfn} ^{mfn} All; entire.
 विश्वमृशे वल्लभसमस्तनिखिलाऽखिलानि निःशेषम् ^{mfn} ^{1mfnmfn} ^{mfn} ^{mfn} ^{2mfn} ^{mfn}
 15. समग्रं सकलं पूर्णमखण्डं (स्याद्) अनूनके ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn} ^{3mfn} ^{mfn}
 धर्मं निरन्तरं सान्द्रं ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn} Coarse
 पेलवं विरलं तनु ^{mfn} ^{mfn} ^{4mfn} ^{mfn} ^{mfn} Delicate,
 16. समीपे निकटसम्बन्धसन्निहृतसमीड (वत्) ^{mfn} ^{mfn} ^{5mfn} ^{mfn} ^{mfn} Near, proxi-
 सदेशाऽभ्याससन्निधः समन्वितसन्निधः (वत्) ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn} ⁶ mate.
 17. उपकण्ठाऽन्तिकाऽभ्यर्थाऽभ्यगाः (अप्य)ऽभितो
 (ऽव्ययम्) ^{mfn} ^{mfn} ^{5mfn} ^g
 संसर्गो (त्वं)ऽव्यवहितमपठान्तरं (मित्यपि) ^{mfn} ^{mfn} ^h Adjoining,
 18. नेद्विष्टमन्तिकतमं ^{mfn} ^{mfn} ⁱ contiguous.
 (स्याद्) दूरं विप्रकटकम् ^{mfn} ^{mfn} ⁱ Very near.
 Distant.

1 अ— 2 अ— 3 अ— 4 अ— 5 अ—

* Likewise पूर्व°. b Or अनून. c Without interstices. d With interstices. e Or अभ्यासः. f Also सन्निधः. g Likewise उपकण्ठः. h Also सन्निधः. i And विप्रकटः.

Very remote.	1 mfn	mfn	mfn	दवीय (ख) दविष्ठ (च) सुदूरं
Long.			mfn 2 mfn	दीर्घमायतम्
Round. a	mfn	mfn	mfn	19. वर्तुखं निस्तलं वृत्तं
Uneven, wavy. b		mfn c	3 mfn	बन्धुरं (द) अतानतम्
High, tall. d	mfn	mfn	4 mfn 5 mfn 6 mfn 7 mfn e	उच्च प्राञ्चतेदयोऽच्छितास्तुङ्गे
Short.			nfn	(इय) वामने
Bending, stooping.	mfn 1 8 mfn	mfn g	mfn	20. न्यङ्गीच खबै ह्रस्वाः (स्युर)
			mfn mfn 9 mfn h	अवाधे ऽवनतानतम्
Crooked. i	mfn	mfn	mfn 10 mfn mfn mfn	अरालं वृजिनं जिह्ममर्मिमत्कुक्षितं नतम्
	mfn	mfn	mfn mfn mfn	21. आबिङ्गं कुटिलं भुग्नं वेक्षितं वक्र (मित्थपि)
	11 mfn	12 mfn	mfn	अजावजिह्वा प्रगुणौ
Strait.			mfn	13 mfn 14 mfn
Confounded.				व्यसे (त्) प्रगुणाकुणौ
Eternal.	mfn	mfn	mfn mfn mfn	22. शाश्वत (स्तु) ध्रुवो नित्य सदातन सनातनाः

- 1—ख. 2 बा—. 3 छ—. 4 च—. 5 छ—. 6 छ—.
 7 छ—. 8 नीच. 9 बा—. 10 च—त्. 11—च. 12 च—.
 13 च—. 14 बा—.

* Either circular or globular. * Some interpret this, naturally even, but factitiously depressed in some place. ° Or बन्धुरं. d Some make the preceding terms synonymous with these. ° Also उच्चः. f अच्, fem. नीची, neut. न्यच्. g Or खर्षः. h Also नतं. i Some make the preceding article synonymous with this.

^{m f n} स्थावः ^{m f n} स्थावरः ^{1 m f n} स्थेवान्

Permanent,
firm. a

(एकरूपतया तु यः)

23. (कालव्यापौ स) कूटस्थः

Uniform ;
perpetually
the same. b

^{m f n} स्थावरो (जङ्गमेतरः)

Immovable.

^{m f n} चरिष्णुर्जङ्गम ^{2 m f n} चर ^{m f n} तस ^{m f n} मिद्ध ^{3 m f n} चराचरम्

Movable.

^{m f n} चलनं ^{m f n} कम्पनं ^{m f n} कम्पं ^{m f n} चलं ^{m f n} लोलं ^{m f n} चलाचलम्

Shaking,
moving. c

^{m f n} चक्षुषं ^{m f n} तरुं (चैव) ^{m f n} पारिप्लव ^{m f n} परिप्लवे

25. अतिरिक्तः समधिको

Exceeding.

^{m f n} दृढसन्धि (स्तु.) ^{m f n} संहतः

Strong knit.

^{m f n} कक्षटं ^{m f n} कठिणं ^{m f n} क्रूरं ^{m f n} कठोरं ^{m f n} निष्ठुरं ^{m f n} दृढम्

Hard, solid.

26. जठरं

^{4 m f n} मूर्तिमन् ^{5 m f n} मूर्ति

Material,
corporeal. i

^{m f n} प्रवृद्धं ^{m f n} प्रौढमेचितम्

Full-grown.

^{m f n} पुराणे ^{m f n} प्रतनं ^{m f n} प्रत्न ^{m f n} पुरातन ^{m f n} चिरन्तनाः

Old, an-
cient.

1—स. 2 ज— 3 दं— 4—स. 5 सू— 6 ए—

a Some make these synonymous with the preceding. b As the soul, the etherial expanse, &c. c Some interpret the three first terms, tremulous ; and the seven last trembling : others, the three first moving, and the seven last quaking. d Also चपलं and चटलं. e Some apply this to a man whose limbs are strongly knit ; others to any thing, which has no interstices. f Also खक्षटं. g Or कठोर्. h Fem. जठरा. Also जठः,—ठा,—ठः. i Some join these with the preceding synonyma. j Fem. पुराणा,—णी.

- New. 27 ^{m f n m f n m f n m f n m f n} प्रत्यग्रेऽभिनवे नव्यो नवीनो नूतनो नवः
^{m f n} नूत (ख)
- Soft. ^{m f n m f n m f n m f n} सुकुमारं (ठ) कोमलं चटुलं चटु
^{1 m f n a 2 m f n 3 m f n i}
- Following. 28. ^{m f n c m f n} अन्यगन्धमनुगेऽनुपदं क्षीवमव्ययम्
^{m f n c m f n} प्रत्यक्षं (स्याद्) ऐन्द्रियकम्
- Perceptible. b ^{m f n c 4 m f n} अप्रत्यक्षमतीन्द्रियम्
- Imperceptible. d ^{m f n m f n 5 m f n 6 m f n}
- Closely attentive. f 29. एकतानोऽनन्यवृत्तिरेकाग्रैकाग्रना (वपि)
^{7 m f n m f n 8 m f n} (अप्ये) कसंगं एकाग्रोऽप्ये कायनगतेऽपि च
^{9 m g m f n m f n m f n 10 m f n h}
- Prior; first ; initial. 30. पुंस्यादिः पूर्व पौरुष प्रथमाद्या
^{m a i m f n m f n 11 m f n m f n j m f n k} (अयास्त्रियाम्)
^{m f n m f n} अतो जघन्यं चरममन्य पाचात् पश्चिमाः
- Last, ultimate. 31. मोक्षं निरर्थकं
^{m f n m f n m f n 12 m f n} स्यटं स्यटं प्रत्यक्षमनुष्यम्
- Vain, useless. Apparent, evident.

1—च. 2 च.—. 3 च.—. 4 च.—. 5 ए.—. 6 ए—न.
 7 ए.—. 8 ए.—. 9 चादि. 10 चाद्य. 11 च.—. 12 च.—.

^a अन्यक्, अनीनी, अन्यक्. ^b Or perceived : present. ^c Likewise चटुलं.
^d Or unperceived : absent. ^e Also अनव्ययं. Likewise परोक्षं. ^f With
 the mind fixed attentively on one object. ^g Invariably masculine.
^h Also आदिचः and अदिचः. ⁱ Even with a feminine noun, it remains
 masculine or neuter. ^j Some write पाचास्यः. ^k Also अस्त्रियः.

^{m f n a} साधारणं (तु) सामान्यम्	ⁿ	Common.
	^{1 m f n} ^{2 m f n m f n}	
	एकाकी (त्वे) क एककः	Alone, solitary.
^{m f n} ^{m f n b m f n m f n c m f n m f n}		
32. भिन्ना (र्वका) अन्यतर एकस्वे! अन्येतरा (वपि)		Other different.
^{m f n} ^{4 m f n}		
उच्चावचं नैकभेदम्	^{m f n} ^{5 m f n d}	Various.
	उच्चप्लवमविलम्बितम्	Quick, expeditious.
^{m f n} ^{6 m f n}		
33. अदन्तुद् (स्तु.) मर्मस्पर्शम्	^{m f n} ^{m f n}	Sharp, corrosive.
	अबाधं (तु) निरर्गलम्	Unobstructed.
^{m f n} ^{m f n} ^{m f n 7 m f n}		
प्रसव्यं प्रतिशूलं (स्याद्) अपसव्यमपष्ठु (च)		Contrary.
^{m f n} ^{m f n}		
34. वामं (शरीरं) सव्यं (स्याद्)	^{m f n e} ^{m f n}	Left.
	अपसव्यं (तु) दक्षिणम्	Right.
^{m f n} ^{m f}		
सङ्कटं (ना तु) सम्पाद्यः	^{m f n} ^{m f n}	Narrow.
	कल्लिखं गहनं (समे)	Impervious.
^{m f n h} ^{m f n} ^{m f n}		
35. सङ्कीर्णं संकुलाकीर्णं	^{m f n} ^{m f n}	Crowded, confused. g
	सुखितं परिवापितम्	Shaved.

1—ङ्. 2 एक. 3 इ—र. 4 च— 5—ह. 6 च—

7 चा—.

* Fem. साधारणी—वा. b Some read एकतरः. c त्वः (resulting from two radical pronouns, त्व and त्वद्, which differ in accent). d Or अविलम्बनं. e Or अपसव्यं. Some make one term explanatory of the other. f Invariably masculine. g Some make this and the preceding article synonymous. h Also सङ्कीर्णं.

Strung ; tied.	^{m f n a m f n b m f n} ग्रन्थितं सन्धितं दृढं ^a
Spread ; diffuse.	^{m f n m f n m f n} विस्तृतं विस्तृतं ततम्
Forgotten.	^{m f n m f n} 36. अन्तर्गतं विस्तृतं (स्यात्) ^{m f n d m f n}
Placed. °	प्राप्तप्रणिहिते (समे)
Shaken.	^{m f n m f n 1 m f n m f n 2 m f n m f n} वेक्षितं प्रेक्षिताधूत चलिताकम्पिताधूते
Thrown, cast, sent.	^{m f n m f n m f n m f n 3 m f n m f n 4 m f n} 37. मुक्त मुक्ताऽस्तनिष्ठाविद्वक्षितेरिताः (समाः)
Intrrenched.	^{m f n m f n} परिक्षिप्तं (तु) निवृतं
Stolen.	^{m f n 5 m f n} स्वर्षितं सुषिता (यकम्)
Expanded ; dispersed.	^{m f n m f n} 38. प्रवृद्ध प्रवृत्ते
Deposited.	^{m f n m f n} न्यस्त निवृत्ते
Multiplied.	^{m f n 6 m f n} गुणिताऽवृत्ते
Plastered.	^{m f n 7 m f n} निदिग्धोपचिते
Hidden.	^{m f n m f n} गूढ गुप्ते
Pounded.	^{m f n e m f n} गुण्डित रुषिते
Melted.	^{m f n m f n} 39. द्रुताऽवदीर्घे
Raised, held up.	^{m f n 8 m f n} उन्नयोद्यते
Suspended n a swing.	^{m f n m f n} आचित शिखिते

1 चा—.

2 चा—.

3 चा—.

4 ई—.

5—त

6 चा—.

7 उ—.

8 उ—.

* Or पषितं. Also गुम्फितं and गुफितं. b Or वृद्धितं. Likewise ववितं. c Also, obtained. d And व्याप्तं. ° Or गच्छितं.

<i>mfn mfn</i> ब्राह्म ब्राह्मे		Smelled.
<i>mfn mfn</i> दिग्ध लिप्ते		Smear'd, anointed.
<i>mfn 1 mfn</i> समुद्रतोऽवृते (समे)		Drawn : raised from a deep place.
<i>mfn mfn mfn mfn 2 mfn</i> 40. वेष्टितं (स्यात्) बलवितं सम्भीतं बहुमावृतम्		Surround- ed. a
<i>mfn mfn</i> रुग्ण मुग्णे		Bent, crook- ed.
<i>mfn mfn 3 mfn b mfn</i> (ऽय) निश्चित च्छात यातानि तेजिते		Sharpened, whetted.
<i>mfn mfn</i> 41. (स्याद्) विनाशेन्युखं पक्वं		Mature.
<i>mfn mfn mfn</i> क्रीण क्रीतौ (तु) लज्जिते		Ashamed.
<i>mfn mfn mfn c</i> वृते (तु) वृत्त वावृत्तौ		Chosen ; ap- pointed.
<i>mfn d mfn</i> संयोगित उपाहितः		Joined ; an- nexed.
<i>mfn mfn mfn</i> 42. प्राप्यं गम्यं समासाद्यं		Attainable.
<i>mfn mfn mfn mfn</i> स्यन्नं रीणं झुतं झुतम्		Flowing, dropping.
<i>mfn mfn</i> सङ्कटः (स्यात्) सङ्कलिते		Arranged ; or heaped. e
<i>mfn mfn</i> ऽवगीतः ख्यातगर्हणः		Detested.

1 च—.

2 आ—.

3 यात.

a Some restrict the two first terms to signify encompassed ; and the other three, secured from access. b Also निश्चित. c Some, disallowing the root of this word, read व्यावृत्तः. Also व्यावृत्तः. d Or संयोगितः. e Or, as otherwise interpreted, brought in contact.

Various, multiform.	43. विविधः (स्याद्) वङ्गविधो नानारूपः पृथग्विधः
Censured, blamed.	अवरीणो धिक्कृत (चाप्य.)
Coarsely pounded.	ऽवध्वसो ऽवचर्णितः
Diluted decoction. b	44. अनायासहतं फण्डं
Sounded ; making a noise.	स्वनितं ध्वनितं (समे)
Bound.	बद्धे सन्दानितं स्रतमदितं सन्दितं सितम्
Decocted.	45. निघ्नको कथितं
Boiled, c	(पाके क्षीराज्यपयसां) ऋतम्
Departed, f	निर्वाणो (सुनिवक्रादौ)
Become calm, g	निर्वात (स्तु, गते ऽनिले)
Mature, ripe.	46. पक्व परिणते
Passed (as ordure).	गुणं हन्ने
Passed (as urine).	मौढ (गु) स्रविते
Nourished.	पुष्टे (तु) पुषितं
Borne, h	सोढे क्षान्तम्
Vomited.	उद्दान्समुद्गते

1 च—.

2 च—.

* Also अवध्वसः. b Made by an extemporary and simple preparation. c And पृथक्. d उचित. e Water, milk, or liquid butter. As a saint who has attained beatitude, a fire which is extinguished, a beast which is infirm, &c. f Wind no longer blowing. h Also patient. i Likewise उद्दानं and उद्दानं or उद्दानं.

47. दान्त (सु.) दमि ते	<i>m f n</i> <i>m f n</i>	Tamed, subdued or trained.
शान्तः शमि ते	<i>m f n</i> <i>m f n</i>	Pacified, appeased.
अप्त (सु.) अपि ते	<i>m f n</i> <i>m f n</i>	Asked, requested.
अज्ञः अवि ते	<i>m f n</i> <i>m f n</i>	Made known.
अच्छादिते	<i>m f n</i> <i>l m f n</i>	Covered.
पूजिते श्रुतिः	<i>m f n</i> <i>m f n a</i>	Worshipped revered.
48. पूष (सु.) पूरि ते	<i>m f n</i> <i>m f n</i>	Filled : <i>faH</i> .
क्षिष्टः क्षिप्ति ते	<i>m f n</i> <i>m f n</i>	Tired, fatigued.
श्रुतिः श्रुतिः	<i>m f n</i> <i>m f n</i>	Finished.
प्रुष्ट सुष्टेऽपिता दग्धे	<i>m f n m f n 2 m f n m f n</i>	Burnt.
तट त्वष्टौ तनूकते	<i>m f n m f n m f n</i>	Pared ; made thin.
49. वेधितच्छिद्रितौ विधे	<i>m f n</i> <i>3 m f n m f n</i>	Pierced.
विष विपत्तौ विचारिते	<i>m f n m f n m f n</i>	Judged, discussed.
निःप्रभे विगता श्रोकौ	<i>m f n m f n m f n</i>	Gloomy, obscured.
विलीने विद्रुत द्रुतौ	<i>m f n m f n m f n</i>	Liquid.
50. सिद्धे निर्दत्त निष्कौ	<i>m f n m f n m f n</i>	Accomplished.
द्वारिते भिन्न भेदितौ	<i>m f n m f n m f n</i>	Split.
अतं सूतसुतं (चेति द्वितयं तन्नुसन्तते)	<i>m f n m f n 4 m f n</i>	Woven

- Saluted,
honoured. 51. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(स्वाद्) अर्हिते नमस्त्रितं नमस्त्रितमपचायिता} \\ \text{ऽर्चितं ऽपचितम्} \end{array} \right.$
- Served,
adored. वरिवसिते वरिवस्थितमुपासित (द्यो) पचरितं (च)
- Suffering
pain. 52. सन्तापित सन्तप्ते धपित धूपायितौ (च) दून (च)
- Pleased,
glad, con-
tent. ङ्गटे मत्तसप्तः प्रङ्गवः प्रमुदितः प्रीतः
- Cut. 53. छिन्नं छातं लूनं छातं दातं दितं छितं दृक्ष्णम्
- Fallen. खलं धलं खटं स्खलं पयं च्युतं गलितम्
- Obtained. 54. लब्धं प्राप्तं विन्नं भावितमासादितं (च) भूतं (च)
- Sought. अन्वे पितं गवेपितमन्विष्टं मागितं वगितम्
- Wet; moist-
ened. 55. चार्द्रं सार्द्रं छिन्नं तिमितं सिमितं समुन्नमत्तं (च)
- Preserved,
saved,
guarded. लातं लाणं रक्षितम्वितं गोपायितं (च) रुप्त (च)
- Disregard-
ed, despis-
ed. 56. अवगणितमवमता ऽवज्ञाते ऽवमानितं (च) परिभूते
- Abandon-
ed, left. त्यक्तं हीनं विधुतं समुज्झितं घतमुत्पृष्टम्
- Spoken,
said. 57. उक्तं भाषितमुदितं जल्पितमाख्यातमभिहितं जपितम्

1 च—, 2 च—, 3 च—, 4 द—, 5 चा—, 6 च—,
7 च—, 8 च—, 9 च—, 10 च—, 11 च—, 12 चा—,
13 च—.

- mfn mfn mfn mfn mfn 1 mfn mfn*
 बुद्धं बुद्धितं मनितं विदितं प्रतिपन्नमवसिताऽवगते^{Known, understood.}
- mfn a 2 mfn 3 mfn 4 mfn mfn*
 58. उरीक्षतमुररीक्षतमङ्गीक्षतमाश्रुतं प्रतिज्ञातम्^{Promised.}
- mfn mfn mfn b mfn 5 mfn 6 mfn*
 सङ्कीर्णं सन्विदितं संश्रुतं समाहितोपश्रुतोपगतम्
- mfn mfn mfn mfn mfn mfn 7 mfn*
 59. ईक्षितश्लेषणावितपनावितप्रणुतपणितपनितानि^{Praised.}
- mfn c mfn mfn 8 mfn 9 mfn*
 अपिगीर्णं वर्णिताऽभिष्टुतेष्टितानि स्तुता(र्ध्यानि)
- mfn mfn mfn d mfn mfn e mfn mfn*
 60. मक्षित चवितलिप्त प्रत्यवसितगलितखादितश्चातम्^{Enten.}
- mfn mfn mfn f mfn mfn mfn mfn*
 अभ्यवक्षताऽन्वजग्ध ग्रस्त गुस्ताऽश्रितं भुतं
- mfn g mfn h mfn i mfn j mfn k mfn l*
 61. क्षेपिष्ठ क्षोदिष्ठ प्रेष्ठ वरिष्ठ स्थविष्ठ वंदिष्ठाः^{Certain irregular superlatives.}
- (क्षिप्र क्षुद्रा भीक्षित दृष्टु पीव वज्जल प्रकर्षार्थाः)
mfn m mfn n mfn o mfn p mfn q mfn r
62. साधिष्ठ द्राधिष्ठ स्फेष्ठ गरिष्ठ क्रसिष्ठः वृन्दिष्ठाः
 (बाहु व्यायत वज्जु गुरु वामन हृन्दारकातिशये)

- 1 क्ष— 2 उ— 3 च— 4 क्षा— 5 उ—
 6 उ— 7—त. 8 ईक्षित. 9 स्तुत.

^a And उरीक्षतं. ^b Also प्रतिज्ञतं. ^c And जीर्णं. ^d Likewise क्षोद. ^e And निरितं. ^f Also जग्धं. ^g Most quick. ^h Most small. ⁱ Most dear. ^j Most large. ^k Most corpulent. ^l Most numerous. ^m Most hard. ⁿ Most long. ^o Most firm. ^p Most heavy. ^q Most short. ^r Most abundant.

CHAPTER III.

1. (प्रवृत्तिप्रत्ययादर्थैः सङ्कीर्णं लिङ्गमुच्यते)

Action.

^{1 na f}
कर्म क्रिया

Continual.
^b

^{m f n c}
(तत्सातत्ये गम्ये स्वर) अपरस्तराः
^{n d}

Totality.

2. (साकल्यासङ्गवचने) पारायण

Adherence,
attachment.

^{m f n p}
परावश्ये

Wilful-
ness, inde-
pendence.
Vain and
causeless
state.

^{f f t}
यदृच्छा स्वरिता

(हेतु शून्या त्वास्या) विवक्षयम्

Quiet. g

3. शमय (स्तु) शमः शान्तिर्

Self-com-
mand. h

^{f m m}
दान्ति(स्तु) दमयो दमः

Approved
occupa-
tion. i

^{n j}
अवदानं (कर्मवृत्तं)

A desirable
gift.

^{n n k}
काम्यदानं प्रवारणम्

1—नृ.

2—नि.

* One authority makes this term masc. and neut. in both its ac-
ceptions, of action and of act. Others add, in both genders, कर्मः,
and कर्म. ^b In respect of action. ^c Adjectively अपरस्तरः, राः, रं. Ad-
verbially,—रं. ^d Invariably neuter even with nouns of other genders.
^e Some read द्वारावश्यं or त्वरावश्यं. ^f Also स्वरिता. ^g Absence of passion.
^h Endurance of the pain of austerities. ⁱ Some interpret this an act
accomplished. ^j Also अवदानं. ^k Likewise प्रवारणं.

4. वशक्रिया संवदनं^{f n b}

Subduing
by charms.

मन्त्रकर्म (तु) कार्मण्यम्^{1n n}

Magi.

विधुननं विधुवनं^{n n c}

Tremour.

तर्पणं प्रीयनाऽवनम्^{n n n}

Satisfac-
tion. d

5. पर्याप्तिः (स्वात्) परित्वाद्यं हस्तवारणं (मि, त्यपि)^{f n n c}

Warding of
a blow.

सेवनं सीवनं स्यूतिर्^{n n 2f}

Sewing.

विदरः स्फुटनं भिदा^{m n f f}

Tearing,
rending.

6. आक्रोशनमभौषङ्गः^{n 3 m g}

Curse, im-
precation.

संवेदो वेदना (न ना)^{m f n}

Sensation,
perception.

सम्पूर्णनमभिव्याप्तिर्^{n 4f}

Co-extending,
pervading.

यात्रा भिक्षाऽर्चनाऽर्चना^{f f f n f n}

Begging.

7. वर्धनं छेदनं^{n n}

Cutting.

(ऽथ द्वे) आनन्दनं सभाजनं^{n i n j}

Courtesy ;
welcome
or adieu. h

आप्रश्ननम्ⁿ

(अथा) ज्ञायः सम्प्रदायः^{5 m m}

Received
doctrine. k

क्षये क्षिया^{m f}

Loss.

1—नृ.

2—ति.

3—क—.

4—प्ति.

5—आ—.

^a Bringing into one's power by drugs, charms or incantations ; or the drugs and charms by which that is effected. ^b Or संवदना. Also संवननं. ^c And विधुवनं. ^d Whether the act of pleasing or the state of being pleased. ^e Or हस्तवारणं. ^f And स्फोटनं. ^g Likewise अभिवङ्गः. ^h Civility in receiving a friend, or in taking leave of him : embracing, friendly inquiry, adieu. ⁱ And आनन्दनं. ^j Also सभाजनं. ^k Traditional and right.

Taking, a	8. ग्रहे ग्राहो	^m ^m
Wish, desire.	वशः कान्तौ	^m ^{1f}
Protection, defence.	रक्षणाय	^m ^b ²ⁿ
Sound, noise.	रणः कथे	^m ^c ^m
Perforation, piercing.	व्यधे वेध	^m ^m
Maturity.	पचा पाके	^f ^m
Calling; challenging.	ह्वो हतौ	^m ^{3f}
Engaging; appointing.	वरो हतौ	^m ^{4f}
Combustion, burning.	9. ओषः ओषे	^m ^m ^e
Guiding, directing.	नवो नाये	^m ^m
Wearing, growing old.	ज्यानिर्जी यौ	^f ^{5f}
Whirling, going round.	ज्यमो ज्यमो	^m ^{6f}
Increase, growth.	स्फातिर्हृष्टौ	^f ^{7f}
Fame, notoriety.	प्रथा ख्यातौ	^f ^{8f}
Touch, contact.	स्पृष्टिः हतौ	^f ^{9f}
Oozing, dripping.	स्रवः स्रवे	^m ^f ^f

1—ति.	2 ला—.	3—ति.	4—ति.	5 जीर्णि.
6—नि.	7 वृद्धि.	8—ति.	9—क्लि.	

* Whether by seizure or acceptance, ^b Some read रक्षा. ^c Also वशः. ^d Prevailing on a person to undertake a business. Both terms also signify requesting, and encompassing. ^e Also ओषः. ^f And ज्ञापः. Also ज्ञवः.

^{f a} 10. एषा ^{1 f} सख्यौ

Thriving.

^{n b} स्फुरणं ^{n c} स्फुरणे

Throbbing.

^{2 f} प्रमितौ ^f प्रमा

True know-
ledge.

^f प्रसूतिः ^m प्रसवे

Bringing
forth (as
young).

^{m d} खेपाते ^m प्राधारः

Pouring
forth ; as-
persion.

^m क्लमथः ^m क्लमे

Fatigue.

^m 11. उत्कर्षो ^m ऽतिशये

Excellence.

^f सन्धिः ^m क्षेत्रे

Union, junc-
tion.

^m विषयः ^{m e} आश्रये

Refuge ;
asylum.

^{3 f} क्षिपायां ⁿ क्षेत्रे

Sending ;
directing. f

^f गीर्णं ^{4 f g} गिरौ

Swallowing.

^{n h} गुरणमुद्यमे ^{5 m}

Effort, exer-
tion.

^m 12. उन्नाय ^m उन्नये

Raising.

^m आयः ⁿ अयणे

Reliance ;
taking re-
fuge.

ⁿ जयने ^{m i} जयः

Conquest,
victory.

1—वि. 2—ति. 3—पा. 4 गिरि. 5 उ—.

^a Some read विधा. ^b And स्फुरणं or स्फुरणं. Also स्फुरः and स्फुरणः. ^c Likewise स्फुरणं. ^d And खेपाते. ^e Or आश्रयः. ^f Also interpreted passing away time. ^g Also गीर्णः and गिरौ. ^h Likewise गुरणं and गोरणं. ⁱ According to another reading, जयनं, जयः, inaudible repetition.

Discourse,
speech.निगादे^m निगदे^mPride.^aमादे^m मदे^m

Regret.

उद्देगे^m उद्देगे^mTrituration
of perfumes.13. विमर्दनं^m परिमले^mConferring
of a benefit.
^b1 ^m 2 ^m

ऽभ्युपपत्तिरुग्रहः

Disfavour.

नियह^{m c} सद्दिक्कः^c स्याद्Attack,
onset. dअभियोग^m (सु)^{3 m} अभियहःClinching of
the fist.14. मुष्टिवन्ध^m (सु)^m संग्राहे^mAffray,
assault. eडिम्मे^m डमर^{m f} विम्वौ^mLigament,
fettters.वन्धनं^{n f} प्रसितिद्धारः^{4 m g}Morbid
heat. hस्यर्शः^{m i} स्यष्टोपतप्तारि^{5 m j 6 m}

Injury. k

15. निकारो^m विप्रकारः^m (स्याद्)Hint, sing,
token. lआकार^m सिद्ध^{7 m} इक्षितः^m

1— ति.

2 च—.

3 च—.

4 चार.

5—इ.

6 इ—इ.

7 इ—.

^a Also joy. ^b By doing good, or by preventing ill. ^c Or विम्वः. Also, according to a varied reading, निरोधः and विरोधः; but here a different acceptation is intended: viz. restraint or confinement. ^d Some explain this, a challenge to fight. ^e A conflict without weapons. Also terrifying the enemy by shouts or gestures. Likewise devastation and predatory or irregular war. ^f And चारः. ^g Some read चारः, and connect it with the next article. ^h The line is by some divided into three articles, instead of two: viz. ligament; business of a scout or spy (चारः स्यः); morbid heat. ⁱ Also स्यर्शः. ^j Or स्यर्शः (इ). ^k Also wickedness. ^l Indication of sentiment.

परिणामो विकारो (हे समे) विकृति विक्रिये	Change of form. a
16. अपहार (स्व) पचयः	Loss.
समाहारः ससुचयः	Assemblage. b
प्रत्याहार उपादानं	Abstraction. c
विहार (स्तु.) परिक्रमः	Walking for pleasure.
17. अभिहारोऽभिग्रहणं	Robbery. d
निर्हारोऽभ्यवकर्षणम्	Extraction.
अनुहारोऽनुकारः (स्याद्)	Imitation.
(अर्थस्यापगमे) व्ययः	Expenditure.
18. प्रवाह (स्तु.) प्रवृत्तिः (स्यात्)	Stream. f
प्रवहे (गमनं वहिः)	Going forth, issuing.
विवामो वियमो यामो यमः संयाम संवमौ	Forbearance. g
19. हिंसाकर्माऽभिचारः (स्याज्)	Incantation to destroy.
जागर्ष्या जागरा(हयोः)	Waking, watching.

1—वा.

2—च—.

3—ज्.

* Some distinguish the terms, making the two first signify a total change, and the other two a partial or temporary alteration. ^b Gathering together in fact, or in thought. ^c Restraining the organs of sense. Also abridgment. ^d Or seizure in one's presence. ^e Likewise अपहारः. ^f Or continual flow. Likewise commencement of action. ^g This line is by some divided into three articles : the two first terms signifying various distress ; the two next decrease ; and the two last, forbearance. ^h Also जापिया and जागर्तिः. Likewise जागरणं.

Obstacle,
impedi-
ment.
Contiguous
support, &

विघ्नोऽन्तरायः प्रत्यूहः

(स्याद्) उपघ्नोऽन्तिकाशये

Enjoyment.
Encom-
passing ;
surround-
ing.

20. निर्वेश उपभोगः (स्यात्)

परिसर्पः परिक्रिया

Separation.

विधुर (न्तु.) प्रविशेधो

Meaning,
intention.

ऽभिप्रायच्छन्द आशयः

Abridg-
ment.

21. संक्षेपं समसनं

पर्यवस्था विरोधनम्

Contradic-
tion.

परिसर्प्य परीसारः

Perambula-
tion. d

(स्याद्) आस्था (त्वा) सना स्थितिः

Stay.

Diffusion.

22. विस्तारो विग्रहो व्यासः

Proximity.

सु च (शब्दस्य) विस्तारः

Rubbing of
the person.

(स्थान्) मर्दनं सम्बाहनं

Disappear-
ance.

विनाशः (स्याद्) अदर्शनम्

Acquaint-
ance.

23. संक्षेपः (स्यात्) परिचयः

Spreading.

प्रसर (स्तु.) विसर्पणम्

Scarcity.

नीवाक (स्तु.) प्रयामः (स्यात्)

Proximity.

सन्निधिः सन्निधयश्च

1 च—

2 चा—

* As a tree, of a creeper. ^b Also neut. शब्दः (सु). ^c And प्रसरणम्. ^d Moving about, on the ground : some interpret it near approach. ^e Or परीक्षणम्. ^f And विस्तारः. ^g Also सन्निधिः.

24. लवेऽभिखावेऽलवने

Reaping.

निष्पावः पवने पवः

Winnowing,
cleaning.

प्रसावः (स्याद्) अवसरः

Occasion,
opportunity.

तसरः सूत्रवेष्टनम्

A shuttle. a

25. प्रजनः (स्याद्) उपसरः

First pregnancy of
cows. c

प्रयय प्रनयो (समौ)

Affectionate solicitation.

धीयक्तिर्निष्क्रमेऽ

Intellectual faculty. e

(ऽक्षी तु) संक्रामेऽदुर्गसञ्चरः

Difficult progress. f

26. प्रत्युत्क्रमः प्रयोगार्थः

Act tending to a main object.

प्रक्रमः (स्याद्) उपक्रमः

Beginning. k

(स्याद्) अभ्यादानमुद्घात आरम्भः

संभ्रमस्वरः

Haste, hurry.

1 नि—.

2 उ—.

3 त्व—.

* Also act of weaving. ^b Or तसरः. ^c Some interpret it, the season of impregnation. Others explain it, the first going of a cow to a bull; or the first impregnation; or simply her impregnation by the bull, or her pregnancy. ^d Also प्रसरः. ^e Power of the understanding: as attention, comprehension, reasoning, &c. ^f Towards a place scarcely accessible. ^g And संक्रमः. ^h Likewise सञ्चरः. ⁱ Or प्रत्युत्क्रामिः. ^j Some read प्रयुत्कार्यः; and explain this article, beginning of battle: others interpret it, war or combat. ^k Some divide this article; making the two first terms signify a first beginning, and the three last a commencement in general: others explain the two first, a beginning; and the three last, a thing begun. ^l Also उपोद्घातः. ^m And त्वरिः.

Impedi- ment. i	27. प्रतिबन्धः प्रतिटम्भो ^{m a}
Causing to descend.	उवनाय (स्तु.) निपातनम् ^{m b n c}
Apprehen- sion. d	उपलम्भ (स्व.) अनुभवः ^m
Smearing. e	समाखम्भो विलेपनम् ^m
Separation of lovers. f	28. विप्रखम्भो विप्रयोगो ^m
Liberality. g	विलम्भ (स्व.) तिसर्जनम् ^{1 n}
Celebrity.	विश्राव (स्तु.) प्रविख्यातिर् ^{2 f h}
Attention.	अवेक्षा प्रतिआगरः ^{f m}
Reading ; lecture.	29. निपाठ निपठौ पाठे ^m
Wetness. i	तेमस्तेमौ ससुन्दने ^m
Distress, from dis- ease, &c.	आदीनवास्त्वौ कोशे ^{3 m j}
Meeting ; union.	मेखके सङ्ग सङ्गमौ ^{m m m k}
Research.	30. सम्यक्क्षणं विचक्षणं मार्गणं खगणा खगः ^{n l n n m m}
Embrace.	परिरम्भाः परिरम्भः संक्षेप उपगूहनम् ^{m n m n}
Sight ; see- ing ; looking.	13. निर्वर्णनं (तु) निध्यानं दर्शनं लोके क्षणम् ^{u n 4 n o 5 n 6 n}

1 ख— 2—ति. 3 आ— 4—न. 5 आ— 6 ई—

^a Likewise विट्भः. ^b And अवनयः. ^c Or निपातनं. ^d Conception otherwise than from memory. ^e With saffron, sandalwood, &c. ^f Also solitude, and disagreement. ^g Some explain it, appointing, engaging. ^h Also प्रतिख्यातिः. ⁱ One explains this, wet. ^j Or आश्रयः. ^k Also सङ्गमं and साङ्गमः. ^l Likewise सम्यक्क्षणं and सम्यक्क्षयं, or मदेवर्षः. ^m Some read खगणा. ⁿ Or परिरम्भः. ^o According to another reading, आशोकः and लक्ष्मणः.

- प्रत्याख्यानंⁿ निरसनंⁿ प्रत्यादेशे^m निराकृतिः^f Rejection ; disallowance.
32. उपशयो^m विधाय^m (सुⁿ पर्वायशयनार्थकौ^f) Watching alternately.
- अर्त्तनंⁿ (च)^f क्षतीया^b (च)^f क्षनीया^c (च)^f दृणा^f (र्थके)^f Censure, reproach. a
33. (स्याद्)^m व्यत्यासे^m विपक्ष्यसे^m व्यत्यय^m (सु)^m विपक्ष्ये^m Contrariety ; opposition. d
- पर्वयो^m ऽतिक्रम^m (सखिच)^m ऽतिपात^m उपात्ययः^m Transgression. f
34. (प्रेषणं^m यत्नमाह्वय^m तत्र^m स्यात्)^m प्रतिशासनम्^m Mission after calling. h
- (सु)^m संतावः^m (क्रतुषु^m या^m स्तुतिर्भूमिर्द्विजन्मनाम्)^m Place where the priests stand. i
35. (निधाय^m तच्छते^m यत्र^m काष्ठे^m काष्ठं^k सु)^m उद्गनः^m A carpenter's workbench.
- साम्बन्न^m (स्तु.)^m साम्बधनः^m (सम्बो^m येन^m निहन्यते)^m Tool for cutting corn and grass. j
36. आविधो^m (विध्यते^m येन^m तत्र)^m An auger. l
- (विष्वक्समे)^m निघः^m Round, circular.
- उत्कार^m (सु)^m निकार^m (सु^m द्वौ^m धान्योत्क्षेपणार्थकौ)^m Winnowing of corn. m

^a One commentator remarks, that two of these terms, क्षतीया and क्षनीया, which properly signify shame, are here inserted by mistake.

^b Also रोन्ना. ^c Likewise क्षिप्वा and क्षिप्वीया or क्षिप्वीया. ^d One interprets this, misapprehension. ^e And विपक्ष्याः. ^f Some make the four terms, others the two first of them, synonymous with the preceding.

^g And पर्वयोः. ^h Sending of a servant on an errand after calling him.

ⁱ At a solemn act of religion ; reciting hymns and prayers. ^j For eradicating clusters of gramineous plants : some say for cutting the stalks : others explain the term a basket to receive heads of Indian corn, &c. ^k Also क्षंबहनं,—नी. ^l Turned by a string. ^m Or piling it up.

Swallow- ing, &c. a	37. निगारोद्गारः विचावोद्गारा (स्तु. गरवादिषु)
Stopping, ceasing.	आरब्धवरति विरतव उपरामे
Spitting.	(वा स्निवां तु) निष्ठेवः
	38. निष्ठूति निष्ठेवनं निष्ठीवन (मित्यभिधानि)
Speed.	जवने जूतिः
Conclusion.	साति क्षुः स्वसाने (स्वादु)
Fever.	(अथ) ज्वरे जूर्तिः
Driving of cattle.	39. उदज (स्तु.) पशुप्रेरणम्
Curse.	अकरणि (दित्वाद्वः शपे)
Aggregate patronymic. g	(गोत्रान्तेभ्य सस्य वन्दमित्यै, पगवका! (दिकम्)
Multitude of loaves and pies. h	40. आपूपिकं शाष्कुलिकं मेवमाद्यमचेतसाम्

1 उ—, 2 उ—, 3—ति. 4 अ—, 5—ति.
6 नि—, 7 जो—क.

^a The four terms, here exhibited, differ in signification. निगारः, swallowing. उद्गारः, vomiting. विचावः, cough; some say, sound. उद्ग्राहः, taking up: also, replying in argument. ^b Or उपरामः. ^c Fem. निष्ठेवा. Some say, also neuter निष्ठेवं. ^d Likewise जूतिः. Some add जतिः and जवनं. ^e End of action. ^f So similar terms of imprecation. As अजननिः, अजीवनिः, अवपाहः, निपाहः, &c. Ex. तस्माज्जीवनिरेवास्तु, May he not live! ^g Instanced in the text; आपगवकं, a multitude of descendants of UPAGU So गार्गकं, a multitude of descendants of GARGA. दाक्षकं,—of DAKSHA. ^h Respectively: stated as instances of nouns of multitude of inanimate things.

- (मायवानाम्) मायव्यं^{na} Multitude of boys.
- (सहायानां) सहायता^f —of coadjutors.
41. हत्या (हत्यानां) —of ploughs.
- ब्राह्मण्य वाड्ये (तु द्विजन्मनाम्) —of priests.
- (हे पशुकानां हृष्टानां) पार्श्वं हृष्टं (मनुक्कमात्) —of ribs and back-bones.^b
42. (हत्यानां) खलिनी खल्या (ऽख्य.) —of threshing floors.
- (ऽय) मानुष्यकं (हृष्टाम्) —of men.
- ग्रामता जनता घूस्या पाश्या गल्या (हृष्टक् हृष्टक्) —of villages, &c. c
43. (अपि) साहस्य कारीय चर्मणावर्षणा (हिकम्) —of thousands, &c. d

1 का—ख.

* Some read वानव्यं. ^b Respectively. * In order : multitude of people ; accumulation of smoke ; abundance of fetters ; great quantity of reeds, (or multitude of ropes or of throats : for गह्व has all these senses.) ^d In order : multitude of pieces of dry cow-dung ; abundance of hides (or of shields) ; collection of prayers and incantations delivered by the sage AT'HARVAN : besides other similar terms : as चर्मव्यं, assemblage of coats of mail ; चर्मव्यं, multitude of men in armour ; चर्मव्यं,—of men holding shields ; आकारं,—burning or burnt coals ; क्षेत्रं,—of fields.

CHAPTER IV.

SECTION I.

1. (नानार्थाः केपि कान्तादिवर्गेष्वेवात्र कीर्त्तिताः
भूरि प्रयोगा ये येषु पर्यायेष्वपि तेषु ते)

1 Sky, ether.
2 Heaven.

2. (आकाशे त्रिदिवे) नाको

1 World.
2 People.

लोका (सु. भुवने जने)

1 Verse.
2 Glory.

(पद्ये यद्यसि च) श्लोकः

1 Arrow.
2 Sword.

(ग्रहे चक्रे च) सायकः

1 Shakal.
2 God of water.
1 Fried rice flatten-
ed. 2 Infant.

3. जम्बुको (कोटु वङ्गौ)

पृथुको (चिपिटार्भको)

1 Sight,
look.
2 Light.

आलोको (दर्शनेद्योतौ)

1 A double
drum. 2 A
large drum.

(भेरी पटङ्ग) आनको

1 Mark.
2 Flank. c
1 Spot.
2 Defama-
tion.

4. (उत्पङ्ग चिह्नयोर) पङ्कः

कवङ्को (ऽङ्गापवादयोः)

* Or सायकः. Some read शारकः. ^b Some reverse the interpretations : one of these instruments is a large drum beaten at both extremities ; the other, at one end only. ^c The side above the hip, where women place young children in carrying them. Also 3 A cypher or figure. 4 An act of a drama. 5 Variegated or spotted.

^m तक्षका (नागवर्षक्योर्)	^m चर्कः (रुटिकसूर्ययोः)	1 A carpenter. 2 The chief of snakes. a 1 Crystal. 2 The sun. b
5. (भासते वेधसि वधे पुंसि) कः	^m कं (शिराऽस्थुनोः)	1 Wind. 2 Brahma. 3 Sun. 4 Soul. 5 Head. 6 Water. c 1 Shrivelled grain. 2 Brevity. d
(स्नात्) पुसाक (स्तुच्छधान्ये संक्षेपे भक्तसिक्त्यके)	^m 6. (उख्के करिषः पुच्छमूलोपास्ते च) पेचकः	1 An owl. 2 Root of a tail. e
^m (कमलसौ च) करकः	^m (सुगते च) विमायकः	Water-pot. f A Buddha or saint. g
^m 7. क्विष्णु (ईके वितसौ च)	^m (श्रुककीटे च) दृक्षिकः	1 Cubit. h 2 A span. Scorpion. i
^m (प्रतिब्रूते) प्रतीक (क्लि.पू.कदेशे च पुंस्त्रियम्)		An integrant part. j

* Or of demi-gods shaped like snakes, abiding in the infernal regions. Also 3 Speaker of the prologue to a drama. ^b Also 3 Asclepias gigantea. 4 Copper. 5 A title of *Indra*. ^c Also 7 Joy. ^d Others say, 2 Celerity. 3 Lump of boiled rice. ^e That is of an elephant's tail. ^f Especially a hollow Cocoanut, or gourd. Also m. f. 2 Hail. m. 3 Pomegranate. 4 A bird (Curlew.) m. n. 5 A box to hold beetle-leaf. ^g Also 2 Title of GANE' SA. 3 Title of YAMA. 4 Name of VISHNU's eagle. 5 A spiritual teacher. 6 Obstacle; difficulty. ^h Whether the measure, or the forearm. ⁱ The insect; as well as the sign of the zodiac. Also, 2 The month during which the sun is in Scorpio. Likewise, 3 A crab. 4 A hairy caterpillar. 5 Name of a tree (*Vangueria Spinosa*). ^j And m. f. n. 2 Contrary: not consonant. 3 Inverse.

1 Gentian. a
2 A fragrant
grass. b

Sorts of Cucurbitaceous plants. c

A white sort of Mimosa. e

1 Incense.
2 Meal of
sesame. f

Asafetida. g

1 INDRA.
2 Bdellium.
3 Owl. j
1 Discas. s
2 Pain.
3 Fear. k

small. l

8. (स्यद्) भूतिक (सु भूनिजे कतृचे भूकृचे ऽपि च)
1 f d
(ज्योत्स्निकायां च घोषे च) कोषातक
(ऽथ कटफले

9. सिते च चदिरे) सोमबल्कः (स्यद्)

(ऽथ सिद्धके

तिलकल्के च) पिशाको

बाह्लीकं (रामटे ऽपि च)

10. (महेन्द्रगुम्फलूकक्यासप्राप्ति) कौशिकः

(रक्षापयस्कास. 1) तदः

(सत्ये ऽपि) शुद्धक (कि. पु)

1—की.

2 का—.

* Gentiana Chirayta, Roxb. * Andropogon Schoenanthus: and another kind. Some, varying the interpretation, make this a name of the *Káyaphal*. * Vizt. 1 Trichosanthes dioeca. 2 Luffa Pentandra and Acutangla, R. Likewise 3 Achyranthes aspera. Also 4 Night. d And कोषातकी. * Also 2 the *Káyaphal*. f Likewise 3 Oilcake of sesame. 4 Asafetida. 5 Saffron. s Also 2 Saffron. And m. 3 Name of a country. 4 Horse bred in that country. 5 Man of a low tribe. h And बाह्लीकं, बाह्लिकं, or बाह्लीकं. i Also 4 Snakecatcher. Likewise 5 Ichneumon (viverra mungo). 6 Title of VISWAMITRA. 7 Skilled in dictionaries. And f. कौशिकी. 8 Title of GAURI. 9 Name of a river in Bengal. Or कौशिकः—की. * Also 4 Sound of a drum. i Also 2 Hard. 3 Low, vile. 4 poor, indigent. 5 Youngest. m Fem. शुद्धका. Also शुद्धकः—का.

11. जैवालकः (यथाहं ऽपि)	The moon. a
(सुरे ऽप्यग्रहस्य) वर्तकः	A horse's hoof. b
(वाम्रे ऽपि) पुच्छरीके (ना)	A leopard. c
(यवान्यामपि) दीपकः	An aromatic seed. d
12. शाखाटकाः (कपि क्रोट्टृ ग्रहानः)	1 Ape. 2 Dog. 3 Shakal.
(स्वर्णे ऽपि) गैरिकम्	Gold. f
(पीडाये ऽपि) व्यस्रीकं (स्वाद)	Pain. g
व्यस्रीकं (तृप्रिये ऽदृते)	1 Falsehood. 2 Any thing displeasing.
13. (शीलान्वयाद्) ऽनूके (दे)	1 Disposition. 2 Race, family. i
अल्के (यकलवल्कले)	1 part. 2 Scale of a fish. 3 Bark.

1—क.

- * Also m. f. n. 2 Long-lived. 3 Thin. ^b And m. f. 2 A quail.
 • Also 2 The elephant posted in the S. E. to uphold the world.
 3 A proper name (the author of a dictionary). 4 A variety of the sugar-cane. Likewise n. 5 A white lotos. 6 A white umbrella. 7 A medicinal drug. ^d Ligusticum Ajowan, Roxb. Or else Apium involu-
 cratum, R. Also 2 Cumin (Cuminum Cyminum). 3 Celosia Cristata.
 4 A lamp. 5 In rhetoric, a certian elegance of construction. * Or
 दीपकः m. n. 1 Ligusticum Ajowan R. 2 Apium involu-
 cratum, R. 3 Celosia cristata. ^f Also 2 Red orpiment. 3 Red chalk. ^g Likewise
 2 Any thing displeasing. 3 Unfit to be done. 4 Strange. 5 Reverse.
 Also m. 6 Addicted to an unnatural crime. ^h Also : 3 The fore-
 head. ⁱ Likewise m. 3 A former state of existence.

1 A weight. a
2 Gold. 3 Orna-
ment on the
breast.

(साटे शते सुवर्णानां हेन्दुरोभूषणे पले

14. दीनारे ऽपि च) निष्को (ऽस्त्री)

1 Sin.
2 Fraud. b

कल्को (ऽस्त्री समलैंगयोः

दम्बे ऽप्य)

1 SIVA'S
bow. 2 Tri-
dent. c

(ऽथ) पिनाको (ऽस्त्री मूलशङ्करधन्वयोः)

A female
elephant. d

15. धेनुका (तु करेण्वां च)

Cloudiness.
e

(मेघजाले च) कारिका

1 Agony.
2 Explanato-
ry verse. f

कारिका (वातनाहतेयाः)

An earring.
g

कर्णिका (कर्णभूषणे

* One of 108 *suvarnas*. Also one of 4 *suvarnas*. Likewise one of 2 *karshas*. ^b Also 3 Dirt. 4 Ordure. 5 Sediment. 6 Levigated powder. 7 The belleric myrobalan. And m. f. 8 Sinful; wicked. ^c *Siva's*; some say, any trident. Also 3 A shower of dust. ^d Also 2 A milch cow; especially one which has recently calved. 3 Dagger. Likewise m. 4 Proper name; a demon slain by KRISHNA. n. 5 A herd of kine. 6 Gesture of a woman. * A multitude or succession of clouds. Also : 2 A dark cloud threatening rain. 3 A fog or mist. 4 Blackness. 5 Black. 6 The Goddess GAURI. 7 Name of a terrific goddess. 8 A female crow. 9 A black scorpion. 10 Spikenard. 11 A sort of potherb. 12 A branch of a Cucumber plant. 13 A line of hair reaching to the navel. 14 Price of a commodity on credit. 15 Interest at a monthly rate. 16 Spirituous liquor. 17 A stain or defect in gold, &c. ^f Or, as otherwise read, 3 Interest at any stipulated rate. 4 Action in general. Also 5 An art or profession. 6 A female rope-dancer and tumbler. ^g Also 2 The pericarp of a lotos. 3 The tip of an elephant's trunk. 4 The middle finger.

16. करिहस्ताङ्गुली पद्मबीजकोष्ठा)

(निष्पत्तरे)^a^{m f n} वृन्दारकौ (कपिमुख्याय)^{m f n} एके (मुख्यायकेवलाः)

1 Hand-
some.
2 Chief,
Principal. b
1 Chief.
2 Other.
3 Alone.
4 One.
Hypocriti-
cal. c

17. (साहाय्यिकः) कौकुटिके (यथादूरेरिनेक्ष्यः)

^{m f n} लास्यटिकः (प्रभोर्भाषदर्थी कार्याक्षमश्च यः)

1 Attentive.
2 Indolent.
d
1 Side of
a hill.
2 Bracelet.
3 Circle. e
1 A thorn.
2 A paltry
foe. 3 Hair
on end. f

18. (भूभक्षितम्बवलये चक्रेषु) कटके (ऽस्त्रियाम्)

^m (क्षय्ये क्षुद्रयमौ च लोमहर्षे च) कण्टकः

^a The following admit the three genders. ^b Also m. 3 A god.
4 A general or leader of an army. ^c Also, 2 One who never looks far
before him; but steps with caution for fear of treading on insects.
^d Watchful of his master's looks. 2 Careless or incapable of work.
3 Mode of embrace. ^e Also 4 A ring on an elephant's tooth. 5 An
army. 6 A metropolis. 7 Sea salt. ^f Also 4 A fishbone. 5 Finding
fault. This and the preceding line are omitted by most commentaries.

SECTION II.

1 Bright-
ness. 2 Ray
of light.
3 Flame. a
1 A bee.
2 An arrow.
An aurifer-
ous gem. b

19. मवश्र (खि.ट्कर ज्वालाश्र)
 (ऽखिवाश्रौ) शिखीसुखी

शंखे! (निधी ललाटासि कञ्जौ न क्षी!)

Organ of
sense. c

(मिद्वे ऽपि) चक्षु

1 Ray of
light.
2 Flame. d

20. (धृषिज्वाले अपि) शिखे

SECTION III.

1 A moun-
tain. 2 A
tree. e

(शैखरक्षौ) नगावृक्षौ

1 Wind.
2 An arrow. f

आशुगौ (बाहुविशिखौ)

1 An arrow.
2 The sun.
3 A bird. g

(शरार्कविहगाः) क्षणाः

1 A bird.
2 The sun. h

21. पतङ्गौ (पक्षिस्त्र्यौ च)

1 Areca. i
2 Multitude.

पूगः (असुक्कट्कटोः)

1—का.

2 नग.

3 क्षण.

* Also 4 Beauty. b And 2 The bones of the forehead. m. n. 3 A shell, a conch. 4 In numeration, the twelfth place of figures. ° Also 2 Vacuity. 3 A cypher. 4 Heaven. 5 The sky. 6 Auspiciousness. d Likewise 3 A branch. 4 A radicant branch. 5 Crest of a peacock. 6 Lock of hair on the head. 7 Chief, principal. ° Also 3 A serpent 4 The sun. f Likewise m. f. n. 3 Fleet, moving with speed. ° Also 4 A planet. 5 A grasshopper. 6 A god. 7 Sound. h Also 3 A grasshopper. 4 Brasil-wood. i Masc. The palm (Areca faufel). Neut. Its nut.

(मयवेऽपि) मृगा	Cattle. a
वेगः (प्रवाहजवयोऽपि)	1 Stream. 2 Speed. b
22. परागः (कौसुमे रेणौ स्त्रीयादौ रजस्यपि)	1 Pollen of flowers. 2 Dust. c
(गजेऽपि) नागमातङ्गाव्	An elephant. d
मपाङ्ग (सिक्ककेऽपि च)	A circlet on the forehead. e
23. स्वर्गः (स्वभावनिर्माद्यनिश्चयाध्यायसृष्टिषु)	1 Nature. 2 Relinquishment. f
वेगः (सम्बन्धोपावधानसङ्कतयुक्तिषु)	1 Armour. 2 Means. g
24. भोगः (सुखे स्त्र्यादिभूतावृहेषु, फणकावयोः)	1 Enjoyment. 2 Hire. h
(चातके हरिषे पुंसि) सारङ्गः (शबले त्रिषु)	1 Sort of bird. 2 A deer. i

* Likewise 2 Deer. 3 An elephant with white marks on his forehead. 4 A constellation (the head of Orion). 5 Search. ^b Also 3 Rapid transition, as of mind or wind. 4 Call of nature. ^c And 3 Fragrant powder. Also 4 Eclipse. 5 Coral. ^d Also नागः. 2 A snake (Coluber naja: and a sort of demigod shaped as a serpent). 3 A cruel person. 4 Name of a country. 5 In comp. Pre-eminent. 6 Mesua ferrea. 7 Rottlera tinctoria, R. 8 Cyperus pertenuis, R. Likewise चातङ्गः. 2 A race of mountaineers. 3 The sacred fig-tree (Ficus religiosa). ^e Also 2 Corner of the eye. 3 A lame or maimed person. ^f Likewise 3 Certainty. 4 A chapter or section. 5 Creation. Also 6 Perseverance. ^g And 3 Meditation. 4 Union. 5 Junction. Also 6 Keeping a fixed posture. 7 Lucky conjuncture. 8 In astrology, A mode of reckoning the moon's longitude. ^h And 3 Expanded head of a serpent. 4 Body of a serpent. Also 5 Eating. 6 Nurture. ⁱ And m. f. n. 3 Variegated. Also m. 4 An elephant. 5 A bee. 6 A peacock. ^j Or सारङ्गः.

An ape. a

25. (कपौ च) पूवगः^m

1 Curse.

2 Defeat. b

(याये त्व.) ऽभिषङ्गः (पराभवे)^m

1 A yoke.

2 A pair.

3 An age. c.

(यानाद्यङ्गे) युगः (पुंसि)^mयुगं (दुग्मे कृतादिषु)ⁿ

1 Heaven.

2 An arrow

3 A bull.

4 Speech. d

26. (स्वर्गेषुपशुवाग्वज्रदिग्ने तदृषिभजले)^{m f e}लक्षदृष्ट्या स्त्रियां पुंसि गौरⁿ

1 A mark.

2 Privy part. f

लिङ्गं (चिह्नं शेषयोः)ⁿ1 Prefera-
bleness.

2 Summit. g

27. ऋङ्गं (प्राधान्यसाम्बोच.)ⁿ

1 The head.

2 Privy part. h

वराङ्गं (वर्द्धगुह्ययोः)ⁿ1 Prosperi-
ty. iभगं (श्रीकाममाहात्म्यवीर्ययत्नार्ककीर्तिषु)ⁿ

^a Also 2 A frog. 3 Sort of bird (a diver). 4 The dawn: the charioteer of the sun. ^b Also 3 Oath. 4 Groundless imputation. 5 Embrace. ^c The *Kṛta*, *Trétā*, *Dvāpara*, and *Kali*. Also 4 A measure of four cubits. ^d And 5 The thunderbolt. 6 A region or quarter. 7 An eye. 8 A ray of light. 9 The earth. 10 Water. Likewise 11 The sun. ^e Masc. in some senses; and fem. or even neut. in others. ^f Membrum virile. Also 3 A sign or token. 4 The Symbol of *SIVA*. ^g Of a mountain. Likewise 3 A home. Also fem. 4 A sort of fish (*Silurus pungentissimus*). 5 A poisonous plant. ^h Pudendum muliebre. ⁱ Or 2 Beauty. And 3 Love, desire. 4 Pudendum muliebre. 5 Excellence (virtue, knowledge, &c.) 6 Strength, Vigour. 7 Care. 8 Glory, fame. And m. n. 9 One of the twelve suns. Also 10 The Moon.

SECTION IV.

28. परिषः (परिधाते ऽस्ते ऽप्य)^m 1 Destruction. 2 An iron club. a
- चोषो (वृन्दे ऽन्मसां रये)^m 1 Multitude. 2 A current. b
- सूत्ये पूजाविधाव्) ऽर्धो^m 1 Price. 2 Mode of adoration. c
- (ऽहो दुःखव्यसनेष्व) ऽषम्ⁿ 1 Sin. 2 Pain. 3 Passion.
29. (क्लिष्टिटे ऽपि) लघुः^{m f n} Pleasing. d.

SECTION V.

- काचाः (शिक्ष्यच्छेदेदृष्टुजः)^m 1 A swing. e 2 Glass. f
- विपर्यासे विस्तरे च) प्रपञ्चः^m 1 Reverse. 2 Copiousness. g
- (पावके) शुचिः^m 1 Fire. 2 A tried minister. 3 A month. h
30. (मास्यमात्ये चाप्युपघे पुंसि मेध्ये सिते त्रिषु)^f
- (अभिप्लव्णे स्पृहायाश्च गभस्तौ च) रचिः (स्त्रियाम्)^f 1 Passion. 2 Desire. i

* Or 3 A club armed with iron. 4 In astrology, One of the *Yogas*. b Of water. Also 3 Succession. c Or of showing respect. d Also 2 Small. 3 Light. And n. 4 Quick. e For suspending a load. f And 3 A disease of the eye. g And 3 Error or illusion. 4 Proximity. 5 Abundance. Also 6 Delusion. h That of *A'shád'ha* or of *Jyaisht'ha*. Or 4 The Hot season. 5 The sentiment of love. And m, f, n. 6 Pure. 7 White. i And 3 A ray of light. Or 4 Intentness. 5 Splendour. 6 Beauty.

SECTION VI. a

- 1 Clear. 2 A bear. b 31. (प्रसक्ते भङ्गकोप्य.) ऽच्छे^m
 3 A cluster. 2 Sort of necklace. c रुच्छः (क्षयकारयोः)
 1 Hem of a garment. d (परिधानाच्छले) कच्छे^m (जलप्रान्ते त्रिखिङ्गकः)^{m f n}

SECTION VII.

- 1 A peacock. 2 VISHNU's bird. 32. (केकिताक्षीव) ऽहिभुजौ^m
 1 A tooth. 2 A regenerate man. e (दन्तविप्राक्षजः) द्विजाः^m
 1 VISHNU. 2 SIVA. 3 A goat. f अजा (विष्णु हरच्छागा)^m
 1 A cowpen. 2 A road. g (गोष्ठाध्यनिवहा) वजाः^m
 1 A deified saint. 2 YAMA. h 33. धर्म्मराजौ (जिनयनौ)^m
 An elephant's tooth. i कुच्छो^{m n} (दन्ते ऽपि न क्षिवाम्)

* The stanza, constituting this section, is omitted by most commentators. ^b Also 3 Crystal. ^c Likewise 3 A clump. ^d A multitude or assemblage. ^d And m. f. n. (some say m.) ^e 2 Bank or shore. Also m. ^f 3 Sort of tree (Hibiscus Populneoides). ^g Of the three first tribes. And 3 An oviparous animal: a bird, &c. ^h Also 4 *Brahmā*. ⁱ Cupid. ^j 6 A sheep. ^k Proper name; Son of RAGHU. ^l And 3 A multitude. ^m Also 3 Title of YUD'HIST'HIRA. ⁿ Likewise 2 An harbour.

- ⁿ
बलजे (चेतपूर्वारे) 1 A field. 2 A city gate. a
3 A pretty woman.
- ^f
बलजा (बलुदर्यना)
^{1f}
34. (समे क्षांघे रणे ऽप्या) निः 1 Even ground. 2 War.
- ^f
प्रजा (स्यात्प्रजातौ जनेः) 1 Progeny. 2 People.
- ^m
अजौ (यङ्गयथाङ्गौ च) 1 A conch. 2 The moon. b
- ^{m f n}
(स्वके निखे) निजं (निष) 1 Own. 2 Perpetual.

SECTION VIII.

- ^m
35. (पुंस्यामनि प्रवीणे च) चेतनो (वाच्यलिङ्गकः) 1 Soul. c
- ^f
संज्ञा (स्याच्चेतनानामवस्थासौ चार्थरूपचना) 1 Thought. 2 Name. 3 Hint. d
- ^m
36. क्षाण्वौ (वैद्यविद्वांसौ) 1 A physician. 2 A wise man.
- ^m
ज्ञो (विद्वान्ज्ञोमजो ऽपि च) 1 A wise man. 2 BU. D'HA. c

1 चाजि.

* Also 3 War. b Also 3 *Dharmantari*. 4 A tree (*Eugenia acutangula*). And n. 5 A Lotus. c And m. f. n. 2 Skilful. d Also 4 Proper name: the wife of the sun. e First of the lunar race.

SECTION IX.

A crow. a	^m (काकेभगण्णौ) करटौ
An elephant's cheek.	^{m c} (गजगण्णकटौ) कटौ
2 The hip. b	
1 Bald.	^{m c}
2 Without prepuce. d	37. शिपिविट (सुखलतौ इक्षर्मणि महेष्टरे)
1 divine artist. f	^{l m g} (देवशिल्पिन्यपि) त्वष्टा
Destiny. h	ⁿ द्विटं (देवे ऽपि न हवोः)
Pungency.	^m 38. (रसे) कटुः
Improper act. i	^{2 n} कटु (कार्त्तव्यं त्रिषु मत्सरतीक्ष्णयोः)
1 Happiness.	ⁿ रिटं (क्षेमाशुभाभावेषु)
2 Ill luck. j	
Happiness.	ⁿ ऽरिटं (तु शुभाशुभ)
2 Misery. k	
1 Illusion.	39. (मायानिश्चल्यन्त्रेषु कैतवाहतराशिषु)
2 Fraud.	

1—टु.

2 कटु.

* And 2 An elephant's cheek. Also 3 A person speaking nonsense.
 4 One following a blamable profession. ^b Also 3 A mat. 4 A dead body. And f. (कटौ). 5 Long pepper. ^c Nom. कटः. But some, by a slight variation of the reading and interpretation, make कटिः the term in both acceptations; or else कटिः and कटः. ^d Naturally so. Or 3 A leper. 4 Title of SIVA. 5 KRISHN'A. ^e And शिपिविटः or शिपिविष्टः. ^f VIS'WAKARMA. Also 2 A carpenter. 3 In mythology, One of the twelve suns. ^g Or त्वष्टा (टु). ^h Also m. 2 Time. ⁱ And m. f. n. 3 Envious. 4 Fierce. 5 Displeasing. Also f. 6 Mustard. 7 A medicinal plant. vulg. *Catuci*. ^j And 3 The reverse of ill luck. Also 4 Destruction. 5 Sin. ^k Also 3 Sign of death. 4 Spirituous liquor. Likewise m. Garlic. 6 Melia azadderekht. 7 A crow.

- ^{m n}
- अवोधने शैलश्च शीराश्च) कूट (मस्त्रियाम्) 2 Lie. 4 Assemblage.
 40. (सूक्ष्मैवावां)मुटिः(स्त्रीस्यात्कालेऽल्पे संशयेऽपि सा) 5 Summit. a
 1 Small cardamum. 2 An instant. b
 1 End of a bow. 2 Eminence. c
 1 A root. 2 Clotted hair. d
 (अर्थ्यत्कर्षाच्चयः) कच्छो
 (मूले लग्नकचे)जटा
 41. व्युटिः (फले सचक्षौ च) 1 Consequence.
 2 Opulence. c
 1 Knowledge
 2 An eye.
 3 Sight.
 दृष्टि (र्षाग्नेऽक्षिण दर्शने)
 दृष्टि (र्षाग्नेऽक्षिणः)
 1 A sacrifice.
 2 Desire. f
 दृष्टि (निश्चिने बद्धले त्रिषु) 1 Certain. g
 1 Painful.
 2 Difficult. i
 42. कटे (तु लब्धगच्छने)
 (दक्षामन्दागदेषु तु)
 पटु (हौ वाच्यलिङ्गौ च) 1 Diligent.
 2 Skilful. j

१-दि.

^a Of a mountain. And 6 Ploughshare. 7 Body of a plough.
 8 Uniform substance (as the ethereal element, &c.). 9 A trap for deer.
 10 A hammer. Likewise 11 A jar. 12 Name of a plant. ^b And 3 An atom. 4 Doubt. ^c And 3 Edge of a weapon. 4 A corner or angle. 5 In numeration, Ten millions. ^d Also 3 Spikenard. ^e Also 3 Praise.
^f Likewise 3 A memorial verse. ^g The subject of ascertainment. And m. f. n. 3 Much. Also f. 4 Creation. ^h Or कृष्ट. Likewise Created, fabricated. ⁱ Not easily attainable. ^j And 3 Fierce. 4 Cruel.
 5 Hale. Also m. 6 A plant (Trichosanthes dioica) n. 7 Salt.

SECTION X.

SivA. a

नीलकण्ठः^m (शिवे ऽपि च)

1 The stomach. 2 A granary. b

43. (पुंलि) कोष्ठे^m (ऽन्तर्जठरं कुक्षले ऽन्तर्महन्तवा)

1 Confirmation. c

निष्ठा (निष्पत्तिनाथान्ताः)

1 Excellence. 2 Limit. 3 Region. d

काष्ठे^{1f} (त्कर्षे स्थितौ दिशि)

Pre-eminent. e

44. (त्रिषु) ज्येष्ठे^{mf n} (ऽतिशये ऽपि)

1 Very young. 2 Small. f

कनिष्ठे^{mf n} (ऽतिमुवाच्ययोः)

A staff. g

दण्डो^{mn} (ऽस्त्री वगुडे ऽपि स्त्राह)

1 A globe or ball. 2 Raw sugar. h

गुडे^m (गोलेषुपाकवाः)

1 A serpent. 2 A carnivorous beast. i

45. (सर्पमांसात्पशु) व्याडौ^m

1 काठा.

^a Also 2 A peacock. 3 A blue jay (Coracias Indica, &c.) 4 A gallinule. ^b And 3 An apartment. Also 4 Own. ^c And 2 Disappearance. 3 Destruction. Or 4 Stop. 5 Steady practice. ^d Or quarter. Also 4 A measure of time; 18 twinklings of an eye. 5 A place. 6 A plant (Amomum Anthorhiza). Likewise n. 7 Wood. ^e Also 2 Eldest. 3 Very old. Likewise m. 4 The month so called. And f. 5 The constellation. ^f Also 3 Youngest. And f. 4 The little finger. ^g Likewise 2 A measure of four cubits. 3 A churning stick. 4 A measure of time; 24 minutes. 5 Punishment. 6 YAMA; the Judge of the next world. 7 A companion of the sun. 8 A column of troops. 9 A stem or trunk. ^h Also f. 3 Euphorbia Tirucalli, &c. ⁱ As a tiger, &c. Also 3 A wicked man.

	^{1f} ^{f b} नोभवाचस्त्रि.) डा इला:	1 A cow. ^c 2 The earth. 3 Speech. a
^f बुडा (वंशयलाकापि)		A bambu rod. c
^f नाडी (काले ऽपि षट्क्षणे)		An Indian hour. d
^{m n} 46. काण्डो (ऽस्त्री दण्डवाणावर्गवसरवारिषु)		1 A stem. 2 An arrow. e
ⁿ (स्याद्) भाण्ड (मुखाभरणे ऽमत्रे मूलवणिग्धने)		Trappings of a horse. f

SECTION XI.

ⁿ 47. (भयप्रतिज्ञयोर्) वादं		1 Much. 2 Promise. g
ⁿ प्रगाढं (भयलक्षयोः)		1 Much. 2 Difficult. h
^{m f n} (यत्तस्य लो विषु) हठौ		1 Able. 2 Bulky. i
^{m f n} व्यूढौ (ऽविन्यस्तसंहतौ)		1 Arranged. 2 Compact. j

1 इला.

^a And 4 Wife of बुद्धा and daughter of इक्ष्वाकु. ^b The word is written both ways. ^c Likewise 2 A war whoop. And m. 3 Venom. ^d Equivalent to 24 minutes. Also 2 A pipe or tube. 3 A vein or artery. 4 The guts. 5 A fistulous sore. 6 The hollow stalk of a lotos, &c. ^e And 2 Bad. 3 A chapter. Or 4 A horse. 5 Multitude. Likewise 6 Opportunity. 7 Water. Also 3 A Cluster ; or a shrub. 9 A branch of a tree. ^f Some say, his saddle. And 2 A vessel. 3 Stock or capital. Also 4 An ornament. ^g Some make the term indeclinable. ^h Or 3 Pain. 4 Firm ⁱ Also 3 Strong. 4 Firm. 5 Confirmed. 6 Much. ^j Likewise 3 Large.

- 1 Child.
2 Human
fœtus.
1 Son of
BALI. 2 An
arrow. a
1 A particle.
2 Eye of
corn. b
1 Multitude.
c
1 A stake at
play. 2 Wa-
ges. d
1 A bow
string.
2 Quality. e
1 State of be-
ing unem-
ployed. f
1 Tribe.
2 Colour. g

48. ^m **भूगो** (भूकेस्यै ण गर्भे)

^m **वाणा** (बलिसुते शरे)

^m **कणो** (ऽतिसूक्ष्मे धान्यांशे)

(संघाते प्रमथे) ^m **गणः**

49. ^m **पणो** (द्युतादिषू. त्वृटे भूतौ सूत्र्ये घने ऽपि च)

(मौख्यां द्रव्याश्रिते सत्वशुक्लसन्ध्यादिके) ^m **गुणः**

50. (निर्व्यापारस्थितौ कालविशेषोत्पद्योः) ^m **क्षणः**

^m **वर्णो** (दिजादौ शुक्लादौ स्तुतौ)

^m **वर्ण** (न्तु वाक्षरे)

1 The Sun. h 51. ^m **अवणो** (भास्करे ऽपि स्याद्दर्शनभेदे ऽपि च त्रिषु)

^m **स्याणुः** (शर्वे ऽप्य)

1 SIVA. i

1 A raven. j

^m (ऽय) **द्रोणः** (काके ऽपि च)

1 Sound. k

^m **(रवे) रणः**

^a Also 3 Sound. And m. f. 4 A plant (blue Barleria). 5 Wages of weaving. ^b Also 3 A spark of any gem. And f. 4 Long pepper. 5 Cuminum cyminum. ^c And 2 S'IVA's attendants. ^d And 3 Price. 4 Wealth. 5 A commodity. 6 Business. 7 A weight; two *ulas*. 8 In tale, twenty *gandās* of cowries. ^e And 3 Epithet. 4 A rope. 5 A cook. ^f And 2 A minute of time (the 6th part of a *ghatī*; some say the 12th part of a *muhurta*). 3 A moment. 4 A festival. 5 Dance and song. ^g Also 3 Praise. 4 Narration. m. n. 5 A letter of the Alphabet. ^h And m. f. n. 2 Dark red. Also m. 3 The Charioteer of the sun. 4 The dawn. And f. 5 Maddar. ⁱ And m. n. 2 A pollard, or trunk of a lopped tree. 3 A spear. 4 A nest of termites. ^j And 2 A measure of capacity. 3 Proper name: the military preceptor of the *Pán'davas*. ^k And m. n. 2 War, battle. ^l This stanza is omitted by many commentators.

52. ग्रामणी ^m (नापिते पुंसि श्रेष्ठे ग्रामाधिपे त्रिषु)	1 A barber. a
जर्णो ^{f c} (मेषादिलोमि स्यादावर्णे चान्तराङ्गुवौ)	1 Wool, felt, &c. b
53. हरिणी ^f (स्यान्मृगी हेमप्रतिमा हरिता च वा)	1 A doe. 2 A golden image. d
(त्रिषु पाण्डौ च) हरिणः ^{m f n}	Yellowish white. e
स्थणा ^f (सम्भेऽपि वेष्टनः)	A house post. f
54. तृणो ^f (स्पृहापिपासे द्वे)	1 Desire. 2 Thirst.
(जगुष्ठाकरणे) घृणो ^f	1 Blame. 2 Pity
(वणिक्पथे ऽपि) विपणिः ^f	1 A market. g
(सुराप्रत्यक् च) वारुणी ^f	1 Spirituous liquor. 2 The west.
55. करेणु ^{f i} (रिभ्यां स्त्रीनेभे)	A female elephant. h
द्विविणं ^{m n} (तु बलं धनम्)	1 Strength. 2 Wealth. j
शरणं ⁿ (मृहरक्षितोः)	1 A house. 2 Preserver. k
अपिर्णं ⁿ (कमले ऽपि च)	A lotos. l.

* And m. n. 2 Excellent. 3 A superintendent of a village. b And 2 A circle of hair between the eye-brows: esteemed a token of greatness. c Or जर्णो. d And 3 Green. Also 4 Sort of metre. 5 A description of women. e Also m. 2 A deer. f Likewise 2 An iron image. g Also 2 A stall or shop. See Book II. ch. 2. 2. 3 A commodity for sale. h And m. A male elephant. i Or fem. करेणु. j Also 3 Gold. k Likewise 3 Preservation. 4 Killing. l Nelumbium speciosum. Also 2 Premna spinosa and longifolia.

1 Poison.
2 War. a

56. (विषाभिमरसौहेषु) तीक्ष्णं (क्षीवे चरे त्रिषु)

1 Proof.
2 Limit. b

प्रमाणं (हेतुमर्त्यादायास्ते वक्ताप्रभाहृषु)

1 Instrument.
2 Field. c

57. करणं (साधकतमं ज्येष्ठगात्रेन्द्रियेषुपि)

1 Birth.
2 Unresisted
march of
troops. d

(प्राण्युत्पादे) संसरणं (मंसखाधचमगतौ
58. वण्टापथे)

1 Food vom-
ited. 2 Rais-
ing. e

(इय वान्ताच्चे) संसृष्टरणं (मन्त्रये)
(अतस्मिन्, पु)

1 A horn.
2 Elephant's
tooth.

विषाणं (स्यात्पशुश्चक्रे भदन्तयोः)

1 Declivity.
2 Humble. h

59. प्रवणः (क्रमनिम्नोर्थां प्रह्वे ना तु चतुष्पथे)

1 Miscellane-
ous. 2 Im-
pure. i

सङ्कीर्णं (निचिताशुष्काव्)

1 Desert.
2 Salt and
barren soil.

देरणं (मृन्मयसूक्ष्मम्)

a Or 3 Death. 4 Iron. 5 A weapon. 6 Any thing metallic.
7 Haste. 8 Sea salt. And m. f. n. 9 Sharp. 10 Hasty. Also m. 11 Nitre.
b And 3 Sacred ordinance. 4 Quantity. 5 Authority. c And 3 Body.
4 Organ of sense. Also 5 Cause. m. 6 A tribe sprung from the third
and fourth classes. d Or 3 Beginning of war. And 4 A highway. Or
5 A resting place. e As of water from a well. Or 3 Eradicating of a
tree, &c. f And चरणं. g The following admit the three genders.
h And m. 3 A place where four roads meet. Also m. f. n. 4 Generous.
5 Principal. i Or 3 Mixed. 4 Of an impure or mixed tribe. j And
वरणं.

SECTION XII.

60. (देवसूर्यौ) विवस्वन्तौ	1 n	1 A god.
	2 n	2 The sun.
सुरस्वन्तौ (गङ्गार्थवा)		1 A river.
	3 m	2 The sea. a
(पक्षिताक्षौ) गरुडन्तौ		1 A bird.
	4 m	2 VISHNU'S bird.
शकुन्तौ (भासपक्षिणौ)		1 The Indian vulture. 2 A bird. b
	5 m	
61. (अग्नुत्पातौ) धूमकेतू		1 Fire. 2 A comet. c
	m	1 A cloud.
जीवन्तौ (मेघपर्वतौ)		2 A mountain. d
	m	1 A hand.
हस्तौ (तु पाणिगच्छत्रे)		2 The asterism. e
	6 m g	1 Wind.
		2 A deity. f
	7 m	1 An elephant driver.
62. वज्रा (हस्तिपक्षे सूते)		2 A charioteer. h
	8 m f n	1 A holder.
भर्ता (घातरि योटरि)		2 A nourisher. i
	m	1 A boat.
(वानपात्रे शिशौ) पोतः		2 A young animal. j
	m	1 A departed soul. k
प्रेतः (प्राण्यन्तरे ह्यते)		

1—वृ. 2—वृ. 3—वृ. 4—ज. 5—वृ.
6—त or —वृ. 7—ज. 8—वृ.

* Also m. f. n. 3 Juicy. f. 4 Goddess of speech. 5 A river. b Likewise 3 An insect. c Also 3 A falling star. d Likewise 3 The plant called *Deodar*. e Corvus. Also 3 An elephant's trunk. 4 A cubit. 5 (In composition with क्षेत्र) multitude; pre-eminence. f Of a particular order. Also n. 4 Medicago esculenta. g वज्र or वज्रतः. h Likewise m. f. n. 3 Any person who restrains. i And m. 3 A husband. j Also 3 Site of a house. k And m. f. n. 2 Dead.

1 The moon's
descending
node. a

1 A king.

2 A son. b

1 An archi-
tect. c

1 A mountain.

2 A king.

1 A king. d

A woman's
courses. e

VISHNU. f

1 A Cart-
wright. 2 A
charioteer. g

Wise, learn-
ed. h

1 A science.

2 An exam-
ple. i

1 Charioteer.

2 A porter. j

1 Topic.

2 Mode. k

63. (ग्रहभेदे ध्वजे) केतुः^m

(पार्थिवे तमये) कुतः^m

स्यपतिः (काशभेदे ऽपि)^m

भूषद् (भूमिधरे वृषे)^{1 m}

64. सूर्याभिषिक्तो (भूषे ऽपि)^m

कुतः (स्त्रीकुसुमे ऽपि च)^m

(विष्णावप्य) ऽजिता ऽव्यक्तौ^m

कुत (स्वष्टरि सारथौ)^m

65. व्यक्तः (प्राज्ञे ऽपि)^{m f n}

दृष्टान्ताद् (उभे शास्त्रनिर्द्दये)^{3 m}

चत्ता (स्यात्सारथौ द्वाः स्ये चत्त्रियायां च ऋद्धजे)^{4 m}

66. दृष्टान्तः (स्यात्प्रकरणे प्रकारे कार्त्तुं सर्गं वार्त्तयोः)^m

1—वृ.

2—कृ.

3—नृ.

4—सृ.

* Reckoned as the ninth planet. 2 A flag or standard. 3 A mark or symbol. 4 A comet. 5 An enemy. ^b Or 3 A king's son. And 4 fem. कुता, a daughter. ^c Or 2 A head carpenter. Also 3 A person performing a sacrifice to the planet Jupiter. And m. f. n. 4 Chief. ^d Or 2 A man of the military tribe. 3 A mixed class sprung from the 1st and 2d. 4 A chief minister. ^e And 2 A season; spring, summer, &c. ^f Also चजितः. 2 One of the *Jinas*. m. f. n. 3 Unconquered. And चव्यक्तः. 2 *Siva*. n. 3 The Supreme soul. 4 Any invisible principle. m. f. n. 5 Indistinct. ^g Likewise 3 A mixed class sprung from the 2d and 1st. 4 Quicksilver. m. f. n. 5 Generated. ^h Also 2 Evident. 3 Ascertained. ⁱ Likewise 3 Death. ^j And 3 A mixed class sprung from the 4th and 2d. 4 One sprung from the 4th and 3d. Likewise 5 Son by a female slave. ^k And 3 Whole. 4 Rumour. Story.

- ^m
 आनर्त्तः (समरे वृत्तस्थाननीटद्विधेषयोः) 1 War. 2 A stage. a
- ^m
 67. क्षतान्तो (यमसिद्धान्तदेवाकुशलकर्मसु) 1 YAMA. 2 Right conclusion. b
 (क्षेप्यादि रसरक्तादि महाभूतानि तद्गुणाः)
 1 m
68. इन्द्रियाख्यश्मविक्षति शब्दयोनिसु धातवः 1 Principle of the body. c
 (कक्षान्तरेऽपि) शुक्लान्तो (दृपस्यासर्वगोचरे) The seraglio. d
- ^{f i}
 69. (कांसूसामर्थ्ययोः) शक्तिर् 1 An iron spear. 2 Power. e
^f
 सृत्तिः (काठिन्यकाययोः) 1 Matter. 2 Body. g
^{f h}
 (विस्तारवङ्करोर्) व्रततिर् 1 Expansion. 2 A creeping plant.
 2 f
 (वसती) रात्रिवेद्यनाः 1 Night. 2 A house. i
- ^f
 70. (क्षयार्थयोर्) अपचितिः 1 Loss. 2 Worship. j
^{f k}
 साति (दानावसानयोः) 1 Gift. 2 Destruction.

1—द.

2—ति or —ती.

a Or 3 A theatre. 4 Name of a Country on the N. W. coast of India. 5 Inhabitant of that country. b Demonstrated doctrine. And 3 Destiny. 4 Sinful act. c Viz. phlegm, wind and bile. 2 Constituent part: as blood, flesh, marrow, &c. 3 The primary elements; earth, water, fire, air, and ether. 4 Their qualities, odour, flavour, colour, touch, and sound. 5 The organs of sense, nose, tongue, eye, skin and ear. 6 Fossil. 7 Metal. 8 Root of words; crude verb. d The king's private palace, or apartments of his women. Also 2 The king's wife, or concubine. e Likewise 3 Energy of a divinity: as GAURI of SIVA. f शक्तिः or यक्ती. g Or a definite form. h व्रततिः or व्रततिः. i Also 3 Stay, abode. j Likewise 3 Expense. 4 Exclusion. k Some add सतिः and सन्तिः.

1 Pain. 2 End
of a bow.

^{f a}
क्षतिः (पीडा वगुण्णोष्णोर्)

1 Kind or
sort. 2 Birth.

जातिः (सामान्यजननोः)

1 Usage.
2 Oozing. c

71. (प्रचारस्यन्दयो) रीतिर्

1 Calamity
of season. d

इति डिम्बप्रवासयोः)

1 Gain.
2 Obtaining. e

(उदये ऽधिगमे) प्राप्तिः

1 Three sa-
crificial fires.
f

वेता (त्वं ऽग्निहव्ये युगे)

A harp. g

72. (वीणाभेदे ऽपि) महती

1 Ashes.
2 Success. h

भूति (भस्मानि सम्पदि)

1 River of
snakes. 2 City
of serpents. i

(नदीनगर्थेर्नागानां भोगवत्त्वं.

(ऽथ सङ्करे

1 Combat.
2 Company.
3 Assembly.

73. संगे सभायां समितिः

1 Wane,
loss. 2 A-
dode. j

(क्षयवासावपि) क्षतिः

1 Sun-beam.
2 Weapon.
3 Flame.

(रवेरर्चिश्च शस्त्रं च वक्त्रिज्वाला च) हेतयः

1 The world.
2 Sort of
metre. k

74. जगती (जगति च्छन्दोविशेषे ऽपि क्षितावपि)

1—ति.

2—ती.

3—ति.

* Or क्षतिः. ^b Also 3 Sort of metre. 4 Jasmin. 5 Nutmeg.
6 Lineage. ^c Likewise 3 Brass. 4 Scoria of metals. ^d And 2 Travelling
abroad. ^e Or 3 Rise. 4 Improvement, success. ^f And 2 Second age
of the world. ^g NA'KADA's lute with 100 (some say seven) strings.
2 Solanum melongena. ^h Also 3 Super-human power, as rendering
oneself invisible, &c. 4 Production. ⁱ Both situated in the infernal
regions. Also m. भोगवान् (—वत्). A serpent. ^j Also 3 The earth.
4 Period of general destruction. ^k And 3 The earth.

पंक्ति (अन्धोऽपि दयमं)	1 A metre. 2 Ten. a
(स्यात्प्रभावेऽपि चा)यतिः	1 f Majesty or dignity. b
75. पत्ति (गती च)	Motion. c
(बले तु) पक्षतिः (पक्षभेदयोः)	1 Root of a wing. d
प्रक्षति (यौनिक्षिप्ते च)	1 Origin. 2 Sex. e
(कौशिक्याद्याश्च) वृत्तयः	2 f Style of composition. f
76. सिक्ताः (सुर्वावकापि)	f pl. h Sand. g.
(वेदे अवसि च) श्रुतिः	1 Holy scripture. 2 An ear. i
वनिता (जनितात्यर्थानुरागायां च योषिति)	Beloved woman. j
77. गुप्तिः (क्षितिषुहासेऽपि)	A cavern. k
वृत्ति (हृदि रणधैर्ययोः)	1 Holding. 2 Steadiness. l
वृत्ती (सुदुर्वासाकी अन्धोभेदे महत्यपि)	1 An egg-plant. 2 A metre. m

1 चा—.

2—ति.

* Also 3 A row. ^b Likewise 2 Breadth. 3 Future time. 4 Restraint of mind. ^c Also 2 A platoon. And m. 3 A foot soldier. ^d And 2 First day of a lunar month. ^e Or 3 Pudendum muliebre. And 4 Natural disposition. 5 Material nature. 6 Original matter. 7 Root of a word. ^f And 2 Livelihood or profession. 3 Exposition or gloss. ^g Also 2 Sandy ground. 3 Stony nodules. ^h Some admit the singular number. ⁱ Likewise 3 Listening. 4 A rumour. 5 A quarter of a musical tone. ^j Or 2 A woman in general. 3 m. f. n. Solicited, begged. ^k Or 2 A hole in the ground. 3 A sink. Also 4 A prison. 5 Concealment. ^l Likewise 3 Satisfaction. 4 One of the astrological *Yogas*. And m. 5 A religious ceremony. ^m And 3 A large lute. 4 A mantle.

1 A woman.
2 A female
elephant. a

^{f b}
78. वासिता (स्त्रीकरिष्योऽ)

1 Livelihood.
2 Rumour. c

^f
वास्ता (वृत्तौ जनयुतौ)

1 Chaff.
2 Health. d

ⁿ
वात्तं (फलाभ्यरोगे च त्रिषु)

Water. e

ⁿ
(ऽस्य च) दत्ताऽश्नते

1 Silver.
2 Gold.

ⁿ
79. कलधोतं (रूप्यहेनोर्)

1 Cause.
2 Token.

^m
निमित्तं (हेतुकक्षयोः)

1 Science. f

ⁿ
श्रुतं (शास्त्रावहतयोर्)

1 The gold-
en age.
2 Enough. g
1 Great
dread. 2 Va-
liant act.

ⁿ
(सुगमार्थाप्तयोः) कृतम्

ⁿ
80. अत्याहितं (महाभीतिः कर्मजीवानपेक्षि च)

An ele-
ment. h

ⁿ
(सुक्ते स्मादादृते) भूतं (प्राप्यतीते समे त्रिषु)

1 Verse.
2 Conduct. i

ⁿ
81. दृत्तं (पद्ये चरित्रे त्रिष्वतीते दृढनिश्चये)

Realm. j

ⁿ
महद् (राज्यं चा)

1 Calumny. k

ⁿ
ऽवगीतं (अन्ये स्थावर्हिते त्रिषु)

^a Also n. 3 The cry of birds. m. f. n. 4 Perfumed. ^b Or वासिता.
^c Or 3 A profession. 4 News. ^d And m. f. n. 3 Healthy. ^e And
2 Liquid butter. Also चक्षुतं. 3 Nectar. 4 Residue of a sacrifice.
5 Unsolicited alms. 6 Exemption from transmigration. ^f And m. f.
n. 2 Heard. 3 Understood. ^g Also m. f. n. 3 Done. 4 Hurt. ^h And
m. f. n. 2 Right. 3 True. 4 Past. 5 (in composition) Like. 6 Been. Also
n. 7 A living being. m. n. 8 A demon. And m. 9 A class of demi-gods.
ⁱ And m. f. n. 3 Past. 4 Firm. 5 Round. 6 Studied. 7 Covered. Also n.
8 Profession. ^j Also m. 2 The intellectual principle. 3 m. f. n. Great.
f. 4 A harp or large lute. ^k And m. f. n. 2 Blamed, censured. 3 Wicked.

82. ⁿश्वेतं (रूपे ऽपि)

Silver: a

ⁿरजतं (हारे रूपे सिते त्रिषु)1 A necklace.
2 Silver. b^gत्रिषितौ^{1 m f n}चक्रं (चक्रे ऽपि)Movable,
locomotive. d^{m f n}^{m f n}रक्तं (नील्यादिराणि च)

Died, tinged. e

^{m f n}83. चवदाहः (सिते पीते शुद्धे)1 White.
2 Yellow.
3 Clean.^{m f n}(बद्धार्जुनैः) सितौ1 Bound.
2 White. f^{m f n}

(शुद्धे ऽतिसंस्कृते मर्षिष्य.) ऽभिनीते

1 Fit. 2 Excellent. g

^{m f n}

(ऽयं) संस्कृतम्

1 Wrought,
finished. h

84. (कृत्रिमे लघुयोपेते ऽप्य)

^{m f n}^{m f n}ऽनन्ते! (ऽनन्तधावृषि)Infinite,
endless. i^{m f n}

(ख्याते चक्रे) प्रतीतेः

1 Famous,
2 Glad. j^{m f n}^{m f n}ऽभिजात (सु कुलजे पुष्टे)1 Noble.
2 Learned. k

—

* And m. f. n. 2 White. m. 3 Name of an island. 4 Name of a mountain. f. 5 A cowry. ^b Or, according to a different reading, 3 Gold (Ex. चक्ररजतं). And m. f. n. 4 White. ^c The following admit the three genders. ^d Also n. 2 The world. m. 3 Air. ^e Also 2 Red. 3 Fond. And n. 4 Blood. 5 Copper. 6 Saffron. ^f Also 3 Destroyed. And f. 4 Clayed sugar. ^g Or 3 Much ornamented. And 4 Patient. Or 5 Impatient. ^h Or 2 Adorned, 3 Excellent. 4 Prepared. And n. 5 Language grammatically correct. ⁱ Likewise m. 2 VISHNU. 3 The king of serpents (Śeṣha). f. 4 The earth. 5 The goddess PÁRVATĪ. 6 A grass (Agrostis linearis). 7 A myrobalan. n. 8 The sky or atmosphere. ^j Also 3. Known. 4 Respectful. ^k Likewise 3 Fit.

- 1 Pure.
2 Desert. a
85. विविक्तौ (पूतविजनौ)^{m f n}
- 1 Foolish.
2 High,
tall. b
- वर्द्धितौ (बृढसोऽश्वौ)^{m f n}
- 1 Sour ;
Vinegar.
2 Harsh.
- (द्वौ चाक्षपक्षौ) शुक्तौ^{m f n}
- 1 White.
2 Black.
- श्वितौ (धवसमेवकौ)^{m f n c}
- 1 True.
2 Right. d
86. (सत्ये साधौ विद्यमाने प्रशङ्गे ऽभ्यर्हिते च) सन्^{1 m f n}
- 1 Revered.
2 Distrest by
foes. e
- पुरस्कृतः (पूजिते ऽरात्यभियुक्ते ऽग्रतः कृते)^{m f n}
- 1 Secure. f
87. निवाताब् (आश्रयावातो यस्मान्मेघं च बभूवत्)^{m f n}
- 1 Produced.
2 High. g
- (जातोन्मद्ब्रह्मप्रवृद्धाः स्युर्) उच्छ्रिताः^{m f n}
- उच्छ्रिता (स्वमी)^{m f n}
- 1 Increased.
ed. h
88. वृद्धिमत्प्राद्यतोत्पन्ना^{m f n}
- 1 Respectful.
2 Respected.
- आहृतौ (सादरार्चितौ)^{m f n}

1 सत्.

* Or Lonely. Also 3 Discriminated. b And 3 Insensible.
° वितिः—ती.—ति. Also वितिः. d And 3 Being, existing. 4 Excellent.
5 Respected, venerable. Fem. (सती). 6 A faithful wife. 7 The goddess
PÁRVATÍ. ° Or 3 Facing the enemy and endeavouring to overcome
him. 4 Placed in front. f As an abode. 2 Calm, free from wind. 3 Safe,
as strong armour. g And 3 Grown large. h And 2 Endeavouring.
3 Born or produced.

SECTION XIII.

- ^m
अर्थो (अभिधेयो वैवस्वप्रयोजननिवृत्तिषु) 1 Meaning.
2 Wealth. a
89. (निपानागमयोस्) तीर्थम् (ऋषिजुष्टजले गुरौ) 1 Piece of
water. b
- ^{m f n}
समर्थं (स्त्रि.पु शक्तिष्ठे सम्बन्धार्थे हिते अपि च) 1 Powerful. c
90. दृग्मीस्यो (क्षीणरागवृद्धौ) 1 Impotent.
2 Very old.
- ^f
वीथी (पदव्यपि) A road. d
- ^f
(पास्यानीयत्वयोर्) पास्या 1 Assembly.
2 Care. e
- ^{m n}
प्रस्थो (अस्तीसायुमावयोः) 1 Side of a
hill. f

SECTION XIV.

91. (अभिप्रायवधौ) अन्दाव् 1 ^m
Meaning,
opinion.
2 Subjection.
- ^{m g}
अब्दौ (जीवितवत्परौ) 1 A cloud.
2 A year.

1—२.

* And 3 Thing. 4 Purpose. 5 Prohibition. 6 Object. 7 Cause.
8 Request. ^b And 2 Sacred science. 3 Holy spot visited by pilgrims ;
especially sacred water. 4 Holy instructor. 5 Sacrifice. ^c And
2 Connected in sense. 3 Benevolent. ^d Also 2 A line. 3 Terrace in
front of a house. 4 A shop. 5 Sort of drama. ^e Likewise 3 Considera-
tion, regard. 4 State. ^f And 2 A measure of quantity. ^g Some
write अब्द; in both acceptations ; others in the last.

1 Defamation.
2 Command.

^{m a}
अपवादौ (तु निम्नाद्ये)

1 Son.
2 Kinsman.

^m
हावादौ (सुतबान्धवौ)

1 A ray of
light. 2 A
foot. b

^m
92. पादा (रश्मिंश्चित्पूर्वांशाद्य)

1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun.

^{1 m}
(चन्द्राग्न्यर्कास्तमोऽसुदः)

Ill report. c

^m
निर्वादौ (जनवादे ऽपि)

1 Mud.
2 Young grass.

^m
शादे! (जम्बालशब्दयोः)

1 Cry. d

^{2 m}
93. (आराधे इदिते ज्ञातव्या) क्रन्दे! (दारुणे रणे)

Favour. e

^m
(स्यात्) प्रसादे! (ऽसुरोऽपि ऽपि)

Sauce or con-
diment. f

^m
सुदः (स्याद्वयम् ऽपि च)

A cowherd. g

^m
94. (गोष्ठाभ्यङ्गे ऽपि) गोविन्दे!

Joy. h

^{3 m}
(हर्षे ऽप्य) मोह (बन्) मदः

1 Chief.
2 Royal in-
signia. i

^{m n j}
(प्राधान्ये राजसिङ्गे च दृषात्ते) ककुदे! (ऽस्त्रिवाम्)

1—इ, or —इ. 2 चा—. 3 चा—.

^a Or अपवादः. ^b And 3 A fourth part. Also 4 A root. 5 A mea-
sure of a verse, or one verse of a stanza. ^c Likewise 2 Disregard. 3 A
controversy decided. 4 Absence of contest. ^d Exclamation in pain, or
simply a cry. And 2 Lamentation, with or without noise. 3 A defender
in general, or 4 An abetter of an enemy who attacks in the rear
of the army. 5 Terrific war. ^e Also 2 Brightness. 3 Cleanness.
^f Likewise 2 Split pease. 3 A cook. ^g Also 2 KRISHN'A. ^h Likewise
आनन्दः. 2 Fragrancy; delightful odour. And मदः. 2 Intoxication.
3 Inebriating liquor. 4 Insanity. 5 Pride. 6 The juice exuding from the
temples of a rutting elephant. ⁱ And 3 Hump of a bull. 4 Summit of
a hill. ^j Or fem. ककुदः (—इ).

95. (ज्ञी)सखिज् (ज्ञानसन्नाया त्रिवाकाराणिनामसु) ^{1 f} ² Knowledge. Cry. a
- (धर्मे रहस्य) पनिषत् ^{2 f} ¹ Religious and moral merit. b
- (स्नाह.तो बत्सरे) शरत् ^{3 f} ¹ The sultry season. ² A year.
96. पदं (व्यवसिति त्राणस्यानसन्नाक्रियसुषु) ⁿ ¹ Industry. ² Defence. c
- गोषदं (सेविते माने) ⁿ ¹ Spot frequented by kine. d
- (प्रतिष्ठाकृत्यम्) आस्यदम् ⁿ ¹ Dignity. ² Business. e
97. (निषिष्टमधुरौ) स्वादु ^{4 m f n} ¹ Desired. ² Sweet.
- चटू (चातीक्ष्णकोमसौ) ^{5 m f n} ¹ Blunt. ² Soft. f
- (मूढाल्पापटूनिर्भाम्या) मन्दाः (स्युर्) ^{6 m n} ¹ Foolish, dull. ² Little. g
- (द्वौ त) शारदौ ^{m f n} ¹ New. ² Diffident. h
98. (प्रत्ययाप्रतिभौ) ^{m f n} ¹ Learned. ² Confident.
- (विद्वत्प्रगल्भौ) विशारदौ ^{m f n} ¹ Learned. ² Confident.

1—दु. 2 उ—दु. 3—दु. 4—दु. 5—दु. 6—दु.

* As in battle. And 3 Agreement, contract. 4 War, combat. 5 Name. b And 2 Privacy. Also 3 The theological portion of scripture. 4 Principle. c And 3 Place. 4 Mark. 5 Token. 6 Foot. 7 Footstep. 8 Thing. 9 Word. 10 Sound. d And 2 A measure of quantity, as much as a cow's footstep will hold. e And 3 A place. f And 3 Gentle. g And 3 Slow. 4 Unlucky. 5 Low (a tone). Also m. 6 The planet Saturn. h Also 3 Produced in the sultry season. And m. 4 A year. f. 5 A title of DURGA.

SECTION XV.

1 A fathom. a
2 The Indian
fig tree.

(आमो वटश्च) न्यग्रोधाव्

1 m

1 Body.
2 Height.

उत्प्रेषः (काय उत्पत्तिः)

1 A yoke for
burdens. 2 A
highway. b

99. (पर्याहारश्च मार्गश्च) विवधौ वीवधौ (च तौ)

1 A branch
of a tree at
a sacrifice. d

परिधि (यच्चियतरोः शाखायामपक्ष्ण्यके)

1 A pledge.
2 A calamity.
e

100. (बन्धकं व्यसनं चेतः पीडाधिष्ठानम्) आधवः

1 A reconcil-
ing of differ-
ences. f

(स्युः समर्थननीवाकनियमाश्च) समाधयः

1 Offence or
guilt. g

101. (दोषोत्पादे) ऽनुबन्धः (स्यात्प्रकृत्यादिविनश्यरे
मुख्यानुयायिनि श्रियौ प्रकृतस्यानुवर्त्तने)

1 VISHNU.
2 The moon.
h

102. विधु (विष्णौ चन्द्रमसि)

1 Limit.
2 A hole. i

(परिच्छेदे विले.) ऽवधिः

1—व.

2—वि.

3—धि.

a Measured by the extended arms. b Or 3 Storing of corn, &c.
4 A load. ° Spelt both ways. d Stuck in the ground, to tie the
victim to it. And 2 The sun's image. ° And 3 Mental agony. 4 Site
or place. 5 Expectation. f And 2 Silence. 3 Promise or vow. 4 Collect-
ing grain on account of a dearth. 5 Deep meditation. 6 Perseverance
in a difficult undertaking. s And 2 An element of language ; root,
affix, augment or permutation. 3 In grammar, an indicatory letter not
sounded. 4 A person following an example. 5 A child. Or 6 A child
following example. 7 Continuation. h And 3 Camphor. i Also
3 Period. 4 Situation, place.

^m विधि (विधाने दैवे च)	1 Rule, form. 2 Fate. a
^m प्रविधि: (प्रार्थने चरे)	1 Request. 2 A spy. b
^m ^m 103. बुधवृद्धौ (पण्डिते ऽपि)	Learned, c
^m सङ्ख्यः (समुदये ऽपि च)	Multitude, d
^m (देवे नदविशेषे ऽप्यौ) सिन्धु (नदी सरिति स्त्रियाम्)	1 Name of a country. 2 — of a river. e
^f ^g 104. विधा (विधौ प्रकारे च)	1 Form or rule. 2 Manner, sort. f
^{1 mfn} साधू (रम्ये ऽपि च त्रिषु)	Handsome, pleasing. h
^f नधु (नद्या सुधा स्त्री च)	1 A wife. 2 Daughter-in-law. i
^f सुधा (लेपो ऽद्यतं सुधी)	1 Plaister. 2 Nectar. j
^f 105. सन्धा (प्रतिज्ञा मर्णादा)	1 Promise. 2 State.
^f अज्ञा (सम्प्रत्ययः स्तुष्टा)	1 Belief, confidence. 2 Fondness.

1—ध.

* Likewise 3 BRAHMA, or providence. 4 Command, injunction.
^b Also 3 Situation, place. * Likewise बुधः. 2 The regent of the planet Mercury. Or बुधः. 2 A deified saint. 3 Known or understood.
 वृद्धः. 2 Old. 3 Grown or increased. ^d Also 2 A shoulder. 3 The fork of a tree; or its principal branch. 4 Part of an army. ^e And 3 The sea. 4 The juice exuding from the temples of a rutting elephant. f. 5 A river. ^f Also 3 Fodder. 4 Prosperity, thriving. 5 Piercing.
^g Some state विधः as a separate term with the same acceptations.
^h Likewise 2 Right, fit. 3 Good, virtuous. m. 4 An usurer. ⁱ And 3 Any woman. 4 A sister-in-law. 5 A bride. ^j And 3 Euphorbia Tirucalli, &c.

1 Ardent spirit. 2 Nectar of flowers. a

Darkness. b

मधु (मद्ये पुष्परसे क्षौद्रे च।)

ऽन्धं (तमस्यपि)

106. (अतस्मिन्)

1 Conceited of learning. d

A reproachful appellative. e

1 Relied on. 2 Near. g

m f n

ब्रह्मवन्धु (रक्षिष्ये निर्दोषे).

समुच्चैः (परिहृतमन्यगर्वितौ)

(ऽथावलम्बितः)

m f n

107. अविद्वरो ऽप्य) ऽवष्टब्धः

1 Notorious. 2 Adorned.

m f n

प्रसिद्धौ (ख्यातभूषितौ)

SECTION XVI.

1 m

1 The Sun. 2 Fire.

1 Ray of light. 2 The sun.

(सूर्यवक्त्रे) चित्रभानू

2 m

भानू (रश्मिदिवाकरौ)

1—ह.

2—ह.

* And 3 Honey. 4 Water. 5 Milk. Also m. 6 *Bassia latifolia*. 7 The season of spring. 8 The month of *Chaitra*. 9 Name of a demon slain by *Vishnu*. f. 10 Liquorice. b And m. f. n. 2 Blind. c The following admit the three genders. d And 2 Proud. 3 Elevated. * Indicating that the man neglects his duty, and is only a *Brāhmaṇa*. So चतुर्विधः in speaking of a *Kshatriya*. 2 An indefinite appellation to avoid the use of a name. f Fem. ब्रह्मवन्धुः or बन्धुः. g Also 3. Wrapt up. 4 Bound. 5 Surrounded ; assailed on all sides.

108. भूतात्मानौ (घातदेहौ) ^{1 m}
 (सुखं नीचौ) दृग्वज्रौ ^m
 ग्रावाणौ (शैलपाषाणौ) ^{2 m}
 पत्रिणौ (शरपक्षिणौ) ^{3 m}
 109. (तृक्षेत्रौ) शिखरिणौ ^{4 m}
 शिखिणौ (वह्निवर्हिणौ) ^{5 m}
 प्रतिवल्गाव् (उभौ लिङ्गोपग्राहव्) ^{6 m}
 (अथ) सारिणौ ^{7 m}
 110. (हौ) सारविहवारोहौ ^{8 m}
 वाजिनौ (ऽध्वेषु पक्षिणः) ^m
 (कुले ऽथ) अभिजनौ (जन्मभूत्यामय) ^m
 (ऽथ) हावनाः ^m
- 1 BRAHMA.
 2 Body. a
 1 An ignorant man.
 2 One of a low tribe.
 1 A mountain.
 2 A rock or stone.
 1 An arrow.
 2 A bird. b
 1 A tree. 2 A mountain. c
 1 Fire. 2 A peacock. d
 1 Desire.
 2 Making prisoner. e
 1 Charioteer.
 2 Horseman. f
 1 A horse.
 2 An arrow.
 3 A bird.
 1 Family
 2 Native spot.
 1 A year. g
 2 Ray of light. h

1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—नृ. 5—नृ.
 6—नृ. 7—नृ. 8—नृ.

a Or, according to another reading. 3 Component part of an animated body, as blood, flesh, &c. b Also 3 A falcon. 4 A carriage. c Likewise 3 Clitoria ternatea. f. 4 विह्वरिणी, sort of metre. d Also 3 A gallinaceous fowl. 4 A tree. 5 An arrow. m. f. n. 6 Crested. e Also 3 Comprehension. f Or 3 A person riding on an elephant. g Or 3 Head of a family. 4 Place where the family is. h And m. 3. Red rice, 4 Wild rice.

111. (वर्धार्चि त्रौहिभेदाः सुशु^m)

1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun. a

(चन्द्राग्न्यर्का) विरोचनाः^m

Hair. b

(केशे ऽपि) वृजिने^m

1 The sun.
2 The artist
of the gods. c

विश्वकर्मा (ऽर्कसुरशिल्पिनोः)^{1 m}

1 Care.
2 Firmness. d

2 m

112. आत्मा (यत्नेऽदृतिर्बुद्धिः स्वभावोन्नतवर्ध^m च)

1 INDRA. 2 A
vicious ele-
phant. e

(शक्रपातुकमत्तेभवर्धकाद्वा) घनाघनाः^m

1 Pride of
wealth, &c.
2 Knowledge. f

113. अभिमानो (ऽर्थादिदृष्टे ज्ञाने प्रणवद्विंसयोः)^m

1 A cloud.
2 Solidity. g

घनो (मेघे स्रुतिरुणे त्रिषु स्रुते निरन्तरे)^m

1 The sun.
2 A master. h

114. इनः (सूर्ये प्रभौ)^m

1 The moon.
2 A soldier
by tribe. i

3 m

राजा (अगाङ्गे क्षत्रिये रूपे)^{3 m}

1—सूनु.

2—सूनु.

3—सूनु.

^a Also 4 A proper name : the son of PRAHLADA and father of BALI. ^b Likewise n. 2 Sin. m. f. n. 3 Crooked, bent. ^c Also 3 Name of a sage. ^d And 3 Intellect. 4 Natural disposition. 5 The supreme BRAHMA. 6 Body. 7 Vivifying soul. 8 Sentient soul. 9 Mind. ^e Or 3 Mischievous. 4 A rutting elephant. 5 A rainy cloud. 6 Collision. ^f And 3 Affection. 4 Request. 5 Killing. ^g And m. f. n. 3 Solid, material. 4 Uniformly extended. 5 Smooth. Also m. 6 Extension. 7 Assemblage. 8 An anvil. 9 Cyperus rotundus. n. 10 Cymbal, bell, &c. 11 Mode of dancing. ^h Or 3 A king. 4 A husband. ⁱ And 3 A king. 4 A master. 5 INDRA. 6 A Yaksha or attendant of KUYE'RA.

- 1 f b
वाहिनी (नर्तकीमते) 1 A dancing girl. a
- (खवम्यामपि) वाहिनी A river. c
- 2 f
115. क्वादिनी (वज्रतडितौ) 1 The thunderbolt.
2 Lightning.
- (बन्दायामपि) कामिनी A climbing plant. d
- (त्वन्देहयोरपि) तनुः 1 The skin.
2 Body. e
- सुनः (ऽधोविहितामपि च) The uvula. f
116. (ऋतुविस्तारयोरस्त्री) वितानं (त्रिषु तुच्छके मन्दे) 1 A sacrifice.
2 Expansion. g
- (ऽथ) केतनं (हात्वे केतावुपनिमन्त्रणे) 1 Indispensable act. h
- 3 n
117. (वेदस्यै तपो) ब्रह्म 1 Holy writ.
2 True knowledge. i
- 4 m
ब्रह्मा (विप्रः प्रजापतिः) 1 A priest by birth. 2 The creator. j

1—नी.

2—नी.

3—नू.

4—नू.

* And 2 A woman intoxicated. 3 A woman fond of gratification.
b Or वाहिनी. c Also 2 An army. d Likewise 2 A loving woman. And m. काशी—नू. 3 An amorous man. 4 A dove. 5 A ruddy goose (Anas Casarca). e And m. f. n. 3 Thin. 4 Small. 5 Separate. f Also 2 Place of execution. 3 Place of slaughter (as the kitchen hearth, &c. of a householder. Manu 3. 69.) 4 Daughter. And n. 5 Bringing forth young. 6 A flower. m. f. n. 7 Blossoming. 8 And m. f. n. 3 Empty, vacant. 4 Bad. Or 5 Dull, stupid. Also n. 6 A sort of metre. m. n. 7 A canopy. h Or 2 Business. 3 A standard, or a symbol. 4 An invitation. 5 An abode. i Or 3 The supreme being. 4 Devotion. j Likewise 3 A superintending priest at religious rites. 4 One of the astrological yōgas.

1 Perseverance. 2 Destruction. a

(उत्थाहने च हिंसायां सूचने चापि) नंदनम्

1 Calcining. b

118. आतश्चूर्णं (प्रतीवापजवनाप्यायनार्थकम्)

1 A mark or token. 2 A beard. c

व्यञ्जनं (लाञ्छनं श्मश्रु निष्ठानाववेषपि)

1 Detraction. d

119. (स्यात्) कौलीनं (लोकवादे युद्धे पश्चद्विपक्षिणाम्)

1 Going forth, exit. e

(स्याद्) उद्यानं (निःसरणे वनभेदे प्रयोजने)

1 Leisure. 2 Place. f

120. (अवकाशे स्थितौ) स्थानं

1 Sport, play. g

(क्रीडाहावपि) देवनम्

1 Manly exertion. 2 An army. h

उत्थानं (पौरुषे तन्त्रे सन्निविष्टोन्नमि ऽपि च)

1 Turning away. 2 Opposition. i

121. व्युत्थानं (प्रतिरोधे च विरोधाचरणे ऽपि च)

^a And 3 Intimation. Or 4 Hint to kill. 5 Manifestation. ^b By casting a powder into melted gold, &c. Or 2 A powder adapted to that purpose. 3 Casting any thing, for example buttermilk, into fresh milk to turn it. 4 Danger, calamity; as a pestilence or epidemic. 5 Speed. 6 Gratifying. ^c And 3 Sauce or condiment. 4 Private part of male or female. Also 5 A consonant. 6 A day. ^d Or 2 Rumour, report. 3 Combat of animals, whether quadrupeds, birds, serpents, &c. 4 Cockfight or other match of animals for a bet. 5 High birth. ^e And 2 A garden. 3 Purpose, motive. ^f Also 3 Stay, or continuance without increase or diminution. ^g And 2 Emulation, desire to surpass. 3 Splendour. 4 Praise. 5 Motion. 6 Affair, business. 7 Grief. Also m. 8 A die. ^h Or 3 Business of a family or of a realm, as the care of dependants and subjects. ⁱ Also 3 Independence.

- (मारणे चतसंस्कारे मृतौ द्रव्ये ऽर्थदापने
 1 Killing.
 2 Obsequies.
 3 Motion. a
122. निवर्त्तनोपकरणमुद्रव्यासु च) साधनम्
 1 Revenge.
 2 Gift. b
123. व्यसनं (विपदि भ्रंशे दोषे कामजकोपने)
 1 Calamity.
 2 Fall.
 3 Fault. c
- पद्मः (ऽक्षिलोमि किञ्चत्के तन्वाद्यं ऽप्यणीयसि)
 1 Eyelash.
 2 Filament of a flower. d
124. (तिथिभेदे क्षणे) पर्व
 1 Certain days of the lunar month.
 2 A road. e
- वर्त्म (निवृच्छदे ऽध्वनि)
 1 Eyelid.
 2 A road.
- (अकार्यं गुह्ये) कौपीने
 1 Wrong or unfit act. f
- मैयुनं (सङ्गतौ रतौ)
 1 Union.
 2 Copulation. g
125. प्रधानं (परमात्माधीः)
 1 The supreme soul.
 2 Intellect. h
- प्रज्ञानं (बुद्धिचिह्नयोः)
 1 Knowledge.
 2 A mark, token.

1 पञ्चानु.

2—न.

3—न.

* And 4 Substance. 5 Enforcement of delivery of any thing.
 6 Accomplishing. 7 Materials ; or instrument. 8 Following. Also 9 An army. 10 Means. 11 Cause. 12 Generative organ of a male. ^b And 3 Delivery of a deposit. 4 Payment of a debt. ^c Arising from desire (as hunting, gaming, drinking, wenching), or from aversion (as calumny, battery, or pecuniary injury). Also 4 Sin. 5 Ill destiny. 6 Fated consequence. 7 Vain effort. ^d And 3 A short thread. 4 Any thing small. 5 A wing. ^e Viz. the full and change of the moon, and the 6th, 8th and 10th of each half month. 2 A festival. 3 The day of the equinox, solstice, &c. 4 A book or chapter. 5 A knot or joint. ^f And 2 Privy part. 3 Covering of it. ^g Or 3 Marriage. ^h Also 3 Nature. 4 An elephant-driver. And (invariably sing.) 5 Chief.

- 1 A blossom.
2 A fruit. ⁿ प्रसूनं (पुष्पफलयोर्)
- 1 A family.
2 Disappearance. a ⁿ निधनं (कुलनाशयोः)
- 1 Weeping.
2 Lamenting. ⁿ 126. क्रन्दने (रोदनाच्चाने)
- 1 Body.
2 Measure. b ^{1 n} वर्ष्मं (देहप्रमाणयोः)
^{2 n}
- 1 A house.
2 Body.
2 Light. c ⁿ (मृहदेहत्विट्प्रभावा) धामन्य
1 Meeting of
four roads. d ⁿ (इय चतुस्रपथे)
127. सन्निवेशे च) संस्थानं ⁿ
- 1 A mark,
token.
2 Chief. ^{3 n} लक्ष्म (चिह्नप्रधानयोः)
- 1 Covering,
clothing. e ⁿ आच्छादने (सम्पिधानमपवारणमित्युभे)
- 1 Accomplishment. f ⁿ 128. आराधनं (साधने स्थाद्वामौ तोषणौ ऽपि च)
- 1 A wheel.
2 A town. g ⁿ अधिष्ठानं (चक्रपुरप्रभावाध्यासनेषूपि)
- Excellent of
its kind. h ⁿ 129. रत्नं (स्वजातिश्रेष्ठे ऽपि)
- 1 Water.
2 A forest. i ⁿ वने (सखिसकानने)

1—नृ.

2—धातुनृ.

3—नृ.

- ^a Or 3 Head of a family. 4 Death. ^b Also 3 A handsome form.
4 Weight, elevation. ^c And 4 Dignity or majesty. ^d And
2 Fabrication or construction. 3 Form. 4 Death. ^e And 2 Conceal-
ment. 3 Deception. ^f And 2 Attainment, acquisition. 3 Gratifying.
And 3 Dignity or majesty. 4 Approach. 5 Fixing. 6 Adjustment.
^h Also 2 A gem. ⁱ Likewise 3 Abode. 4 A house or dwelling.

- ^{m f n}
तलिनं (विरले लोके) ^b 1 Separate.
2 Small. a
- ^{m f n}
130. समानाः (सत्यमैके स्युः) ^b 1 Virtuous.
2 Similar.
3 Same. c
- ^{m f n}
पिशुनौ (खलसूचकौ) ^b 1 Wicked.
2 A whisper.d
- ^{m f n} ^{1 m f n}
हीनम्यूनाब् (जनगर्ह्यौ) 1 Deficient.
2 Blamable.
- ^{2 m f n}
(वेगिन्धुरौ) तरस्विनौ 1 Swift.
2 Valiant.
- ^{m f n}
131. अभिपक्षो (ऽपराहो ऽभिग्रस्तव्यापन्नतादपि) 1 Guilty.
2 Subdued. c
- SECTION XVII.
- ^m
कलापो (ध्वजे वहे दृणीरे संहते ऽपि च) 1 An orna-
ment. 2 A
string of
bells. f
- ^m
132. (परिच्छदे) परीवापः (पर्युप्तौ सलिलस्थितौ) 1 Furniture.
2 Sowing
around. g
- ^m
(गोधुम्नोष्ठपती) गोपौ 1 A herds-
man. 2 The
head of a
cowpen. h
- ^{3 m}
(हरविष्णू) वृषाकपौ 1 SIVA.
2 VISHNU. i
- ^m
133. वाष्पाब् (उष्माद्) 1 Vapour.
2 A tear
- ^{4 m n}
कशिपू (त्वन्मुखाच्छादनं दयम्) 1 Food.
2 Clothing. j

1—नृ. 2—नृ. 3—पि. 4—पु.

* Also 3 Clear, transparent. 4 Inferior, situated beneath. ^b The following are adjectives agreeing in gender with the subject. ^c Likewise m. One of the five breaths. ^d Also 3 A crow. ^e And 3 Involved in calamity. 4 Fugitive. 5 Seeking refuge. ^f Worn by women round their waist. 3 The eye in a peacock's tail. 4 A quiver. 5 Multitude ; assemblage. ^g And 3 Standing water. 4 A piece of water. ^h Also 3 A superintendent of a district. 4 A king. ⁱ Likewise 3 Fire. ^j Also du. 3 Food and apparel.

1 A bed.
2 An upper
story. ^a

^{m n}
तल्पं (शय्याद्वारेषु)

1 A clump or
cluster. ^b

^{m n}
(सम्भेऽपि) विटपो (ऽस्त्रिवासा)

1 Learned.
2 Pleasing.

^{m f n m f n m f n}
134. प्राप्त रूप स्वरूपा ऽभिरूपा (बुधमनोमयोः
भेद्यलिङ्गा यमी)

1 A female
turtle. 2 A
sort of lute. ^c

^f
(कूर्मी वीणाभेदश्च) कच्छपी

SECTION XVIII.

1 The letter
R. ^d

^m
135. (रवर्णे पुंसि) रेफः (स्यात्कुत्सिते वाच्यलिङ्गकः)

SECTION XIX.

1 Spirit after
death. ^e

^m
(अन्तराभवसत्त्वे ऽश्चे) गन्धर्वो (दिव्यगायने)

1 A ring.
2 A conch
or shell.

^m
136. कम्बु (ना वक्ष्ये शंखे)

1 A serpent.
2 A whisper-
er or inform-
er.

^m
द्विजिह्वौ (सर्पसूचकौ)

^a Likewise 3 A wife. ^b Also 2 A branch above the principal one. 3 Expansion. ^c SARASWATI'S lute. Likewise 3 A disorder of the spleen. ^d And m. f. n. 2 Vile, bad. ^e And previous to its being born again. Also 2 A horse. 3 A celestial quirister. 4 Spirits frequenting the sky. 5 A black cuckoo. 6 Sort of deer.

- ^{m f n b}
पूर्वा (न्यलिङ्गः प्रागाश्च पुष्पकुलं ऽपि पूर्वान्) 1 Eastern.
^{m f n} 2 Prior. a
137. कुम्भौ (घटेभश्चादीभौ) 1 A jar. c
- ^m
डिम्भौ (तु शिशुबालिभौ) 1 A child.
2 An ignorant man.
- ^m
स्तम्भौ (स्तूपाजडीभावौ) 1 Post or pillar. 2 Insensibility.
- ^{1 m}
शंभू (ब्रह्मत्रिलोचनौ) 1 BRAHMA.
2 SIVA. d
138. (कुक्षिभूषार्भका) गर्भाः 1 The belly.
2 A fetus.
A child.
- ^m
विश्वम्भः (प्रणये ऽपि च) 3
Acquaintance. e
- ^m
(स्याद्देव्या) दुन्दुभिः (पुंसि स्यादच्चे) दुन्दुभिः (स्त्रियाम्) 1 A large drum. f
139. (स्यान्महारजनं ह्रीव) कुसुम्भं (करके पुमान्) 1 Safflower. g
- ^m
(क्षत्रिये ऽपि च) नाभि (र्ना) A Kshatriya. h
- ^m
सुरभि (गर्बि च स्त्रियाम्) A cow. i

1—सु.

^a And m. pl. 3 Forefather. ^b पूर्वः or पूर्वः. ^c And 2 Frontal globe of an elephant's head. Also 3 The sign aquarius. 4 Proper name, the nephew of RA'VANA. 5 The paramour of a prostitute. n. 6 Bdelium. f. 7 Bignonia chelonoides. ^d Also 3 A deified saint or JINA. 4 VISHNU. ^e Or 2 Amorous solicitation. 3 Playful dispute; 4 Trust, confidence. ^f Also 2 VARUNA. 3 Name of a demon. And f. 4 A die. 5 A stake at play. ^g And 2 Gold. m. 3 A water-pot. 4 A pomegranate. ^h Also 2 An emperor. 3 The nave of a wheel. m. f. 4 The navel. f. 5 Musk. ⁱ Or 2 The cow which, being milked, yields every wish. m. 3 Spring. 4 Nutmeg. 5 Michelia champac. m. f. n. 6 Fragrant. 7 Pleasing.

1 An assembly. 2 One of a company. a

A superintendent. b

1 A ray of light. 2 A rein.

1 An ape. 2 A frog.

1 Desire.

2 Love, Cupid. 141. (इच्छामनोभवौ) कामौ

1 Power.

2 Exertion. d

1 Moral and religious merit. e

1 Deliberate undertaking. f

1 A market.
2 A town
3 Holy writ.
1 A citizen,
a towns-man.
2 A trader. h

(किरणप्रग्रहौ) रश्मी

(निष्पक्षज्ञे ऽपि) वस्तुनः

(कपिभेदौ) श्वकर्मौ

(शक्त्युद्योगौ) पराक्रमौ

धर्माः (पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः)

142. (उपायपूर्व आरंभ उपधा चाप्यु) पक्रमः

(वणिक्पथः पुरस्वेदे) निगमे

(नागरो वणिक्)

1—विज्ञ.

2 उ—.

a Likewise 3 A house. 4 Gaming. b Or 2 A chief herdsman. Also 3 Beloved. 4 A horse with good marks. c Likewise n. 3 Independent. 4 Semen genitale. 5 Desirable d To subdue the foe. 3 Valour. e And 2 YAMA. 3 Fitness, propriety. 4 Nature, character. 5 Usage, practice. 6 One who drinks the juice of acid asclepias at a sacrifice. 7 Any sacrifice. 8 Resemblance. 9 Innoxiousness. 10 A bow. 11 A theological treatise from the *Vēda*. 12 Virtue personified; the father of YUD'HISHT'HIRA. [In some of its acceptations the word admits the neuter gender.] f With knowledge of means. 2 A stratagem. 3 Valour. g Also 4 Trade. h Likewise 3 A theological portion of the *Vēda*.

143. नैगमौ (नैग)^m

(नैग) रामो (नीलचारसिते त्रिषु)^m 1 BALA-
RA MA. a

(शब्दादि पूर्वो हन्द् अपि) ग्रामः^m In comp. A
multitude. b

(क्रान्तौ च) विक्रमः^m Walking. c

144. गुल्मा (रक्तसंवसेनाच्च)^m 1 A disease
of the spleen. d

जामिः (स्वसृकुलस्त्रियोः)^{f o} 1 A sister.
2 A chaste woman.

(चित्तिचान्योः) क्षमा (युक्ते) क्षमं (युक्ते हिते त्रिषु)^{f n} 1 The earth.
2 Patience. f

145. (त्रिषु) श्यामौ (हरित्कृष्णौ) श्यामा (स्याच्छारिवानिशा)^{m f n} 1 Green.
2 Black. g

खल्लामं (पुच्छपुच्छाश्च भूषाप्रधान्यकेतुषु)^{n i} 1 A tail. h

146. सूक्ष्म (मध्यात्ममय)^m The supreme
soul. j

(आदौ प्रधाने) प्रथम (त्रिषु)^{m f n} 1 First.
2 Chief.

* Also 2 PARAS'URA MA. 3 RA' MACHANDRA. 4 Sort of deer. m. f. n. 5 Black. 6 Pleasing. 7 White. b Likewise 2 A village or township. 3 An octave in music. c Also 2 Power. 3 Valour. d And 2 A clump of grass, &c. 3 Body of troops consisting of 9 platoons. e Or क्षामिः. f And n. 3 Right, propriety. m. f. n. 4 Able. 5 Benevolent. 6 Patient. g Also m. 3 A black cuckoo. 4 A cloud. 5 A sacred fig-tree at Prayāga. 6 A sort of pot-herb: Convolvulus argenteus. n. 7 Black pepper. f. 8 A plant; vulgarly Syāmlatā. 9 Night. 10 Indigo. 11 A description of women. h Also 2 A mark on the forehead of a horse, bull, &c. 3 A horse. 4 An ornament. Or 5 Ornament of a horse. 6 Chief. 7 A flag or symbol. 8 A horn. 9 Mane. i Or खल्लामं (—म्). i Also m. 2 An atom. m. f. n. 3 Little.

- 1 Pleasing.
2 Reverse,
contrary. a
1 Low.
2 Vile.

m f n

वामौ (बलप्रतोपौ द्वाव्)

m f n

अधमौ (न्यूनकुत्सितौ)

m f n

- 1 Old.
2 Used.

147. (जीर्णं च परिमुक्तं च) यातयाम (मिदं द्वयम्)

SECTION XX.

- 1 A horse.
2 VISHNU'S
bird. b
1 A house.
2 Less. c
1 Husband's
brother.
2 Wife's
brother.
1 A brother's
son. 2 An
enemy.
1 A thunder-
cloud. 2 IN-
DRA. d
1 A master.
2 A man of
the 3d tribe.

(तुरङ्ग गरुडौ) ताक्ष्यौ

(निखयापचयौ) क्षवौ

148. श्वश्रुव्यौ (देवरश्माक्षौ)

भ्रातृव्यौ (भ्रातृवद्विषौ)

पर्जन्यौ (रसदधेन्द्रौ)

(स्याद्) चर्यः (स्वामि वैश्वयोः)

- 1 The 8th as-
terism. 2 The
4th age. f
1 Opportuni-
ty. 2 Succes-
sion. g
1 Subjected.
2 Oath, or-
deal. h

149. तिष्यः (पुष्ये कलियुगे)

पथ्यो (स्वसरे क्रमे)

प्रत्ययो (ऽधीनप्रपञ्चान विश्वासहेतुषु)

* Likewise 3 Left, not right. m. 4 An udder. 5 Cupid. 6 SIVA.
n. 7 Wealthy f.—वा. 8 A woman—जी. 9 A mare. 10 A she-ass. 11 A
female shakal. 12 A young female elephant. ^b Also 3 The dawn. n.
4 A collyrium. ^c Likewise 3 A phthisis or consumption. 4 General
destruction. ^d Also 3 Any cloud. 4 Thunder. ^e Likewise m. f. n.
3 Excellent. ^f Also f. 3 The Emblic myrobalan. ^g Likewise
3 Mode, manner, form. ^h And 3 Knowledge, apprehension. 4 Trust,
confidence. 5 Cause. 6 A hole. 7 An affix. Also 8 Celebrity. 9 Practice,
usage.

150. रंभे शब्दे)

(ऽथा) ऽनुययो (दीर्घद्वेषानुतापयोः)

1 An old en-
mity. 2 Re-
pentance.

स्थूलोच्चय (असाकल्ये गजानां मध्यमे गते)

1 Incom-
pleteness. a

151. समयः (शपथाचारकालसिद्धान्तसम्बिदः)

1 An oath.
2 Usage.
3 Time. b

(असनाभ्युभं देवं विपदित्यु) ऽनया (अयः)

1 Vice. 2 Ill
fortune.
3 Calamity.

152. अत्ययो (ऽतिक्रमे कृच्छ्रे दोषे दण्डे ऽप्यु)

1 Transgres-
sion. 2 Dis-
tress. c

(ऽथापदि

1 Calamity.
2 War.
3 Futurity.

सुहृदायात्योः) सम्परायः

पूज्य (स्तुत श्वशुरे ऽपि च)

A father-in-
law. d.

153. (पश्चादवस्थाविबलं समवायस्यु) सन्धयो

1 Bearguard.
2 Multitude.

(संघाते सन्निवेशे च) संस्थायः

1 Assem-
blage. 2 Vi-
cinity e

प्रणया (स्त्यमी

1 Acquaint-
ance. 2 So-
licitation. f

154. विचक्षण यात्रा प्रेमापोः)

(विरोधे ऽपि) समुच्छ्रवः

Enmity. g

विषयो (यस्य यो ज्ञातस्तत्र शब्दादिकेष्वपि)

1 Frequent-
ed and
known. h

a And 2 An elephant's middle pace, neither quick nor slow. 3 A hill at the foot of a mountain. b And 4 Demonstrated conclusion. 5 Agreement, bargain. 6 Hint. 7 Leisure. c And 3 Fault, guilt. 4 Punishment by fine, &c. d Also 2 A teacher. m. f. n. 3 Worthy of respect. e Likewise 3 A house. f And 3 Affection. g Also 2 Elevation, height. h And 2 Object of sense, as sound, &c. 3 Country, province.

Infusion, ex-tract. a	155. (निर्वासे ऽपि) कषाये (ऽस्त्री)	^{m n}
Assembly. b	(सभायां च) प्रतिश्रवः	^m
1 Abundance, frequency. c	प्राये (भूतान्तगमने)	^m
1 Distress.		^m
2 A sacrifice.	मन्यु (देव्ये कृतौ कुघि)	
3 Anger. d		
1 A secret.	156. (रहस्योपख्योर्) रुच्यं	ⁿ
2 Privy part. e		
1 An oath.		ⁿ
2 Truth. f	सत्यं (शपथतथ्ययोः)	
1 Animal strength.	^{n h} वीर्यं (बले प्रभावे च)	
2 Dignity. g		
1 Right, fit.		ⁿ
3 Substance. i	द्रव्यं (भक्ष्ये गुणान्नवे)	
1 A place.	^{n k} 157. धिष्णं (स्थाने मृहे भेगनी)	
2 A house. j		
1 Destiny.		ⁿ
2 Goodluck.	भाग्यं (कर्मशुभाशुभम्)	
3 Ill fate.		
1 A pignut.	(कथेरहेन्दोर्) गाङ्गेयं	ⁿ
2 Gold. l		
A plant. m	विशल्या (दन्तिकापि च)	^f

^a Or 2 Exudation of a tree. 3 Astringent taste. 4 Perfume rubbed on the body. ^b Also 2 Refuge. 3 House. ^c And 2 Starving oneself to death. 3 (In composition) Similar, like. ^d Also 4 Grief, sorrow. ^e Likewise m. 3 A tortoise. 4 Pride. ^f Also 3 The first age of the world. m. f. n. 4 True. ^g Likewise 3 Semen virile. 4 Splendour. 5 Valour. ^h Or वीर्यं. ⁱ The substratum of qualities. Likewise 3 Wealth. 4 Drug. 5 Brass. ^j And 3 An asterism. 4 Strength. m. n. 5 Fire. ^k Or विहङ्गः and विहङ्ग. ^l Also m. 3 BHISHMA son of Gangā. ^m Named Dantī. Also certain other plants, as Menispermum glabrum, &c.

158. ^fहृषाकपावी (श्रीगौर्ध्वार्) ^fअभिख्या (नामशोभयोः)
 (आरम्भो निष्कृतिः शिक्षा पूजनं सम्प्रधारणम्)
 1 The goddess LAKSHMI.
 2 GAURI. a
 1 A name.
 2 Beauty. b
 1 Beginning, undertaking.
 2 Atonement. c
159. उपायः कर्म चेष्टा च चिकित्सा च नव) क्रियाः
^fछाया (सूर्यप्रिया कान्तिः प्रतिबिम्बमनातपः)
 1 Wife of the sun. 2 Beauty. d
160. कक्षा (प्रकोष्ठे इत्यर्थादेः कांक्षां मध्येभवन्धने)
^fकृत्या (क्रियादेवतयोस्त्रिषु भेदे घनादिभिः)
 1 Enclosure of an edifice. e
 1 An act. 2 A certain deity. f
161. जन्यः (स्याज्जनवादे ऽपि)
^{m f n}जघन्यो (ऽम्ये ऽधमे ऽपि च)
^{m f n}(गर्वाधीनो च) वक्तव्यो
^{m f n}कल्यौ (सज्जनिरामयौ)
 A rumour. g
 1 Last, ultimate. 2 Low, vile.
 1 Reprehensible. 2 Subject, dependent. h
 1 Ready, prepared.
 2 Healthy. i

* Likewise 3 *Swāhā*, wife of the regent fire. 4 *SACHI'*, wife of INDRA. ^b Also 3 Glory. ^c And 3 Study. 4 Worship. 5 Disquisition. 6 Means, expedient. 7 Act. 8 Bodily action. 9 Remedy. 10 Instrument. 11 A religious initiatory ceremony. 12 Obsequies. ^d And 3 A reflected image. 4 Shade. ^e Or 2 The gate of such an inclosure. 3 A string of bells, worn by women. 4 A rope round an elephant's body. 5 Effort, exertion. m. 6 The armpit. ^f To whom sacrifices are offered for destructive and magical purposes. Or 3 Pestilence m. f. n. 4 Seduced from an alliance. 5 Any thing to be done. ^g Neuter 'in the sense exhibited, m. f. n. 2 To be produced. 3 A relation of a bride. 4 Her attendant. 5 The companion of a bridegroom. n. 6 A market. 7 War. 8 A meteor. m. 9 A father. f. 10 A mother. 11 A mother's female companion. ^h Likewise 3 Fit to be said. ⁱ Also 3 Skilful. m. f. 4 One deaf and dumb. n. 5 Morning. f. 6 Auspicious speech.

1 Intelligent.		^{m f n}
2 Wealthy. a	162. (आत्मवाननपेतोर्थाद्) अर्थः	
Pleasing. b		^{m f n}
		पुण्यं (तु चार्थं पि)
Beautiful. c	^{m f n}	
	रूपं. (प्रशस्तरूपे ऽपि)	
Eloquent. d		^{m f n}
		वदान्धो (बल्लवाणपि)
Just, reason- able. e	^{m f n}	
	163. (न्याय्ये ऽपि) मध्यं	
1 Handsome,		^{m f n}
2 Sacred to the moon. f		सौम्यं (तु सुन्दरे सोमदैवते)

SECTION XXI.

1 Multitude.		^{m h}
2 Occasion. g	(निवहावसरौ) वारौ	
1 A bed of grass or bark.		^m
2 A sacrifice.		संस्तरौ (प्रक्षराध्वरौ)
1 VRIHASPA- TI. 2 A pa- rent. i	^m	
	164. गुरू (गीष्मतिपितृद्वौ)	
1 The 3d age.		^m
2 Doubt.		द्वापरौ (युगसंशयौ)
1 Difference.	^m	
2 Similitude.	प्रकारौ (भेदसादृश्याव्)	

^a Or 3 Right, reasonable. n. 4 Red chalk. ^b Also n. 2 A good action. 3 Virtue, moral or religious merit. ^c Likewise n. 2 Silver. 3 Wrought silver and gold. ^d Also 2 Generous, munificent. ^e Likewise 2 Middle. 3 Low. And n. 4 The middle. ^f Also 3 Mild. m. 4 Patronymic of *Budha*, or Mercury. ^g And 3 A day of the week. n. 4 A vessel for spirituous liquor. ^h वारः or वारः. ⁱ Or other venerable relative. And 3 A spiritual teacher. m. f. n. 4 Heavy. 5 Great.

165. ^mकिंशारु (घन्यशूकेषु) ^{1 m}आकाराव् (इङ्गिताकृतौ) ¹Hint. ²Form. ¹Beard of corn. ²An arrow. ¹A country void of water. ²A mountain. ¹A tree. ²A mountain. ³The Sun. ¹A woman's breast. ²A cloud. ^aDarkness. ²A foe. ³A demon. ^bTax. ²Hand. ³Ray of light. ^cSplitting. ^d
- ^{2 m}अद्रयो (द्रुमशैलाकाः) ^mमरु (धन्वधराधरौ) ^m(स्त्रीसनाद्धौ) पयोधरौ ^mप्रदरा (भङ्गनारीङ्ग् वाणा) ^mअस्त्राः (कचा अपि) ^m167. (अजातशत्रुणो नैः काले ऽप्यशत्रुर्ना च) द्रवरः ¹A hornless bull. ²A beardless man. ^fGold. ^g
^{3 m}(स्वर्णे ऽपि) राः ^mपरिकरः (पर्यङ्कपरिवारयोः) ¹A bed. ²A dependent. ^h
^m168. (सुक्ता शुद्धौ च) तारः (स्याच्) ¹Elegance of a pearl. ⁱ

1—र.

2—ङ्.

3—रै.

^a Also 3 Coconut. ^b Who was slain by INDRA. ^c Likewise
⁴ An elephant's trunk. ⁵ Hair. ^d Or 2 Fracture. ³ A feminine
disease (excess of menstruation). ⁴ An arrow. ^e Also 2 A corner.
ⁿ. ³ A tear. ⁴ Blood. ^f Although of an age to have a beard ;
and, in the instance of the bull, of an age to have horns. ³ As-
tringent taste. ⁸ Likewise 2 Wealth. ³ A cloud. ^h Also 3 Com-
mencement. ⁴ Multitude. ⁵ Girding (as for battle). ⁱ Or 2 A
beautiful pearl. ³ The pupil of the eye. ⁴ A high note. ^m. ^f. ⁿ.
⁵ High, as a note in music. ⁿ. ⁶ Silver. ^f. ⁿ. ⁷ A star. ^f. ⁸ The
wife of VRIHASPATI. ⁹—of SUGRIVA. ¹⁰ A goddess of the *Bauddhas*.

1 Air. a

1 m

चारो (वायौ च तु त्रिषु

कर्षदे)

1 Promise.
2 War.
3 Bargain. b

(इय प्रतिज्ञाजिसम्बिदायत्सु) सङ्गरः

1 The pray-
ers of the
Védas, c

169. (वेदभेदे गुप्तिवादे) मन्त्रो

The sun, d

मित्रो (रषावपि)

1 A sacrifice.
2 An arrow. c

(मखेषु यूपखण्डे ऽपि) स्वरः

Part to be
concealed. g

(गुह्ये ऽप्य) ऽवस्वरः

1 Charge
sounded by
trumpets. h

170. आडम्बर (सूर्यरवे गजेन्द्राणां च गर्जिते)

1 A brisk as-
sault. 2 Rob-
bery. i

अभिहारो (ऽभियोगे च चौर्ये सञ्चरने ऽपि च)

1 An atten-
dant 2 A
scabbard. j
1 A tree. 2 A
handful of
sacred grass.
1

171. (स्याज्जङ्गमे) परीवारः (खड्गकोशे परिच्छदे)

विष्टरो (विटपीदर्भमुष्टिः पीठाद्यमासनं)

1 A door.
2 A porter.

172. (द्वारिद्वाःस्थे) प्रतीहारः

A female
porter.

प्रतीहार्यः (ऽप्यनन्तरे)

1 शार.

2—री (नृ).

- ^a And m. f. n. 2 Variegated. Also m. 3 Tables for playing.
^b And 4 Calamity, distress. ^c And 2 Secret consultation ; private
 advice. 3 Incantation or charm. ^d Also n. 2 A friend. ^e And
 3 Shavings of the wood of which a sacrificial post is made. ^f सङ्गरः
 (च or सङ्). ^g And 2 Ordure, excrement. 3 Sweepings. ^h And
 2 Roaring of large elephants. 3 Beginning. 4 Making a show.
ⁱ And 3 Arming ; taking arms. ^j And 3 The insignia of dignity.
^k Or परिवार. ¹ And 3 A stool or cushion.

- (विपुले नकुले विष्णौ) बध्नुः (स्यात्पिङ्गले त्रिषु) ^m 1 A large ichneumon. 2 VISHNU. a
173. सारो (बले स्थिरांशे च न्याये क्षीवं वरे त्रिषु) ^m 1 Strength. 2 Essence. b
- इरोदरो (द्यूतकारे पथे द्यूते) इरोदरम् ^{m d} 1 A gamester. 2 A stake. c
174. (महाराख्ये दुर्गपथे) कान्तारः (पुष्पपुंसकम्) ^{m n} 1 A forest. 2 A difficult road. e
- मत्सरो (ज्यग्रुभवे तद्वत्कृपणयोस्त्रिषु) ^m 1 Envy. f
175. (देवाहुते) वरः (अष्टे त्रिषु क्षीवे मनाक् प्रिये) ^{m h} 1 A boon. g
- (बंशाहुरे) करीरो (ज्ज्ञी तरुभेदे घटे च ना) ^{m n} 1 Shoot of a bambu. i
176. (ना चमूजघने हस्त सूत्रे) प्रतिसरो (ज्ज्ञियाम्) ^m 1 Rear-guard j
- (यमानिलेन्द्रचन्द्रार्कविष्णुसिंहांशुवाजिषु) ^m 1 YAMA. 2 Wind. 3 INDRA. k

^a Also 3 SIVA. 4 Fire 5 Proper name ; a sage m. f. n. 6 Tawny. 7 Large. ^b Likewise 3 Marrow. n. 4 Propriety. 5 Water. 6 Wealth. m. f. n. 7 Excellent. ^c And n. 3 Play, gaming. ^d Or इरोदरः—रं. ^e Also m. 3 A sort of sugarcane. ^f And m. f. n. 2 Envious. 3 Avaricious, niggardly. f. 4 A gnat. ^g And m. f. n. 2 Excellent n. (some say indecl.) 3 A little approved. Likewise m. 4 A son-in-law. 5 Appointment. n. 6 Saffron. f. 7—रा. The three myrobalans.—रो. 8 Asparagus racemosus. ^h Or वरः. ⁱ And m. 2 Sort of plant (common in dry deserts). 3 A jar. ^j And m. n. 2 A string worn on the wrist at nuptials, &c. Also m. 3 Counsel. 4 A bracelet. 5 A wreath. m. n. 6 Territory. m. f. n. 7 Fit to be employed. ^k And 4 the Moon. 5 The sun. 6 VISHNU. 7 A lion. 8 A ray of light. 9 A horse. 10 A parrot. 11 A serpent. 12 An ape. 13 A frog. m. f. n. 14 Tawny. 15 Green. Or 16 Yellow.

177. शुकादिकपिभेकेषु हरि (नी कपिले त्रिषु)
 A potsherd. ^a शर्करा (कर्परांशे ऽपि)
 1 Passing a-
 way time. b वात्रा (स्याद्यापने गतौ)
 1 The earth. c
 2 Speech. 178. इरा (भ्रूवाक्सुरासु स्यात्)
 3 Ardent spirit. c
 1 Drowsiness. ^{f d} तन्द्री (निद्राप्रमीलयौः)
 2 Lassitude.
 1 A nurse. ^f धात्री (स्यादुपमातापि क्षितिरप्यामलक्ष्यपि)
 2 The earth. c
 1 Wanting a limb. 2 A dancing girl. 179. बुद्धा (व्यङ्गा नटी वेष्या सरघा कण्टकारिका
 त्रिषु कुरु ऽधमे ऽल्ये ऽपि) बुद्धे!
 1 Requisites, materials. ^{m f n} मात्रा (परिच्छदे
 2 A little. g
 180. अल्पे च परिमाणे सा) मात्रं (कार्तज्ञे ऽवधारणे)
 1 Painting, delineation. ⁿ चित्रं (आलेख्याचर्ययाश्च)
 2 Wonder. h

^a Also 2 A stony nodule. 3 A country abounding in such.
 4 A disease (the gravel). 5 Clayed sugar. ^b Or 2 Livelihood. And
 3 Travelling. 4 Festival ; procession. ^c And 4 Water. ^d Or तन्द्री
 or तन्द्रीः. ^e Also 3 A mother. 4 An emblic myrobalan. ^f And 3 A
 courtesan. 4 A bee. 5 An egg-plant. m. f. n. 6 Cruel. 7 Low.
 8 Small. Also 9 Miserly. 10 Poor. And f. A fly. ^g And 3 Quantity.
 n. 4 The whole. 5 Only ; (exclusive and identical). Also f. 6 An
 earring. 7 An instant. 8 Half a short syllable. ^h Also 3 A circlet
 or mark. 4 Variegated colour. m. f. n. 5 Variegated. 6 Wonderful.
 f. चित्रा. 7 A star in the Virgin's spike. 8 Title of SUBHADRA.

- कलत्रं (श्रीणिभार्ययोः)ⁿ 1 The hip and loins. 2 A wife. a
181. (योग्यभाजनयोः) पात्रंⁿ 1 Fit. capable. 2 A vessel. b
- पतं (वाहनपक्षयोः)ⁿ 1 A vehicle. 2 A wing. c
- (निदेशग्रन्थयोः) शास्त्रंⁿ 1 Command. 2 Institutes of a science.
- शस्त्रम् (आयुधलोहयोः)ⁿ 1 A weapon. 2 Iron. d
182. (स्याम्पटांशुकयोर्) नेत्रंⁿ 1 Root of a tree. 2 Wove silk bleached. e
- क्षेत्रं (पत्नीशरीरयोः)ⁿ 1 A wife. 2 Body. f
- (मुख्याग्रे क्रोडहृत्तयोः) पोत्रंⁿ 1 Snout of a hog. 2 Forepart of a plough. g
- गोत्रं (तु नाम्नि च)ⁿ Name. h
183. सत्त्वम् (आच्छादने यज्ञे सदादाने वने ऽपि च)ⁿ 1 Vesture. 2 A sacrifice. 3 Constant alms. i
- अजिरम् (विषये काये ऽप्यु)ⁿ 1 Object of perception. 2 A body. j
- ऽम्बरं (व्योम्नि वाससि)ⁿ 1 Ether ; the sky. 2 Apparel. k

^a Likewise 3 A fastness or strong hold. ^b Also 3 A king's minister. 4 The channel of a river, or space between the banks. 5 A vessel used in sacrifice ; as a ladle, &c. 6 A leaf. 7 A person of a drama. ^c Likewise 3 A leaf. 4 The feather of an arrow. ^d Also f. यज्ञी. 3 A knife. ^e Likewise 3 An eye. 4 The rope of a churn. 5 A car. m. f. n. 6 A guide. ^f Also 3 A field. 4 A holy spot. 5 A geometrical figure. ^g Likewise 3 Sort of cloth. ^h Also 2 Family, race, line. 3 Wealth. m. 4 A mountain. f. 5 The earth. 6 A herd of kine. ⁱ And 4 A forest, or 5 Wealth. ^j Likewise 3 A court-yard. 4 Wind. ^k Also 3 Ambergris.

- A realm. a 184. चक्रं^m (राष्ट्रे ऽपि)
 Exemption from trans- migration. b ऽक्षरं (तु मोक्षे ऽपि)
 Water. c क्षीरम्ⁿ (अशु च)
 Gold. d (स्वर्णे ऽपि) भूरिचन्द्रौ (द्वौ)
 A door. e (द्वारमात्रे ऽपि) गोपुरम्ⁿ
 1 A cavern. 185. (गुहादम्भौ) गङ्गरे (द्वे)
 2 Pride. f
 1 Solitude. (रहे ऽन्तिकम्) उपङ्गरेⁿ
 2 Near. 1
 1 Front, fore- part. g (पुरोधिकमुपङ्गरे) ऽग्राय्ⁿ
 1 A house. (आगारे नगरे) पुरम्ⁿ
 2 A town. h
 186. मन्दिरं (चा)
 1 A country, or realm. m n
 2 Calamity. (ऽय) राष्ट्रे (ऽस्त्री विषये स्वादुपङ्गवे)

1 अक्षर.

* Likewise 2 A wheel. 3 A circular missile weapon : a sharp discus. 4 A potter's wheel. 5 A mill. 6 A multitude. 7 An army. 8 A whirlpool. 9 Pride. m. 10 A ruddy goose, (Anas Casarca). ^b Also 2 A letter, or written character. 3 BRAHMA, m. 4 SIVA. m. f. n. 5 Unalterable. ^c Likewise 2 Milk. ^d Also भूरिः m. f. n. 2 Frequent, numerous. m. 3 BRAHMA. 4 VISHNU. 5 SIVA, And चन्द्रः. 2 The Moon, 3 Camphor. 4 Water. m. f. n. 5 Pleasing. ^e Also 2 A town gate. 3 Sort of grass : Cyperus ? ^f Likewise 3 A forest. m. 4 An harbour. ^g And m. f. n. 2 More, much. n. 3 Top, summit. 4 Point, extremity. 5 Assemblage, multitude. 6 Resting place, end of a journey. 7 Quantity of a *pala*. 8 Limited alms (four mouthfuls) m. f. n. 9 Chief, principal. 10 First, prior. ^h Also पुरं. 3 A body. 4 City of Patana. m. 5 Bdellium. And मन्दिरः m. 3 The sea.

- ^m
दरो! (इक्षिवां भये खन्ने) 1 Fear, dread
2 A hole in the ground. a.
- ^{m n}
धम्भो! (इक्षी होरके पवौ) 1 A diamond.
2 The thunderbolt. b
187. तन्त्रं (प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवाये परिच्छदे) 1 Chief.
2 Right conclusion. c
- ^m ^{1 n}
शौशीर (चामरे दण्डे ऽप्यौ) शीरं (शयनासने) 1 Handle of a fan of cow's hair. d
- ⁿ
188. पुष्करं (करिहस्ताय वाद्यभाण्डमुखे जले व्योम्नि खड्गफले पद्मे तीर्थेषु धिविशेषयोः) 1 Tip of an elephant's trunk. e
- ⁿ
189. अन्तरम् (अवकाशावधिपरिधानाभ्यर्चिभेदादर्थे छिद्रात्मीयविनावहिरुत्तरमध्ये ऽन्तरात्मनि च) 1 Interval.
2 Period.
3 Clothing.
4 Covering. f
- ⁿ
190. (सुसो ऽपि) पिठरं Fragrant root of grass. g

1 श्री—

^a Likewise indec. 3 A little. And f. दरि. 4 A cavern. ^b Also m. 3 One of the 28 astrological *yogas*. ^c And 3 A weaver's lay or batten. 4 Raiment. 5 Care of a realm. 6 Dependence. 7 A sacred book. 8 An excellent medicament. ^d And n. 2 A bed. 3 A chair or stool. Likewise 4 Fragrant root of grass (*Andropogon muricatum*.) ^e And 2 Head of a drum, or place where any musical instrument is struck. 3 Water. 4 The sky. 5 Edge of a scimitar, or 6 A scabbard. 7 A lotus. 8 Name of a place. 9 A drug (*Costus Arabicus*.) 10 One of the *Dvīpas* or continents. m. 11 The Indian Crane. ^f And 5 Difference. 6 Sake. 7 A hole or rent. 8 Own. 9 Without, except. 10 Outside. 11 Opportune time. 12 Midst. 13 Supreme soul. 14 Similar. 15 Other. *This term is a pronoun in the 3d and 10th acceptations.* ^g *Cyperus rotundus*. Also 2 A churning stick. m. 3 A seether or boiler.

Another
sort, a

1 Very dark.
2 Mischiev-
ous, des-
tructive. b

1 Pale red.
2 White.
3 Yellow. c

Sharp, corro-
sive. d

Hard, e

Inferior,
low. f

Unperplex-
ed. g

1 Distracted.
2 Perplexed.
h

1 Superior,
high. 2 Nor-
thern. i

1 Inferior.
2 Southern. j

(राजकये कस्यपि) मानरम्

m f n

शार्करं (तन्वतमसे घातके भेद्यसिद्धकः)

m f n

191. गौरो (ऽरुणे चिते पीते)

m f n

(वणकाये ऽप्य) ऽरुकरः

m f n

जठरः (कठिने ऽपि स्याद्)

m f n

(अधस्तादपिचा) ऽधरः

1 m f n

192. (अनाकुले ऽपि चै) काग्रो

m f n

व्यग्रो (व्यासक्त चाकुले)

2 m f n

(उपसृद्धीययेष्टेषुष्य) नरः (स्याद्)

m f n

अनुतरः

1 ए—.

2 च—.

* Cyperus pertenuis. Likewise 2 Ginger. m. f. n. 3 Of or belonging to a city. 4 Sagacious. b According to another reading. m. 3 A vicious elephant. ° Likewise 4 Clean. m. 5 White mustard. 6 The moon. n. 7 Filament of a lotos. f. 8 The goddess, wife of SIVA. 9—of VARUN'A. 10 The earth. 11 Name of a river. 12 A young girl. 13 Turmeric. d Also m. 2 Semecarpus Anacardium. ° Likewise 2 Old. m. n. 3 The belly. f Also 2 Less, worse. m. 3 The lip. 4 The nether lip. ° Likewise 2 Intent, attentive. h Or 3 Frightened. i And 3 Excellent. Also n. 4 An answer. m. 5 Proper name, the son of VIRAT'A. f. 6 The wife of ABHIMANYU. 7 The north. j And 3 Worse. Likewise 4 Excellent. 5 Silent, unable to answer.

193. (एषा विपर्यये चेष्टे)

(स्नादुप्रियौ तु) मधुरौ ^{m f n}
 (दूरानामोत्तमाः) दूराः ^{m f n} 1 Distant, remote.
 2 Other. a

194. उदारो (हातमहतोर) ^{m f n}
 1 Sweet.
 2 Pleasing. b

मूरो (कठिननिर्दयी) ^m
 1 Hard.
 2 Pitiless ; cruel. c

उदारो (हातमहतोर) ^{m f n}
 1 Generous.
 2 Great. d

इतर (खन्यनीचयोः) ^{m f n}
 1 Other.
 2 Low, vile.

(मन्दस्वच्छन्दयोः) खैरः ^{m f n}
 1 Indolent.
 2 Independent, uncontrolled.

शुचम् (उद्गीतशुचयोः) ^{m f n}
 1 Splendid.
 2 White. f

SECTION XXII.

195. (चूडाकिरीटं केशाच्च संयता) मौलवस् (त्रयः) ^{1 m f}
 1 Lock on the crown of the head. g
 2 m
 1 The tree Pila. 2 An elephant. h

(द्रुमप्रभेदमातङ्ग काण्डपुष्पाणि) पीलवः

1—कि.

2—ह.

* And 3 Pre-eminent. Or 4 Subsequent. 5 Inimical, enemy. n. (some say indec.) 6 Only. ^b Also m. 3 A sweet taste. n. 4 Poison. f. 5 Anise. * Likewise 3 Terrible. 4 Destructive. ^d Also 3 Gentle. 4 Unperplexed. * Fem. उदारा,—री. ^f And n. Talc. ^g And 2 A diadem. 3 Hair tied on the head. 4 Head. m. 5 Jonesia Asoca. 6 The earth. And 8 An arrow. 4 A flower (Or 5 Blossom of the Saccharum Sara). Also 7 An atom.

1 YAMA.
2 Measured
time. a

196. (क्षतान्तानेहसोः) कालश्च

1 m

The fourth
age. b

(चतुर्थे ऽपि युगे) कलिः

A deer. c

(स्यात्कुरङ्गे ऽपि) कमलः

A blanket. d

(प्राकारे ऽपि च) कम्बलः

1 Tax, reve-
nue. 2 An
oblation. e

197. (करोपहारयोः पुंसि) बलिः (प्रास्वकृजे क्षियाम्)

1 Bulkiness.
2 Strength.
3 Army,
forces. f

(स्थौल्यसामर्थ्यसैन्येषु) बलं (ना काकसीरिणोः)

1 A whirl-
wind. g

198. बाढलः (पुंसि बाढ्यायामपि वातसहे लिङ्)

1 Wicked.

(भेद्यलिङ्गः शठे) व्यालः (पुंसि श्वापदसर्पयोः)

1 काल.

* Likewise 3 Death. 4 Time (infinite). 5 Black colour. f. काला
6 Maddar. 7 Indigo. काली. 8 The goddess GAURI. 9 One of the
MA'tris. 10 Heavy clouds. ^b Likewise 2 Quarrel, strife. 3 War,
battle. 4 Bellerick myrobalan. 5 An unblown flower. ^c Also n. 2 A
Lotos. 3 Water. 4 Copper. f. 5 The goddess LAKSHMI. 6 An ex-
cellent woman. ^d Also 2 A dewlap. 3 A fabulous chief of serpents. n.
4 Water. ^e And f. बलिः—बी (or बलिः). 3 A wrinkle. Also m. 4 Proper
name; a giant. 5 Handle of a flyflapper. f. 6 Ridge of a roof. ^f And
m. 4 A crow. 5 Proper name; BALARA'MA. Also 6 Name of a demon
slain by INDRA. m. f. n. 7 Strong. f. 8 Sida cordifolia, &c. ^g And
2 Gouty, Rheumatic. 3 Insane. ^h Or बाढलः. ⁱ And m. 2 A beast
of prey; tiger, &c. 3 A serpent. 4 A vicious elephant. 5 A king.
^j Fem. व्याली.

199. ^{m n} मलो (ऽस्त्री पापविट्किटान्य)
^{m n} (ऽस्त्री) मूलं (रगावधम्)
^{m f} (यद्धावपि द्वयोः) कीलः
^f पाणिः (स्वच्छप्रक्षपंतिषु)
200. ^f कला (शिल्पे कालभेदे ऽप्य्)
^{1 f} भात्री (सख्यावली अपि)
^{f h} (अन्धप्रभुविहृतौ) बेला (कालमर्थ्यादयोऽपि)
^{f j} 201. बकुलाः (लक्ष्मिकागावो) बकुलो (ऽग्निः शितौ त्रिषु)
^f लीला (विलासप्रिययोर्)
^f उपला (शर्करापि च)

1 Sin.
2 Filth. 3 Excretion. a

1 Colic. 2 A weapon. b

A lance. c

1 A corner.
2 The hollow above the hip. d

1 A mechanical art. 2 A measure of time. e

1 A companion. 2 A row. f

1 Tide.
2 Time.
3 Limit. g

1 The Pleiades. 2 A cow. i

1 Sport.
2 Gesture.

A stony nodule. k

1—लि or —ली.

* As sweat, snot, earwax, &c. 4 Dregs. 5 Rust. m. f. n. 6 Niggardly. ^b A trident or a pike. Also f. 3 A courtesan. ^c Likewise 2 A gnomon. 3 A stake. 4 A post. 5 Flame. 6 The elbow. 7 A thump on the breast. 8 A punch with the elbow. f. 9 A blow. ^d Or 3 Sharp edge. 4 A mark. 5 A row or string. Also 6 Delineation with sandal, &c. on the ear. 7 Contiguity. 8 Allowance to a dependant. 9 A masculine woman (who has a beard). 10 A handful. 11 Praise. ^e Likewise 3 A digit of the moon. 4 Interest on a capital sum. 5 A part. 6 Collection. ^f Also 3 A bridge. m. f. n. 4 Intelligent, wise. ^g Likewise 4 Seashore. 5 Easy and sudden death. ^h Or बेला. ⁱ In the first acception, invariably plural. And m. 3 Fire. m. f. n. 4 Black. Also 5 Cardamum. m. 6 The dark half of the month. n. The sky. ^j Or बकुलाः. ^k Also 2 Manufactured sugar. m. 3 A stone. 4 A gem.

1 Blood.
2 Water.

202. (शोणिते ऽम्बुनि) कौटालं

1 Origin.
2 Root. a

मूलम् (आद्ये शिफामयोः)

1 A multi-
tude. 2 A
net. b

जालं (सम्बद्ध आनायो गवाक्षधारकावपि)

1 Disposition.
2 Good
conduct.

203. शीलं (स्वभावे सदृशे)

1 Fruit.
2 Result. c

(यस्यै हेतुशक्ते) फलम्

1 A roof.
2 A film over
the eye. d

(हृदिर्नेत्रवजोः क्लीवं समुह्ये) पटलं (न ना)

1 Bottom.
2 Essential
character. e

204. (अधःस्वरूपयोरुक्ती) तलं

Flesh. f

(स्नायुमिश्रिते) पल्लम्

Submarine
fire. g

(अधीर्गमले ऽपि) पातालं

1 Clothes,
vesture. h

चेलं (वस्त्रे ऽधमे निष्ठु)

1 A hole filled
with
stakes. i

205. कुक्कुलं (यक्षुभिः कीर्ये श्वश्वे ना तु तुषानले)

* And m. n. 3 An asterism (the Scorpion's tail). Or n. 4 Principal, capital. ^b And 3 A window, a lattice. 4 An unblown flower. 5 Magic, illusion. 6 Pride. f. जाक्षी. 7 Trichosanthes dioica. ^c Likewise 3 Edge of a weapon. 4 A nutmeg. 5 A Pearl. 6 Profit. 7 A shield. ^d And f. n. (—क्षी, क्षा or क्षं). 3 A multitude. n. 4 Retinue. ^e Likewise f. n. 3 A guard for an archer's arm. m. 4 A span. 5 The palm with extended fingers. ^f Also 2 A measure, consisting of four *Karshas*. ^g Likewise 2 The infernal regions. 3 A hole. ^h And m. f. n. 2 Inferior, low in situation. Fem. जेक्षी. ⁱ And m. 2 Conflagration of chaff.

(निर्णीते) केवलम् (इति त्रिविक्रं त्वेकस्ययोः) 1 Absolute, certain. a

206. (पर्याप्तिसम्पत्त्येषु) कुशलं (शिक्षिते त्रिषु) 1 Adequacy. 2 Safety. 3 Virtue. b

प्रवालम् (चङ्कुरे ऽप्यङ्गी) 1 A shoot or sprout. c

(त्रिषु) स्थूलं (जङ्गे ऽपि च) Stupid. d

207. करालो (दन्तुरे तूङ्गे) 1 Having projecting teeth. 2 High. e

(चारौ दक्षे च) पेशजः 1 Beautiful. 2 Expert. f

(मूर्खे ऽर्भके ऽपि) बालः (स्यात्) 1 Ignorant. 2 Young, a child. h

लोल (चलसदृशयोः) 1 Tremulous. 2 Thirsty. i

SECTION XXIII.

208. दग्धागौ (वनारण्यवङ्गी) 1 A forest. 2 Fire in a forest. j

(जन्महरौ) भवौ 1 Birth. 2 SIVA. k

* And m. f. n. 2 Alone, sole. 3 Entire, all. Fem.—जा, जी. b And m. f. n. 4 Skilful, expert. * Or 2 A new leaf. Also 3 Coral. 4 The neck of a lute. d Likewise 2 Bulky. * Likewise 3 Terrible. i Also 3 Soft. * Or पेशजः h Likewise m. 3 Hair. 4 Tail of a horse. 5—of an elephant. m. n. 6 Andropogon Schoenanthus. i Also f.—जा. 3 The tongue. 4 The goddess LAKSHMI. Likewise 3 Fire in general. k Also 3 Existence. 4 Acquisition. 5 This world. 6 Safety, well being.

1 A counsel-
lor. 2 A com-
panion.

(मन्त्री सहायः) सचिवौ

1 A husband.
2 Lythrum
fruticosum, a

(पतिशाखिनरा) वषाः

1 A moun-
tain. 2 A
sheep. 3 The
sun. b

209. चवयः (शैलमेघाकां)

1 Command.
2 Call. 3 Sa-
crifice.

(आज्ञाह्वानाध्वरा) हवाः

1 A living
being. c

भावः (सत्वस्वभावाभिप्रायचेष्टात्मजन्मसु)

1 Produc-
tion. 2 Fruit.
3 Blossom. d

210. (स्यादुत्पादे फले पुष्पे) प्रसवे (गर्भमोचने)

1 Distrust.
2 Denial.
3 Conceal-
ment.

(अविश्वासे ऽपङ्कवे ऽपि निरुतावपि) निष्कवः

1 Elevation.
2 Impatience.

211. (उत्थेकामर्षयोरिच्छा प्रसवे मह) उत्थवः

1 Dignity,
authority.
2 Firm opi-
nion. f

अनुभावः (प्रभावे स्वात्तां च मतिनिचये)

1 Generative
cause. 2 Ori-
gin. g

212. (स्याज्जन्महेतुः) प्रभवः (स्थानं चाद्योपसम्भवे)

1 Son of a
Brahmana
by a Sudra
woman. h

(शूद्रायां विप्रतनये शस्त्रे) पारशवः (पुमान्)

1 अवि.

* And 3 A man. 4 A cheater. ^b Also 4 The shawl goat. ^c Or (varying the reading.) 2 Existence, state. 3 Nature, disposition. 4 Meaning, intention. 5 Gesture, movement. 6 Soul. 7 Birth. 8 Thing. 9 Venerable. 10 (in dramatic language) Learned. 11 State, condition. ^d And 4 Bringing forth. 5 Offspring. ^e And 3 Formation of a wish. 4 Festival, jubilee. ^f Or 3 Certainty. 4 Indication, hint. ^g Or 3 Source. 4 Place where a thing is first perceived. 5 Strength. ^h And 2 Battle-axe. 3 A son born in adultery.

213. ^mध्रुवो (भभेदे क्लीबं तु निश्चिते शास्त्रे त्रिषु) 1 The polar star. a
- ^mस्वो (प्रातावात्मनि) ^{m f n}स्व (त्रिष्वामीये) ^{m n}स्वो (ऽस्त्रियांघने) 1 A kinsman. 2 The soul. b
214. ^{f d}(स्त्रीकटीवस्त्रवन्धे ऽपि) नौवी (परिपण्ये ऽपि च) Cloth round a woman's waist, c
- ^fशिवो (गौरीफेरषवोर्) 1 GAURI. 2 A jackal. e
- ⁿद्वन्द्व (कलहयुग्मयोः) 1 Dispute, quarrel. 2 A pair. f
- ^{n h}215. (द्रव्यासुखवसायेषु) सत्वम् (अस्त्री तु जन्तुषु) 1 Substance. 2 Breath. g
- ^{n j}क्लीबं (नपुंसके षण्डे वाच्यलिङ्गमधिक्रमे) 1 Neuter gender. 2 An eunuch. i

SECTION XXIV.

216. ^{i m}(द्वौ) विशौ (वैश्वमनुजौ) 1 Man of the commercial tribe. k

1 य—.

* And n. 2 Certainty. m. f. n. 3 Perpetual, constant. Also m. 4 A stake. 5 An axis, or pole. 6 SIVA. f.—वा. 7 Burden of a song. 8 A ladle or spoon. n. 9 Reasoning. m. f. n. 10 Immovable. ^b And m. f. n. 3 Own. m. n. 4 Wealth. *It is a pronoun in the 3d acceptation.* ^c And 2 Mercantile stock. 3 A stake at play. ^d Or नीचिः. ^e Also m. 3 MAHA'DEVA. 4 One of the astrological Yōgas. 5 The Vēdas. n. 6 Pleasure, ease. 7 Auspiciousness; well being. 3 Water. f. 9 The yellow myrobalan. ^f Likewise 3 Union of the sexes. ^g Or other unconscious function. 3 Vigour. m. n. 4 An animal. Also n. 5 A quality. 6 Nature. 7 Strength. 8 A demon. 9 Existence. 10 Essence. 11 Self-command. ^h सत्वं or सत्त्वं. ⁱ And m. f. n. 3 Weak. 4 Idle. ^j Or क्लीबं. ^k And 2 Man in general. f. 3 Entrance, Sing. चिद्.

T t

1 A spy.
2 War. a

^m
(हौ चराभिमतौ) सशौ

1 A heap.
2 A sign of
the zodiac.

^{1 m}
(हौ) राशौ (पुच्छमेषाद्यौ)

1 Family,
race. 2 A
bambu. b

^m
(हौ) वंशौ (कुलमन्त्ररौ)

1 Solitude.
2 Display.

^{m c}
217. (रहः प्रकाशौ) वीकाशौ

1 Wages,
hire 2 En-
joyment. d

^m
निर्बेशौ (भतिभोगयोः)

1 YAMA. e

^m
(कृतान्ते पुंशि) कीनाशः (चुद्रकर्षकयोश्चिपु)

1 A place or
spot. 2 A butt.
3 A cause.

^m
218. (पदे लक्ष्ये निमित्ते) उपदेशः

water. f

^m
(स्नात) कुशम् (चक्षु च)

Age, as youth,
&c. g

^f
दशा (वस्थानेक विधाप्य)

1 Hope,
desire.

^m
आशा (लक्ष्यापि चायता)

2 Breadth. h

1 A woman.

2 A female

elephant. i

^f
219. वशा (स्त्री करिणी च स्याद्)

1 Knowledge.

^{2 f}
दृग् (ज्ञाने ज्ञातरि त्रिषु)

1—वि.

2—य.

* Also. 3 Conflict with a dangerous animal in hopes of reward.
b Likewise 3 The back bone. 4 A multitude. c Or विचायः. d Or
3 Eating. e And m. f. n. 2 Small. Or 3 Niggardly. 4 A cultivator.
Also 5 slayer of cattle. m. 6 An ape. f Also m. 2 Proper name :
Son of RA' MA. 3 Sacrificial grass (Poa Cynosuroides). 4 One of the
continents. 5 A yoke. f.—शौ. 6 Share of a plough. g Likewise
2 Wick of a lamp. 3 (Invariably pl.) Border or edge of cloth. h Also
3 Region ; quarter. i Likewise 3 A barren cow. 4 A daughter.
n. 5 Subjection. 6 Desire, wish. m. f. n. 7 Subject, dependent. And
m. f. n. 2 One who sees or knows. Also f. 3 Sight. 4 An eye.

- ^{m f n}
(स्वात्) कर्कशः (साहसिकः कठोरमनस्यवापि) 1 Violent.
2 Hard. 3 In-
tangible, a
- ^{m f n}
220. प्रकाशो (इतिप्रसिद्धो ऽपि) Notorious, b
- ^{m f n}
(शिशुवाच्चे च) बालियः 1 Young.
2 Ignorant.

SECTION XXV.

- ^m
(सुरमन्त्राद्) अनिमिषौ 1 A god.
2 A fish.
- ^m
पुरुषाद् (आत्ममानवौ) 1 The soul.
2 A man.
- ^m
221. (काकमन्त्रात्खगौ) ध्वंक्षौ 1 A crow.
2 Any bird
which preys
on fish, c
- ^m
कक्षौ (त लक्ष्मीरक्षौ) 1 Grass.
2 A climb-
ing plant, d
- ^{m e}
अभीष्टः (प्रयच्छे रश्मौ) 1 A halter or
rein, 2 A ray
of light.
- प्रैषः (प्रेषणमर्हने) 1 Despatch,
sending.
2 Paining, f

a Or 4 Harsh. 5 Cruel. 6 Unmerciful. 7 Miserly. b Also 2 Light.
3 Display. 4 Loud laugh. c Likewise 3 A beggar. d Also 3 The
armpit. 4 A forest of dead trees. 5 A wall. 6 The side, m. f. n. 7 End
of a cloth fixed in the waistband, f. 8 The string round an elephant's
neck. 9 Objection in argument. 10 Emulation. e Or अभीष्ट, f Like-
wise 3 Fatigue.

Partisan. a 222. पक्षः (सहाय्ये ऽप्य्)

1 A turban.
2 A diadem.

सन्धीषः (शिरावेष्टकिरीटयोः)

1 Lustful.
2 A rat. b

(शुक्ले मृषिके श्रेष्ठे सुहृते वृषभे) वृषः

1 A bud.
2 A sheath.
3 Treasure. c

223. कोषो (ऽस्त्री कुक्षले खड्गपिधाने ऽर्धौषद्विषयोः)

1 Gaming
with dice.
2 A die. o

(दूतते ऽस्ते सारिफलके ऽप्य्) आकर्षो

(ऽथा) ऽक्षम् (इन्द्रिये)

1 An organ
of sense. f

224. (ना दूतताङ्गे कर्षचके व्यवहारे कलिद्रुमे)

1 Agriculture.
2 Fire with
cowdung. g

कर्षू (वार्त्ता करीषाग्निः) कर्षू. (कुल्याभिवादिनी)

* Also 2 Side. 3 Alternative. 4 Half of the lunar month. 5 Army, forces. 6 Friends. 7 Wing. 8 Thesis, doctrine to be maintained. 9 Contradiction. 10 Subject of an inference. 11 (In composition with केच) Great quantity. ^b In composition. 3 Chief, pre-eminent. 4 Virtue, personified in the shape of a bull. 5 A bull. 6 The sign of the Zodiac (Taurus). 7 Proper name; title of KARNĀ. f. —वा. 8 Cowich (Dolichos or Carpopogon pruriens)—वी. 9 Cushion used by ascetics. ^c And 4 Oath or ordeal. 5 A vessel used at sacrifices. 6 A cocoon of silk. 7 Eye ball. 8 Testicle. 9 Dictionary. ^d Or कोषः. ^e And 3 A board for playing. 4 An organ of sense. 5 Attraction. 6 Drawing the bow. ^f And m. 2 A die. 3 A measure (a Karsha or 16 māshas). 4 A wheel. 5 A lawsuit. 6 The belleric myrobalan. Also 7 Wood of a car. 8 Business, transaction. 9 Proper name, son of RĀVANA. n. 10 Kind of salt. ^g And i. 3 A river. 4 A canal.

225. (पुभावे तत् क्रियायां च) पौरुषं^२ 1 Virility.
2 Manly act.
विषम् (अप्पु च)^३ Water. b
- (उपदाने ऽप्य) आमिषं (खाद्)^{m n} A bribe. c
- (अपराधे ऽपि) किल्बिषम्ⁿ An offence. d
226. (स्यादृष्टौ लोकधातुंशे वत्सरे) वर्षम् (अस्त्रियाम्)^{m n} 1 Rain.
2 A country.
3 A year. c
- प्रेक्षा (दृष्टेक्षणं प्रज्ञा)^f 1 Dancing.
2 View. f
- भिक्षा (सेवा ऽर्थना भूतिः)^f 1 Service.
2 Begging.
3 Hire, wages. g
227. त्विद् (शोभा ऽपि)^{1 f} Splendour. h
- (त्रिषु परे)ⁱ
- न्यक्षं (कार्त्तृक्षानिष्ठयोः)^{m f n} 1 Entire.
2 Inferior.
- (प्रत्यक्षे ऽधिकृत्य) ऽध्यक्षो^{m f n} 1 Perceptible. 2 Superintendent.
- वृक्ष (अप्रेक्षप्रचिक्षणे)^{m f n} 1 Unfriendly.
2 Rough.

1—वृ.

^a Also 3 Semen. m. f. n. 4 Measured by the human stature, or by the height to which a man reaches. ^b Likewise 2 Poison. f.—वा. 3 A plant (sort of Betula ?) ^c Also 2 Flesh. 3 Food. ^d Likewise 2 Disease. ^e Also 4 A cloud. f. pl. वक्त्रः. 5 Rainy season. ^f Or 3 View—ing an exhibition of dancing. 4 Intellect. ^g Likewise 4 Alms. ^h Also 2 Ray of light. ⁱ The following admit the three genders.

SECTION XXVI.

1 The sun.
2 A goose. a

228. (रविश्चेतच्छदौ) हंसौ

1 The sun.
2 Fire.

(सूर्यवक्त्रौ) विभावसू

1 A calf.
2 A year. b

वत्सौ (तर्क्यकवर्षौ हौ)

A bird : Cuculus. c

(सारङ्गाद्यः) द्विवोकसः

1 Taste or sentiment in dramas. e

229. (श्ङ्गारादौ विषे वीर्ये गुणे रागे क्रूरे) रसः

1 An earring.
2 A crest.

(पुंस्य) उत्तंसः स्वतंसौ (हौ कर्णपूरे ऽपि शेषदे)

1 A class of deities.
2 Fire. g

230. (देवभेदे ऽनले रश्मौ) वसू (रत्ने घने) वसु

1—ह.

2—ह.

3—ह.

* Likewise 3 VISHNU. 4 The Supreme Being. 5 The soul. 6 Breath. 7 A sort of ascetic life. 8 A person devoid of covetousness. 9 Unenvious. 10 A king. 11 The horse sacrificed by YUD'HISH'THIRA. ^b Also 3 An endearing appellation of a son or grand-child. n. 4 The breast. ^c Likewise 2 A god. 3 A bee. 4 An antelope. ^d द्विवोकाः or द्विवोकाः. ^e Amatory, heroic, tender, pathetic, &c. And 2 Poison, or 3 Water. 4 Semen virile, or 5 Quicksilver. 6 Quality of taste; savour, as sweet, sour, &c. 7 Zeal, ardour, passion. 8 Juice, a liquid. 9 Juices of the body. 10 Myrrh. f. 11 The tongue. 12 The earth. ¹ Or वत्स- ² And 3 A ray of light. Or 4 A rein, or halter. n. 5 A gem. 6 Wealth. Also 7 Gold. m. 8 Tie of the yoke. 9 A plant (*Bakapushpa*).

(विष्णौ च) वेधाः	VISHNU. a
(स्त्रीत्वा) शौ (हिंसाशंसः ऽहिदंष्ट्रयोः)	1 Benedic- tion. 2 Fang of a serpent.
231. साससे (प्रार्थनौत्सुध्ये)	1 Request. b
हिंसा (चौर्यादिकर्म च)	Injury, mis- chief, as rob- bery, &c. c
प्रसू (रखापि)	A mare. d
(भ्रद्यानौ) रोदसी रोदसी (च ते)	Earth and sky. e
232. (ज्वालाभासोर्नपुंस्यः) ऽर्चिर्	1 Flame. 2 Light.
ज्योतिर् (भद्योतहृष्टिषु)	1 A star. 2 Light- 3 Pupil of the eye. f
(पापपराधयोर्) आगः	1 Sin. 2 An offence.
(सगवाल्यादिनोर्) वयः	1 A bird. 2 Age. g
233. (तेजः पुरीषयोर्) वर्चो	1 Splendour. 2 Ordure. h
महस् (द्वयवतेजसोः)	1 A festival. 2 Light.
रजो (गुणे स्त्रीपुंशे च)	1 Quality of passion. 2 Woman's menses. j

1—ह्.	2 चाशीह्.	3—हा.	4—हो.	5—ह्.	6—ह्.
7—ह्.	8—ह्.	9—ह्.	10—ह्.	11—ह्.	

* Also 2 BRAMHA. 3 Intelligent, wise. ^b Likewise 3 Thirst, desire.
^c Also 2 Slaughter. ^d Likewise 2 A mother. ^e And 2 The earth.
^f The sky. Collectively, dual ; severally, singular. Ex. रोदः. ^g Also
m. 4 The sun. 5 Fire. ^h Likewise 3 Youth. ⁱ Also 3 Colour. ^j Or
m. वयः (व). Likewise 3 Dust. 4 Farina of flowers, pollen. ^k Or
m. रजः (ज).

- 1 Moon's ascending node.
2 Darkness. a

(राहौ ध्वान्ते गुणे) तमःⁿ

- 1 Poetical metre.
2 Desire. b

234. छन्दः (पद्ये ऽभिलाषे च)ⁿ

- Austerity, penance. c

तपः (हृच्छादिकर्मा च)ⁿ

- 1 Strength.
2 Month of *Agrahāyana*.
d

सद्यो (बलं) सद्यः (मार्गे)^{1 n 1 m}

- 1 The sky. e

जमः (खं आवणे) नभाः^{2 n 2 m}

- 1 A house. f

235. ओकः (सद्भाअयद्यौ) काः^{n g 3 m}

- 1 Milk.
2 Water.

पयः (क्षीरं) पयो (ऽज्जु च)ⁿ

- 1 Splendour.
2 Strongth.

ओजो (दीप्तौ बले)^{n h}

- 1 Organ of sense.
2 Stream of a river.

स्रोतः (इन्द्रिये निम्नगारये)^{4 n i}

- 1 Dignity.
2 Splendour.
3 Strength. j

236. तेजः (प्रभावे दीप्तौ च बले शुक्ले ऽप्यु)ⁿ

(ऽतस्त्रिषु)^k

1—सु.

2—सु.

3—ओकसु.

4—सु.

* And 3 The third quality, according to the *Sāṅkhya* system of philosophy : darkness or illusion, contrasted to truth and passion.
4 Grief. ^b Also 3 The *Vēda*. 4 Uncontrolled conduct. Likewise, in the second acception, छन्दः(न्द). ^c Also 2 Virtue, moral merit. 3 One of the superior worlds. m. तपाः (सु). 4 The month of *Māgha*. 5 The cold season. ^d सद्यः (—सु) or सद्यं (सु). 1 Strength. And m. सद्यः (सु) or सद्यः (सु). 2 The month of *Agrahāyana*. Also 3 The winter. n. 4 A luminary. ^e And m. 2 The month of *Srāvan'a*. 3 Rain. 4 A cloud. ^f And m. 2 An asylum. ^g Or ओकं. ^h Or ओजं. ⁱ Or स्रोतं. ^j And 4 Semen virile. ^k The following admit the three genders.

^{1 m f n} विद्वान् (विद्वंस)	Intelligent. a
^{m f n} वीभत्सो (हिंस्रो ऽप्य) (अतिशये त्वमी)	Mischievous, cruel. b
^{2 m f n c} (दृढप्रयत्नवेत्त) ज्ञायान्	1 Very old. 2 Very ex- cellent.
^{3 m f n d} कनीयास्तु (युवाल्पयोः)	1 Very young. 2 Very small.
^{4 m f n c} वरीयाँ (सूक्ष्मवरयोः)	1 Very great, 2 Very ex- cellent.
^{5 m f n f} साधीयान् (साधुवादयोः)	1 Very right, 2 Very firm.

SECTION XXVII.

238. (दृष्टे ऽपि) बर्हं ^{m n}	A leaf. g
(निर्वन्धोपरागाक्षादयो) ग्रहाः ^m	1 Seizure. 2 An eclipse. 3 A planet. h

1 विद्वंस. 2 ज्ञायवत्. 3—वत्. 4—वत्. 5—वत्.

^a Also 2 Learned. 3 Having a true knowledge of the soul. ^b Like wise 2 Envious. n. 3 ARJUNA. Fem. वीभत्सा. ^c Fem. ज्ञायवती. ^d Fem. कनीयवती. ^e Fem. वरीयवती. ^f Fem. साधीयवती. ^g Or 2 Retinue. 3 A peacock's tail. ^h Also 4 The moon's node. 5 Seizure, caption. 6 Effort in battle 7 A class of imps.

- 1 A door.
2 A chaplet. a

(द्वार्यापीडे काथरसे) निर्यूहो (नामदन्ताये)^m

- 1 The string
suspending
a balance. b

- 1 A wife.
2 Family ;
dependent. c

239. (तलासूत्रे ऽखादिरयसौ) प्रयाहः प्रयहे! (ऽपि च)^m

(पत्नीपरिवनादानसूत्रयापाः) परिव्रहाः^m

^m pl.

- A wife. d

240. (दारेष्वपि) गृहाः

- A woman's
waist. e

(ओष्ठ्यामृष्या) रोहे! (वरस्त्रिवाः)^{1 m}

- A multitude.
f

ब्यूहे! (वृन्दे ऽप्य)^m

- The demon
Vritra. g

अहि (वृत्रे ऽप्य)^m

- 1 Fire.
2 The moon.
3 The sun. h

(अग्नीन्द्रकांस) तमोपहाः^m

- 1 Retinue.
2 Insignia of
Royalty. i

241. (परिच्छदे वृपाह्ने ऽर्थे) परिवर्हा^m

(ऽव्यवाः परै)^j

1 चा—.

* Or 3 A piece of wood jutting out of a wall. 4 Extracted juice,
5 Wood placed in a wall (for doves to build nests on). ^b And 2 A
rein or halter for horses, &c. 3 Prisoners. 4 Restraint. 5 An arm.
6 A ray of light. ^c And 3 Acceptance. 4 Origin ; or 5 Root. 6 Oath ;
or 7 Quarrel. Also 8 The sun near the moon's node. ^d And 2 A house.
Invariably plural ; but in the 2d acceptation also neuter sing.
^e Likewise 2 Ascent as a climbing plant. 3 Rider of an elephant or
horse. 4 Length. 5 Height. ^f Likewise 2 Array of troops. 3 Fabrica-
tion. 4 Reasoning. ^g Also 2 A serpent. ^h Likewise 4 A deified saint
or prophet. ⁱ Or 3 A thing. ^j The following are indeclinable.

SECTION XXXIII.

INDECLINABLES.

<p>^b 1. आङ् (ईषदर्थे ऽभिव्याप्तौ सीमार्थे धातुयोगे)</p>	<p>1 A little. 2 Untill. a</p>
<p>^d आ (प्रगल्भः कृतौ वाक्ये ऽप्य्) आस् (तु स्यात्कोपम्रीडयोः)</p>	<p>1 Oh (remembering). c 1 Ah ! (angrily). 2 Alas (sorrowfully). 1 Sinful. 2 Bad. 3 A little. 1: Fy ! (menacingly). 2 Fy ! (reproachfully.)</p>
<p>2. (पापकुल्ये षदर्थे) कुः ¹ धिङ् (निर्भर्त्सननिन्दयोः)</p>	<p>1: Moreover. 2 And. 3 Mutually. 4 Also. e 1 Well (a benediction.) 2 Safe. f</p>
<p>² अः (ऽन्वाचये समाहारे तरेतरसमुच्चये) ³ 3. खत्या (श्रीः क्षेमपुण्यादौ)</p>	<p>1: Moreover. 2 And. 3 Mutually. 4 Also. e 1 Well (a benediction.) 2 Safe. f</p>

1 धिक्. 2 च. 3 सति.

* Including the limit. Or 3 Exclusive of the bound or limit.
4 Preposition joined to verbs, and altering their sense, or giving intensity to it. ^b आ (for the final consonant is expunged). * And
2 But (indicating a change). 3 And (collective). ^d Unalterable in orthography even before vowels. * In the first acceptation, the particle connects a secondary with a primary object ; in the second it conjoins equal objects ; in the third it indicates reciprocation : in the fourth it connects different acts with the same subject. It has other acceptations, as 5 But, (indicating a converse proposition). 6 But (excusingly). 7 Forthwith. 8 Expletive. ^f And 3 Right. 4 Auspicious.

1 Very.
2 Surpassing.

(प्रकर्षे लंघने ऽप्य) ऽति

1 What ? (interrogative).
2 (Doubtingly).

स्वित् (प्रश्ने च वितर्के च)

1 But (indicating difference).
2 Indeed, a

तु (स्याद्भेदे ऽवधारणे)

1 Together.
2 Once, b

4. सखत् (सहैकवादे स्याद्)

1 Far.
2 Near.

1
आराद् (दूरसमीपयोः)

1 Westward.
2 Behind.

2
(प्रतीच्यां चरमे) पश्चाद्

1 Also.
2 What ? c

3
उता (यर्थविकल्पयोः)

1 Again, often.
2 Always, d
1 In presence, before.
2 As, like.

5. (पुनः सदार्थयोः) यश्चत्

साक्षात् (प्रत्यक्षतुल्ययोः)

1 Also ! (Sorrow).
2 (Compassion). f
1 Oh (joy).
2 (Pity).
3 (Inceptive).
4 Alas ! g
1 Instead.
2 Each, respectively.
3 Towards, b

(खेदाशुक्लम्भासन्तोषविस्मयामन्त्रणे) वत

6. हन्त (हर्षे ऽशुक्लम्भायां वाक्यारम्भविषादयोः)

प्रति प्रतिनिधौ वीष्मालक्षणादौ प्रयोगतः)

1—व्.

2—व्.

3 उत or चद्.

a Also 3 And. 4 Again. 5 Expletive. b Likewise. 3 Always. c Interrogatively. 3 What ! doubtingly. 4 Either, or 5 Expletive. d Or 3 Together. 4 Perpetually. e Or सखत्. f And 3 Indicating joy. 4 Indicating surprise. 5 Oh ! (vocative). g Also 5 Certainly ; indeed. 6 Gift. Ex. हन्तकारः, generous. h Likewise 4 For. 5 Belonging to (as a portion). 6 In exchange. 7 A little.

7. इति (हेतुप्रकरणप्रकर्षादिसमाप्तिषु) ¹ Therefore.
² Thus. a
- ^b
 (प्राच्यां) पुरस्तात् (प्रथमे पुरार्थे) अत इत्यपि ¹ Eastward.
² Prior, first.
³ Formerly.
⁴ In front.
- ¹
 8. यावत् तावत् (च साकल्ये ऽवधौ माने ऽवधारणे) ¹ As much as
 (मङ्गलानन्तरारम्भप्रसङ्गात्क्षेत्रेष्व्) ऽथो अथ ² (the whole).
² Until. c
¹ Auspicious
 particle.
² After. d
9. वृथा (निरर्थकाविध्योर्) ¹ In vain.
² Wrong.
- नामा (ऽनेकेभ्यार्थयोः) ¹ Many.
² Both. e
- सु (दृच्छायां विकल्पे च) ¹ What ? (in-
 terrogative).
² Or. f
- (पश्चात्प्रादृश्ययोर्) अनु ¹ After.
² Like. g
10. (प्रस्तावधारणानुज्ञा ऽनुनयामन्त्रयोः) ननु ¹ Interroga-
 tive particle.
^h

1—सु.

^a Indicating a sort or set. ³ So : well known as such. ⁴ Etcetera.
⁵ Even so : exactly thus. ⁶ Indicating the preceding sound to be
 meant. ⁷ Indicating the sense to be intended. ⁸ So ; of this opinion.
⁹ Finis : marking a close. ¹⁰ So ; of this form. ^b Or पुरः (सु). ^c And
³ As many as (number). ⁴ As many as there are. ⁵ So much
 (affirmative). ^d And ³ Now (inceptive). ⁴ What ? (interrogatively).
⁵ All (comprehensively). ⁶ Now (promising). ⁷ Imperative particle.
⁸ And. ^e Also ³ Without, except. ^f Likewise ³ An indication of
 doubt. ^g Also ³ Along. ⁴ Under, inferior to. ⁵ With. ⁶ Near.
⁷ Towards. ⁸ In regard to. ⁹ A share. ¹⁰ Severally, respectively.
^h And ² Certainly. ³ Indicating assent. ⁴ A consolatory and kind
 expression. ⁵ Vocative particle. ⁶ A conciliatory vocative particle.
⁷ Inceptive. ⁸ Reproachful. ⁹ Responsive.

1 Reprehensive particle.
a

(गर्हासमुच्चयप्रत्ययङ्कासम्भावनास्) ऽपि

1 As, like.
2 Or, either.
b

11. (उपमायां विकल्पे) वा

1 Half.
2 Blamably.

सामि (तद्वै जुगुप्सते)

1 With, together.
2 Near.

अमां (सह समीपे च)

1 Water.
2 Head. d

कम् (वारिणी च शङ्खि च)

1 Like, as.
2 Thus, e

12. (इवेत्यमर्थयोर्) एवं

1 Perhaps.
2 Certainly. f

नूनं (तर्के ऽर्थनिश्चये)

1 Silently.
2 At ease.

(दृष्टीमये सुखे जोषं)

1 What ? (interrogative).
Bad ; ill. g

(किम् दृष्ट्यायां जुगुप्सते)

1 Evidently.
2 Possibly. h
1 Ornament.
2 Enough.
3 Able. i

13. नाम (प्रकाशसम्भाव्यक्रोधोपगमकृत्यने)

अलम् (भ्रूषणपर्याप्तिशक्तिवारणवाचकम्)

a And 3 Interrogative particle. 4 Earnest inquiry. 5 Doubt, or suspicion. 6 Possibility and likelihood. 7 Pursuit or seeking. 8 Corroborative of an affirmation. 9 Even. 10 Although. b Likewise 3 And. 4 Expletive. 5 Only ; no other. 6 Indication of doubt and consideration. c More properly वा. d Also 3 Ill ; bad. 4 Ease, pleasure. 5 Expletive. e Also 3 Indicative of consent. 4 Certainly. 5 Command. f Likewise 3 Indicating recollection. 4 Expletive. g Also 3 Indicating doubt or consideration. 4 Prohibition. h Or 3 Indicating recollection. 4 Wrath. 5 Indignant consent. 6 Reproach. 7 Pretence. 8 Surprise. i And 4 Prohibition. Also 5 Uselessness.

14. अम् (वितर्के परिप्रश्ने)

समया (ऽन्तिकमध्ययोः)

युनर् (अप्रथमे भेदे)

निर् (निश्चयनिषेधयोः)

15. (स्वात्प्रबन्धे चिरातीते निकटगामिके) पुरा

1 2 d

3

अरर्क्षरी (चो) ररी (च विश्वारे ऽङ्गीकृतौ त्वयम्) 1 Expansion. 2 Assent.

16. (स्वर्गे परे च लोके) स्वर

(वार्त्तासम्भाव्ययोः) किल

(निषेधवाक्यालङ्कारजिज्ञासासुनये) खलु

4

17. (समीपोभयतः शीघ्रसाकल्याभिसुखे) ऽभितः

5

(नामप्रकाशयोः) प्रादुर्

6

मियो (ऽन्यो ऽन्यं रहस्यपि) 1 Mutually. 2 In private.

7

18. तिरो (ऽन्तर्द्धौ तिर्य्यगर्थे)

1 Concealment. 2 Awry. h

1 अररी.

2 अरी.

3 अररी.

4—तत्.

5—ख.

6 निषद्.

7 तिरद्.

* And 2 Interrogative particle. 3 Yes. 4 Indicating fear. 5 Wrath 6 Aversion, dislike. 7 Reapproach. ^b Also 3 Indicating change of subject. ^c Or 4 Long since past. 5 Near. 6 Future. Or 7 Proximate future. ^d Or अरी. Also अररी. * Also the sky or atmosphere. ^f Likewise 3 Conciliatory expression. 4 Indeed. 5 Falsely indicating displeasure. ^g And 3 Indicating inquiry. 4 A conciliatory expression. 5 Indeed, certainly. ^h Also 3 Contempt, disregard.

1 Alas ! (sorrow).
2 (Regret).

1 Indication of wonder.
2 Of pain or fatigue.

1 Because, for. 2 Indeed, a

हा (विषादशुगर्तिषु)

अहहे (त्यङ्गते खेदे)

हि (हेतावधारणे)

CHAPTER V.

- Long time. 1. चिराय चिरालाय चिरस्या (द्या चिरार्थकाः)
Again and again ; frequently. 2. पुनः पुनः शब्दभीक्ष्णमसहत् (समाः)
Soon ; instantly. 3. खाग्भटित्यस्य ऽङ्गाय सपदि द्राङ्मंसु (च द्रुते)
Much ; very. 4. बलवत् सुष्ठु किमुत ख ऽत्यतीव (च निर्भरे)
Without ; except. 5. प्रथमिना ऽन्तरेण च हिङ्गाना (च वर्जने)

1—इ or —हा.	2—ख.	3—स.	4—र.	5—ल.
6—य.	7—व.	8—ज.	9—ति.	10—क.
11—क्.	12—सु.	13—अति.	14—अ.	15—अ.
16—विना.	17—अते.	18—अ.	19—नाना.	

^a Likewise 3 Interrogative. 4 Expletive. 5 Indicating difference.

^b Also चिरं, चिरेण, चिरात्, चिरे. ^c This term is also declinable. ^d One adds, but erroneously, हं. ^e Also अन्तरा.

^{i i i i}
यत्तद्वत्तत्तत् (हेताद्)

Because ;
therefore. a

^{1 i 2 i}
(असाकल्ये तु) चिञ्चन Some. b

^{3 i 4 i}
4. कदाचिञ्जात

Sometimes.

^{i i c i i i d}
साङ्गं (तु) साकं सत्रा समं सह Together
with.

ⁱ
(आमुकृत्यार्थकं) प्राध्वं Conformity.

^{i i e}
(अर्थके तु) वृथा सुधा In vain.

^{i f i i i i 5 i 6 i}
5. आहो उताहो किमुत (विकल्पे) किं किमुत च Either, or (in-
dicating de-
liberation).

^{i i i i i i}
तु हि च ख ह वै (पादपूरणे) Expletives.

^{7 i 8 i}
(पूजने) स्वति Particles of
praise and
reverence.

ⁱ
6. दिवा (ङ्गीत्य)

By day. g

^{i i}
(ऽय) दोषा (च) नक्तं (च रजनावृति) By night.

^{i h 9 i}
(तिर्यगर्थे) साधि तिरोऽप्य Crooked,
bent ; awry.

(ऽयसम्बोधनार्थकाः) Vocative
particles.

1—त्. 2 च—. 3—त्. 4 आ—. 5 किस्.
6 उत. 7 सु. 8 अति. 9 तिरस्.

* Correlatives ; यत्, यतः or येन, because, तत्, ततः, तेन, therefore.
b In composition with the pronoun किम् and its derivatives. Ex.
किञ्चित्, something ; कश्चन, somebody ; a certain person. c One com-
mentator adds साकं ; but erroneously. d Also सत्रः (—सृष्ट). e Some
read उता. f Or आहो. Also आहोसित् and उताहोसित्. g Likewise
the day, generally. h This term is also declinable and is fem.

7. स्युः) प्याट् पाडङ्ग है हे भोः

1 Near.
2 Midst. a

समया निकषा हिक्

Inconsider-
ately, sud-
denly.

(अतर्किते तु) सहसा

Before, in
front.

(स्यात्) पुरः पुरतोऽग्रतः

Oblations to
the gods or
manes. b

8. स्वाहा (देवहविर्दाने) औषड् औषड् वषट् स्वधा

A little.

किञ्चिदीषन्मनाम् (अल्पे)

In the next
life.

प्रेत्याऽमुत्र (भवान्तरे)

As, like.

9. बह्ना यथातथैवैव (साय्ये)

Ah ! (indi-
cating sur-
prise).

ऽहो ही (च विस्मये)

Silently.

(मौने तु) दृष्णीं दृष्णीकां

Instantly.

सद्यस् सपदि (तत्क्षणे)

Indication
of joy.

10. दिष्टाशसुपजोषं (चेत्यानन्दे)

Between ;
amidst.

(स्या) ऽन्तरे ऽन्तरा

1 पाट्. 2 अङ्ग. 3—स. 4—ट्. 5—त्. 6 इवत्.
7—क्. 8—त्त. 9 वा. 10 तथा. 11 इव. 12 एव. 13 च.

a The terms are synonymous in both acceptations. b The terms are used as invocations with such offerings : the first peculiar to an oblation presented to a god ; the last to one offered to the manes. Ex. इन्द्राह स्वाहा, this oblation to INDRA. पिबन्त्यः स्वधा, this oblation to the manes.

c In a different acceptation this term is declinable and fem. B. II. Ch. 7. v. 21. d वत्. One commentator reads व. e Also एव. f Also सद्यसुपजोषं. Some read सपजोषं.

ⁱ
अन्तरेण (च मध्ये स्युः)

ⁱ
प्रसह्य (तु हठार्थकम्) Forcibly,
violently.

ⁱ ⁱ
11. (सुक्ते द्वे) साम्प्रतं स्थाने Properly.

ⁱ ^{1 i}
ऽभीक्ष्णं शब्दं (अनारते) Continually,
perpetually.

^{2 i 3 i n 4 i}
(अभावे) नह्यनोमाऽपि No, not.

ⁱ ⁱ ⁱ
मास्य माऽखं (च वारणे) Negative and
prohibitive.

^{5 i 6 i}
12. (पक्षान्तरे) चेद्यदि (च) If.

ⁱ ⁱ
(तत्वेत्य) ऽह्वा ऽस्त्रसा (इयम्) Truly.

^{7 i 8 i}
(प्राकाशे) प्रादुराविः (स्याद्) Apparent.

^{9 i 10 i i b}
ओमेवं परमं (मते) Yes.

ⁱ ⁱ ⁱ ^{11 i c}
13. समन्ततस् (तु) परितः सर्वताविषुग् (इत्यपि) Every way ;
all around.

(अकामानुमतौ) कामम् Willingly. d

ⁱ
(अनुयोपगमे) ऽस्तु (च) Be it so. e

1—स्. 2 नहि. 3 च. 4 न, or ना. 5 चेत्. 6 यदि.

7—स्. 8 चाविस्. 9—म्. 10 एवं. 11 क्. (क्.)

a नो or अनो Also अन. b Likewise चां. c Also विद्यतः, समन्तात्, &c.

d Implying previous disinclination, but ultimate acquiescence. Also, according to a different reading, 2 Willing compliance; and (synonymous with the next.) 3 Acquiescing with reluctance. e Im-
plying regret in the acknowledgment or acquiescence.

Indicating contradiction.	14. ननु च (स्याद्विरोधोक्तौ)	कच्चित् (कामप्रवेदने)
Introductory of a kind question. b Improperly; unseasonably.	निःषमन्दःषमं (गर्ह्यो)	
As thereto appertaining.		यथास्वं (तु) यथायथम्
Falsely.	15. क्षमा मिथ्या (च वितथे)	यथार्थं (तु) यथायथम्
Properly, suitably.		
Indeed.	(स्युर्) एवं तु पुनर्वै व (त्यवधारणवाचकाः)	
Before; anterior.	16 प्राग् (अतीतार्थकं)	नूनमवश्यं (निश्चये द्वयम्)
Certainly; necessarily.		
A year.	सम्बद्ध (वर्षे)	
Former, prior.	(ऽवरे त्, ऽर्वाग्)	
Assent, consent, promise.		आमेवं
Self; of himself.		स्वयम् (आत्मना)
Little; low.	17. (अल्पे) नीचैः	
Great; high, load.	(महत्त्यु) चैः	
Frequently; generally.		प्रायो (भूम्नि)
Slowly.		(अद्भुते) शनैः

1—र. 2 चै. 3 वा. 4—क्. (च). 5 अ—. 6—इ.
7—क्. (च). 8 चां. 9 एवं. 10—स्. 11 चञ्चैस्. 12—स्.

^a Or ननु. ^b Wishing that it may be so. ^c Or, according to another reading, एव and च.

^{i a} सना (नित्ये)	Perpetually, ever.
^{1 i} बहिर् (वाह्ये)	External ; out.
² का (ऽतीते)	Formerly. b
ⁱ ऽसम् (अदृश्ये)	Disappear- ance.
ⁱ 18. अस्ति (सत्वे)	Present ; now, be- ing.
ⁱ (रघोक्ताव्) जम्	Interjection, expressive of wrath.
ⁱ उं (प्रश्ने)	Interroga- tive particle.
ⁱ (ऽनुनयेत्) ऽयि	^c Encouraging vocative.
^{i d} हं (तर्के स्यात्)	Particle in- dicating re- flection.
^{i c} उषा (रात्रेरवसाने)	Close of the night ; morn- ing, break of day.
^{3 i} नमो (नतौ)	Hail ! salu- tation; bow.
ⁱ 19. (पुनरर्थे) ऽङ्ग	Again. f
ⁱ (निन्दायां) दुष्ट	Ill.
ⁱ सुष्ठु (प्रशंसने)	Well.
^{4 i} सायं (साये)	Evening, close of the day.
ⁱ ^{5 i} प्रगे प्रातः (प्रभाते)	Morning.
ⁱ निकषा (ऽन्तिके)	Near.

1—स्.

2—क्.

3—स्.

4—स्.

5—स्.

^a Also सनात्. and सनत्. ^b This particle, indicating past time, converts the present tense into the preterite. ^c Some say, indicating anger also. ^d Also हं. Some read हु. ^e Likewise उषः (स्). ^f Im-
plying, however, a difference : "the rather."

Last year;
penult. and
present
years. a

20. प॒रुत्प॒रायै॑षमो॑ ऽब्दे॑ पु॒र्व्वे पु॒र्व्वत॑रे यति॑)

To-day.

अद्या॑ (ऽत्वाङ्गः)

A former
day, &c. b

(ऽथ पु॒र्व्वे ऽङ्गी॑त्यादौ पु॒र्व्वोत्तरा॑परात्

21. तथा॑ ऽध॒रा ऽन्या॑ ऽन्यत॑रेतरात्) पु॒र्व्वे द्युर् (आ॒द्यः)

Both days. c

उ॒भय॑द्यु (द्यौ) भ॒येद्युः

Next day.

(प॒रे त्वाङ्गि॑) प॒रेद्य॑वि

Yesterday.

22. द्यौ॑ (ग॒ते)

To-morrow.

(ऽना॒गत॑े ऽङ्गि॑) श्वः

The day after
to-morrow.

प॒रश्व॑स् (तत्प॒रे ऽह॑नि)

Then, at that
time.

तदा॑ तदा॑नीं

At once; at
the same
time.

सु॒ग॒प॒दे॒ कदा॑

Always; at
all times.

स॒र्व्वदा॑ सदा॑

1 अद्य. 2 उ-स. 3-स. 4-स. 5-स. 6-स. 7-ए.

^a प॒रुत्, last year ; प॒रा॒रि, year before the last ; ऐ॒षमः (सु), current year. ^b पु॒र्व्वेद्युः, a former day ; yesterday. उ॒त्त॒रेद्युः, a subsequent day ; to-morrow. अ॒प॒रेद्युः, another day ; the day after to-morrow. अ॒ध॒रेद्युः, a past day ; the day before yesterday. अ॒न्येद्युः, another day. अ॒न्यत॑रेद्युः, either day ; one of two days. इ॒त॒रेद्युः, a different day. ^c The past day and the day to come. ^d प॒रश्वः or प॒रःश्वः (—सु).

23. एतर्हि सम्प्रतीदानीमधुना साम्प्रतं (तथा)
 (दिग्देशकाले पूर्वादी) प्रागुदक्प्रत्यग् (आद्यः) Now; at this time.
East, North, West, &c. a

CHAPTER VI.

SECTION I.

1. सल्लिङ्गशास्त्रैः सञ्चादिकृतसङ्घितसमासजैः

अमुक्तैः संग्रहेऽलिङ्गं सङ्कीर्णवद्विज्ञेययेत्

1—ति. २—म्. 3—क् (च). 4—च.
5—क् (च).

* प्राक् (च) the east ; from or in the east : or eastern (country).
 or prior time. उदक् (च), North ; northern, or subsequent. प्रत्यक् (च),
 West, western, or subsequent. Besides other terms, as अन्तः
 (च) South : Southern or former. दक्षिणात्—प्रातः—येन, Southward.
 उपरात्—रतः—रेव, Northward. अधरात्—रतः—रेव—सात्, underneath.
 पुरस्तात्, before. उपरि उपरिष्ठात्, above. अधस्तात्, behind.

The follow-
ing are femi-
nine, viz. Mo-
nosyllables
in ई or ऊ. a

2. खिङ्ग शेषविधिव्यापी विश्वैर्यद्युवाधितः

स्त्रियाम्नीद्विरामेकाच्

Names of fe-
male beings. b

सयोनिप्राणिनाम च

Terms signi-
fying light-
ning. c

3. नाम विद्युच्छिवावल्लीवीणादिगन्धनदीक्रिया

A compound
in च with a
numeral. d

अदन्तैर्हिगुरेकार्यो न च पातयुगादिभिः पञ्चमह

A no in end-
ing in the
affixes तल्,
&c.

4. तत्तन्दे ये निकष्यता वैरमैथुनकादिवुन्

^a Example, श्रीः, prosperity. भ्रूः, eyebrow. ^b Except कलत्रं and ऋद्धि, neut. and दाराः masc. pl. signifying a wife. ^c Viz. lightning ; night ; any creeping plant ; a lute ; (some read वाक्सी, speech ;) space, quarter ; earth ; river ; modesty (some read धी intellect). ^d Provided the sense be singular (Ex. त्रिलोकी, the aggregate of three worlds ;) except such compound term, formed with the words पातं, वगः, &c. (Ex. चतुर्दश, Total of four ages). ^e Viz. तल्, which imports state of being, and multitude, or is pleonastic, (Ex. देवता, God, deity) : च, इति, कक्षच्, and त्व signifying multitude, as पायसा assemblage of chains or bonds ; पद्मिनी, a pond (abounding in lotuses) ; रथकक्षा, a crowd of carriages ; गोत्रा, a herd of kine : वुन्, (or वु with वृच् or वृच्, all convertible into चक्, and finally into इक्) signifying enmity, nuptial union, &c. (including the distributive import, and gift and amercement). Ex. काकोलूकिका, enmity of crows and owls.

स्त्रीभावादावनिक्तिन्पुंल्लिङ्गचक्षपोयुजिजङ्गनाः Or in अनि,
&c. a

5. उणादिषु निङ्गरीषु

Or in certain
un'adi affixes.
b

अनि

उणादूक्तं चरं स्थिरम्

Or in a femi-
nine termina-
tion. c

तत्क्रीडायां प्रहरणं चेन्मौष्टा पाशुवा णदिक्

Or in ण,
&c. d

only an part of ए प्रत्यय

* Nouns ending in these eleven affixes, which import the state of being, &c. are feminine : viz. अनि, signifying an imprecation. क्तिन् (ति) for the abstract sense (Ex. स्मृतिः, recollection) : सन् (convertible into इका) denominating a disease ; or implying the import of the verb (as जीविका, livelihood) ; also एवच् ; यच् (या ई) implying reciprocity ; as व्यावक्रोशी, mutual imprecation : क्यप् (या) conveying the abstract sense ; as ब्रह्महत्या, sacrilege : युच् (यना) with the abstract sense ; as नखदना, decoration : इङ् (इ) indicating question and reply : अङ् (आ णा) for the abstract sense ; Ex. पचा, cookery : नि with the abstract import ; Ex. ग्लानिः, fatigue : ण also in the abstract sense ; as चिकीर्षा, desire to act : (but some omit this affix ; others interpose it after क्यप्, others transpose some of the latter affixes :) य (या णा) with the same abstract import : Ex. क्रिया, action. ^b Viz. नि ; as ओणिः, a string or row. Some read अनिः ; as अवनिः, the earth ; ज as चम्, an army. ई as लक्ष्मी, prosperity. ^c Terminated by an affix denoting the feminine gender (स्त्री, णाप् or णिङ्) whether the noun signify any thing locomotive or fixed, or whether it vary the gender, or be restricted to the feminine. ^d Indicating play in which the thing is used as a weapon. Ex. मौष्टा, boxing, playing at fisty cuff.

W w

Or in अ fol-
lowing अम्.
a

6. बजोअः साक्रिवास्त्रां चेद्वास्त्रपाता हि फास्त्रुनी

स्यैगम्पाता हि स्रगवा तैलम्पाता स्वधेति दिक्

Diminu-
tives, b

7. स्त्रीस्यात्काचिन्मृषात्वादिविवक्षाऽपञ्चये वहि

लङ्का शेफालिका टीका घातकी पञ्चिकाटकी तुङ्का

8. सिभ्रका सारिका हिका प्राचिकोल्का पिपीलिका

तिन्दुकी कणिका मङ्गिः सरङ्गा सूचि मादवः

9. पिच्छावितण्डाकाकिष्यसूर्यिः शाशी द्रुणी दरतु

1 का—.

2 उ—.

3 नादि.

4 शी or नी.

* And implying, that such act takes place at such time or in such circumstance. Ex. स्यैगम्पाताम्गवा. ^b Formed by giving the feminine termination to a masculine noun : as लङ्काशी, a small fibre of a water lily. ^c The city of the name. ^d Nyctanthes arbortristis. ^e A commentary : annotations. ^f Grisea tomentosa. ^g 1 A perpetual commentary. 2 A book of accounts ; a journal. 3 A calendar or almanac. ^h Cytisus Cajan. ⁱ The plant. ^j A sort of bird : Turdus Salica, Buch. MS. ^k Hiccough. ^l A sort of bird : others say, a gadfly. ^m A firebrand. ⁿ An ant. ^o Diospyros melanoxylon. ^p 1 An atom. 2 A spark. ^q 1 Fracture. 2 Deception. 3 Wave. 4 Irony. ^r A winding hole in the ground, a mine ; an opening by sap, such as house-breakers make. ^s A needle. ^t The gem of leaves ; young leaves undisplayed. ^u Gum of the Bombax heptaphyllum. 2 Scum of boiled rice, &c. ^v Criticising. ^w The quarter of a pana ; some say of a máshá. ^x चूर्णिः or चूर्णी, selection of an unanswerable argument. ^y 1 A grindstone. 2 A curtain made of rushy Crotalaria. ^z A centipede. ^{aa} A tribe of barbarians.

a b l c d e
साति कन्वा(तथा)सन्दी नाभी राजसभा(ऽपि च)

f g h i j k
10. भक्तरी चर्चरी पारी होरा खटा (च) सिधला

l m n o p q
लाजा लिजा (च) गण्डूषा गृध्रसी चमसी मसी

स ॥ च पर्वतः

1 —

वृन्नावरन्नाम

* Extreme pain. 2 Destruction. ^b A rug : a quilt of rags. ^c A small bed or couch ; a chair, or stool. ^d नाभी or नाभिः, the navel. It is also masculine. ^e The royal court. ^f Cymbals. ^g Rejoicing : celebration by (song,) &c. According to another reading ककंदी, a small jar. ^h A drinking vessel ; a cup or goblet. According to another reading, पारी, 1 A vessel for milking. 2 A rope for binding an elephant. ⁱ 1 Rising of a zodiacal sign. 2 Half a sign. 3 A sign of the zodiac. 4 Astrology. ^j 1 Name of a plant. 2 Name of a bird. 3 Lock of hair on the forehead. 4— on the side of the face. ^k 1 Blotch of the skin. 2 Sort of leprosy. ^l Lac. ^m Nit, egg of a louse. ⁿ A mouthful of water to rinse the mouth. ^o Gout or rheumatism affecting the thigh. ^p 1 A small ladle or spoon. 2 Lentils ground to meal. ^q Ink. Also masc. वसिः.

SECTION II.

The following are masculine viz. Nouns signifying gods, &c. a

11. पुंस्त्वे सभेदानुचराः सपर्य्यायाः सुरासुराः

स्वर्गयागाद्रिमेधाब्धिकालासिधरारवः

12. करगण्डौष्ठदोर्दण्डं करदकेशनखसन्नाः

Terms ending in कङ् or कङ्. b Names of poisons. c

अङ्गाशान्ताः

कुडभेदा

Compound terms in रात्रि. d

रात्रान्ताः प्रागसंख्यकाः

^a Viz. Gods of various orders with their attendants (under some exceptions). Demons with their attendants (under some exceptions). Likewise the following (under certain exceptions), viz. heaven, and particular heavens ; sacrifice, and its varieties ; a mountain, and particular mountains ; a cloud, or particular descriptions of clouds ; a sea, and particular seas ; a tree, and particular species ; time, and the measures of time ; a sword, and sorts of swords ; an arrow, and varieties of arrows ; an enemy, and descriptions of enemies. Also, Revenue or tax. A ray of light. A hand. A cheek. A lip. An arm. A tooth. The throat. Hair. A nail. A pap. [The exceptions are stated in their places.] ^b As पूर्वाह्नः, forenoon. ह्यहः, a couple of days. ^c With certain exceptions. ^d As वर्षारत्रः, a rainy night. Except in composition with a numeral. Ex. पञ्चरात्रं.

13. श्रीवेष्टाद्याश्च निर्यासाः

Resins and gums. a

असन्धन्ता अवाधिताः

Nouns in अस or अनु. c

कथेर जतुवस्तूनि हित्वा तुरुविरामकाः

Nouns in त or द. d

14. क ष ण भ मरोपान्ता यद्यदन्ता अमी अय

In अ with a penult क, &c. e

प थ न य स टोपान्ता

Or with a penult प, &c. f

उपध में है। (अनुवर्तमानः)

गोत्राख्याः

Names of families. g

चरणादयाः

Names of portions of the Veda. h

15. नाम्न्यकर्त्तरि भावे च षञ्ज ज पु न ऊ ण वायुचः

Nouns in षञ्ज, &c. h

* Or other exudations of trees ; and any vegetable extracts.

b According to another reading श्रीपिष्टः. * With many exceptions.

Some erroneously read उस् or अस्. d Except कथेर, root of Scirpus maximus ? which is neuter and masc. (some say fem.); जतु, lac ; वस्तु, a thing : both neuter : besides other exceptions. e Viz. क, घ, ष, भ, न, र. f Viz. प, थ, न, य, स, ट. Some understand this not to be limited to a final अ, but the better opinion so restricts it. Even with that restriction, the rule admits numerous exceptions. g Denominated from a patriarch. h Viz. Nouns denominative, terminated by the affixes षञ्ज, अच्, अप्, (all convertible into अ,) नङ् (न), ष, य, (both convertible into अ,) and वायुच् (वायु), with the abstract sense, or denoting the import of any case except the agent ; or even this import, if the noun be not denominative. The rule admits exceptions.

In ल्यु, &c.
a

ल्युः कर्त्तरीमनिजभावे को घोः किः प्रादितोऽन्यतः

The com-
pound term
अश्ववहवः. b

16. इन्दुः श्ववडवावश्ववडवान् समाहते

कान्त in
composition
c

कान्तः सूर्येन्दुपर्व्याय पूर्वोऽयः पूर्वकोऽपि च

The nouns
here enu-
merated.

17. बटकः (चा) शुवाक (च) रक्तक (च) कुटुङ्ककः

h i j k l m n

पुङ्गेन्युङ्कः समुद्र (च) विटपट्टघटाः खटः ॥ ६४८॥

^a Viz. Terminated in ल्यु (convertible into लन्) with the active import; in इमनिच् (इमन्) with the abstract sense (some say the passive als); in क (convertible into क्), with the abstract sense; and in कि (इ) affixed to the verbs termed च (viz. दा, &c.) with a preposition or noun prefixed. ^b Du. अश्ववहवो, a horse and mare. pl. अश्ववहवाः, horses and mares: but अश्ववहवः, a stud of horses and mares. ^c With names of the sun and moon, or with the word अयस्. Ex. सूर्य-कान्तः, a crystal lens. ^d Pulse ground and fried with oil and butter. ^e A hymn in the *védas*. ^f 1 Sort of deer. 2 Eyelid. ^g Or कुटुङ्ककः. 1 An harbour formed by creeping plants overrunning a tree. 2 A root or thatch. 3 A house or hut. ^h Feathered part of an arrow. ⁱ Or न्युङ्कः. 1 Sixfold repetition of the triliteral name of God. 2 The *Sámarvéda*. 3 Pleasing. ^j A box with a cover or lid. ^k A sodomite. ^l 1 Cloth. 2 Wove silk. 3 A royal patent. 4 A stone for grinding with a mullar. ^m A balance. ⁿ 1 Grass. 2 A blind well.

18. कोट्टारवट्टवट्टा (अ) पिण्डगोखट्टिपिण्ड (वत्)

गडुः करखोलगुडोवरण्ड (अ) कियोषुणः

19. हति सौमन्त हरितोरोमन्योन्नीययुहुदाः

कासमहोर्बुदः कुन्दस्नेसूपौ (स) यूपकौ

1—त.

2 उ—.

* कोट्टः, a fort. According to another interpretation कोट्टारः, 1 The town well. 2 The stairs of a pond. ^b करवट्टः, machine for drawing water. According to another interpretation, वट्ट, a wharf : stairs. ^c वट्टः, a market. ^d 1 A lump of food. 2 A lump of flesh ? 3 A body. 4 An oblation of food to the manes of ancestors. ^e 1 A tribe of mountaineers 2 A person having the navel prominent. Some read गोहः, others गोहः ; and interpret a lump of flesh on the navel. ^f The Abdomen. ^g 1 A goitre. 2 Hump on the back. ^h 1 A box with a lid or cover. 2 A basket. ⁱ 1 A staff. 2 A club armed with iron, or made of it. ^j 1 A multitude. 2 Pimples on the face. 3 A portico. ^k 1 A wart. 2 A scar. ^l An insect which eats wood. ^m Bellows. ⁿ Dressing of hair ; separating the hair, so as to leave a line on the top of the head. ^o Green colour. ^p Chewing the cud. ^q 1 Designation of the triliteral name of God. 2 A portion of the *Sāmaveda*. ^r Bubble of water. ^s Or कासमहोः. 1 The plant (*Cassia esculenta*). 2 An acid preparation of tamarind and mustard. ^t 1 In numeration ; a hundred millions. 2 In medicine, An indolent swelling. Some read अर्दनिः : 1 Fire. 2 Disease. ^u 1 The plant (*Jasminum multiflorum*). 2 A turner's lathe. ^v Froth. ^w A mound of earth. ^x यूपः, a sacrificial post to which a victim is bound. According to another reading यूपः, bread.

20. ^aआतपः (क्षत्रिये) ^bनाभि ^cकणप ^dक्षुरकेदराः ^e
- ^fपूरक्षुरप्रचका (ख) ^gगोल ^hहिङ्गु ⁱवपुङ्गवाः ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p
21. वेताल मल्लभङ्गा (ख) पुरोडाशो (ऽपि) पट्टिभः
- ^qकुल्याघोरभस (चैव स) ^rकटाहः ^sपतङ्गः ^t

^a Sunshine. ^b A soldier or man of the military tribe. ^c A spear or lance. According to another reading कुणपः, 1 A dead body. 2 A stink. 3 A spear. ^d Or क्षुरः. 1 A razor. 2 Barleria (or Ruellia) longifolia. ^e Name of a plant. ^f A wave. ^g Or क्षुरप्रः, sort of arrow. ^h वृक्षः, 1 Acid sauce. 2 Sorrel. ⁱ 1 A globe. 2 A widow's bastard. ^j हिङ्गुवः, m. n. or हिङ्गुलः, m. Vermilion. ^k Or वृक्षः, 1 Soul. 2 Body. ^l A dead body, occupied by an evil spirit. ^m A wrestler or boxer. ⁿ 1 A bear. m. f. 2 Sort of arrow. ^o Or पुरोडाः (ख). 1 The residue of an oblation. 2 Sort of oblation. ^p Or पट्टिभः, a battle axe. ^q Or कुल्यासः, a dish consisting of half boiled rice with pulse ; or half boiled barley, &c. ^r 1 Joy. 2 Mental exertion. ^s 1 A shallow boiler. 2 A turtle's shell. 3 A young buffalo. ^t A spitting pot.

SECTION III.

22. द्विहीने ऽन्यच्च खारण्यपर्यञ्चभ्रमोदकम्

शीतोष्णमांसरश्मिर सुखाक्षिद्रविण्मलम्

The following are neuter : viz.

Nouns signifying sky, &c. a

23. फलहेमशुक्ललोह सुखदुःखशुभाशुभम्

जलपुष्पाणि लवणं व्यञ्जनान्यमुलेपनम्

24. क्रोधाः शतादिसंख्याया वा लक्षानियुतं च तत्

द्व्यक्षकमसिसुसन्नं

Dissyllables

in अस्

इस् उस्

or एन्. b

यदनान्तमकर्त्तरि

Nouns in एन्. c

* Viz. (Under various exceptions). The sky or atmosphere, or the etherial element ; an organ of sense ; a forest ; a leaf ; a hole ; frost ; water ; cold ; heat ; flesh ; blood ; the face ; an eye ; wealth, substance ; force, strength ; forces, army ; fruits of various sorts (or according to another reading वृक्ष, a plough) ; gold ; copper ; iron ; metal ; pleasure ; pain ; good luck ; ill luck ; aquatic flowers ; salts of various kinds ; sauce or condiment ; and various sorts of condiments ; perfumes of various kinds ; numerals from 100 upwards, except कोटि, ten millions, which is fem. and लक्ष fem. and neut. and नियुत masc. and neut. both signifying a hundred thousand. ^b Example यशः (य), glory. इक्षुः (इ), oblation of butter. वयुः (व), body. नामः (न), name. ^c With that termination bearing any import but that of agent. गमनं, movement, going.

In ल, स
and ल. a

25. त्वात् सलोपधं चिटं

In रात्र
with a nume-
ral. b

रात्रायाक् संख्यान्वितम्

Compounds
in पात्र, &c. c

पात्राद्यदन्तैरेकार्यं द्विगुणस्यानुसारतः

Nouns com-
pounded co-
pulative or
adverbially. d

26. द्वन्द्वैकत्वाव्ययीभावौ

यदिङ्,
with a nume-
ral or parti-
cle. e

ययः संख्याव्यवात्मकः

आवा,
with a word
in the 6th
case. f

षष्ठ्यान्वायावद्गनास्येद्विष्कार्यं

समा in
composition
with the 6th
case. g

वि तन्त्रेणा

संस्तौसका

^a Ex. मित्रं, a friend, चुसं chaff, कुलं, a family. The rule is subject to many exceptions. Some read न for ल, and interpret the rule as restricted to nouns in ल with स, or न् prefixed. Ex. वस्त्रं, cloth. यन्त्रं, a machine. ^b Ex. त्रिरात्रं, the duration of three nights. ^c Compound terms in च formed of पात्र and certain other nouns with numerals ; and signifying one whole. Ex. चतुर्दशं, entire period of the four ages. ^d The first implying one whole. Ex. शिरौषीर्ध, head and neck. The second joining a noun with a particle. Ex. यथाशक्ति, as much as able. ^e कापयं, a bad road. ^f Provided such word be plural. Ex. विष्कार्यं, shadow of a flock of birds. ^g Provided it signify an assembly. Ex. दासीसकं, a multitude of female slaves. Or whether it signify an assembly or a house, if the term to which it is joined signify king, (except the word राजा), or a demon, or similar being, (neither man nor god). Ex. नृपसकं, a king's palace, or a meeting of kings. रक्षःसकं, a multitude of demons.

27. शालार्थापि पराराजाऽमनुष्यार्थादराजकान्

दासीसभं वृषसभं रत्नःसभमिमा दिशः

28. उपशोपक्रमास्तश्च तदादित्वप्रकाशने

कोपञ्च कोपक्रमादि

कन्वेशीनरनामसु

29. भावेनण कचिद्भ्यो ऽन्ये सन्धे भावकर्मणोः

अदन्तप्रत्ययाः

पुण्यसुदिनाभ्यां त्वृहःपरः

30. क्रियाव्ययानां भेदकान्येकत्वे ऽप्य्

उक्त्यतोऽटके

So उपज्ञा,
and उपक्रमा.
a

Also कन्वा.
b

Nouns in
affixes hav-
ing an abs-
tract sense. c

In त्वृह,
with certain
terms. d

Adverbs and
epithets of
indeclinables

The nouns
here speci-
fied. f

* In composition with the sixth case, provided the import be commencement. Ex. कोपञ्च, and कोपक्रमा, the creation by *Brahmā*.

^b Provided the compound term be the name of a town in the province of *Us'inara*. Else it is feminine. Ex. सोसपिकन्वं and दाक्षिण्यन्ता, names of towns; the first situated in *Us'inara*, the other out of that province. ^c Being terminations in ण, forming verbal derivatives. Except न, (नङ्); ण, क, (as well as णङ्,) reducible to ण; and such as are distinguished by an indicative ण. (as णङ्, &c.) Also affixes in ण, with the abstract or the passive import, or with the sense of multitude, forming derivatives from nouns. ^d Viz. With पुण्य, or सुदिन. Ex. पुण्यार्हः, a holiday. ^e 1 A portion of the *Sāmaveda*. 2 A monosyllabic verse.

^f 1 Name of a metre. 2 Species of drama.

- a b c d e f
 चोचं पिच्छं मृदस्थूणं तिरीटं मर्मयोजने
 g h i j
 31. राजसूयं वाजपेयं गद्यपद्ये (कृतौ कवेः)
 k l m n o p
 माणिक्यभाष्यसिन्दूरधीरधीवरपञ्चरम्
 q r s t u
 32. लोकायतं हरितालं विदलं स्यात्तवाङ्गकम्

- * 1 Half-eaten fruit. 2 Fruit of the palm. 3 A cocoanut. Or चोचं, a plantain. Also, according to another reading, खेटं, chase; hunting. ^b A peacock's tail: some say m. f. a monosyllabic verse. Also, according to different readings, उक्तं (vide उक्त्वं); and वृक्तं, released. ^c Pillar of a house. ^d 1 A turban. 2 A diadem. ^e A joint, or place of junction of parts of the body. ^f A long measure: 4 *Krōsa*. ^g A grand sacrifice by an emperor attended by tributary kings. It is also masc. ^h Name of a sacrifice. ⁱ Prose. ^j Verse. ^k A gem. ^l 1 Commentary. 2 Sort of building. ^m Minium. ⁿ 1 Bark. 2 Rag. 3 Dress of a priest of the sect of *Budd'ha*. ^o Dress of a mendicant. 2 Dress of priest of the sect of *Budd'ha*. ^p Or पिङ्गरं, 1 A cage. 2 The ribs. It is also masc. ^q System of atheistical philosophy taught by CHARVĀCA. ^r Yellow orpiment. ^s A basket made of split bambus. 2 Bark of pomegranate. 3 Split peas. ^t A caldron. ^u 1 Name of a country. 2 Production of that country. Also वाङ्गकं, sort of saffron.

SECTION IV.

(पुंनपुंसकयोः) शेषो ऽर्चपिण्याककण्टकाः

33. मोदकसण्डकटक्कशाटकः कर्वटो ऽर्वदः
पातको द्योगचरकतमाजः ऽमलका नडः

The nouns
here speci-
fied are mas-
culine and
neuter.

1 त—.

2 छ—.

^a Some include this among the terms exhibited : m. n. in the sense of remainder ; but masc. as a name of the eternal serpent *Sēshanāga*. ^b Half a verse of the *ve'das*. ^c An oil cake. ^d 1 A thorn or prickle. 2 A fault or defect. 3 Horripilation. ^e Sort of sweetmeat. ^f Performance. Right preparation. According to another reading दण्डकः, sort of metre. ^g डण्डः, a hatchet, or a stone-cutter's chisel. Or, according to another reading, तण्डुः. 1 Grief at separation from a beloved object. 2 Terror. ^h A petticoat. ⁱ Capital of a district (of two or four hundred villages): not a city nor a village ; but partaking of both. Some write खर्वटः. But, according to another reading, कर्वटः, cloth. ^j 1 In numeration, a million. 2 In medicine, Ophthalmia. ^k Sin. ^l Exertion, endeavour. ^m Name of a book on medicine : (so dinominated from its author). Or चरकः, sewn cloth. ⁿ 1 Name of a tree. 2 Bark of bambu. ^o Emblic myrobalan. Or जाम्बवतः, an inhabited place on a hill or mountain. ^p A hollow reed.

a b c d e f g
34. कुष्ठं सुखं श्रीधुवसं क्षुडितं क्षेमकुट्टिमम्

h i j k l m
सङ्क्रमं शतमानां ऽर्मे शम्भला ऽव्ययताण्डवम्

n o p q r s
35. कवियं कन्दकार्पासं पारं ऽवारं युगन्धरम्

t u v w x y
यूपं प्रथीवपात्रीवे यूपं चमसचिक्कसौ

- ^a 1 Leprosy. 2 Costus. ^b 1 The head, m. f. n. 2 Shaved or shorn.
^c Rum. ^d 1 Force meat. 2 Fried meat. Some read पुस्तं. Also, according to various readings, पुस्तं plaster. त्वसं, dust. श्वसं, excellence.
^e Warwhoop. ^f Well-being. ^g 1 A mine of gems. 2 Ground smoothed and plastered. 3 A poor man's abode, a cottage. ^h Confluence of rivers, &c. ⁱ 1 A *pala* of silver. 2 An *ād'haca*. ^j A disease of the eye.
^k शम्भलं or शम्भलं, stock for travelling expenses. ^l An indeclinable word. ^m Dancing with violent gesticulation. ⁿ A bridle. ^o A bulbous or tuberos root. Or कर्म, act. ^p Cotton cloth. Or कर्पासं, cotton. ^q The opposite bank or shore. ^r The near bank or shore. According to another reading, वारं, 1 Multitude. 2 Opportunity. 3 Succession. 4 Going forth to spy. ^s 1 A yoke. 2 Name of a mountain. ^t A post to which a victim is tied at a sacrifice. Or पुयं, Pus.
^u 1 A window. 2 A house for recreation. 3 Top of a tree. ^v पात्रीवं or पात्रीवं, sort of vessel used at religious ceremonies. ^w Or यूपं, Peasporridge : the water of boiled pulse (*Phaseolus mungo*, &c.) ^x A spoon : a vessel for drinking the extract of acid *asclepias*. ^y Barley meal.

36. अर्द्धर्चादौ घृतादीनां पुंस्त्वाद्यं वैदिकं भुवम्^a
तन्मोक्तमिह लोके ऽपि तच्चेदस्मिन् शेषवत्

SECTION V.

37. स्त्रीपुंसयोरुपत्थान्ता

द्विचतुःषट्पदोरणाः

जातिभेदाः

पुंसाख्याय स्त्रीयोगैः सह

The following are masculine and feminine, viz. Patronymics.

Generic names of animals. b

Names of males, and by association, of females. c

^d
मङ्गलः The terms here specified.

^a Certain other terms, as हर्ष, &c. which are m. and n. in the *Vēdas*, are exclusively neuter in popular speech. Other terms, employed in both genders, must be learnt from practice. ^b As bipeds, quadrupeds, insects, reptiles ; also fish, &c. This rule is however subject to exceptions. Ex. मच्छिका, a fly. शिवा, a jackal. ब्रूता, a spider. पिपीलिका, an ant. All which are feminine whatever sex be intended. ^c Ex. गोपः, a cowherd गोपि, a cowherd's wife. ^d A vessel holding oil : a cruet.

38. सुनिर्वराटकः स्वातिर्वर्णको जाटस्निग्धः
 मृषा सपाटी कर्कश्वर्यटिः शाटी कटी कुटिः

SECTION VI.

The follow-
 ing are femi-
 nine and neu-
 ter, viz.
 Nouns in
 ष्यञ् or
 हुञ्, some-
 times. n
 Compounds
 in सेना,
 &c. o

39. स्त्रीनपुंसकयोर्भावक्रिययोः ष्यञ् कश्चिद् हुञ्
 श्रौचित्यमौचित्यौ मैत्री मैत्र्यं हुञ् प्रागुदाहृतः
 40. षष्ठ्यन्त प्राक्पदाः सेना छायाशाखासुरानिघाः
 स्वाहाशुसेनं खनिशङ्कोशाखमितरे च दिक्

1 व—.

2 व—.

^a A devotee or ascetic. ^b A cowry. ^c The star : Arcturus.
^d A pigment, as indigo, orpiment, &c. But m. f. n. a perfume, as san-
 dal wood. ^e Name of a tree. Some read पाटलिः, Bignonia chelonoides.
^f Name of MANU, or of his wife. ^g A crucible. ^h A measure : masc.
 सपाटिः, fem. सपाटी. Also ससपाटी,—टिः, A stream of blood. ⁱ A jujube.
^j A staff. ^k A petticoat. ^l M. कटिः, and f. कटिः, कटी. The hollow
 above the hip. Or m. कटः, f. कटी, a mat. ^m A hut. ⁿ Nouns in
 ष्यञ्, (ञ), or हुञ् (ञक), with the abstract or the passive import, are
 commonly fem. and neut. but sometimes fem. only ; and sometimes
 neut. Ex. औचित्यं—ती, Propriety. मैत्र्यं, मैत्री, Friendship. वार्षिकं,—वा,
 Old age. ^o With a term in the sixth case. As शस्त्रेण, an army of men.
 वनिशं, a night during which dogs bark and howl. गोशङ्कः, a cowpen.

41. आवन्तोत्तरपदो दिगुच्चापुंसि नञ् लुप्

त्रिषट्श्च त्रिषट्ठी च त्रितक्षश्च त्रितक्ष्यपि

Numerals
with nouns in
आप् or
अन्. a

SECTION VII.

42. (त्रिषु) पात्री पुटी वाटी पेटी कुवलाडिमी

The nouns
here speci-
fied admit
the three
genders.

^a Compound terms ending in nouns terminated by आप्, (आ, denoting the feminine) or by अन्; joined with numerals and denoting a single whole. The final न् is in such compounds expunged. Ex. त्रिषट्, or—ट्ठी, aggregate of three beds. त्रितक्ष, or—क्षी, a party of three carpenters. ^b पात्रः,—त्री,—त्रं, a vessel. ^c पुटः, टी, टं; 1 A lid or cover. 2 A plate made of leaves. Or पटः,—टी,—टं, covering; cloth. ^d वाटः, टी, टं, 1 An enclosed piece of ground : a yard. 2 An orchard, or place for planting Arecas, &c. 3 A road. ^e पेटी, टी or टा, टं; 1 A multitude : an assembly. 2 A basket. 3 Retinue. ^f कुवला, —क्षी,—क्षं; 1 Jujube. 2 The jujube tree (some distribute the genders, m. f. the tree; n. the fruit). ^g दाडिमः,—क्षी, क्षं, pomegranate : (or else m. f. the tree; n. the fruit.)

SECTION VIII.

The gender of the final is retained. a That of another term is followed in certain compounds. b

परिलिङ्गसंप्रधाने द्वन्द्वे तत्पुरुषे ऽपि तत्

43. अर्थान्ताः प्राद्वलं प्राप्तपदपूर्वाः परोपगाः

तद्वितार्थे द्विगुः

Numerals and pronouns. c Compound epithets. d Epithets expressing a quality, thing, or action. e

संख्या सर्वनाम तदन्तकाः

44. बहुव्रीहिरदिङ्गना सुन्नेया तदुदाहृतिः

गुणद्रव्यक्रियायोगोपाधयः परगामिनः

* In certain compound terms, viz. Conjunctive compounds in which the several terms are principal ; and compound terms formed of a principal one with a modification of it. Ex. (fem.) कुङ्कुटनदुर्वो, a dunghill cock and a peahen. (masc.) नयुरीकुङ्कुटो, a peahen and a dunghill cock. (m.) कुलविप्रः, the priest of the family. (n.) विप्रकुलं, the family of the priest. ^b Viz. Those ending in the word अर्थ (as ब्राह्मणार्थः,—यां,—यं, intended for a *Brāhman'a*) : and compound terms beginning with प्र and certain other terms. (Ex. अवज्ञीविकः,—का,—कं, competent to a livelihood) : and compound terms containing a numeral, and terminated by an affix peculiar to derivatives from nouns : (Ex. पञ्चकपालः,—ता,—तं, prepared in five posts). They agree in gender with another term. ^c And terms ending in numerals and pronouns. However, most numerals must be excepted : and the rule applies only to those from one to four, which agree in gender with the subject. ^d As बहुधनः,—ना,—नं, opulent. Except names of regions of space. ^e Example, m. f. n. शुक्लः (पटः) शुक्ला, शुक्लं, white cloth, &c. But शुक्लः, the white colour. दण्डी, दण्डिनी, दण्डि, one who bears a staff. दासक,—काः,—कं, one who begs.

45. कृतः कर्त्तव्यसंज्ञायां कृत्याः कर्त्तरि कर्मणि

Verbal active nouns. a

अनाद्यन्तात्तेनरक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः

Adjectives derived from nouns. b

46. षट्संज्ञकास्त्रिषु समायुक्तदशानिऋव्यवम्

Some numerals, &c. do not vary. c

परंविरोधे शेषं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः

एषां तन्त्र
अस्मिन्

47. इत्यमरसिंहस्तौ नास्त्रिङ्गादुशासने

शान्तिः षट्
इति

सामान्यसूतीयः काण्डः साङ्ग एव समर्थितः ।

* Derivatives from verbs, terminated by affixes named कृत्, and denoting the agent, but not forming denominatives. Ex. कर्त्ता, —र्त्री, कृत्, agent. कुर्वन्, ती, त्, acting. Or terminated by affixes named क्तव्य, with the active or passive, (not the neuter and abstract sense.) Ex. भव्यः (तवः) —व्या, —व्यं, a tree, that is to be. गन्तव्यः (यावः), —व्या, —व्यं, a village which may be approached or travelled to. ^b That is, according to the literal sense of this rule, Derivatives from nouns with the termination चञ्, &c. (among the affixes named तद्धित), and which are epithets of various subjects, or of which the subjects are various. Ex. कोकुब्जः, —जी, —जं, dyed with safflower. वैजः, जी, जं, made of gold. ऐन्द्रः, —न्द्नी, —न्द्नं, sacred to INDRA. ^c The numerals denominating षट्, viz. from 5 to 10, do not vary in gender : nor the personal pronouns ; nor inflected verbs ; nor indeclinable particles. ^d In instances where any of the preceding rules are at variance, the last is an exception to the first : and what has been left unsaid, must be learnt from the practice of good writers.

ALPHABETICAL INDEX.

N. B. p stands for page. And n. for note. The English figures point out the couplets in which the word is to be found.

अंश—अक्ष.	अक्ष—अक्ष.	अक्ष—अक्ष.
अंश, p 158, n. p 242, 90.	अक्ष, p 241, 86. p 258, 45. p 162, n. p 364, 223.	अक्षान्ति, p 51, 24.
अंशक, p 18, 17.	अक्षत, p 232, 47.	अक्षि, p 162, 44.
अंशु, p 22, 84.	अक्षता, p 232, n.	अक्षिकूटक, p 201, 6.
अंशुक, p 168, 17.	अक्षदर्शक, p, 192, 5.	अक्षिगत, p 269, 45.
अंशुवती, p 118, 3.	अक्षदेवी, p 258, 44.	अक्षिप, p 230, n.
अंशुवत्फला, p 112, 1.	अक्षधूर्त, p 258, 44.	अक्षीव, p 230, 41. p 93, 11.
अंस, p 158, 39. p 242, n.	अक्षर, p 352, 184.	अक्षोड, p 92, 9.
अंसक, p 148, 44.	अक्षरचक्र, p 194, 15.	अक्षोहिणी, p 211, 49.
अंसुति, p 182, 29.	अक्षरचक्र, p 194, 15.	अक्षरक, p 275, 15.
अंसु, p 31, 1.	अक्षरचक्र, p 194, n.	अक्षान, p 68, 27.
अंसुति, p 182, n.	अक्षरविन्यास, p 195, n.	अक्षिल, p 275, 14.
अंसि, p 156, 22.	अक्षरसंस्थान, p 195, 16.	अक्ष, p 304, 20.
अक्ष, p, 384, n.	अक्षरचक्र, p 231, 43.	अक्षरी, p 102, n.
अक्षरशि, p 296, 39.	अक्षवती, p 258, 45.	अक्ष्या, p 19, 21.
अक्षय, p 243, n.	अक्षस्तु, p 100, 39.	अक्षि, p 19, n.
अक्षुपर, p 60, 1.	अक्षायकीलक, p 205, 24.	अक्षाध, p 64, 15.
अक्षयकर्मन्, p 270, 46.		अक्षार, p 79, 5.

अगु—अग्रि.

अगुव, p 171, 28. p 100, 43.
 अगुवधिंयपा, p 100, n.
 अग्नायी, p 180, 21.
 अग्नि, p 10, 48.
 अग्निकण, p 11, 53.
 अग्निचित्, p 177, 11.
 अग्निच्छाया, p 115, 12.
 अग्निधू, p 7, 85.
 अग्निसम्ब, p 101, 46.
 अग्निसुखी, p 96, 23.
 अग्निशिख, p 170, 25.
 अग्निशिखा, p 113, 6.
 p 118, 2.
 अग्नीध्र, p 172, n.
 अग्न्युत्पात, p 27, 10.
 अग्न्य, p 88, 12. p 273, 7.
 अग्न्यज, p 147, 43.
 अग्न्यजम्बन्, p 175, 3.
 अग्न्यधि, p 273, n.
 अग्न्यधी, p 273, n.
 अग्न्यतःसर, p 208, 40.
 अग्न्यतस्, p 378, 7.
 अग्न्यनीस, p 154, 15.
 अग्न्यसर, p 208, n.
 अग्न्याख्य, p 352, 185.
 अग्न्यन, p 147, n. p 278, n.
 अग्न्यय, p 147, 43.
 p 273, 7.

अग्री—अङ्ग.

अग्रीव, p 147, n.
 p 273, 7.
 अग्रीदिधिषु, p 142, 23.
 अग्रीसर, p 208, 40.
 अग्न्य, p 147, n. p 273, 7.
 अग्न्य, p 307, 28. p 31, n.
 अग्न्यसंघ, p 188, 47.
 अग्न्यसंघी, p 188, n.
 अग्न्या, p 237, 67.
 अग्न्य, p 19, 18. p 298, 4.
 अग्न्यी, p 46, n.
 अग्न्यूर, p 87, 4.
 अग्न्युय, p 202, 9.
 अग्न्यूर, p 87, n.
 अग्न्योठ, p 93, 9.
 अग्न्य, p 46, 5.
 अग्न्य, p 156, 21 p 39, 4. p 378, 7. p 381, 19.
 अग्न्यद, p 166, 9.
 अग्न्यन, p 81, 13.
 अग्न्यना, p 137, 3.
 अग्न्यविशेष, p 49, 16.
 अग्न्यसंस्कार, p 169, 22.
 अग्न्यहार, p 49, 16.
 अग्न्यहारि, p 49, n.

अङ्गा—अङ्गु.

अङ्गार, p 228, 30.
 अङ्गारक, p 21, 27.
 अङ्गारधानिका, p 227, 29.
 अङ्गारवह्वरी, p 97, 29.
 अङ्गारवह्वी, p 107, 8.
 अङ्गारवह्वी, p 227, 29.
 अङ्गारसः, p 21, n.
 अङ्गीकार, p 34, 14.
 अङ्गीकृत, p 285, 58.
 अङ्गुरि, p 159, n.
 अङ्गुरी, p 159, n.
 अङ्गुरीयक, p 166, n.
 अङ्गुल, p 159, n.
 अङ्गुलि, p 159, n.
 अङ्गुलिप्रस्थ, p 241, 86.
 अङ्गुलिसङ्ग्रा, p 166, 9.
 अङ्गुली, p 159, 33.
 अङ्गुलीयक, p 166, 9.
 अङ्गुष्ठ, p 159, 33.
 अङ्गुस्, p 31, n.
 अङ्गि, p 156, n.
 अङ्गिपक्षिका, p 107, 11.
 अङ्गवह्वी, p 238, 71.
 अङ्गव, p 84, 1.
 अङ्गवा, p 73, 2.
 अङ्गुत, p 4, 14.
 अङ्गि, p 11, n.
 अङ्गुतायज, p 4, 18.

अच्छ - अजी.	अजी—अशी.	अशी—अति.
अच्छ, p 64, 14. p 308, 31.	अजीवनि, p 296, n.	अशीवस्, p 274, 12.
अच्छभक्ष, p 127, 4.	अच्छुका, p 48, 11.	अशु, p 225, 20. p 274, 11.
अज, p 239, 76. p 308, 32.	अश्व, p 268, 38. p 270, 48.	अश्व, p 135, 37.
अजकव, p 6, n.	अश्वित, p 283, 47.	अश्वकोष, p 157, n.
अजकाव, p 6, n.	अञ्जन, p 16, 5.	अश्वकोष, p 157, 27.
अजगन्धिका, p 119, 5.	अञ्जनकेयी, p 116, 18.	अश्वज, p 65, 17.
अजगर, p 57, 5.	अञ्जन ¹	p 134, 33. p 271, 51.
अजगव, p 6, 30.	अञ्जनावती, p 16, 6.	अतट, p 84, 4.
अजगाव, p 6, n.	अञ्जलि, p 160, 36.	अतलसार्ध, p 64, 16.
अजननि, p 296, n.	अञ्जसा, p 376, 2. p 379, 12.	अतसी, p. 225, 20.
अजन्व, p 217, 77.	अञ्जडा p 116, 15.	अति, p 372, 3. p 376, 2. p 377, 5.
अजमोदा, p 120, 10.	अटनि, p 212, n.	अतिक्त, p 214, 64.
अजम्बुकी, p 114, 7.	अटनी, p 212, 52.	p 295, 33. p 343, 152.
अजस्र, p 18, 61.	अटवि, p 86, n.	अतिचरा, p 120, 11.
अजा, p 239, 76.	अटवी, p 86, 1.	अतिच्छल, p 125, 32.
अजाजी, p 229, 36.	अटव, p 110, 22.	अतिच्छला, p 122, 17.
अजाजीव, p 250, 11.	अटक, p 110, n.	अतिजव, p 209, 41.
अजानेव, p 202, n.	अट ⁱⁿ . 1p 648.	अतिवि, p 183, 33.
अजित, p 318, 64.	अटाद्या, p 184, 35.	अतिवी, p 183, n.
अजिन, p 187, 46.	अट्ट, p 80, 12.	अतिनिर्हारिन्, p 36, 19.
अजिनपला, p 182, 26.	अद्या, p 184, n.	अतिह, p 63, 14.
अजिनबोनि, p 128, 8.	अद्यक, p 272, 4. p 272, n.	अतिपयिन्, p 76, 16.
अजिर, p 81, 13. p 351, 183.	अद्य, p 221, n.	अतिपात, p 184, 36.
अजिह्व, p 276, 21.	अधि, p 205, 24.	p 295, 33.
अजिह्वग, p 212, 54.	अधिसन, p 7, 31.	अतिवस, p 209, n.
अजीकव, p 6, n.	अशी, p 205, n.	

अति—अद्.

- अतिघात, p 13, 62.
 अतिसुक्त, p 103, 52.
 अतिसुक्तक, p 92, 7.
 अतिरिक्त, p 277, 25.
 अतिविषा, p 109, 18.
 अतिवेद्य, p 13, 62.
 अतिशक्तिता, p 216, 71.
 अतिशय, p 13, 61.
 p 289, 11.
 अतिसर्जन, p 294, 28.
 अतिसारकिन्, p 153, 10.
 अतिसोरभ, p 94, 14.
 अनीन्द्रिय, p 278, 28.
 अतीव, p 376, 2.
 अत्तिका, 49. n.
 अत्तन्नकोपन, p 266, 32.
 अत्तन्तीन, p 209, 44.
 अत्तव, p 218, 84.
 p 343, 152.
 अत्तर्थ, p 13, 62.
 अत्तव्य, p 274, 12.
 अत्ताहित, p 322, 80.
 अय, p 373, 8.
 अयो, p 373, 8.
 अदभ्य, p 274, 12.
 अदर्श, p 26, n. p 174, n.
 अदर्शन, p 292, 22.

अदि—अधि.

- अदितिनन्दन, p 2, 3.
 अदय, p 153, 12.
 अदष्ट, p 198, 30.
 अदष्टि, p 55, 37.
 अद्या, p 379, 12.
 अङ्गत, p 50, 19.
 अङ्गार, p 263, 20.
 अद्या, p 382, 20.
 अङ्गि, p 84, 1. p 347, 165.
 अद्वयवादिन, p 3, 9.
 अध, p 56, n.
 अधम, p 272, 3. p 342, 146.
 अधमय, p 221, 5.
 अधर, p 354, 191.
 p 161, 41.
 अधरतस्, p 383, n.
 अधरस्तात्, p 383, n.
 अधरात्, p 383, n.
 अधरेण, p 383, n.
 अधरेद्युस्, p 382, n.
 अधरो, p 161, n.
 अधस्तात्, p 283, n.
 अधागार्गव, p 107, n.
 अधिक, p 240, 80.
 अधिकर्षि, p 261, 11.
 अधिकार, p 207, 31.
 अधिकार, p 198, 31.

अधि—अधू.

- अधिकृत, p 192, 7.
 अधिचिप्त, p 268, 42.
 अधिस्तका, p 85, 7.
 अधिप, p 261, 11.
 अधिभू, p 261, 11.
 अधिरोहिणी, p 82, 18.
 अधिवासन, p 173, 36.
 अधिविषा, p 138, 7.
 अधिभूषणी, p 227, 29.
 अधिष्ठान, p 336, 128.
 अधीन, p 262, 16.
 अधीर, p 264, 26.
 अधीनर, p 191, 2.
 अधुना, p 383, 23.
 अधुष्ट, p 264, 26.
 अधोद्युक्त, p 169, 18.
 अधोद्युक्त, p 4, 16.
 अधोभवन, p 56, 1.
 अधोमुख, p 266, 33.
 अधोमुख, p 56, n.
 अधोमुखी, p 266, n.
 अधक, p 97, n. p 192, 6.
 p 365, 227.
 अध्याह्वा, p 106, n.
 अध्याहार, p 52, 29.
 अध्यापक, p 176, 6.
 अध्याहार, p 33, 12.
 अधूटा, p 138, 7.

अधे—अन.

अधेयवा, p 183, 32.
 अधेग, p 195, 17.
 अधेगा, p 195, n.
 अधेनीन, p 195, 17.
 अधेनीना, p 195, n.
 अधेन, p 76, n.
 अधेन्य, p 195, 17.
 अधेन्या, p 195, n.
 अधेर, p 178, 13.
 अधेर्यु, p 178, 16.
 अन, p 379, n.
 अनक, p 272, n.
 अनकडुब्धि, p 4, n.
 अनवर, p 43, 21.
 अनव, p 5, 20.
 अनव, p 64, 14.
 अनवृही, p 235, n.
 अनवृह, p 235, 60.
 अनवृही, p 235, n.
 अनवव, p 278, n.
 अनन, p 15, 1. p 323, 84. p 57, 4.
 अनना, p 73, 2. p 107, 10. p 118, 2. p 123, 24. p 112, 30.
 अनन्यक, p 5, 21.
 अनन्यवृत्ति, p 278, 29.
 अननितपच, p 270, n.
 अनवा, p 343, 151.

अन—अनु.

अनर्थक, p 43, 21.
 अनरु, p 10, 50.
 अनवधानता, p 53, 30.
 अनवरत, p 13, 61.
 अनवराचं, p 273, 7.
 अनसु, p 204, 20.
 अनाकुल, p 354, 192.
 अनागतार्त्तवा, p 139, 8.
 अनादर, p 50, 22.
 अनामय, p 150, 1.
 अनामिका, p 159, 33.
 अनायासकृत, p 282, 44.
 अनारत, p 13, 61.
 अनायतिक्त, p 119, 8.
 अनाहत, p 167, 13.
 अनि, p 385, n.
 अनिनिष, p 363, 220.
 अनिरुच, p 5, 22.
 अनिरु, p 2, 5. p 12, 57.
 अनिरु, p 13, 61.
 अनीक, p 210, 46. p 216, 73.
 अनीकस्य, p 192, 6.
 अनीकिली, p 210, 46.
 अनु, p 373, 9.
 अनुक, p 264, 23.
 अनुकल्पा, p 49, 18.
 अनुकर्म, p 206, 25.
 अनुकर्मन्, p 206, n.

अनु—अनु.

अनुवक्ष, p 185, 39.
 अनुकाशीन, p 209, 44.
 अनुकार, p 291, 17.
 अनुक्षण, p 184, 36.
 अनुकाय, p 49, 18.
 अनुग, p 278, 28.
 अनुपच, p 290, 13.
 अनुवर, p 208, 39.
 अनुज, p 147, 43.
 अनुजोषिन्, p 193, 9.
 अनुतर्पण, p 257, 43.
 अनुतर, p 63, n.
 अनुताप, p 51, 25.
 अनुत्तप, p 273, 6.
 अनुत्तर, p 354, 192.
 अनुपद, p 278, 28.
 अनुपदीना, p 254, 31.
 अनुपमा, p 16, 6.
 अनुपम, p 208, 39.
 अनुपम्य, p 328, 101.
 अनुबोध, p 170, 24.
 अनुभव, p 294, 27.
 अनुभाष, p 360, 211. p 50, 21.
 अनुवृत्ति, p 26, 8.
 अनुबोध, p 41, 10.
 अनुबोध, p 170, n. p 194, 12.
 अनुलाप, p 42, 16.

अनु—अन्त.

अनुवृत्तन, p 194, 12.
 अनुवृत्तर, p 30, n.
 अनुवाक, p 390, 17.
 अनुवय, p 343, 150.
 अनुटप, p 180, n.
 अनुत्त, p 252, 19.
 अनुहार, p 291, 17.
 अनुवाय, p 183, n.
 अनूक, p 301, 13.
 अनूवान, p 177, 9.
 अनूत, p 275, n.
 अनूतक, p 275, 15.
 अनूप, p 75, 10.
 अनूर, p 22, 33.
 अनूरर, p 74, n.
 अयच, p 270, 46.
 अयत, p 43, 22. p 220, 2.
 अनेकप, p 200, 2.
 अनेकसूक, p 268, n.
 अनेकसु, p 24, n.
 अनो, p 379, n.
 अनोकच, p 87, 5.
 अन्तःपुर, p 80, 11.
 अन्त, p 218, 85.
 अन्तक, p 11, 54.
 अन्तर, p 353, 189.
 अन्तरा, p 378, 10.
 अन्तराय, p 292, 19.

अन्त—अन्दि.

अन्तरास, p 16, 7.
 अन्तरिच, p 15, 1.
 अन्तरीच, p 15, n.
 अन्तरीप, p 62, 8.
 अन्तरीव, p 163, 18.
 अन्तरे, p 378, 10.
 अन्तरेण, p 376, 3. p 379, 10.
 अन्तर्गत, p 280, 36.
 अन्तर्हीर, p 81, 14.
 अन्तर्ही, p 18, 14.
 अन्तर्हि, p 16, 14.
 अन्तर्धनस, p 260, 8.
 अन्तर्धनिक, p 192, 8.
 अन्तर्द्वी, p 142, 22.
 अन्तर्वाधि, p 260, 6.
 अन्तावसाधिन्, p 250, 10.
 अन्तिक, p 275, 17.
 अन्तिकतन, p 275, 18.
 अन्तिका, p 49, 15.
 p 227, 29.
 अन्तिकाश्रय, p 292, 19.
 अन्तिष, p 275, n. p 578, n.
 अन्तेवासिन्, p 252, 20.
 p 177, 10.
 अन्तय, p 278, 30.
 अन्त, p 155, 17.
 अन्दिका, p 227, n.

अन्दु—अप.

अन्दुक, p 202, 9.
 अन्दुक, p 202, n.
 अण्ड, p 233, 48. p 60, n. p 330, 105.
 अण्डकरिडु, p 6, 29.
 अण्डकार, p 56, 3.
 अण्डतनस, p 56, 3.
 अण्डस्, p 233, n.
 अण्डातनस, p 56, n.
 अण्ड, p 68, 26.
 अण्ड, p 233, 48.
 p 285, 60.
 अण्ड, p 279, 32.
 अण्डतर, p 279, 32.
 अण्डतरेद्युः, p 382, n.
 अण्डेद्युः, p 382, n.
 अण्डच, p 278, 28.
 अण्डच्, p 278, n.
 अण्डव, p 175, 1.
 अण्डवाय, p 175, 1.
 अण्डावाय, p 183, 31.
 अण्डावायक, p 183, n.
 अण्डि, p 284, 54.
 अण्डीचय, p 294, n.
 अण्डीची, p 278, n.
 अण्डीवय, p 294, n.
 अण्डीवया, p 183, 31.
 अण्डीवित, p 284, 54.
 अपकारणी, p 42, 14.

अप — अप.

- अपक्रान्त, p 217, 80.
 अपगा, p 69, 30.
 अपवन, p 156, 21.
 अपचय, p 291, 16.
 अपचावित, p 284, 51.
 अपचित, p 284, 51.
 अपचिति, p 319, 70.
 अपठान्तर, p 275, 17.
 अपटु, p 152, 9.
 अपत्य, p 144, 28.
 अपत्यपा, p 51, 23.
 अपत्यपिण्य, p 265, 28.
 अपथ, p 77, 17.
 अपथिन्, p 77, 17.
 अपदान, p 286, n.
 अपदान्तर, p 275, n.
 अपदिष, p 16, 7.
 अपदेव, p 53, 33.
 p 362, 218.
 अपधत्ता, p 268, 39.
 p 282, n.
 अपध्वंश, p 38, 2.
 अपध्वंस, p 38, n.
 अपधान, p 217, 80.
 अपरस्तर, p 286, n.
 अपरस्तरा, p 286, n.
 अपराजिता, p 110, 22.
 p 121, 15.

अप — अपा.

- अपराचष्टवत्क, p 208, 36.
 अपराध, p 197, 26.
 अपराधु, p 25, 3.
 अपरेद्युः, p 382, n.
 अपर्या, p 7, 33.
 अपस्नाप, p 42, 17.
 अपवर्ग, p 35, 16.
 अपवर्जन, p 182, 29.
 अपवाद, p 41, 13.
 p 326, 91.
 अपवारण, p 18, 14.
 अपवद, p 251, n.
 अपवद्व, p 38, 2.
 अपवृ, p 279, 33.
 अपसद, p 251, 16.
 अपसर्प, p 194, 13.
 अपसव्य, p 279, 34.
 अपस्तर, p 205, 23.
 अपस्त्रात, p 263, 19.
 अपहार, p 291, 16.
 अपाङ्ग, p 162, 45.
 p 305, 22.
 अपान, p 157, 24.
 p 12, 59.
 अपाभार्ग, p 107, 7.
 अपाप्ति, p 60, 2.
 अपाहत, p 262, 15.
 अपासक्त, p 212, n.

अपा — अज.

- अपासन, p 218, 82.
 अपाची, p 15, n.
 अपि, p 374, 10.
 अपिगीर्ण, p 285, 59.
 अपिधान, p 18, 14.
 अपिनच, p 207, 33.
 अपीनच, p 150, n.
 अपूप, p 232, 48.
 अपोगच्छ, p 148, n.
 अपोदिका, p 123, n.
 अप, p 60, n.
 अप्पति, p 12, 56.
 अप्पित्त, p 11, 52.
 अपकाण्ड, p 88, 9.
 अपयुच, p 276, 21.
 अपत्यज, p 278, 28.
 अपधान, p 274, 9.
 अपाप्त्र, p 274, 9.
 अपिवा, p 67, n.
 अपसरु, p 2, 6. p 10, 47.
 अपस, p 87, 7.
 अपच, p 43, 21.
 अपचसुच, p 267, 36.
 अपच, p 43, n.
 अपसा, p 137, 2.
 अपाच, p 279, 33.
 अज, p 18, 16.
 p 309, 34.

अज — अभि.

- अजयोनि, p 3, 12.
 अज्, p 30, 20.
 p 325, 91.
 अज्ज, p 15, n.
 अज्जसुः p 16, n.
 अज्जि, p 63, n.
 अज्जकण्ठ, p 48, 14.
 अज्जकण्ठ, p 48, n.
 अज्ज, p 125, 30.
 अज्जा, p 100, 39.
 अज्जकण्ठ, p 184, 35.
 अभिज, p 264, 24.
 अभिज्ज, p 214, n.
 अभिज्जा, p 345 158.
 p 40, n.
 अभिजस्तः, p 337, 131.
 अभिज्ज, p 290, 13.
 अभिज्ज, p 291, 17.
 अभिजानि, p 193 11.
 अभिजानिन्, p 193, n.
 अभिजार, p 291, 19.
 अभिजन, p 175, 1.
 p 331, 110.
 अभिजान, p 323, 84.
 अभित, p 375, 17.
 अभिधान, p 40, 8.
 अभिधा, p 40, n.
 अभिधा, p 51, 24.

अभि — अभि.

- अभिज, p 49, 16.
 अभिज, p 278, 27.
 अभिजोद्भिद्, p 87, 4.
 अभिनिर्मुक्त, p 190, 54.
 अभिनिर्मुक्त, p 214, 63.
 अभिनीत, p 197, 24.
 अभिपक्ष, p 337, 131.
 अभिप्राय, p, 292, 20.
 अभिपूत, p 268, 40.
 अभिमान, p 50, 22.
 p 332, 113.
 अभिवाति, p 193, n.
 अभिवातिन्, p 193, n.
 अभियोग, p 290, 13.
 अभिरूप, p 338, 134.
 अभिराव, p 293, 24.
 अभिराव, p 52, 28.
 अभिरावुक, p 263, 22.
 अभिराद, p 42, 14.
 अभिरादक, p 265, 28.
 अभिरादन, p 185, 40.
 अभिर्यागि, p 287, 6.
 अभिर्यक्त, p 269, 43.
 अभिर्यागि, p 183, 32.
 अभिर्याप, p 41, 11.
 अभिर्यपन, p 41, n.
 अभिर्यक्त, p 287, n.
 p 306, 25.

अभि — अभि.

- अभिपक्ष, p, 257, 42.
 p 188, 46.
 अभिपूत, p 230, 39.
 अभिर्यक्त, p 214, 63.
 अभिर्यक्त, p 285, 59.
 अभिर्यक्त, p 216, 73.
 अभिर्यक्त, p 208, 39.
 अभिर्यक्तिका, p 139, 10.
 अभिर्यक्त, p 268, n.
 अभिर्यक्त, p 291, 17.
 p 348, 170.
 अभिर्यक्त, p 284, 57.
 अभिर्यक्त, p 264, 24.
 अभिर्यक्त, p 379, 11.
 p 376, 1.
 अभिर्यक्त, p 272, 3.
 अभिर्यक्त, p, 109, 19.
 अभिर्यक्त, p 287, 6.
 अभिर्यक्त, p 272, 3.
 अभिर्यक्त, p 275, 17.
 अभिर्यक्त, p 16, 7.
 अभिर्यक्त, p 152, 9.
 अभिर्यक्तिका, p 209, 53.
 अभिर्यक्तिका, p 209, 43.
 अभिर्यक्तिका, p 209, 43.
 अभिर्यक्त, p 275, 17.
 अभिर्यक्तिका, p 291, 7.

अभ्य—अम.

अभ्यवक्त्रन्दन, p 217, 78.
 अभ्यवहृत, p 289, 60.
 अभ्याख्यान, p 41, 11.
 अभ्यामारिक, p 261, 12.
 अभ्यादान, p 293, 26.
 अभ्यान्त, p 152, 9.
 अभ्यानन्दे, p 216, 74.
 अभ्यास, p 275, n.
 अभ्यास, p 275, 16.
 अभ्यासादन, p 217, 78.
 अभ्याहार, p 291, n.
 अभ्युदित, p 190, 54.
 अभ्युपगम, p 34, 14.
 अभ्युपपत्ति, p 290, 13.
 अभ्युष, p 232, n.
 अभ्युष, p 232, 47.
 अभ्युष, p 232, n.
 अभ्य, p 15, 1.
 अभ्यक, p 244, 100.
 अभ्यपुत्र, p 93, 10.
 अभ्यनातङ्ग, p 9, 42.
 अभ्यस, p 16, 6.
 अभ्यसुवहृत्, p 9, 42.
 अभि, p 63, 13.
 अभिव्य, p 16, 9.
 अभ्री, p 63, n.
 अभ्येव, p 197, 24.
 अभ्यस, p 98, n.

अम—अष्ट.

अमत्र, p 229, 33.
 अमर, p 1, 2.
 अमरा, p 8, n.
 अमरावती, p 8, 4.
 अमर्त्य, p 2, 3.
 अमर्ष, p 51, 26.
 अमर्षण, p 266, 32.
 अमल, p 244, 100.
 अमलक, p 397, 33.
 अमा, p 374, 11.
 अमांस, p 147, 41.
 अमाल, p 192, 4.
 अमानस्य, p 59, 3.
 अमानसी, p 26, n.
 अमानसी, p 26, n.
 अमानसी, p 26, n.
 अमानसी, p 25, 8.
 अमानसी, p 26, n.
 अमानसी, p 26, 8.
 अमित्र, p 193, 11.
 अमित्र, p 154, n.
 अमृत, p 378, 8.
 अमृताल, p 125, 3.
 अमृत, p 9, 44. p 182,
 28. p 322, 78.
 p 60, 3.
 अमृता, p 99, 38. p 100,
 39. p 106, 1.

अष्ट—अश्व.

अश्वतथ्यस, p 2, 3.
 अशोवा, p 99, 35.
 p 110, 24.
 अश्वर, p 351, 183.
 p 15, 1.
 अश्वरिष, p 228, n.
 अश्वरीष, p 228, 30.
 अश्वर, p 248, 2.
 अश्वडा, p 103, 52.
 p 106, 3. p 119, 6.
 अश्व, p 48, 14. p 7, n.
 अश्विका, p 7, 33.
 अश्व, p 61, 4.
 अश्वकथ, p 17, 13.
 अश्वक, p 100, 41.
 अश्वभृत्, p 16, 8.
 अश्ववाहिनी, p 63, n.
 अश्ववेतस्, p 93, 11.
 अश्वसेचनी, p 63, n.
 अश्वकृत, p 43, 21.
 अश्वस, p 61, 4.
 अश्वोदह, p 71, 41.
 अश्वोदह, p 71, n.
 अश्वय, p 61, 5.
 अश्वतक, p 92, n.
 अश्व, p 35, 18.
 अश्व, p 35, n.
 अश्वलोषिका, p 119, 6.

अन्त -- अरा.

अन्तवेतस्, p 119, 6.
 अन्तान, p 104, 54.
 अन्तिका, p 96, 24.
 अन्तीका, p 96, n.
 अय, p 32, 5.
 अयन, p 28, 13. p 76, 15.
 अयस्, p 390, n. p 244, 98.
 अयि, p 381, 18.
 अयुधिक, p 208, 35.
 अयुधीय, p 208, 35.
 अयोय, p 226, 25.
 अर, p 13, 60.
 अरघट्ट, p 391, 18.
 अरट्ट, p 99, n.
 अरशि, p 179, 18.
 अरणी, p 179, n.
 अरण्य, p 86, 1.
 अरप्लानी, p 86, 1.
 अरलि, p 160, 37.
 अरम, p 272, n.
 अरं, p 13, n.
 अरर, p 82, 17.
 अररि, p 82, n.
 अररो, p 82, n.
 अरस, p 99, n.
 अरविन्द, p 71, 39.
 अरानि, p 193, 11.

अरा—अर्घ.

अराल, p 171, 29. p 276, 20.
 अरि, p 193, 10.
 अरिह, p 63, 13.
 अरिजेद, p 98, 30.
 अरिह, p 93, 12. p 80, 8. p 121, 14. p 310, 38. p 131, 20. p 80, 8. p 234, 53.
 अरिहट्टधी, p 269, 44.
 अरण्य, p 22, 31. p 22, 33. p 37, 25. p 314, 51.
 अरणा, p 109, 18.
 अरनुद, p 279, 33.
 अरम्कार, p 93, 23. p 354, 191.
 अरस, p 151, 5.
 अरोक, p 283, 49.
 अरक, p 22, 31. p 299, 4. p 105, 61.
 अरकपणं, p 105, 61.
 अरकवन्तु, p 3, 10.
 अरकाङ्क, p 105, 61.
 अरगल, p 82, 17.
 अरगला, p 82, n.
 अरगली, p 82, n.
 अरघं, p 307, 28.

अर्थ—अर्थ.

अर्थ, p 183, 32.
 अर्थी, p 183, n.
 अर्था, p 184, 34. p 256, 36.
 अर्थि, p 11, 52.
 अर्थिन, p 283, n. p 284, 51.
 अर्थिस्, p 367, 232.
 अर्थक, p 105, 60.
 अर्थन, p 37, 22. p 96, 25. p 126, 33.
 अर्थनी, p 237, 67.
 अर्थव, p 60, 1.
 अर्थस्, p 61, 4.
 अर्थगल, p 104, 55.
 अर्थन, p 295, 32.
 अर्थि, p 320, 70.
 अर्थिका, p 49, n.
 अर्थ, p 325, 88. p 242, 91.
 अर्थना, p 183, 32. p 287, 6.
 अर्थप्रयोग, p 221, 4.
 अर्थशास्त्र, p 39, 5.
 अर्थिन्, p 193, 9. p 270, 49.
 अर्थ्य, p 245, 104. p 346, 162.

अई—अर्था.

अईना, p 287, 6.
 अईनि, p 391, n.
 अईत, p 283, 47.
 अई, p 18, 17.
 अईचन्द्रा, p 111, 27.
 अईनाव, p 63, 14.
 अईरात्र, p 25, 6.
 अईरं, p 397, 32.
 अईहार, p 166, 7.
 अईरक, p 169, 20.
 अईरुद, p 391, 19. p 397, 33.
 अईरक, p 135, 38.
 अईर, p 398, 34.
 अईर, p 342, 148.
 अईरानु, p 21, 29.
 अईर, p 140, 14.
 अईरानी, p 140, 15.
 अईर, p 140, 15.
 अईर, p 272, 3. p 202, 12.
 अईरक, p 380, 16.
 अईर, p 380, 16.
 अईर, p 151, n.
 अईरोगरुत, p 152, 10.
 अईर, p 152, 10.
 अईर, p 151, 5.
 अईर, p 123, 22.

अई—अला.

अईर, p 151, n.
 अईर, p 184, 34.
 अईर, p 284, 51.
 अईर, p 379, 11. p 374, 13.
 अईर, p 245, 104.
 अईर, p 252, n. p 162, n.
 अईर, p 14, 66.
 अईर, p 171, 26.
 अईर, p 59, 2.
 अईर, p 57, 5.
 अईर, p 57, n.
 अईर, p 57, n.
 अईर, p 164, 1. p 265, 29.
 अईर, p 164, 1.
 अईर, p 262, 18.
 अईर, p 164, 3.
 अईर, p 164, 2.
 अईर, p 164, 2.
 अईर, p 164, 2.
 अईर, p 228, n.
 अईर, p 403, n.
 अईर, p 403, n.
 अईर, p 252, 22. p 105, 61.
 अईर, p 68, n.
 अईर, p 252, 19.
 अईर, p 228, 30.

अला—अव.

अला, p 123, n.
 अला, p 123, 21.
 अला, p 130, 14. p 133, 29.
 अला, p 161, 43.
 अला, p 57, n.
 अला, p 228, 31.
 अला, p 130, n.
 अला, p 81, n.
 अला, p 161, n. p 301, 12.
 अला, p 228, n.
 अला, p 274, 11.
 अला, p 149, 48.
 अला, p 118, 1.
 अला, p 68, 28.
 अला, p 274, 12.
 अला, p 274, 12.
 अव, p 82, 18.
 अव, p 190, 53.
 अव, p 268, 39.
 अव, p 87, 7.
 अव, p 240, 80.
 अव, p 284, 56.
 अव, p 285, 57.
 अव, p 281, 42.
 अव, p 17, 12. p 201, 6.

अव—अव.

अवद्याह, p 17, 12. p 201.
 n. p 296, n.
 अवच्छुरित, p 54, n.
 अवच्छुरित, p 282, 43.
 अवज्ञा, p 51, 23.
 अवज्ञात, p 284, 56.
 अवट, p 56, 2.
 अवटि, p 56, n.
 अवटीट, p 148, 45.
 अवटु, p 161, 39.
 अवतंस, p 366, 229.
 अवतमस, p 56, 3.
 अवतोका, p 237, 69.
 अवदंघ, p 257, 40.
 अवदात, p 37, 22.
 अवदान, p 286, 3.
 अवदारण, p 222, 12.
 अवदाह, p 125, 30.
 अवदीर्ण, p 280, 39.
 अवद्य, p 272, 4.
 अवधि, p 328, 102.
 अवधान, p 53, n.
 अवध्यस्त, p 282, 43.
 अवन, p 287, 4. p 296, n.
 अवनत, p 276, 20.
 अवनय, p 294, n.
 अवनाड, p 148, 45.
 अवनाय, p 294, 27.

अव—अव.

अवनि, p 73, 3. p 385, n.
 अवनी, p 73, n.
 अवन्तिसोक, p 230, 39.
 अवनच, p 46, n.
 अवन्ध्य, p 87, 6.
 अवन्ध्य, p 182, 27.
 अवन्ध्य, p 148, 45.
 अवन्ध, p 272, 3.
 अवन्त, p 284, 56.
 अवन्ध, p 217, 78.
 अवन्मानना, p 51, 23.
 अवन्मानित, p 284, 56.
 अवन्धव, p 156, 21.
 अवन्ध, p 201, 8.
 अवन्ध, p 147, 43.
 अवन्ध, p 296, 37.
 अवन्ध, p 248, 1.
 अवन्धी, p 282, 43.
 अवन्ध, p 80, 12.
 अवन्धन, p 80, 11.
 अवन्ध, p 88, 11.
 अवन्ध, p 41, 13.
 अवन्ध, p 37, n.
 अवन्ध, p 158, 30.
 अवन्ध, p 108, 14.
 अवन्ध, p 197, 25.
 p 326, n.
 अवन्ध, p 380, 16.

अव—अवा.

अवन्धाय, p 19 19.
 अवन्धायनी, p 238, 71.
 अवन्ध, p 330, 107.
 अवन्ध, p 293, 24.
 अवन्ध, p 194, n.
 अवन्ध, p 279, n.
 अवन्ध, p 296, 38.
 अवन्ध, p 283, 48.
 p 226, n. p 285,
 57.
 अवन्ध, p 155, 18.
 p 348, 169.
 अवन्ध, p 32, 7.
 अवन्ध, p 66, 21.
 अवन्ध, p 54, 34.
 अवन्ध, p 54, n.
 अवन्ध, p 51, 23.
 अवन्ध, p 51 n.
 अवन्ध, p 122, 18.
 अवन्ध, p 276, 20.
 अवन्ध, p 261, n. p 383,
 n. p 266, 33.
 अवन्ध, p 15, 3. p 266, n.
 अवन्ध, p 43, 21.
 अवन्ध, p 62, 8. p 398,
 35.
 अवन्धपरः, p 60, n.
 अवन्ध, p 268, 39.

अवि—अश.	अश—अश्व.	अश्व—असि.
अवि, p 360, 209. p 142, n.	अशनाया, p 234, 54.	अश्वयुज, p 20, 23.
अविम्न, p 102, 48.	अशनायित, p 263, 20.	अश्वयकव, p 390, 16.
अवित, p 284, 55.	अशनि, p 9, 43.	अश्वयववा, p 390, 16.
अविचकषी, p 106, n.	अशनी, p 9, n.	अश्वयववो, p 390, n.
अविचकषी, p 106, n.	अशितकूचीन, p 235, n.	अश्या, p 203, 14.
अविद्या, p 35, 16.	अशिक्षी, p 139, 11.	अश्वारोह, p 206, 28.
अविनीत, p 264, 23.	अशुभ, p 393, 23.	अश्विनी, p 20, 23.
अविरत, p 13, 61.	अशेष, p 275, 14.	अश्विनीसुत, p 10, 46.
अविरा, p 142, 20.	अशोकरोहिणी, p 105, 4.	अश्विन, p 10, 47.
अविलम्बन, p 279, n.	अशोका, p 106, n.	अश्वीय, p 203, 16.
अविलम्बित, p 13, 60. p 279, 32.	अश्लगर्भ, p 243, 92.	अश्वच्छीष, p 196, 22.
अविस्मृ, p 43, 22.	अश्लज, p 245, 104.	अषाढ, p 29, 16. p 187, n.
अवो, p 142, n.	अश्लज्ज, p 84, 4.	अषाढक, p 29, n.
अवोरा, p 139, 11.	अश्लन्त, p 227, 29.	अष्टापद, p 258, 46. p 243, 96.
अवेद्या, p 294, 28.	अश्लरी, p 152, 7.	अश्वीवत्, p 156, 23.
अव्, p 325, n.	अश्लसार, p 244, 99.	असंहत, p 110, n.
अव्नि, p 60, 1.	अश्र, p 162, n. p 164, n.	असक्त, p 376, 1.
अव्विकफ, p 246, 105.	अश्रप, p 11, n.	असती, p 139, 10.
अव्वक्त, p 318, 64.	अश्रान्त, p 13, 61.	असतीसुत, p 143, 26.
अव्वक्तराग, p 37, 25.	अश्रि, p 214, 61.	असन, p 96, 24.
अव्वगृहा, p 106, 5.	अश्री, p 214, n.	असनीयकारिन्, p 262, 17.
अव्वया, p 100, 39. p 120, 11.	अश्रु, p 162, 44.	असार, p 273, 6.
अव्वय, p 398, 34.	अश्रुह, p 43, 19.	असि, p 213, 57.
अव्वयवहित, p 275, 17.	अश्र, p 202, 11.	असिङ्गी, p 141, 18.
अशन, p 96, n.	अश्वयुज, p 29, n.	असित, p 37, 23.
	अश्वकर्षक, p 96, 25.	असिघावक, p 249, 7.
	अश्वत्य, p 91, 1.	असिधेनुका, p 214, 60.
	अश्वसेधीय, p 203, 13.	

असि—अस्य

असिपुत्री, p 214, 60.
 असिहेति, p 208, 33.
 असु, p 219, n.
 असुधारण, p 219, 88.
 असुर, p 2, 7.
 असुरी, p 225, n.
 असुवण, p 51, n.
 असुवण, p 51, n.
 असुवण, p 51, 23.
 असुवण, p 51, n.
 असुया, p 51, 24.
 असुगंधरा, p 154, 13.
 असुगंधरा, p 154, n.
 असुज, p 154, 15.
 असुपाटी, p 400, n.
 असेवनक, p 272, 2.
 असोम्यस्वर, p 267, 37.
 अस्त, p 84, 2. p 280, 37.
 अस्तम्, p 381, 17.
 अस्ति, p 381, 18.
 अस्तु, p 379, 13.
 अस्त, p 347, 166. p 211, 50.
 अस्तिन्, p 209, n.
 अस्थिर, p 269, 43.
 अस्तुवाच, p 267, 37.
 अस्तन, p 227, n.
 अस्तपुत्र, p 115, 10.

अस—अहे

अस, p 154, 15. p 162, 44.
 असप, p 11, 55.
 असु, p 162, 44.
 अस्यन्द, p 262, 16.
 अस्यत्र, p 2, 3.
 अस्यर, p 267, 37.
 अस्याथाय, p 289, 53.
 अहंयु, p 271, 50,
 अहःपति, p 22, 32.
 अहङ्कार, p 50, 22.
 अहङ्कारवत्, p 271, 50.
 अहन्, p 24, n.
 अहमह्निका, p 216, 70.
 अहमृजिका, p 215, 68.
 अहम्यति, p 35, 16.
 अहपति, p 22, 32.
 अहम्येख, p 24, 2.
 अहस्कार, p 22, 30.
 अहह, p 376, 18.
 अहार्थ, p 84, 1.
 अहि, p 370, 240. p 57, 6.
 अहित, p 193, 11.
 अहिहृदिक, p 58, 11.
 अहिभय, p 198, 30.
 अहिभुज, p 308, 32.
 अहेर, p 109, 20.

अहो—आहो

अहो, p 377, n. p 378, 9.
 अहोरात्र, p 27, 12.
 अह्नाय, p 376, 2.
 .
 अह, p 371, 1.
 आ, p 380, 16.
 आकम्पित, p 280, 36.
 आकर, p 85, 7.
 आकरणा, p 40, n.
 आकर्ष, p 364, 223.
 आकल, p 164, 1.
 आकार, p 290, 15. .
 p 347, 164.
 आकारदुग्धि, p 54, 34.
 आकारणा, p 40, n.
 आकाश, p 15, 2.
 आकीर्ण, p 279, 35.
 आकुल, p 276, 21.
 आकूपार, p 60, n.
 आक्रीड, p 86, 3.
 आक्रोशन, p 287, 6.
 आचारणा, p 42, 15.
 आचारित, p 269, 43.
 आशीव, p 93, 11.
 आशेष, p 41, 13.
 आशोड, p 92, 9.
 आशोड, p 92, n.

आक्षी—आच.

आक्षोदन, p 253, 24.
 आखण्डल, p 8, 40.
 आखु, p 129, 12.
 आखुभुज, p 128, 6.
 आखेट, p 253, 24.
 आख्या, p 40, 8.
 आख्यात, p 284, 57.
 आख्यायिका, p 39, 6.
 आगन्तु, p 183, 33.
 आगस्त, p 197, 26. p 367, 182.
 आगाध, p 64, n.
 आगान्ठ, p 183, n.
 आगार, p 79, n.
 आगू, p 34, 14.
 आग्नीध्र, p 179, 17.
 आग्नेयी, p 15, n.
 आच, p 34, n.
 आचुरं, p 34, n.
 आचून्, p 34, n.
 आयहायक, p 28, n.
 आयहायकी, p 20, 24.
 आरु, p 371, 1.
 आरुार, p 297, n.
 आरुिक, p 49, 16.
 आरुिरर, p 21, 26.
 आचदन, p 184, 35.

आचा—आठ.

आचान, p 233, 49.
 आचाये, p 176, 7.
 आचायाँ, p 140, 14.
 आचायाँणी, p 140, 14.
 आचित, p 242, 88.
 आच्छादन, p 18, 14.
 p 168, 17.
 आच्छुरितक, p 54, 34.
 आलक, p 239, 77.
 आलगरं, p 6, n.
 आलानेय, p 202, 12.
 आलि, p 216, 74.
 p 309, 34.
 आलीव, p 220, 1.
 आल, p 59, n.
 आलू, p 59, n.
 आला, p 197, 26.
 आल्य, p 233, 52.
 आठि, p 132, 25.
 आठन्वर, p 348, 170.
 आठि, p 132, 25.
 आठक, p 242, 89.
 आठकिक, p 222, n.
 आठकिका, p 222, 10.
 p 242, n.
 आठकी, p 222, n.
 p 386, 7. p 242, n.
 आठकीन, p 222, n.

आठ—आल.

आठकीना, p 222, n.
 आठा, p 261, 10.
 आला, p 261, n.
 आलक, p 272, n.
 आलकीन, p 221, n.
 आलि, p 205, n.
 आलचन, p 334, 118.
 आलतायिन्, p 269, 44.
 आलप, p 23, 36. p 392, 20.
 आलपल, p 199, 32.
 आतर, p 63, 11.
 आतापिन्, p 131, n.
 आताविन्, p 131, n.
 आतिथेय, p 183, 33.
 आतिथेयी, p 183, n.
 आतिथ्य, p 183, 33.
 आतिथ्या, p 183, n.
 आलुर, p 152, 9.
 आतोद्य, p 46, 5.
 आलगरं, p 263, 40.
 आल्युग्रा, p 106, 5.
 आलघोष, p 131, 20.
 आलज, p 143, 27.
 आलजा, p 143, n.
 आलन्, p 332, 112.
 आलभू, p 3, 11. p 5, 21.

आत्म—आन.

- आत्मस्वरि, p 263, 21.
 आथर्वण, p 297, 43.
 आदर्श, p 174, 41.
 आदि, p 278, 30.
 आदिकारण, p 32, 6.
 आदितेय, p 2, 3.
 आदित्य, p 2, 5. p 21, 29.
 आदिप, p 278, n.
 आदीनव, p 294, 29.
 आहत, p 324, 83.
 आदेष्टु, p 176, 7.
 आद्य, p 278, 30.
 आद्यमाषक, p 241, 86.
 आद्यून, p 263, 21.
 आधार, p 68, 29.
 आधि, p 52, 28. p 328, 100.
 आधूत, p 280, 36.
 आधोरण, p 206, 27.
 आध्यान, p 52, 29.
 आध्या, p 52, n.
 आनक, p 46, 6. p 298, 3. p 46, n.
 आनकडुन्दुभि, p 46, n. p 4, 17.
 आनकडुन्दुभी, p 46, n.
 आनत, p 276, 19.

आन—आपा.

- आनव, p 46, 4.
 आनन, p 161, 40.
 आनन्द, p 31, 3.
 आनन्दयु, p 31, 3.
 आनन्दन, p 287, 7.
 आनन्त, p 319, 66.
 आनाय, p 64, 16.
 आनाय्य, p 180, 21.
 आनाह, p 168, n. p 151, 6.
 आनुपूर्व, p 184, n.
 आनुपूर्वक, p 184, n.
 आनुपूर्वी, p 184, 36.
 आन्वसिक, p 227, 28.
 आनन्दि, p 31, n.
 आन्वीक्षिकी, p 39, 5.
 आपक, p 232, 47.
 आपमा, p 69, 30.
 आपण, p 78, 2.
 आपणिक, p 239, 79.
 आपत्प्रज्ञ, p 269, 42.
 आपदा, p 211, n.
 आपद्, p 211, 50.
 आपन्न, p 269, 42.
 आपन्नसत्त्वा, p 142, 22.
 आपन्नित्यक, p 221, 4.
 आपस्, p 60, n.
 आपान, p 257, 43.

आपी—आम.

- आपीड, p 173, 38.
 आपीन, p 238, 73.
 आपूपिक, p 227, 28.
 आप्न, p 194, 13.
 आप्य, p 115, n.
 आप्रच्छन, p 287, 7.
 आप्रपद, p 169, 21.
 आप्रपदीन, p 169, n.
 आप्रपदीना, p 169, n.
 आप्लव, p 170, 23.
 आप्लवमतिन्, p 186, n.
 आप्लवमती, p 186, 42.
 आप्लाव, p 170, 23.
 आप्लुतमती, p 186, n.
 आपन्न, p 223, 18.
 आरिच, p 276, 21. p 280, 37.
 आरिच, p 295, 36.
 आभरण, p 164, 3.
 आभाषण, p 42, 16.
 आभासर, p 2, 5.
 आभीर, p 235, 57.
 आभीरपक्षि, p 83, n.
 आभीरपक्षी, p 83, 20.
 आभीरी, p 140, 13.
 आभोष, p 60, 4.
 आभोग, p 173, 38.
 आभगन्धि, p 36, 21.

आम—आय.

आमख, p 98, n.
 आमनख, p 59, n.
 आमन्त्रण, p 287, n.
 आमय, p 150, 2.
 आमयाविन्, p 152, 9.
 आमये, p 51, n.
 आमखक, p 99, n.
 आमखकी, p 99, 38.
 आमादख, p 59, n.
 आमाखक, p 397, n.
 आमिष, p 154, 14.
 आमिषाविन्, p 263, 19.
 आमिषा, p 180, 22.
 आमीषा, p 180, n.
 आमुक्त, p 207, 33.
 आमोद, p 36, 19.
 आमोदिन्, p 36, 20.
 आमू, p 379, 12.
 आम्लाव, p 39, 3.
 आम्ल, p 94, 14.
 आम्लातक, p 92, 8.
 आम्लेहित, p 41, 12.
 आम्लिका, p 96, n.
 आम्लीका, p 96, n.
 आयत, p 198, n. p 276, 18.
 आयतन, p 79, 7.
 आयति, p 198, 29.
 आयत्त, p 262, 16.

आय—आरो.

आयख, p 244, n.
 आयाय, p 168, 16.
 आयु, p 219, 88.
 आयुष, p 211, 50.
 आयुषिक, p 208, 35.
 आयुषीय, p 208, 35.
 आयुष्य, p 261, 6.
 आयुष, p 219, n.
 आयोधन, p 216, 72.
 आर, p 244, n.
 आरकूट, p 244, 97.
 आरख, p 91, 4.
 आरति, p 296, 37.
 आरनाखक, p 230, 29.
 आरन्ध, p 293, 26.
 आरय, p 44, 2.
 आरा, p 255, 35.
 आराति, p 193, n.
 आरात्, p 372, 4.
 आराधन, p 336, 128.
 आराय, p 86, 2.
 आराखिक, p 227, 28.
 आराय, p 44, 2.
 आरु, p 228, n.
 आरेवत, p 91, 4.
 आरोग्य, p 150, 1.
 आरोह, p 168, 16.
 p 370, 240.

आरो—आखो

आरोहण, p 82, 18.
 आरुंगख, p 104, n.
 आरुण, p 142, 21.
 आरुति, p 320, n.
 आरुंथी, p 142, n.
 आरु, p 284, 55.
 आरुंक, p 229, 37.
 आरु, p 175, 2.
 आरुणिक, p 74, 8.
 आरुण्य, p 236, 62.
 आरु, p 245, 104.
 आरुन्ध, p 218, 84.
 आरुय, p 79, 5.
 आरुवाय, p 68, 29.
 आरुख, p 252, 19.
 आरुखान, p 201, 9.
 आरुप, p 42, 16.
 आरुव, p 123, n.
 आरुखनू, p 123, n.
 आरुखि, p 76, 14. p 130, n.
 p 140, 12.
 आरुखि, p 46, n.
 आरुखि, p 46, 5.
 आरुखी, p 86, n. p 130, n.
 p 140, n. p 76, n.
 आरुखी, p 212, 53.
 आरु, p 228, 31.
 आरुखक, p 294, n.

आलो—आशा.

आलोकन, p 294, 31.
 p 298, 3.
 आवपन, p 229, 33.
 आवत्तं, p 61, 6.
 आवलि, p 86, 4.
 आवसित, p 226, 23.
 आवाप, p 68, 29.
 आवापक, p 166, 8.
 आवाल, p 68, 29.
 आविन्न, p 102, n.
 आविल, p 64, 14.
 आविस्, p 379, 12.
 आवुक, p 48, 12.
 आवुत्त, p 48, 12.
 आवट्, p 184, 36.
 आवट, p 281, 40.
 आवट्त्त, p 281, n.
 आवेगी, p 118, 2.
 आवेग, p 54, n.
 आवेचन, p 79, 7.
 आवेशिक, p 183, 33.
 आवेशिकी, p 183, n.
 आवशंसिद्ध, p 265, 27.
 आवशंस, p 295, 27.
 आवशम्, p 378, 10.
 आवशय, p 289, 11.
 वायर, p 11, 55.
 रायाड, p 29, n.

आशा—आस.

आशा, p362,218.p15,2.
 आशितकृषीन, p235, 59.
 आशिस, p 367, 230.
 आशीविष, p 57, 7.
 आशु, p13,60. p223,15.
 आशुग, p 12, 57. p 212,
 54. p 304, 20.
 आशुब्रीहि, p 223, n.
 आशुमुक्षि, p 11, 50.
 आश्व्यं, p 50, 19.
 आश्व, p 175, 3.
 आश्व, p 195, 18.
 आश्वयाष, p 10, 50.
 आश्व, p 264, 24.
 आश्व, p 285, 58.
 आश्व, p 203, 16.
 आश्व्य, p 90, 18.
 आश्वयुज, p 29, 17.
 आश्विन, p 29, 17.
 आश्विनेय, p 10, 47.
 आश्वीन, p 203, 15.
 आश्वीना, p 203, n.
 आशाड, p29,16.p187,45.
 आसक्त, p 260, 9.
 आसन, p 174, 40.
 p 202, 7.
 आसना, p 292, 21.
 आसन्दी(असन्दी),p387,9.

आस—आह.

आसक, p 275, 16.
 आसादित, p 284, 54.
 आसार, p 17, 13.
 p. 214, 64.
 आसुर, p 2, n.
 आसुरी, p 225, n.
 आसेचनक, p 272, n.
 आस्, p 371, 1.
 आस्कन्दन, p 216, 72.
 आस्कन्दित, p 204, 16.
 आस्तरण, p 202, 10.
 आस्था, p 325, 90.
 आस्थान, p 178, 15.
 आस्थानी, p 178, 15.
 आसद, p 327, 96.
 आस्कोटनी, p 255, 34.
 आस्कोटा, p 108, n.
 p 110, n.
 आस्कोत(आस्कोट),p105,
 61.
 आस्कोता, p 103, 50.
 p 110, 22.
 आस्, p 261, 40.
 आस्त्रा, p 292, 21.
 आस्त्र, p 294, 29.
 आहृत, p43,21.p280,38.
 आहृतसञ्चय, p 261, 10.
 आहव, p 216, 74.

आह—इज्ज.

आहवनीय, p 179, 19.
 आहार, p 234, 56.
 आहाव, p 68, 26.
 आहितलक्षण, p 261, n.
 आह्वयं, p 54, n.
 आहितविक्र, p 58, 11.
 आहति, p 40, n.
 आह्वय, p 58, 9.
 आह्वयो, p 58, n.
 आह्वो, p 377, 5.
 आह्वोयुविका, p 215, 69.
 आह्वोस्वित्, p 377, n.
 आह्वय, p 40, 8.
 आह्व, p 40, 8.
 आह्वान, p 40, 9.
 इका, p 384, n.
 इक्ष, p 125, 29.
 इक्षगन्वा, p 110, 23.
 p 124, 28.
 इक्षुर, p 110, 23.
 इक्षुत्, p 123, 21.
 इक्ष, p 290, 15. p 277, 23.
 इक्षित, p 290, 15.
 इक्षुद, p 97, n.
 इक्षुदी, p 97, 26.
 इक्ष्वा, p 52, 27.
 इक्ष्वावती, p 139, 9.
 इक्ष्वा, p 100, 41.

इज्ज्या—इन्द्रा.

इज्ज्याधील, p 176, 8.
 इट्चर, p 236, 62.
 इडा, p 313, 45.
 इक्षुर, p 236, n.
 इतर, p 251, 16. p 355, 194.
 इतरेद्युस्, p 382, n.
 इति, p 373, 7.
 इतिहा, p 176, 12.
 इतिहास, p 39, 5.
 इतरी, p 139, 10.
 इदानीम्, p 383, 23.
 इध, p 89, 13.
 इन, p 332, 114.
 इन्दिरा, p 5, 23.
 इन्दीवर, p 70, 37.
 इन्दीवरी, p 109, 19.
 इन्दीवार, p 70, n.
 इन्दु, p 18, 15.
 इन्द्र, p 7, 36.
 इन्द्र, p 96, 25.
 इन्द्रयव, p 102, 47.
 इन्द्रवारणी, p 123, 22.
 इन्द्रसरस, p 102, 49.
 इन्द्रसरिस, p 102, n.
 इन्द्राणिका, p 102, 49.
 इन्द्राणी, p 8, 40.
 इन्द्रायसाहा, p 378, n.

इन्द्रा—इष्ट.

इन्द्रायुष, p 17, 12.
 इन्द्रारि, p 2, 7.
 इन्द्रावरज, p 4, 15.
 इन्द्रिय, p 153, 13. p 35, 17.
 इन्द्रियार्थ, p 35, 17.
 इक्ष्म, p 89, 18.
 इक्ष, p 200, 3.
 इक्ष्म, p 261, 10.
 इक्ष्मा, p 261, n.
 इक्ष्मिन्, p 390, 15, n.
 इक्ष्म, p 316, n.
 इक्ष्मद, p 17, 11.
 इक्ष्म, p 257, 40. p 350, 178.
 इक्ष्म, p 123, 21.
 इक्ष्मा, p 313, 45.
 इक्ष्मी, p 213, n.
 इक्ष्मा, p 20, n.
 इक्ष्मा, p 20, 25.
 इक्ष्म, p 378, 9.
 इक्ष्मीका, p 201, n.
 इक्ष्म, p 29, 17.
 इक्ष्मा, p 255, n. p 201, n.
 इक्ष्मीका, p 255, n. p 201, n.
 इक्ष्म, p 212, 55.
 इक्ष्मि, p 212, 56.
 इक्ष्म, p 182, 27. p 235, 57.
 इक्ष्मापथ, p 125, 30.
 इक्ष्मन्, p 36, 20.

इटा—ईषी.

इटाषीद्युक्त, p 260, 9.

इटि, p 311, 41.

इषास, p 211, 51.

ईषण, p 162, 44. p 294, 81.

ईष्यासिका, p 141, 20.

ईषित, p 285, 59.

ईति, p 320, 71.

ईरष, p 316, 59.

ईरित, p 280, 37.

ईषां, p 151, 5.

ईष्यां, p 151, 24.

ईषि, p 213, n.

ईषित, p 285, 59.

ईषी, p 213, 59.

ईष, p 6, 25. p 15, 4.

ईषा, p 223, n.

ईषान, p 6, 26.

ईषित, p 251, 10.

ईषर, p 6, 26. p 261, 10.

ईषरा, p 7, n. p 261, n.

ईषरी, p 7, 32. p 261, n.

ईष, p 29, n.

ईषत्, p 378, 8.

ईषा, p 223, 14.

ईषिका, p 201, n.

p 255, 33.

ईषीका, p 255, n.

ईहा—उज्जा.

ईहा, p 52, 27.

ईहान्दग, p 128, 7.

उज्जा, p 284, 57. p 396, n.

उज्जि, p 38, 1.

उज्ज, p 396, n.

उज्जन्, p 235, 60.

उज्जाभद्र, p 235, 59.

उज्जा, p 228, 31.

उज्ज, p 231, 45.

उज्ज, p 6, 27. p 248, 2.

p 50, 20.

उज्जगन्धा, p 109, 21.

p 120, 10.

उज्ज, p 276, 19.

उज्जटा, p 124, 25.

उज्जण्ड, p 279, 32.

उज्जार, p 155, 18.

उज्जावच, p 279, 32.

उज्जैःश्वस्, p 8, 41.

उज्जैःश्वस्, p 8, n.

उज्जैःश्वस्, p 41, 12.

उज्जैस्, p 380, 17.

उज्जादन, p 170, n.

उज्जय, p 88, 10.

उज्जाय, p 88, 10.

उज्जित, p 276, 19.

उज्जासन, p 218, 83.

उज्ज—उज्ज.

उज्जव, p 49, 17.

उज्ज, p 220, n.

उज्जगिष, p 220, 2.

उज्जसिष, p 220, n.

उज्ज, p 79, 6.

उज्ज, p 20, 22.

उज्ज, p 62, 11.

उज्ज, p 62, n.

उज्जवर, p 244, n.

उज्जवर, p 90, n.

उज्जीन, p 135, 37.

उज्ज, p 377, 5. p 283,

50.

उज्जाहो, p 377, 5.

उज्जाहोसित्, p 377, n.

उज्ज, p 372, n.

उज्ज, p 260, 8.

उज्जटा, p 264, 23.

p 118, 22.

उज्जगटा, p 52, 29.

उज्जकर, p 186, 42.

उज्जर्ष, p 289, 11.

उज्जसिका, p 52, 29.

उज्जकार, p 295, 36.

उज्जोष, p 132, 28.

उज्जत्त, p 366, 229.

उज्ज, p 284, 55.

उज्जप्त, p 154, 14.

उत्त—उत्त.	उत्त—उदा.	उदा—उत्त.
उत्तम, p 273, 6.	उत्ताह, p 52, 29.	उदाहार, p 41, 10.
उत्तमर्थ, p 221, 5.	उत्ताहारार्थ, p 49, 18.	उदाहारण, p 41, n.
उत्तमा, p 137, 4.	उत्तुत्त, p 260, 9.	उदित, p 282, 44, p 284, 57.
उत्तमाङ्ग, p 162, 46.	उत्तुष्ट, p 284, 56.	उदोषी, p 15, 3.
उत्तर, p 41, 10. p 354, 192.	उत्तुषेव, p 88, 10.	उदोष्य, p 74, 7.
उत्तरतत्, p 383, n.	p 328, 98.	उदुम्बर, p 244, 98.
उत्तरात्, p 383, n.	उद, p 60, n.	उदुम्बरपर्णी, p 120, 10.
उत्तरासङ्ग, p 169, 19.	उदक, p 60, 4.	उदुम्बर, p 91, 2.
उत्तरीव, p 169, 19.	उदक्या, p 142, 21.	उदुखल, p 226, 25.
उत्तरेण, p 383, n.	उदप, p 276, 19.	उद्वत, p 282, 46.
उत्तरेद्युत्, p 382, n.	उदप्, p 276, 19, n.	उद्वननीव, p 167, 14.
उत्तान, p 64, 15.	उदज, p 296, 39.	उद्गाढ, p 13, 62.
उत्तानयव, p 147, 41.	उदधि, p 60, 1.	उद्गाह, p 178, 16.
उत्तुङ्ग, p 276, n.	उदल, p 40, 8.	उद्गार, p 296, 37.
उत्तान, p 334, 120.	उदम्या, p 234, 55.	उद्गीय, p 391, 19.
उत्थित, p 324, 87.	उदम्यत्, p 60, 1.	उद्गूर्य, p 280, 39.
उत्थतिष्ठ, p 265, 29.	उदपान, p 68, 26.	उद्गुप्ताह, p 296, 37.
उत्थतिष्ठु, p 265, 29.	उद्व, p 84, 2.	उद्ग, p 32, 5.
उत्थत्ति, p 32, 8.	उदर, p 158, 28.	उद्गन, p 295, 35.
उत्थल, p 70, 36. p 115, 14.	उदकं, p 198, 29.	उद्गाढन, p 254, 28.
उत्थलधारिवा, p 112, 30.	उदवसित, p 78, 4.	उद्गात, p 293, 26.
उत्थान, p 217, 77.	उदवित्, p 234, 58.	उद्गान, p 197, 26.
उत्थुङ्ग, p 87, 7.	उदात्त, p 39, 5.	उद्गाह, p 94, 15.
उत्त्रास, p 50, n.	उदान, p 12, 59.	उद्दित, p 282, n.
उत्त, p 85, 5.	उदार, p 355, 194.	उद्गाव, p 217, 79.
उत्तर्जन, p 182, 28.	उदारा, p 355, n.	उद्दरण, p 316, n.
उत्तव, p 55, 38. p 360, 211.	उदारी, p 355, n.	उद्गनं, p 55, 38.
उत्तादन, p 170, 23.	उदासीन, p 193, 10.	उद्गव, p 55, 38.

ଚକ୍ରା—ଚକ୍ର. '
 ଚକ୍ରାନ୍, p282,n.p227,29.
 ଚକ୍ରାନ୍, p200,4.p282,29.
 ଚକ୍ରାର, p221, 4. p 227,n.
 ଚକ୍ରତ, p 281, 39.
 ଚକ୍ରବ, p 32, 8.
 ଚକ୍ରଜ, p 272, n.
 ଚକ୍ରଜ୍ଞ, p 272, 1.
 ଚକ୍ରିନ୍ଦ, p 272, 1.
 ଚକ୍ରିନ୍ଦ, p 272, 1.
 ଚକ୍ରଜ, p 290, 12.
 ଚକ୍ରତ, p 280, 39.
 ଚକ୍ର, p 289, 11.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 86, 3. p 334, 119.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 260, 9.
 ଚକ୍ରୋଗ, p 397, 32.
 ଚକ୍ର, p 66, 20.
 ଚକ୍ରଚକ୍ର, p 170, 23.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 282, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 282, 46.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 218, 83.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 190, 56.
 ଚକ୍ରୋଗ, p 126,35. p290, 12.
 ଚକ୍ର, p 238, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 227, n.
 ଚକ୍ର, p 129, 12.
 ଚକ୍ର, p 276, 19.

ଚକ୍ର—ଚକ୍ର.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 276, 19.
 ଚକ୍ର, p 289, 12.
 ଚକ୍ର, p 289, 12.
 ଚକ୍ର, p 104,58.p153, 11.
 ଚକ୍ର, p 264, 23.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 264, 23.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 260, 8.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 253, 27.
 ଚକ୍ରାନ୍, p51,26.p264,n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 153, 11.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 275, 17.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 80, 10.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 80, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 80, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 229, 37. p 115, 13.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 108, 15.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 68, 26.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 178, 12. p 340, 142.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 41, 14.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 44, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 285, 58.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 294, 30.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 219, 87.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 185, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 198, 28.

ଚକ୍ର—ଚକ୍ର.
 ଚକ୍ର, p 292, 19.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 284, 51.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 180, 20.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 280, 38.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 107, 6.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 196, 21.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 378, 10.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 178, 12.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 290, 14.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 150, 2.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 85, 7.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 192, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 198, 28.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 196, 21.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 174, 39.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 52, n.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 47, 7.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 240, 81.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 327, 95.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 77, 18.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 40, 9.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 145, 35.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 181, 24.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 292, 20.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 256, 36.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 350, 178.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 256, 36.
 ଚକ୍ରାନ୍, p 190, 55.

उप—उप.

उपवास, p 190, 56.
 उपबोध, p 378, n.
 उपरक्त, p 27, 10. p 269, 43.
 उपरक्ष्य, p 199, 1.
 उपरप, p 296, n.
 उपराग, p 26, 9.
 उपराज, p 296, 37.
 उपरि, p 383, n.
 उपरिष्ठात्, p 383, n.
 उपर, p 84, 4.
 उपरुद्धायां, p 39, 6.
 उपरुद्धि, p 33, 10.
 उपरुद्ध, p 294, 27.
 उपरु, p 357, 201.
 उपरन, p 86, 2.
 उपरन्तन, p 75, 8.
 उपरुद्धं, p 174, 39.
 उपरुद्ध, p 184, 37.
 उपवास, p 184, 37.
 उपविषा, p 109, 18.
 उपवीत, p 188, 49.
 उपरुद्ध, p 83, 20.
 उपवास, p 295, 32.
 उपरुद्ध, p 285, 58.
 उपरुद्धान, p 169, 18.
 उपरुद्ध, p 181, 26.
 p 232, 45.

उप—उपा.

उपसर, p 293, 25.
 उपसर्ग, p 217, 77.
 उपसर्जन, p 274, 9.
 उपसर्गा, p 238, 70.
 उपसर्ग्य, p 22, 34.
 उपसर्ग, p 229, 35.
 उपसर्ग, p 157, 26.
 उपसर्ग, p 184, 35.
 उपहार, p 198, 28.
 उपहार, p 352, 185.
 उपांग, p 196, 23.
 उपाकरण, p 185, 40.
 उपाकर्त्तु, p 185, n.
 उपाकृत, p 181, 25.
 उपाकृत, p 295, 33.
 p 184, 36.
 उपादान, p 291, 16.
 उपाधि, p 261, 12.
 p 52, 28.
 उपाध्याय, p 176, 6.
 उपाध्याया, p 140, 14.
 उपाध्यायानी, p 140, 15.
 उपाध्यायी, p 140, 15.
 उपाध्याय, p 254, 31.
 उपाध, p 196, 20.
 उपाधन, p 198, 28.
 उपाधन, p 42, 15.
 उपाधन, p 204, 18.

उपा—उर.

उपासक, p 212, 56.
 उपासन, p 184, 34.
 p 212, 54.
 उपासना, 184, n.
 उपासित, p 284, 51.
 उपासित, p 184, n.
 उपासित, p 27, 10.
 p 181, 41.
 उपास, p 4, 15.
 उपादिका, p 123, 23.
 उपादित, p 41, 10. p 293, n.
 उपाधन, p 184, n.
 उपाधित, p 184, n.
 उपाध, p 221, 8.
 उपाध्याय, p 382, 21.
 उपाध्याय, p 382, 21.
 उपा, p 7, 32.
 उपापति, p 6, 30.
 उरःसूत्रिका, p 165, 6.
 उरग, p 58, 8.
 उरक, p 58, n.
 उरकन, p 58, n.
 उरण, p 239, 77.
 उरण, p 120, 13.
 उरण, p 239, 77.
 उररी, p 375, 15.
 उररीकृत, p 285, 58.
 उरण, p 220, 1.

उर—उल्लो.

उरम्बद, p 207, 32.
 उरम्, p 158, 29.
 उरसिल, p 209, 44.
 उरस, p 144, 28.
 उरसत्, p 209, 44.
 उरी, p 375, n.
 उरीकत, p 285, n.
 उर, p 254, 31.
 उररी, p 375, n.
 उरवृक, p 98, n.
 उरवृक, p 98, 31.
 उर्या, p 315, n.
 उर्यरा, p 73, 4.
 उर्यशी, p 10, 47.
 उर्याह (र्याह), p 123,
 21, n.
 उर्या, p 73, 3.
 उरयो, p 65, n.
 उर्यो, p 65, n.
 उर्यो, 65, 18.
 उर्यक, p 130, 15.
 उर्यल, p 226, 25.
 उर्यलक, p 94, 14.
 उर्यगिन्, p 65, 18.
 उर्या, p 386, 8.
 उर्यक, p 228, 30.
 उर्याव, p 152, 8.
 उर्यो, p 169, 21.

उल्लो—उल्ल.

उल्लो, p 61, 6.
 उल्ल, p 146, 38.
 उल्लय, p 278, 31.
 उल्लन, p 21, 26.
 उल्लन, p 21, n.
 उल्लन, p 21, n.
 उल्लर, p 125, 29.
 उल्ल, 220, 36, n.
 उल्लया, p 108, 15.
 उल्लती, p 42, 18.
 उल्लुव, p 10, 49.
 उल्ल, p 381, n. p 24, 2.
 उल्ल, p 24, 5.
 उल्ल, p 228, n. p 381,
 18. p 24, n.
 उल्लपति, p 5, 22.
 उल्लित, p 283, 48.
 उल्लितकवीन, p 235, n.
 उल्लितकवीना, p 235, n.
 उल्लर, p 125, n.
 उल्ल, p 239, 75.
 उल्ल, p 252, 19-p 30, 19.
 उल्लरिह, 22, 30.
 उल्लागल, p 30, 19.
 उल्लिका, p 180, n.
 उल्लीक, p 364, 222.
 उल्लोपगल, p 30, 19.
 उल्लक, p 29, 18.

उल्ल—उल्ल.

उल्ल, p 29, 18.
 उल्लागल, p 30, n.
 उल्ल, p 22, 34.
 उल्ल, p 237, 66.
 उल्ल, p 231, 45.
 उल्लकट, p 207, 33.
 उल्ल, p 283, 50.
 उल्लित, p 296, n.
 उल्ल, p 238, 73.
 उल्ल, p 337, 130.
 उल्ल, p 381, 18.
 उल्लरी, p 375, 15, n.
 उल्लरी, p 375, 15, n.
 उल्लरित, p 285, 58.
 उल्ल, p 156, 24.
 उल्ल, p 220, 1.
 उल्लपत्तन्, p 156, 23.
 उल्ल, p 29, 18.
 उल्लसल, p 209, 43.
 उल्लसिन्, p 209, 43.
 उल्लनाम, p 129, 13.
 उल्लनामि, p 129, n.
 उल्ल्या, p 315, 52.
 उल्ल्या, p 239, 77.
 p 246, 107.
 उल्ल, p 162, 43.
 उल्लक, p 46, 5, n.

जर्ज—जर्ज.	जर्जी—एक.	एक—एका.
जर्जलाह, p 148, 47.	जर्जीव, p 228, n.	एकशुद्ध, p 177, 11.
जर्जस, p 148, n.	जर्जीव, p 228, 32.	एकतर, p 279, n.
जर्जेस, p 148, 47.	जर्जु, p 276, 21.	एकतान, p 278, 29.
जर्जि, p 61, 5.	जर्ण, p 220, 3.	एकताल, p 45, 3.
जर्जिका, p 166, 9.	जर्त, p 220, 2.	एकतान, p 45, n.
जर्जिमव, p 276, 20.	जर्तीया, p 295, 32.	एकत्व, p 279, n.
जर्जी, p 61, n.	जर्तु, p 28, 13.	एकत्वव, p 279, n.
जर्जुपी, p 65, n.	जर्तुमती, p 142, 21.	एकदन्त, p 7, 34.
जर्जुक, p 180, n.	जर्ते, p 376, n.	एकदा, p 382, 22.
जर्ज, p 73, 4.	जर्त्विज्, p 179, 17. n.	एकधुर, p 237, 65.
जर्ण, p 30, n.	जर्ह, p 226, 23.	एकधुरावह, p 237, 65.
जर्णामन, p 30, n.	जर्हि, p 112, 31.	एकधुरीण, p 237, 65.
जर्णोगन, p 30, n.	जर्भ, p 2, 3, n.	पक्षपदी, p 68, 16.
जर्णोपगन, p 30, n.	जर्भलिन्, p 8, 40.	एकपिङ्ग, p 14, 65.
जर्णा, p 29, n.	जर्भू, p 2, n.	एकपिङ्गल, p 14, n.
जर्णन, p 220, 36, n.	जर्ण, p 129, 10, n.	एकयष्टिका, p 166, 7.
जर्णना, p 108, n.	जर्णकेत, p 5, n.	एकसंग, p 278, 29.
जर्णर, p 74, 5.	जर्णन, p 45, 1.	एकहायनी, p 237, 68.
जर्णवत्, p 74, 5.	जर्णि, p 186, 42.	एकाकिन्, p 279, 31.
जर्णापति, p 5, n.	जर्नी, p 186, n.	एकाय, p 354, 192.
जर्ह, p 33, 12.	जर्दि, p 213, n.	p 278, 29.
जर्हा, p 33, n.	जर्ण, p 129, n.	एकाय, p 278, 29.
जर्क्य, p 242, 90.	जर्णकेत, p 5, n.	एकान्त, p 13, 92.
जर्ज, p 99, 37. p 20,	जर्णगन्वा, p 118, n.	एकाब्दा, p 237, 68.
22. p 127, 4.	जर्णप्रोक्ता, p 106, 5.	एकायन, p 278, 29.
जर्जगन्वा, p 118, 2.	एक, p 279, 31. p 279,	एकावनगत, p 278, 29.
जर्जगन्विका, p 111, 29	32. p 303, 16.	एकावली, p 166, 7.
जर्ज, p 33, 5.	एकक, p 279, 31.	एकाधीन, p 105, 62.

एका—एका.

- एकाटीला, p 106, 3.
 प 105, n.
 एड, p 149, 48.
 एडक, p 239, 77.
 एडका, p 230, n.
 एउगज, p 120, 12.
 एडभूक, p 298, 38.
 एडक, p 78, 4.
 एडोक, p 78, n.
 एण, p 129, 10.
 एत, p 36, 26.
 एतहिं, p 383, 23.
 एता, p 36, n.
 एध, p 89, 13.
 एधस्, p 89, 13.
 एधा, p 289, 10.
 एधित, p 277, 26.
 एनस्, p 31, 1.
 एनी, p 36, n.
 एरगड, p 98, 31.
 एलवालुक, p 114, 9.
 एला, p 115, 13.
 एलापणी, p 119, 5.
 एरं, p 374, 12. p 378, 9.
 एर, p 378, 9. p 80, 15.
 एरशिका, p 255, 32.
 एकागरिक, p 253, 25.

एका—ओज.

- एकागारिकी, p 253, n.
 ऐडविड, p 14, n.
 ऐडुद, p 90, 18.
 ऐडविल, p 14, n.
 ऐण, p 128, 8.
 ऐण्य, p 182, 8.
 ऐतिस्, p 178, 12.
 ऐन्ड, p 403, n.
 ऐन्द्रियक, p 278, 28.
 ऐन्डी, p 403, n.
 ऐरावण, p 9, 42.
 ऐरावत, p 8, 42. p 16,
 5. p 95, 18.
 ऐरावती, p 17, 10.
 ऐलविल, p 12, 65.
 ऐलविल, p 12 n.
 ऐला, p 115, 13.
 ऐलेय, p 114, 9.
 ऐश्वर्य, p 7, 31.
 ऐषम, p 382, 20.
 ओक, p 368, n.
 ओकस्, p 368, 235.
 ओघ, p 31, 1. p 47, 9. n.
 p 135, 39.
 ओङ्कार, p 39, 4.
 ओज, p 368, 235.
 p 368, n.

ओड—ओई.

- ओडपुष्प, p 104, 56.
 ओत, p 128, 6.
 ओदन, p 233, 48.
 ओम्, p 379, 12.
 ओष, p 288, 9.
 ओषधि, p 87, n.
 p 118, n.
 ओषधी, p 87, 6. n.
 p 118, 1.
 ओषधीय, p 18, 15.
 ओठ, p 161, 41.
 ओठाधरो, p 161, n.
 ओठौ, p 261, n.
 ओचक, p 236, 60.
 ओचितो, p 409, 39.
 ओचित्य, p 400, 39.
 ओत्तानपादि, p 19, 21.
 ओदनिक, p 227, 28.
 ओदरिक, p 263, 21.
 ओडुस्वर, p 244, n.
 ओपगव, p 296, 39.
 ओपधिक, p 197, 24.
 ओपवस्त, p 184, n.
 ओरधक, p 239, 77.
 ओरस, p 144, 28, n.
 ओरस, p 144, n.
 ओईदेष्टिक, p 182, 30.

ओष्—कङ्क.

ओष्, p 11, 52.
 ओलुक, p 136, n.
 ओषीर, p 353, 187.
 ओषध, p 150, 1. p 118, 1.
 ओषक, p 239, 77.
 कं, p 298, 5.
 कंय, p 228, n.
 कंस, p 228, 32.
 कंसाराति, p 4, 16.
 क, p 299, 5.
 ककुद्, p 326, 94, n.
 ककुद्गती, p 157, 25.
 ककुन्दर, p 157, n.
 ककुप, p 15, n.
 ककुभ, p 15, 2.
 ककुभा, p 15, n.
 ककुलक, p 172, 31.
 ककुखट, p 277, 25.
 कक, p 158, 30. p 363, 221.
 कका, p 202, n.
 कका, p 202, 10.
 p 345, 160.
 कङ्क, p 130, 16.
 कङ्कटक, p 207, 32.
 कङ्कण, p 166, 9.
 कङ्कणी, p 167, n.
 कङ्कन, p 171, n.

कङ्क—कटा.

कङ्कनिका, p 174, 41.
 कङ्कनी, p 174, n.
 कङ्काल, p 155, 20.
 कङ्क, p 225, 20.
 कङ्कू, p 225, n.
 कङ्क, p 162, 46.
 कङ्कर, p 272, 4.
 कङ्कित्, p 380, 14.
 कङ्क, p 75, 10. p 116, 16. p 398, 31.
 कङ्कप, p 66, 21.
 कङ्कपी, p 338, 131.
 कङ्कर, p 152, 9.
 कङ्करा, p 107, 10.
 कङ्कू, p 150, n.
 कङ्कु, p 207, 31.
 p 58, 9.
 कङ्ककिन्, p 193, 8, n.
 कट, p 400, n. p 157, 25. p 200, 5.
 कटक, p 85, 5. p 166, 8. p 303, 18.
 कङ्क, p 384, 1.
 कटभो, p 121, 15.
 कटम्बरा, p 106, 4.
 कटम्बरा, p 122, 18.
 कटाल, p 162, 15.
 कटाङ्क, p 392, 21.

कटि—कणी.

कटि, p 157, 25. p 310, n.
 कटिप्रोष, p 157, 26.
 कटिलुक, p 122, 20.
 कटी, p 400, 38. p 157, n. p 310, n.
 कटु, p 35, 18. n. p 106, 4. p 310, 38.
 कटुलम्बी, p 123, 21.
 कटुरोहिणी, p 106, 4.
 कटोलबीषा, p 255, n.
 कटफल, p 390, 8.
 कटङ्क, p 99, 37.
 कटिल्लर, p 105, 60.
 कठिन, p 277, 25.
 कठोर, p 277, 25.
 कठोल, p 277, n.
 कङ्कर, p 225, 22.
 कङ्कम्ब, p 229, 35.
 कङ्कार, p 38, 25.
 कण, p 314, 48. p 392, 20.
 कणा, p 274, 11. p 108, 15.
 कणाद, p 249, n.
 कणिका, p 274, n. p 101, 46. p 386, 8.
 कणिय, p 225, 21.
 कणी, p 274, n.

कणी—कट्ट.	कट्ट—कन्य.	कन्य—कफा.
कणीय, p 274, 12.	कट्ट, p 267, 37.	कन्यसा, p 159, n.
कण्टक, p 303, 18.	कनक, p 104, 59.	कन्या, p 138, 8.
p 397, 32.	p 243, 94.	कपट, p 52, 30.
कण्टकफल, p 100, n.	कनकायल, p 192, 7.	कपटं, p 6, 30.
कण्टकारीका, p 108, 12.	कनकावृक्षा, p 199, 32.	कपटिन्, p 6, 27.
कण्टकिफल, p 100, 41.	कनिष्ठ, p 147, 43.	कपाट, p 82, 17.
कण्ट, p 160, 39.	p 312, 44.	कपाटी, p 82, n.
कण्टभवा, p 165, 5.	कनिष्ठा, p 159, 33.	कपाल, p 155, 19.
कण्टा, p 160, n.	कनीनिका, p 159, n.	कपालभट्, p 6, 27.
कण्टो, p 160, n.	p 162, 43.	कपि, p 127, 3.
कण्ट, p 151, 4.	कनीनी, p 159, n.	कपिकण्ठ, p 106, 5.
कण्टति, p 151, n.	कनीयसी, p 370, n.	कपित्य, p 91, 1.
कण्टूया, p 151, 4.	कनीयस्, p 274, n. p 369.	कपिल, p 38, 25.
कण्टूरा, p 106, 5.	237. p 147, n.	कपिला, p 16, 6. p 101,
कण्टोल, p 227, 26.	कन्या, p 387, 9.	43. p 114, 8.
कण्टोलनीया, p 255, 32.	कन्दर, p 85, 6.	कपिश्ली, p 108, 16.
कन्त, p 125, 31.	कन्दरा, p 85, n.	कपिष, p 37, 25.
कपा, p 40, 6.	कन्दराख, p 96, 23.	कपितन, p 92, 7. p 96,
कदम्बन्, p 76, 16.	कन्दरी, p 85, n.	23.
कदम्ब, p 96, 22.	कन्दप, p 5, 20.	कपोत, p 130, 14.
कदम्बक, p 135, 40.	कन्दली, p 128, 9.	कपोतपालिका, p 81, 15.
कदर, p 98, 30.	कन्दक, p 174, 40.	कपोतांघ्रि, p 116, 17.
कदर्थ, p 270, 48.	कन्दू, p 228, 30.	कपोतांजन, p 244, n.
कदल, p 112, n.	कन्दूर, p 160, n.	कपोल, p 161, 41, n.
कदली, p 128, 9. p 112, 1.	कन्दूरा, p 160, 39.	कफ, p 153, 13.
कदाचित्, p 377, 4.	कन्यका, p 138, n.	कफणि, p 158, 31, n.
कडुण, p 23, 36.	कन्यकाजात. p 142, 24.	कफणी, p 158, n.
कट्ट, p 38, 25.	कन्यस, p 147, n.	कफाणि, p 158, 31.

कफि—कखि.	कखी—कर.	कर—कर्क.
कफिन्, p 153, 11.	कखी. p 229, n.	करन्, p 232, n.
कफोणी, p 158, n.	कख्, p 67, 23. p 338, 136.	करन्ना, 232, 48.
कर्बर, p 12, n.	कखुयीवा, p 161, 39.	करब्ब, p 159, 34.
कबुर, p 12, n.	कख, p 264, 24.	करवाखिका, p 213, n.
कबन्ध, p 60, 4. p 219, 86.	कयस्या, p 120, n.	करवीर, p 104, 57.
कम्, p 374, 11.	कर, p 197, 27. p 22, 25. p 347, 166.	करवाखा, p 159, 38.
कणठ, p 66, 21.	करक, p 101, 45.	करगीकर, p 200, 5.
कणठी, p 67, 24.	करका, p 18, 13.	करघाट, p 72, 43.
कणखल्लु, p 187, 45.	करज, p 116, 17. p 97, 28.	करघाटक, p 98, 33.
कसन, p 264, 24.	करझक, p 97, 28.	कराख, p 359, 207.
कसन्ध, p 60, n.	करट, p 130, 20. p 310, 36.	करिगजित, p 217, 76.
कसल, p 60, 3. p 71, 40. p 356, 196.	करण, p 248, 2. p 316, 57.	करिणी, p 200, 4.
कसला, p 5, 22.	करण्ड, p 391, 18.	करिन्, p 200, 2.
कसलासन, p 3, 12.	करतोया, p 69, 33.	करिपण्णली, p 108, 15.
कसलोत्तर, p 246, 106.	करपल, p 255, 35.	करियावक, p 200, 3.
कमिट्ट, p 264, 23.	करपाल, p 213, 57.	करीर, p 104, 37. p 349, 175.
कम्प, p 55, 38.	करपालिका, p 213, 59.	करीष, p 133, 51.
कम्पित, p 55, n.	करवाल, p 213, n.	करणा, p 49, 18. p 315, 54.
कम्पन, p 277, 24. p 55, n.	करवाखिका, p 213, n.	करेटु, p 131, 19.
कम्पिल, p 120, n.	करभ. p 159, 32. p 239, 75.	करेणु, p 315, 55. p 200, n.
कम्पिल्ल, p 120, n.	करभूषण, p 166, 9.	करेणू, p 315, n.
कम्पील, p 120, n.	करभदक, p 102, 48.	करोडि, p 156, 20.
कम्प, p 277, 24.		कर्क, p 203, 14.
कम्बल, p 169, 18. p 356, 196.		कर्कट, p 66, n.
कम्बलिवाहक, p 204, 20.		कर्कटक, p 66, 21.
कम्बि, p 229, 34.		कर्कटी, p 387, n.

कर्क—कर्प	कर्प—कर्ष	कर्ष—कल
कर्कश्व, p 94, n.	कर्पराल, p 92, n.	कर्षक, p 221, 6.
कर्कश्व, p 94, 17. p 400,	कर्पेरी, p 245, 102.	कर्षफल, p 100, 39.
38.	कर्पास, p 393, n.	कर्षू, p 364, 224.
कर्करी, p 228, 31.	कर्पासी, p 113, 4.	कल, p 45, 2.
कर्करेट, p 131, 19.	कर्पूर, p 172, 31.	कलकल, p 44, 4.
कर्कश, p 120, 12. p 363,	कर्वर, p 12, n.	कलङ्क, p 19, 12. p 298, 4.
219.	कव्युर, p 243, 95. p 12,	कलत्र, p 351, 180.
कर्कर, p 122, 21.	55.	p 384, n.
कर्कुर, p 243, n.	कर्वर, p 243, n.	कलघौत, p 322, 79.
कर्कुर, p 122, n.	कर्म्म, p 286, n.	कलभ, p 207, 3.
कर्कुरक, p 118, 23.	कर्म्मकर, p 251, 15.	कलम, p 226, 94.
कर्प, p 162, 45.	p 263, 19.	कलम्ब, p 123, n. p 212,
कर्णजलौकस्, p 130, n.	कर्म्मकार, p 263, 19.	55. p 229, 85.
कर्णजलौका, p 130, 13.	कर्म्मलभ, p 262, 18.	कलम्बी, p 123, 23.
कर्णधार, p 63, 12.	कर्म्मठ, p 262, 18.	कलम्बू, p 123, n.
कर्णवेष्टन, p 165, 5.	कर्म्मण्यभुज, p 263, n.	कलरव, p 130, 14.
कर्णिका, p 165, 5. p 302,	कर्म्मण्य, p 256, 38.	कलख, p 146, 38.
15.	कर्म्मन्दिन्, p 185, 41.	कलविह्व, p 131, 18.
p 302, 15.	कर्म्मशील, p 262, 18.	कलय, p 228, 31.
कर्णिकार, p 100, 41.	कर्म्मशूर, p 262, 18.	कलयि, p 108, 11.
कर्णरिथ, p 204, 20.	कर्म्मसचिव, p 192, 4.	p 228, n.
कर्णजप, p 270, 47.	कर्म्मर, p 124, 26.	कलशी, p 108, n.
कर्त्तरी, p 255, 34.	कर्म्मोद्भूय, p 35, 17.	p 228, n.
कर्त्त, p 403, n.	कवट, p 397, 33.	कलस, p 223, n.
कर्त्ती, p 403, n.	कवरी, p 230, n.	कलसि, p 108, n.
कर्दम, p 62, 9.	कवर, p 38, 26. p 122, n.	कमसी, p 228, n.
कपट, p 168, 16. p 397, n.	कर्बूर, p 122, 20.	कलङ्गस, p 132, 23.
कपर, p 155, 19.	कर्ष, p 242, 88.	कलङ्क, p 216, 73.

कला—कल्य.	कल्या—कश्य.	कष—काके.
कला, p 18, 17. p 27. 11. p 357, 200.	कल्या, p 42, 18. p 217, 24.	कष, p 255, 32.
कलाद, p 249, 8.	कल्याण, p 31, 3.	कषा, p 254, n.
कलानिधि, p 18, 16.	कल्याणी, p 31, n.	कषाय, p 344, 155. p 35, 18.
कलाप, p 337, 131.	कलोल, p 61, 6.	कषरुका, p 156, n.
कलाय, p 224, 16.	कषय, p 207, 32.	कष, p 311, 42. p 60, 4.
कलि, p 216, 73. p 89, n. p 356, 196.	कषर, p 163, n.	कस, p 255, n.
कलिका, p 89, 16.	कषरी, p 119, 5. p 163. 48. p 230, 40.	कसा, p 254, n.
कलिकारक, p 97, n.	कषल, p 234, 54.	कसूरी, p 172, 31.
कलिङ्ग, p 102, 47. p 130, 16.	कषाट, p 82, n.	कसल, p 217, n.
कलिङ्ग, p 100, 39.	कषाटी, p 82, n.	कल्लार, p 70, 36.
कलिमारक, p 97, 28.	कवि, p 21, 26. p 176, 5.	कङ्क, p 132, 22.
कलिल, p 279, 34.	कविका, p 204, 17.	कांख, p 228, n.
कली, p 89, n.	कवित्य, p 91, n.	कांखताल, p 46, 4.
कलुष, p 31, 1. p 64, 14.	कविय, p 398, 35.	काक, p 131, 20.
कलेवर, p 156, 21.	कवी, p 176, n. p 204, n.	काकचिञ्ची, p 109, 16.
कल्क, p 302, 14.	कवोष्ण, p 23, 36.	काकतिन्दुक, p 95, 19.
कल्प, p 30, 21. p 185, 39, p 256. n.	कव्य, p 181, 24.	काकनासिका, p 113, 6.
कल्पना, p 202, 10.	कषा, p 254, 31.	काकपक्ष, p 163, 47.
कल्पवृक्ष, p 9, 46.	कषाङ्ग, p 269, 44.	काकपीलुक, p 95, 19.
कल्पान्त, p 30, 22.	कषिपु, p 337, 133.	काकषाची, p 121, 17.
कल्प्य, p 31, 1.	कषेरुका, p 156, 20.	काकसुद्धा, p 112, 1.
कल्पाष, p 38, 26.	कश्यन, p 377, n.	काकली, p 45, 2.
कल्य, p 24, 2. p 345. 161. p 152, 8.	कसल, p 217, 78.	काकाङ्गी, p 113, 7.
	कसरीरजन्मन्, p 170, n.	कार्कणी, p 386, 9.
	कश्य, p 257, 40. p 269, 44. p 203, 15.	काकु, p 41, 13.
		काकुद, p 161, 42.
		काकेन्दु, p 95, 19.

काको—काण्डी.

काकोहन्त्रिका, p 100, 42.

काकोदर, p 58, 7.

काकोल, p 58, 10.
p 131, 21.

काकोलूकिका, p 384, n.

काको, p 117, 19.

काङ्का, p 52, n.

काकोव, p 93, n.

काच, p 244, 100. p 254, 30. p 307, 29.

काचस्थाली, p 99, 35.

काचित, p 280, 39.

काचुन, p 243, 95.

काचुनाङ्गय, p 101, 45.

काचुनी, p 230, 41.

काचु, p 166, n.

काचुक, p 230, 39.

काचो, p 66, 10.

काञ्जिका, p 230, n.

काञ्जिक, p 230, 29.

काञ्जीक, p 230, n.

काण्ड, p 225, 22.
p 313, 46.

काण्डष्टव, p 208, 35.

काण्डवत्, p 208, 37.

काण्डाल, p 227, 26.

काण्डीर, p 208, 37.

काण्डे—काम.

काण्डेच, p 110, 23.

कातर, p 264, 26.

कातरा, p 264, n.

कात्यायनी, p 7, 32.
p 141, 17.

कादम्ब, p 132, 23.
p 96, n.

कादम्बरी, p 257, 40.

कादम्बिनी, p 16, 9.

काङ्गेय, p 56, 4.

कामन, p 86, 1.

कानीन, p 142, 24.

कानीनी, p 142, n.

कान्त, p 272, 2.

कान्तलक, p 116, 16.

कान्ता, p 137, 3.

कान्तार, p 77, 17.
p 349, 174.

कान्तारक, p 125, 29.

कान्ति, p 19, 19.

कान्द्विक, p 227, 28.

कान्द्वीक, p 269, 42.

कापय, p 76, 16.

कापोत, p 136, 43.
p 247, 109.

कापोताञ्जन, p 244, 101.

कास, p 5, 20. p 52, 28.
p 235, 57. p 340,

141. p 379, 13.

काम—कार.

कामगामिन्, p 209, 44.

कामकामिन्, 209, n.

कामन, p 264, 24.

कामपात्र, p 4, 18.

कामम्, p 379, 13.

कामयिष्ट, p 264, 24.

कामिनी, p 137, 3.
p 333, 115.

कामिन्, p 333, n.

कामुक, p 264, 23.

कामुका, p 139, 9.

कामुकी, p 139, 9.

काम्पिल्य, 120, n.

काम्पिल्य, p 120, 12.

काम्पल्य, p 205, 22.

काम्पविक, p 250, 8.

काम्बोज, p 203, 13.

काम्बोजी, p 119, 8.

काम्यदान, p 286, 3.

काय, p 156, 22. p 189, 50.

कायस्था, p 120, n.
p 99, n.

कार, p 197, n.

कारण, p 32, 6.

कारणा, p 59, 3.

कारणिक, p 260, 7.

कारण्य, p 134, 34.

कार—कार्षी.

- कारवी, p 122, 18.
 p 111, 30.
 कारवेष्ट, p 122, 20.
 कारम्भा, p 99, 36.
 कारा, p 219, 87.
 कारिका, p 302, 15.
 p 59, n.
 कारीर, p 297, 43.
 कार, p 249, 5.
 कारयिक, p 262, 15.
 कारय्य, p 49, 18.
 कारोत्तर, p 257, 43.
 कार्तस्तर, p 243, 96.
 कार्तान्तिक, p 194, 14.
 कार्तिक, p 24, 17.
 कार्तिकिक, p 29, 18.
 कार्तिकेय, p 7, 34.
 कार्पास, p 167, 12.
 p 398, 35.
 कार्पासी, p 113, n.
 कार्प, p 262, 18.
 कार्प्य, p 287, 4.
 कार्षी, p 262, n.
 कार्षक, p 211, 51.
 कार्ष्य, p 96, n.
 कार्षक, 221, n.
 कार्पायण, p 242, 88.
 कार्पायणक, p 242, n.

कार्षि—कालि.

- कार्षिक, p 42, 88.
 कार्ष्य, 296, 25.
 काल, p 24, 1. p 11, 54.
 p 356, 196, p 37, 23.
 कालक, p 149, 49.
 कालकण्ठक, p 131, 21.
 कालकूट, p 58, 10.
 कालखण्ड, p 155, 17.
 कालधन, p 218, 84.
 कालदृष्ट, p 211, 51.
 कालमेधिका, p 107, n.
 कालमेधी, p 108, n.
 कालमेधिका, p 111, 27.
 p 107, 9.
 कालमेधी, p 108, 14.
 कालसेय, p 234, 53.
 कालसेय, p 234, n.
 कालसूत्र, p 59, 2.
 कालसूत्र्य, p 95, 19.
 p 102, 48.
 काला, p 7, n. p 108, 13.
 p 111, 27.
 कालागुरु, p 171, 28.
 कालानुसारक, p 115, 10.
 p 171, 27.
 कालायस, p 244, 98.
 कालिका, p 302, 15.
 कालिन्दी, p 69, 32.

कालि—काष्ठा.

- कालिन्दीभेदन, p 4, 19.
 काली, p 7, 32. p 99, n.
 p 356, n.
 कालीयक, p 109, n.
 p 171, 27.
 कालेयक, p 109, 20.
 p 171, n.
 काल्यक, p 118, 23.
 काल्य, 24, n.
 काल्या, p 233, 70.
 p 42, n.
 कालयिक, p 207, 34.
 कालेरी, p 70, 35.
 काल्य, p 21, 26.
 काल, p 124, 28. p 150, n.
 काल्यर्द, p 391, n.
 काल्यरी, p 94, 16.
 काल्य्य, p 94, 16.
 काल्योर, p 120, 11.
 काल्योरमन्त्र, p 170, 25.
 काल्यप, p 22, n.
 काल्यपि, p 22, 33.
 काल्यपी, p 73, 2.
 काष्ठ, p 88, 13.
 काष्ठकुहाल, p 63, 13.
 काष्ठतट, p 250, 9.
 काष्ठांशुवाहिनी, p 63, 11.
 काष्ठा, p 15, 2. p 27, 11.
 p 312, n.

काशी—किटि.

- काशीला, p 112, 1.
 काश, p 124, n.
 कासमर्द, p 391, 19.
 कासर, p 128, 4.
 कासार, p 68, 28.
 किं, p 377, 5.
 किंशब्द, p 225, 21.
 p 347, 165.
 किंशुक, p 93, 10.
 कि, p 390, 15.
 किकि, p 130, n.
 किकिदिशि, p 130, n.
 किकिदीकि, p 130, n.
 किकीदिश, p 130, n.
 किकीदिशि, p 130, 16.
 किकीदीकि, p 130, n.
 किङ्कर, p 251, 17.
 किङ्करा, p 251, n.
 किङ्करी, p 251, n.
 किङ्कनी, p 167, 11.
 किङ्कित्, p 377, n.
 p 378, 8.
 किङ्किलिक, p 66, n.
 किङ्कलुक, p 66, 22.
 किङ्कलु, p 66, n.
 किङ्कलूक, p 66, n.
 किङ्कलूक, p 72, 43.
 किटि, p 127, 2.

किट्ट—किलि.

- किट्ट, p 155, 16.
 किलि, p 391, 18.
 किलिङ्गी, p 107, 7.
 किल्ल, p 257, 42.
 किल्ल, p 104, 58.
 p 258, 44.
 किल्लर, p 14, 66.
 किल्लरेय, p 14, 64.
 किल्ल, p 377, 5.
 किल्लत, p 376, 2.
 p 377, 5.
 किल्ल, p 374, 12. p 377, n.
 किल्लव, p 270, n.
 किल्लवान, p 270, 48.
 किल्लव, p 14, 66.
 किल्लदन्ति, p 40, n.
 किल्लदन्ती, p 40, 7.
 किल, p 127, 2.
 किल्ल, p 22 34.
 किल्लत, p 252, n.
 किल्लतिल्ल, p 119, 8.
 किल्लि, p 127, n.
 किल्लोट, p 164, 3.
 किल्लोरी, p 38, 26.
 किल्ल, p 375, 16.
 किल्लार, p 150, 4.
 किल्लसिन्, p 153, 12.
 किल्लल्लक, p 227, 26.

किल्लि—कुल्ल.

- किल्लि, p 365, 225.
 p 31, 1.
 किल्लोर, p 208, 14.
 किल्लु, p 299, 7.
 किल्लय, p 89, 14.
 कीकस, p 155, 19.
 कीकि, p 130, n.
 कीकक, p 124, 27.
 कीनाय, p 362, 217.
 कीर, p 131, 21.
 कीरि, p 41, 12.
 कीरिना, p 41, n.
 कीर, p 11, 52. p 357,
 199.
 कीला, p 11, n.
 कीलक, p 238, 73.
 कीलाक, p 60, 3. p 358,
 202.
 कीलित, p 268, 42.
 कीय, p 127, 3.
 कीयपर्यी, p 107, 7.
 कु, p 73, 3.
 कुकर, p 149, 48.
 कुकुद, p 261, n.
 कुकुन्दर, p 157, 26.
 कुकुल, p 358, 205.
 कुकट, p 131, 17.
 कुकुटपर्यी, p 402, n.

कुक्—कुट.
 कुक्कु, p 134, 35.
 कुक्कुर, p 117, 20-p 252,
 22.
 कुक्कि, p 158, 28.
 कुक्किन्धरि, p 263, 21.
 कुक्कुन, p 170, 25.
 कुक्क, p 158, 21, n.
 कुक्कन्दन, p 173, 34.
 कुक्कर, p 267, 37.
 कुक्काय, p 158, 24.
 कुक्कित, p 276, 20.
 कुक्क, p 21, 27.
 कुक्क, p 85, 8-p 308, 38.
 कुक्कर, p 201, 2-p 273, 8.
 कुक्करायन, p 91, 1.
 कुक्कल, p 230, 39.
 कुट, p 79, 6. p 87, 5.
 p 228, 32.
 कुटक, p 223, 13.
 कुटक्क, p 390, n.
 कुटल, p 102, 47.
 कुटलट, p 117, 19. p 99,
 37.
 कुटर, p 239, n.
 कुटि, p 79, n.
 कुटिल, p 276, 21.
 कुटो. p 79, n.
 कुटक्क, p 390, 17.

कुट—कुढ.
 कुटम्बव्याहत, p 261, 11.
 कुटम्बिनी, p 133, 6.
 कुटनी, p 141, 19.
 कुट्टिन, p 398, 34.
 कुट्मल, p 89, 16.
 कुट, p 87, 5.
 कुटर, p 239, 75.
 कुठार, p 213, 60.
 कुठारी, p 213, n.
 कुठेरक, p 105, 60.
 कुटप, p 242, n.
 कुटप, p 242, 89.
 कुट्मल, p 89, n.
 कुट, p 78, 4.
 कुटप, p 219, 87. p 392,
 20. n.
 कुटि, p 116, 16.
 कुट्ट, p 262, 17.
 कुट्ट, p 228, 31, p 145,
 36.
 कुटलल, p 165, 5.
 कुटल्लिन, p 58, 7.
 कुटिल्लिका, p 187, n.
 कुटली, p 228, n-p 187, 45.
 कुटप, p 183, 31.
 कुटक, p 53, 31.
 कुटप, p 229, 33.
 कुट, p 229, 33.

कुढ—कुम.
 कुढल, p 58, 31.
 कुढा, p 41, 14.
 कुढित, p 272, 4.
 कुढ. p 202, 10. p 125, 31.
 कुढा, p 202, n.
 कुढन, p 53, n.
 कुढल, p 91, 3.
 कुढन, p 78, n.
 कुढल, p 63, n.
 कुनटी, p 246, 109.
 कुनायक, p 107, 10.
 कुन, p 215, 61.
 कुनल, p 162, 46.
 कुन्द, p 391, 19 p 114, 9.
 कुन्द, p 114, n.
 कुन्दुर, p 114, n.
 कुन्दुर, p 114, 9.
 कुन्दुरी, p 115, 12.
 कुपिन्द, p 249, n.
 कुपूव, p 272, 4.
 कुप, p 243, 92.
 कुपय, p 76, n.
 कुल, p 149, 48.
 कुमार, p 7, 36. p 48, 12.
 कुमारक, p 91, 5.
 कुमारी, p 103, 54.
 p 138, 8.
 कुमर, p 70, n.

कुसु—कुचि.

कुसुद, p 70, 37.
 कुसुदवान्धर, p 18, 15-
 कुसुदवन्धु, p 18, n.
 कुसुदिका, p 95, 21.
 कुसुदिनी, p 71, 39-
 कुसुदत्, p 75, 9.
 कुसुदती, p 71, 38. n.
 कुस्य, p 180, 18.
 कुस्य, p94, 14. p 200, 5.
 p 339, 137.
 कुस्यकार, p 249, 6.
 कुस्यसम्भर, p 19, 21:
 कुस्यिका, p 70, 38.
 कुस्यी, p 95, 21-
 कुस्यीर, p 66, 21-
 कुस्यीख, p 66, n.
 कुस्य, p 128, 8-
 कुस्यक, p 253, 24-
 कुस्यक, p 104, n.
 कुस्य, p 132, 23.
 कुस्यी, p 132, n,
 कुस्यक, p 104, 55-
 कुस्यक, p 104, 56.
 कुस्यक, p 104, n.
 कुस्यिन्, p 124, 25.
 कुस्यिन्, p 241, 87.
 कुस्युर, p 252, n.
 कुचिका, p 231, n.

कुर्व—कुसा.

कुर्वती, p 403, n.
 कुर्वत्, p 403, n.
 कुस, p 136, 41. p175, 1.
 p 394, n. p 249, n.
 कुसक, p95, 19-p122, 20.
 p 249, 5.
 कुसटा, p 139, 10.
 कुसटी, p 246, n.
 कुसीय, p 9, n.
 कुस्यिका, 245, 103.
 कुसपासिका, p 138, 7.
 कुसपासी, p 138, n.
 कुसविप्र, p 402, n.
 कुस्येतिन्, p 249, 5.
 कुससम्भर, p 175, 2-
 कुससी, p 138, 7.
 कुसास, p 135, 37.
 कुसास, p 249, 6.
 कुसासी, p 245, 103.
 कुसिक, p 249, n-
 कुसिय, p 9, 42.
 कुसी, p 108, 12.
 कुसीन, p 202, 12.
 p 175, 2.
 कुसीर, p 66, 21.
 कुसास, p224, 18. p230,
 39. n. p 392, 21.
 कुसासा, 230, n.

कुसी—कुये.

कुसासाभिमुत्, p 230, n.
 कुसास, p392, n. p224, n.
 p 230, n.
 कुस्य, p155, 19. p175, n-
 कुसा, p 69, 34.
 कुस, p 70, n.
 कुसर, p 35, n.
 कुसल, p 401, n. p 94,
 17.
 कुसल, p 70, 37.
 कुसी, p 401, n.
 कुसाद, p 267, 37.
 कुसेयी, p 64, 16-
 कुपिनी, p 64, n.
 कुविन्द, p 249, 6.
 कुवेर, p 14, 65.
 कुवेरक, p 116, 15.
 कुवेर, p 70, n.
 कुय, p 125, 31. p 362,
 218.
 कुयल, p 269, 4. p 31,
 4. p 359, 206.
 कुयसा, p 359, n.
 कुयसी, p 359, n.
 कुयी, p 244, 99.
 कुयीद, p 221, n.
 कुयील, p 250, 12-
 कुयेयव, p 71, 40.

कृप—कृष्.

कृपल, p 259, n. p 81, n.
 कृपीद, p 221, n.
 कृष, p 398, 34. p 115,
 14. p 151, 5.
 कृष्णलङ्क, p 122, 21.
 कृषीद, p 221, 4.
 कृषीदिक, p 221, 5.
 कृषुच, p 90, 17.
 कृषुमाञ्जन, p 245, 103.
 कृषेव, p 5, 21.
 कृषुच, p 339, 139.
 p 246, 107.
 कृषुति, p 53, 30.
 कृषुस्वरी, p 230, n.
 कृषुस्वुच, p 330, 38.
 कृषुना, p 189, 52.
 कृषुर, p 56, 1.
 कृषु, p 26, n.
 कृषु, p 26, 9.
 कृषुद, p 261, 14.
 कृषु, p 84, 4. p 311, 39.
 p 136, 42.
 कृषुच, p 223, 13.
 कृषुयन्त्र, p 253, 27.
 कृषुयाख्यालि, 97, 27.
 कृषुच, p 277, 23.
 कृषि, p 149, n.
 कृषाच, p 63, n.

कृप—कृत.

कृप, p 68, 25.
 कृपक, p 63, 12. p 62, n.
 कृपार, p 60, n.
 कृष, p 162, 48.
 कृषधीच, p 119, 8.
 कृषिका, p 231, 44.
 कृदन्, p 53, 33.
 कृपेर, p 158, 31.
 कृपेरा, p 158, n.
 कृपासक, p 169, 19.
 कृष, p 66, 21.
 कृष, p 61, 7.
 कृषर, p 206, 25.
 कृषार, p 60, n.
 कृषण, p 131, 19.
 कृषकाच, p 129, 12.
 कृषकाच, p 131, 17.
 कृषाटिका, p 161, 39.
 कृषुखान, p 129, n.
 कृषु, p 60, 4. p 189, 51.
 कृत, p 322, 79.
 कृतक, p 231, 42.
 कृतपुङ्ग, p 2' 8, 36.
 कृतपाच, p 91, 4.
 कृतसुच, p 259, 4.
 कृतसुच, p 261, 10.
 कृतसपत्रिका, p 138, n.
 कृतसपत्रिका, p 138, n.

कृत—कथा.

कृतसपत्रिका, p 138, 7.
 कृतसपत्रिका, p 138, n.
 कृतसपत्रिका, p 138, n.
 कृतसुच, p 2' 8, 36.
 कृतान्, p 11, 54. p 319,
 67.
 कृतिगु, p 176 5.
 कृत्त, p 284, 53.
 कृत्ति, p 187, 46.
 कृत्तिपाच, p 6, n.
 कृत्तिपाच, p 6, 27.
 कृत्त, p 403, 45.
 कृत्ता, p 345, 160.
 कृत्तिग, p 86, 2.
 कृत्तिगुपक, p 171, 29.
 कृत्तु, p 275, 14.
 कृत्त, p 270, 48.
 कृत्ता, p 49, 18.
 कृत्ता, p 213, 57.
 कृत्तापी, p 255, 34.
 कृत्ता, p 262, 15.
 कृपोटयोनि, p 10, 49.
 कृत्ति, p 130, 13.
 कृत्तिकोयोत्त, p 167, 13.
 कृत्तिग, p 110, 25.
 कृत्त, p 274, 11.
 कृत्ता, p 10, 50.
 कृत्तादुरेतस, p 6, 28.

कृथा—केत.

कृथाश्विन्, p 251, 12.
 कृथक, p 223, n.
 कृथानु, p 10, n.
 कृथि, p 220, 2.
 कृथिक, p 221, 6.
 कृथीवत्, p 221, 6.
 कृथ, p 222, 8.
 कृथि, p 176, 5.
 कृथ, p 3, 13. p 37, 23.
 p 229, 86.
 कृथकर्म्मन्, p 270, n.
 कृथपाक, p 102, n.
 कृथपाकफला, p 102, 48.
 कृथफल, p 102, n.
 कृथफला, p 108, 14.
 कृथभेदी, p 106, 4.
 कृथला, p 109, 16.
 कृथवर्त्मन्, p 10, 49.
 कृथवृन्ना, p 99, 35.
 कृथवार, p 129, n.
 कृथवार, p 129, 10.
 कृथा, p 108, 15.
 कृथिका, p 225, 19.
 कृथर, p 149, 19.
 कृका, p 133, 31.
 कृकिन्, 133, 30.
 कृतक, p 126, n.
 कृतकी, p 126, 35.

केत—कैदा.

केतन, p 215, 67.
 केत, p 318, 63.
 केदर, p 392, 20.
 केदार, p 222, 11.
 केनिपातक, p 63, 13.
 केयुर, p 166, 9.
 केखि, p 53, 32.
 केवल, p 359, 205.
 केय, p 317, n. p 162, 46.
 केयपल, p 163, n.
 केयपथी, p 107, n.
 केयपाथ, p 163, n.
 केयपाथी, p 163, 48.
 केयर, p 92, n. p 72, 43.
 केयरिन्, p 127, n.
 केयव, p 3, 13. p 148, 45.
 केयवेष, p 163, 48.
 केयिक, p 148, 45.
 केयिन्, p 148, 45.
 केयिनी, p 115, 14.
 केसर, p 72, n. p 92, 6.
 p 101, 44.
 केसरिन्, p 127, 1.
 कैटभजित्, p 4, 17.
 कैटय्यं, p 95, 21.
 कैतव, p 258, 45. p 52, 30.
 कैदार, p 222, n.
 कैदारक, p 222, 11.

कैदा—कोटि.

कैदारिक, p 222, 11.
 कैदाय्यं, p 222, 11.
 कैरव, p 70, 37.
 कैलास, p 14, 66.
 कैरत्तं, p 64, 15.
 कैरत्तसुखा, p 117, n.
 कैरत्त, p 34, 15.
 कैरत्तिसुखा, p 117, 20.
 कैरत्तिसुखा, p 117, n.
 कैयिक, p 162, 47.
 कैय, p 162, 47.
 कोक, p 128, 7. p 132, 22.
 कोकनद, p 71, 42.
 कोकनदस्थानि, p 37, 24.
 कोकिल, p 131, 19.
 कोकिला, p 110, 23.
 कोटर, p 89, 13.
 कोटरी, p 141, n.
 कोटवी, p 141, 17.
 कोटि, p 214, n. p 311,
 40. p 393, n.
 कोटिवर्षा, p 117, 21.
 कोटिष, p 222, 12.
 कोटी, p 214, n.
 कोट्ट, p 391, 18.
 कोट्टी, p 141, n.
 कोट्टार, p 391, 18.
 कोटि, p 214, 61.

कोठ—कोवि.

कोठ, p 151, 5.
 कोण, p 46, 6. p 214, 61.
 कोणिक, p 149, n.
 कोदण्ड, p 211, 51.
 कोद्व, p 224, 16.
 कोप, p 51, 26.
 कोपक्रम, p 395, n.
 कोपच, p 395, n.
 कोपन, p 266, n.
 कोपना, p 137, 4.
 कोपिन्, p 266, 32.
 कोपल, p 278, 27.
 कोपलिक, p 134, 35.
 कोरक, p 89, 16. p 134, 35.
 कोरङ्गी, p 115, 13.
 कोरद्व, p 224, 16.
 कोल, p 94, 17. p 62, 11.
 p 127, 2.
 कोलक, p 172, 31.
 p 229, 36.
 कोलदल, p 116, 18.
 कोलम्बक, p 47, 7.
 कोलवल्ली, p 108, 16.
 कोला, p 94, n. p 108, 15.
 कोलाहल, p 44, 4.
 कोलि, p 94, 17.
 कोली, p 94, n.
 कोविद, p 176, 4.

कोवि—कौल.

कोविदार, p 91, 3.
 कोष, p 135, n. p 242, 91.
 कोषफल, p 172, 31.
 कोषातकी, p 30ⁿ, n.
 कोष, p 135, 37. p 242, n.
 p 364, 223, n.
 कोषातको, p 300, 8.
 कोठ, p 312, 43.
 कोष्ण, p 23, 36.
 कोष्ठिक, p 303, 17.
 कोलेक, p 213, 57.
 कोटतल, p 250, 9.
 कोटिक, p 251, 14.
 कोलक, p 222, n.
 कोलप, p 11, 55.
 कोलक, p 53, 31.
 कोलहल, p 53, 31.
 कोङ्गी, p 221, 8.
 कोलिक, p 208, 38.
 कोली, p 114, 8.
 कोपीन, p 335, 124.
 कोपीदकी, p 5, n.
 कोपीदी, p 5, n.
 कोलदी, p 19, 18.
 कोपीदकी, p 5, 24.
 कोलटिनेव, p 143, 27.
 कोलटेव, p 143, 26.
 कोलटेवी, p 142, n.

कौल—कान्दि.

कौलटेर, p 143, 26.
 कौलटेरा, p 143, n.
 कौललीन, p 221, n.
 कौलीन, p 334, 19.
 कौलेव, p 175, n.
 कौलेवक, p 175, n.
 p 252, 22.
 कौलिक, p 94, 14. p 300,
 10.
 कौलिकी, p 300, n.
 कौलव, p 167, 13.
 कौलिक, p 300, n.
 कौलिकी, p 300, n.
 कौलेव, p 167, n.
 कौलन, p 403, n.
 कौलनी, p 403, n.
 कौलन, p 5, 24.
 कौलन, p 385, n.
 कौलक, p 255, 35. p 104, n.
 कौलक, p 104, 57. p 131,
 19. p 255, n.
 कौल, p 178, 13.
 कौलच'सिन्, p 6, 29.
 कौलच, p 2, 4.
 कौलन, p 218, 83.
 कौलन, p 217, 76. p 336,
 126. p 54, n.
 कौलन, p 54, 35.

क्रम—क्रोध.

- क्रम, p 185, 39.
 क्रमुक, p 95, 21. p 126, 34.
 क्रमेवक, p 239, 75.
 क्रविक्रमिक, p 239, 79.
 क्रयिक, p 240, 79.
 क्रय, p 240, 82.
 क्रय्य, p 154, 14.
 क्रय्याद्, p 11, 55.
 क्रय्याद्, p 11, 55.
 क्रयक, p 240, 79.
 क्रमि, p 130, n.
 क्रमिक, p 171, 28.
 क्रिया, p 385, n.
 क्रियान्, p 263, 18.
 क्रोडा, p 53, 33.
 क्रुद्ध, p 131, 22, n.
 क्रुध्, p 51, 26, n.
 क्रुद्, p 54, 35.
 क्रूर, p 270, 47. p 277, 25. p 355, 193.
 क्रेतव्य, p 240, 82.
 क्रैव, p 240, 82.
 क्रोड, p 127, 2. p 158, 28.
 क्रोडा, p 158, n.
 क्रोध, p 51, 26.
 क्रोधन, p 266, 32.

क्रोध—क्षय.

- क्रोधबुध, p 77, 18.
 क्रोद्, p 128, 5.
 क्रोद् विद्या, p 108, 11.
 क्रोद्गी, p 111, 28. p 128, n.
 क्रोद्ददारण, p 7, n.
 क्रोद्, p 131, 22.
 क्रोद्ददारण, p 7, 36.
 क्रन, p 289, 10.
 क्रनय, p 289, 10.
 क्रिज, p 284, 55.
 क्रिजाच, p 153, 11.
 क्रिजित, p 283, 48.
 क्रिद्, p 43, 20. p 283, 48.
 क्रोतक, p 111, 28.
 क्रोतकिका, p 108, 13.
 क्रोव, p 146, 39. p 361, 213.
 क्रैव, p 294, 29.
 क्रोन, p 154, 16.
 क्रय, p 44, 3.
 क्रयन, p 44, 3.
 क्रयित, p 282, 45.
 क्राय, p 44, 3.
 क्रायोज्ज्वल, 245, 102.
 क्षय, p 314, 50. p 27, 11. p 55, 38.
 क्षयदा, p 25, 4.

क्षय—क्षान्त.

- क्षयन, p 218, 82.
 क्षयप्रभा, p 17, 10.
 क्षतज, p 154, 15.
 क्षतव्रत, p 190, 53.
 क्षत्, p 248, 3. p 318, 65. p 206, 27.
 क्षत्र, p 191, n.
 क्षत्र, p 191, n.
 क्षत्रवन्धु, p 330, n.
 क्षत्रिय, p 191, 1.
 क्षत्रिया, p 140, 14.
 क्षत्रियाणी, p 140, 14.
 क्षत्रियो, p 140, 15.
 क्षत्रिन्, p 191, n.
 क्षत्र, p 266, 31, n.
 क्षपा, p 25, 4.
 क्षपाकर, p 18, 16.
 क्षन, p 341, 144.
 क्षना, p 341, 144. p 73, n.
 क्षनित, p 266, 31.
 क्षनिन्, p 266, 31.
 क्षय, p 30, 22. p 287, 7. p 150, 2. p 196, 19. p 342, 147.
 क्षय, p 150, 3.
 क्षय्य, p 150, 3.
 क्षान्त, p 282, 46.

ज्ञानि—जुड़.

ज्ञानि, p 51, 24.
 ज्ञार, p 244, 100.
 ज्ञारक, p 89, 16.
 ज्ञारण, p 42, n.
 ज्ञारस्तिकार, p 73, 4.
 ज्ञारित, p 269, 43.
 ज्ञिति, p 320, 73. p 73, 2.
 ज्ञिपणि, p 63, n.
 ज्ञिपा, p 289, 11. p 25, n.
 ज्ञिपथी, p 63, n.
 ज्ञिप, p 280, 37.
 ज्ञिप, p 265, 30.
 ज्ञिप, p 13, 6.
 ज्ञिया, p 287, 7.
 ज्ञीर, p 61, 4. p 233, 51.
 p 352, 184.
 ज्ञीरनिवृत्ति, p 231, 44.
 ज्ञीरनिदारी, p 111, 29.
 ज्ञीरमुक्ता, p 111, 28.
 ज्ञीराब्जितनया, p 5, 23.
 ज्ञीरावी, p 109, 18.
 ज्ञीरिका, p 97, 26.
 ज्ञीरोद, p 60, 2.
 ज्ञीव, p 264, 23.
 जुत, p 150, 3.
 जुताभिजनन, p 225, n.
 जुत, p 150, 3.
 जुड़, p 270, 42. p 350, 179.

जुड़—जेपि.

जुड़वष्टिका, p 167, 11.
 जुड़वष्ट, p 67, 23.
 जुड़ा, p 108, 12. p 350,
 179.
 जुड़ावष्टनस्तुकात, p 65,
 19.
 जुध, p 150, 3. p 234, 54.
 जुधा, p 234, n.
 जुधाभिजनन, p 225, 19.
 जुधित, p 263, 20.
 जुप, p 87, 8.
 जुना, p 225, 20.
 जुन, p 204, n. p 110, 23.
 जुनक, p 95, 20.
 जुन, p 392, 20.
 जुनि, p 250, 10.
 जुनक, p 274, 11.
 p 300, 10.
 जुनका, p 300, n.
 जुन, p 223, 11. p 351,
 182.
 जुनच, p 32, 7. p 339,
 35.
 जुनाजीव, p 221, 6.
 जुपण, p 189, 11.
 जुपणि, p 63, 13.
 जुपथी, p 63, n.
 जुपिठ, p 285, 61.

जेम—खजा.

जेम, p 31, 4. p 116, 16.
 p 398, 34.
 जेव, p 222, 11. p 297, n.
 जोद, p 215, 67.
 जोदिठ, p 285, 61.
 जोन, p 168, 15. p 80, n.
 जोणि, p 73, n.
 जोणी, p 73, n.
 जोड़, p 246, 103.
 जोन, p 167, n. p 80, 12.
 p 168, n.
 जोनी, p 167, n.
 ज्युत, p 281, 40.
 ज्युता, p 73, 3.
 ज्युताभत, p 84, 1.
 ज्युड, p 58, 9.
 ज्युडा, p 217, 75.
 p 313, 45.
 ज्युडित, p 398, 84.
 ख, p 304, 19. p 15, 1.
 p 393, 22.
 खकखड, p 277, n.
 खग, p 212, 54. p 134, 32.
 p 304, 20.
 खगेवर, p 5, 24.
 खज, p 229, n.
 खजाका, p 229, 34.

खञ्ज—खर्ज.

खञ्ज, p 149, 49.
 खञ्जन, p 130, 15.
 खञ्जरीट, p 130, 15.
 खट, p 390, 17.
 खट्टा, p 174, 39. p 205, n.
 खड्ग, p 127, 4.
 खड्गिन्, p 127, 4.
 खड्गी, p 127, 4. n.
 खण्ड, p 18, 17.
 खण्डपर्यु, p 6, 26, n.
 खण्डपरयु, p 6, 26.
 खण्डनिकार, p 231, 43.
 खण्डिक, p 224, 16.
 खदिर, p 98, 30.
 खदिरी, p 119, 7.
 खद्योत, p 133, 28.
 खनि, p 85, 7.
 खनिज, p 222, 12.
 खनी, p 85, n.
 खपुर, p 126, 34.
 खर, p 239, 78. p 23, 37.
 खरण, p 148, 46.
 खरपुष्पा, p 119, 5.
 खरपुष्परी, p 107, 7.
 खरा, p 102, 49.
 खरागरी, p 102, n.
 खराया, p 111, 30.
 खर्जूर, p 243, n.

खर्ज—खुर.

खर्जू, p 151, 4.
 खर्जूर, p 126, 35. p 243, 97.
 खर्जूरी, p 126, 35.
 खपर, p 245, n.
 खपरी, p 245, n.
 खके, p 276, 20.
 खळ, p 148, 46. p 276, n.
 खवंट, p 397, n.
 खल, p 270, 47.
 खलपू, p 262, 17.
 खलिन, p 204, n.
 खलिनी, p 297, 42.
 खलीन, p 204, 17.
 खलु, p 375, 16.
 खल्ला, p 297, 42.
 खाल, p 68, 27.
 खदित, p 285, 60.
 खार, p 242, n.
 खारि, p 242, n.
 खारी, p 242, 89.
 खारीक, p 222, 10.
 खारीयाप, p 222, 10.
 खिल, p 74, 5, n.
 खिला, p 74, n.
 खुर, p 116, 18. p 392, n.
 खुरणस, p 148, 47.
 खुरणस, p 148, 47.

खुर—गण.

खुरम, p 392, n.
 खुलक, p 300, n. p 251, n.
 खुलका, p 300, n.
 खेट, p 272, 4. p 396, n.
 खेव, p 68, 29.
 खेला, p 53, 33.
 खोख, p 149, 49.
 खालत, p 261, 9.
 खालतगण्ड, p 281, 42.
 खालि, p 288, 9.
 गगण, p 15, 1.
 गङ्गा, p 69, 31.
 गङ्गाधर, p 6, 29.
 गज, p 200, 2.
 गजता, p 200, 4.
 गजबन्धनी, p 202, 11.
 गजभन्ना, p 115, n.
 गजभन्ना, p 115, 11.
 गजानन, p 7, 34.
 गङ्गा, p 79, 8.
 गङ्क, p 65, 17.
 गङ्गु, p 391, 18.
 गङ्गुल, p 149, 48.
 गण, p 135, 40. p 211, 49.
 p 314, 48.
 गणक, p 194, 14. n.
 गणकी, p 194, n.

गण - गन्ती.

गणदेवता, p 2, 5.
 गणनीय, p 275, 14.
 गणराज, p 25, 6.
 गणरूप, p 105, 61.
 गणहासक, p 116, 16.
 गणाधिप, p 7, 33.
 गणिका, p 103, 52.
 p 141, 19.
 गणिकारिका, p 101, 46.
 गणित, p 275, 14.
 गणेश, p 275, 14.
 गण्ड, p 161, 41. p 200, 5.
 गण्डक, p 127, 4.
 गण्डकारी, p 119, n.
 गण्डकाली, p 119; 7.
 गण्डशैल, p 85, 6.
 गण्डाली, p 124, 24.
 गण्डीर, p 123, 22.
 गण्डपद, p 66, 22.
 गण्डपदी, p 67, 24.
 गण्डवा, p 387, 10.
 गतनासिक, p 148, 46.
 गति, p 204, 17.
 गद, p 150, 2.
 गद्य, p 396, 31.
 गन्तव्य, p 403, n.
 गन्तव्या, p 403, n.
 गन्ती, p 204, 20.

गन्ध - गभी.

गन्ध, p 35, 16.
 गन्धक, p 245, 102.
 गन्धकुटी, p 115, 11.
 गन्धन, p 334, 117.
 गन्धनाकुली, p 112, 2.
 गन्धफली, p 99, 36.
 p 101, 44.
 गन्धमादन, p 84, 3.
 गन्धमूली, p 122, 19.
 गन्धरस, p 245, 105.
 गन्धर्व, p 2, 6. p 10, 48.
 p 129, 11. p 202, 12.
 p 338, 135.
 गन्धर्वहस्तक, p 98, 31.
 गन्धवह, p 12, 57.
 गन्धवहा, p 161, 40.
 गन्धवाह, p 12, 57.
 गन्धघटी, p 122, n.
 गन्धसार, p 172, 32.
 गन्धानुमती, p 113, 3.
 गन्धाली, p 133, n.
 गन्धाग्रज, p 245, 102.
 गन्धिक, p 245, n.
 गन्धिनी, p 115, 11.
 गन्धोत्तमा, p 257, 40.
 गन्धोली, p 133, 27.
 गभस्ति, p 22, 34.
 गभीर, p 64, 15.

गम - गर्भि.

गम, p 214, 63.
 गमन, p 214, 63.
 गम्भारी, p 94, 16.
 गम्भीर, p 64, 15.
 गम्य, p 281, 42.
 गरण, p 295, 37.
 गरुड, p 58, 9.
 गरागरी, p 102, n.
 गरिष्ठ, p 285, 62.
 गरी, p 102, 49.
 गरुड, p 5, 24.
 गरुडध्वज, p 4, 14.
 गरुडध्वज, p 22, 33.
 गरुड, p 134, 36.
 गरुडतृ, p 5, 24. p 317, 60.
 p 134, 34.
 गर्गरी, p 239, 75.
 गर्जित, p 17, 10.
 गर्च, p 56, 2.
 गर्दन, p 290, 78.
 गर्दभासक, p 96, 23.
 गर्दन, p 263, 22.
 गर्भ, p 339, 138. p 146,
 39.
 गर्भक, p 173, 3.
 गर्भागार, p 80, 8.
 गर्भाशय, p 146, 38.
 गर्भिणी, p 142, 22.

गभी—गब्धू

गभीपवातिनी, p237,70.
 गर्भत्, p 125, 31.
 गर्व, p 50, 22.
 गर्हण, p 41, 14.
 गर्ह्य, p 272, 4.
 गर्ह्यादिन्, p 267, 37.
 गल, p 160,29. p297,n.
 गलकंबल, p 236, 63.
 गलन्तिका, p 228, 31.
 गलित, p 284, 53.
 गलोद्देश, p 203, 16.
 गल्या, p 297, 42.
 गवय, p 129, 11.
 गवल, p 244, 100.
 गवांजल, p 235, 58.
 गवाच, p 80, 9.
 गवाक्षी, p 123, 22.
 गवीश्वर, p 235, 58.
 गवह, p 226, 25.
 गवेरुका, p 226, n.
 गवेधु, p 226, n.
 गवेधुका, p 226, 25.
 गवेधय, p 294, n.
 गवेधया, p 183, 31.
 गवेधित, p 284, 54.
 गव्य, p 233, 50.
 गव्या, p 235, 60.
 गव्यूति, p 77, 18.

गह—गिरि.

गहन, p86, 1. p279,34.
 गह्वर, p 85, 6. p 352, 185.
 गाक्ष्य, p 243,95. p344, 157.
 गाक्ष्यकी, p 118, 5.
 गाढ, p 13, 62.
 गाणिक्य, p 142, 22.
 गाण्डिव, p 211, 52.
 गाण्डीव, p 211, 52.
 गाढ, p156,21. p201,8.
 गाढानुलेपनी, p 173,35.
 गान, p 45, 4.
 गान्धी, p 204, n.
 गान्धार, p 45, 1.
 गान्धवे, p 10, n.
 गावली, p 98, 30.
 p 180, 22.
 गायत्री, p 180, n.
 गावत्, p 243, 92.
 गार्ग्य, p 296, n.
 गार्भिय, p 142, 22.
 गार्हपत्य, p 179, 19.
 गालव, p 94, 13.
 गिर, p 38, 1.
 गिरि, p84,1. p 289,11.
 गिरिकर्षी, p 110, 22.
 गिरिका, p 129, 12.

गिरि—गुह.

गिरिज, p 245, 104.
 p 244, 100.
 गिरिजाचल, p 244,100.
 गिरित, p 285, n.
 गिरिमल्लिका, p 102, 47.
 गिरिष, p 6, 26.
 गिरीष, p 6, 26.
 गिरा, p 38, n.
 गिरि, p 289, n.
 गिरित. p 285, 60.
 गिरिन, p 289, n.
 गीत, p 44, 4.
 गीर्ष, p 285, 58.
 गीर्षि, p 289, 11.
 गीर्षाण, p 2, 4.
 गीर्षति, p 20, n.
 गीर्षति, p 20, 25, n.
 गुग्गु, p 94, 14.
 गुग्ग, p 225,21. p89,n.
 p 165, n.
 गुग्गक, p 89, 16.
 गुग्गार्ण, p 165, n.
 गुग्गा, p 109,16. p79,n.
 गुह, p 312, 44.
 गुहयुज, p 92, 8.
 गुहफल, p 92, 9.
 गुहा, p 110, 24.
 गुह्यी, p 106, n.

गुडू—गुह्य.

गुडूची, p 106, 1.
 गुण, p135,19. p212,53.
 p 253, 27. p 314,49.
 गुणदण्डक, p 63, 12.
 गुणित, p 280, 38.
 गुणित, p 280, 38.
 गुह्य, p 165, 7. p 89,n.
 गुह्यक, p 89, n.
 गुह्यसाध, p 165, 7.
 गुह्य, p 157, 24.
 गुह्य, p 124, 27.
 गुह्या, p99,36.p124,25.
 गुह्य, p280,38.p284,55.
 गुह्य, p 321, 77.
 गुह्यित, p 280, n.
 गुह्यित, p 280, n.
 गुह्य, p 177, 11.
 गुह्य, p 20, 25. p 176,6.
 p 346, 164.
 गुह्यिणी, p 142, 22.
 गुह्य, p 156, 23.
 गुह्य, p 88,9. p155,17.
 p 341, 144.
 गुह्यिनी, p 88, 9.
 गुह्यक, p 126, 34.
 गुह्य, p 7, 35.
 गुह्य, p 85, 6.
 गुह्य, p 344, 156.

गुह्य—गुह्यी.

गुह्यक, p 2, 6.
 गुह्यकेन्दर, p 14, 63.
 गुह्य, p 280, 38.
 गुह्यपद, p 58, n.
 गुह्यपाद, p 58, 7, n.
 गुह्यपुस्तक, p 194, 13.
 गुह्य, p 155, 19.
 गुह्य, p 282, 46.
 गुह्य, p 289, n.
 गुह्यक, p 126, n.
 गुह्यजन, p 121, 14.
 गुह्य, p 263, 22.
 गुह्य, p 131, 21.
 गुह्यसी, p 387, 10.
 गुह्य, p 121, 16.
 गुह्य, p 78, 4. p 384,n.
 p 370, 240.
 गुह्यगोधा, p 129, n.
 गुह्यगोधिका, p 129,
 12.
 गुह्यगोधिका, p 129, n.
 गुह्यपति, p 194, 15.
 गुह्यपाद, p 265, 27.
 गुह्यसूत्र, p 396, 30.
 गुह्याराज, p 86, 1.
 गुह्यपदगुह्यी, p 81, 13.
 गुह्यिन्, p 175, 3.
 गुह्यी, p 265, 27.

गुह्य—गोधा.

गुह्यक, p 262, 16.
 p 136, 43.
 गुह्यक, p 174, 40.
 गुह्यक, p 174, n.
 गुह्य, p 78, 4.
 गुह्यक, p301, 12.p85,8.
 गुह्य, p 245, 104.
 गो, p 235,60.p237,67.
 गोकर्णक, p 109, 17.
 गोकर्ण, p159,34.p 129,
 10.
 गोकर्णी, p 106, 2.
 गोकुल, p 235, 58.
 गोकुलक, p 109, 17.
 गोचर, p 85, 17.
 गोमिह्य, p 114, 7.
 गोह, p 391, n.
 गोहृन्वा, p 123, 22.
 गोहृन्, p 391, 18.
 गोह, p 175, 1. p 351,
 182.
 गोहृन्धि, p 8, 39.
 गोह्या, p 73, 3.
 गोदारण, p 223, 14.
 गोहृन्, p 235, 57.
 गोहृन्, p 235, n.
 गोधन, p 235, 58.
 गोधा, p 212, 52.

गोधा—गोख.

गोधापदी, p 114, 7.
 गोधि, p 161, 43.
 गोधिका, p 66, 22.
 गोधिकाकल, p 128, 6.
 गोधूच, p 224, 18.
 गोनर्द, p 117, 20.
 गोनस, p 57, 4.
 गोप, p337,132.p399,n.
 p 192,7. p 245,105.
 गोपति, p 236, 62.
 गोपा, p 112, n.
 गोपानसी, p 81, 15.
 गोपावित, p 284, 55.
 गोपाच, p 235, 57.
 गोपी, p 112, 30.
 गोपुर, p82,16. p117,20.
 p 352, 184.
 गोष, p 251, n.
 गोषक, p 251, 17.
 गोमत्, p 235, 58.
 गोमय, p 233, 50.
 गोमायु, p 128, 5.
 गोमिन्, p 235, 58.
 गोरच, p 289, n.
 गोरस, p 234, 53.
 गोर्द, p 154, 16.
 गोख, p 392,20.p146,n.
 गोखक, p 146, 36.

गोला—गौरा.

गोला, p 246, 109.
 गोलिङ्ग, p 95, n.
 गोखिड, p 95, 20.
 गोखोमी, p 124, 24.
 p 247, 111.
 गोबन्दिनी, p 99, 36.
 गोविन्द, p 4, 14.
 गोविन्, p 233, 50.
 गोवाच, p 400, 40, n.
 गोवीर्ष, p 172, 33.
 गोच, p 76, 13.
 गोचपति, p 337, 132.
 गोठी, p 178, 14.
 गोठीन, p 76, 13.
 गोष्यद, p 327, 96.
 गोसंख, p 235, 57.
 गोस, p 245, u.
 गोसचय, p 245, n.
 गोसना, p165,7.p111,n.
 गोसनी, p 111, 26.
 गोखानक, p 76, 13.
 गोड, p 391, n.
 गोतच, p 3, 10.
 गोधार, p 128, 6.
 गोधेय, p 128, 6.
 गोधेर, p 128, 6.
 गोद, p354,191.p37,24.
 गोरा, p 7, n.

गौरी—ग्राव.

गौरी, p 7,32. p 139,8.
 ग्रहित, p 280, n.
 ग्रन्थि, p 124, 27.
 ग्रन्थिक, p 247, 111.
 ग्रंथित, p 280, 35.
 ग्रंथिपणं, p 117, 20.
 ग्रंथिच, p 95,18. p 104,
 57.
 ग्रस, p43,20.p285,60.
 ग्रह, p 26, 9. p 288,8.
 p 369, 238.
 ग्रहधि, p 151, n.
 ग्रहणी, p 151, n.
 ग्रहणीक, p 151, 6.
 ग्रहपति, p 22, 32.
 ग्रहीट, p 265, 27.
 ग्राच, p 83, 20.
 ग्राचणी, p 315, 52.
 ग्राचतच, p 250, 9.
 ग्राचता, p 297, 42.
 ग्राचाधीन, p 250, 9.
 ग्राचान्त, p 88, 20.
 ग्राचीणा, p 108, 13.
 ग्राच्य, p 43,19. p 253,
 23.
 ग्राच्यधर्म, p 190, 56..
 ग्राचन्, p 84, 1. p 331,
 108.

ग्रास—घन.

- ग्रास, p 234, 54.
 ग्राह, p 66, 21. p 288, 8.
 ग्राहिन्, p 91, 1.
 ग्रीवा, p 160, 39.
 ग्रीष्म, p 29, 18.
 ग्रैव, p 165, n.
 ग्रैवेय, p 165, n.
 ग्रैवेयक, p 165, 5.
 ग्लस्त, p 285, 60.
 ग्लह, p 258, 45.
 ग्लान, p 152, 9.
 ग्लानि, p 385, n.
 ग्लान्, p 152, 9.
 ग्लो, p 18, 16.
 घट, p 228, 32.
 घटना, p 217, 75.
 घटा, p 217, 75.
 घटीवन्त, p 254, 28.
 घट्ट, p 391, n.
 घट्टा, p 35, 20, n.
 घट्टापच, p 77, 19.
 घट्टापाठसि, p 95, 20.
 घट्टारवा, p 110, 25.
 घन, p 16, 9. p 213, 59.
 p 332, 113. p 46, 4.
 p 275, 15.
 घनरस, p 61, 5.

घन—घोट.

- घनसार, p 172, 32.
 घनावन, p 332, 112.
 घन्ने, p 54, 33.
 वस्तर, p 263, 20.
 वस्त, p 24, 2.
 घाटा, p 161, 39.
 घाटिक, p 215, n.
 घाष्टिक, p 215, 65, n.
 घात, p 218, 84.
 घातुक, p 265, 28.
 p 270, 47.
 घास, p 125, 33.
 घु, p 390, n.
 घुट, p 156, n.
 घुटि, p 156, n.
 घुटिका, p 156, 23.
 घुटी, p 156, n.
 घुण, p 391, 18.
 घूर्णित, p 266, 32.
 हवा, p 49, 18. p 295, 32.
 p 315, 54.
 हवि, p 22, 34.
 हत, p 233, 52. p 339, n.
 p 322, 78.
 हटि, p 127, 2.
 p 121, n.
 घोट, p 202, n.
 घोटक, p 202, 11.

घोषा—चक्र.

- घोषा, p 161, 40. p 204, 17.
 घोषिन्, p 127, 2.
 घोष्टा, p 95, 17. p 126, 34.
 घोर, p 50, 20.
 घोष, p 83, 20.
 घोषक, p 113, 5.
 घोषणा, p 41, 12.
 घ्रास, p 161, 40. p 281, 39.
 घ्राणतर्पण, p 36, 20.
 घ्रात, p 281 39.
 च, p 377, 5. p 371, 2.
 चकोरक, p 134, 35.
 चक्र, p 205, 24. p 210, 46. p 352, 184.
 p 132, 22.
 चक्रकारक, p 116, 17.
 चक्रपाणि, p 4, 15.
 चक्रवर्दक, p 120, 12.
 चक्रहा, p 124, 25, n.
 चक्रवर्तिन्, p 191, 2.
 चक्रवर्तिनी, p 122, 19.
 चक्रवाक, p 132, 22.
 चक्रवाह, p 16, n.
 p 84, n.
 चक्रवाह, p 16, 7.

चक्रा—चखि.

चक्राङ्क, p 132, 23.
 चक्राङ्गी, p 106, 4.
 चक्रिन्, p 57, 7. n.
 चक्रोवत्, p 239, 78.
 चक्षुःक्षवस्, p 58, 7.
 चक्षु, p 162, n.
 चक्षुष्य, p 245, 103.
 चक्षुस्, p 162, 44.
 चक्षुल, p 277, 24.
 चक्षुला, p 17, 11.
 चक्षु, p 98, 32. p135, 36.
 चक्षु, p 126, n.
 चटक, p 131, 18.
 चटका, p 131, 18.
 चटकाधिरर, p 247, n.
 चटकाधिरस, p 247, n.
 चटल, p 277, n.
 चटिकाधिरर, p 247, n.
 चटिकाधिरस, p 247, 111.
 चयक, p 224, 18.
 चयल, p 266, 32.
 चयला, p 116, 16. p 7, n.
 चयलात, p 104, 57.
 चयलातक, p 169, 20.
 चयलाल, p 252, 20.
 चयलालवल्ली, p 255, 32.
 चयलालिका, p 255, 32.
 चखि, p 7, n.

चखि—चन्द्र.

चखिका, p 7, 33.
 चखी, p 7, n.
 चक्षुःशाल, p 79, 6.
 चक्षुःशाली, p 79, n.
 चक्षर, p 252, 19.
 चक्षरकुच, p 91, 4.
 चक्षरानन, p 3, 11.
 चक्षुर्भङ्ग, p 190, 57.
 चक्षुर्भुज, p 4, 15.
 चक्षुर्भुग, p 384, n.
 p 394, n.
 चक्षुर्भुग, p 190, 57.
 चक्षुष्य, p 77, 17.
 चक्षुर्भुग, p 237, 69.
 चक्षर, p 81, 13. p 179, 17.
 चन, p 377, 3.
 चन्द, p 18, n.
 चन्दन, p 172, 32.
 चन्द्र, p 18, 15. p 120, 12.
 p 273, n. p 172, 32.
 p 352, 184.
 चन्द्रक, p 133, 31.
 चन्द्रभागा, p 69, 34.
 चन्द्रमस, p 18, 15.
 चन्द्रवल्ली, p 118, n.
 चन्द्रबाला, p 115, 13.
 चन्द्रशेखर, p 6, 26.
 (चन्द्रसंज्ञ), p 172, 32.

चन्द्र—चक्षु.

चन्द्रहास, p 213, 57.
 चन्द्रिका, p 19, 18.
 चन्द्रिमा, p 19, n.
 चण्ट, p 160, 'n'.
 चपल, p 244, 100.
 p 270, 46. p 13, 60.
 p 277, n.
 चपला, p 17, 11. p 108, 15.
 चपेट, p 160, 35.
 चनर, p 129, n. p 198, n.
 चनरिक, p 91, 3.
 चनस, p 398, 35.
 चनसी, p 387, 10.
 चक्षु, p 210, 46. p 385, n.
 चक्षु, p 128, 9.
 चक्षक, p 101, 44.
 चय, p 78, 3. p 135, 40.
 चर, p 277, 23. p 194, 13.
 चरक, p 397, 23.
 चरण, p 156, 22.
 चरणायुध, p 131, 17.
 चरन, p 278, 30.
 चरनच्छायात्, p 84, 2.
 चराचर, p 277, 23.
 चरिण्यु, p 277, 23.
 चर्चन, p 33, n.
 चक्ष, p 180, 22.
 चक्षु, p 387, 10.

चञ्चरी — चषा.

चञ्चरी, p 32, 11. p 170, 23.
 चपेट, p 161, n.
 चर्मा, p 213, n.
 चर्मकषा, p 120, 9.
 चर्मकषा, p 120, n.
 चर्मकार, p 249, 7.
 चर्मन्, p 187, 46. p 208, 39.
 p 213, 58.
 चर्मप्रभेदिका, p 255, 35.
 चर्मप्रसेवक, p 255, n.
 चर्मप्रसेविका, p 255, 33.
 चर्मर, p 249, n.
 चर्मन्, p 97, 26.
 चर्मा, p 184, 35.
 चर्जित, p 285, 60.
 चल, p 277, 24.
 चलदल, p 91, 1.
 चलन, p 277, 24.
 चलाचल, p 277, 24.
 चलित, p 214, 64. p 280, 36.
 चविक, p 108, n.
 चविका, p 108, 16.
 चवी, p 108, n.
 चव्य, p 108, 16.
 चव्या, p 108, n.
 चषक, p 257, 43.
 चषाल, p 179, 18.

चाक्रि — चिकि.

चाक्रिक, p 215, 65.
 चाक्रेरी, p 119, 6.
 चाटवैर, p 131, 18.
 चाणकीन, p 221, n.
 चाण्डाल, p 249, 4.
 चाण्डालिका, p 255, 32.
 चातक, p 130, 17.
 चान्द्रभागा, p 69, n.
 चान्द्रभागी, 69, n.
 चाप, p 211, 51.
 चापर, p 198, 31.
 चापरा, p 198, n.
 चापरी, p 198, n.
 चाप्रीकर, p 243, 95.
 चाप्येय, p 101, 44.
 चार, p 290, 14. p 194, 31.
 चारटी, p 120, 11.
 चारण, p 250, 12.
 चार, p 272, 1.
 चार्जिक्य, p 169, 23.
 चार्मा, p 205, n.
 चार्मण, p 297, 43.
 चार्मण, p 297, n.
 चाल, p 81, n.
 चालन, p 227, n.
 चालनी, p 227, 26.
 चाप, p 130, 16.
 चिकित्सक, p 152, 8.

चिकि — चिन्त.

चिकित्सा, p 150, 1.
 चिकीर्षा, p 385, n.
 चिह्नर, p 162, 46. p 270, 46.
 चिह्नण, p 232, 46.
 चिह्ना, p 96, 24.
 चित्, p 33, 10. p 377, 3.
 चिता, p 218, 86.
 चिति, p 218, 86.
 चित्त, p 33, 9.
 चित्तविभक्त, p 51, 26.
 चित्तसमुत्पत्ति, p 50, 22.
 चित्ताभोग, p 33, 11.
 चित्ता, p 218, 86.
 चित्त, p 38, 26. p 50, 19.
 p 350, 180.
 चित्तक, p 105, 60. p 98, 31.
 चित्तकर, p 249, 7.
 चित्तकवृ, p 92, 7.
 चित्तकल्ला, p 110, 24.
 चित्तपर्या, p 107, 11.
 चित्तभारु, p 11, 51.
 p 330, 107.
 चित्तविशुद्धिज, p 21, 26.
 चित्तविशुद्धिन्, p 21, 28.
 चित्ता, p 107, 6. p 123, 22.
 चिन्त, p 52, n.

चिन्ता—चिह्न.

चिन्ता, p 52, 29.
 चिन्तिका, p 52, n.
 चिपिट, p 232, n.
 चिपिटक, p 232, 47.
 चिपुट, p 232, n.
 चिर, p 376, n.
 चिरक्रिय, p 262, 17.
 चिरछी, p 139, 9.
 चिरन्तन, p 277, 26.
 चिररात्राय, p 376, 1.
 चिरविल, p 97, 28.
 चिरस्मृता, p 238, 71.
 चिरस्म, p 376, 1.
 चिरात्, p 376, n.
 चिरातिक्र, p 119, n.
 चिराव, p 376, 1.
 चिरिछी, p 139, n.
 चिरिविल, p 97, n.
 चिरे, p 376, n.
 चिरेण, p 376, n.
 चिलिचिनि, p 65, 18.
 चिलिचिनि, p 65, n.
 चिलिचोनक, p 65, n.
 चिलीचिनि, p 65, n.
 चिलीचिनि, p 65, n.
 चिलीच, p 65, n.
 चिल्ल, p 131, n. p 153, 11.

चिवि—चेट.

चिविट, p 232, n.
 चिवु, p 161, n.
 चिडुक, p 161, 41.
 चिङ्ग, p 19, 18.
 चीन, p 128, 9,
 चीर p 396, 31.
 चीरी, p 133, 28.
 चीवर, p 396, 31.
 चुक, p 119 6. p 229, 35.
 चुक्रिका, p 119, 6.
 चुचुक, p 158, n.
 चुलूपी, p 65, n.
 चुल्ल, p 153, 11.
 चुल्लि, p 227, 29.
 चुल्ली, p 227, n.
 चुल्ल, p 398, n.
 चुचुक, p 158, 28.
 चुडा, p 134, 31. p 163, 48.
 चुडामणि, p 165, 4.
 चुडाला, p 124, 25.
 चुत, p 94, 14.
 चुणं, p 173, 35. p 215, 67.
 चुणकुन्तल, p 162, 47.
 चुणं, p 386, 9.
 चुणी, p 386, n.
 चुलिका, p 201, 6.
 चुपा, p 102, 10.
 चेट, p 251, n.

चेट—चोरी.

चेटक, p 251, 17.
 चेडिका, p 251, n.
 चेटी, p 251, n.
 चेड, p 251, n.
 चेडक, p 251, n.
 चेडी, p 251, n.
 चेत्, p 33, 9.
 चेतकी, p 100, 40.
 चेतन, p 33, 8.
 चेतना, p 33, 10.
 चेतस्, p 33, n.
 चेल्, p 168, 17. p 353, 204.
 चेनी, p 168, n.
 चैत्य, p 79, 7.
 चैव, p 28, 15.
 चैवरच, p 14, 65.
 चैलिक, p 28, 15.
 चोच, p 118, 22. p 396, 30.
 चोर, p 253, n.
 चोरपुष्पी, p 115, 14.
 चोरिका, p 253, n.
 चोख, p 169, 19.
 चोली, p 169, n.
 चोर, p 253, 25.
 चोरिका, p 253, 26.
 चोरी, p 253, n.

चौखं—खवि.

चौखं, p 253, 26.
 च्युत, p 284, 53.
 च्योत, p 289, 10. n.
 चग, p 239, n.
 चगस, p 239, n.
 चगसक, p 239, 76.
 चगसा, p 118, n.
 चगसांभी, p 118, n.
 चगसान्भी, p 118, 2.
 चत्त, p 199, n.
 चत्त, p 199, 32.
 चत्ता, p 110, 23. p 125, 32.
 p 229, 37.
 चत्ताकी, p 113, 3.
 चद, p 89, 14. p 134, 36.
 चदन, p 89, 14. p 18, n.
 चदिस, p 81, 14.
 चद्यन्, p 52, 30.
 चन्द, p 368, n. p 196, n.
 p 325, 91.
 चन्दस्, p 368, 234.
 p 180, 22. p 292, 20.
 चस, p 196, 22. p 283, 47.
 चर्दि, p 151, n.
 चर्दी, p 151, n.
 चस, p 217, 77.
 चवि, p 19, 19.

खवी—खग.

खरी, p 19, n.
 खग, p 239, n.
 खगस, p 231, n.
 खगी, p 239, 76.
 खात, p 147, 44. p 284, 53.
 खात, p 177, 10.
 खादन, p 18, 14.
 खादित, p 283, 47.
 खान्दस, p 176, 6.
 खासा, p 345, 159.
 खित, p 284, 53.
 खिट्ट, p 56, 2.
 खिट्ठित, p 283, 49.
 खित्त, p 284, 53.
 खित्तदहा, p 106, 1.
 खुरिका, p 214, 60.
 खेक, p 136, 43.
 खेदन, p 287, 7.
 खच, p 2, n.
 खच्चा, p 150, n.
 खच्चा, p 150, n.
 खगत्, p 74, 6. p 12, n.
 खगती, p 74, 6. p 320, 47.
 खगतो, p 12, n.
 खगतो, p 12, n.
 खगत्प्राप्त, p 12, 53.
 खगर, p 207, n.

खग—जत.

खगस, p 257, 42.
 खगध, p 285, 60. n.
 खगिध, p 234, 55.
 खचन, p 157, 25.
 खचनेफला, p 100, 42.
 खचन्य, p 278, 30. p 345, 161.
 खचन्यज, p 147, 43.
 p 248, 1.
 खच्चन, p 277, 23.
 खच्चा, p 156, 23.
 खच्चाकरिक, p 209, 41.
 खच्चास, p 209, 41.
 खटा, p 88, 11. p 311, 40.
 p 163, 48. p 117, n.
 खटाखट, p 6, 30.
 खटानांसी, p 117, 22.
 खटि, p 93, n.
 खटिन्, p 93, n.
 खटिवा, p 117, 22.
 खटी, p 93, 13, n.
 खटुल, p 149, 49.
 खटर, p 158, 28. p 277, 26.
 खटरा, p 277, n.
 खड, p 19, 20. p 268, 38.
 खडा, p 106, 5. p 268, 38.
 खड, p 171, 26.

अतु—अन्ध.	अन्ध—अर.	अर—अन्ध.
अतुल, p 230, 40.	अन्धगु, p 32, 8.	अरच, p 229, 36.
अतुला, p 132, 26.	अन्धिन्, p 33, 8.	अरत्, p 147, 42.
अतुलत्, p 122, 19.	अन्ध, p 190, 57. p345,	अरद्वय, p 236, 61.
अतुला, p132, n. p 122,	161. p 216, 72.	अरद्वयी, p 236, n.
19.	अन्धु, p 33, 8.	अरा, p 147, 41.
अतु, p 158, n.	अप, p289, n. p187,46.	अरायु, p 146, 38.
अतुली, p 158, 29.	अपन, p 289, n.	अरायुज, p 271, 50.
अत, p 192, 8.	अपा, p 104, n.	अरायुसु, p 146, n.
अतक, p 144, 28.	अपन, p 234, n.	अल, p 60, 3.
अनक, p 252, 20.	अप्यती, p 146, 38.	अलक, p 252, n.
अनता, p 297, 42.	अप्याल, p 62, 9.	अलज, p 92, 8.
अनन, p 175, 1, p32,8.	अप्योर, p 105, n.p91,5.	अलजन्तु, p 66, 20.
अननी, p122, n. p144,	अप्, p 90, 19.	अलजन्तुका, p 66, n.
29.	अप्पु, p128, 5.p298,3.	अलद, p 16, n.
अनपद, p 75, 8.	अप्पू, p 90, 19.	अलधर, p 16, 8.
अनयित्री, p 144, 29.	अप्पूक, p 128, n.	अलनिधि, p 60, 2.
अनश्रुति, p 40, 7.	अप्पू, p 91, 5.	अलनिगं, p 61, 7.
अनार्ह, p 4, 14.	अप्पूभेदिन्, p 8, 39.	अलनीलो, p 70, 38.
अनाश्रय, p 80, 9.	अप्पूक, p 91, 5.	अलपुष्प, p 393, 23.
अनि, p 32, 8. p 122,n.	अप्पूोर, p 91, 5.	अलप्राय, p 75, 10.
p 139, n.	अय, p289,12.p217,78.	अलशत, p 16, n.
अनित्री, p 144, n.	अयन, p 289, 12.	अलशुच, p 16, 9.
अनी, p 32, n. p 139,n.	अयन्त, p 8, 41.	अलश्याल, p 60, 5.
p 122, 19.	अयन्ती, p 101, 46.	अलशुक्ति, p 67, 23.
अनुस, p 32, 8.	अया, p101,47.p101,46.	अलशुची, p 66, n.
अन्तु, p 33, 8.	अय्य, p 209, 42.	अलाधार, p 67, 25.
अन्तुफल, p 91, 2.	अरठ, p 277, 28.	अललोका, p 66, n.
अन्ध, p 32, n.	p 158, 28.	

जला—जाग.

जलायथ, p 67, 25. p 125, 30.
 जलासुका, p 66, n.
 जलिकावेषी, p 66, n.
 जलूका, p 66, n.
 जलैकस, p 66, n.
 जलोका, p 66, n.
 जलोच्छास, p 62, 10.
 जलोरगी, p 66, n.
 जलौकस, p 66, 22.
 जलौकस, p 66, n.
 जलौका, p 66, 22.
 जल्यक, p 267, 36.
 जल्यकी, p 267, n.
 जल्यत, p 284, 57.
 जव, p 209, 41. p 13, 60.
 जवन, p 203, 13. p 209, 41.
 p 296, 38. p 13, n.
 जवनिका, p 169, 22.
 जवा, p 104, 56.
 जवाधिक, p 203, 13.
 जङ्गुतनवा, p 69, 31.
 जागर, p 207, 32.
 जागरण, p 291, n.
 जागरा, p 291, 19.
 जागरित, p 266, 32.
 जागरुक, p 266, 32.
 जागर्ति, p 291, n.

जाग—जाय.

जागर्त्ता, p 291, 19.
 जापिवा, p 291, n.
 जाङ्गलिक, p 58, n.
 जाङ्गलिक, p 58, 11.
 जाङ्गिक, p 209, 41.
 जाटखि, p 400, 38.
 जात, p 33, 9.
 जातवेदस, p 10, 49.
 जातरूप, p 243, 95.
 जातापत्य, p 141, 16.
 जाति, p 320, 70. p 172, n.
 p 33, 9. p 103, 53.
 जातिफल, p 172, 34.
 जाती, p 172, n.
 जातीकोष, p 172, 34.
 जातीकोष, p 172, n.
 जातीफल, p 172, n.
 जातु, p 377, 4.
 जातुधान, p 12, n.
 जातोष, p 236, 61.
 जातु, p 156, 23.
 जाप, p 187, n.
 जापास, p 250, 11.
 जापास, p 145, 32.
 जाचि, p 341, 144.
 जास्य, p 90, 19.
 जास्यूनद, p 243, 96.
 जावक, p 171, 27.

जाया—जीर्ण.

जाया, p 138, 6.
 जायाजीव, p 250, 12.
 जायापति, p 146, 38.
 जायु, p 150, 1.
 जार, p 145, 35.
 जारज, p 145, 36.
 जास, p 64, 16. p 358, 202.
 जालक, p 89, 16.
 जालिक, p 251, 14.
 जासी, p 113, 6. p 358, n.
 जासा, p 251, 16.
 p 262, 17.
 जावक, p 171, n.
 जिघत्सु, p 263, 20.
 जिङ्गी, p 107, 9.
 जित्तर, p 210, 45.
 जिन, p 3, 8.
 जिष्णु, p 8, 37. p 210, 45.
 जिह्वा, p 276, 20.
 जिह्वाग, p 58, 8.
 जिह्वा, p 161, n.
 जिह्वा, p 161, 42.
 जीन, p 147, 42.
 जीमूत, p 16, 9. p 102, 49.
 p 317, 61.
 जीरक, p 229, 36.
 जीर्ण, 147, 42.
 जीर्णवस्त्र, p 168, 16.

और्ध्व—ऊर्ध्व.

और्ध्व, p 288, 9.
 और्ध्व, p 21 26.p219,
 और्ध्व, p 96,24.p119,8.
 और्ध्व, p 134, 35
 और्ध्व, p 60, 3. p220,1.
 p 219, n.
 और्ध्व, p 119, n.
 और्ध्व, p 119, 7.
 और्ध्व, p 60, n.
 और्ध्व, p 119, 7.
 और्ध्व, p 219, 88.
 और्ध्व, p 251, n.
 और्ध्व, p 105, 62.
 p 106, 1.
 और्ध्व, p 119, 7.
 और्ध्व, p 119,7.p219,n.
 और्ध्व, p 219, 88.
 और्ध्व, p 251, 14.
 और्ध्व, p 220, 1.
 p 385, n.
 और्ध्व, p 219, 88.
 और्ध्व, p 41, 14.
 और्ध्व, p 118, 3.
 और्ध्व, p 118, n.
 और्ध्व, p 181, n.
 और्ध्व, p 181, 24.
 और्ध्व, p 296, 38.
 और्ध्व, p 296, 38.

ऊर्ध्व—ऊर्ध्व.

ऊर्ध्व, p 398, n.
 ऊर्ध्व, 54, 35.
 ऊर्ध्व, p 54, 35.
 ऊर्ध्व, p 54, n.
 ऊर्ध्व, p 209, 42. p 210,
 45.
 ऊर्ध्व, p 234, 56.
 ऊर्ध्व, p 209, 42.
 ऊर्ध्व, p 209, 42.
 ऊर्ध्व, p 260, 6. p18,
 16. p 301, 11.
 ऊर्ध्व, p 260, n.
 ऊर्ध्व, p 171, 28.
 ऊर्ध्व, p 374, 12.
 ऊर्ध्व, p 137, n.
 ऊर्ध्व, p 176, 5. p309, 36.
 ऊर्ध्व, p 283, 47.
 ऊर्ध्व, p 283, 47.
 ऊर्ध्व, p 33, 10.
 ऊर्ध्व, p 194, 15.
 ऊर्ध्व, p 145, 34.
 ऊर्ध्व, p 265, 30.
 ऊर्ध्व, p 145, 35.
 ऊर्ध्व, p 34, 15.
 ऊर्ध्व, p 194, 14.
 ऊर्ध्व, p 73, 2. p212,53.
 ऊर्ध्व, p 212,52.
 ऊर्ध्व, p 288, 9.

ऊर्ध्व—ऊर्ध्व.

ऊर्ध्व, p 147, 43.
 p 369, 237.
 ऊर्ध्व, p 369, n.
 ऊर्ध्व, p 312, 44. p29,n.
 ऊर्ध्व, p 29, 16.
 ऊर्ध्व, p 133,28.
 ऊर्ध्व, p 194, n.
 ऊर्ध्व, p 121, 15.
 ऊर्ध्व, p 367, 232.
 ऊर्ध्व, p 19, 18.
 p 113, n.
 ऊर्ध्व, p25,5.p113,6.
 ऊर्ध्व, p 194, 14.
 ऊर्ध्व, p 151,7.p296,38.
 ऊर्ध्व, p 10, 49.
 ऊर्ध्व, p 11, 52.
 ऊर्ध्व, p 11, n.
 ऊर्ध्व, p 116, 15.
 ऊर्ध्व, p 376, 2.
 ऊर्ध्व, p 85, 5.
 ऊर्ध्व, p 47, 8.
 ऊर्ध्व, p 387, 10.
 ऊर्ध्व, p 65, 17.
 ऊर्ध्व, p 113, 5.
 ऊर्ध्व, p 65, n.
 ऊर्ध्व, p 95, 20.
 ऊर्ध्व, p 116, n.

भाटा—डलि.

भाटानवा, p 116, n.

भाडुक, p 95, 20.

भिएपी, p 104, 55.

भिक्षिका, p 133, 28.

भीरका, p 133, 28.

डङ्क, p 397, n. p 255, 34.

डङ्कपति, p 192, n.

डिडिमक, p 134, n.

डिडिम, p 134, 35,

डोका, p 386, 7.

डुष्टक, p 99, 37.

डमर, p 290, 14.

डमर, p 47, 8.

डमरक, p 47, n.

डमर, p 217, 76.

डयन, p 204, n.

डड, p 100, 41.

डामर, p 290, n.

डाखिन, p 101, n.

डिगिडिम, p 47, 8.

डिम, p 290, 14.

डिम, p 135, 38.

डिम, p 147, 41.

डुडुडु, p 57, 5.

डुडु, p 57, n.

डुलि, p 67, n.

ढका—तत.

ढका, p 46, 6.

तक, p 237, 53.

तकक, p 299, 4.

तकनु, p 250, 9.

तक, p 255, n. p 300, 10.

p 397, n.

तड, p 61, 7.

तडाक, p 68, n.

तडिनी, p 69, 30.

तडी, p 61, n.

तडाक, p 68, n.

तडाग, p 68, 28.

तडित्, p 17, 11.

तडित्, p 16, 8.

तडुक, p 397, 33.

तडुडु, p 110, 25.

तडुडी, p 118, 1.

तट, p 377, n. p 155, n.

ततस्, p 46, 4. p 280, 35.

p 377, n.

तत्काव, p 198, 29.

तत्किव, p 263, 19.

तत्पत्नी, p 230, 40.

तत्पर, p 260, 9.

तत्, p 47, 9.

तत्, p 47, n.

तत्तत्, p 47, n.

तथा—तम्.

तथा, p 387, 9.

तथागत, p 2, 8.

तथ्य, p 43, 22.

तदा, p 382, 22.

तदात्, p 198, 29.

तदानीम्, p 382, 22.

तनक, p 143, 27.

तनका, p 143, n.

तनु, p 156, 22. p 274, 11.

p 333, 115, p 275, 15.

तनुल, p 207, 32.

तनु, p 156, 22.

तनुपा, p 10, n.

तनुगत, p 283, 48.

तनुपात्, p 10, 49.

तनुव, p 134, 36.

p 263, 50.

तन्व, p 254, 28.

तन्व, p 254, n.

तन्वक, p 224, n.

तन्वु, p 224, 17.

तन्वुवाव, p 249, 6, n.

तन्व, p 353, 187.

तन्वक, p 167, 13.

तन्ववाप, p 249, n.

तन्ववाय, p 249, n.

तन्विक, p 106, 1.

तन्वुवाव, p 249, n.

तन्त्रा—तमो.

तन्त्रा, p 350, n.p55, n.
 तन्त्रि, p 350, n.p55, n.
 तन्त्री, p55, 37. p350, 178.
 तप, p 30, 19. p368, 234.
 p 30, n. p 28, n.
 तपःक्षेपसङ्घ, p 186, 42.
 तपन, p 22, 32. p59, 1.
 तपनीय, p 243, 95.
 तपस, p 28, 15. p368, n.
 तपस्य, p 28, 15.
 तपस्विन्, p 186, 41.
 तपस्विनी, p 117, 22.
 तम, p 239, n.
 तम, p 56, n.
 तमस, p 21, 28. p 32, n.
 p 56, 3. p 368, 333.
 तमस, p 56, n.
 तमसती, p 25, n.
 तमसिनी, p 25, 4.
 तमा, p 25, n. 56, n.
 तमाख, p 102, 48. p397,
 33.
 तमालपत्र, p 170, 24.
 तमिस्, p 56, 3.
 तमिस्त्रा, p 25, 5.
 तमो, p 25, 4.
 तमोनुद्, p 326, 92.
 तमोपद्, p 370, 240.

तर—तर्क.

तरङ्ग, p 127, 1.
 तरङ्ग, p 61 5.,
 तरङ्गिणी, p 69, 30.
 तरण, p 202, 10.
 तरणि, p 22, 31. p103,
 54. p 62, 10.
 तरणी, p 62, n.
 तरपयस्, p 63, 11.
 तरस, p 277, 24.
 p 165, 4.
 तरसा, p 233, 50.
 तरस्, p 12, 59. n.
 तरस, p 154, 14.
 तरस्विन्, p 209, 41.
 p 337, 130.
 तरि, p 62, 10.
 तर, p 87, 5.
 तरण, p 147, 42.
 तरणी, p 139, 8.
 तर्क, p 33, 12.
 तर्कविद्या, p 39, 5.
 तर्कारी, p 101, 46.
 तर्जनी, p 159, 32.
 तर्कक, p 236, 61.
 तर्कू, p 229, 34.
 तर्पण, p 235, 56.
 p 287, 4.
 तर्कान्, p 179, 18.

तर्ध—ताञ्ज.

तर्ध, p 52, 28. p 234,
 55.
 तर्धित, p 263, n.
 तख, p 212, n. p 358,
 204.
 तखा, p 212, 52. n.
 तखिन, p 337, 129.
 तख्य, p 338, 133.
 तखल, p 32, 5.
 तख्, p 310, n.
 तखर, p 293, n.
 तखर, p 253, 25.
 तखलक, p 47, 10. p398,
 34.
 ताडि, p 126, n.
 ताडी, p 126, n.
 तात, p 144, 28.
 तान्त्रिक, p 194, 15.
 तापन, p 22, n.
 तापस, p 186, 41.
 तापसतर, p 97, 26.
 तापिस्त्र, p 102, 48.
 तापिस्त्र, p 102, n.
 तामरस, p 71, 40.
 तामलकी, p 116, 15.
 तामसी, p 25, 5.
 तामो, p 25, n.
 तामक, p 244, 97.

ताव—ताव.
 तावकशी, p 16, 6.
 तावकुडुक, p 250, 8.
 तावपूड, p 131, 17.
 ताम्बूलबल्ली, p 114, 8.
 ताम्बूली, p 114, 8.
 तार, p 45, 2.p347,168.
 p 20, n.
 तारक, p 20, n.
 तारकजित्, p 7, 35.
 तारका, p20,22. p20,25.
 तारा p 20, 23.
 तावण्य, p 146, 40.
 तावण्य, p 5, 24. p 342,
 147.
 तावण्यै, p 245, 102.
 ताव, p 47,9. p 126,34.
 p245,104.p159,34.
 तावपत्र, p 165, 5.
 तावपत्री, p 115, 11.
 तावमूखिका, p 114, 7.
 तावडन्न, p 174, n.
 तावडन्नक, p 174, 41.
 तावाह, p 4, 19.
 तावि, p 126, n.
 तावी, p 116, 15. p126,
 35.
 ताव, p 161, 42.
 तावन्, p 373, 8.

तिक्त—तिरो.
 तिक्त, p 35, 18,
 तिक्तक, p 122, 20.
 तिक्तयाक, p 91, 5.
 तिक्त, p 23, 37.
 तितड, p 227, 26.
 तितिचा, p 51, 24.
 तितिचु, p 266, 31.
 तितिर, p 134, n.
 तितिरि, p 134, 35.
 तिचि, p 24, 1.
 तिनिय, p 92, 7.
 तिनिची, p 96, 24.
 तिनिचीक, p 96, n.
 p 229, 35.
 तिनिची, p 96, n.
 तिन्दुक, p 95, 19.
 तिन्दुकी, p95, n.p386,8.
 तिनि, p 65, 19.
 तिनिक्किड, p 66, 20.
 तिजित, p 284, 55.
 विजिर, p 56, 3.
 तिरस, p 375, 18. n.
 तिरची, p 266, n.
 तिरस्कारिणी, p 169, 22.
 तिरस्कारिणी, p 169, n.
 तिरस्किदा, 50, 22.
 तिरीड, p 94, 13.
 तिरोधान, p 18, 14.

तिरो—तुच्छ.
 तिरोहित, p 218, 80.
 तिच्यं, p 266, 34.
 तिल, p 225, 19.
 तिलक, p 95, 20. p149,
 49. p 154,16.p170,
 24. p 231, 43.
 तिलकालक, p 149, 49.
 तिलपत्री, p 172, 33.
 तिलपिड्ड, p 225, 19.
 तिलपेल, p 225, 19.
 तिलिड, p 57, 5.
 तिल्ल, p 221, 7.
 तिल्ल, p 94, 13.
 तिथ्य, p 20, 23.
 तिथ्यमला, p 99, 38.
 तोच्छ, p 23, 37. p244,
 98. p 316, 56.
 तोच्छगन्ध, p 93, 11, n.
 तोच्छगन्धक, p 93,11.n.
 तोर, p 61, 7.
 तोर्य, p 325, 89.
 तोत्र, p 13, 62.
 तोत्रवेदना, p 59, 3.
 ठ, p 372, 3. p 377, 5.
 p 380, 15.
 ठक्क, p 92, 6. p276,19.
 ठक्की, p 119, 5.
 ठक्क, p 273, 6.

तुणि—तुम्बु

- तुणि, p 116, n.
 तुण्ड, p 161, 40.
 तुण्डकेरी, p 119, n.
 तुण्डकेरी, p 119, 4.
 p 113, 4.
 तुण्डिभ, p 153, 12.
 तुण्डिच, p 153, 12.
 तुम्ब, p 245, 102.
 तुम्बा, p 115, 13. p108, 13.
 तुम्बाङ्गन, p 244, 101.
 तुम्ब, p 158, 28.
 तुम्बपरिचार्ज, p 252, n.
 तुम्बपरिचज, p 252, 19.
 तुम्बिच, p 148, 44, n.
 तुम्बिन्, p 148, 44.
 तुम्बिभ, p 148, n.
 तुम्बिच, p 148, 44.
 तुम्ब, p 116, 15.
 तुम्बबाय, p 249, 6.
 तुम्बरिका, p 117, 19.
 तुम्बर, p 216, n.
 तुम्बुच, p 216, 75.
 तुम्बूक, p 216, n.
 तुम्बि, p 123, n.
 तुम्बी, p 123, 21, n.
 तुम्बरी, p 230, n.
 तुम्बुह, p 230, n.

तुर—तुव

- तुरग, p 202, 11.
 तुरङ्ग, p 202, 11.
 तुरङ्गन, p 202, 11.
 तुरङ्गवदन, p 14, 66.
 तुरावण, p 286, n.
 तुरासाह, p 8, 39.
 तुरम्क, p 171, 30.
 तुवा, p 242, 87.
 तुवाकोटि, p 166, 11, n.
 तुवाकोटी, p 166, n.
 तुवि, p 255, n.
 तुवी, p 255, n.
 तुव, p 256, 37.
 तुवपान, p 234, 55.
 तुवर, p 35, 19.
 तुव, p 225, 22.
 तुवार, p 19, 21.
 तुवित, p 2, 5.
 तुवीक, p 268, 39.
 तुवीवीक, p 268, 39.
 तुवीक, p 268, 39.
 तुव, p 225, n.
 तुव, p 398, n.
 तुविन, p 19, 19.
 तुव, p 212, 56.
 तुवी, p 213, 57, n.
 तुवीर, p 212, 56.
 तुवरिका, p 117, n.

तुव—तुवा

- तुवरी, p 117, n.
 तुवरीवा, p 117, n.
 तुवं, p 13, 60.
 तुव, p 246, 106, n.
 p 96, 22.
 तुवपिचु, p 246, n.
 तुविका, p 255, 33.
 तुवी, p 108, n.
 तुवर, p 347, 167.
 p 35, n.
 तुवरी, p 117, n.
 तुवीकान्, p 378, 9.
 तुवीम्, p 378, 9.
 तुव, 125, 31.
 तुवहुच, p 126, 35.
 तुववाच, p 226, 25.
 तुवध्वज, p 124, 26.
 तुवराज, p 117, 34.
 तुवन्तुम्ब, p 102, 50.
 तुववा, p 126, 33.
 तुवीवप्रवृत्ति, p 146, n.
 तुवीवाकृत, p 222, 9.
 तुवीवाप्रवृत्ति, p 146, 39.
 तुव, p 284, 52.
 तुवि, p 235, 56.
 तुववा, p 347, n.
 तुव, p 234, 55.
 तुवा, p 234, n.

हृदि—तोर.

हृदित, p 263, n.
 हृदय, p 263, n.
 हृदय, p 263, 22, n.
 हृदया, p 234, n. p 315, 54.
 तेजन, p 124, 26.
 तेजनक, p 124, 27.
 तेजनी, p 106, 2.
 तेजस, p 153, 13. n.
 p 368, 236. n.
 तेजित, p 281, 40.
 तेन, p 377, n.
 तेन, p 284, 29.
 तेचन, p 231, 44.
 तेजसायज्ञनी, p 255, 33.
 तैत्तिर, p 136, 43.
 तैत्तिपयिक, p 172, 33.
 तैत्तिपायिका, p 132, 26.
 तैत्तिन, p 221, 7.
 तैत्ति, p 23, 15.
 तोक, p 144, 28.
 तोकक, p 130, 17.
 तोक, p 223, 16.
 तोल, p 201, 9.
 तोदन, p 223, 12.
 तोनर, p 214, 61.
 तोय, p 61, 4.
 तोयपिप्पली, p 111, 29.
 तोरण, p 82, 16.

तौर्ध—वित.

तौर्धविक, p 47, 10.
 त्वक्त, p 284, 56.
 त्वाग, p 182, 28.
 त्वपा, p 51, 23.
 त्वपु, p 246, 106.
 त्वस, p 233, 51.
 त्वयी, p 39, 4.
 त्वयीधर्म, p 39, 3.
 त्वस, p 277, 23.
 त्वसर, p 293, 24.
 त्वस, p 264, n.
 त्वस, p 264, 26.
 त्वस, p 284, 55.
 त्वत, p 284, 55.
 त्वयनी, p 121, 16.
 त्वययाया, p 121, 16.
 त्वस, p 50, 21.
 त्विक, p 157, 27.
 त्विककुत्, p 84, 2.
 त्विकट, p 247, 112.
 त्विका, p 68, 27.
 त्विकूट, p 84, 2.
 त्विकट, p 401, 41.
 त्विकट्टी, p 401, 41.
 त्विगण, p 190, n.
 त्वियुषाकन, p 222, 9.
 त्वितच, p 401, 41.
 त्वितली, p 401, 41.

विद—विहा.

विदय, p 1, 1.
 विदयाय, p 1, 1.
 विदिन, p 1, 2.
 विदिनेय, p 1, 2.
 विपयगा, p 69, 31.
 विविटप, p 1, n.
 विपुटा, p 111, 26.
 p 115, 13.
 विपुटी, p 111, n.
 विपुरान्तक, p 6, 29.
 विफला, p 238, 112.
 विफली, p 247, n.
 विविटप, p 1, n.
 विभण्डी, p 111, 27.
 विभाषा, p 25, 4.
 विराज, p 394, n.
 विरोकी, p 384, n.
 विरोचन, p 6, 28.
 विवर्ग, p 86, 19. p 190, 57.
 विविक्त, p 4, 15.
 विविटप, p 1, 1.
 विवृत्, p 111, 26.
 विवृता, p 111, 26.
 विवृत्त, p 25, 3, n.
 विशील, p 123, 9.
 विशीलत्, p 69, 31.
 विहृत्, p 222, 9.
 विहायली, p 237, 69.

मुटि—त्विषा.

मुटि, p 115, 13. p 274, n.

p 311, 40.

मुटो, p 274, 11.

मुटपण, p 247, n.

मुटपण, p 247, 112.

मुटो, p 130, 19.

मुटो, p 135, 36.

मुटो, p 135, n.

मुटपण, p 6, 29.

मुटपण, p 14, 63.

त्वक्, p 154, n.

त्वक्भोरा, p 247, 110.

त्वक्पत्र, p 118, 22.

त्वक्पत्रो, p 230, n.

त्वक्सार, p 124, 26.

त्वक्, p 88, 12. p 154, 13.

त्वक्, p 118, 22. p 154, n.

त्वक्, p 154, n.

त्वक्सार, p 24, 26.

त्वक्, p 293, 26.

त्वक्सार, p 286, n.

त्वक्, p 293, n.

त्वक्, p 209, 41. p 13, 60.

त्वक्, p 43, 20.

त्वक्, p 283, 48.

त्वक्, p 250, 9.

त्वक्, p 23, 35. p 360, 227.

त्वक्, p 22, 32.

त्वक्—दण्ड.

त्वक्, p 213, 58.

दण्ड, p 60, n.

दण्ड, p 133, 27.

दण्ड, p 207, 32.

दण्ड, p 207, 33.

दण्ड, p 133, 27.

दण्ड, p 127, 2.

दण्ड, p 207, n.

दण्ड, p 252, 19.

दण्ड, p 279, 34.

p 260, 8.

दण्ड, p 206, 28.

दण्ड, p 179, 19.

दण्ड, p 383, n.

दण्ड, p 383, n.

दण्ड, p 253, 24.

दण्ड, p 260, 5.

दण्ड, p 260, 5.

दण्ड, p 283, n.

दण्ड, p 253, 24.

दण्ड, p 260, n.

दण्ड, p 283, 48.

दण्ड, p 233, 49.

दण्ड, p 22, 33. p 196, 20.

p 312, 44.

दण्ड, p 397, n.

दण्ड, p 11, 54.

दण्ड—दण्ड.

दण्डधार, p 11, n.

दण्डनीति, p 39, 5.

दण्डनिष्ठा, p 239, 75.

दण्डाहत, p 234, 53.

दण्ड, p 402, n.

दण्ड, p 402, n.

दण्डनी, p 402, n.

दण्ड, p 161, n.

दण्ड, p 152, n.

दण्ड, p 120, 12.

दण्ड, p 152, 10.

दण्डोभिन्, p 152, 10.

दण्ड, p 152, n.

दण्ड, p 152, n.

दण्ड, p 91, 1.

दण्ड, p 91, 2.

दण्ड, p 232, 48.

दण्ड, p 2, 7.

दण्ड, p 161, 42.

दण्डधार, p 98, 31.

दण्डधार, p 201, 8.

दण्डाहत, p 91, 5. p 91, 2.

दण्डाहत, p 119, 6.

दण्डा, p 161, n.

दण्डाहत, p 200, 2.

दण्डा, p 120, 10.

दण्डा, p 200, 2.

दण्डा, p 58, 8.

दध्न—दर्थ.

- दध्न, p 274, 11.
 दध, p 196, 21. p 286, 3.
 दधय, p 286, 3.
 दधित, p 283, 47.
 दधनस्, p 11, 51.
 दधनी, p 146, 38.
 दध्ना, p 52, 30.
 दध्नोधि, p 9, 43.
 दध्व, p 236, 62.
 दधा, p 49, 18.
 दधास्, p 263, 15.
 दधित, p 272, 3.
 दर, p 50, 21. p 353, 186.
 दरत्, p 386, 9.
 दरिद्र, p 270, 49.
 दरो, p 85, 6.
 दरोदर, p 349, n.
 दडूर, p 67, 24.
 दडू, p 152, n.
 दडू, p 152, n.
 दपंक, p 5, 20.
 दपय, p 174, 41.
 दभे, p 125, 31.
 दधि, p 229, 34.
 दधी, p 229, n.
 दधीकर, p 58, 8.
 दर्थ, p 26, 8.
 दर्थक, p 192, 6.

दर्थ—दाडि.

- दर्थन, p 294, 31.
 दस, p 89, 14.
 दस, p 359, 208.
 दसिठ, p 276, 18.
 दसीयस्, p 276, 18.
 दशन, p 161, 42.
 दशनवासस्, p 161, 41.
 दशना, p 161, 42.
 दशपुर, p 117, n.
 दशपूर, p 117, n.
 दशमस, p 3, 9.
 दशमिन्, p 147, 43.
 दशमीस्, p 325, 90.
 दशा, p 168, 15.
 दसु, p 253, 25. p 193, 11.
 दस, p 10, 47.
 दहन, p 11, 51.
 दासक, p 296, n.
 दासास, p 131, 21.
 दासावशी, p 20, 23.
 दासास, p 131, 21.
 दासिकन्वा, p 395, n.
 दासिस्, p 260, n.
 दाडिन, p 401, 42, n.
 दाडिनपुष्पक, p 97, 29.
 दाडिनी, p 401, n.
 p 101, n.
 दाडिन्, p 101, n.

दासुड—दासी.

- दासुडपाता, p 386, 6.
 दात, p 284, 53.
 दातृस्, p 131, 21.
 दातोड, p 131, n.
 दात, p 223, 13.
 दात, p 182, 28. p 200, 5.
 दानव, p 2, 7.
 दानवारि, p 2, 4.
 दानयोस्, p 260, 6.
 दान्, p 186, 42.
 p 283, 47.
 दान्ति, p 286, 3.
 दाधित, p 268, 40.
 दात, p 238, 74.
 दातन्, p 238, 74.
 दातनी, p 238, 74.
 दानोदर, p 3, 13.
 दायाद, p 326, 91.
 दाधित, p 268, n.
 दार, p 138, 6.
 दारद, p 58, 11.
 दारा, p 138, n.
 दारित, p 283, 50.
 दाह, p 98, 34. p 250, 8.
 दाहस्, p 50, 20.
 दाहहरिद्रा, p 109, 20.
 दाहसक, p 229, 34.
 दासीवाड, p 130, 17.

दाक्षिण—दिक्.

दाक्षिण, p 114, 7.
 p 245, 102.
 दाक्षिणी, p 109, 20.
 दाक्षिण, p 101, n.
 दाक्, p 359, 108.
 दाक्षिक, p 70, 36.
 दाक्, p 64, n. p 251, n.
 दाक्षपुर, p 117, 19.
 दाक्षपुर, p 117, n.
 दाक्षी, p 251, 17, n.
 दाक्ष, p 64, 15. p 251, 17.
 दाक्षी, p 251, n.
 p 104, 55.
 दाक्षीसप्त, p 394, n.
 दाक्षेव, p 251, 17.
 दाक्षेव, p 251, 17.
 दिगम्बर, p 298, 39.
 दिग्मज, p 16, 5.
 दिग्ध, p 281, 39.
 p 212, 56.
 दित, p 284, 53.
 दितिस्तुत, p 2, 7.
 दिक्षिक्, p 142, 23.
 दिक्षिक्, p 142, 23.
 दिन, p 24, 2.
 दिनान्त, p 24, 3.
 दिक्, p 1, n.
 दिक्, p 24, 2.

दिक्—दीना.

दिक्स्थिति, p 8, 37.
 दिक्, p 377, 6.
 दिक्कर, p 21, 29.
 दिक्कोक्ति, p 251, 10.
 p 252, 20.
 दिक्चद, p 2, 3.
 दिक्चद, p 2, n.
 दिक्चद, p 366, n.
 दिक्चद, p 366, n.
 दिक्च, p 15, 1.
 दिक्चद, p 366, 228. n.
 p 1, 2.
 दिक्चद, p 366, n.
 दिक्च, p 114, 10.
 दिक्चोपपादक, p 271, 50.
 दिक्च, p 15, n.
 दिक्च, p 15, n.
 दिक्च, p 15, 3.
 दिक्च, p 32, 6. p 310, 37.
 p 24, 1.
 दिक्चान्त, p 218, 84.
 दिक्चान्त, p 378, 10.
 दीक्षान्त, p 182, 27.
 दीक्षित, p 176, 7.
 दीक्षित, 233, 48.
 दीक्षित, p 22, 35.
 दीन, p 270, 49.
 दीनार, p 302, 14.

दीप—दुरा.

दीप, p 174, 40.
 दीपक, p 111, n.
 दीप्ति, p 28, 35.
 दीप्ति, p 111, 30.
 दीप्ति, p 301, n.
 दीप्ति, p 276, 18.
 दीप्तिकोशिका, p 67, n.
 दीप्तिकोशिका, p 67, 25.
 दीप्तिर्दक्षिण, p 176, 6.
 दीप्तिष्ठ, p 58, 8.
 दीप्तिष्ठ, p 99, 37.
 दीप्तिष्ठ, p 262, 17.
 दीप्तिष्ठा, p 68, 28.
 दुःख, p 59, 3.
 दुःप्रवर्ण्यी, p 112, 2.
 दुःप्रवर्ण्यी, p 112, n.
 दुःप्रव, p 380, 14.
 दुःप्रव, p 107, 10.
 दुःप्रवर्ण्यी, p 108, 12.
 दुःप्रव, p 168, 15.
 दुःप्रव, p 233, 51.
 दुःप्रवर्ण्यी, p 109, 18.
 दुःप्रव, p 67, n.
 दुःप्रव, p 121, 13.
 दुःप्रव, p 4, n.
 दुःप्रवर्ण्यी, p 46, 6.
 दुराध, p 77, 16.
 दुराध, p 107, 10.

दुरि—दुष्य.

दुरित, p 31, 1.
 दुरोदर, p 349, 173.
 दुर्ग, p 195, 17.
 दुर्गंत, p 270, 49.
 दुर्गति, p 59, 1.
 दुर्गन्ध, p 36, 21.
 दुर्गन्धी, p 36, n.
 दुर्गसञ्चर, p 293, 25.
 दुर्गा, p 7, 33.
 दुर्जन, p 270, 47.
 दुर्द्धिन, p 18, 13.
 दुर्द्धुष, p 121, n.
 दुर्नामक, p 151, 5.
 दुनामन्, p 67, 25.
 दुर्धक, p 147, 44.
 दुर्धमन्, p 260, 8.
 दुर्धुष, p 267, 36.
 दुर्ध्वन्, p 243, 97.
 दुर्ध्विष, p 270, 49.
 दुर्ध्वद्, p 193, 10.
 दुर्ध्वि, p 67, n.
 दुर्ध्वी, p 67, n.
 दुर्ध्वान, p 8, 39.
 दुर्ध्वत, p 31, 1.
 दुर्ध्व, p 381, 19.
 दुर्ध्वान्, p 116, 16.
 दुर्ध्वविषी, p 112, n.
 दुष्य, p 169, 21.

दुहि—दृष्टि.

दुहितःपति, p 145, 32.
 दुहित, p 148, 28. n.
 दूत, p 195, 16.
 दूती, p 141, 17. p 195. n.
 दूत्त, p 195, 16.
 दून, p 284, 52.
 दूर, p 275, 18.
 दूरदर्शिन, p 176, 6.
 दूषी, p 123, 23.
 दूष्य, p 169, n.
 दूषिका, p 155, 18.
 दूषी, p 155, n.
 दूषीका, p 155, n.
 दूष्य, p 169, n.
 दूष्या, p 202, n.
 दृढ, p 13, 62. p 277,
 25. p 313, 47.
 दृढसन्धि, p 277, 25.
 दृति, p 391, 19.
 दृत्त, p 280, 35.
 दृष्, p 162, 44. p 362,
 219.
 दृषत्, p 84, 4.
 दृष्ट, p 198, 30.
 दृष्टरजस्, 139, 8.
 दृष्टान्, p 318, 65.
 दृष्टि, p 162, 44. p 311,
 41.

देव—देवा.

देव, p 1, 2. p 43, 13.
 p 145, n.
 देवकीनन्दन, p 4, 16.
 देवकुसुम, p 171, 27.
 देवसातक, p 68, 27.
 देवसातपिष, p 85, 6.
 देवसात, p 165, 6.
 देवसातक, p 125, 32.
 देवसात, p 9, 45.
 देवसात, p 2, 4. p 380, n.
 देवसात, p 102, 49.
 देवसात, p 189, n.
 देवसात, p 99, 34.
 देवसात, p 266, n.
 देवसात, p 266, 34.
 देवन, p 334, 120.
 p 258, 45.
 देवसात, p 92, 6.
 देवसात, p 189, 51.
 देवसात, p 76, 12.
 देवसात, p 2, 6.
 देवर, p 145, 32.
 देवसात, p 145, n. p 250,
 11.
 देवसात, p 310, 37.
 देवसात, p 9, 44.
 देवसात, p 189, n.
 देवसात, p 250, 11.

देवा—दोह.	दोह—द्राक्.	द्राक्षा—द्रोणी.
देवाजीवी, p 150, 11.	दोहदयती, p 142, 21.	द्राक्षा, p 111, 26.
देवी, p 48, 13. p106, 2.	दोहूय, p 205, n.	द्राक्षि, p 285, 62.
देह, p 145, 32.	दोह्वा, p 195, n.	द्राष, p 217, 79.
देय, p 74, 7.	दोवारिक, p 192, n.	द्राषिक, p 118, 23.
देयकप, p 197, 24.	द्युति, p 19, 19. p 23, 35.	द्र, p 87, 5.
देह, p 156, 22.	द्यती, p 19, n.	द्रुक्लिष, p 98, 34.
देहली, 81, 13.	द्यनधि, p 22, 31.	द्रुषण, p 213, 59. n.
दैतेव, p 2, 7.	द्यन्, p 242, 91.	द्रुष, p 130, 14.
दैत्व, p 2, 7.	द्युषत्, p 2, n.	द्रुषि, p 63, n.
दैत्ययुव, p 21, 26.	द्युषत्, p 2, n.	द्रुषी, p 63, n. p386, 9.
दैत्वा, p 115, 11.	द्यस्व, p 270, n.	द्रुत, p 283, 49. p 13, 60. p 47, 9.
दैत्वारि, p 4, 14.	द्यूत, p 258, 45.	द्रूता, p 280, 49.
दैव्य, p 168, 16.	द्यूतकारक, p 258, 44.	द्रूम, p 87, 5.
दैव, p 32, 6. p 188, 50.	द्यूतकृत्, p 258, 44.	द्रुमानव, p 171, 26.
दैवकीनन्दन, p 4, n.	द्यो, p 1, 1. p 15, 1.	द्रुमोत्पल, p 100, 40.
दैवघ्न, p 194, 14.	द्योत, p 23, 36.	द्रुमव, p 241, 85.
दैवघ्ना, p 141, 20.	द्रुष, p 233, n.	द्रुह, p 67, n.
दैवत, p 2, 4.	द्रुष्य, p 233, n.	द्रुहन्, p 3, n.
दैव्य, p 32, n.	द्रुव, p 53, 32. p 217, 79.	द्रुहिष, p 3, 12.
दोहा, p 108, 13. p205, 21.	द्रुवन्ती, p 107, 6.	द्रोण, p 314, 51. p131, n.
दोषघ्न, p 176, 4. p309, 36.	द्रुषिण, p 242, 91. p 315, 55.	द्रोणकाक, p 131, 21.
दोषा, p 377, 6. p158, n.	द्रुषिणन्तर, p 216, 70.	द्रोणक्षीरा, p 238, 72.
दोषैकद्वय, p 270, 46.	द्रुष्य, p 242, 90. p344, 156.	द्रोणदुवा, p 238, 72.
दोष, p 158, 31.	द्राक्, p 377, 2.	द्रोषि, p 63, n.
दोषद, p 52, 27.		द्रोषिका, p 63, n.
		द्रोषिकी, p 222, n.
		द्रोषी, p 63, 11.

द्रोह—द्विती.

द्रोहचिन्तन, p 34, 13.
 द्रोणिक, p 222, 10.
 दन्त, p 135, 38. p 361,
 214.
 दयातिगा, p 187, 44.
 दाःस्व, p 192, n.
 दादयाकुल, p 159, 35.
 दादयात्मन्, p 21, 29.
 दापर, p 34, 12. p 346,
 164.
 दाट्, p 81, 16.
 दाट्, p 81, 16.
 दारपाण, p 192, 6.
 दारिक, p 192, n.
 दारिन्, p 192, n.
 दास्व, p 192, 6.
 दास्थित, p 192, 6.
 दास्थितदर्शक, p 192, n.
 द्विगुणागत, p 222, 9.
 द्विज, p 134, 32. p 308,
 32. p 175, n.
 द्विजान्, p 175, n.
 द्विजराज, p 18, 16.
 द्विजा, p 114, 8.
 द्विजानि, p 175, 3. n.
 द्विजिह्व, p 338, 186.
 द्वितीया, p 138, 5.
 द्वितीयागत, p 222, n.

द्विष—धन.

द्विष, p 200, 2.
 द्विषाद्य, p 197, 27.
 द्विरद, p 200, 2.
 द्विरैक, p 133, 29.
 द्विषां, p 237, 68.
 द्विष्, p 193, n.
 द्विष्, p 193, n.
 द्विषत्, p 193, 10.
 द्विषाद्य, p 378, 10.
 द्विष्, p 244, n.
 द्विषोक्त, p 222, n.
 द्विषेय, p 222, n.
 द्विषायती, p 237, 68.
 द्वीप, p 62, 8.
 द्वीपवती, p 63, 30.
 द्वीपिन्, p 127, 1.
 द्वेषण, p 193, 10.
 द्वेष, p 269, 45.
 द्वैध, p 195, 18.
 द्वैष, p 205, 22.
 द्वैषातुर, p 7, 33.
 द्वाट्, p 244, 98.
 धट्, p 390, 17.
 धन, p 47, 9.
 धनञ्जय, p 10, 48.
 धनद, p 14, 64.
 धनहरी, p 116, 16.

धना—धर्म.

धनाधिप, p 14, 64.
 धनिक, p 230, n.
 धनिन्, p 261, 10.
 धनिनी, p 261, n.
 धनिष्ठा, p 20, 24.
 धनीयक, p 230, n.
 धनुःश्रेणी, p 106, 2. n.
 धनु, p 211, n.
 धनुर्धर, p 208, 37.
 धनुर्धर्य, p 212, 53.
 धनुर्धर, p 107, n.
 धनुष्यट्, p 94, 15.
 धनुष्यत्, p 208, 37.
 धनुस्, p 211, 51.
 धन्, p 211, n.
 धनेयक, p 230, n.
 धन्य, p 230, n.
 धन्या, p 230, n.
 धन्याक, p 230, 38.
 धन्यान्, p 230, 39.
 धन्, p 211, n.
 धन्, p 211, n.
 धन्यवास, p 107, n.
 धन्यवास, p 107, 10.
 धन्यन्, p 208, 37.
 धनन, p 124, 28.
 धननि, p 116, n. p 154,
 16.

धम — धाना.

धमनो, p 154, n. p116,
18. n.
धम्मिह, p 163, 48.
धर, p 84, 1.
धरणि, p 73, 2.
धरणो, p 73, n.
धरा, p 73, 2.
धरित्री, p 73, 2.
धर्म्म, p 31, 2. p340, 141.
धर्म्मचिन्ता, p 52, 28.
धर्म्मध्वजिन्, p 190, 53.
धर्मोपत्तन, p 229, 36.
धम्मोराज, p2, 8. p308, 33.
धम्मसंहिता, p 40, 7.
धर्मयो, p 139, n.
धर्मियो, p 139, 10.
धम, p145, 35. p360, 208.
धवल, p 37, 22. p237, 68.
धवला, p 237, 68.
धवली, p 237, n.
धवित्, p 180, n.
धातकी, p 115, 12.
धातु, p 85, 8. p319, 68.
धातुपुष्पिका, p 115, n.
धाह, p 3, 12.
धाहपुष्पिका, p 115, 12.
धात्री, p 350, 178.
धाना, p 232, 47.

धानु — धोन्द्रि.

धातुष्क, p 208, 37.
धान्य, p 225, 21.
p 230, n.
धान्यक, p 230, n.
धान्यत्वत्, p 225, 22.
धान्यांघ, p 314, 48.
धान्याण्ड, p 230, 39.
धानन्, p 336, 126.
धानानेव, p 107, 7.
p 113, 5.
धाव्या, p 180, 21.
धारण, p 206, 26.
धारणा, p 197, 26.
धारा, p 204, 17. n.
धाराधर, p 16, 8.
धारासम्प्रात, p 17, 13.
धात्तराद्, p 132, 24.
धावनि, p 108, 11.
धिक्, p 371, 2. n.
धिकृत, p 268, 39. p282,
43.
धिवण, p 20, 25.
धिवणा, p 33, 10.
धिष्ट, p 344, n.
विष्णु, p 344, 157.
धी, p 33, 10. p 384, n.
p 34, n.
धीन्द्रिय, p 35, 17.

धीन — धूय्या.

धीनतु, p 176, 5.
धीनतो p 140, 12.
धीर, p 170, 26. p176, 5.
धीवर, p 64, 15.
धीवरी, p 64, n.
धीयक्ति, p 283, 25.
धीसचिव, p 192, 4.
धुत, p 280, 36.
धुनि, p 69, n.
धुनी, 69, 30.
धुस्वर, p 236, 65.
धुर्, p 205, 23.
धुरा, p 205, n.
धुरीण, p 236, 65.
धुर्थ, p 236, 65.
धुर्बद्ध, p 236, 65.
धुवित्, p 180, 23.
धुस्तर, p 104, n.
धुस्तर, p 104, 58.
धुत, p 28, 36.
धुनी, p 69, n.
धूपावित, p 284, 52.
धूपित, p 284, 52.
धूमकेतु, p 317, 61.
धूमवोनि, p 16, 9.
धूमल, p 37, 25.
धूय्या, p 297, 42.
धूय्याड, p 130, 16.

धूस्त्र—ध्वनि.	ध्वस्त—नगौ.	नग्न—नन्दि.
धूस्त्र, p 37, 25.	ध्वस्त, p 284, 53.	नग्न, p 268, 39.
धूर्जटि, p 6, 28.	ध्वांस, p 131, 20.	नग्नस्त, p 257, n.
धूर्त्त, p 104, 58. p 258,	p 363, 221.	नग्नस्त, p 257, 42.
44. p 270, 47.	ध्वान, p 44, 1.	नग्निका, p 139, 8.
धूर्धर, p 236, n.	ध्वान्त, p 56, 3.	p 141, 17.
धूलि, p 215, 66. n.	ध्रुव, p 19, 21. p 87, 8.	नट, p 99, 37. p 250, n.
धूली, p 215, n.	p 276, 22. p 181, 24.	नटन, p 47, 10.
धूसर, p 37, 23.	ध्रुवा, p 13, 3.	नटी, p 116, 17.
धूसूर, p 104, n.		नट, p 124, 28. p 397, 33.
धृति, p 321, 77.	न, p 379, n.	नटप्राय, p 75, 9.
धृष्ट, p 265, 25.	नकुच, p 100, n.	नटपीन, p 65, n.
धृष्ट, p 264, n.	नकुलेटा, p 113, 3.	नटसंहति, p 126, 33.
धृष्टस्थित, p 264, 25.	नक्त, p 377, 6.	नट्या, p 126, 33.
धृष्टान्, p 264, 25.	नक्तक, p 168, 16.	नकुत्, p 75, 9.
धृष्टि, p 22, 34.	नक्तमात्र, p 97, 28.	नकुच, p 75, 9.
धेनु, p 238, 71.	नक्ता, p 66, 21.	नत, p 381, 18. p 276, 20.
धेनुका, p 200, 4. p 302, 15.	नक्तत्व, p 20, 22. n.	नतनासिक, p 148, 45.
धेनुध्या, p 238, 72.	नक्तत्वमात्रा, p 166, 8.	नदी, p 68, 29.
धैतुक, p 235, 60.	नक्तलेख, p 18, 16.	नदीनाटक, p 76, 12.
धैवत, p 45, 1.	नख, p 159, 34. p 116, 17.	नदीसज्ज, p 96, 25.
धौतकौशेय, p 167, 14.	नखर, p 159, 34.	नद्मी (नद्मी), p 254, 31.
धौरितक, p 204, 16.	नखरा, p 159, n.	ननंद, p 144, n.
धोरिष, p 236, 65.	नखी, p 116, n.	ननांद, p 144, 29.
घास, p 125, 32.	नग, p 304, 20.	ननु, p 380, 14. p 373, 10.
ध्वज, p 215, 67.	नगज, p 200, n.	नन्दक, p 5, 24.
ध्वजिनी, p 210, 46.	नगर, p 77, n.	नन्दन, p 8, 41.
ध्वनि, p 44, 1.	नगरी, p 77, n. p 8, 40.	नन्दि, p 31, n.
ध्वनित. p 282, 44.	नगौकस्, p 131, 33.	नन्दिहस्त, p 116, 16.

नन्दी—नन्दी.

नन्दीक, p 116, n.
 नन्दीपत्त, p 80, 10.
 नन्दीकम्, p 146, 39.
 नन्दी, p 144, n.
 नन्दी, p 144, 29.
 नन्दी, p 15, n.
 नन्दी, p 368, 234, p15,
 1. n. p 29, 16.
 नन्दीक, p 134, 34.
 नन्दी, p 29, 17.
 नन्दीक, p 12, 58.
 नन्दी, p 381, 18.
 नन्दी, p 284, 51.
 नन्दीक, p 119, 7.
 नन्दी, p 184, 34.
 नन्दी, p 284, 51.
 नन्दीक, p 8, 39.
 नन्दी, p 288, 9.
 नन्दी, p 162, 44.
 नन्दी, p 137, 1.
 नन्दी, p 59, 1.
 नन्दी, p 191, n.
 नन्दीक, p 14, 64.
 नन्दी, p 47, 11.
 नन्दी, p 47, 8.
 नन्दी, p 47, 10.
 नन्दी, p 69, 32.
 नन्दी, p 53, 32.

नन्दी—नाक.

नन्दी, p 125, 31.
 नन्दीक, p 14, 65.
 नन्दी, p 125, 30.
 नन्दी, p 65, 18.
 नन्दी, p 71, 39.
 नन्दी, p 71, 39.
 नन्दी, p 116, 17.
 नन्दी, p 77, 18.
 नन्दी, p 278, 27.
 नन्दी, p 72, 43.
 नन्दी, p 233, 52.
 नन्दीक, p 103, 53.
 नन्दीक, p 238, 71.
 नन्दी, p 167, 13.
 नन्दी, p 278, 27.
 नन्दी, p 233, 52.
 नन्दी, p 278, 27.
 नन्दी, p 218, 80.
 नन्दीक, p 54, 33.
 नन्दी, p 190, 52.
 नन्दीक, p 26, 9.
 नन्दी, p 161, n.
 नन्दी, p 236, 63.
 नन्दी, p 161, n.
 नन्दी, p 263, 63.
 नन्दी, p 379, n.
 ना, p 379, 11.
 नाक, p 1, 1. p 298, 2.

नाक—नामा.

नाक, p 76, 14.
 नाक, p 192, 2.
 नाक, p 56, n. p 200, 2.
 p 305, 22.
 नाक, p 101, n.
 नाक, p 101, 45.
 नाक, p 246, 108.
 नाक, p 230, 38.
 नाक, p 95, 18.
 नाक, p 56, 1.
 नाक, p 113, 5.
 नाक, p 114, 8.
 नाक, p 246, 105.
 नाक, p 112, n.
 नाक, p 5, 25.
 नाक, p 47, 10.
 नाक, p 154, n.
 नाक, p 126, n.
 नाक, p 249, 8.
 नाक, p 154, 16. p 319,
 45. p 225, 22.
 नाक, p 151, 5.
 नाक, p 262, 16.
 नाक, p 44, 1.
 नाक, p 93, 11. p 95,
 18. p 113, 6.
 नाक, p 376, 3.
 नाक, p 282, 43.

नान्दि—नाय्य

- नान्दिकर, p 267, n.
 नान्दीकर, p 267, 38.
 नान्दीवादिन्, p 267, 38.
 नापित, p 250, 10.
 नाभि, p 392, 20. p 172, n.
 p 205. 24. p 339, 139.
 नाभी, p 205, n. p 339, 109.
 नाभ, p 374, 13.
 नाभधेव, p 40, 8.
 नामन्, p 48, 8.
 नाय, p 288, 9.
 नायक, p 161, 11.
 नार, p 161, n.
 नारक, p 59, 1.
 नारद, p 9, 43.
 नाराच, p 212, 55.
 नाराची, p 255, 32.
 नारायण, p 3, 13. n.
 नारायणी, p 109, 19.
 नारिकेर, p 126, 34.
 नारिकेल, p 126, n.
 नारिकेलि, p 126, n.
 नारिकेली, p 126, n.
 नारी, p 187, 2.
 नारीकेल, p 126, n.
 नाय्यक, p 95, n.

नाल—निक.

- नाल, p 245, n. p 71, n.
 p 225, 22.
 नाखी, p 71, n.
 नाविक, p 63, 12.
 नाय्य, p 62, 10.
 नाय, p 218, 85.
 नासख, p 10, 47.
 नासा, p 81, 13. p 161, 40.
 नासिका, p 161, 40.
 नासिकी, p 10, n.
 नासिकता, p 34, 13.
 निःकाहित, p 268, 39.
 निःक्रानित, p 268, n.
 निःप्रभ, p 283, 49.
 निःयत्नाक, p 196, 22.
 निःशेष, p 275, 14.
 निःशोध्य, p 273, 5.
 निःशेषि, p 82, 18.
 निःशेषी, p 82, n.
 निःशेषल, p 34, 15.
 निःबल, p 380, 14.
 निःसरण, p 82, 19.
 निःख, p 270, 49.
 निकट, p 275, 16.
 निकर, p 135, 39.
 निकर्षण, p 82, 19.
 निक्षप, p 255, 32.
 निक्षपा, p 381, 19.

निक—निगा.

- निकषात्मज, p 12, 55.
 निकष, p 255, n.
 निकष, p 235, 57.
 निक्षय, p 136, 42.
 निक्षय, p 79, 5.
 निकार, p 290, 15.
 p 295, 36.
 निकारण, p 218, 81.
 निक्षय, p 256, n.
 निक्षयक, p 242, 89.
 निक्षय, p 85, 8.
 निक्षय, p 120, 10.
 निक्षय, p 135, 40.
 निक्षय, p 268, 41. p 270, 46.
 निक्षय, p 53, 30.
 निक्षय, p 272, 3.
 निक्षय, p 78, 4.
 निक्षयक, p 93, 2.
 निक्षय, p 44, 3.
 निक्षय, p 44, 3.
 निक्षय, p 275, 14.
 निक्षय, p 202, 9.
 निक्षय, p 290, 12.
 निक्षय, p 77, 1. p 340, 142.
 निगाह, p 290, 12.
 निगाह, p 296, 37.

निगा—निघ.

निगाह, p 203, 16.
 निगाह, p 290, 13.
 निगाह, p 296, n.
 निघ, p 295, 36.
 निघस, p 234, 56.
 निघ्न, p 262, 16.
 निघिनी, p 237, n.
 निघुल, p 100, 41, p 169, n.
 निघोल, p 169, 18.
 निघोली p 169, n.
 निज, p 309, 34.
 नितम्ब, p 157, 25.
 नितम्बस्थ, p 157, 26.
 नितम्बिनी, p 137, 3.
 नितान्त, p 13, 62.
 नित्य, p 13, 61.
 निदाघ, p 30, 19. p 54, 33.
 निदान, p 32, 6.
 निदिग्ध, p 280, 38.
 निदिग्धिका, p 108, 12.
 निदेश, p 197, 25.
 निद्रा, p 54, 36.
 निद्राण, p 266, 33.
 निद्राह, p 266, 33.
 निद्रित, p 266, n.
 निघन, p 218, 85. p 336, 125.

निधि—निया.

निधि, p 14, 67.
 निधुवन, p 190, 56.
 निध्यान, p 294, 31.
 निनद, p 44, 1.
 निनाद, p 44, 1.
 निन्दा, p 41, 14.
 निप, p 228, 32.
 निपठ, p 294, 29.
 निपाठ, p 294, 29.
 निपातन, p 294, 27.
 निपान, p 68, 26.
 निपुण, p 259, 4.
 निवर्द्धण, p 218, 81.
 निभ, p 256, 38.
 निभृत, p 264, 25.
 निमय, p 240, 81.
 निमित्त, p 322, 79.
 निमेष, p 27, 11.
 निम्न, p 64, 15.
 निम्नगा, p 69, 30.
 निम्ब, p 100, 43.
 निम्बतह, p 92, 6.
 निवृत्ति, p 32, 6.
 नियन्त्र, p 206, 27.
 नियम, p 184, 37. p 188, 48. p 34, 14.
 निधातन, p 294, n.
 निधानक, p 63, 12.

निधा—निर्ज.

निधाघ, p 63, n.
 निद्युत, p 393, 24.
 निद्युह, p 216, 75.
 नियोज्य, p 251, 17.
 निर, p 375, 14.
 निरङ्कुष, p 262, n.
 निरन्तर, p 275, 15.
 निरय, p 59, 1.
 निरर्ण्य, p 279, 33.
 निरर्थक, p 278, 31.
 निरवघाह, p 292, 15.
 निरसन, p 295, 31.
 निरस्त, p 212, 56.
 निराकारिण्य, p 265, 30.
 निराकृत, p 268, 40.
 निराकृति, p 189, 53.
 p 295, 31.
 निरागम, p 152, 8.
 निरीध, p 223, n.
 निरीध, p 223, 13. n.
 निरीध, p 290, n.
 निर्वृत्ति, p 59, 2.
 निर्गन्धन, p 218, n.
 निर्युद्धी, p 102, n.
 निर्युद्धी, p 102, 49.
 निर्यन्धन, p 218, 82.
 निर्वेष, p 44, 1.
 निर्ज, p 1, 2.

निर्जि—निर्वा.

निर्जितेन्द्रियघात, p 186, 43.
 निर्जरे, p 85, 5.
 निर्णय, p 34, 12.
 निर्णयिक्त, p 273, 5.
 निर्णयलक्ष, p 250, 10.
 निर्देश, p 199, 25.
 निर्वाय, p 261, n.
 निर्वाय, p 369, 238.
 निर्वाय, p 218, n.
 निर्वाय, p 13, 62.
 निर्वाय, p 200, 4.
 निर्वाय, p 57, 6.
 निर्वाय, p 58, 9.
 निर्वाय, p 202, n.
 निर्वाय, p 201, 6.
 निर्वाय, p 835, 122.
 निर्वाय, p 344, 155.
 निर्वाय, p 370, 238.
 निर्वाय, p 49, n.
 निर्वाय, p 182, 29.
 निर्वाय, p 294, 31.
 निर्वाय, p 49, 15.
 निर्वाय, p 282, 45. p 34, 15.
 निर्वाय, p 282, 45.
 निर्वाय, p 41, 13. p 326, 92.

निर्वा—निशि.

निर्वाय, p 182, n.
 निर्वाय, p 218, 83.
 निर्वाय, p 261, 213.
 निर्वाय, p 218, 82.
 निर्वाय, p 283, 50.
 निर्वाय, p 256, 39. p 362, 217.
 निर्वाय, p 56, 2.
 निर्वाय, p 44, 1.
 निर्वाय, p 291, 17.
 निर्वाय, p 36, 20.
 निर्वाय, p 79, 5.
 निर्वाय, p 135, 39.
 निर्वाय, p 224, 27.
 निर्वाय, p 182, 30.
 निर्वाय, p 188, 49. p 168, 15.
 निर्वाय, p 168, n.
 निर्वाय, p 168, n.
 निर्वाय, p 199, 1.
 निर्वाय, p 25, 4.
 निर्वाय, p 181, n.
 निर्वाय, p 252, n.
 निर्वाय, p 79, 5.
 निर्वाय, p 18, 15.
 निर्वाय, p 218, 81.
 निर्वाय, p 230, 41.
 निर्वाय, p 281, 40.

निशी—निष्ठी.

निशी, p 25, 6.
 निशी, p 25, 4.
 निशी, p 34, 12.
 निशी, p 82, n.
 निशी, p 82, n.
 निशी, p 212, 56.
 निशी, p 208, 37. n.
 निशी, p 45, n.
 निशी, p 78, 2.
 निशी, p 62, 9.
 निशी, p 84, 3.
 निशी, p 45, 1. p 252, 20.
 निशी, p 206, 27.
 निशी, p 218, 81.
 निशी, p 3 2, 14.
 निशी, p 142, 21.
 निशी, p 142, n.
 निशी, p 268, 39.
 निशी, p 89, 13.
 निशी, p 115, 13.
 निशी, p 120, n.
 निशी, p 89, 13.
 निशी, p 293, 25.
 निशी, p 49, 15. p 312, 43.
 निशी, p 231, 44.
 निशी, p 296, 38.

निष्ठु—निष्क.	निष्ठा—नीवी.	नीट—नेप.
निष्ठुर p43, 19, p277, 25.	निष्ठुद, p 44, 1.	नीटय, p 75, 8.
निष्ठूत, p 280, 37.	नीकाय, p 256, 38.	नीषार, p 169, 20.
निष्ठूति, p 296, 38.	नीष, p 251, 16.	नीषार, p 19, 19.
निष्ठेवं, p 296, n.	नीषिका, p 237, n.	तु p 380, n. p 373, 9.
निष्ठेवन, p 296, 38.	नीषिकी, p 237, n.	तुति, p 41, 12.
निष्ठेवा, p 296, n.	नीवी, p 276, n.	तुत्त, p 280, 37.
निष्ठ्यात, p 259, 4.	नीषैस्, p 380, 17.	तुत्त, p 280, 37.
निष्ठाक, p 282, 45.	नीट, p 135, 37.	तूतन, p 278, 27.
निष्ठाक, p 283, 50.	नीटोद्भव, p 134, 34.	तूत, p 278, 27.
निष्ठ्याव, p 293, 24.	नीट, p 81, 14.	तूद, p 96, 22.
निष्ठाव, p 200, 49.	नीप, p 96, 22.	तूत, p 374, 12. p 380,
निष्ठावाधि, p 167, 13.	नीर, p 61, 4.	16.
निष्ठुता, p 143, n.	नीस, p 37, 23.	तूपुर, p 166, 11.
निष्ठुली, p 143, n.	नीसकष्ट, p 312, 42.	तू: p 187, n.
निष्ठर्ग, p 55, 38.	p 133, 33.	तूत्य, p 47, 10.
निष्ठुट, p 280, 38.	नीसकृ, p 130, 13.	तूप, p 191, 1, n.
निष्ठुहंष, p 218, 82.	नीसलोहित, p 6, 28.	तूपति, 191, n.
निष्ठुल, p 276, 19.	नीसा, p 37, n. p133, n.	तूपलच्छानु, p 199, 32.
निष्ठुंय, p 213, 57.	नीसाक, p 130, n.	तूपसक, p 394, n.
निष्ठ्याव, p 233, 49.	नीसावर, p 4, 19.	तूपसन, p 198, 31.
निष्ठन, p 44, 1.	नीसाम्बन्धानु, p 70, 37.	तूपंस, p 270, 47.
निष्ठान, p 44, 1.	नीसिका, p 103, 51.	तूपेन, p 400, 40, n.
निष्ठनन, p 218, 82.	नीसिनी, p 108, 13.	नेह, p 261, 11.
निष्ठाका, p 66, 22.	नीली, p108, 13, p133, n.	नेल, p 162, 44. p 351,
निष्ठिसन, p 218, 81.	नीषाक, p 292, 23.	182.
निष्ठोन, p 251, 16.	नीषार, p 226, 25.	नेलाम्ब, p 162, 44.
निष्ठव, p 42 17. p360,	नीवि, p 361, n. p240, n.	नेदिष, p 275, 18.
210.	नीवी, p240, 80, p361, 214.	नेपथ्य, p 164, 1.

नेमि—न्याय.	न्यास—पंक्ति.	पंक्ती—पटी.
नेमि, p 68, 27. p 205,	न्यास, p 240, 81.	पंक्ती, p 86, n.
24. p 92, n.	न्युक्, p 390, 17.	पचम्याचा, p 109, 20.
नेमिन्, p 92, n.	न्युज, p 153, 12.	पचम्याचा, p 109, n.
नेमी, p 92, n. p 205, n.	न्यून, p 337, 130.	पचा, p 288, 8.
नैकभेद, p 279, 32.		पञ्चजन, p 187, 1.
नैगज, p 239, 78.	पञ्चय, p 83, 20.	पञ्चता, p 218, 84.
नैचिकी, p 237, 67.	पक, p 282, 46.	पञ्चत्व, p 218, n.
नैपाली, p 246, 109.	पक्ष, p 27, 12. p 163,	पञ्चदशी, p 26, 7.
नैमेव, p 240, 81.	49. p 364, 222. p 212,	पञ्चन, p 45, 1.
नैयपोष, p 90, 18.	55. p 134, n.	पञ्चरात्र, p 388, n.
नैर्द्धंत, p 12, 56. n.	पञ्चक, p 81, 14.	पञ्चलक्ष्य, p 39, 6.
p 15, 4.	पञ्चति, p 24, 1. p 135, 86.	पञ्चयर, p 5, 20.
नैर्द्धिक, p 192, 7.	पञ्चती, p 24, n.	पञ्चयाल, p 159, 32.
नैर्द्धिक, p 208, 38.	पञ्चद्वार, p 81, 14.	पञ्चाकुल, p 98, 32.
नो, p 379, 11.	पञ्चभाग, p 201, 8.	पञ्चालिका, p 254, n.
नो, p 62, 10.	पञ्चमूल, p 135, 36.	पञ्चास्य, p 127, 1.
नौकादण्ड, p 63, 13.	पञ्चसू, p 134, n.	पञ्जर, p 396, 31.
न्यक्, p 276, n.	पञ्चान्न, p 26, 7.	पञ्जिका, p 386, 7.
न्यच, p 365, 227.	पञ्चिणी, p 25, 5.	पठ, p 81, n.
न्यपोष, p 328, 98.	पञ्चिन्, p 134, 32.	पठचर, p 168, 16.
न्यपोषी, p 107, 6.	पञ्चान्, p 335, 123.	पठल, p 81, 14. p 358,
न्यक्, p 276, n.	पङ्क, p 31, 1.	203.
न्यङ्, p 129, 10.	पङ्क्ति, p 75, 10.	पठलमान्न, p 81, 14.
न्यप्, p 276, 20.	पङ्क्तिरह, p 71, 40.	पठभेदन, p 77, n.
न्यस, p 280, 28.	पङ्कु, p 149, 48, n.	पठवासक, p 174, 41.
न्याद, p 234, 56.	पङ्ग, p 149, n.	पठह, p 46, 6. p 217, 76.
न्याव, p 197, 24.	पंक्ति, p 86, 4. p 180, n.	पटि, p 168, n.
न्याय, p 197, 25.	p 321, 74.	पटी, p 168, n.

पटु—पत.

पटु, p 122, 20. p 252, n.
 p 311, 42. p 267, n.
 पटुपर्णी, p 119, 8.
 पटोह, p 123, 20.
 पटोविका, p 113, 6.
 पटु, p 390, 17.
 पटुन, p 77, n.
 पटुनी, p 77, n.
 पट्टिका, p 95, 21.
 पट्टिन्, p 95, 21.
 पट्टिय, p 392, 21.
 पट्टिच, p 392, n.
 पच, p 242, 88. p 256,
 39. p 314, 49.
 पचव, p 47, 8.
 पचावित, p 285, 59.
 पणित, p 285, 59.
 पणितव्य, p 240, 82.
 पणह, p 146, 39.
 पणित, p 176, 5.
 पण्य, p 240, 82.
 पण्यवीचिका, p 78, 2.
 पण्या, p 121, 15.
 पण्यवीच, p 339, 79.
 पतग, p 134, 33.
 पतङ्ग, p 133, 28.
 पतङ्गिका, p 133, 27.
 पततु, p 134, 33.

पत—पता.

पतल, p 134, 36.
 पतलिन्, p 134, 33.
 पतलिन्, p 134, 33.
 पतदुपह, p 174, 40.
 p 392, 21.
 पतवाह, p 265, 27.
 पताका, p 215, 67.
 पताकी, p 208, 39.
 पति, p 145, 35. p 261, 10.
 पतिस्वरा, p 138, 7.
 पतिव्रता, p 138, 6.
 पतिवली, p 140, 12.
 पतङ्ग, p 172, n.
 पत्तन, p 77, 1.
 पत्ति, p 208, 34. p 210,
 48.
 पत्तिसंज्ञति, p 208, 35.
 पत्तिन्, p 212, 55.
 p 134, 33.
 पत्नी, p 138, 5.
 पत्न, p 89, 14.
 पत्नङ्ग, p 172, n.
 पत्नपरशु, p 255, 33.
 पत्नपाखा, p 165, 4.
 पत्नरथ, p 134, 33.
 पत्नवेला, p 170, 24.
 पत्नाङ्ग, p 172, 33.
 p 247, 111.

पत्ता—पद्य.

पत्ताङ्गिक, p 170, 24.
 पतिन्, p 134, 33. p 130,
 15.
 पत्तोर्ण, p 99, 37.
 पच, p 76, n.
 पचन, p 76, n.
 पचिक, p 195, 17.
 पचिका, 195, n.
 पचिनी, p 195, n.
 पचिन्, p 76, n.
 पच्चा, p 100, 39.
 पटु, p 156, n.
 पद, p 156, n. p 327, 96.
 पदन, p 208, 34.
 पदिक, p 76, n.
 पदवी, p 76, 15.
 पदाजि, p 208, 34.
 पदाति, p 208, 34.
 पदातिक, p 208, 34.
 पदिक, p 208, 35.
 पद्म, p 208, 35.
 पद्मति, p 76, 15.
 पद्मती, p 76, n.
 पद्म, p 200, n.
 पद्मक, p 201, 7.
 पद्मचारिणी, p 120, 11.
 पद्मनाभ, p 4, 15.
 पद्मनाभि, p 4, n.

पद्म—परः.

पद्मपत्र, p 120, 11.
 पद्मराग, p 243, 93.
 पद्मा, p 5, 22. p 120, 11.
 पद्माकर, p 68, 28.
 पद्माट, p 120, 13.
 पद्माक्षया, p 5, 22.
 पद्मिन्, p 200, 3.
 पद्मिनी, p 71, 39.
 p 200, n.
 पद्या, p 366, 31.
 पद्या, p 76, 15.
 पनस, p 100, 41.
 पनाबित, p 285, 59.
 पनित, p 285, 59.
 पक्ष, p 284, 53.
 पक्षग, p 58, 8.
 पक्षगायन, p 5, 25.
 पक्ष, p 60, 3. p 233,
 51. p 368, 235.
 पक्ष, p 233, 51.
 पक्षोघर, p 347, 165.
 पर, p 355, 193. p 193,
 11.
 परंशत, p 274, n.
 परंशहृत्, p 274, n.
 परःशत, p 274, 13. n.
 परःशला, p 274, 13.
 परःशहृत्, p 274, n.

परः—परा.

परःस्वस्, p 382, n.
 परजात, p 252, 18.
 परजित, p 252, n.
 परतन्त्र, p 262, 16.
 परपिण्डाद, p 263, 20.
 परभृत्, p 131, 20.
 परभृत, p 131, 19.
 परण, p 379, 12.
 परमाक्ष, p 181, 23.
 परमेष्ठिन्, p 3, 11.
 परम्पराक, p 181, 25.
 परवत्, p 262, 16.
 परयु, p 213, 60.
 परश्व, p 213, 60.
 परश्वस्, p 382, 22.
 परश्वध, p 213, n.
 पराक्रम, p 216, 71.
 p 340, 141.
 पराग, p 90, 17. p 305,
 22.
 पराकुल, p 266, 33.
 पराचित, p 252, 18.
 पराचीन, p 266, 33.
 पराजय, p 217, 80.
 पराजित, p 218, 80.
 पराचीन, p 262, 16.
 पराक्ष, p 263, 20.
 पराभूत, p 218, 80.

परा—परि.

पराव, p 382, 20.
 परावय, p 286, 2.
 परारि, p 382, n.
 पराचं, p 273, 7.
 पराशरिन्, p 185, n.
 पराशरी, p 185, n.
 परासन, p 218, 81.
 परासु, p 218, 85.
 परास्कन्दिन्, p 253, 25.
 परि, p 155, n.
 परिकर, p 347, 167.
 परिकर्षन्, p 169, 22.
 परिक्रम, p 291, 16.
 परिक्रिया, p 292, 20.
 परिचिन्त, p 280, 37.
 परिष्ठा, p 68, 29.
 परिपक्ष, p 210, 47. n.
 p 370, 239.
 परिच, p 307, 28. p 213,
 59.
 परिवातन, p 213, 59.
 परिचय, p 292, 23.
 परिचर, p 207, 30.
 परिचर्या, p 184, 34.
 परिचर्या, p 180, 20.
 परिचारक, p 251, 17.
 परिचय, p 282, 46.
 परिचय, p 191, 56.

परि—परि.

- परिष्ठाप, p 291, 15.
 परिष्ठाप, p 258, 46.
 परिष्ठाप, p 168, 16.
 परितस्तु, p 379, 13.
 परिष्ठाप, p 287, 5.
 परिदान, p 240, 81.
 परिदेवन, p 42, 16.
 परिधान, p 196, 18.
 परिधि, p 22, 84-p328, 99.
 परिधिस्थ, p 207, 30.
 परिपण, p 240, 80.
 परिपणधिनु, p 193, 11.
 परिपाठि, p 184, n.
 परिपाठी, p 184, 36.
 परिपूर्णता, p 173, 38.
 परिषेध, p 117, n.
 परिषेध, p 117, 13.
 परिष्ठाप, p 277, 24.
 परिषद, p 370, 241.
 परिभव, p 50, 22.
 परिभाव, p 50, 22.
 परिभाषण, p 42, 15.
 परिभूत, p 284, 56.
 परिसर, p 36, 19.
 p 290, 13.
 परिरक्ष, p 294, 20.
 परिपण, p 30, n.

परि—परि.

- परिक्लृप्त, p 218, 82.
 परिक्लृप्त, p 240, n.
 p 30, n.
 परिवादिनी, p 45, 3.
 परिवापित, p 279, 35.
 परिवार, p 348, n.
 परिवाह, p 62, n.
 परिचित, p 190, 55.
 परिहृष्ट, p 261, 11.
 परिहृष्टि, p 190, n.
 परिहृष्टि, p 190, n.
 परिहृष्ट, p 190, 55.
 परिहृष्ट, p 22, n.
 परिहृष्ट, p 22, 34.
 परिष्ठाप, p 93, 11.
 p 100, 41.
 परिष्ठाप, p 185, 41.
 परिष्ठापक, p 185, n.
 परिष्ठाप, p 178, 14.
 परिष्ठाप, p 252, n.
 परिष्ठाप, p 252, n.
 परिष्ठाप, p 164, 3.
 परिष्ठाप, p 164, 2.
 परिष्ठाप, p 202, n.
 परिष्ठाप, p 294, 30.
 परिसर, p 76, 14.
 परिसर, p 292, 20.
 परिसर, p 184, n.
 p 292, 21.

परि—परि.

- परिष्ठाप, p 252, 18.
 परिष्ठाप, p 252, n.
 परिष्ठाप, p 202, 10.
 परिष्ठाप, p 173, 38.
 परिष्ठाप, p 173, n.
 परिष्ठाप, p 256, 39.
 परिष्ठाप, p 257, 40.
 परीक्षक, p 260, 7.
 परीक्षा, p 258, n.
 परीक्षा, p 50, n.
 परीक्षा, p 294, n.
 परीक्षा, p 240, 81.
 परीक्षा, p 41, 13.
 परीक्षा, p 337, 132.
 परीक्षा, p 348, 171.
 परीक्षा, p 62, 10, n.
 परीक्षा, p 183, 31.
 परीक्षा, p 292, n.
 परीक्षा, p 292, 21.
 परीक्षा, p 53, 32.
 पर, p 124, n.
 पर, p 382, 20, n.
 पर, p 43, 19, p273, n.
 पर, p 124, 27, n.
 परेत, p 218, 85.
 परेत, p 11, 53.
 परेत, p 59, n.
 परेत, p 382, 21.

परे—पशु.

परेष्टका, p 238, 71.
 परैक्षित, p 252, 18.
 परोक्ष, p 278, n.
 परोक्षी, p 132, n.
 परोक्षी, p 132, 26.
 परिकटिन्, p 93, n.
 परिकटी, p 93, 13. n.
 पर्जन्य, p 109, 20.
 पर्जन्य, p 342, 148.
 पर्ण, p 94, 10. p89, 14.
 पर्णयात्रा, p 79, 6.
 पर्णास, p 105, 60.
 पर्णी, p 70, n.
 पर्यङ्क, p 174, 39.
 पर्येटन, p 184, 35.
 पर्यन्तम्, p 76, 14.
 पर्यय, p 184, 36.
 पर्यवस्था, p 292, 21.
 पर्याप्त, p 235, 57.
 पर्याप्ति, p 287, 5.
 पर्याय, p 184, 36.
 पर्युद्भूत, p 220, 3.
 पर्येषणा, p 183, 31.
 पर्यंत, p 84, 1.
 पर्यन्त, p 124, 27. p335, 124.
 पर्यसन्धि, p 26, 7.
 पशु, p 156, n.

पशु—पशु.

पशुका, p 156, 20.
 पशु, p 241, 86. p 358, 204.
 पशुगण्ड, p 249, 6.
 पशुहवा, p 109, 17.
 पशुस, p 154, 14.
 पशुशु, p 121, 13.
 पशुस, p 225, 22.
 पशुस, p 89, 14. p122, 20. p 37, n.
 पशुशुनि, p 87, 5.
 पशुशुनी, p 140, 12.
 पशुस, p 147, 41.
 पशुता, p 140, n.
 पशुस, p 174, 39.
 पशुस, p 89, 14.
 पशुस, p 68, 28.
 पशु p 293, 24.
 पशुस, p12, 58. p293, 24.
 पशुनाशन, p 58, 8.
 पशुनाशन, p 12, 58.
 पशु, p 9, 42.
 पशुस, p 187, 44.
 पशुस, p 64, 16.
 पशु, p 129, 11.
 पशुपति, p 6, 25.
 पशुप्रेरण, p 296, 39.
 पशुरज्जु, p 238, 74.

पञ्चा—पाठि.

पञ्चात्, p 372, 4.
 पञ्चात्ताप, p 51, 25.
 पञ्चिन्, p 278, 30.
 पञ्चा, p 79, n.
 पांशु, p 225, 66.
 पांशुका, p 139, 11.
 पांशु, p 215, n.
 पाक, p 135, 38.
 पाकलक्षणफल, p 202, n.
 पाकफल, p 202, n.
 पाकल, p 115, 14.
 पाकशासन, p 7, 36.
 पाकशासनि, p 8, 41.
 पाकस्थान, p 227, 27.
 पाक्य, p 231, 42. p 247, 109.
 पाकल, p 187, n.
 पाकलक्ष्य, p 5, 23.
 पाकालिका, p 254, 29.
 पाठल, p 223, 15. p 37, 25.
 पाठका, p 90, 20. p 99, 35.
 पाठसि, p 99, 35.
 पाठली, p 99, n.
 पाठ, p 294, 29.
 पाठा, p 106, 3.
 पाठिन्, p 105, 60.

पाठी—पाद.	पाद—पाठ.	पाठ्य—पारि.
पाठीन, p 65, 18.	पादबन्धन, p 235, 58.	पाठ्य, p 241, 85.
पाठङ्क, p 378, 7.	पादस्कोट, p 50, 3.	पार, p 62, 8. n. p 244, n.
पाथि, p 159, 32.	पादाय, p 156, 22.	पारत, p 244, n.
पाथिन्दहीती, p 138, 5.	पादाङ्कद, p 166, 11.	पारद, p 244, 100.
पाथिपङ्कण, p 190, n.	पादात, p 208, 35. n.	पारम्पर्योपदेश, p 178, 12.
पाथिप, p 251, 13.	पादातिक, p 208, 34. n.	पारषण, p 300, 212.
पाथिपीडन, p 190, 56.	पादानिक, p 208, n.	पारशीक, p 203, 13. n.
पाथिपाद, p 251, 13.	पाङ्करी, p 254, 30.	पारश्वधिक, p 208, 88.
पाथ्, p 37, 23.	पाङ्क, p 254, 31.	पारशीक, p 203, n.
पाथङ्ककन्धसिन्, p 205, 22.	पाङ्ककृ, p 249, 7.	पारश्वैषेय, p 143, 24.
पाथङ्क, p 36, 22.	पाद्य, p 183, 32.	पारापत, p 130, n.
पातक, p 397, 33.	पाद्या, p 183, n.	पारापार, p 60, n.
पाताक, p 56, 1. p 358, 204.	पानगोष्ठिका, p 257, 43.	पारायण, p 285, 2.
पातक, p 265, 27.	पानपात्र, p 257, 43.	पारावत, p 130, 14.
पात्र, p 62, 8. p 181, 24. p 239, 33.	पानभाजन, p 228, 32.	पारावताङ्घ्रि, p 121, 15.
पात्रयुग, p 384, n.	पानीय, p 61, 4.	पारावार, p 60, 1.
पात्री, p 401, 42.	पानीयशास्त्रिका, p 79, 7.	पारावरिन्, p 185, 41. n.
पात्रीय, p 398, 35.	पान्य, p 195, 17.	पारावरी, p 185, n.
पाथस, p 60, 4.	पाप, p 31, 1.	पारिकाङ्क्षिन्, p 186, 41.
पाद, p 156, 22. p 85, n. p 242, 90. p 326, 92.	पापवेष्टी, p 106, 3.	पारिजातक, p 9, 45. p 92, 6.
पादकटक, p 167, 11.	पापान्, p 31, 1.	पारितय्या, p 165, 4.
पादपङ्कण, p 185, 40.	पापान्, p 150, 4.	पारिपात्रक, p 84, 3.
पादप, p 87, 5.	पापन, p 152, 9.	पारिपार्श्विक, p 22, 33.
	पापर, p 251, 16.	पारिपुत्र, p 277, 24.
	पापा, p 150, n.	पारिभट्ट, p 92, 6.
	पायस, p 171, 30. p 181, 23.	पारिभट्टक, p 98, 33.
	पायु, p 157, 24.	पारिभाष्य, p 115, 14.

पारि—पाथि.

पारिषद, p 6, 31. n.
 पार्षद, p 6, n.
 पार्षद, p 6, n.
 पारिहास्य, p 166, 8.
 पारी, p 387, 10.
 पारुष्य, p 42, 14.
 पार्थिव, p 191, 1.
 पार्थिवी, p 7, 33.
 पार्थिवीनन्दन, p 7, 35.
 पार्थ, p 158, 30. p 297, 41.
 पार्थिवाम, p 201, 8.
 पार्थीव, p 156, 20.
 पार्थिव, p 156, 23.
 पार्थिवपाद, p 193, 10.
 पारुष्य, p 125, 32.
 पारुष्यी, p 114, n.
 पारुष्या, p 114, 9. n.
 पारुष्य, p 37, 24.
 पारि, p 214, 61. n.
 पारिन्द्री, p 111, n.
 पारिन्द्री, p 111, 27.
 पारि, p 114, n.
 पारुष्या, p 385, 5.
 पारुष्य, p 10, 50.
 पारुष्य, p 163, 49.
 पारुष्य, p 258, 45.
 पारिन्, p 12, 56.

पाशु—पिच्छ.

पाशुपत, p 105, 62.
 पाशुपाश, p 220, 2.
 पाश्या, p 384, n.
 पाशात् (त्त), p 278, 30, n.
 पाशुप, p 187, 44.
 पाशाप, p 84, 4.
 पाशापदारुष, p 255, 34.
 पिच्छ, p 131, 19.
 पिच्छ, p 38, 25.
 पिच्छ, p 22, 33. p 38, 25.
 पिच्छा, p 38, n.
 पिच्छ, p 158, n.
 पिच्छ, p 158, 28.
 पिच्छरुष, p 391, 18.
 पिच्छिष्ठ, p 148, 44.
 पिच्छ, p 246, 106.
 पिच्छ, p 246, n.
 पिच्छ, p 100, 43.
 पिच्छ, p 95, 20-p 246, n.
 पिच्छ, p 246, 106.
 पिच्छ, p 134, 31.
 पिच्छा, p 97, 27.
 पिच्छ, p 232, 46.
 पिच्छा, p 97, 27.
 पिच्छ, p 218, 84.
 पिच्छ, p 396, n.

पिच्छ—पित्त.

पिच्छ, p 215, 67.
 पित्त, p 227, 26.
 पित्त, p 151, 4. p 254, 30.
 पित्तका, p 151, n.
 पित्त, p 228, 31.
 पित्तरी, p 228, n.
 पित्त, p 244, 98. p 391, 18.
 पित्त, p 171, 30.
 पित्तगोष, p 245, n.
 पित्त, p 205, n.
 पित्तिका, p 205, 24.
 पित्तरी, p 205, n.
 पित्तरीत, p 98, 33.
 पित्तरी, p 246, n.
 पित्तिका, p 221, n.
 पित्तिका, p 300, 9.
 पित्तरी, p 146, 37.
 पित्तिका, p 3, 11. p 145, 33.
 पित्तिका, p 145, n.
 पित्त, p 144, 28.
 पित्तिकानन, p 219, n.
 पित्तदान, p 182, 30.
 पित्तपति, p 15, 4. p 11, 53.
 पित्तपित्त, p 145, 33.

पिट—पिशु.

- पिटप्रसू, p 24, 3.
 पिटवन, p 219, 87.
 पिटवसति, p 219, n.
 पिटव्य, p 144, 31.
 पिटवसिभ, p 261, 13.
 पित्त, p 153, 13.
 पित्तत्, p 134, 34.
 पिधान, p 18, 14.
 पिनच, p 207, 33.
 पिनस, p 150, n.
 पिनाक, p 6, 30. p 302, 14.
 पिनाकिन्, p 6, 27.
 पिपासा, p 234, 55.
 पिपीलिका, p 386, 8.
 पिप्पल, p 91, 1.
 पिप्पलि, p 108, n.
 पिप्पली, p 108, 15.
 पिप्पलीसूत्र, p 247, 111.
 पिशु, p 149, 49.
 पिवाल, p 94, 15.
 पिशु, p 153, 11.
 पिशु, p 38, 25.
 पिशुकी, p 38, n.
 पिशाच, p 2, 6.
 पिशित, p 154, 14.
 पिशुन, p 170, 26.
 पिशुना, p 117, 21.

पिट—पीव.

- पिटक, p 232, 48.
 पिटप, p 76, n.
 पिटपचन, p 228, 32.
 पिष्टात, p 174, 41.
 पीठ, p 174, 40.
 पीहन, p 217, 78.
 पीडा, p 59, 3.
 पीत, p 37, 24.
 पीतक, p 245, 104.
 पीतदाह, p 98, 34.
 पीतद्रु, p 100, 40.
 पीतन, p 170, 25. p 92, 7.
 पीतसाहक, p 96, 24.
 पीता, p 230, 41.
 पीताम्बर, p 4, 14.
 पीति, p 202, 11.
 पीतिन्, p 202, h.
 पीन, p 274, 10.
 पीनस, p 150, 2.
 पीनोष्ठी, p 238, 72.
 पीयूष, p 234, 54. n.
 p 9, 44.
 पीशु, p 92, 9. p 355, 195.
 पीशुपर्णी, p 106, 2.
 पीवन्, p 274, 10.
 पीवर, p 274, 10.
 पीवरस्तनी, p 238, 72.

पुंस्—पुत्त.

- पुंस्त्री, p 139, 10.
 पुत्त, p 252, n.
 पुत्त, p 252, n.
 पुत्त, p 252, 20.
 पुत्त, p 390, 17.
 पुत्त, p 273, 8.
 पुत्त, p 204, 18.
 पुत्त, p 136, 42.
 पुत्तकिनी, p 71, n.
 पुत्तभेदा, p 61, 7.
 पुत्तभेदन, p 77, 1.
 पुत्ती, p 401, 42.
 पुत्तरीक, p 16, 5. p 301, 11. p 71, 41.
 पुत्तरीकाह, p 4, 14.
 पुत्तयं, p 116, 15.
 पुत्त, p 125, 29.
 पुत्तक, p 103, 52.
 पुत्त, p 31, 4. p 346, 162.
 पुत्तक, p 184, 37.
 पुत्तजन, p 12, 56.
 पुत्तजनेश्वर, p 14, 65.
 पुत्तसूत्रि, p 74, 8.
 पुत्तवत्, p 259, 3.
 पुत्ताह, p 395, n.
 पुत्तिका, p 133, 27.
 पुत्त (त्र), p 143, 27.

पुत्र—पुरा.

पुत्रका, p 143, n.
 पुत्रिका, p 143, n.
 पुत्री, p 143, n.
 पुत्रो, p 146, 37.
 पुत्रव, p 392, 20.
 पुनःपुनर्, p 376, 1.
 पुनर्, p 375, 14.
 पुनर्नव, p 159, n.
 पुनर्नवा, p 121, 14.
 पुनर्भव, p 159, 34.
 पुनर्भू, p 142, 23.
 पुत्राग, p 92, 6.
 पुत्रस्, p 137, 1.
 पुनःसर, p 208, 40.
 पुर्, p 77, 1.
 पुर्, p 94, 14. p 352, 185.
 p 77, n.
 पुत्रस्, p 378, 7.
 पुत्रहार, p 82, 16.
 पुत्रन्दर, p 8, 37.
 पुत्रंभि, p 138, n.
 पुत्रंभी, p 138, 6.
 पुत्रस्, p 373, n.
 पुत्रस्त, p 324, 86.
 पुत्रस्तात्, p 373, 7.
 p 383, n.
 पुत्रस्, p 274, 13.
 पुत्रा, p 375, 15.

पुरा—पुषि.

पुराण, p 242, n.
 p 39, 6.
 पुराणा, p 277, n.
 पुराणी, p 277, n.
 पुरातन, p 277, 26.
 पुराहन्त, p 39, 5.
 पुरि, p 77, n.
 पुरी, p 77, 1.
 पुरीतद्, p 155, 17.
 पुरीष, p 155, 19.
 पुर, p 274, 13.
 पुरव, p 32, 7. p 137, 1.
 p 92, 6. p 363, 220.
 पुरवोत्तव, p 4, 16.
 पुरवृ, p 274, n.
 पुरवृत्त, p 8, 37.
 पुरोग, p 208, 40.
 पुरोगव, p 209, 40.
 पुरोगाभिन्, p 209, 40.
 पुरोडास, p 392, 21.
 पुरोधस्, p 192, 5.
 पुरोभाभिन्, p 270, 46.
 पुरोहित, p 192, 5.
 पुराक, p 299, 5.
 पुषिन, p 62, 9.
 पुषिन्द, p 252, 21.
 पुषोमजा, p 8, 40.
 पुषित, p 282, 46.

पुष्क—पूत.

पुष्कर, p 132, n. p 15,
 1. p 60, 4. p 71, 41.
 पुष्कराङ्ग, p 132, n.
 पुष्करिणी, p 68, 27.
 पुष्कल, p 273, 8.
 पुष्ट, p 282, 46.
 पुष्य, p 90, 19.
 पुष्यव, p 14, 66.
 पुष्यकोष्ठ, p 245, 103.
 पुष्यदन्त, p 16, 5.
 पुष्यचक्षु, p 5, n.
 पुष्यधन्वन्, p 5, 21.
 पुष्यकक्ष, p 91, 2.
 पुष्यरथ, p 204, 19.
 पुष्यरथ, p 90, 17.
 पुष्यसिङ्ग, p 133, 29.
 पुष्यवत्, p 26, 10.
 पुष्यवती, p 142, 20.
 पुष्यसन्ध, p 29, 18.
 पुष्पाङ्गन, p 245, n.
 पुष्य, p 20, 23. p 312, 149.
 पुष्यरथ, p 204, n.
 पुस्त, p 254, 29.
 पूग, p 126, 34. p 304, 21.
 पूजा, p 184, 34.
 पूजित, p 239, 47.
 पूष्य, p 259, 5.
 पूत, p 226, 23. p 273, 5.

पूत—पूर्वा.

पूतना, p 100, 39.
 पूतिक, p 97, 28.
 पूतिकरज, p 97, 28.
 पूतिकरज्ज, p 97, n.
 पूतिका, p 123, n.
 पूतिकाठ, p 99, 34.
 p 100, 40.
 पूतिगन्धि, p 36, 21.
 पूतिफली, p 108, 14.
 पूप, p 232, 48.
 पूर, p 392, 20.
 पूरणी, p 97, 27.
 पूरित, p 283, 48.
 पूरुष, p 137, 1. p 32, n.
 पूर्य, p 275, 15.
 पूर्यकुम्भ, p 199, 32.
 पूर्यमा, p 26, n.
 पूर्यमासी, p 26, n.
 पूर्यमा, p 26, 7.
 पूर्यमासी, p 26, n.
 पूर्य, p 182, 27.
 पूर्य, p 339, 136. n.
 पूर्य, p 275, n. p 278,
 30. p 339, n.
 पूर्यज, p 147, 43.
 पूर्यदेव, p 2, 7.
 पूर्यपर्वत, p 84, 2.
 पूर्याङ्ग, p 382, 20.

पूर्व—पृथ.

पूर्वेद्युस्, p 382, n.
 पूर्व, p 22, 31.
 पूर्व, p 96, 22.
 पृक्षा, p 117, 21.
 पृक्षि, p 288, 9.
 पृष्ठा, p 41, 10.
 पृतना, p 210, 46.
 पृथक्, p 376, 3.
 पृथक्पर्णी, p 107, 11.
 पृथगात्मता, p 184, 37.
 पृथगात्मिका, p 33, 9.
 पृथग्जन, p 252, 16.
 p 331, 108.
 पृथग्विध, p 282, 43.
 पृथ्वी, p 73, n.
 पृथिवी, p 73, n.
 पृथु, p 229, 37. p 274, 10.
 पृथुक, p 135, 38. p 232,
 47.
 पृथुरोमन्, p 65, 17.
 पृथुल, p 274, 10.
 पृथ्वी, p 73, 1.
 पृथ्वीका, p 116, 13.
 पृदाकु, p 57, 6.
 पृन्नि, p 149, 48.
 पृन्निपर्णी, p 107, n.
 पृषत्, p 61, 6. n. p 129, n.
 पृषत, p 61, n. p 129, n.

पृथ—पैशा.

पृथताम्, p 12, n.
 पृथती, p 129, n.
 पृथक्, p 212, 54.
 पृथदक्ष, p 12, 57.
 पृथदाज्य, p 181, 23.
 पृथ, p 158, 29.
 पृथ, p 203, 14. p 297, 41.
 पृथि, p 149, n.
 पृथिपर्णी, p 107, 11.
 पृथक्, p 130, 15.
 पृथक्, p 254, 30.
 पृथी, p 401, 42.
 पृथा, p 254, n.
 पृथुष, p 234, n. p 9, n.
 पृथुष, p 275, 15.
 पृथुष, p 252, 19. p 359,
 207.
 पृथि, p 135, n.
 पृथी, p 135, 37.
 पृथीकोष, p 135, n.
 पृथुष, p 252, n.
 पृथुष, p 252, n.
 पृथर, p 231, 45.
 पृथुषसेव, p 143, 25.
 पृथुषसीव, p 143, 25.
 पृथ, p 189, 50.
 पृथुष, p 9, n.
 पृथाष, p 2, n.

पोग—प्रका.

पोगण्ड, p 148, 46.
 पोटगण्ड, p 124, 28.
 पोटा, p 140, 15.
 पोत, p 135, 38.
 पोतकी, p 123, n.
 पोतवण्डिज, p 63, 12.
 पोतवाह, p 63, 12.
 पोताधान, p 65, 19.
 पोतिका, p 123, n.
 पोती, p 135, n.
 पोत्र, p 351, 182.
 पोबिन्, p 144, n.
 पौढी, p 144, 29.
 पौण्डर्य, p 116, n.
 पौर, p 125, 32.
 पौरख, p 278, 30.
 पौरव, p 160, 38.
 पौरुषी, p 160, n.
 पौरोगव, p 227, 27.
 पौरुणस, p 188, 47.
 पौरुणी, p 26, n.
 पौरुणासी, p 26, 7.
 पौलख, p 14, 64.
 पौलि, p 232, 47.
 पौष, p 28, 15.
 पौषक, p 245, 103.
 प्वाट, p 378, 7.
 प्रकाण्ड, p 32, 5. p 88, 10.

प्रका—प्रवा.

प्रकाष, p 235, 57.
 प्रकार, p 346, 164.
 प्रकाश, p 23, 36.
 प्रकीर्णक, p 198, 31.
 प्रकीर्ण्य, p 97, 28.
 प्रकृति, p 32, 7. p 55, 37.
 प्रकोष्ठ, p 159, 31.
 प्रक्रम, p 293, 26.
 प्रक्रिया, p 198, 31.
 प्रक्षण, p 44, 3.
 प्रकाण, p 44, 3.
 प्रखेडन, p 212, n.
 प्रखेडना, p 212, 55.
 प्रखेदना, p 212, n.
 प्रगण्ड, p 159, 31.
 प्रगतजानु, p 148, n.
 प्रगतजानुक, p 148, 47.
 प्रगण्ड, p 264, 25.
 प्रगाढ, p 313, 47.
 प्रगुण, p 276, 21.
 प्रगे, p 381, 19.
 प्रगह, p 219, 87. p 370, 239.
 प्रगह, p 370, 239.
 प्रगीव, p 398, 35.
 प्रग्य, p 273, 7.
 प्रवण, p 81, 12.
 प्रवाण, p 81, 12.

प्रच—प्रणा.

प्रचक्र, p 214, 64.
 प्रचलायित, p 266, 32.
 प्रचुक्र, p 392, 20.
 प्रचुर, p 274, 12.
 प्रचेतस, p 12, 56.
 प्रचोदनी, p 108, 12.
 प्रच्छदपट, p 169, 18.
 प्रच्छन, p 41, n.
 प्रच्छक, p 81, 14.
 प्रच्छदिका, p 151, 6.
 प्रजन, p 293, 25.
 प्रजविन्, p 209, 41.
 प्रजा, p 309, 34.
 प्रजाता, p 141, 16.
 प्रजापति, p 3, 12.
 प्रजावती, p 144, 30.
 प्रघ, p 176, n.
 p 148, n.
 प्रघा, p 140, 12.
 प्रघान, p 335, 125.
 प्रघु, p 148, 47.
 प्रहीन, p 135, 37.
 प्रणय, p 293, 25. p 313, 153.
 प्रणव, p 39, 4. p 47, n.
 प्रणद, p 41, n.
 प्रणाद, p 41, 11.
 प्रणाह, p 70, n.

प्रणा—प्रति.

प्रणाली, p 70, 35-
 प्रणधि, p 194, 13.
 p 329, 102.
 प्रणहित, p 280, 36.
 प्रणीत, p 232, 45.
 p 180, 19.
 प्रणत, p 285, 59.
 प्रणेत्य, p 264, 25.
 प्रणति, p 88, n.
 प्रणन, p 277, 26.
 प्रणत, p 160, 36.
 प्रणानिनी, p 88, 9.
 प्रणप, p 196, 20.
 प्रणपत, p 105, 61.
 प्रति, p 372, 6.
 प्रतिकर्षण, p 164, 1.
 प्रतिकाश, p 256, n.
 प्रतिकाश, p 256, n.
 प्रतिकूल, p 279, 33.
 प्रतिकृति, p 256, 36.
 प्रतिकृष्ट, p 272, 3.
 प्रतिकृष्ट, p 268, 42.
 प्रतिकृष्ट, p 210, 47.
 p 174, n.
 प्रतिकृष्ट, p 174, 40.
 प्रतिवा, p 51, 26.
 प्रतिवातन, p 218, 83.
 प्रतिव्याया, p 256, 36.

प्रति—प्रति.

प्रतिवागर, p 294, 28.
 प्रतिवात, p 285, 58.
 प्रतिवात, p 34, 14.
 प्रतिदान, p 240, n.
 प्रतिध्यान, p 44, 4.
 प्रतिनिधि, p 256, 36.
 प्रतिपत्, p 33, 10.
 प्रतिपद्, p 24, 1. p 26, n.
 प्रतिपक्ष, p 285, 57.
 प्रतिपादन, p 182, 29.
 प्रतिपक्ष, p 258, 41.
 प्रतिपक्ष, p 294, 27.
 प्रतिविम्ब, p 256, 36.
 प्रतिभय, p 50, 20.
 प्रतिभावित, p 264, 25.
 प्रतिभू, p 258, n.
 प्रतिष्ठा, p 256, 36.
 प्रतिमान, p 201, 7.
 p 256, 36.
 प्रतिमुक्त, p 207, 33.
 प्रतियत्न, p 331, 109.
 प्रतियातना, p 256, 36.
 प्रतिरोधक, p 253, n.
 प्रतिरोधिन्, p 253, 25.
 प्रतिवचन, p 41, n.
 प्रतिवाक्य, p 41, 10.
 प्रतिविम्ब, p 256, 36.
 प्रतिविवा, p 109, 18.

प्रति—प्रती.

प्रतिवासन, p 295, 34.
 प्रतिव्या, p 150, n.
 प्रतिव्याय, p 150, 2.
 प्रतिव्यय, p 344, 155.
 पतिव्यय, p 34, 14.
 प्रतिव्यत्, p 44, 4.
 प्रतिव्यव, p 285, n.
 प्रतिव्यव, p 294, 27.
 प्रतिव्यर, p 349, 176-
 प्रतिव्योरा, p 169, 22.
 प्रतिव्याय, p 150, n.
 प्रतिव्यन, p 44, n.
 प्रतिव्यत, p 268, 41.
 प्रतिव्यार, p 250, n.
 प्रतिव्यार, p 104, 57.
 प्रतीक, p 156, 21.
 p 299, 7.
 प्रतीकार, p 217, 79.
 प्रतीकाश, p 256, n.
 प्रतीकाश, p 256, 38.
 प्रतीक्य, p 259, 5.
 प्रतीची, p 15, 3.
 प्रतीत, p 323, 84.
 p 261, 9.
 प्रतीपदर्शिनी, p 137, 2.
 प्रतीर, p 61, 7.
 प्रतीहार, p 81, 16. p 348,
 172, p 192, 6.

प्रती—प्रत्य्.	प्रत्य्—प्रपि.	प्रपु—प्रम.
प्रतीहारिन्, p 348, 172.	प्रत्युष, p 24, n.	प्रपुनाह, p 120, n.
प्रतीहार, p 104, n.	प्रत्युह, p 292, 19.	प्रपुनह, p 120, n.
प्रतीही, p 78, 3.	प्रयक, p 341, 146.	प्रपुनाह, p 120, 12.
प्रत, p 277, 26.	p 278, 30.	प्रपौण्डरीक, p 116, 15.
प्रत्यक्षर्षी, p 107, 7.	प्रया, p 288, 9.	प्रफुल्ल, p 87, 7.
प्रत्यक्षेयी, p 107, 6.	प्रयित, p 261, 9.	प्रबन्धकल्पना, p 40, 6.
प्रत्यक्ष, p 278, 28.	प्रयुक्त, p 135, n.	प्रवाह, p 243, 93.p359,
प्रत्यक्ष, p 278, 27.	प्रदर, p 347, 166.	206.
प्रत्यक्ष, p 383, n.	प्रदिक, p 16, n.	प्रबोधन, p 170, 23.
प्रत्यन्त, p 74, 7.	प्रदीप, p 174, 40.	प्रभञ्जन, p 12, 58.
प्रत्यन्तपर्वत, p 85, 7.	प्रदीपन, p 58, 10.	प्रभन, p 360, 212.
प्रत्यय, p 342, 149.	प्रदेश, p 159, n.	प्रभा, p 23, 35.
प्रत्ययित, p 194, 13.	प्रदेशन, p 197, 27.	प्रभाकर, p 22, 30.
प्रत्ययिता, p 194, n.	प्रदेशनी, p 159, 32.	प्रभात, p 24, 3.
प्रत्ययिन्, p 193, 11.	प्रदेशिनी, p 159, n.	प्रभाव, p 196, 21.
प्रत्ययवित, p 285, 60.	प्रदोष, p 25, 6.	प्रभिक्ष, p 200, 4.
प्रत्याख्यात, p 268, 40.	प्रद्युम्न, p 5, 20.	प्रभु, p 261, 11.
प्रत्याख्यान, p 295, 31.	प्रज्ञा, p 217, 79.	प्रभूत, p 274, 12.
प्रत्यादिष्ट, p 268, 40.	प्रघन, p 216, 72.	प्रभ्रष्टक, p 173, 37.
प्रत्यादेश, p 295, 31.	प्रघान, p 192, 5. p32,7.	प्रमथस, p 260, n.
प्रत्याहीन, p 212, 53.	p 335, 125.	प्रमथ, p 6, 31.
प्रत्यासर, p 210, n.	प्रधि, p 205, 24.	प्रमथन, p 218, 83.
प्रत्यासार, p 210, 47.	प्रधु, p 307, 29.	प्रमथाधिप, p 6, 27.
प्रत्याहार, p 291, 16.	प्रपद, p 156, 22.	प्रमद, p 31, 2.
प्रत्युत्पन्न, p 293, 26.	प्रपा, p 79, 7.	प्रमदवन, p 86, 3.
प्रत्युत्पान्ति, p 293, n.	प्रपात, p 84, 4.	प्रमदा, p 137, 3.
प्रत्युष, p 24, n.	प्रपितामह, p 145, 33.	प्रमदावन, p 86, n.
प्रत्युष, p 24, 2.	प्रपितामही, p 145, n.	प्रमनस, p 260, 7.

प्रसा—प्रव.	प्रव—प्रस.	प्रस—प्रसू.
प्रसा, p 289, 10.	प्रवह्य, p 204, 20.	प्रसक्तता, p 19, 18.
प्रसाय, p 316, 56.	प्रवह्नि, p 40, n.	प्रसक्ता, p 257, 40.
प्रसाताय, p 145, n.	प्रवह्निता, p 40, 6. n.	प्रसक्तेरा, p 257, n.
प्रसाद, p 53, 30.	प्रवह्नी, p 40, n.	प्रसभ, p 217, 7.
प्रसापसा, p 218, 81.	प्रवारय, p 286, 3.	प्रसर, p 292, 23.
प्रसापन, p 218, n.	प्रवाक, p 46, 7.	प्रसरण, p 214, 64.
प्रसिति, p 289, 10.	प्रवासय, p 218, 81.	प्रसरणि, p 214, n.
प्रसीत, p 181, 26.p218, 86.	प्रवाह, p 291, 18.	प्रसरणी, p 214, n.
प्रसीला, p 55, 37.	प्रवाहिका, p 151, 6.	प्रसव, p 289, 10. p360, 210.
प्रसख, p 273, 6.	प्रविख्याति, p 294, 23.	प्रसववन्धन, p 89, 15.
प्रसदित, p 284, 52.	प्रविदारय, p 216, 72.	प्रसव्य, p 279, 33,
प्रमेह, p 151, n.	प्रविज्ञेय, p 292, 20.	प्रसह्य, p 379, 10.
प्रमेद, p 31, 2.	प्रवीण, p 260, 4.	प्रसाद, p 18, 18.
प्रयत्, p 187, 44.	प्रवृत्ति, p40,8.p291,18.	प्रसाधन, p164,1.p174,n.
प्रयत्त, p 232, 45.	प्रवृत्त, p 277, 26.	प्रसाधनी, p 164, 1.
प्रयाज, p 292, 23.	प्रवेक, p 273, 26.	प्रसाधित, p 164, 2.
प्रयुक्तार्थ, p 293, n.	प्रवेष्टि, p202,n.p264,49.	प्रसारणी, p 214, n- p 122, 18.
प्रयोगार्थ, p 100, 40.	प्रवेणी, p 202, 10.	प्रसारिन्, p 266, 31.
प्रलम्बन, p 4, 18.	प्रवेष्ट, p 158, 31.	प्रसित, p 260, 9.
प्रलय, p 30, 22. p54,33.	प्रव्यक्त, p 278, 31.	प्रसिति, p 290, 14.
प्रलाप, p 42, 16.	प्रन्न, p 41, 10.	प्रसिद्ध, p 330, 107.
प्रवण, p 316, 59.	प्रन्नि, p 22, n.	प्रसू, p 367, 231.p144, 29.
प्रवयय, p 222, n.	प्रन्वय, p 293, 25.	प्रसूता, p 141, 16.
प्रवययत्, p 147, 42.	प्रन्वित, p 264, 25.	प्रसूति, p 289, 10.
प्रवह्, p 273, 7.	प्रउ, p 208, 40.	प्रसूतिता, p 141, 16.
प्रवह्निता, p 40, 6.	प्रउवाह, p 236, 63.	
प्रवह्, p 219, 18.	प्रउही, p 238, 70.	
	प्रसज, p 64, 27.	

प्रक्षु—प्राक्.	प्राका—प्राय.	प्रादू—प्राय.
प्रक्षुतिज, p 59, 3.	प्राकार, p 78 3.	प्रादूस्, p 375, 17.
प्रक्षुन, p90, 17. p336, 125.	प्राकत, p 251, 16.	p 379, 12.
प्रक्षुत, p 220, n. p 280,	प्राग्बंध, p 178, 15.	प्रादेश, p 159, 34.
38. p 160, 36.	प्राप्पहर, p 273, 7.	प्रादेशन, p 182, 29.
प्रक्षुता, p 156, 23.	प्राषार, p 289, 10.	प्राध्वन, p 377, 4.
प्रक्षुति, p 160, n.	प्राष्, p 383, n.	प्रान्तर, p 77, 17.
प्रसेव, p 227, 26. p46, n.	प्राचिका, p 386, 8.	प्राप्त, p 280, 36. p 284,
प्रसेवक, p 46, 7.	प्राची, p 16, 3.	54.
प्रसर, p 84, 4.	प्राचीन, p 78, n	प्राप्तपञ्चत्न, p 218, 85.
प्रस्ताव, p 293, 24.	प्राचीना, p 106, 3.	प्राप्तरूप, p 338, 134.
प्रस्थ, p 242, 89. p85, 5.	प्राचीनावीत, p 188, 49.	प्राप्ति, p 320, 71.
p 325, n.	प्राचीर, p 78, 3.	प्राष्, p 281, 42.
प्रस्थपुष्प, p 105, 59.	प्राच्य, p 74, 7.	प्राक्षत, p 197, 27.
प्रस्थान, p 214, 63.	प्राजन, p 222, 12.	प्राय, p 189, 52. p 344,
प्रस्थोदन, p 227, 26.	प्राजित, p 206, 27.	155. p 380, 17.
प्रस्थवत्, p 85, 5.	प्राज्ञ, p 176, 5.	प्रायस्, p 410, 17.
प्रस्ताव, p 155, 18.	प्राज्ञा, p 140, 12. p33, n.	प्राथित, p 283, 47.
प्रस्तेद, p 54, n.	प्राज्ञी, p 140, 12.	प्राथम्ब, p 173, 37.
प्रहर, p 25, 6.	p 176, n.	प्राथम्बिका, p 165, 6.
प्रहरण, p 204, n. p211,	प्राज्ज, p 274, 12.	प्राथेज, p 19, 20.
50.	प्राज्ञिवाक, p 192, 5.	प्रावरण, p 169, 20.
प्रहस्य, p 160, 35.	प्राथ, p 12, 59.	प्रावोर, p 169, 19.
प्रहि, p 68, 26.	प्राथिन्, p 33, 8.	प्राहत, p 168, 15. n.
प्रहेलि, p 40, n.	प्रातर, p 381, 19.	प्राहता, p 168, n.
प्रहेलिका, p 40, 6.	प्रातिहार, p 250, n.	प्राहत्, p 30, 19.
प्रह्वज, p 284, 52.	प्रातिहारक, p 250, n.	प्राहता, p 30, n.
प्रांगु, p 275, 19.	प्रातिहारिक, p 250, 11.	प्राहताययी, p 106, 5.
प्राक्, p 380, 16.	प्राथमकत्त्विक, p 177, 10.	प्राथ, p 214, n.

प्रास—प्रेष्ठ.

प्रास, p 214, 61.
 प्रासङ्ग, p 206, 25.
 प्रासङ्ग्य, 236, 64.
 प्रासाद, p 80, 9.
 प्रासिक, p 208, 38.
 प्रास्थिक, p 222, n.
 प्राङ्ग, p 25, 3.
 प्रिय, p 145, 35, p 272, 3.
 प्रियक, p 96, 22, p 128, 9.
 प्रियङ्गु, p 99, 36, p 225, 20.
 प्रियता, p 52, 27.
 प्रियम्बद, p 267, 36.
 प्रियाख, p 94, n.
 प्रीयन्, p 287, 4.
 प्रीत, p 284, 52.
 प्रीति, p 31, 2.
 प्रुष्ट, p 283, 48.
 प्रेक्षा, p 33, 10, p 365, 226.
 प्रेक्षा, p 205, 21.
 प्रेक्षित, p 280, 36.
 प्रेत, p 59, 2, p 218, 85, p 317, 62.
 प्रेम्, p 378, 8.
 प्रेम, p 52, n.
 प्रेमन्, p 52, 27.
 प्रेमण, p 295, 34.
 प्रेष्ठ, p 265, 61.

प्रेष्य—फटा.

प्रेष्य, p 251, n.
 प्रैष, p 251, n.
 प्रैष्य, p 251, 17.
 प्रोक्ष्य, p 181, 25.
 प्रोक्षित, p 181, 26.
 प्रोष, p 204, 17.
 प्रोष्ठ, p 129, n.
 प्रोष्ठपद, p 20, 24.
 प्रोष्टी, p 65, 18.
 प्रोष्ठपद, p 29, 17.
 प्रौढ़, p 277, 26.
 प्रुष, p 93, 13, p 96, 24.
 प्रुष, p 117, 20, p 134, 34.
 प्रुषग, p 127, 3, p 306, 25.
 प्रुषङ्ग, p 127, 3.
 प्रुषङ्गन, p 340, 140, p 127, n.
 प्रुषा, p 90, 18.
 प्रुषिन्, p 155, 17.
 प्रुषिन्, p 155, n.
 प्रुषिद्यत्, p 97, 29.
 प्रुत, p 204, 16.
 प्रुष्ट, p 283, 48.
 प्रुष, p 288, 9.
 प्रुषात, p 285, 60.
 फझिका, p 107, 8.
 फटा, p 58, n.

फण—फाल.

फण, p 58, n.
 फणम्, p 58, n.
 फणा, p 58, 9.
 फणिक, p 105, 59.
 फणिन्, p 58, 7.
 फर, p 213, n.
 फल, p 240, 80, p 89, 15, p 126, 35, p 213, 58.
 फलक, p 213, 58.
 फलकपाणि, p 208, 39.
 फलपङ्क्ति, p 87, n.
 फल्लिक, p 247, 112.
 फल्लूर, p 105, 59.
 फल्लत्, p 87, 7.
 फल्ल, p 100, n.
 फलायण, p 97, 26.
 फलिन्, p 87, 7.
 फलिन, p 87, 7.
 फलिनो, p 99, 36, p 118, 2.
 फली, p 99, 36.
 फलेपङ्क्ति, p 87, 6.
 फलेरुहा, p 99, 35.
 फरगु, p 273, 6, p 100, 42.
 फरगुन, p 28, n.
 फाखित, p 231, 43.
 फाण्ट, p 282, 44.
 फाण्ट, p 223, 13, p 167, 12

फारुगु—बन्ध.

- फारुगु, p 28, 15.
 फारुगुनिक, p 28, 15.
 फारुगुनी, p 386, 6.
 फल, p 87, 8.
 फेन, p 246, 105.
 फेनिल, p 93, 12.
 फेरन, p 128, 5.
 फेर, p 128, 5.
 फेक, p 235, n.
 फेला, p 235, 56.
 फेलि, p 235, n.
 बन्ध, p 288, n.
 बन्ध, p 268, 48. p 282, 44.
 बन्धी, p 254, n.
 बन्ध, p 218, 84.
 बन्धिर, p 149, 48.
 बन्धु, p 139, n.
 बन्धु, p 329, 104. p 139, n.
 p 117, 21. p 137, 2.
 बन्धुटी, p 139, n.
 बन्धोद्यत, p 269, 44.
 बन्ध, p 269, 45.
 बन्धक, p 328, 100.
 बन्धकी, p 159, 10.
 बन्धन, p 197, 26.
 बन्धनालय, p 219, 87.
 बन्धनी, p 238, n.

बन्ध—बलि.

- बन्धनम्, p 201, 9.
 बन्धु, p 145, 34.
 बन्धुजीवक, p 103, 53.
 बन्धुता, p 145, 35.
 बन्धुर, p 276, 19.
 बन्धुल, p 143, 26.
 बन्धूक, p 103, 53.
 बन्धूर, p 276, n.
 बन्ध, p 87, 7.
 बन्ध्या, p 237, 69.
 बन्धु, p 349, 172.
 बन्ध, p 4, 19. p 210, 46.
 p 216, 70. p 356,
 197. p 393, 22.
 बन्धल, p 309, 33.
 बन्धला, p 309, 33.
 बन्धन, p 4, n.
 बन्धनद्रु, p 4, 18.
 बन्धनद्रिका, p 121, 16.
 बन्धनित, p 281, 40.
 बन्धनतु, p 148, 44.
 p 376, 2.
 बन्धनित्यास, p 210, 47.
 बन्धा, p 110, 25.
 बन्धात्कार, p 217, 77.
 बन्धाराति, p 7, 38.
 बन्धि, p 178, 13. p 197,
 27. p 356, 197.

बलि—जीभ.

- बलिध्वंसिन्, p 4, 16.
 बलिसन्धान, p 56, 1.
 बली, p 356, n.
 बलीवर्द, p 235, 59.
 बन्धयणी, p 238, n.
 बहिर्मुख, p 2, n.
 बहिर्मुख, p 2, n.
 बा, p 374, 11.
 बाण, p 104, n.
 बाणा, p 104, 55.
 बाधा, p 59, 3.
 बान्धकिनेव, p 143, 26.
 बान्धव, p 145, 34.
 बाह, p 147, 42. p 114,
 10. p 162, 46. p 359,
 207. p 203, 14.
 बाहगभिणी, p 238, 70.
 बाहलनय, p 98, 30.
 बाहदलक, p 98, n.
 बाहधि, p 204, 18.
 बाहपल, p 98, n.
 बाहपल, p 204, 18.
 बाहा, p 147, n.
 बाहेव, p 239, 78.
 p 107, 8.
 बाहेयथाक, p 107, 8.
 बाह्य, p 146, 40.
 बीभन्ध, p 369, 236.

बुद्ध—बोधि.

बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धन्, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, 15.
 बुद्धादपार्श्व, p 154, n.
 बुद्धी, p 154, n.
 बुध, p 329, n. p 2, 8.
 p 285, 57.
 बुधि, p 33, 10.
 बुधुद, p 391, 19.
 बुध, p 2, n. p 329, 103.
 p 21, 27. p 176, 4.
 बुधित, p 285, 57.
 बुधुत्ता, p 234, 54.
 बुधुक्षित, p 263, 20.
 बुध, p 225, n.
 बुध, p 225, 22.
 बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, n.
 बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धन्, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, n.
 बुद्धमत्ता, p 8, n.
 बुद्धारक, p 303, 16.
 बुद्धि, p 285, 62.
 बुद्ध, p 110, 24.
 बुद्ध, p 90, n.
 बोधकर, p 215, 65.
 बोधि, p 91, n.

बोधि—म.

बोधिद्वय, p 91, 1.
 मतति, p 319, n.
 मत्तचारिन्, p 175, 3.
 p 186, 42.
 मत्तस्थ, p 96, 22.
 मत्तत्त, p 189, 51.
 मत्तदानी, p 120, 10.
 मत्तदाह, p 96, 22.
 मत्तन्, p 3, n. p 333,
 117.
 मत्तउत्त, p 58, 11.
 मत्तभूत, p 189, 51.
 मत्तवत्त, p 178, 14.
 मत्तवत्तु, p 184, 38.
 मत्तविन्दु, p 185, 38.
 मत्ताणी, p 6, n.
 मत्तावायुत्त, p 189, 51.
 मत्ताह, p 5, 22.
 मत्ताञ्जलि, p 185, 38.
 मत्तासन, p 185, 39.
 मत्ता, p 189, 50.
 मत्ताय, p 175, 4.
 मत्ताययटिका, p 107, 8.
 मत्ताणी, p 107, 8.
 मत्ताणी, p 38, 1. p 6, 31.
 p 118, 3.
 म, p 20, 22.

भक्त—भद्र.

भक्त, p 233, 48.
 भक्त्य, p 263, 20.
 भक्ति, p 285, 60.
 भक्त्यकार, p 227, 28.
 भग, p 157, 27. p 306,
 27.
 भगन्दर, p 151, 7.
 भगवत्, p 3, 8.
 भगिनौ, p 144, 29.
 भग्वी, p 144, n.
 भद्र, p 61, 5.
 भद्रा, p 225, 20.
 भद्रि, p 386, 8.
 भजमान, p 197, 24.
 भट, p 207, 29.
 भटिल, p 231, 45.
 भट्टारक, p 48, 13.
 भट्टिनी, p 48, 13.
 भट्टाकी, p 112, 2.
 भट्टिर, p 101, n.
 भट्टिरी, p 107, n.
 भट्टिल, p 101, 44.
 भट्टी, p 107, 9.
 भट्टीर, p 101, n.
 भट्टीरी, p 107, 9.
 भट्टीक, p 101, n.
 भद्र, p 31, 8.
 भद्रक, p 272, n.

भद्र—भर्तृ.	भर्तृ—भागि.	भागि—भाग्य.
भद्रकुम्भ, p 199, 32.	भर्तृदारक, p 48, 12.	भागिनी, p 48, n.
भद्रदाह, p 98, 34.	भर्तृदारिका, p 48, 13.	भागिनेयी, p 145, n.
भद्रपदा, p 20, n.	भर्तृन, p 42, 14.	भागीरथी, p 69, 31.
भद्रपथी, p 94, 16.	भर्तृन्, p 243, 95.	भाष्य, p 32, 6.
भद्रवत्, p 4, n.	भद्र, p 392, 21. p 127, 4.	भाङ्गीन, p 221, n.
भद्रवत्ता, p 122, 18.	भद्रातक, p 96, n.	भाजन, p 229, 33.
भद्रसुस्तक, p 124, 25.	भद्रातकी, p 96, 23.	भाङ्ग, p 229, 33.
भद्रवव, p 102, 47.	भङ्गक, p 127 n.	भाङ्ग, p 29, 17.
भद्रवत्, p 4, n.	भङ्गक, p 127, n.	भाङ्गपद, p 29, 17.
भद्रवत्ता, p 122, 18.	भव, p 6, 30. p 359, 208.	भाङ्गपदा, p 20, 24.
भद्रवी, p 172, 32.	भवन, p 80, 11.	भाङ्ग, p 22, 32. p 22, 35. p 330, 107.
भद्रासन, p 198, 31.	भवानी, p 6, 32.	भाङ्गिनी, p 137, 4.
भय, p 50, 21.	भवि, p 31, 4.	भार, p 242, 87.
भयङ्कर, p 50, 20.	भविह, p 265, 29.	भारत, p 250, n. p 74, 6.
भयङ्कृत, p 269, 42.	भविष्णु, p 265, 29.	भारती, p 38, 1.
भयानक, p 50, 20.	भव्य, p 31, 4. p 403, n.	भारद्वाज, p 130, n.
भर, p 13, 61. p 242, n.	भव्या, p 403, n.	भारद्वाजी, p 113, 4.
भरण, p 256, 39.	भवक, p 252, 22.	भारवटि, p 254, 30.
भरण, p 256, 39.	भक्षा, p 255, 33.	भारवाह, p 251, 15.
भरणभुज्, p 263, 19.	भक्षगन्धिनी, p 114, 8.	भारिक, p 251, 15.
भरण्वा, p 256, n.	भक्षगभी, p 101, 43.	भारिन्, p 251, n.
भरत, p 250, 12.	भक्षन्, p 320, 72.	भार्गव, p 21, 26.
भरतवर्ष, p 74, n.	भा, p 23, 35.	भार्गवी, p 123, 24.
भरद्वाज, p 130, 15.	भाग, p 242, 90.	भार्गी, p 107, 8.
भर्ग, p 6, 29.	भागधेय, p 197, 27.	भार्थ्या, p 138, 6.
भर्ष्य, p 6, n.	p 32, 6.	भाष्यापती, p 146, 38.
भर्तृदारिक, p 48, n.	भागिनेय, p 145, 32.	भाङ्गक, p 127, n.
भर्तृ, p 145, 35.		

भाङ्गू—मिया.

भाङ्गूक, p 127, 4.
 भाव, p 48, 12. p 50,
 21. p 360, 209.
 भावबोधक, p 50, 21.
 भावित, p 232, 46.
 भाविनी, p 137, 3.
 भावुक, p 31, 4.
 भाव्, 23, 53.
 भावा, p 38, 1.
 भावित, p 38, 1.
 भाव्य, p 396, 31.
 भाव्, p 23, n.
 भाव्यर, p 22, 30.
 भाव्यव, p 22, 30.
 भिच्चा, p 287, 6. p 265,
 226.
 भिक्षु, p 175, 3. p 185, 41.
 भिक्षुकी, p 143, 26.
 भिक्ष, p 18, 17.
 भित्ति, p 78, 4.
 भिदा, p 287, 5.
 भिदिर, p 9, n. p 276, 21.
 भिदु, p 9, n.
 भिदुर, p 9, 42.
 भिन्दिपाव, p 213, 59.
 भिन्, p 279, 32. p 283,
 50.
 भिया, p 50, n.

भिष—भुज.

भिवज्, p 152, 8.
 भिष्ठा, p 233, n.
 भिष्मिका, p 233, n.
 भिष्मिटा, p 233, n.
 भिष्मिटा, p 233, n.
 भिष्ठा, p 233, 48.
 भिष्मिटा, p 233, 49.
 भिष्ठा, p 233, 48.
 भिष्मिटा, p 233, n.
 भिष्मिटा, p 233, n.
 भी, p 50, 21.
 भीत, p 50, n.
 भीति, p 50, 21.
 भीष, p 50, 20. p 6, 30.
 भीरु, p 137, 3. p 264, 26.
 भीरुक, p 264, 26.
 भीरुपत्नी, p 109, 19.
 भीरु, p 137, n.
 भीरुक, p 265, 26.
 भीषण, p 50, 20.
 भीष्म, p 50, 20.
 भीष्मक, p 69, 31.
 भुक्, p 285, 60.
 भुक्कसुज्जित, p 235, 56.
 भुम्न, p 276, 21. p 281, 40.
 भुज, p 158, 31.
 भुजग, p 57, 6.
 भुजङ्ग, p 57, 6.

भुज—भूमि.

भुजङ्गभुज, p 133, 30.
 भुजङ्ग, p 57, 6.
 भुजङ्गाची, p 112, 3.
 भुजगिरि, p 158, 29.
 भुजा, p 158, n.
 भुजान्तर, p 158, 28.
 भुजिष्ठ, p 251, 17.
 भुवन, p 60, 3.
 भू, p 73, 2. n.
 भूत, p 2, 6. p 256, n.
 p 284, 54. p 322, 80.
 भूतवेद्य, p 247, 111.
 भूतवास, p 100, 39.
 भूतवेद्यी, p 103, 51.
 भूतात्मन्, p 331, 108.
 भूति, p 7, 31.
 भूतिक, p 300, 8.
 भूतेय, p 6, 26.
 भूदार, p 127, 2.
 भूदेव, p 175, 3.
 भूनिष्, p 119, 8.
 भूप, p 191, 1.
 भूपदी, p 102, 50.
 भूपाल, p 191, n.
 भूभृत्, p 318, 63. .
 भूयन्, p 274, n.
 भूमि, p 73, 2.
 भूमिजम्बुका, p 95, 18.

भूमि—भूत.

भूमिदेव, p 175, n.
 भूमिपाल, p 191, n.
 भूमिष्मृष्ट, p 220, 1.
 भूमी, p 73, n.
 भूयस्, p 274 13.
 भूयिष्ठ, p 274, 13.
 भूरि, p 274, 13.p352,n.
 भूरिकेना, p 120, 9.
 भूरिभाय, p 128, 5.
 भूवल्ली, p 102, 50.
 भूर्ज, p 97, 26.
 भूषण, p 164, n.
 भूषा, p 164, 2.
 भूषित, p 164, 2.
 भूष्ण, p 265, 29.
 भूष्ण, p 125, 32.
 भूकुटि, p 55, n.
 भूकुटी, p 55, n.
 भूकुंस, p 47, n.
 भूग, p 20, n.
 भूय, p 84, 4. p 21, n.
 भूङ्ग, p 130, 16.
 भूङ्गराज, p 121, n.
 भूङ्गराज, p 121, 17.
 भूङ्गराजन्, p 121, n.
 भूङ्गार, p 199, 32.
 भूङ्गारी, p 133, 28.
 भूतक, p 251, 15.

भूति—भूज.

भूति, p 256, 38.
 भूतिभूज, p 251, 15.
 भूत, p 251, 17.
 भूत्ता, p 256, 38.
 भूय, p 13, 62.
 भूयय, p 232, 47.
 भूय, p 67, 24.
 भूय, p 67, 24.
 भूय, p 196, 20.
 भूयित, p 283, 50.
 भूरी, p 46, 6.
 भूयल, p 150, 1.
 भूय, p 187, 46.
 भूय, p 50, 19.
 भूयल, p 150, 1.
 भूग, p 210,n.p305,24.
 भूगवत्, p 320, n.
 भूगवती, p 320, 72.
 भूगिन्, p 58, 8.
 भूगिनी, p 138, 5.
 भूजन, p 234, 55.
 भूज, p 378, 7.
 भूज, p 21, 27.
 भूजिक, p 192, 7.
 भूज, p 197, 23.
 भूकुंस, p 47, n.
 भूकुंस, p 47, 11.
 भूकुटि, p 55, 37.

भूज—भूज.

भूकुटी, p 55, 37.
 भूज, p 34, 13. p 61, 6.
 p 288, 9.
 भूजर, p 133, 29.
 भूजरक, p 163, 47.
 भूजि, p 288, 9.
 भूज, p 284, 53.
 भूजिष्णु, p 164, 2.
 भूजरी, p 146, 36.
 भूजल, p 146, 36.
 भूजलाया, p 144, 30.
 p 146, 36.
 भूजभगिनी, p 146, 36.
 भूजल, p 146, n.
 भूजीव, p 846, 36.
 भूजि, p 34, 13.
 भूज, p 228, 30.
 भूकुंस, p 47, 11.
 भूकुटी, p 55, 37.
 भूज, p 146, 39.
 भू, p 162, 43. p 81, n.
 भूकुंस, p 47, 11.
 भूकुटि, p 55, 37. n.
 भूकुटी, p 55, n.
 भूज, p 314, 48.
 भूज, p 197, 23.
 भूजर, p 66, 20.

मक—मकु.
 मकरध्वज, p 5, 21.
 मकरन्द, p 90, 17.
 मकुट, p 164, 3.
 मकुर, p 174, n.
 मकुटक, p 224, n.
 मकुठक, p 224, 17.
 मकुलक, p 120, n.
 मणिका, p 133, 26.
 p 399, n.
 मख, p 178, 13.
 मगध, p 215, 65. n.
 मगधज, p 7, 36. n.
 मगवान, p 7, n.
 मङ्कुर, p 174, n.
 मंथु, p 376, 2.
 मङ्गल, p 31, 3.
 मङ्गल्यक, p 224, 17.
 मङ्गल्या, p 171, 28.
 मचञ्चिका, p 32, 5.
 मज्जा, p 88, 12.
 मज्जूषा, p 254, n.
 मज्ज, p 65, n.
 मज्ज, p 174, 39.
 मज्जरि, p 89, 13.
 मज्जरी, p 89, n.
 मज्जिवा, p 107, 9.
 मज्जीर, p 166, 11.
 मज्जु, p 272, 2.

मञ्जु—मत्त.
 मञ्जुल, p 272, 2.
 मञ्जूषा, p 254, 30.
 मठ, p 79, 8.
 महु, p 47, 8.
 मथि, p 243, 94.
 मथिक, p 228, 31.
 मथिवन्ध, p 159, 32.
 मथी, p 243, n.
 मथल, p 233, 49. p 98, 32.
 मथलन, p 164, 3. p 265, 29.
 मथलना, p 385, n.
 मथलप, p 80, 9.
 मथलक, p 22, 34. p 18,
 17. p 16, 7. p 210, n.
 मथलक, p 151, 5.
 मथलकाय, p 213, 57.
 मथलेश्वर, p 191, 2.
 मथलहारक, p 250, 10.
 मथिलत, p 164, 1.
 मथलक, p 67, 24.
 मथलकपर्य, p 99, 37.
 मथलकपर्यी, p 107, 9.
 मथलूर, p 244, 99.
 मतङ्गल, p 200, 2.
 मतञ्जिका, p 32, 5.
 मति, p 33, 10.
 मत्त, p 200, 4. p 284,
 52. p 264, 23.

मत्त—मद्र.
 मत्तकाशिनी, p 137, 4.
 मत्तकाशिणी, p 137, n.
 मत्तकाशिनी, p 137, n.
 मत्त, p 65, n.
 मत्तर, p 349, 174.
 मत्ती, p 65, n.
 मत्त, p 65, 17. n.
 मत्तप्रखी, p 231, 43.
 मत्तप्रधानी, p 64, 16.
 मत्तप्रपिता, p 106, 4.
 मत्तप्ररु, p 134, n.
 मत्तप्रवेधन, p 64, 16.
 मत्तप्रवेधनी, p 64, n.
 मत्तप्रखी, p 118, 3.
 मत्तित, p 234, 53.
 मद्र, p 200, 5. p 326, 94.
 मद्रकल, p 200, 3.
 मद्रन, p 5, 20. p 98,
 33. p 104, 58.
 मद्रस्थान, p 257, 41.
 मद्रिरा, p 257, 40.
 मद्रिराष्ट्र, p 79, 8.
 मद्रोम्हट, p 200, 3.
 मद्रु, p 134, 34.
 मद्रूर, p 65, 19.
 मद्रुरही, p 67, n.
 मद्रु, p 257, 40.
 मद्र, p 45, n.

मधु—मधु.

मधु, p 246, 108. p 257,
41. p 330, 105. p 28,
15. p 119, 7. p 92, n.
मधुक, p 92, n. p 111, 28.
p 215, n.
मधुकर, p 133, 29.
मधुमन्त्र, p 257, 41.
मधुमन्त्र, p 92, 8.
मधुप, p 133, 29.
मधुपरिष्कार, p 94, 16.
p 108, 13.
मधुपर्णी, p 106, 1.
मधुपाणिन्, p 133, n.
मधुमन्त्रिका, p 133, 26.
मधुमाध्वीक, p 257, n.
मधुमन्त्रिका, p 111, 28.
मधुर, p 35, 18. p 355,
193.
मधुरक, p 119, 8.
मधुरसा, p 106, 2.
p 111, 26.
मधुरा, p 122, 17.
मधुरिका, p 110, 23.
मधुरिष्ठ, p 4, 15.
मधुसिंह, p 133, 29.
मधुवार, p 257, 41.
मधुमन्त्र, p 133, 29.
मधुमन्त्र, p 93, 12

मधु—मनु.

मधुमेयी, p 106, 2.
मधुगोक, p 92, 8.
मधुसूता, p 116, n.
मधुक, p 92, 8.
मधुसिंह, p 246, 108.
मधुसूता, p 92, 8.
मधुसूता, p 106, 2.
मधु, p 158, 30. p 47, 9.
p 346, 163.
मधुदेय, p 74, 7.
मधुमन्त्र, p 45, 1. p 158,
30. p 74, 7.
मधुसा, p 139, 8. p 159, 33.
मधुसा, p 139, n.
मधुसा, p 25, 3.
मधुसा, p 257, 41.
मनःसिंह, p 246, n.
मनःसिंह, p 246, 108.
मनःसिंह, p 246, n.
मनसु, p 33, 9.
मनसु, p 33, 11.
मनसिंह, p 33, n.
मनसिंह, p 5, 21.
मनाक, p 378, 8.
मनित, p 285, 57.
मनीषा, p 33, 10.
मनीषिन्, p 176, 5.
मनु, p 400, 38.

मनु—मन्द.

मनुज, p 137, 1.
मनुषी, p 137, n.
मनुष्य, p 137, 1.
मनुष्यमन्त्र, p 14, 64.
मनोयुग्मा, p 246, 108.
मनोज, p 5, n.
मनोजय, p 261, 13.
मनोजयस्, p 261, n.
मनोज, p 272, 2.
मनोजा, p 246, n.
मनोरथ, p 52, 27.
मनोरथ, p 272, 2.
मनोहत, p 268, 41.
मनोहर, p 272, n.
मनोहारिन्, p 272, n.
मनोहृता, p 246, 108.
मनु, p 197, 26.
मनु, p 348, 169.
मनुष्याकाशत्, p 176, 7.
मनुष्य, p 192, 4.
मनु, p 239, 74.
मनुदयलक, p 239, 74.
मनु, p 239, 74.
मनुनी, p 239, 75.
मनुवर, p 209, 40.
मनुवान, p 239, 74.
मनु, p 252, 19. p 327, 97.
मनुगामिन्, p 209, 40.

मन्हा—मरि.

मन्हाकिनी, p 9, 44.
 मन्हाच, p 51, 23.
 मन्हार, p 105, 61. p 9,
 45. p 92, 6.
 मन्हास, p 51, n.
 मन्दिर, p 79, 5. p 352,
 186.
 मन्दुरा, p 79, 7.
 मन्दोष्ण, p 23, 36.
 मन्द्र, p 45, 2.
 मन्नाच, p 5, 20. p 91, 1.
 मन्था, p 154, 16.
 मनु, p 51, 25. p 344, 155.
 मन्मन्तर, p 30, 22.
 मपठक, p 224, n.
 मपुठक, p 224, 17.
 मय, p 239, 75.
 मयठक, p 224, n.
 मयु, p 14, 66.
 मयुठक, p 224, n.
 मयूख, p 22, 34. p 304, 19.
 मयूर, p 111, 30. p 134, 30.
 मयूरक, p 244, 101.
 p 107, 7.
 मयूरीकुडुडौ, p 402, n.
 मरकत, p 243, 92.
 मरण, p 218, 85.
 मरिच, p 229, n.

मरी—मल.

मरीच, p 229, 36.
 मरीचि, p 22, 35.
 मरीचिका, p 23, 37.
 मरु, p 347, 165. p 74, 5.
 मरुत्, p 12, 58. p 317,
 61. n.
 मरुत, p 317, 61. n.
 मरुत्वत्, p 7, 36.
 मरुन्नाला, p 117, 21.
 मरुवकं, p 98, 33. p 105,
 59.
 मरुंड, p 127, 3.
 मरुंडक, p 129, 13.
 मरुंडी, p 97, 29. p 106, 5.
 मरुल्ल, p 137, 1.
 मरुन, p 292, 22.
 मरुल, p 47, 8.
 मरुित, p 280, n.
 मरुर्ग, p 396, 30.
 मरुंग, p 44, 2.
 मरुण्डुय, p 279, 33.
 मरुयादा, p 197, 26.
 मरु, p 155, 16. p 357,
 199.
 मरुदूषित, p 272, 4.
 मरुपू, p 100, 42.
 मरुयल, p 172, 32.
 मरुयू, p 100, n.

मला—मह.

मला, p 116, n.
 मलिन, p 272, 4.
 मलिनी, p 142, 20.
 मलिण्डु, p 253, 25.
 मलीमल, p 272, 4.
 मल्ल, p 392, 21.
 मल्लक, p 399, 37.
 मल्लिक, p 132, 24.
 मल्लिका, p 102, 50.
 मल्लिकायल, p 132, n.
 मलित, p 280, n.
 मलि, p 387, n.
 मली, p 387, 10.
 मलुर, p 224, n.
 मलुरा, p 224, n.
 मलुर, p 224, 17.
 मलुरविद्या, p 111, 27.
 मलुरा, p 224, n.
 मलुरय, p 232, 46.
 मलुर, p 124, 26.
 मलुरिनु, p 185, 41.
 मला, p 162, n.
 मलक, p 162, 46.
 मल्लिक, p 154, 16.
 मल्ल, p 234, 54.
 मल्ल, p 367, n. p 55, 38.
 मल्लत्, p 274, 10.
 मल्लतो, p 320, 72.

मह—महि.

महत्, p 367, 133, n.
 महाकन्द, p 121, 14.
 महाकुल, p 175, 2.
 महाक, p 239, 75.
 महाजाही, p 113, 5.
 महादेव, p 6, 28.
 महाधन, p 137, 14.
 महानस, p 227, 27.
 महामात्र, p 192, 5.
 महायज्ञ, p 178, 14.
 महारजत, p 243, 95.
 महारजन, p 246, 107.
 महारथ, p 86, 1.
 महाराजक, p 2, n.
 महाराजिक, p 2, 5.
 महारौरव, p 59, 1.
 महायव, p 259, 3.
 महामूरी, p 140, 13.
 महावेता, p 111, 29.
 महासहा, p 119, 4.
 p 104, 54.
 महासेन, p 7, 34.
 महि, p 73, n.
 महिप्र, p 84, n.
 महिर, p 22, n.
 महिला, p 99, 35, p 137, 2.
 महिष, p 128, 4.
 महिषी, p 128, n, p 138, 5.

मही—माग.

मही, p 73, 3.
 महीक्षित, p 191, 1.
 महीप्र, p 84, 1.
 महीघर, p 84, n.
 महीरह, p 87, 5.
 महीलता, p 66, 21.
 महीला, p 137, n.
 महीसुत, p 21, 27.
 महेन्द्र, p 259, 3.
 महेरणा, p 115, 12.
 महेरणा, p 115, n.
 महेला, p 137, n.
 महेवर, p 6, 25.
 महील, p 236, 61.
 महीलक, p 71, 39.
 महीलाह, p 259, 3.
 महीलन, p 259, 3.
 महीमध, p 121, 13, p 109, 18, p 230, 38.
 महीमधी, p 230, n.
 मा, p 379, 11.
 मांस, p 154, 14.
 मांसल, p 148, 44.
 मांसिक, p 251, 14.
 मांसिक, p 246, 108.
 मागध, p 215, 65.
 p 248, 2.
 मागधी, p 103, 51.
 p 108, 15.

माघ—माह.

माघ, p 28, 15.
 माघ्य, p 103, 53.
 माठर, p 22, 33.
 माढि, p 386, n.
 माघव, p 137, n.
 माघवक, p 166, 7.
 p 147, 42.
 माघव्य, p 297, 40.
 माघिक्य, p 396, 31.
 माघिवन्ध, p 230, n.
 माघिसंध, p 230, 42.
 मातक, p 252, 20.
 p 305, 22.
 मातरपितरौ, p 146, 37.
 मातरिचन्, p 12, 57.
 मातलि, p 8, 41.
 मातापितरौ, p 146, 37.
 मातामह, p 145, 33.
 मातल, p 104, 58.
 p 144, 31.
 मातलपुत्रक, p 105, 58.
 मातलानी, p 144, 30.
 मातलाहि, p 57, 6.
 मातली, p 144, 30.
 मातलपुत्रक, p 105, 59.
 माह, p 6, 31, p 48, 14.
 p 144, n. p 237, 66.

माह—मायि.

माहषसेय, p 143, n.
 माहषसयी, p 143, n.
 माहषस्त्रीय, p 143, n.
 माहषस्त्रीया p 143, n.
 मात्र, p 350, 180.
 मात्रा, p 350, 179-
 p 274, 11.
 माद, p 290, 12.
 माघव, p 3, 13. p29, 16.
 माघवक्त, p 257, 41.
 माघवी, p 103, 52. n.
 माघवीलता, p 103, 52.
 माध्वक, p 257, n.
 माध्वीक, p 257, 41.
 मान, p 50, 22. p241, 85.
 मानव, p 137, 1.
 मानव्य, p 297, n.
 मानस, p 33, 9.
 मानसौकस्, p 132, 23.
 मानिनी, p 137, n.
 मातृप, p 137, 1.
 मातृवी, p 137, n.
 मातृव्यक, p 297, 42. .
 माया, p 250, 11.
 मायाकार, p 250, 11.
 मायादेवीसुत, p 3, 10.
 मायाविनु, p 250, n.
 मायिनु, p 250, n.

मायु—मासा.

मायु, p 153, 13.
 मायूर, p 137, 43.
 मार, p 5, 20.
 मारजित्, p 3, 8.
 मारण, p 219, 83.
 मारिष, p 48, 14.
 मारुत, p 12, 58.
 मार्कष, p 121, 17.
 मार्ग, p 28, 14.
 मार्गंथ, p 212, 55. p270,
 49. p 294, 30.
 मार्गशौर्ष, p 28, 14.
 मार्गित, p 284, 54.
 माख्यन, p 94, 13.
 माख्यना, p 170, 22.
 माख्यार, p 128, 6.
 माख्यिता, p 231, 44.
 मात्तंख, p 22, 31.
 मात्ताख, p 22, n.
 माह्विक, p 251, 13.
 माह्वीक, p 257, n.
 माषक, p 48, n.
 माष्टि, p 170, 22.
 मासक, p 100, 42.
 मासती, p 103, 53.
 मासा, p 173, 36.
 मासाकर, p 249, 5.
 मासाहणक, p 125, 32.

माखि—मिथ्या.

माखिक, p 249, 5.
 माखधान, p 57, 6.
 माखूर, p 93, 12.
 माख्य, p 173, 36.
 माख्यवत्, p 84, 3.
 माष, p 241, n.
 माषपथी, p 119, 4.
 माषीय, p 221, n.
 माष्य, p 221, n.
 मास, p 27, 12. p241, n.
 मासर, p 233, 49.
 मासिक, p 183, 31.
 मास्य, p 379, 11.
 माहाकुल, p 175, n.
 माह्विष, p 248, 3.
 माह्वी, p 237, 66.
 मितम्भ, p 270, 48.
 मिन्न, p 193, n. p194, n.
 मित्र, p 194, 12. p193, 9.
 p 22, 31. p348, 169.
 p 194, n.
 मित्रा, p 194, n.
 मिथस्, p 375, 17.
 मिथुन, p 135, 38.
 मिथ्या, p 380, 15.
 मिथ्याहटि, p 34, 13.
 मिथ्याभिवोग, p 41, 11.
 मिथ्याभिवसन, p 41, 11.

मिथ्या—मुक्ता.

मिथ्यामति, p 34, 13.
 मिथि, p 110, n. p117, n.
 p 122, n.
 मिथी, p 110, 23.
 मिथेया, p 110, 24.
 मिथि, p 117, n. p122, n.
 मिथी, p 117, n.
 मिसि, p 110, n. p 122,
 17.
 मिसी, p 110, n. p 117,
 22.
 मिहिका, p 19, 20.
 मिहिर, p 22, 31.
 मोढ, p 282, 46.
 मोन, p 65, 17.
 मोनकेतन, p 5, 20.
 मुकुट, p 164, n.
 मुकुन्द, p 114, n.
 मुकुन्दक, p 121, n.
 मुकुन्द, p 114, n.
 मुकुन, p 174, 41.
 मुकुल, p 89, 16.
 मुकुटक, p 224, n.
 मुकुलक, p 120, n.
 मुक्त, p 396, n.
 मुक्तकञ्चक, p 57, 6.
 मुक्ता, p 243, 93.
 मुक्तावली, p 165, 6.

मुक्ता—सुरा.

मुक्तास्फोट, p 67, 23.
 मुक्ति, p 34, 15.
 मुख, p 82, 19. p161, 40.
 p 273, n.
 मुखर, p 267, 36.
 मुखवासन, p 36, 20.
 मुख, p 185, 39.
 मुख, p 270, n.
 मुख, p 149, 48. p398,
 34.
 मुखडा, p 149, n.
 मुखित, p 149, 48.
 p 279, 35.
 मुखिन्, p 250, 10.
 मुद्, p 31, n.
 मुदा, p 31, n.
 मुदित, p 31, n.
 मुदिर, p 16, 9.
 मुदपथी, p 112, 1.
 मुदर, p 213, 59.
 मुदरक, p 224, n.
 मुधा, p 377, 4.
 मुनि, p 186, 41.
 मुनिपुङ्गव, p 273, n.
 मुनीन्द्र, p 3, 9.
 मुह, p 400, 38.
 मुह, p 46, 5. n.
 मुरा, p 115, 11.

मुर्षी -- मूर्ति.

मुर्षी, p 106, n.
 मुषली, p 129, n. p 4, n.
 मुषल, p 226, n.
 मुषली, p 4, n. p 114, n.
 p 129, n.
 मुषल्य, p 269, n.
 मुषा, p 255, n.
 मुषिका, p 255, n.
 मुषित, p 280, 37.
 मुष्क, p 157, 27.
 मुष्कक, p 95, 20.
 मुष्टि, p 160, 37.
 मुष्टिवन्ध, p 290, 14.
 मुषल, p 226, 25.
 मुषलिन्, p 4, 19.
 मुषली, p114, 7. p129, 12.
 मुषल्य, p 267, 45.
 मुस्तक, p 124, 25.
 मुस्ता, p 124, 25.
 मुस्तभाषा, p 42, 16.
 मुस्त, p 376, 1.
 मुस्त, p 27, 11.
 मूक, p261, 13. p268, 38.
 मूढ, p 270, 48.
 मूत, p 282, 44.
 मूल, p 155, 18,
 मूलकक, p 152, 7.
 मूलित, p 282, 46.

सूखे—सूख.	सूख—सूखा.	सूत—सूत.
सूखे, p 270, 48.	सूखा, p 294, 30.	सूत, p 218, 86. n.
सूखी, p 217, 78.	सूखल्लखा, p 23, 37.	सूतल्लत, p 263, 19.
सूखील, p 153, 12.	सूखदंशक, p 252, 22.	सूता, p 220, 3.
सूखित, p 153, 12. p 324, 85.	सूखधूतक, p 128, 5.	सूतालक, p 117, 19.
सूख, p 282, n.	सूखनाभि, p 172, 31.	सूति, p 218, n.
सूख, p 153, 12-p 277, 26.	सूखवधाजीव, p 252, 21.	सूतालक, p 117, n.
सूखित, p 156, 22-p 319, 69.	सूखवन्धनी, p 253, 27.	सूति, p 73, 4.
सूखितम्, p 277, 26.	सूखमद, p 172, 31.	सूतिका, p 73, 4.
सूखन्, p 162, 46.	सूखया, p 253, 24. p 294, n.	सूत, p 218, 85.
सूखाभिषिक्त, p 191, 1, p 318, 64.	सूखयु, p 252, 21.	सूतल्लव, p 6, 27.
सूखा, p 106, 2.	सूखरोमक, p 167, 13.	सूत्या, p 73, 4.
सूख, p 88, 12. p 358, 202.	सूखव्य, p 253, 24.	सूतल्लत, p 73, 4. p 117, 19.
सूखक, p 123, 23.	सूखधिरस, p 20, 24. n.	सूद, p 73, 4.
सूखकर्मन्, p 287, 4.	सूखधिरा, p 20, n.	सूदा, p 73, n.
सूखधन, p 240, 80.	सूखशीर्ष, p 20, 24. n.	सूदक, p 46, 5.
सूख, p 240, 80. p 256, 39.	सूखाङ्क, p 18, 16.	सूद, p 327, 97. p 278, 27.
सूखा, p 255, 33. p 400, 38.	सूखादन, p 127, 1.	सूदल, p 97, 26.
सूखिक, p 129, 12.	सूखित, p 284, 54.	सूदल, p 278, 27.
सूखिकपर्णी, p 107, 6.	सूखेन्द्र, p 127, 1.	सूदीका, p 111, 26.
सूखिका, p 255, n.	सूजा, p 170, 22.	सूध, p 216, 72.
सूखित, p 280, 37.	सूड, p 6, 26.	सूधा, p 377, n. p 380, 15.
सूखी, p 255, n.	सूडानी, p 7, 33.	सूधार्थक, p 43, 21.
सूख, p 294, 30. p 128, 8. p 172, n. p 305, 21. p 20, n.	सूखाल, p 72, 42. p 125, n.	सूट, p 273, 5.
	सूखालिनी, p 71, n.	मेकलकन्यका, p 69, 32.
	सूखाली, p 72, n. p 386, n.	मेखलकन्यका, p 69, n.
		मेखला, p 213, 58. p 166, 10.
		मेव, p 16, 8.

मेघ—मैत्री.	मैत्र—मिष्ट.	मैत्र—यथा.
मेघच्छोति, p 17, 11.	मैत्र, p 400, 39.	मैत्र, p 252, 21.
मेघनादास्तुसासिन्, p133, 30.	मैत्र, p 190, n. p 335, 124.	मैत्र, p 74, 7.
मेघनाभन्, p 124, 25.	मैत्र, p 257, 42.	मैत्र, p 244, 98.
मेघनिर्घोष, p 17, 10.	मैत्र, p 35, 16. p95, 20.	यत्, p 155, 17.
मेघपुष्प, p 61, 5.	मैत्र, p 278, 31.	यत्, p 2, 6.
मेघशाला, p 16, 9.	मैत्र, p 99, n.	यत्कर्ह, p 173, 34.
मेघशान्, p 8, 39.	मैत्र, p 396, n.	यत्पुष्प, p 171, 29.
मेघक, p37, 23. p133, 31.	मैत्र, p 93, 11.	यत्परा, p 14, 63.
मेघ, p 239, 77. p 157, 27.	मैत्र, p 97, 27. p 112, 1.	यत्, p 150, 2.
मेघ, p 154, 15.	मैत्र, p 397, 33.	यत्, p 2, n.
मेघक, p 257, 42.	मैत्र, p 247, 110.	यत्, p 14, n.
मेघ, p 154, n.	मैत्र, p 106, 2.	यत्, p 176, 7.
मेदिनी, p 73, 3.	मैत्र, p 253, 25.	यत्, p 39, 4.
मेघुर, p 265, 30.	मैत्र, p 217, 78.	यत्, p 178, 13.
मेघा, p 33, 11.	मैत्र, p 243, 93.	यत्, p 182, 28.
मेघ, p 223, 15.	मैत्र, p 221, 8.	यत्, p 91, 2.
मेघ, p 273, 5.	मैत्र, p 184, 35.	यत्, p 182, 27.
मेघ, p 9, 45.	मैत्र, p 251, 13.	यत्, p 182, n.
मेघक, p 294, 29.	मैत्र, p 212, 53.	यत्, p 177, 8.
मेघा, p 108, n.	मैत्र, p 355, 195.	यत्, p 377, 3. n.
मेघ, p 21, 29. p 239, 77.	मैत्र, p 385, 5.	यत्, p 377, 3.
मेघकम्बल, p 246, 107.	मैत्र, p 385, n.	यत्, p 186, 43. n.
मेघ, p 151, 7.	मैत्र, p 194, 14.	यत्, p 186, 43.
मेघ, p 157, 27.	मैत्र, p 194, 14.	यत्, p 216, 71.
मैत्रावस्थि, p 20, 22.	मैत्र, p 272, n.	यत्, p 378, 9.
मैत्री, p 400, 39.	मैत्र, p 43, 22.	यत्, p 270, 48.

यथा—यवा.

यथायथम्, p 380, 15.
 यथायथम्, p 380, 14.
 यथाये, p 380, 15.
 यथाह्वय, p 194, 13.
 यथायक्ति, p 394, n.
 यथास्वम्, p 380, 14.
 यथेष्टित, p 235, 57.
 यदि, p 379, 12. n.
 यदृच्छा, p 286, 2.
 यन्तु, p 206, 27. p 317, 62.
 यन्त्र, p 394, n.
 यन्, p 11, 54. p 291, 18.
 यन्निका, p 169, n.
 यन्त्राज, p 11, 54.
 यन्नानिका, p 120, n.
 यन्नानी, p 120, n.
 यन्नी, p 69, n.
 यन्तुना, p 69, 32.
 यन्तुनाम्नाह, p 11, 54.
 ययु, p 203, 13.
 यय, p 223, 15.
 ययक्य, p 221, 7.
 ययचार, p 246, 109.
 ययन, p 203, 13.
 ययनिका, p 169, n.
 ययफल, p 124, 26.
 ययस्, p 125, 33.
 ययसु, p 233, 50.

यवा—यात.

यवापज, p 246, 109.
 यवानिका, p 120, 10.
 यवानी, p 120, n.
 यवास, p 107, 10.
 यविठ, p 147, n.
 यवीय, p 147, 43.
 यवीयस्, p 147, n.
 यव्य, p 221, 7.
 ययःपटञ्च, p 46, 6.
 ययस्, p 41, 12. p 393, n.
 यटि, p 400, 38.
 यटिमधुका, p 111, 28.
 यट्टी, p 111, n.
 यट्ट, p 176, n.
 याग, p 178, 13.
 याचक, p 402, n. p 270, 49.
 याचका, p 402, n.
 याचनक, p 270, 49.
 याचना, p 183, 32. p 59, n.
 याचित, p 220, 3.
 याचितक, p 221, 4.
 याच्छा, p 183, 32. p 287, 6.
 याजक, p 179, 17.
 यातना, p 59, 3.
 यातयाम, p 342, 147.

यातु—युक्त.

यातु, p 12, 56.
 यातुधान, p 12, 56.
 याह, p 144, 30.
 यात्वा, p 214, 63. p 350, 177.
 यादःपति, p 60, 2.
 यादस्, p 66, 20.
 यादसाप्ति, p 12, 56.
 यान, p 195, 18. p 206, 26.
 यानसुख, p 205, 23.
 याप्य, p 272, 3.
 याप्ययान, p 204, 21.
 याम, p 25, 6. p 291, 18.
 यामवती, p 25, n.
 याचाह, p 145, n.
 यानि, p 341, n.
 यामिनी, p 24, 4.
 यासुन, p 244, 101.
 यास्य, p 15, n.
 यायचुक्, p 176, 8.
 याव, p 171, 26.
 यावक, p 224, 18.
 यावत्, p 374, 8.
 यावन, p 171, 30.
 याटीक, p 208, 38.
 यास, p 107, 10.
 युक्त, p 197, 24.

युक्त—यूप.

- युक्तरसा, p 119, 5.
 युग, p135,38,p206,25.
 युगकीलक, p 223, 14.
 युगन्धर, p 398, 35.
 p 206, 25.
 युगपत्नक, p 91, 3.
 युगपद्, p 382, 22.
 युगपार्श्वक, p 236, n.
 युगपार्श्वग, p 236, 63.
 युगल, p 135, 38.
 युग्म, p 135, 38.
 युग्य, p 206, 26. p236,
 64.
 युष, p 216, 72.
 युष, p 216, n.
 युनी, p 139, 3.
 युवति, p 139, 8.
 युवती, p 139, n.
 युवन्, p 147, 42.
 युति, p 296, n.
 यूथ, p 136, 41.
 यूथनाथ, p 200, 3.
 यूथप, p 200, 3.
 यूथिका, p 103, 52.
 यूप, p 179, n. p391,n.
 p 398, 35.
 यूपक, p 391, 19.
 यूपकटक, p 179, 18.

यूप—रक्त.

- यूपाय, p 179, 18.
 यूय, p 398, 35. n.
 यूय, p 398, 35. n.
 येन, p 377, n.
 योक्त, p 223, 13.
 योग, p 305, 23.
 योगेष्ट, p 246, 106.
 योग्य, p 112, 31.
 योजन, p 396, 30.
 योजनपर्णी, p 107, n.
 योजनवल्ली, p 107, 9.
 योत्र, p 223, 13.
 योष, p 207, n.
 योध, p 207, 29.
 योधसंराय, p 217, 76.
 योनि, p 157, 27.
 योनी, p 157, n.
 योषा, p 137, 2.
 योषित्, p 137, 2.
 योषिता, p 137, n.
 योषत, p 241, 85.
 योषक, p 198, n.
 योषत, p 142, 22.
 योषन, p 146, 40.
 रंक्ष, p 12, 59.
 रक्त, p 37, 24-p154,15.
 p 170, 26. p323,82.

रक्त—रज.

- रक्तक, p 103, 53.
 रक्तचन्दन, p 170, n.
 p 247, 111.
 रक्तापा, p 66, 22.
 रक्तफला, p 119, 4.
 रक्तसन्ध्यक, p 70, 36.
 रक्तसरोरुह, p 71, 41.
 रक्ताङ्ग, p 120, 12.
 रक्तोत्पल, p 71, 42.
 रक्षःसभ, p 394, n.
 p 395, 27.
 रक्षस्, p 2, 6. p 12, n.
 रक्षा, p 171, n.
 p 288, n.
 रक्षित, p 284, 55.
 रक्षिण, p 192, 6.
 रक्ष, p 288, 8.
 रक्षु, p 129, 10.
 रक्ष, p 246, 106.
 रक्षाजीव, p 249, 7.
 रक्ष, p 12, n.
 रक्षना, p 173, 38.
 रज, p 142, n. p215,n.
 p 32, n. p 367, n.
 p 142, 21.
 रजक, p 250, 10.
 रजकी, p 250, n.

रज—रथ.	रथा—रवि.	रथ—राज.
रजत, p 243, 97.	रथाङ्ग, p 205, 24. p132, 22.	रथना, p 161, n.
रजनि, p 25, n.	रथाध्वपुष्प, p 93, n.	रथि, p 340, 140.
रजनी, p 25, 4. p122, 19.	रथिक, p 209, 44.	रथ, p 35, 16. p 35, 18.
रजनीसुख, p 25, 6.	रथिन्, p 209, 44.	p 49, 17. p 366, 229.
रजसु, p 215, 66. p367, 233. p 32, 7.	रथिन, p 209, n. p206, 28.	p 244, 100.
रजसुखा, p 141, 20.	रथिर, p 209, 44.	रसगन्ध, p 245, 105. n.
रज्जु, p 253, 27.	रथ्य, p 203, 14.	रसगर्भ, p 245, 102.
रज्जन, p 172, 33.	रथ्या, p 78, 3. p205, 23.	रसज्ञा, p 161, 42.
रज्जनी, p 108, 13.	रद, p 161, 42.	रसन, p 161, n.
रथ, p 288, 8. p 216, 73. p 314, 51.	रदन, p 161, 42.	रसना, p 161, 42. p166, 10.
रथसङ्कुच, p 216, 75.	रदनच्छद, p 161, 41.	रसवती, p 227, 27.
रथला, p 107, 6.	रन्ध, p 56, 2.	रसा, p 73, 2. p 115, 11.
रत, p 190, 56.	रथस, p 392, 21.	p 106, 3.
रति, p 190, n.	रथठ, p 130, 40.	रसाञ्जन, p 245, 102.
रतिपति, p 5, 21.	रथस्य, p 190, n.	रसातल, p 56, 1.
रत्न, p 243, 94. p 336, 129.	रथणा, p 137, n.	रसाह, p 94, 14. p125, 29.
रत्नसाह, p 9, 45.	रथणी, p 137, 4.	रसाहा, p 231, 44.
रत्नाकर, p 60, 2.	रथनीय, p 272, n.	रसित, p 17, 10.
रथ, p 93, 10. p204, 19.	रथा, p 5, 23.	रसोनक, p 221, 14.
रथकङ्गा, p 384, n.	रन्धा, p 112, 1.	रहस्य, p 156, 22.
p 205, 23.	रथ, p 12, 59.	रहस्य, p 196, 23.
रथकार, p249, 4. p250, 9.	रथक, p 169, 18. p390, 17.	रहसा, p 196, n.
रथशुभि, p 206, 25.	रथ, p 44, 1.	रा, p 349, n.
रथङ्ग, p 92, 7.	रथस्य, p 267, 38.	राका, p 26, 8.
	रवि, p 22, 32.	राजस, p 11, 55.

राज्ञा—राजि.	राजि—रिक्त.	रिक्त—रज्ञा.
राज्ञा, p 171, 26.	राजिष, p 57, 6.	रिक्त, p 242, 90.
राज्ञव, p 167, 13.	राजी, p 86, n.	रिक्तन, p 54, n.
राज्, p 191, 1.	राजीव, p 65, 19, p 71, 41.	रिक्तष, p 54, 36.
राजक, p 191, 3.	राज्याङ्ग, p 195, 18.	रिपु, p 193, 10.
राजकशेरु, p 354, 190.	राजि, p 25, 4.	रिष्यकेतु, p 5, n.
राजजम्भान्, p 150, n.	राजिचर, p 12, 55.	रिष्यकेतु, p 5, n.
राजन्, p 394, n. p 332,	राजिचर, p 12, 55.	रिषि, p 186, n.
114. p 191, 1.	राजी, p 25, n.	रिष्ट, p 310, n.
राजन्य, p 191, 1.	राजान्त, p 34, 13.	रिष्टि, p 213, n.
राजन्यक, p 191, n.	राध, p 29, 16.	री, p 349, n.
राजन्यत्, p 76, 13.	राधा, p 20, 23.	रीज्या, p 295, n.
राजयच्छान्, p 150, n.	राध, p 4, 18. p 129, 11.	रीडा, p 51, 23.
राजराज, p 14, 64.	p 341, 143.	रीष, p 281, 42.
राजवंश, p 175, 2.	राजठ, p 230, 40.	रीति, p 244, 97. p 320, 71.
राजवत्, p 76, 13.	राजशीयक, p 272, n.	रीतिपुत्र, p 245, 103.
राजवला, p 122, 18.	राजा, p 137, 4.	रीती, p 244, n.
राजवीजिन्, p 175, 2.	राज्य, p 187, 45.	रक्तप्रतिक्रिया, p 150, 1.
राजवृक्ष, p 91, 4.	राज, p 171, n.	रक्त, p 243, 96.
राजसदन, p 80, 10.	राज, p 44, n.	रक्तकारक, p 249, 8.
राजसभा, p 387, 9.	राशि, p 362, 216.	रक्त, p 365, 227.
राजसूय, p 396, 31.	p 136, 42.	रक्त, p 281, 40.
राजहंस, p 132, 24.	राङ्ग, p 352, 186.	रक्तक, p 105, 59. p 247,
राजासन, p 94, n.	राङ्गिका, p 108, 12.	110. p 105, 59.
राजादन, p 94, 15.	राङ्गि, p 48, 14.	रवि, p 23, 35. p 307, 30.
राजादनफल, p 97, n.	रासभ, p 239, 78.	रविर, p 272, 1.
राजाङ्ग, p 171, 28.	राज्ञा, p 112, 2. p 119, 5.	रथ, p 272, 2.
राजि, p 86, 4. n.	राङ्ग, p 21, 28.	रज्, p 150, 2. n. p 23, 35.
राजिका, p 225, 19.	रिक्तक, p 276, 6.	रजा, p 150, 2.

रुत—रेप.

रुत, p 44, 4.
 रुदित, p 54, 35.
 रुच, p 281, 40.
 रुद्र, p 2, 5. p 6, 30.
 रुद्राणी, p 7, 32.
 रुधिर, p 154, 15.
 रुह, p 129, 10.
 रुहुक, p 98, n.
 रुपूक, p 98, n.
 रुयती, p 42, n.
 रुय, p 51, 26. n.
 रुहा, p 123, 24.
 रूप, p 55, n. p 35, 16.
 p 256, n.
 रूपालीषा, p 141, 19.
 रूप्य, p 243, 97.
 p 346, 162.
 रूप्याच्य, p 192, 7.
 रुडुच, p 98, n.
 रुचित, p 280, 38.
 रेखा, p 86, n.
 रेचनी, p 111, n.
 रेचित, p 204, 16.
 रेण, p 215, 66.
 रेणुका, p 114, 8.
 रेतस, p 153, 13.
 रेत्य, p 244, n.
 रेप, p 272, n.

रेप—रोम.

रेपस्, p 272, n.
 रेफ, p 272, 3. p 338, 135.
 रेफस, p 272, n.
 रेवतीरमण, p 4, 18.
 रेवा, p 69, 32.
 रं, p 347, n. p 242, 91.
 रोक, p 56, 2.
 रोग, p 150, 2.
 रोगहारिन्, p 152, 8.
 रोचन, p 97, 27.
 रोचनी, p 111, 27.
 p 120, 12.
 रोचिष्, p 164, 2.
 रोचिस्, p 23, 36.
 रोद, p 367, n.
 रोदन, p 54, n. p 162, 44.
 रोदनी, p 107, 10.
 रोदस, p 367, 231.
 रोदसी, p 367, 231.
 रोदस्यौ, p 367, 231.
 रोध, p 61, n.
 रोधस्, p 61, 7. n.
 रोप, p 212, 55.
 रोमन्, p 163, 50.
 रोमन्व, p 391, 19.
 रोमहर्षे, p 54, n.
 रोमहर्षण, p 54, 35.
 रोमचिह्निया, p 54, n.

रोमा—लक्ष.

रोमाञ्च, p 54, 35.
 रोमोद्भव, p 54, n.
 रोमोद्भेद, p 54, n.
 रोम, p 51, 26.
 रोहिणी, p 37, n. p 237, 67.
 रोहित, p 65, 19. p 17, 12.
 p 37, 24. p 129, 10.
 रोहितक, p 97, 29.
 रोहिता, p 37, n.
 रोहिताच, p 11, 50.
 रोहिन्, p 97, 29.
 रोहीतक, p 67, n.
 रौद्र, p 50, 20. p 49, 17.
 रौम, p 231, n.
 रौमक, p 231, 42.
 रौरव, p 59, 1.
 रौहिणेय, p 4, 19.
 p 21, 27.
 रौहिण, p 129, 10.
 p 125, 32.
 रं, p 358, n.
 लकुच, p 100, 41.
 लक्षक, p 168, n.
 लक्ष, p 53, n. p 393, n.
 p 212, 54.
 लक्षण, p 19, 18.
 लक्षणा, p 132, n.

लक्षा - लक्ष्मि.	लता - लघु.	लस - लिङ्ग.
लक्षा, p 393, 24.	लता, p 88, 9. p 88, 11.	लसक, p 212, 53.
लक्ष्मण, p 19, n. p 262,	p 99, 36. p 117, 21.	ला, p 359, n.
14. p 294, n.	p 121, 15.	लाक्षा, p 171, 26. p 387,
लक्ष्मणा, p 132, 25.	लताके, p 121, 13.	10.
लक्ष्मन्, p 19, n.	लपन, p 161, 40.	लाक्षाप्रसादन, p 95, 21.
p 336, 127.	लपित, p 38, 1. p 284, 57.	लाङ्गुल, p 223, 14.
लक्ष्मी, p 5, 22. p 211,	लव्य, p 284, 54.	लाङ्गुलदण्ड, p 223, 14.
50. p 112, 31.	लव्यवर्ण, p 176, 5.	लाङ्गुलपञ्चति, p 223, 14.
p 385, n.	लव्यातुष, p 177, 10.	लाङ्गुलिकी, p 113, 6.
लक्ष्मीवत्, p 262, 14.	लभ्य, p 197, 24.	लाङ्गुलिन, p 126, n.
लव्य, p 53, 33. p 212,	लम्बन, p 165, 5.	लाङ्गुली, p 111, 29.
54.	लम्बोदर, p 7, 34.	p 126, 34.
लघुह, p 391, 18.	लय, p 47, 9.	लाङ्गुल, p 204, n.
लग्न, p 21, 29.	लहना, p 137, 3.	लाङ्गुल, p 204, 18.
लग्नक, p 258, 44.	ललनिका, p 165, 5.	लाज, p 232, 47.
लग्निका, p 139, n.	ललाट, p 161, 43. p 201, 6.	लाञ्छन, p 19, 18.
लघु, p 13, 60. p 117,	ललाटिका, p 165, 4.	लाभ, p 240, 80.
21. p 307, 29.	ललाज, p 341, 145.	लाभञ्जक, p 125, 30.
लघुसय, p 125, 30.	ललाभक, p 173, 37.	लाभवा, p 52, n.
लक्षा, p 386, 7.	ललित, p 53, n.	लाभसा, p 52, 28. p 367,
लक्षापिका, p 117, n.	लव, p 274, 11. p 293, 24.	231.
लक्षाधिका, p 117, n.	लवङ्ग, p 171, 27.	लाभा, p 155, 18.
लक्ष्मपिका, p 117, 21.	लवण, p 35, 18. p 230, 41.	लाभाटिक, p 303, 17.
लज्जा, p 51, 23.	p 393, 23.	लाव, p 134, 35.
लज्जाशील, p 265, 28.	लवणोद, p 60, 2.	लासिका, p 47, 8.
लज्जा, p 51, n.	लवन, p 293, 24.	लास्कोटनी, p 255, n.
लज्जित, p 281, 41.	लवित्र, p 223, 13.	लास्य, p 47, 10.
लङ्गा, p 387, 10.	लघुन, p 121, 14.	लिङ्गुच, p 100, 41.

लिङ्गा—लेख.

लिङ्गा, p 387, 10.
 लिखन, p 195, n.
 लिखित, p 195, 17.
 लिङ्ग, p 306, 26.
 लिङ्गवृत्ति, p 190, 53.
 लिपि, p 195, 16.
 लिपिकर, p 194, n.
 लिपिकार, p 193, 15.
 लिपी, p 194, n.
 लिप्ता, p 281, 39. p 285, 60.
 लिप्ताक, p 212, 56.
 लिङ्गा, p 52, 27.
 लिङ्गि, p 195, 16.
 लिङ्गिकर, p 194, n.
 लिङ्गी, p 195, n.
 ली, p 359, n.
 लीट, p 285, n.
 लीला, p 53, 32. p 357, 201.
 लुठित, p 204, 18.
 लुब्ध, p 263, 22.
 लुब्धक, p 252, 21.
 लुलाप, p 128, 4.
 लुलाय, p 128, n.
 लूता, p 129, 13. p 359, n.
 लून, p 284, 53.
 लून, p 204, 18.
 लेख, p 2, 3.

लेख—लोल.

लेखक, p 194, 15.
 लेखन, p 195, n.
 लेखर्षभ, p 8, 37.
 लेखा, p 86, 4.
 लेप, p 234, 56.
 लेपक, p 249, 6.
 लेय, p 274, 11.
 लेट, p 222, n.
 लेटुङ्ग, p 222, n.
 लोक, p 298, 2. p 74, 6.
 लोकजित्, p 3, 8.
 लोकभाट, p 5, 23.
 लोकायत, p 396, 32.
 लोकालोक, p 84, 2.
 लोकेश, p 3, 11.
 लोचन, p 162, 44.
 लोचनकट, p 111, n.
 लोचनस्तक, p 111, 30.
 लोत, p 253, n.
 लोत्र, p 253, n.
 लोभ, p 94, 13.
 लोपासुद्रा, p 20, 22.
 लोप्ता, p 253, 26.
 लोभन्, p 163, 50.
 लोभया, p 117, 22.
 लोभवर्षण, p 54, 35.
 लोल, p 359, 207.
 p 277, 24.

लोला—वंश.

लोला, p 359, n.
 लोलप, p 263, 22.
 लोलुभ, p 263, 22.
 लोट, p 222, 12.
 लोटङ्ग, 222, n.
 लोटभेदन, p 222, 12.
 लोह, p 244, 98. p 171, 28.
 लोहकारक, p 249, 7.
 लोहट्ट, p 130, 16.
 लोहप्रतिभा, p 256, 35.
 लोहल, p 267, 37.
 लोहाभिहार, p 214, n.
 लोहाभिहार, p 214, 62.
 लोहित, p 65, n. p 37, 24.
 p 154, 15.
 लोहितक, p 243, 93.
 लोहितचन्दन, p 170, 26.
 लोहिताङ्ग, p 37, n.
 लोहिनी, p 37, n.
 लोह, p 244, n.
 ल्य, p 390, n.
 ल्य, p 390, 15.
 व, p 378, n.
 वंश, p 175, 1. p 362, 216.
 वंशक, p 171, n.
 वंशरोचना, p 247, 110.

वंश—वन्धि.

- वंशलोचना, p 247, n.
 वंशिक, p 171, 28. n.
 वंशित, p 285, 61.
 वक्, p 105, 62. p 132, 22.
 वक्त्रपक्, p 171, n.
 वक्त्र, p 101, 45.
 वक्त्र, p 267, 35.
 वक्त्रव्य, p 345, 161.
 वक्त्र, p 161, 40.
 वक्त्र, p 61, 7. p 276, 21.
 वक्त्र, p 158, 29.
 वक्त्र, p 157, 24.
 वक्त्र, p 246, 106.
 वक्त्र, p 38, 1.
 वक्त्रव्याहिन, p 264, n.
 वक्त्र, p 38, 1. p 109, 21.
 वक्त्रनेस्थित, p 264, 24.
 वक्त्र, p 9, 42. p 353, 186.
 वक्त्र, p 110, 24.
 वक्त्रनिर्घोष, p 17, n.
 वक्त्रनिष्प्रेष, p 17, 11.
 वक्त्रपुष्प, p 104, 56.
 वक्त्रिन्, p 8, 38.
 वक्त्राशनि, p 9, n.
 वक्त्रक, p 128, 5. p 270, 47.
 वक्त्रित, p 268, 41.

वञ्ज—वत्स.

- वञ्ज, p 92, 7. p 101, 45. p 93, 10.
 वट, p 93, 13.
 वटक, p 390, 17.
 वटाकर, p 253, n.
 वटी, p 253, 27.
 वटभि, p 81, n.
 वटभी, p 81, 15.
 वटवा, p 203, 14.
 वटवानक, p 11, 52.
 वटिय, p 64, 16.
 वटिया, p 64, n.
 वटिभी, p 64, n.
 वट, p 274, 10.
 वटिगभाव, p 220, 3.
 वटिज, p 239, 78.
 वटिज, p 239, n.
 वटिल्य, p 220, n. p 240, n.
 वटिल्या, p 220, n. p 240, 80.
 वटक, p 242, 90.
 वतंस, p 366, n.
 वत्, p 378, 9.
 वत, p 378, n. p 372, 5.
 वत्स, p 366, 238. p 158, 29. p 236, 62.
 वत्सक, p 102, 47.

वत्स—वन.

- वत्सतर, p 236, 62.
 वत्सनाभ, p 58, 11.
 वत्सर, p 30, 20. p 28, 13.
 वत्सल, p 262, 14.
 वत्सादनी, p 106, 1.
 वद, p 267, 35.
 वदन, p 161, 40.
 वदन्य, p 260, n.
 वदन्या, p 260, n.
 वदर, p 95, 17. p 113, 4. p 94, n.
 वदरा, p 121, 16.
 वदरी, p 95, 17.
 वदान्य, p 260, 6. p 346, 162.
 वदावद, p 267, 35.
 वट्टी, p 254, n.
 वट्ट, p 117, 21. p 137, 2.
 वन, p 60, 3. p 86, 1. p 336, 129.
 वनकापीस, p 113, n.
 वनतिष्ठिका, p 106, 3.
 वनप्रिय, p 131, 19.
 वनभाक्षिक, p 133, 27.
 वनभाखिन्, p 4, 16.
 वनसुद्ध, p 224, 17.
 वनशङ्काट, p 109, 17.
 वनसमुद्ग, p 87, 4.

वन—वय.
 वनस्थिति, p 87, 6.
 वनायुज, p 203, n.
 वनिता, p 137, 2.p321,
 76.
 वनीपक, p 270, n.
 वनीयक, p 270, 49.
 वनोक्तस्, p 127, 3.
 वन्दका, p 105, n.
 वन्दा, p 105, 62.
 वन्दाका, p 105, n.
 वन्दाक, p 265, 28.
 वन्दि, p 219, 87. n.
 वन्दिन्, p 215, 65.
 वन्दी, p 219, n.p215,n.
 वन्तूक, p 103, 53.
 वन्तूकपुष्प, p 96, 24.
 वन्या, p 87, 4.
 वपा, p 56, 2.p154,15.
 वपुस्, p 156,21.p393,n.
 वप्र, p 78, 3. p222, 11.
 वभ्र, p 274, n.
 वभ्रु, p 349, 172.
 वमयु, p 151,6. p200,5.
 वमि, p 151, 6.
 वयःस्था, p 118, n.
 p 100, n.
 वयस्, p 357, 232.
 वयस्य, p 147, 42.

वय—वरि.
 वयस्था, p 99,38. p100,
 39. p 118, 3.
 वयस्य, p 193, 12.
 वयस्या, p 140, 12.
 वर, p 288, 8. p 349,
 173. p 170, 25.
 वरट, p 133, n.
 वरटा, p 133, 27.p132,
 25.
 वरटी, p132,n. p133,n.
 वरण, p 78, 3. p91,5.
 वरण्य, p 391, 18.
 वरत्ना, p 202,10. p254,
 31.
 वरद, p 260, 7.
 वरवर्णिनी, p 137, 4.
 p 230, 41.
 वरवाष्णीक, p 170, n.
 वराङ्क, p 306, 27.
 वराङ्कक, p 118, 22.
 वराट, p 253, n.
 वराटक, p 72, 43.p253,
 27. p 400, 38.
 वरारोहा, p 137, 4.
 वराधि, p 168, 17.
 वरास, p 168, n.
 वराह, p 127, 2.
 वरिवसित, p 284, 51.

वरि—वर्त्त.
 वरिवस्था, p 184, 34.
 वरिवस्थित, p 284, 51.
 वरिष्ठ, p 244, 98.
 p 285, 61.
 वरी, p 109, 19.
 वरीवर्ह, p 235, n.
 वरीयस्, p 369, 237.
 वरीयसी, p 369, n.
 वरुण, p 12, 56. p91,5.
 वरुणात्मजा, p 256, 39.
 वरुह्य, p 206, 25.
 वरुणिनी, p 210, 46.
 वरेण्य, p 273, 7.
 वर्कर, p 253, 23.
 वर्करी, p 253, n.
 वर्ग, p 136, 41.
 वर्ज्यस्, p 367, 233.
 वर्ज्यस्क, p 155, 19.
 वर्ण, p 175, 1. p 314,
 50. p 202, 10.
 वर्णक, p 400, 38.p173,
 35.
 वर्णित, p 285, 59.
 वर्णिन्, p 181, 42.
 वर्त्तक, p 134, 35.
 p 301, 11.
 वर्त्तका, p 134, n.
 वर्त्तन, p 255,29.p220,1.

वर्त्त—वर्ष.

वर्त्तनि (नी), p 76, n.
 वर्त्ति p 173, 35. n.
 वर्त्तिका, p 134, 35.
 वर्त्तिनी, p 76, 15. n.
 वर्त्तिष्णु, p 265, 29.
 वर्त्ती, p 173, n.
 वर्त्तुल, p 276, 19.
 वर्त्तन, p 335, 124. p 76,
 15.
 वर्त्तनि, p 76, n.
 वर्त्तनी, p 76, n.
 वर्त्तक, p 107, 8.
 वर्त्तकि, p 250, 9.
 वर्त्तन, p 265, 28.
 वर्त्तमान, p 98, 32.
 वर्त्तमानक, p 228, 32.
 वर्त्तिष्णु, p 265, 28.
 वर्त्ती, p 254, 31.
 वर्त्तया, p 133, 29.
 वर्त्तान्, p 207, 32.
 वर्त्तित, p 207, 33.
 वर्त्त, p 273, 7.
 वर्त्ता, p 138, 7.
 वर्त्तर, p 107, 8.
 वर्त्तरा, p 119, 5.
 वर्त्त, p 17, 12. p 365,
 226.
 वर्त्तवर, p 193, 9.

वर्ष—वर्ष्म.

वर्षण, p 17, n.
 वर्षी, p 30, 19. p 365, n.
 वर्षांशू, p 67, 24.
 वर्षांशी, p 67, 24.
 वर्षारात्र, p 388, n.
 वर्षांशुविका, p 117, n.
 वर्षीयस्, p 147, 43.
 वर्षीयस्, p 18, 13.
 वर्षान्, p 156, 21.
 p 336, 126.
 वर्षं, p 117, n. p 134,
 31. n.
 वर्षिःपुष्प, p 117, n.
 वर्षिःठ, p 114, n.
 वर्षिःण, 133, 30.
 वर्षिःनु, p 117, n. p 133,
 30.
 वर्षिपुष्प, p 117, 20.
 वर्षिठ, p 114, 10.
 वर्षण, p 37, 22.
 वर्षदेव, p 4, 18.
 वर्षभी, p 81, 15.
 वर्षण, p 166, 8.
 वर्षाका, p 132, 25.
 वर्षाक, p 16, 8.
 वर्षि, p 197, 27. p 356, n.
 वर्षिञ्छी, p 5, n.
 वर्षिण, p 76, n.

वलि—वल्ल.

वलिन, p 148, 45.
 वलिपुट, p 131, 20.
 वलिभ, p 148, 45.
 वलिभुज, p 131, 20.
 वलिभत्, p 148, n.
 वलिसुख, p 127, n.
 वलिर, p 149, 49.
 वलिस, p 64, n.
 वलिही, p 64, n.
 वलीक, p 81, 14.
 वलीसुख, p 127, 3. n.
 वलीवर्ह, p 235 n.
 वल्ल, p 88, 12.
 वल्लक, p 88, 12.
 वल्लित, p 204, 16.
 वल्लोक, p 76, 14.
 वल्लकी, p 45, 3.
 वल्लभ, p 340, 140.
 p 272, 3.
 वल्लदि, p 89, 13.
 वल्लरी, p 89, n.
 वल्लव, p 227, 27. p 235,
 57.
 वल्लि, p 88, n.
 वल्ली, p 88, 9.
 वल्लूर, p 154, 14.
 वल्लूरा, p 154, n.
 वल्लुज, p 124, 28.

व्यव—वसु.	वसु—वसु.	वसु—वाज.
व्यवहरण, p 40, n.	वसुमती, p 73, 3.	वसुमती, p 109, 19.
वय, p 288, 8. p 175,	वसुत, p 105, n.	वसुमति, p 238, 71.
1. p 121, 26.	वसुवनी, p 238, n.	वसु, p 10, 48. p 105,
वयक्रिया, p 287, 4.	वसु, p 239, 76.	60.
वया, p 273, 69. p 362,	वसि, p 168, 15. p 157,	वसुमि, p 246, 107.
219. p 200, 4.	24.	वा, p 380, 15. p 378, 9.
वसिक, p 273, 6.	वसो, p 157, n.	वाजुषी, p 108, 14.
वसिर, p 230, n. p 108,	वसु, p 389, 13.	वाकपति, p 267, 35.
16.	वस, p 168, 17.	वाक्य, p 39, 3.
वस्य, p 264, 25.	वस्योनि, p 167, 12.	वाक्पी (गम्भी), p 267, 35. n.
वसट्, p 378, 8.	वस्येयान्, p 169, 21.	वागीध, p 267, 35.
वसट्कृत, p 181, 26.	वस, p 240, 80.	वायुजी, p 108, n.
वस्ययणी, p 238, 71.	वससा, p 155, 17.	वायुरा, p 253, 27.
वस्ययनी, p 238, n.	वस, p 236, 63.	वायुरिक, p 251, 14.
वसति, p 319, 69.	वसिहार, p 82, 16.	वाग्निन्, p 267, 35.
वसती, p 319, 69.	वसिस्, p 381, 17.	वाक्मुख, p 40, 9.
वसन, p 168, 17.	वसु, p 274, 12.	वास, p 38, 1.
वसन्त, p 29, 18.	वसुपाद्, p 93, 13.	वाचंयध, p 186, 41.
वसा, p 154, 15.	वसुप्रद, p 260, 6.	वाचक, p 38, 2.
वसिर, p 108, n. p 230,	वसुसूत्र, p 167, 14.	वाचसति, p 21, 26.
41. n.	वसुक्षप, p 171, 29.	वाचा, p 38, n.
वसु, p 2, 5. p 366, 230.	वसुल, p 274, 12. p 357,	वाचाट, p 267, 36.
p 242, 90. p 105, 62.	201.	वाचाल, p 267, 36.
वसुक, p 105, 61. p 231,	वसुला, p 357, n. p 115,	वाचिक, p 42, 18.
42.	13.	वाचोयुक्ति, p 267, n.
वसुदेव, p 4, 17.	वसुलीकृत, p 226, 23.	वाचोयुक्तिपटु, p 267, 35.
वसुधा, p 73, 3.	वसुवारक, p 94, 15.	वाज, p 212, 55.
वसुन्वरा, p 73, 3.	वसुनिध, p 282, 43.	वाजपेय, p 396, 31.

वाजि—वात.

वाजि, p 134, 33.p202,
12.

वाजिदन्तक, p 110, 22.

वाजिन्, p134,33.p202,
12. p 331, 110.

वाजिवाहा, p 79, 6.

वाज्ज, p 52, 27.

वाडो, p 401, 42.

वाद्यालक, p 110, 25.

वादन, p 11, 52. p203,
14. p 175, 3.

वादन्य, p 297, 41.

वाद, p 13,62.p313,47.

वाय, p 212, 54.

वायमस्य, p 175, 3.

वायवार, p 207, n.

वावि, p 254,29. p38,n.

वाविज, p 239, 78.

वाविजिक, p 239, n.

वाविज्ज, p220,2.p240,
80.

वाविनी, p 333, n.

वावी, p 38, 1.

वात, p 12, 58.

वातक, p 121, 15.

वातकिन्, p 153, 10.

वातकुम्भ, p 201, n.

वातपोष, p 93, 10.

वात—वाम.

वातप्रसी, p 128, 7.

वातकुम्भ, p 128, 7.

वातरोगिन्, p 153, 10.

वातावन, p 80, 9.

वाताबु, p 128, 8.

वाति, p 12, n.

वातुव, p 356, n.

वातुव, p 356, 198.

वातुव, p 235, 60.

वादर, p 167, 12.

वादिन, p 46, 5.

वाद्य, p 46, 5.

वान, p 89, 15.

वानमस्य, p 92, 8.

वानर, p 127, 3.

वानस्यत्व, p 87, 6.

वानाबुज, p 213, 13.

वानीर, p 93, 10.

वानेव, p 117, 19.

वापदक, p 254, n.

वापि, p 68, n.

वापी, p 68, 28.

वाय, p 115, 14.

वाय, p 279, 34. p342,
146.

वायदेव, p 6, 21.

वायन, p 16, 5. p 276,
19. p 148, 46.

वाम—वारि.

वाचनी, p 148, n.

वाचकूर, p 76, 14.

वाचकोचना, p 137, 3.

वाचा, p 137, 2.

वाची, p 203, 14.

वाचदक, p 254, 28.

वाचस, p 131, 20.

वाचसाराति, p 130, 15.

वायसी, p 121, 17.

वायसीसी, p 120, 9.

वायु, p 12, 57.

वायुसखि, p 11, 55.

वारिधर, p 16, n.

वार, p 60, 3.

वार, p 346, 163. n.
p 135, 39.

वारय, p 200, 2.

वारयवृषा, p 112, n.

वारयवृषा, p 112, 1.

वारवृषा, p 112, n.

वारयवृषा, p 141, 19.

वारवाय, p 207, 31.

वारसी, p 141, 19.

वाराही, p 121, 16.

वारि, p 60, 3.

वारिद, p 16, 8.

वारिपुत्री, p 70, 38.

वारिपुत्री, p 70, n.

वारि—वाल्क.

- वारिप्रवाह, p 85, 5.
 वारिवाह, p 16, 8.
 वारी, p 287, n. p 202, 11.
 वारुणी, p 315, 54. p 20, n.
 वार्त्त, p 322, 78. p 152, 8.
 वार्त्ता, p 220, 1. p 40, 8.
 p 112, n. p 152, n.
 p 322, 78.
 वार्त्ताकी, p 112, 2.
 वार्त्ताकु, p 112, n.
 वार्त्तावह, p 251, 15.
 वार्त्तक, p 147, 40.
 वार्त्तक्य, p 147, n.
 वार्त्तुवि, p 221, 5.
 वार्त्तुविक, p 221, 5.
 वार्त्ती, p 254, n.
 वार्त्तण, p 297, n.
 वार्त्तण, p 297, n.
 वार्त्तिक, p 121, 16.
 वार्त्तित, p 90, 19.
 वार्त्तव, p 125, 33.
 वार्त्तपाश्या, p 165, 4.
 वार्त्तसूचिका, p 129, 12.
 वार्त्तिय, p 363, 220.
 p 270, 48.
 वार्त्तक, p 114, 9.
 वार्त्तक, p 167, 12.

वाल्की—वाल्.

- वाल्की, p 167, n.
 वावदूक, p 267, 35.
 वाशर, p 24, n.
 वाशा, p 110, n.
 वाशिका, p 110, n.
 वाशित, p 44, 4.
 वाशिता, p 322, 78, n.
 वाश, p 137, 331.
 वाशिका, p 230, 40.
 वाशीका, p 230, n.
 वास, p 79, 6. p 168, 17. n.
 वासक, p 110, 22.
 वासकट, p 80, 8.
 वासन्ती, p 103, 52.
 वासयोग, p 173, 35.
 वासर, p 24, 2.
 वासव, p 8, 38.
 वासस्, p 168, 17.
 वासिका, p 110, 21.
 वासित, p 44, n. p 173, 35.
 वासिता, p 200, n.
 p 322, 78.
 वासु, p 4, n.
 वासुकि, p 57, 4, n.
 वासुदेव, p 4, 15.
 वासू, p 48, 14.

वास्तु—वाह्नि.

- वास्तु, p 83, 19.
 वास्तुक, p 123, n.
 वास्तूक, p 123, 23.
 वास्तोष्यति, p 8, 38. n.
 वास्त, p 205, 22. n.
 वाह, p 57, 5. p 202, 12. p 158, n. p 242, 89.
 वाहद्विषत्, p 128, 4.
 वाहन, p 206, 26.
 वाहना, p 210, n.
 वाहा, p 158, n.
 वाहित, p 201, 7.
 वाहिनी, p 333, 114.
 p 210, 46.
 वाहिनीपति, p 207, 30.
 वाह, p 158, 31.
 वाहज, p 191, 1.
 वाहदा, p 69, 33.
 वाहसूत, p 158, 30.
 वाहयुह, p 216, 75.
 वाहल, p 29, 18.
 वाहलेय, p 7, 35. n.
 वाहक, p 396, 32.
 वाहव, p 396, n.
 वाहिक, p 170, n.
 p 203, n.
 वाहिका, p 203, 13.

वाङ्मयी—विक्र.

वाङ्मयीक, p 203, n. p170,

25. p 230, 40.

विश्रुति, p 241, 84.

विश्रुती, p 241, n.

वि, p 134, n.

विकङ्कत, p 95, 18.

विकच, p 87, 7.

विकर्त्तन, p 22, 31.

विकलाङ्ग, p 148, 46.

विकल्प, p 30, n. p33, n.

विकल्प, p 265, n.

विकषा, p 107, n.

विकल्प, p 265, n.

विकसा, p 107, 9.

विकसित, p 33, n. p87, 8.

विकल्पर, p 265, 30.

विकार, p 291, 15.

विकाय, p 362, n.

विकायिन्, p 265, n.

विकायिन्, p 265, n.

विकायिन्, p 265, 30.

विकिर, p 134, 33.

विकीरण, p 105, 61.

विकृष्ण, p 260, 7.

विकृत, p 152, 9.

विकृति, p 291, 15.

विक्रय, p 341, 143.

p 216, 71.

विक्र—विच्छा.

विक्रय, p 241, 83.

विक्रयिक, p 340, 79.

विक्रान्त, p 210, 45.

विक्रिया, p 291, 15.

विक्रोद, p 240, 79.

विक्रोय, p 240, 82.

विक्रव, p 269, 44.

विक्राव, p 296, 37.

विकृत, p 283, 49.

विकृतास्तवा, p 242, 21.

विक्र, p 148, 46.

विक्र, p 156, 21. p195,

18. p 292, 22.

विक्र, p 182, 28.

विक्रोक, p 53, n.

विक्र, p 262, 16.

विक्रराज, p 7, 33.

विक्रवण, p 176, 5.

विक्रयन, p 294, 30.

विक्रिष्ठा, p 150, 4.

विकारणा, p 33, 11.

विकार, p 33, n.

विकारित, p 283, 49.

विक्रि, p 61, n.

विक्रिकृत्ता, p 33, 12.

विक्रन्दक, p 80, 11.

विक्रन्दक, p 80, n.

विक्रय, p 394, 26.

विज—वित.

विजन, p 196, 22.

विजय, p 217, 78.

विजयिन, p 232, n.

विजिन, p 232, n.

विजित, p 232, 46.

विज्जन, p 232, n.

विज, p 259, 4.

विज्ञात, p 261, 9.

विज्ञान, p 259, 4.

विज्ञानिक, p 259, n.

विट, p 390, 17.

विटङ्क, p 81, 15.

विटप, p 89, 14. p 338,

133.

विटपिन्, p 87, 5.

विटखदिर, p 98, 30.

विट्चर, p 253, 23.

विट, p 231, 42.

विटङ्क, p 110, 25.

विटाल, p 128, 6.

विडोलस, p 7, 36.

विडोला, p 7, n.

वितंस, p 253, n.

वितण्डा, p 386, 9.

विवाह, p 50, n.

वितथ, p 43, 22.

वितरण, p 182, 29.

वितर्हि, p 81, 16.

वित—विदु.

वितर्दी, p 81, n.
 वितस्त्रि, p 159, 35.
 वितान, p 333, 116.
 ' p 169, 21.
 वितुच, p 121, 14.
 वितुचक, p 115, 14, p 244,
 101. p 229, 37.
 वित्त, p 261, 9. p 283,
 49. p 242, 90.
 विदर, p 287, 5.
 विदस, p 396, 32.
 विदारक, p 62, 10.
 विदारो, p 111, 28.
 p 113, n.
 विदारोगञ्च, p 113, 3.
 विदित, p 285, 57.
 विदिष्ट, p 16, 7.
 विदु, p 201, 5.
 विदुर, p 265, 30.
 विदुल, p 93, 10, p 93, 11.
 विदू, p 201, n.
 विच, p 283, 49.
 विचकर्षी, p 106, 3.
 विद्याधर, p 2, 6.
 विद्युत्, p 17, 11.
 विद्वन्, p 217, 79,
 विद्वत्, p 283, 49.
 विद्वधि, p 151, 7.

विदु—विना.

विदुन, p 243, 93.
 विदुनलता, p 116, 17.
 विदुत्, p 176, 4. p 269,
 236.
 विद्वेच, p 51, 25.
 विच, p 329, n.
 विचवा, p 139, 11.
 विचस, p 182, n.
 विधा, p 329, 104, p 256,
 38. p 289, n.
 विधाह, p 3, 12.
 विधि, p 3, 12. p 32, 6.
 p 185, 39. p 329,
 102.
 विधिदयिन्, p 178,
 15. n.
 विधु, p 4, 17. p 18, 15.
 p 328, 102.
 विधुत्, p 284, 56.
 विधुनन, p 287, n.
 विधुन्तुद, p 21, 28.
 विधुर, p 292, 20.
 विधुवन, p 287, 4.
 विधुनन, p 287, 4.
 विधेय, p 264, 24.
 विनयप्याहिन्, p 264, 24.
 विना, p 376, 3.
 विनाह, p 68, n.

विना—विपु.

विनायक, p 3, 9. p 7, 33.
 विनाय, p 292, 22.
 विनायोन्मुख, p 281, 41.
 विनिमय, p 240, n.
 विनीत, p 202, 12, p 264,
 25.
 विन्द, p 61, 6. p 265, 30.
 विन्दुलायक, p 201, 7.
 विन्ध्य, p 84, 3.
 विन्न, p 233, 49, p 284, 54.
 विपच, p 193, 11.
 विपक्षी, p 45, 3.
 विपक्ष, p 241, 83.
 विपक्षि, p 78, 2. p 315,
 54.
 विपण्णो, p 78, n.
 विपत्ति, p 211, 50. n.
 विपच, p 76, 16.
 विपदु, p 211, 50.
 विपदा, p 211, n.
 विपर्यय, p 295, 33.
 विपय्यास, p 295, 33.
 विपचित्, p 176, 4.
 विपादिका, p 150, 3.
 विपाष्, p 69, 33.
 विपाषा, p 69, 33.
 विपिन, p 86, 1.
 विपुल, p 274, 10.

विप्र—विभू.

विप्र, p 175, 4.
 विप्रकार, p 290, 15.
 विप्रकृत, p 268, 41.
 विप्रकृत, p 275, n.
 विप्रकृत, p 275, 18.
 विप्रतीसार, p 51, 25.
 विप्रयोग, p 294, 28.
 विप्रलब्ध, p 268, 41.
 विप्रलब्ध, p 54, 36-p294, 28.
 विप्रकाप, p42, 17-p54, n.
 विप्रसिका, p 141, 20.
 विप्रु, p 61, n.
 विप्रु, p 290, 14.
 विप्रु, p 61, 6. p 185, 38.
 विप्रु, p 151, 6.
 विप्रसिका, p 251, n.
 विप्रु, p 1, 2.
 विप्रु, p 242, 91.
 विप्रकार, p 22, 30.
 विप्रारी, p 25, 4.
 विप्रारु, p 11, 51-p22, 32. p 366, 228.
 विप्रोतक, p 99, n.
 विप्रोतकी, p 99, n.
 विप्रुति, p 7, 31. n.
 विप्रुष, p 164, 3.

विभू—विर.

विभूष, p 53, 31.
 विभूष, p 164, 2.
 विभूष, p 260, 8.
 विभूष, p 260, 8.
 विभूष, p 240, n.
 विभूष, p 290, 13.
 विभूष, p 273, 5.
 विभूष, p 120, 9.
 विभूषाक, p 273, 5.
 विभूष, p 143, 25.
 विभूष, p 9, 43.
 विभूषना, p 51, n.
 विभूष, p 18, 17.
 विभूषी, p 18, n.
 विभूषिका, p 119, 4.
 विभूष, p 15, 2.
 विभूषणा, p 9, 44.
 विभूष, p 291, 18.
 विभूष, p 264, 25.
 विभूष, p 291, 18.
 विभूषाक, p 187, 44.
 विभूष, p 296, 37.
 विभूष, p 275, 15.
 विभूष, p 291, 1.
 विभूष, p 128, n.
 विभूष, p 44, 2.
 विभूष, p 3, n.
 विभूष, p 3, n.

विर—विब.

विरिष, p 3, n.
 विरिष, p 3, n.
 विरिष, p 3, 11.
 विरिषा, p 6, 28.
 विरिष, p 56, n.
 विरिष, p 22, 31-p332, 111.
 विरिष, p51, 25-p290, n.
 विरिष, p 292, 21.
 विरिषी, p 42, 17.
 विरिष, p 56, 1.
 विरिष, p 264, 26.
 विरिष, p 286, 2.
 विरिष, p 158, n.
 विरिषित, p 47, 9.
 विरिष, p 294, 28.
 विरिष, p 58, n.
 विरिष, p 42, 16.
 विरिष, p 128, n.
 विरिष, p 53, n.
 विरिष, p 283, 49.
 विरिष, p 173, 35.
 p 294, 27.
 विरिषी, p 233, 50.
 विरिष, p 58, 8.
 विरिष, p 93, 12.
 विरिष, p 328, 99.
 विरिष, p 56, 1.

विष—विद्या.

विषयं, p 251, 16.
 विषय, p 269, 44.
 विषयस्त्वत्, p 22, 30.
 विषाद, p 4, 9.
 विषाह, p 190, 55.
 विविक्त, p 196, 22,
 p 325, 85.
 विविक्ता, p 196, n.
 विविध, p 182, 43. p 328,
 99.
 विवेक, p 184, 37.
 विव्धोक्त, p 53, 31.
 विष, p 361, 216.
 p 220, 1.
 विष, p 72, n.
 विषकूट, p 274, 10.
 विषकूटा, p 274, n.
 विषकूटी, p 274, n.
 विषमसूत्र, p 71, n.
 विषद, p 36, 22.
 विषर, p 218, 84.
 विषल्या, p 118, 2. p 344,
 157. p 106, 1.
 विषसन, p 218, 83.
 विषाख, p 7, 35. p 212, n.
 विषाखा, p 20, 23.
 विषाय, p 295, 32.
 विषारण, p 218, n.

विद्या—विश्व.

विद्यारद, p 327, 98.
 विद्याख, p 274, 10.
 विद्यालता, p 168, 16.
 विद्यालत्वद्, p 91, 3.
 विद्याला, p 123, 22.
 विधिख, p 212, 54.
 विधिखा, p 78, 3.
 विद्येवक, p 170, 24.
 विद्य, p 36, n.
 विद्यन्ता, p 196, 23.
 विद्ययन, p 182, 29.
 विद्याध, p 294, 28.
 विद्युत, p 261, 9.
 विद्य, p 230, 38. p 275,
 14. p 2, 5.
 विद्यकह, p 252, 23.
 विद्यकम्पन्, p 332, 111.
 विद्यकेल, p 5, 22.
 विद्यक्यन, p 4, n.
 विद्यलस्, p 379, n.
 विद्येदेव, p 2, n.
 विद्यद्युच्, p 266, n.
 विद्यभेदन, p 230, 38.
 विद्यन्धर, p 4, 17.
 विद्यन्धरा, p 73, 2.
 विद्यन्धज, p 3, 12.
 विद्यस्ता, p 139, 11.
 विद्यस्या, p 139, n.

विद्या—विष्ट.

विद्या, p 109, 18. p 230, n.
 विद्यास, p 196, 23.
 विष्, p 155, n.
 विष, p 58, 9. p 72, n.
 p 155, 19. p 365,
 225.
 विषद, p 36, n.
 विषधर, p 57, 7.
 विषमसूत्र, p 71, n.
 विषमसूत्रद, p 91, 3.
 विषय, p 85, 16. p 75,
 8. p 289, 11. p 343,
 154.
 विषयिन्, p 35, 17.
 विषयैद्य, p 58, 11.
 विषा, p 155, n. p 109,
 18.
 विषाख, p 316, 58.
 विषायी, p 114, 7.
 विषुय, p 28, n.
 विषुय, p 28, n.
 विषुव, p 28, 14.
 विषुवत्, p 28, 14.
 विषुवान, p 28, n.
 विष्किर, p 134, 33.
 विष्कन्ता, p 82, 17.
 विष्टप, p 74, 6.
 विष्टन्ता, p 294, n.

विष्ट—विसा.

विष्टर, p 348, 171.
 विष्टरन्त्रपद्, p 3, 13.
 विष्टि, p 59, 3.
 विष्ठा, p 155, 19.
 विष्णु, p 3, 13.
 विष्णुमान्ता, p 110, 22.
 विष्णुपद, p 15, 2.
 विष्णुपदी, p 69, 31.
 विष्णुरथ, p 5, 25.
 विष्ण्वार, p 217, n.
 विष्ण, p 269, 13.
 विष्णक्, p 379, 13.
 विष्ण्वेन, p 3, 14.
 विष्ण्वेनमित्रा, p 121, 16.
 विष्ण्वेना, p 99, 36.
 विष्ण्व, p 379, 23.
 विष्ण्वीची, p 266, n.
 विष्ण्वृक्, p 266, n.
 विष्ण्वृक्, p 266, 34.
 विस, p 72, 42.
 विसकथिका, p 132, 25.
 विसमसूत्र, p 72, 42.
 विसम्बाद, p 54, 36.
 विसर, p 135, 39.
 विसर्जन, p 182, 28.
 विसर्पथ, p 292, 23.
 विसार, p 65, 17.
 विसारिन्, p 266, 31.

विसा—विह.

विसारी, p 65, n.
 विसिनी, p 71, 39.
 विसृत, p 280, 35.
 विसृत्तर, p 266, 31.
 विसृत्तर, p 266, 31.
 विसा, p 241, 87.
 विसर, p 292, 22. n.
 विसार, p 88, 14. p 292, 22.
 विसृत, p 280, 35.
 विसृता, p 147, 41.
 विसृत्तर, p 217, 76.
 विसृज्य, p 17, n.
 विसृज्य, p 17, n.
 विसृष्ट, p 151, 4.
 विसाय, p 50, 19.
 विसयान्वित, p 264, 26.
 विसृत, p 280, 35.
 विस, p 36, 21.
 विसम्बा, p 339, 138.
 p 196, n.
 विससा, p 147, 41.
 विहग, p 134, 32.
 विहङ्ग, p 134, 32.
 विहङ्गन, p 134, 32.
 विहङ्गना, p 254, n.
 विहङ्गिका, p 254, 30.
 विहसित, p 54, 35.

विह—वीध.

विहस, p 269, 43.
 विहापित, p 182, 28.
 विहाय, p 15, n.
 विहायथा, p 15, n.
 विहायस, p 15, 2. n.
 p 134, 32.
 विहाया, p 15, n.
 विहार, p 291, 16.
 विह्वल, p 269, 44.
 वी, p 134, n.
 वीकाय, p 362, 217.
 वीची, p 61, 5. n.
 वीज, p 32, 6. p 153, 13.
 वीजकोय, p 72, 43.
 वीजपूर, p 105, 59.
 वीजाकत, p 221, 1.
 वीज्य, p 175, 2.
 वीणा, p 45, 3.
 वीणादण्ड, p 46, 7.
 वीणावाद, p 251, 13.
 वीतंस, p 253, 26.
 वीत, p 202, 11.
 वीति, p 202, n.
 वीतिहोम, p 10, 48.
 वीधि, p 86, n.
 वीधी, p 86, 4. p 325.
 90.
 वीध, p 273, 5.

बीमा—बुन्.

- बीमाह, p 68, 27.
 बीमह, p 50, 10. p 49,
 17.
 बीमहा, p 369, n.
 बीर, p 210, 45. p 49,
 17.
 बीरण, p 125, 29.
 बीरतर, p 125, 29.
 बीरतह, p 96, 25.
 बीरपत्नी, p 141, 16.
 बीरपाण, p 216, 71.
 बीरपान, p 216, n.
 बीरभाखा, p 141, 16.
 बीरभाह, p 141, 16.
 बीरहह, p 96, 23.
 बीराशंसन, p 215, 68.
 बीरह, p 141, 16.
 बीरहन्, p 189, 52.
 बीरह, p 88, 9.
 बीर्य, p 52, 29. p 153,
 13. p 344, 156.
 बीरह, p 328, 99.
 बु, p 384, n.
 बुक, p 105, n.
 बुज, p 384, n.
 बुष, p 384, n.
 बुधित, p 245, 57.
 बुनु, p 384, 4.

बुध—बुत्ति.

- बुध, p 225, n.
 बुधा, p 212, n.
 बुध, p 225, 22. p 394, n.
 बुधित, p 217, 76.
 बुक, p 122, 7.
 बुकधूप, p 171, 29. p 172,
 30.
 बुक, p 154, n.
 बुकन्, p 154, n.
 बुका, p 154, n.
 बुक, p 284, 53.
 बुक, p 87, 5.
 बुकभेदिन्, p 255, 34.
 बुकबहा, p 105, 62.
 बुकवाटिका, p 86, 2.
 बुकादन, p 255, 34.
 बुकादनी, p 105, 62.
 बुकाण्ड, p 229, 35.
 बुजिन, p 31, 1. p 332,
 111. p 276, 20.
 बुत, p 231, 41.
 बुति, p 288, 8.
 बुत, p 276, 19. p 322,
 81. p 281, 41.
 बुतायबनहि, p 184, 38.
 बुतान्, p 40, 8. p 318, 66.
 बुत्ति, p 220, 1. p 220,
 2. p 288, n.

बुल—बुल.

- बुलहन्, p 8, 38.
 बुला, p 347, 166.
 बुला, p 373, 9. p 377, 4.
 बुल, p 115, 10. p 147, 42.
 बुलत, p 147, 42.
 बुलदारक, p 118, 2.
 बुलचनस, p 8, 37.
 बुलसङ्ग, p 147, 40.
 बुला, p 140, 12.
 बुल, p 112, 31. p 126,
 19.
 बुलजीव, p 221, 4.
 बुलजीविका, p 821, 4.
 बुलोच, p 236, 61.
 बुलाजीव, p 221, 5.
 बुल, p 89, 15.
 बुन्द, p 135, 40.
 बुन्दभेद, p 136, 41.
 बुन्दारक, p 2, 4.
 बुल, p 110, n.
 बुलिक, p 130, 14
 p 299, 7.
 बुल, p 21, 29. p 236,
 61. p 113, 4. p 364,
 222.
 बुलण, p 157, 27.
 बुलदंशक, p 128, 6.
 बुलध्वज, p 6, 29.

वृष—वेत.

वृषन्, p 8, 38.
 वृषथ, p113,4,p235,59.
 वृषथ, p 228, 1.
 वृषसन्ती, p 139, 9.
 वृषा, p 107, 6.
 वृषाक्षपायी, p 345, 158.
 वृषाक्षपि, p 337, 132.
 वृषी, p 187, 45.
 वृष्टि, p 17, 12.
 वृष्टि, p 239, 77.
 वृष्टिभू, p 67, n.
 वृष्टि, p 274, 10.
 वृष्टिका, p 169, 19.
 वृष्टी, p 108, 12,p321,
 77. p 180, n.
 वृष्ट्यक्षि, p 148, 44.
 वृष्ट्याह, p 10, 50.
 वृष्ट्याति, p 20, 25.
 वृष्टित, p 217, 76.
 वेन, p 305, 21.
 वेनिभू, p 209, 41.
 वेदि, p 163,49,p254,n.
 वेद्यो, p 102,49,p163,n.
 वेद्यु, p 124, 26.
 वेद्यक, p 201, n.
 वेद्युष, p 251, 13.
 वेतन, p 256, 38.
 वेतस, p 93, 10.

वेत—वेष्टा.

वेतसत्, p 75, 9.
 वेताक्ष, p 392, 21.
 वेत्ववती, p 69, 34.
 वेद, p 39, 3.
 वेदना, p 287, 6.
 वेदि, p 179, 17. p81,n.
 वेदिका, p 81, 16.
 वेदी, p 81, n. p 179, n.
 वेध, p 288, 8.
 वेधनिका, p 255, 34.
 वेधसुखक, p 118, 23.
 वेधस्, p 367,230,p3,12.
 वेधित, p 285, 57.
 p 283, 49.
 वेपथु, p 55, 38.
 वेथ, p 254, n.
 वेथन्, p 254, 28,
 वेथा, p 357, 200.
 वेथ, p 110, 24.
 वेथज, p 229, 35.
 वेथित, p 276, 21.
 p 280, 36.
 वेथ, p 78, 2. p 164, 1.
 वेथन्त, p 68, 28.
 वेथवार, p 229, n.
 वेथान, p 78, 4.
 वेथभू, p 83, 19.
 वेष्टा, p 141, 19.

वेष्टा—वेदे.

वेष्टाजगसनायच, p78,2,
 वेथ, p 164, n.
 वेथवार, p 229, n.
 वेष्टित, p 281, 40.
 वेसवार, p 229, 35.
 वेष्टु, p 237, 70.
 वे, p 377, 5.
 वैकक्षक, p 173, 37.
 वैकक्षत, p 95, n.
 वैकुण्ठ, p 3, 13.
 वैक्षत, p 50, n.
 वैजनन, p 146, 39.
 वैजयन्त, p 8, 41.
 वैजयन्तिक, p 208, 39.
 वैजयन्तिका, p 101, 46.
 वैजयन्ती, p 215, 67.
 वैज्ञानिक, p 259, 4.
 वैक्षप, p 90, 18. p 187,
 45.
 वैक्षिक, p 251, 13.
 वैक्षिक, p 251, 13.
 वैक्षुक, p 201, 9.
 वैर्तसिक, p 251, 14.
 वैतनिक, p 251, 15.
 वैतरणि, p 59, n.
 वैतरथो, p 59, 2. n.
 वैताधिक, p 215, 65.
 वैदेह, p 239, n.

वैदे—वीथ.

वैदेक, p 239, 78.
 p 248, 3.
 वैदेवी, p 108, 15.
 वैद्य, p 152, 8. n.
 वैद्यनाथ, p 110, 21.
 वैधातकि, p 10, n.
 वैधात्र, p 10, 46.
 वैधेय, p 270, 48.
 वैधेयी, p 270, n.
 वैमतेय, p 5, 24.
 वैनीतक, p 206, 26.
 वैनात्रेय, p 143, 25.
 वैमेय, p 240, n.
 वैयात्र, p 205, 21.
 वैर, p 51, 25.
 वैरनिर्यातन, p 217, 79.
 वैरयुधि, p 217, 79.
 वैरिन्, p 193, 10.
 वैर्य, p 90, n.
 वैवधिक, p 251, 15.
 वैवस्वत, p 11, 54.
 वैशाख, p 29, 16. p 239, 74.
 वैश्य, p 220, 1.
 वैश्ववर्ण, p 14, 64.
 वज्रानर, p 10, 48.
 वैशारिण, p 65, 17.
 वीथ, p 245, 105.
 वीथट, p 378, 8.

व्य—व्याघ्र.

व्य, p 288, 8.
 व्यक्त, p 318, 65.
 व्यक्ति, p 33, 9.
 व्यप, p 354, 192.
 व्यजन, p 174, 41.
 व्यञ्जक, p 49, 16.
 व्यञ्जन, p 334, 118.
 p 393, 23.
 व्यहन्वक, p 98, 32.
 व्यहन्वन, p 98, n.
 व्यत्यय, p 295, 33.
 व्यत्यास, p 295, 33.
 व्यथा, p 59, 8.
 व्यथ, p 288, 8.
 व्यध्न, p 76, 16.
 व्यस, p 291, 17.
 व्यसीक, p 301, 12.
 व्यवधा, p 18, 14.
 व्यवहार, p 40, 9.
 व्यवसाय, p 190, 56.
 व्यसन, p 335, 123.
 व्यसनार्त्त, p 269, 43.
 व्यस्र, p 276, 21.
 व्याकुल, p 269, 43.
 व्याकोष, p 87, n.
 व्याकोष, p 87, 7.
 व्याघ्र, p 127, 1.
 व्याघ्रनख, p 116, 17.

व्याघ्र—व्युटि.

व्याघ्रपाद, p 95, 18.
 व्याघ्रपुच्छ, p 98, 31.
 व्याघ्राट, p 130, 15.
 व्याघ्री, p 108, 12.
 व्याज, p 52, 30. p 53, 33.
 व्याड, p 312, 45.
 व्याडायुध, p 116, 17.
 व्याध, p 252, 21.
 व्याधि, p 115, 14. p 150, 2.
 व्याधिघात, p 91, 4.
 व्याधित, p 152, 9.
 व्यान, p 12, 59.
 व्यापाद, p 34, 13.
 व्याप्त, p 280, n.
 व्याप्, p 115, 14.
 व्यान, p 160, 38.
 व्यायत, p 285, 62.
 व्याय, p 57, 7. p 356, 198.
 व्यायपाह, p 58, n.
 व्यायपाहिन्, p 58, 11.
 व्याययुध, p 116, n.
 व्यायी, p 356, n.
 व्यायमोषी, p 385, n.
 व्याहत्त, p 281, n.
 व्यास, p 292, 22.
 व्याहार, p 38, 1.
 व्युत्थान, p 334, 121.
 व्युटि, p 311, 41.

यूट—यूटि

- यूट, p 313, 47.
 यूटकट, p 207, 33.
 यूति, p 254, 29.
 यूह, p135, 39. p210, 47.
 यूहपार्थि, p 210, 47.
 यूकार, p 249, 7.
 यूनकेय, p 6, 30.
 यूनन्, p 15, 1.
 यूनवान, p 9, 43.
 यूव, p 247, 112.
 यूव, p 135, 39.
 यूवा, p184, 35. p214, 63.
 यूव, p 151, 5.
 यूव, p 184, 37.
 यूवति, p319, 69. p88, 9.
 यूवती, p 88, n.
 यूतिन्, p 176, 7.
 यूव, p 88, 12.
 यूवन, p 255, 33.
 यूवा, p 3, n.
 यूव, p 135, 39.
 यूव, p 189, 53.
 यूवा, p 189, 50.
 यूवा, p 53, 33.
 यूवन, p 51, n.
 यूवित, p 51, n.
 यूवि, p 223, 15.
 यूविभेद, p 225, 20.

यैहे—यक

- यैहेय, p 221, 6.
 यकट, p 204, 20.
 यकल, p 18, 17.
 यकलिन्, p 65, 17.
 यकुन, p 134, 32.
 यकुनि, p 134, 32.
 यकुन, p134, 32. p317, 60.
 यकुलि, p 134, 32.
 यकुल, p 65, 19.
 यकुलायक, p 124, 24.
 यकुलादनी, p 106, 4.
 p 111, 29.
 यकुलायक, p 65, 17.
 यकत्, p 155, 18.
 यकत्करि, p 236, 62.
 यक, p 267, n.
 यक्ति, p195, 19. p216, 71.
 p 219, 69, n.
 यक्तिवर, p 7, 36.
 यक्तिहेतिक, p 208, 87.
 यक्ती, p 319, n.
 यक, p 267, n.
 यकु, p 267, 36.
 यक, p 8, 37. p102, 47.
 यकधनुस्, p 17, 12.
 यकपादप, p 98, 33.
 यकपुष्पो, p 118, 2.
 यक, p 267, n.

यक्ती—यत

- यक्ती, p 65, n.
 यक्तर, p 6, 25.
 यक्तीय, p 279, n.
 यक्, p87, 8. p 214, 61.
 p 66, 20.
 यक्, p 14, 67. p67, 23.
 p 116, 18.
 यक्तर, p 67, 23, n.
 यक्तीनी, p 115, 14.
 यक्ति, p 8, n.
 यक्ती, p 8, 40.
 यक्तीपति, p 8, 38.
 यटा, p 163, n.
 यटी, p 122, 19.
 यठ, p 270, 46.
 यक्पथी, p 121, n.
 यक्पुष्पिका, p 110, 25.
 यक्पुष्प, p 64, 16.
 यक्, p 146, n.
 p 236, n.
 यक्, p 236, n. p193, 9.
 p 146, 39.
 यक्कोटि, p 9, 43.
 यक्कु, p 69, 33.
 यक्पत्त, p 71, 40.
 यक्पत्तक, p 130, 16.
 यक्पदी, p 130, 13.
 यक्पत्तन्, p 124, 26.

यत—यम.

यतपञ्चिका, p 109, 21.
 p 123, 23.
 यतपुष्पा, p 122, 17.
 यतप्रास, p 104, 57.
 यतभीर, p 102, n.
 यतसन्धु, p 8, 37.
 यतमान, p 398, 34.
 यतपूली, p 109, 19.
 यतवटिक, p 165, 6.
 यतवीर्या, p 124, 24.
 यतवेधिन, p 119, 6.
 यतहृदा, p 17, 10.
 यताङ्ग, p 204, 19.
 यतावरी, p 109, 19.
 यतु, p 193, 9, p 193, 11.
 यनि, p 21, n.
 यनैवर, p 21, 27.
 यनैस्, p 380, 17.
 यपच, p 41, 10.
 यपन, p 41, 10.
 यफ, p 204, 17.
 यफर, p 65, n.
 यफरी, p 65, 18.
 यवरासव, p 83, 20.
 यव्, p 35, 16. p 44, 1.
 यव्यप, p 162, 45.
 यव्दन, p 267, 38, p 44, n.
 यव, p 286, 3.

यम—यवि.

यमच, p 286, 3.
 यमन, p 181, 25. p 11, 54.
 यमनसन्धु, p 69, 32.
 यमक, p 155, 18.
 यमित, p 283, 47.
 यमी, p 98, 32.
 यमीक, p 216, n.
 यमीधान्य, p 226, 24.
 यमीर, p 98, 32.
 यमीर, p 98, n.
 यम्ब, p 9, 43.
 यम्बर, p 61, 4. p 129, 10.
 यम्बरारी, p 5, 21. n.
 यम्बल, p 398, 34.
 यम्बा (य्मा), p 17, 10. n.
 यम्बालत, p 222, n.
 यम्बु, p 67, n.
 यम्बुक, p 67, n.
 यम्बुक, p 67, 23.
 यम्बाची, p 141, 19.
 यम्बु, p 6, 25. p 339, n.
 यम्बु, p 6, n. p 39, 37.
 यम्बा, p 223, 14.
 यव, p 159, 32.
 यवन, p 54, 36. p 174, 39.
 यवनीव, p 174, 39.
 यवाद्, p 266, 33.
 यवित, p 266, 33.

यसु—यव.

यसु, p 57, 5.
 यम्बा, p 174, 39.
 यर, p 124, 27. p 212, 55.
 यरजन्मन्, p 7, 34.
 यरठ, p 129, n.
 यरख, p 315, 55.
 यरखि, p 76, n.
 यरणी, p 76, n.
 यरहु, p 30, 19. p 30, 20.
 p 327, 95.
 यरभ, p 129, 11.
 यरम्ब, p 212, 54.
 यराति, p 132, n.
 यराभ्यास, p 212, 54.
 यरारि, p 132, 25.
 यराच, p 265, 28.
 यराखि, p 132, n.
 यराव, p 228, 32.
 यरावती, p 69, 34.
 यरासन, p 211, 51.
 यरीर, p 156, 21.
 यरीरिन्, p 33, 8.
 यकंरा, p 75, 11. p 350,
 177, p 231, 43.
 यकंरावत्, p 75, 11.
 यकंरिख, p 75, 11.
 यम्बन्, p 31, n.
 यवे, p 6, n.

शब्द—शब्द.

शब्दरी, p 25, 3.
 शब्दरा, p 214, n.
 शब्द, p 128, 7.
 शब्दक, p 133, 28.
 शब्दक, p 128, 7.
 शब्दकिन्, p 128, 7.
 शब्दाट, p 89, 15.
 शब्द, p 301, 13.
 शब्दादि, p 97, n.
 शब्द, p 98, 33. p 128,
 7. p 214, 61.
 शब्दकी, p 115, 12.
 शब्द, p 219, 87.
 शब्द, p 252, 21.
 शब्दराश्वक, p 83, 20.
 शब्दक, p 38, 26.
 शब्दरा, p 237, n.
 शब्दरी, p 237, 68.
 शब्द, p 129, 11. p 245, n.
 शब्दर, p 18, 16.
 शब्दकांजन, p 18, n.
 शब्दलोचन, p 246, 107.
 शब्दांक, p 18, n.
 शब्दादन, p 130, 14.
 शब्दी, p 18, n.
 शब्दोच, p 246, 107.
 शब्द, p 372, 5. p 376, 1.
 p 379, 11.

शब्द—शब्दी.

शब्द, p 125, 33.
 शब्दन, p 181, n.
 शब्द, 31, 4. p 285, 59.
 शब्द, p 351, 181. p 211,
 50.
 शब्दक, p 244, 98.
 शब्दनाम, p 249, 7.
 शब्दाजीव, p 208, 35.
 शब्दी, p 351, n. p 214, 60.
 शब्द, p 89, 15.
 शब्दलक्षरी, p 225, 21.
 शब्दलूक, p 225, 21.
 शब्दलम्बर, p 96, 25.
 शब्द, p 229, 34. p 118, 1.
 शब्दक, p 236, 64.
 शब्दलूक, p 251, 14.
 शब्दीक, p 208, 37.
 शब्द, p 3, n.
 शब्दलूक, p 3, 9.
 शब्दलूक, p 3, 10.
 शब्दा, p 88, 11.
 शब्दानगर, p 78, 2.
 शब्दादन, p 127, 3.
 शब्दादि, p 88, 11.
 शब्दिन्, p 87, 5.
 शब्दिक, p 250, 8.
 शब्दक, p 397, 33.
 शब्दी, p 400, 38.

शब्द—शब्द.

शब्द, p 53, 30.
 शब्द, p 255, 32.
 शब्दी, p 386, 9.
 शब्दलूक, p 93, 12.
 शब्द, p 31, 3. p 231, n.
 p 147, 44.
 शब्दलूक, p 243, 95.
 शब्दलूक, p 243, n.
 शब्दरा, p 120, n.
 शब्दक, p 163, 11.
 शब्द, p 62, 9. p 326, 92.
 शब्दलूक, p 75, 10.
 शब्द, p 75, 10.
 शब्द, p 255, n.
 शब्द, p 283, 47.
 शब्द, p 286, 3.
 शब्द, p 196, n.
 शब्द, p 41, n.
 शब्द, p 196, n.
 शब्दरी, p 250, 11.
 शब्दक, p 67, n.
 शब्दक, p 67, n.
 शब्दक, p 298, n.
 शब्द, p 348, 168.
 शब्दक, p 298, n.
 शब्दक, p 130, n. p 305, n.
 शब्द, p 91, n. p 327, 97.
 शब्दरी, p 91, 3. p 111, 29.

शारि—शास्त्रि.

शारिफ, p 258, 46.
 शारिफा, p 112, 30.
 शार्कर, p 75, 11.
 शार्किन्, p 4, 14.
 शार्कुल, p 127, 1. p 273, 9.
 शार्वर, p 354, 190.
 शार्वरी, p 25, n.
 शास्त्र, p 65, 19. p 78, 3.
 शास्त्रपणी, p 113, n.
 शास्त्रा, p 79, 6. p 88, 11.
 शास्त्राष्टक, p 301, 12.
 शास्त्रि, p 226, n.
 शास्त्रीन, p 294, 26.
 शास्त्रक, p 70, 38.
 शास्त्र, p 67, 24.
 शास्त्रेय, p 110, 23. p 221, 6. p 226, 24.
 शास्त्राष्टि, p 97, 27. n.
 शास्त्राष्टी, p 97, n.
 शास्त्राष्टीवेष्ट, p 97, 27.
 शास्त्रक, p 135, 38.
 शास्त्र, p 94, 13.
 शास्त्रत, p 276, 22.
 शास्त्राष्ट, p 263, n.
 शास्त्राष्टिक, p 296, 40.
 शास्त्रन, p 197, 25.
 शास्त्रिता, p 3, n.
 शास्त्रि, p 197, n.

शास्त्र — शिष्ट.

शास्त्र, p 3, n.
 शास्त्र, p 351, 181.
 शास्त्रविद्, p 260, 6.
 शिष्टपा, p 100, 43.
 शिष्ट, p 254, 30.
 शिष्टित, p 280, 39.
 शिष्टा, p 39, 4.
 शिष्टित, p 259, 4.
 शिष्टाष्ट, p 134, 31.
 p 163, n.
 शिष्टाष्टक, p 163, 47.
 शिष्टर, p 84, 4. p 88, 12.
 शिष्टरिषी, p 331, n.
 शिष्टरिन्, p 331, 109.
 p 84, 1.
 शिष्टा, p 11, 52. p 134, 31. p 163, 48. p 304, 20.
 शिष्टाष्टक, p 163, n.
 शिष्टावत्, p 11, 50.
 शिष्टावत्, p 133, 30.
 शिष्टिपीन, p 244, 101.
 शिष्टिन्, p 133, 30. p 331, 109.
 शिष्टिपादन, p 7, 35.
 शिष्ट, p 93, 11. p 229, 34.
 शिष्टन, p 247, 110.
 शिष्टावत्, p 214, n.
 शिष्ट, p 254, n.

शिष्टा—शिष्ट.

शिष्टा, p 44, n.
 शिष्टित, p 44, 2.
 शिष्टिनी, p 211, 53.
 शिष्टि, p 69, 33.
 शिष्टिष, p 230, n.
 शिष्टिन्, p 223, n.
 शिष्टि, p 324, n.
 शिष्टिकथ, p 6, 27.
 शिष्टिसारक, p 95, 19.
 शिष्टी, p 324, 85.
 शिष्टिष, p 310, n.
 शिष्टिष, p 310, 37.
 शिष्टा, p 88, 12.
 शिष्टाकथ, p 72, 43.
 शिष्टा, p 226, n.
 शिष्टि, p 226, n.
 शिष्ट, p 126, n.
 शिष्ट, p 88, 12. p 162, 46.
 शिष्ट, p 207, 32.
 शिष्ट, p 163, 49.
 शिष्टा, p 154, n.
 शिष्टी, p 101, 43.
 शिष्टीपीन, p 394, n.
 शिष्टीष, p 160, 39.
 शिष्टीरत्न, p 165, 4.
 शिष्टीरत्न, p 162, 46.
 शिष्टीरत्न, p 156, 20.
 शिष्ट, p 220, n. p 84, 1.

शिला—शिल.

शिला, p 81, 13. p 84, 4.
 शिलाकल, p 245, 104.
 शिलो, p 67, 24.
 शिलोचल, p 304, 19.
 शिलोचन, p 84, 1.
 शिल, p 256, 35.
 शिलशाल, p 79, n.
 शिलशाखा, p 79, n.
 शिलशाल, p 79, n.
 शिलानु, p 249, 5.
 शिलकी, p 115, n.
 शिव, p 6, 25. p 31, 3.
 शिवक, p 238, 73.
 शिवमन्त्री, p 105, 62.
 शिव, p 6, 32. p 128, 5.
 p 98, 32. p 399, n.
 p 100, 40. p 361,
 214. p 116, 15.
 शिविका, p 204, 21.
 शिविपिट, p 310, n.
 शिविर, p 199, 1.
 शिवी, p 7, n.
 शिविर, p 19, 20. p 29, 18.
 शिव, p 135, 38. p 239, 75.
 शिवुक, p 65, 18.
 शिवुल, p 146, 40.
 शिवुनार, p 66, 20.
 शिव, p 157, 27.

शिशि—शुक.

शिशिदान, p 270, 46.
 शिशि, p 197, 26.
 शिष्य, p 177, 10.
 शिष्य, p 171, n.
 शीकर, p 17, 13.
 शीम, p 13, 60.
 शीत, p 19, 20. p 19, 21.
 p 93, 10. p 94, 15.
 p 393, 22.
 शीतक, p 252, 19.
 शीतभीर, p 102, 50.
 शीतक, p 19, 21. p 121, 15.
 शीतकपातक, p 121, n.
 शीतशिव, p 115, 10.
 p 110, 23. p 230, n.
 शीता, p 223, n.
 शीत, p 222, n.
 शीकाशिका, p 103, n.
 शीशु, p 257, 42. p 398, 34.
 शीर्ष, p 162, 46.
 शीर्षक, p 207, 31.
 शीर्षच्छेद्य, p 269, 45.
 शीर्षक, p 163, 49.
 शील, p 258, 203.
 p 51, 26.
 शीरु, p 71, n.
 शुक, p 117, 20.
 शुकनास, p 99, 37.

शुक्ति—शुभ.

शुक्ति, p 67, 23. p 116,
 18. p 324, 85.
 शुक्र, p 11, 51. p 153,
 13. p 29, 16. p 21, 26.
 शुक्रता, p 124, n.
 शुक्रशिव, p 2, 7.
 शुक्र, p 402, n. p 36, 22.
 शुक्र, p 402, n.
 शुच, p 51, 25.
 शुचि, p 11, 52. p 29, 16.
 p 36, 22. p 307, 29.
 शुद्धि, p 230, n.
 शुद्धी, p 230, 38.
 शुद्धा, p 257, 41.
 शुद्धापान, p 257, 41.
 शुद्धि, p 69, n.
 शुचान्त, p 80, 12. p 319, 68.
 शुनक, p 252, 22.
 शुनाशीर, p 8, n.
 शुनाशीर, p 8, n.
 शुनि, p 252, n.
 शुनी, p 252, 23.
 शुन्य, p 273, n.
 शुभं, p 271, 50.
 शुभ, p 31, 3. p 393, 23.
 शुभदन्ती, p 16, n.
 शुभवासन, p 36, n.
 शुभान्वित, p 271, 50.
 शुभ, p 36, 22. p 355, 194.

शुभ—शूर.

शुभदली, p 16, 6.
 शुभांग, p 18, 15.
 शुभ, p 197, 27.
 शुभ, p 244, 98, p 253, 27.
 p 393, 23.
 शुभवा, p 253, n.
 शुभवी, p 253, n.
 शुभ, p 253, n.
 शुभवा, p 184, 34.
 शुभि, p 56, n.
 शुभिर, p 56, 2.
 शुभिरा, p 116, 17.
 शुभी, p 56, n.
 शुभवांस, p 154, 14.
 शुभल, p 263, n.
 शुभ, p 10, n.
 शुभन्, p 10, n.
 शूर, p 226, 28.
 शूरकीट, p 180, 14.
 शूरधान्य, p 226, 24.
 शूरकर, p 127, 2, p 253, 23.
 शूरकचिन्नि, p 106, 5.
 शूर, p 248, 1.
 शूरा, p 140, 13.
 शूरी, p 140, 13.
 शूर्य, p 273, 6.
 शूर, p 21, n- p 210, 45.
 शूरव, p 123, 22.

शूर्य—शेष.

शूर्य, p 227, 26.
 शूर्यि, p 256, n.
 शूर्यी, p 256, n.
 शूर, p 357, 199.
 शूरालत, p 231, 45.
 शूरिन्, p 6, 25.
 शूर्य, p 231, 45.
 शूराल, p 128, 5.
 शूरुव, p 166, 10.
 p 201, 9.
 शूरुवक, p 239, 76.
 शूरुवा, p 166, n. p 201, n.
 शूर, p 84, 4, p 119, 8.
 p 306, 27.
 शूरुवेर, p 229, 37.
 शूरुवक, p 77, 17.
 शूरार, p 49, 17.
 शूरि, p 67, n.
 शूरिणी, p 267, 66.
 शूरिन्, p 113, n.
 शूरि, p 67, 25. p 109,
 18. p 113, 4.
 शूरुकीकनक, p 243, 96, n.
 शूर, p 282, 45.
 शूरर, p 173, 38.
 शेष, p 157, n.
 शेष, p 157, n.
 शेष, p 157, n.

शेष—शोष.

शेष, p 157, 27.
 शेषालि, p 103, n.
 शेषालिका, p 103, 51.
 p 386, 7.
 शेषाली, p 103, n.
 शेष, p 157, n.
 शेषी, p 33, 10.
 शेष, p 94, 15.
 शेषचि, p 14, 67.
 शेषल, p 71, n.
 शेषल, p 71, n.
 शेष, p 57, 4. p 397, 32.
 शेष, p 177, 10.
 शेषरिक्, p 107, 7.
 शेषरेव, p 107, n.
 शेष, p 84, 1.
 शेषादिन्, p 250, 12.
 शेष, p 93, 12. p 250, 12.
 शेषेव, p 115, 11.
 शेषल, p 71, 38.
 शेषलिनी, p 69, 30.
 शेषल, p 71, 38.
 शेषव, p 146, 40.
 शोष, p 51, 25.
 शोषिन्शेष, p 10, 49.
 शोषिन्, p 23, 36.
 शोष, p 69, 34. p 87, 24.
 शोषक, p 99, 38.

शोण—श्रम.

- शोचरत्न, p 243, 93.
 शोषा, p 37, n.
 शोषित, p 154, 15.
 शोषी, p 37, n.
 शोष, p 150, 3.
 शोषणी, p 121, 14.
 शोषनी, p 82, 18.
 शोषित, p 232, 46.
 p 273, 5.
 शोफ, p 150, 3.
 शोभन, p 272, 1.
 शोभा, p 19, 19.
 शोभाञ्जन, p 93, 11.
 शोभ, p 150, 2.
 शोक, p 136, 43.
 शोकिवेव, p 58, 10.
 शोख, p 264, 23.
 शोखिक, p 250, 10.
 शोखी, p 108, 15.
 शोषोदनि, p 3, 10.
 शोरि, p 4, 16. p21, 27.
 शोयं, p 216, 70.
 शोखिक, p 250, 8.
 शोक्कल, p 263, 19.
 शेपान, p 289, 10.
 श्रमयान, p 219, 87.
 श्रमसु, p 163, 50.
 श्रमसुनु, p 163, 50.

श्राम—श्री.

- श्राम, p37, 23. p341, 145.
 श्रामक, p 37, 23.
 श्रामा, p99, 35. p111, 27.
 p112, 30. p341, 145.
 श्रामाक, p 125, 31.
 श्राल, p 144, 32.
 श्राव, p 37, 25.
 श्रेता, p 36, n.
 श्रेन, p 130, 15.
 श्रेनपाता, p 386, n.
 श्रेनी, p 37, n.
 श्रेनपाता, p 336, 6.
 श्रोनाक, p 99, 37.
 श्रवा, p 329, 105.
 श्रवात्, p 265, 27.
 p 142, 21.
 श्रवण, p 289, 12.
 श्रव, p 288, n. p 162, n.
 श्रवण, p 162, 45.
 श्रवसु, p 162, 45.
 श्रविष्ठा, p 20, 23.
 श्राणा, p 233, 50.
 श्राव, p 182, 30.
 श्रावदेव, p11, 54. p162, n.
 श्राव, p 289, 12.
 श्रावण, p 29, 16.
 श्रावणिक, p 29, 16.
 श्री, p 5, 22.

श्रीक—श्रेय.

- श्रीकसु, p 6, 27. 46,
 श्रीवन, p 3, 9.
 श्रीद, p 14, 65. 53,
 26.
 श्रीपति, p 4, 16.
 श्रीपथं, p101, 46. p315, 55.
 श्रीपथिका, p 95, 21.
 श्रीपथी, p 94, 16.
 श्रीफल, p 93, 12.
 श्रीफली, p 108, 13.
 श्रीमत्, p95, 20. p262, 14.
 श्रील, p 262, 14.
 श्रीलक्ष्म, p 4, n.
 श्रीलक्ष्माञ्जन, p 4, 17.
 श्रीवास, p 172, 30.
 श्रीवाससु, p 172, n.
 श्रीवेष्ट, p 172, 30.
 श्रीसंज्ञ, p 171, 27.
 श्रीहस्तिनी, p 102, 50.
 श्रुत, p 322, 79.
 श्रुति, p 39, 3. p162, 45.
 p 321, 76.
 श्रुष्ट, p 216, n.
 श्रुष्टान्, p 216, 70.
 श्रेष्ठि, p 239, 5.
 श्रेणी, p 249, n.
 श्रेयसु, p 34, 15. p31, 2.
 p 273, 8.
 श्रेयसी, p 100, 40. p106,
 3. p 108, 16.

त्रेष्ठ—खशु.

त्रेष्ठ, p 273, 8.
 त्रेष्ठी, p 249, n.
 त्रेष्ठ, p 149, 48.
 त्रेष्ठि, p 157, n. p 385 n.
 त्रेष्ठिपदसक, p 157, 25.
 त्रेष्ठी, p 157, 25. n.
 त्रेष्ठीपद, p 157, n.
 त्रेष्ठ, p 162, 45.
 त्रेष्ठिय, p 176, 6.
 त्रेष्ठ, p 162, n.
 त्रेष्ठ, p 378, 8.
 त्रेष्ठ, p 274, 11.
 त्रेष्ठ, p 262, n.
 त्रेष्ठ, p 289, 11.
 त्रेष्ठ, p 153, 11.
 त्रेष्ठ, p 153, 13.
 त्रेष्ठ, p 153, 11.
 त्रेष्ठ, p 94, 15.
 त्रेष्ठ, p 298, 2.
 त्रेष्ठ, p 31, 3.
 त्रेष्ठ, p 109, 17.
 त्रेष्ठ, p 252, n.
 त्रेष्ठ, p 400, 40.
 त्रेष्ठ, p 252, 20.
 त्रेष्ठ, p 56, 2.
 त्रेष्ठ, p 150, 3.
 त्रेष्ठ, p 220, 2.
 त्रेष्ठ, p 144, 31.

खशु—खशु.

खशु, p 146, 37.
 खशु, p 342, 148.
 खशु, p 144, 31.
 खशु, p 146, 37.
 खशु, p 382, 22.
 खशु, p 12, 57, p 98, 33.
 खशु, p 128, 7.
 खशु, p 151, 5.
 खशु, p 36, 22, p 151, n.
 p 243, 97.
 खशु, p 132, 23.
 खशु, p 247, 110.
 खशु, p 37, 25.
 खशु, p 103, 51.
 खशु, p 36, n.
 खशु, p 151, n.
 खशु, p 122, n.
 खशु, p 176, 4.
 खशु, p 133, 29.
 खशु, p 3, 9.
 खशु, p 97, 29.
 खशु, p 109, 21.
 खशु, p 122, 19.
 खशु, p 45, 1.
 खशु, p 7, 34.
 खशु, p 146, n. p 236, 62.
 p 72, 42.

खशु—खशु.

खशु, p 226, 24.
 खशु, p 221, 7.
 खशु, p 7, 36.
 खशु, p 8, 39.
 खशु, p 293, n.
 खशु, p 293, 25.
 खशु, p 376, n.
 खशु, p 292, 21.
 खशु, p 216, 72.
 खशु, p 33, 11. p 211, 83.
 खशु, p 275, 14.
 खशु, p 33, n.
 खशु, p 176, 5.
 खशु, p 211, 84.
 खशु, p 40, 7.
 खशु, p 216, 74.
 खशु, p 213, 58.
 p 290, 14.
 खशु, p 148, n.
 खशु, p 218, 82.
 खशु, p 309, 35. p 40, n.
 खशु, p 148, 47.
 खशु, p 11, 53.
 खशु, p 135, 37.
 खशु, p 217, 79.
 खशु, p 217, 79.
 खशु, p 87, 7.

संमा—संस्त.
 संमाजनी, p 82, 18.
 संमष्ट, p 232, 46.
 संयत्, p 216, 74.
 संयत, p 268, 42.
 संयन, p 291, 18.
 संयनन, p 79, n.
 संयान, p 291, 18.
 संयुग, p 216, 73.
 संयोगित, p 281, n.
 संयोजित, p 281, 41.
 संराय, p 44, 2.
 संराय, p 42, 17.
 संर्यान, p 169, 18.
 संयमक, p 215, 66.
 संयव, p 33, 12.
 संयवापचनानस, p 259, 5.
 संयन, p 34, 14.
 संयुत, p 285, 58.
 संयुप, p 294, 30.
 संयत्, p 178, n.
 संयक, p 275, 17.
 संयद, p 178, 14.
 संयरय, p 77, 18, p 816, 57.
 संयिधि, p 55, 37.
 संयार, p 173, 36.
 संयारहीन, p 189, 53.
 संयुत, p 328, 83.
 संयार, p 346, 163.

संस्त—सग.
 संस्तन, p 292, 23.
 संस्तान, p 295, 34.
 संस्ताय, p 343, 153.
 संस्त्या, p 197, 26.
 संस्त्यान, p 336, 127.
 संस्त्यत, p 218, 85.
 संस्त्यायी, p 122, 19.
 संस्त्योट, p 216, n.
 संस्त्योट, p 216, 73.
 संस्त्यत, p 277, 25, p 160, 36.
 संस्त्यजालु, p 148, n.
 संस्त्यजालुक, p 148, 47.
 संस्त्यत, p 160, 36.
 संस्त्यति, p 135, 40.
 संस्त्यनन, p 156, 21.
 संस्त्यार, p 59, 2.
 संस्त्यति, p 40, 9.
 संस्त्य, p 275, 15.
 संस्त्यत्, p 155, n, p 372, 4.
 संस्त्यज, p 131, 20.
 संस्त्य, p 65, n.
 संस्त्यफला, p 98, 32.
 संस्त्यफली, p 98, n.
 संस्त्यधि, p 156, 24.
 संस्त्यि, p 194, 12.
 संस्त्यी, p 140, 12, p 194, n.
 संस्त्य, p 194, 12.
 संस्त्य, p 145, 31.

सगो—सज्ज.
 सगोल, p 145, 38.
 सगिध, p 234, 55.
 सगुट, p 279, 34.
 सगुर, p 82, 18.
 सगुर्षण, p 4, 19.
 सगुलित, p 281, 42.
 सगुल्य, p 33, 11.
 सगुलुक, p 269, 43.
 सगुय, p 256, 38.
 सगुयी, p 248, 1, p 316, 59, p 279, 35.
 सगुल, p 279, 35, p 43, 20.
 सगुल्य, p 170, 26.
 सगु, p 294, 29.
 सगुत, p 43, 19.
 सगुन, p 294, n, p 398, 34.
 सगुर, p 348, 168.
 सगुली, p 285, 58.
 सगुट, p 281, 42.
 सगु, p 136, 41.
 सगुनात, p 59, n, p 135, 39.
 सगि, p 8, n.
 सगिन, p 360, 208.
 सगी, p 8, n.
 सगुन्याल, p 75, 10.
 सगुस, p 377, n.
 सज्ज, p 207, 33.
 सज्जन, p 199, 1, p 175, 3.

सज्ज—सत्था.

सज्जना, p 202, 10.
 सज्जय, p 135, 39.
 सज्जार, p 293, n.
 सज्जारिका, p 141, 17.
 सज्जन, p 79, 6.
 सटा, p 163, 48.
 सटी, p 122, n.
 सयस्स, p 64, 16.
 सयस्स, p 146, n.
 सत्, p 176, n. p324, n.
 सतत, p 13, 61.
 सतपुष्पा, p 122, n.
 सति, p 319, n.
 सती, p 138, 6. p324, n.
 सतीनक, p 224, n.
 सतीर्थ, p 177, n.
 सतीर्थ, p 177, 11, n.
 सतील, p 224, n.
 सतीलक, p 224, 16.
 सत्कुमार, p 10, n.
 सत्तन, p 273, 8.
 सत्ती, p 194, n.
 सत्त, p 361, n.
 सत्तय, p 76, 16.
 सत्त, p43, 22. p344, 156.
 सत्तहार, p 240, 83.
 सत्तवचस, p 186, 42.
 सत्ताकति, p 240, 83.

सत्था—सत्तय.

सत्ताकत, p 120, 3.
 सत्तापन, p 240, 83.
 सत्तापना, p 240, n.
 सत्त, p 351, 183.
 सत्ता, p 377, 4.
 सत्तिन्, p 194, 15.
 सत्त, p 32, n.
 सत्त, p 361, 215.
 सत्तर, p 13, 60.
 सद्, p 178, 15, n.
 सदन, p 79, 5.
 सदस्, p 178, 15.
 सदस्स, p 178, 15.
 सदा, p 382, 22.
 सदागति, p 12, 57.
 सदातन, p 276, 22.
 सदनीरा, p 69, 33.
 सदाव, p 198, 28.
 सदस्स, p 256, 37.
 सदस्स, p 256, 37.
 सदस्स, p 256, 37.
 सदेश, p 275, 16.
 सद्धान्, p 78, 4.
 सदास्, p 378, 9.
 सधम्मिणी, p 138, n.
 सध्मीक, p 266, n.
 सध्मय, p 266, 34.
 सध्मयी, p 266, n.

सन—सन्धा.

सनत्, p 381, n.
 सनत्कुमार, p 10, 45.
 सनत्तल, p 64, n.
 सना, p 381, 17.
 सनात्, p 381, n.
 सनातन, p 276, 22.
 सनाभि, p 145, 33.
 सनि, p 183, 32.
 सनिसेव, p 43, 21.
 सनी, p 183, n.
 सनीह, p 275, 16.
 सन्तत, p 13, 61.
 सन्तति, p 175, 1.
 सन्तप्प, p 284, 52.
 सन्तवस, p 56, 4.
 सन्तान, p 175, 1. p9, 46.
 सन्ताप, p 11, 53.
 सन्तापित, p 284, 52.
 सन्दान, p 238, 74.
 सन्दानित, p 282, 44.
 सन्दाव, p 217, 79.
 सन्दि, p 280, 35.
 p 282, 44.
 सन्देशवाच, p 42, 18.
 सन्देशवर, p 195, 16.
 सन्देश, p 34, 12.
 सन्दोह, p 135, 39.
 सन्धा, p 329, 105.

सन्धा—सम.	सभा—सम.	सम—समा.
सन्धान, p 257, 42.	सभा, p 79, 6. p178, 14.	समर्पण, p 197, 25.
सन्ध्या, p 24, 3. n.	p 340, 140.	समर्पक, p 260, 7.
सन्धि, p195, 18. p289, 11.	सभाजन, p 287; 7.	समर्थाद, p 275, 16.
सन्धिनी, p 237, 69.	सभासत्, p 178, n.	समर्पित, p 11, 53.
सन्धक, p 94, 15.	सभासद्, p 178, 16.	समवाय, p 135, 40.
सन्ध, p207, 33. p269, 44.	सभासार, p 178, 16.	समर्पिका, p 123, 22.
सन्ध, p 343, 153.	सन्धिक, p 258, 44. n.	समसन, p 292, 21.
सन्धिकेय, p 292, 23.	सन्ध, p175, 2. p178, 16.	समस्त, p 275, 4.
सन्धिलट, p 275, 16.	सन्ध, p256, 37. p275, 14.	समस्या, p 40, 7.
सन्धिस, p 292, n.	सन्धय, p 275, 15.	समस्यायां, p 40, n.
सन्धिसि, p 292, 23.	सन्ध्या, p107, 9. p119, 7.	समा, p 30, 20.
सन्धिवेध, p 82, 19.	सन्धज, p 136, 42.	समांसनोना, p 238, 73.
सपत्न, p 193, 10.	सन्ध्या, p 41, n.	समाकर्षित, p 36, 20.
सपदि, p377, 2. p378, 9.	सन्ध्या, p41, n. p178, 14.	समाख्या, p 41, n.
सपथ्या, p178, 13.	सन्धस, p 197, 24.	समावात, p 216, 74.
p 184, 34.	सन्धिक, p 277, 25.	समाज, p 136, 42.
सपथ्य, p 145, 33.	सन्धस, p 337, 130.	समाधि, p34, 14. p 328,
सपीति, p 234, 55.	सन्धत, p 379, 13.	100.
सप्तकी, p 166, 10.	सन्धदुग्धा, p 110, 24.	समान, p12, 59. p256, 37.
सप्ततन्तु, p 178, 13.	सन्धमद्, p 4, 8.	समानोदय, p 145, 34.
सप्तपथ, p 91, 3.	सन्धनात, p 379, n.	समाकल्प, p 294, 27.
सप्तर्षि, p 21, 28.	सन्धितक, p 45, 3.	समावाय, p 135, n.
सप्तसा, p103, 53. p119, 8.	सन्धपद, p 212, n.	समाहृत, p 177, 10.
सप्तार्चि, p 11, 51.	सन्ध, p 377, 4.	समासाद्य, p 281, 42.
सप्तान्न, p 22, 30.	सन्ध, p24, 1. p343, 151.	समासायां, p 40, 7.
सप्ति, p 202, 12.	सन्ध्या, p378, 7. p375, 14.	समाहार, p 291, 16.
सप्तरी, p 65, n.	सन्ध, p 216, 73.	समाहित, p 285, 58.
सप्तसंका, p 140, 12.	सन्ध, p 325, 89.	समाहृति, p 40, 7.

समा—समु.

- समाङ्ग, p 258, 46.
 समिति, p178,14. p320,
 73. p 216, 74.
 समिध, p 89, 13.
 समीक, p 216, 72.
 समीप, p 275, 16.
 समीर, p 12, 58.
 समीरन्, p 12, 58.
 p 105, 59.
 समुच्चय, p 291, 16.
 समुच्छ्रय, p 343, 154.
 समुच्छिन्न, p 284, 56.
 समुत्थिञ्ज, p 215, 67.
 समुदन्त, p 281, 39.
 समुदय, p 135, 40.
 समुदाय, p 135, 40.
 p 216, 74.
 समुद्र, p174,n-p390,17.
 समुद्रक, p 174, 40.
 समुद्रत, p 264, 23.
 समुद्ररण, p 316, 58.
 समुद्र, p 60, 1.
 समुद्रमेन, p 246, n.
 समुद्रात्मा, p 107, 10.
 p 113, 4. p117,21.
 समुद्गन्, p 294, 29.
 समुच्च, p 284, 55.
 समुच्चय, p 330, 106.

समु—सम्य.

- समुपजीव, p 378, n.
 समुह्य, p 180, 20.
 समूह, p 129, 9.
 समूह, p 135, 39.
 समूह, p 261, 11.
 समूहि, p 289, 10.
 सम्यत्ति, p 211, 50.
 सम्यद, p 211, 49.
 सम्यराय, p 343, 152.
 सम्यरायक, p 216, n.
 स(य)म्माक, p 91, 4. n.
 सम्यधान, p 336, 127.
 सम्यटक, p 174, 40.
 सम्यति, p 383, 23.
 सम्यदाय, p 287, 7.
 सम्यधारणा, p 197, 25.
 सम्यहार, p 216, 73.
 सम्य, p 9, n.
 सम्यक, p 398, n.
 सम्यक्त, p 222, 9.
 सम्यध, p 279, 34.
 सम्यही, p 141, n.
 सम्योद, p 70, 35.
 सम्युप, p54,34.p293,26.
 सम्यद, p 31, 2.
 सम्युच्छेन, p 287, 6.
 सम्यह, p 266, n.
 सम्यह, p 43, 22.

सम्या—सर.

- सम्याङ्, p 191, 3.
 सम्य, p 9, n.
 सम्यत्, p 380, 16.
 सम्यत्तर, p 30, 20.
 सम्यदन, p 287, 4.
 सम्यदना, p 287, n.
 सम्यनन, p 287, n.
 सम्यर, p 129, n.
 सम्यरारि, p 5, n.
 स(य)म्यरी, p 107, 6. n.
 सम्यत्तं, p 30, 22.
 सम्यत्ति, p 72, n.
 सम्यत्तिका, p 72, 43.
 सम्यर्त्ती, p 72, n.
 सम्यह, p 398, n.
 सम्यसय, p 83, 19.
 सम्याङ्गन, p 292, 22.
 सम्यित्, p 33, 10.
 सम्यिद्, p34,14.p33,10.
 p 327, 95.
 सम्यदित, p 285, 58.
 सम्यीचय, p 294, 30.
 सम्यीत, p 281, 40.
 सम्येग, p 54, 34.
 सम्येद, p 287, 6.
 सम्येय, p 54, 36.
 सम्येय, p 275, n.
 सर, p 212, n.

सर—सर्ज.

सरक, p 257, 43.
 सरका, p 133, 26.
 सरट्, p 129, n.
 सरट, p 129, 12.
 सरणा, p 111, n. p 122, 18.
 सरणि, p 76, 15.
 सरणी, p 122, n.
 सरणि, p 160, 37.
 सरभा, p 252, 23.
 सरक, p 100, 40. p 260, 8.
 सरकङ्क, p 172, 30.
 सरका, p 111, 26.
 सरब्ध, p 212, n.
 सरट्, p 68, 28.
 सरसा, p 111, n.
 सरसी, p 68, 28.
 सरसीरुह, p 71, 40. n.
 सरसत्, p 60, 1. p 317, 60.
 सरसती, p 38, 1. p 69, 34.
 सराव, p 228, 32. n.
 सरित्, p 68, 29.
 सरित्यति, p 60, 1.
 सरित्, p 60, n.
 सरिष, p 224, n.
 सरीरुप, p 57, 7. n.
 सर, p 213, n.
 सर्ज, p 96, 25.
 सर्जक, p 96, 24.

सर्ज—सर्जा.

सर्जोरस, p 171, 29.
 सर्जिका, p 247, n.
 सर्जिकाचार, p 247, 109.
 सर्प, p 57, 6.
 सर्पराज, p 57, 4.
 सर्पिणी, p 57, n.
 सर्पिन्, p 233, 52.
 सर्पी, p 57, n.
 सर्वसङ्गा, p 73, 3.
 सर्व, p 6, 26. p 275, 14.
 सर्वज्ञ, p 6, 28.
 सर्वज्ञस, p 379, 13.
 सर्वतोभद्र, p 80, 10.
 p 100, 42.
 सर्वतोभद्रा, p 94, 16.
 सर्वतोमुख, p 60, 4.
 सर्वदा, p 382, 22.
 सर्वधुरावह, p 237, 66.
 सर्वधुरीण, p 237, 66.
 सर्वसङ्गता, p 7, 32.
 सर्वरस, p 171, 29.
 सर्वज्ञा, p 214, 61.
 सर्वसिद्धिन्, p 187, 84.
 सर्ववेदस्, p 177, 9.
 सर्वसङ्गन, p 214, 62.
 स(र्)र्जाणी, p 7, 32.
 सर्जासुधृति, p 111, 26.
 सर्जासभोजिन्, p 263, 22.

सर्जा—सर्ज.

सर्जाजीन, p 263, 22.
 सर्जाभिसार, p 214, 62.
 सर्जाय, p 3, n.
 सर्जायसिद्ध, p 3, 10.
 सर्जाय, p 214, 62.
 सर्जय, p 224, 17.
 सर्जित, p 60, 3.
 सर्जकी, p 115, n.
 सर्ज, p 178, 13.
 सर्जन, p 188, 46.
 सर्जवत्, p 188, 12.
 सर्जका, p 111, n.
 सर्जित, p 22, 32.
 सर्जित, p 275, 16.
 सर्जय, p 275, 16.
 सर्ज, p 279, 34.
 सर्व्येष्ट, p 206, n.
 सर्व्येष्ट, p 206, 28.
 सर्व्येष्ट, p 206, n.
 सर्वज्ञाचारिन्, p 177, 11.
 सर्जन, p 181, n.
 सर्ज, p 89, n.
 सर्वसङ्गर, p 96, n.
 सर्ज, p 377, 4. p 216, 368, n. p 28, n.
 सर्जकार, p 94, 14.
 सर्जचरी, p 104, 56.
 सर्जज, p 145, 34.

सह - साक्षा.

सहस्रविंशती, p 188, 5.
 सहन, p 266, 31.
 सहभोजन, p 234, 55.
 सहस्र, p 28, 14, p 216, 70.
 p 368, 234.
 सहसा, p 378, 7.
 सहस्र, p 28, 15.
 सहस्रदंष्ट्र, p 64, 18.
 सहस्रपत्र, p 71, 40.
 सहस्रपीठ्या, p 123, 24.
 सहस्रवेधि, p 230, 40.
 सहस्रवेधिन्, p 119, 6.
 सहस्रांशु, p 22, 32.
 सहस्राक्ष, p 8, 40.
 सहस्रिन्, p 207, 30.
 सहा, p 103, 54. p 112,
 1. p 78, n.
 सहाचर, p 104, n.
 सहाय, p 208, 39.
 सहायता, p 297, 40.
 सहिष्णु, p 266, 31.
 सहृदय, p 259, n.
 सहोदर, p 145, n.
 सांवातिक, p 63, 12.
 सानुगीन, p 210, 45.
 सांघविक, p 259, 5.
 साक, p 377, 4.
 साक्षात्, p 372, 5.

साग—साध्वी.

सागर, p 60, 1.
 सावि, p 377, 6.
 सातसा, p 120, 9.
 साति, p 387, 9. p 296,
 38. p 319, 70.
 सातिसार, p 153, 10,
 सातीक्षक, p 224, n.
 सात्विक, p 49, 16.
 सादन, p 79, n.
 सादिन्, p 206, 28. p 331,
 109.
 साधन, p 335, 122.
 साधारण, p 279, 31.
 p 256, 37.
 साधारणा, p 256, n.
 p 279, n.
 साधारणी, p 256, n.
 p 279, n.
 साधित, p 268, 40.
 साधिव, p 285, 62.
 साधीयस्, p 369, 237.
 साधीयसी, p 369, n.
 साधु, p 329, 104. p 175,
 2. p 272, 1. p 138, n.
 साधुवाहिन्, p 202, 12.
 साध, p 2, 5.
 साध्वस्, p 50, 21.
 साध्वी, p 133, 6.

साधु—सार.

साधु, p 85, 5.
 सान्त्वयन, p 189, 51.
 साग्न, p 43, 19. p 196, 21.
 सान्द्रिक, p 198, 29.
 सान्द्र, p 205, 30. p 275, 15.
 साक्षात्, p 181, 26.
 सापत्य, p 193, n.
 साप्पपदीन, p 194, 12.
 साधवेनी, p 180, 21.
 साधन्, p 39, 4. p 196, 21.
 साधनी, p 238, n.
 साधालिक, p 178, 16.
 साधान्य, 33, 9.
 साधि, p 374, 11.
 साधस्, p 230, 41.
 साधरात्रिक, p 216, 72.
 साधत, p 379, 11.
 p 383, 23.
 साधन्यार, p 194, 14.
 सा(धा)ध्वरी, p 250, 11. n.
 साव, p 24, 3.
 सावक, p 298, 2.
 सावस्, p 24, 3. p 381, 19.
 सार, p 88, 12. p 349, 173.
 सारस्, p 130, 17. p 305, 24.
 सारवि, p 206, 27.
 सारमेय, p 252, 22,
 सारव, p 70, 36.

सार—सिंहा.	सिंहा—सिन्दू.	सिन्दू—सुहा.
सारस, p132,22,p71,40.	सिंहासन, p 198, 31.	सिन्दूर, p 246, 105.
सारसन, p 166, 10.	सिंहास, p 110, 22	p 396, 31.
सारसना, p 207, 31.	सिंहो, p 112, 2.	सिन्धु, p 59, 2. p60, 1.
सारिका, p 386, 8.	सिकता, p 321, 76.	p 229, 103.
सारोद्भिद, p 58, n.	सिकतामय, p 62, 9.	सिन्धुज, p 230, 42.
साधं, p 136, 41.	सिकतामत्, p 75, 11.	सिन्धुसङ्गम, p 70, 35.
साधंवाह, p 239, 78.	सिक्खक, p 246, 108.	सिरा, p 154, 16.
साधं, p 284, 55.	p 299, 5.	सिद्धको, p 115, n.
साध, p 377, 4.	सित, p 37,22. p282,44.	सिद्ध, p 171, 30.
साधंभोज, p16,5,p191,2.	p 323,83. p282,48.	सीकर, p 17, n.
साध, p 65, n. p96, 25.	सितच्छात्रा, p 122, 17.	सीता, p 223, 14.
p 78, n.	सितसि(सि)ध, p 230, n.	सीतीनक, p 224, n.
साधपथी, p 113, 3.	सितमूक, p 223, 15.	सीत, p 222, 8.
साधा, p 79, n.	सिता, p 37,n. p231,43.	सीमन् (वा), p 83, 20.
साधूर, p 67, n.	सिताध, p 172 32.	सीमन्त, p 391, 19.
साधूक, p 70, n.	सिताभोज, p 71, 41.	सीमन्तिनी, p 137, 2.
साधेय, p 110, n.	सिति, p 324, n.	सीर, p 223, 14.
साधर, p 94, n.	सिध, p 2, 6. p283, 50.	सीरपाणि, p 4, 19.
साधा, p 286, 63.	सिधान्त, p 34, 13.	सीवन, p 287, 5.
साधस, p 196, 21.	सिद्धान्त, p 224,18.p3,n.	सीसक, p 246, 106.
साधक, p 297, 43.	सिधि, p 112, 31.	सीसक, p 110, 24.
सिंह, p 127, 1.	सिध्वा(—न), p 150, 4. n.	स, p 377, n.
सिंहतक, p 160, n.	सिध्वाक, p153,12.p387,10.	सुकन्दक, p 121, 13.
सिंहनाद, p 217, 75.	सिध, p 20, 23.	सुकरा, p 238, 71.
सिंहपुत्री, p 108, 11.	सिधका, p 386, 8.	सुकक, p 260, 8.
सिंहसंजनन, p 261, 12.	सिनीवाली, p 26, 9.	सुकुमार, p 278, 27.
सिंहा(वा)क (न), p 244,	सिन्दु(सु)क, p102,48.n.	सुमत, p 31, 2.
99.n.	सिन्दु(सु)वार, p102,49.n.	सुमतिन, p 259, 3.

